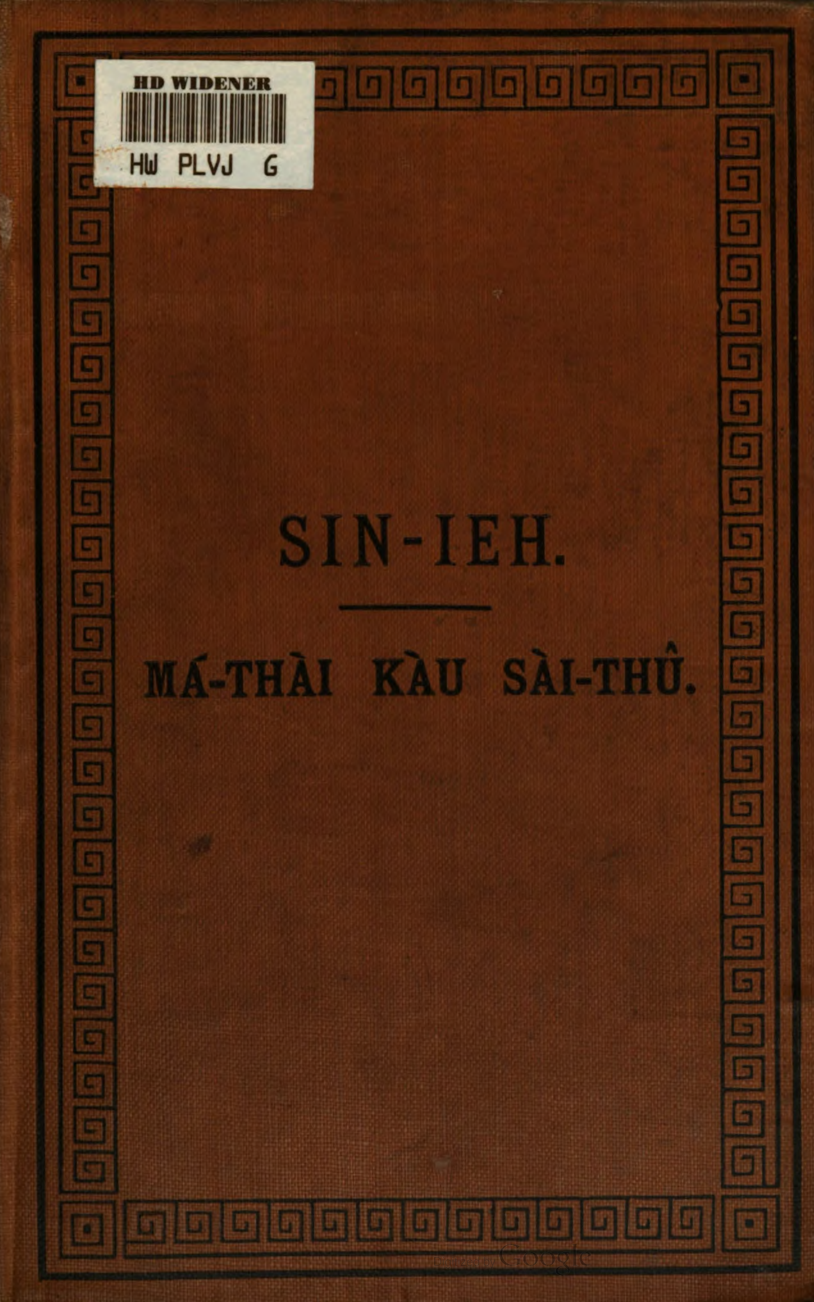
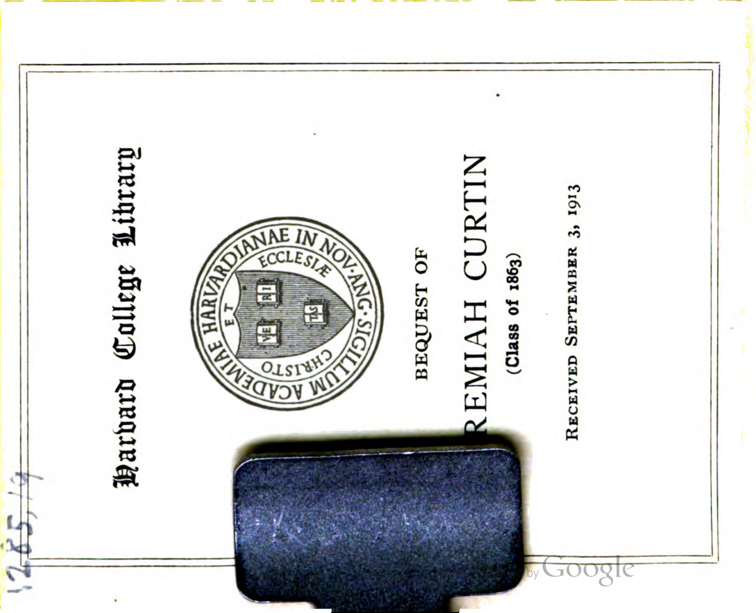

HD WIDENER
HW PLVJ G
SIN-IEH.
MÁ-THÀI KÀU SÀI-THÛ.

Jeremiah Curtin.

Bible. Chinese (Dial. - Swatow)
New Test. Gospels and Acts.
(1892.)

KIÙ-TSÚ

IÂ-SOU KI-TOK

KÂI

SIN-IEH TSHUÂN-TSṲ

CHIĒ^{n}-KŃG

MÁ-THÀI KÀU SÀI-THÛ.

SU-KAT-LÂN:

TÃI ENG-KOK LÃI GŨA SIÀ^{n}-TSṲ-HŨE ÌN.

1892.

MATTHEW TO ACTS: SWATOW DIALECT.

PRINTED FOR THE BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY
BY BLACKIE & SON, LIMITED,
GLASGOW.

MÁ-THÀI HOK-IM-TSṲ.

1 Iâ-sou Ki-tok, chiũ-sĩ A-pek-la̍h-hán kâi kiá^{n}-sun, iā sĩ Tã-phek kâi kiá^{n}-sun, I kâi tso̍k-phóu.

2 A-pek-la̍h-hán se^{n} Í^{n}-sat; Í^{n}-sat se^{n} Iá-kok; Iá-kok 3 se^{n} Iû-tã kũa i-kâi hia^{n}-tĩ; Iû-tã tshông-tõ Tã-má se^{n} Huap-le̍k-sṳ̃ kũa Sat-la̍h; Huap-le̍k-sṳ̃ se^{n} Í^{n}-sṳ̃-lûn; Í^{n}-4 sṳ̃-lûn se^{n} A-lân; A-lân se^{n} A-mí-ná-ta̍t; A-mí-ná-ta̍t 5 se^{n} Ná-sũn; Ná-sũn se^{n} Sàn-bûn: Sàn-bûn tshông-tõ La̍h-ha̍p se^{n} Po-sṳ̃; Po-sṳ̃ tshông-tõ Lũ-tit se^{n} O-pek; 6 O-pek se^{n} Iâ-si; Iâ-si se^{n} Tã-phek uâng.

7 Tã-phek tshông-tõ U-lĩ-a kâi chhi se^{n} Só-lô-mn̂g; Só-lô-mn̂g se^{n} Lô-po-àm; Lô-po-àm se^{n} A-pí-a; A-pí-a se^{n} 8 A-sat; A-sat se^{n} Iak-sa-huap; Iak-sa-huap se^{n} Iak-lân; 9 Iak-lân se^{n} U-si-a; U-si-a se^{n} Iak-tàn; Iak-tàn se^{n} A-hap-10 sṳ̃; A-hap-sṳ̃ se^{n} Hi-si-kia; Hi-si-kia se^{n} Má-ná-si; Má-11 ná-si se^{n} A-mn̂g; A-mn̂g se^{n} Iak-si-a; Iak-si-a se^{n} Iâ-ko-nî-a kũa i-kâi hia^{n}-tĩ, chiũ-sĩ mîn pĩ-súa khṳ̀ Pa-pí-lûn kâi sî-hāu.

12 Mîn pĩ-súa khṳ̀ Pa-pí-lûn ãu, Iâ-ko-nî-a se^{n} Sat-la̍h-13 thiet; Sat-la̍h-thiet se^{n} Só-lô-pa-pek; Só-lô-pa-pek se^{n} A-pí-ut; A-pí-ut se^{n} Í^{n}-lĩ-a-kim; Í^{n}-lĩ-a-kim se^{n} A-só; 14 A-só se^{n} Sat-to̍k; Sat-to̍k se^{n} A-kim; A-kim se^{n} Í^{n}-lu̍t; 15 Í^{n}-lu̍t se^{n} Í^{n}-lĩ-a-sat; Í^{n}-lĩ-a-sat se^{n} Má-tàn; Má-tàn se^{n} 16 Iá-kok; Iá-kok se^{n} Iak-sek, Iak-sek chiũ-sĩ Má-lĩ-a kâi chiãng-hu. Má-lĩ-a se^{n} Iâ-sou, chiũ-sĩ chheng-tsò Ki-tok.

17 Chièn^{n}-se^{n} tsṳ̃ A-pek-la̍h-hán chì-kàu Tã-phek kâi sì-tō kāng ũ tsa̍p-sì tō: tsṳ̃ Tã-phek chì-kàu pĩ-súa khṳ̀ Pa-pí-lûn iũ--sĩ tsa̍p-sì tō; tsṳ̃ pĩ-súa khṳ̀ Pa-pí-lûn chì-kàu Ki-tok iũ--sĩ tsa̍p-sì tō.

18 Iâ-sou Ki-tok se^{n} kâi sṳ̃-chhêng sĩ àn-chièn^{n}-se^{n}: I kâi a-bó Má-lĩ-a í^{n}-keng hṳ́-phià^{n} Iak-sek, nõ-nâng būe-chêng tsò-pû, thói^{n}-tshut i ũ sin-hũn, chiũ-sĩ tshông-tõ Sià^{n}-sîn 19 chiũ-ũ--kâi. I kâi chiãng-hu Iak-sek sĩ ngĩ-jîn, iā m̄-

kam zók--i pun chèng-nâng thói^{n}, siẽ^{n} ài^{n} àm-chẽ^{n} hiu^{n}-
20 tiāu. Nā-sī chià^{n}-tõ-siẽ^{n} chí tsùa^{n}-kâi-sṳ̄ Tsú kâi sài-
chiá tõ māng--tang hién-hīn, tùi-i tà^{n}, Tã-phek kâi kiá^{n}-
sun Iak-sek a, lṳ́ tiėh-tshūa lṳ́-kâi-chhi Má-lī-a kui lṳ́,
mài kia^{n}-gî; in-ũi i só-siũ kâi tho sī tshông-tõ Sià^{n}-sîn.
21 I chiang-ài^{n}-se^{n} lâm-jî, lṳ́ tiėh chheng I kâi miâ^{n} tsò Iâ-
sou, in-ũi sī I ài^{n}-kiù I kâi mîn thut-tshut in-kâi tsũe-
22 ak. Chí tsùa^{n}-kâi-sṳ̄ tsò-chiâ^{n}, chiũ-sī lâi èng-ngiām
Tsú thoh soi^{n}-tsai-nâng só-tà^{n} kâi ūe, sī tà^{n},

23 Chėk-kâi nńg-tsṳ́ chiang-ài^{n} siũ-tho, se^{n} lâm-jî,
Nâng chiũ ài^{n} chheng I kâi miâ^{n} tsò Í^{n}-má-nũi-lĩ;

24 huan-ėk chiũ-sī Siãng-tì kāng-nán tsò-pû-tõ. Iak-sek
ủt-chhé^{n} khí-lâi, chiũ tsun-kiâ^{n} Tsú sài-chiá kâi mẽng,
25 tshūa i-kâi-chhi lâi; būe-chêng kāng-i tâng-pâng thãi-
kàu se^{n}-kiá^{n}; chheng kiá^{n} kâi miâ^{n} tsò Iâ-sou.

2 Iâ-sou í^{n}-keng tõ Hi-lủt uâng kâi sî-hāu tshut-sì tõ
Iû-thài kâi Pek-lĩ-hêng, ũ phak-sṳ̄ tshông-tõ tang-pôi^{n}
2 kàu Iâ-lũ-sat-léng, tà^{n}, Se^{n}-tshut-sì tsò Iû-thài nâng
uâng kâi, tõ-tî-kò? Uń tõ tang-pôi^{n} thói^{n}-kì^{n} i-kâi-
3 chhe^{n}, kù-tshṳ́ chiũ lâi-pài i. Hi-lủt uâng chėk thia^{n}-
tiėh chiũ kia^{n}-lṳ̄ hãm Iâ-lũ-sat-léng iā tsò-chėk-ē kia^{n}-
4 lṳ̄. Hi-lủt tsũ-chip tsu-ūi chì-si-chiáng, kũa mîn--kan
kâi thák-tsṳ-nâng, chiũ mn̄g in Ki-tok eng-kai tõ-tî-kò
5 tshut-sì. In chiũ ìn--i, tà^{n}, Tõ Iû-thài kâi Pek-lĩ-hêng,
in-ũi thoh tõ soi^{n}-tsai-nâng chiè^{n}-se^{n} kì-tsài, tà^{n},

6 Iû-tã tī, Pek-lĩ-hêng, a,
Tõ Iû-tã kun-chiáng--tang lṳ́ sit m̄-sī tsùe-sòi--kâi:
In-ũi ũ kun ài^{n} tshông-tõ lṳ́--kò tshut--lâi,
Lâi mók-iáng uá-kâi Í^{n}-sek-liėt mîn.

7 Aũ--liáu Hi-lủt mit-mit tiãu phak-sṳ̄ lâi tùi-in siâng-
8 mn̄g hīn kâi chhe^{n} sĩ-mih sî-hāu. Chiũ sái in khṳ̀ Pek-
lĩ-hêng, iũ tà^{n}, Nín khṳ̀ sòi-huáng hṳ́-kâi eng-jî; tshūe--
9 tiėh-liáu, chiũ lâi pò-uá-tsai, sái uá iā hó lâi-pài i. Tsùa^{n}-
nâng thia^{n}--liáu kun-uâng kâi ūe chiũ khí-kiâ^{n}; in tsá
tõ tang-pôi^{n} só-thói^{n}-kì^{n} kâi chhe^{n}, ã! tshūa tõ-thâu-
tsôi^{n} chì-kàu eng-jî só-tõ kâi ūi-tshṳ̀, chiũ thêng-tiām
10 tõ-hṳ́-téng. In thói^{n}-kì^{n} hṳ́-kâi-chhe^{n} chiũ tũa hua^{n}-hí

11 kàu-ke̍k. Ta̍h-ji̍p tshù-lãi, chiũ thói^{n}-kì^{n} eng-jî kũa I-kâi a-bó Má-lĩ-a, chiũ phak-lo̍h tī pài eng-jî; khui--liáu in-kâi pó-khì, chiũ khie̍h lói-mue̍h lâi chìn-hièn eng-jî,
12 chiũ-sī n̂g-kim, zú-hie^{n}, mu̍t-ie̍h. Phak-sṳ̃ tõ māng--tang siũ chí-sī, hàm in mài tńg--khṳ̀ Hi-lu̍t--kò, chiũ tshông-tõ pa̍t-tiâu-lōu kui-tńg in-kâi pńg-tī.
13 In tsùa^{n}-nâng tńg--khṳ̀ ãu, Tsú kâi sài-chiá tõ māng--tang hiéṅ-hīn tùi Iak-sek tà^{n}, Khí--lâi, tùa eng-jî kũa I-kâi a-bó tsáu-khṳ̀ Ai-ki̍p, nā hṳ́-kò thãi uá lâi kāng-
14 lṳ́ tà^{n}: in-ũi Hi-lu̍t ài^{n}-tshūe eng-jî lâi-suah I. I chiũ khí--lâi sêng-mê tùa eng-jî kũa I-kâi a-bó, khṳ̀ Ai-ki̍p:
15 khiã-khí tõ-hṳ́-kò chì-kàu Hi-lu̍t sí: sái Tsú só-thoh soi^{n}-tsai-nâng kâi ūe èng-ngiām, chiũ-sī tà^{n}, Uá chêng-tiãu uá-kâi-kiá^{n} tshut Ai-ki̍p.
16 Hi-lu̍t che̍k-tsai sī pī phak-sṳ̃ só khin-buãn chiũ tūa náu-khì, sái nâng chiang Pek-lĩ-hêng kũa só-so̍k kâi kài-lãi só-ũ kâi lâm-jî, huâm ũ nõ-hùe í^{n}-ẽ--kâi che̍k-khài suah-mi̍t, chiũ-sī chiè i sòi-mñg phak-sṳ̃ kâi sî-hāu.
17 Tsá thoh soi^{n}-tsai-nâng Iâ-lĩ-mí só-tà^{n} kâi ūe hṳ́-sî chiũ èng-ngiām--liáu; sī tà^{n},
18 Tõ La̍h-má thia^{n}-kì^{n} ũ sia^{n},
Ai-khàu tūa pui-tshoih,
La̍h-kiet khàu i-kâi-kiá^{n};
In-ũi in bô-tshûn kâi uân-kù chiũ m̃-siũ ua^{n}-ùe.
19 Kàu Hi-lu̍t sí--liáu, Tsú kâi sài-chiá tõ Ai-ki̍p hién-
20 māng kāng Iak-sek tà^{n}, Hó khí-sin tùa eng-jî kũa I kâi a-bó, khṳ̀ kàu Í^{n}-sek-lie̍t tī, in-ũi soi^{n} chhîm-hāi eng-jî
21 kâi sè^{n}-miā^{n} chiá-nâng ta^{n} sí--liáu. Iak-sek chiũ khí-
22 sin tùa eng-jî kũa I kâi a-bó, lâi-kàu Í^{n}-sek-lie̍t tī. Thia^{n}-kì^{n} A-ki-láu tõ Iû-thài chiap i-kâi-pẽ tsò-uâng, chiũ kia^{n}, m̄-ká^{n} khṳ̀ hṳ́-kò; māng--tang siũ chí-sī chiũ thò-khui
23 kàu Ka-lĩ-lĩ kâi kài-lãi, khiã-khí tõ che̍k-kâi siâ^{n}-ip, miâ^{n} kiè-tsò Ná-sat-le̍k: lâi èng-ngiām chèng soi^{n}-tsai-nâng só-tà^{n} kâi ūe, chiũ-sī tà^{n}, I chiang-ài^{n} chheng-tsò Ná-sat-le̍k nâng.

3 Tng hṳ́-kâi sî-hāu Si-sói Iak-hân chiũ lâi tõ Iû-thài
2 kâi khuàng-iá thuân--tà^{n}, Tie̍h hùe-kói; in-ũi thien-kok

3 kṳ̄n--liáu. Chí-kâi-nâng sī thoh soi^n-tsai Í^n-sài-a só-chí--kâi, sī tà^n,

Khuàng-iá--kò ũ nâng-sia^n u-hàm--tà^n,
Tiėh-siu Tsú kâi tãu-lōu,
Phah-tit I kâi lōu-kè^n.

4 Chí-kâi Iak-hân kâi sin-chhēng sī lȯh-thȯh-mô chit--kâi, iā ũ phûe-tùa hâ-ie, i-kâi-chiȧh chiũ-sī huâng-thâng iá-bit.

5 Tng-sî Iâ-lũ-sat-léng kũa thong Iû-thài, kũa Iak-tãn sì-phì^n kâi tī-hng, chiũ tshut--lâi chiũ-kṳ̃n i, jīn-tshut 6 ka-kī kâi tsũe-kùe, chiũ tõ Iak-hân kâi chhiú--thâu niá^n 7 sói-lói tõ Iak-tãn hô. Iak-hân thói^n-kì^n Huap-lĩ-sài kũa Sat-thú-kai ke-ke nâng lâi chiũ i-kâi sói-lói, chiũ tùi-in tà^n, Ak-tsûa kâi chéng-lũi a, ũ tî-tiâng chí-sī nín tô-8 tsáu chiang-lâi kâi náu-hêng? Kù-tshṳ́ tiėh kit-kúe^n 9 lâi hû-hȧh hùe-kói. Mài tõ ka-kī sim-lãi siẽ^n--tà, Uń ũ A-pek-lȧh-hán tsò tsóu-pẽ: uá kāng-nín tà^n, Siãng-tì lêng-tit tshông-tõ chí-kâi chiėh-põu kāng A-pek-lȧh-10 hán heng-khí kiá^n-sun. Ta^n, póu-thâu í^n-keng hẽ tõ chhiū-kṳn--liáu: kù-tshṳ́ huâm sĩ-mih chhiū m̄-kit hó-11 kúe^n-chí, chiũ tsám-tiāu kȧk-lȯh húe. Uá chiũ-sĩ ēng-tsúi kiâ^n-sói tõ nín, sái nín hùe-kói: tãn-sĩ tõ uá-ãu--kò lâi--kâi pí uá kèng ũ khuân-lȧt, I kâi ôi uá iā m̄-kham-kai kāng I kũa^n, I chiang-ài^n ēng Sià^n-sîn kũa húe lâi 12 kiâ^n-sói tõ nín: I kâi chhiú khiėh pùa-ki, tõ I kâi sài-tiâ^n ài^n-pùa kàu-chĩn, chiũ siu I kâi bėh jip-tshng, tãn-sĩ chí-kâi phà^n-khak chiũ chiang put-mit kâi húe lâi-sie-tiāu.

13 Tng-sî Iâ-sou tshông-tõ Ka-lĩ-lĩ lâi kàu Iak-tãn, chiũ 14 Iak-hân, ài^n tõ i-kâi chhiú--thâu niá^n-sói. Iak-hân sî I, chiũ tà^n, Uá eng-kaĩ chiũ lṳ́ lâi-niá^n-sói, lṳ́ kèng-lâi 15 chiũ uá, hó^n? Iâ-sou chiũ tùi-i tap-tà^n, Ta^n chhiá^n èng-hṳ́: nán chiè^n-se^n uân-tshuân lói-ngĩ chià^n-hȧh. Chiũ 16 èng-hṳ́ I. Iâ-sou niá^n-sói liáu sûi-chiet tshông-tõ tsúi--kò chiẽ^n-khṳ̀, thi^n chiũ kāng I khui, I chiũ thói^n-kì^n Siãng-tì kâi Sîn huáng-sṳ̄ hún-chiáu kàng-lîm tõ I sin--17 chiē^n; tshông-tõ thi^n--kò iũ ũ sia^n, tà^n, Chí-kâi sī uá-kâi Aì-tsṳ́, uá só-hí-zuȧt--kâi.

4 Iáu Iâ-sou khṳt Sià^{n}-sîn ín-tshūa chiē^{n}-khṳ̀ khuàng-
2 iá tng mô-kúi kâi iú-hók. Bô-chiȧh sì-tsȧp jit-mê, āu
3 chiū tóu khùn. Iú-hók--chiá chiū--lâi tùi I tà^{n}, Lṳ́
jiȧk-sī Siāng-tì kâi Kiá^{n}, chiū hó sái chí-kâi chiȯh-pōu
4 tsò mī^{n}-pau. Iâ-sou ìn--tà^{n}, Ū kì-tsài--tà^{n}, Nâng kâi
sè^{n}-miā^{n} put-tȯk sī kōu mī^{n}-pau, zûi-sī kōu Siāng-tì kâi
tshùi huâm só-tshut kâi ūe.

5 Aū--liáu mô-kúi tùa I jip siâ^{n}-siâ^{n}; sái I khiā tō tōi^{n}-
6 tn̂g kâi tshù-kak-téng, tùi I tà^{n}, Lṳ́ jiȧk-sī Siāng-tì kâi
Kiá^{n}, chiū hó chiang-sin kȧk--lȯh-khṳ̀: in-ūi ū kì-tsài--
tà^{n},

Tsú ūi-tiȯh lṳ́ ài^{n}-mēng I chèng sài-chiá;
Sài-chiá chiū chiang-chhiú hû--lṳ́,
Mín tì-kàu lṳ́-kâi-kha tak--tiȯh chiȯh.

7 Iâ-sou tùi-i tà^{n}, Iā ū kì-tsài--tà^{n}, M̄-hó chhì Tsú, sī lṳ́-
kâi Siāng-tì.

8 Mô-kúi iū tùa Iâ-sou kàu siāng-kûi^{n} kâi sua^{n}, chiang
thi^{n}-ē liėt-kok, kūa liėt-kok kâi tsun-iông, kí-tiám I
9 thói^{n}, chiū tùi I tà^{n}, Zû-jiȧk lṳ́ hók-tī lâi-pài uá, chí-
10 tsùa^{n}-kâi uá chiū lóng-tsóng ài^{n}-pun lṳ́. Iâ-sou chiū
tùi-i tà^{n}, Sat-tān, lṳ́ thò--khṳ̀, in-ūi ū kì-tsài--tà^{n}, Lṳ́
tiȯh-pài Tsú, sī lṳ́-kâi Siāng-tì, tua^{n}-tua^{n} tshông-sṳ̄ I.
11 Iáu mô-kúi chiū lī-khui Iâ-sou, chiū ū chèng thien-sài
bûa--lâi hȯk-sṳ̄ I.

12 Iâ-sou zṳ́-bûn Iak-hân pī-kȯi chiū thò--khṳ̀ Ka-lī-lī;
13 lī-khui Ná-sat-lėk, chiū kàu Ka-pek-lông khiā-khí, hṳ́-
14 kâi tī-hng kṳ̄n-hái, tō Si-pù-lûn Nȧp-tā-lī kâi tī-kài: lâi-
èng soi^{n}-tsai-nâng Í^{n}-sài-a só-tà^{n} kâi ūe, sī tà^{n},

15 Si-pù-lûn tī kūa Nȧp-tā-lī tī,
In̂-hái kâi lōu, Iak-tān gūa,
Ī-pang kâi Ka-lī-lī.
16 Tsō tō ou-àm--tang kâi mîn
Ū thói^{n}-kì^{n} tūa kuang-mêng,
Tsō tō sí-tī im-ṳ̀ kâi nâng
Iā ū tit--tiȯh kng khí--lâi chiè in.

17 Tsṳ̄ chí-kâi sî-hāu Iâ-sou chiū khí-tsho thuân-tāu, tà^{n},
Tiȯh hùe-kói; in-ūi thien-kok kṳ̄n--liáu.

18 Iâ-sou kiâ^{n} tō Ka-lī-lī hái-kî^{n} thói^{n}-kì^{n} nō-kâi hia^{n}-tī,

chiũ-sĩ Si-mn̂g, hãu-tsò Pí-tit, kũa i-kâi hia^{n}-tĩ An-tit-liȧt, nõ-nâng pha-mãng tõ-hái; in-ũi in sĩ thó-hái kâi 19 nâng. Iâ-sou tùi-in tà^{n}, Lâi tùe-tshông uá, uá ài^{n} sái-nín tit-nâng chhin-chhiẽ^{n} tit-hṳ̂ chėk-iē^{n}.

20, 21 In sûi-sî siá-tiãu mãng tùe-tshông I. Iâ-sou tshông-tõ hṳ́-kò khṳ̀, chiũ thói^{n}-kì^{n} ke nõ-kâi hia^{n}-tĩ, chiũ-sĩ Si-pí-thȧi kâi kiá^{n} Iá-kok, kũa i-kâi hia^{n}-tĩ Iak-hân, chí-nõ-nâng kũa in-kâi-pẽ Si-pí-thȧi tõ-tsûn--kò tõ póu in-22 kâi-mãng; Iâ-sou kiè in. In sûi-sî lĩ-khui tsûn kũa lĩ-khui in-kâi-pẽ, chiũ lâi tùe-tshông Iâ-sou.

23 Iâ-sou pìn-kiâ^{n} Ka-lĩ-lĩ, tõ in tsùa^{n}-kâi hũe-tn̂g kà-hùe, thuân thien-kok kâi hok-im, ui mîn--kan kak-iē^{n} 24 pē^{n}-thiȧ^{n} kũa kak-iē^{n} nńg-jiȧk. I-kâi miâ^{n}-sia^{n} thuân-kȧu pìn Sũ-lĩ-a múa^{n}-tshù; ũ tì-pē^{n}, ke-ke-iē^{n} kâi thiȧ^{n}-khóu, huãm-tiėh kúi, tiėh iê^{n}-tshái, nńg-huang, lóng-25 tsóng tùa--lâi chiũ Iâ-sou, Iâ-sou chiũ ui in. Ũ tsōi-tsōi-nâng tshông-tõ Ka-lĩ-lĩ, Tí-ka-po-lĩ, Iâ-lũ-sat-léng, Iû-thȧi, Iak-tãn gūa, sêng-khûn lâi tùe-tshông I.

5 Iâ-sou thói^{n}-kì^{n} chèng-nâng chiâ^{n}-khûn, chiũ chiẽ^{n}--khṳ̀ chėk-kâi-sua^{n}, tsõ-lóh--liáu I kâi mn̂g-thû chiũ bûa--2 lâi: Iâ-sou khui-tshùi kà-hùe in, chiũ tà^{n},

3 Hṳ-sim kâi nâng ũ hok: in-ũi thien-kok sĩ in-kâi-kok.

4 Ai-khȧu kâi nâng ũ hok: in-ũi in chiang-ài^{n} tit--tiėh ua^{n}-ùe.

5 Un-jiû kâi nâng ũ hok: in-ũi in chiang-ài^{n} tit--tiėh thóu-tĩ tsò zũi-ngiȧp.

6 Mō^{n}-ngĩ chėk-zû tóu khùn âu ta kâi nâng ũ hok: in-ũi in chiang-ài^{n} tit--tiėh pá-tsok.

7 Tshûn-sim liên-mién kâi nâng ũ hok: in-ũi in chiang-ài^{n} tit liên-mién.

8 Sim--tang chheng-kiet kâi nâng ũ hok: in-ũi in chiang-ài^{n} kì^{n} Siãng-tì.

9 Hûa-phêng kâi nâng ũ hok: in-ũi in chiang-ài^{n} chheng-tsò Siãng-tì kâi kiá^{n}.

10 Uĩ-tiėh ngĩ siũ khún-tȯk kâi nâng ũ hok: in-ũi thien-kok sĩ in-kâi-kok.

11 Nín ũi-tiėh uá kâi uân-kù, pĩ nâng uàn-mē, khún-

12 tók, bû-pãng kak-iē^{n} kâi ak-sṳ̄, chiũ ũ hok. Tiėh hua^{n}-hí, chì-lák: in-ũi tõ thi^{n} nín tit-sié^{n} sĩ tūa: uân-khî in khún-tók nín-tsôi^{n} kâi soi^{n}-tsai-nâng iā sĩ chiè^{n}-se^{n}.

13 Nín sĩ sì-kan kâi iâm, iâm iā-sĩ sit-lóh i-kâi-bī, hó ēng sĩ-mih-muėh lâi sái i õi kiâm? Aũ pit-tiā^{n} bô-ēng, tua^{n}-
14 tua^{n} kák tõ gūa-kháu, pun nâng lūn-táh. Nín sĩ sì-kan kâi kng. Siâ^{n} kiẽn tõ sua^{n}-téng bõi-tit ṳ́n-tshâng.
15 Nâng tiám-teng m̄-pàng tõ táu-ē, pit-sĩ pàng tõ thâi--
16 chiē^{n}; chiũ õi pìn-chiè kàu tshù-lãi chèng-nâng. Nín-kâi-kng iā tiėh chiè^{n}-se^{n} chiè tõ nâng mīn-tsôi^{n}, sái nâng thói^{n}-kì^{n} nín-kâi siẽn-hẽng chiũ kui iông-kuang tõ nín thi^{n}--chiē^{n} kâi Pē.

17 Mài siẽ^{n}-tsò uá lâi sĩ ài^{n} kói-tiāu lút-huap kũa soi^{n}-tsai-nâng: uá lâi m̄-sĩ ài^{n} kói-tiāu, zûi-sĩ ài^{n} sêng-tshuân
18 in. Uá khak-sit kāng-nín tà^{n}, thi^{n}-tī būe kùe--khṳ̀, lút-huap chėk-tiám chėk-uėh pit-tiā^{n} bô kùe--khṳ̀, chì-kàu
19 chėk-chhiet lóng-tsóng tsò-chiâ^{n}. Kù-tshṳ́ put-lũn tî-tiâng hùi-tiāu chí-tsùa^{n}-kâi lút-kài chì-mûi-sòi--tang chėk-kiã^{n}, iũ chiè^{n}-se^{n} kà-nâng, tõ thien-kok pit chheng-tsò sĩ chì-mûi-sòi: nā-sĩ put-lũn tî-tiâng tsun-kiâ^{n} chí-tsùa^{n}-kâi lút-kài, kũa chiang chí-kâi lâi-kà-nâng, tõ
20 thien-kok pit chheng-tsò tūa. Uá kāng-nín tà^{n}, zû-jiák nín-kâi-ngĩ bõi kiê^{n}--kùe thák-tsṳ-nâng kũa Huap-lĩ-sài nâng kâi ngĩ, nín tuàn-tuàn bô jip thien-kok.

21 Nín chêng-thia^{n}-kì^{n} ũ hiáu-zũ kóu-nâng kâi ūe, sĩ tà^{n}, M̄-hó-suah, tãi-huâm kiâ^{n}-suah--kâi lân-mién tiā^{n}-tsũe.
22 Nā-sĩ uá kāng-nín tà^{n}, Tãi-huâm bô-sṳ̄-kù náu-khì i-kâi hia^{n}-tĩ kâi nâng, lân-mién tiā^{n}-tsũe; tãi-huâm tùi i-kâi hia^{n}-tĩ tà^{n}, Láh-ka, chí-kâi-nâng lân-mién kong-hũe tiā^{n}-ngí: tãi-huâm tà^{n}, Mô-lĩ, chí-kâi-nâng lân-mién tī-gėk
23 kâi húe. Kù-tshṳ́ zû-jiák lṳ́ tõ tûa^{n}--kò hièn lói-muėh, chiũ tõ-hṳ́-kò siẽ^{n}-tshut lṳ́-kâi hia^{n}-tĩ kāng-lṳ́ ũ khiah-
24 chiah, chiũ tiėh chhiá^{n}-pàng lṳ́-kâi lói-muėh tõ tûa^{n}-tsôi^{n}, tsò-lṳ́ khṳ̀, soi^{n} kāng lṳ́-kâi hia^{n}-tĩ hûa-hó, jiên-
25 ãu chià^{n} lâi-hièn lṳ́-kâi lói-muėh. Uan-chhiû huân-sĩ tsò-pû tõ lōu--kò mé-mé tiėh kāng-i hûa, khióng-ùi i kau lṳ́ tõ hêng-kua^{n}, hêng-kua^{n} kau lṳ́ tõ kìm-chí, lṳ́
26 chiũ siu tõ kam. Uá khak-sit kāng-lṳ́ tà^{n}, Lṳ́ tsuáh

hâu-lî būe siê^{n}-hôi^{n}, tuàn-tuàn put-lêng hó-tshut hṳ́-kâi tī-hng.

27, 28 Nín chêng-thia^{n}-kì^{n} ũ tà^{n}, M̄-hó kiâ^{n}-îm: nā-sĩ uá kāng-nín tà^{n}, Huâm sĩ-mih-nâng thói^{n} hũ-nńg chiũ tõng 29 îm-sim, í^{n}-keng sĩ sim-lãi hiàng-i kiâ^{n}-îm--liáu. Zû-jiák lṳ́-kâi chià^{n}-mák sái lṳ́ hām-lóh tõ tsũe, chiũ tiéh liú--tshut-lâi kák-tiāu; lẽng-tsò peh-thói--tang sit-lóh chék-30 kiã^{n}, mài tshuân-sin kák-lóh tī-gék. Zû-jiák lṳ́-kâi chià^{n}-chhiú sái lṳ́ hām-lóh tõ tsũe, chiũ tiéh tok-tñg lâi kák-tiāu; lẽng-tsò peh-thói--tang sit-lóh chék-kiã^{n}, mài tshuân-sin lóh tī-gék.

31 Iũ ũ tà^{n}, Put-lũn sĩ-mih-nâng thut-tiāu i-kâi-chhi, 32 chiũ tiéh siá lî-tsṳ hôi^{n} i: nā-sĩ uá kāng-nín tà^{n}, put-lũn sĩ-mih-nâng, m̄-sĩ ũi-tiéh kan-chhêng kâi uân-kù chiũ thut-tiāu i-kâi-chhi, chiũ-sĩ sái i tsò îm-hũ: thut-tiāu tsṳ-āu put-lũn sĩ-mih-nâng tshūa i, iā sĩ kiâ^{n}-îm.

33 Nín huân-tsài chêng thia^{n}-kì^{n} ũ hiáu-zũ kóu-nâng kâi ūe sĩ tà^{n}, M̄-hó pũe-sit sī-ieh, ũ só sī-ieh--kâi, tiéh-tsò 34 kàu-chiâ^{n} lâi-hôi^{n} Tsú: nā-sĩ uá kāng-nín tà^{n}, Chék-khài mài huat-sĩ; mài chí-thi^{n} lâi-huat-sĩ, in-ũi sĩ Siãng-tì 35 kâi tsō-ũi; mài chí-tī, in-ũi sĩ Siãng-tì kâi kha-tèng; mài chí Iâ-lũ-sat-léng, in-ũi sĩ chì-tsun Kun-uâng kâi 36 kia^{n}-siâ^{n}. Iā m̄-hó chí lṳ́-kâi-thâu lâi-huat-sĩ, in-ũi lṳ́ put-lêng sái chék-tiâu thâu-mô hók tsò péh hók tsò ou. 37 Tãn-sĩ nín-kâi-ūe, sĩ tiéh-tsò sĩ, hui tiéh-tsò hui: ũ kùe chiè^{n}-se^{n} chiũ-sĩ tshông-tõ ak khí.

38 Nín chêng thia^{n}-kì^{n} ũ tà^{n}, Mák siê^{n}-hôi^{n} mák, khí 39 siê^{n}-hôi^{n} khí: nā-sĩ uá kāng-nín tà^{n}, Mài tí-ték ak-nâng: hók-sĩ ũ nâng piang lṳ́ iũ-pôi^{n} kâi kih-kau, tiéh tsài 40 ùt-tńg hiè^{n}-pôi^{n} hiàng i. Hók-sĩ ũ nâng ài^{n} kāng-lṳ́ sie-kò, ài^{n}-â^{n} lṳ́-kâi sin-tói-sa^{n}, lṳ́-kâi gũa-hók iā sûi i 41 khiéh. Hók-sĩ ũ nâng ngẽ^{n}-liáh lṳ́ kiâ^{n} chék-tsãm-lōu, 42 tiéh kāng-i tsò-pû kiâ^{n} nõ-tsãm. Ṳ̄ nâng kāng-lṳ́ thó, tiéh ṳ́-pun i, ũ nâng ài^{n} kāng-lṳ́ chieh mài tsò-lṳ́ ùt-tńg.

43 Nín chêng thia^{n}-kì^{n} ũ tà^{n}, Tiéh ài-sieh lṳ́-kâi tshù-pi^{n}, 44 lóu-hũn lṳ́-kâi chhiû-ték, nā-sĩ uá kāng-nín tà^{n}, Tiéh ài-sieh nín-kâi chhiû-ték: khún-tók nín kâi nâng, nín

45 tiėh ũi-tiėh in khî-táu. Chiũ sái nín tsò nín thi^{n}--chiē^{n} tsṳ Pē kâi kiá^{n}: uân-khî I sĩ sái I kâi jit tshut--lâi chiè siẽn kũa put-siẽn kâi nâng, iā sĩ kàng-hõu pun ngĩ kũa
46 put-ngĩ kâi nâng. Nín iā-sĩ ài-sieh ài-nín kâi nâng, nín ũ sĩ-mih sié^{n}-sṳ̀, né? liên-kũa sùe-lĩ khá iā-m̄-sĩ chiè^{n}-se^{n}
47 kiâ^{n}? Nín jiȧk-sĩ tua^{n}-tua^{n} kèng-lói nín-kâi hia^{n}-tĩ, ũ kiâ^{n} sĩ-mih kùe-nâng kâi sṳ̄, né? Chì-kàu ĩ-pang-
48 nâng khá iā-m̄-sĩ chiè^{n}-se^{n} kiâ^{n}? Kù-tshṳ́ nín tiėh sûn-tshuân, chhin-chhiẽ^{n} nín-kâi Thien-pē sĩ sûn-tshuân chėk-iē^{n}.

6 Tiėh kṳ́n-sim mài tõ nâng mĩn-tsôi^{n} tsò-tshut nín-kâi-ngĩ, ài^{n} pun nâng thói^{n}--kì^{n}, zû-jiȧk sĩ chiè^{n}-se^{n} chiũ bô-tit--tiėh sié^{n}-sṳ̀ tõ nín thi^{n}--chiē^{n} kâi Pē.

2 Kù-tshṳ́ lṳ́ si-chì kâi sî-hāu, mài tshue-kak tõ lṳ́ thâu-tsôi^{n} chhin-chhiẽ^{n} hṳ́-khí ké-hó kâi nâng tõ hũe-tn̂g kũa koi-hāng hiè^{n}-se^{n}, ài^{n}-tit iông-kuang tõ nâng--kò, uá khak-sit kāng-nín tà^{n}, In í^{n}-keng tit--tiėh in-kâi
3 sié^{n}-sṳ̀--liáu. Tãn-sĩ lṳ́ si-chì kâi sî-hāu tiėh mài pun
4 lṳ́-kâi tsó-chhiú tsai lṳ́-kâi iũ-chhiú só-ûi: chiè^{n}-se^{n} lṳ́-kâi si-chì chiũ ṳ́n-bȧt--liáu: lṳ́ Pē kàm-tshat tõ ṳ́n-bȧt, chiũ ài^{n} pò-sié^{n} lṳ́.
5 Nín khî-táu kâi sî-hāu m̄-hó chhin-chhiẽ^{n} hṳ́-khí ké-hó kâi nâng: in hàu^{n} khiã tõ hùa^{n}-kâi hũe-tn̂g kũa tsham-chhe lōu-thâu khî-táu, ài^{n} pun nâng thói--kì^{n}. Uá khak-sit kāng-nín tà^{n}, In í^{n}-keng tit--tiėh in-kâi
6 sié^{n}-sṳ̀--liáu. Tãn-sĩ lṳ́ khî-táu kâi sî-hāu, tiėh-jip lṳ́-kâi lãi-koi^{n}, kue^{n}-mn̂g liáu, khiû lṳ́ tõ ṳ́n-bȧt kâi Pē,
7 lṳ́ Pē kàm-tshat tõ ṳ́n-bȧt chiũ ài^{n} pò-sié^{n} lṳ́. Nín tõ khî-táu tà^{n}-ūe mài tà^{n}-liáu tsài-têng, chhin-chhiẽ^{n} ĩ-pang-nâng hiè^{n}-se^{n}: in siẽ^{n}-tsò sĩ tà^{n} ke-ke-kù chiȧ^{n}
8 õi-tit thia^{n}-kàu. Nín mài-óh in: in-ũi nín bũe-chêng-khiû I, nín só-ēng--tiėh kâi, nín-kâi Pē í^{n}-keng soi^{n} tsai.
9 Kù-tshṳ́ nín tiėh àn-chiè^{n}-se^{n} khî-táu: Uń-kâi Pē tõ thi^{n},
10 Nguãn lṳ́-kâi-miâ^{n} sià^{n}. Lṳ́-kâi-kok kàu--lâi. Lṳ́-kâi
11 chí-ì tit-sêng tõ tĩ chhin-chhiẽ^{n} tõ thi^{n}. Uń-kâi jit-chiȧh
12 kim-jit sṳ̀-pun ún. Sià-mién ún-kâi hũ-khiàm, chhin-
13 chhiẽ^{n} ún ũ sià-mién hũ-khiàm ún kâi nâng. Mài sái

14 ún siũ-chhì, kiù ún thut-lī ak. Nín jiȧk-sī siȧ-mién nâng kâi kùe, nín-kâi Thien-pē iā ài^{n} siȧ-mién nín.
15 Nín jiȧk-iā m̄ siȧ-mién nâng kâi kùe, nín-kâi Pē iā m̄ siȧ-mién nín-kâi-kùe.

16 Nín kìm-chiȧh kâi sî-hāu mài chhin-chhiẽ^{n} hṳ́-khí ké-hó kâi nâng tsò huân-ló kâi iông: in tsuan-pièn in-kâi mīn-sek, ài^{n} pun nâng thói^{n}-kì^{n} in sī kìm-chiȧh. Uá khak-sit kāng-nín tà^{n}, In í^{n}-keng tit--tiėh in-kâi
17 sié^{n}-sṳ̀--liáu. Tãn-sī lṳ́ kìm-chiȧh kâi sî-hāu, tiėh buah
18 lṳ́-kâi-thâu sói lṳ́-kâi-mīn; mài pun nâng thói^{n}--kì^{n} lṳ́ sī kìm-chiȧh, zûi-sī khṳt lṳ́ tõ ṳ́n-bȧt kâi Pē thói^{n}: lṳ́-kâi Pē kȧm-tshat tõ ṳ́n-bȧt, chiũ pò-sié^{n} lṳ́.

19 Nín mài chek-tshâi tõ tī--chiẽ^{n}, ũ thâng kũa san lâi
20 hùi-hāi, iā ũ tshȧt liú-khang lâi thau-khiėh. Nín tiėh chek-tshâi tõ thi^{n}, thâng kũa san bô hùi-hāi: tshȧt iā
21 bô liú-khang lâi thau-khiėh: in-ũi lṳ́-kâi-tshâi só-tõ
22 lṳ́-kâi-sim iā tõ--hṳ́-kò. Chėk-sin kâi teng chiũ-sī mȧk: kù-tshṳ́ lṳ́-kâi-mȧk jiȧk-sī liãng, chiũ múa^{n}-sin tshuân-
23 kng. Lṳ́-kâi-mȧk jiȧk-iā-sī m̄-hó, chiũ múa^{n}-sin tshuân-ȧm. Lṳ́ hṳ́-tói kâi kng jiȧk-iā-sī ȧm, hṳ́-kâi-ȧm ũ
24 jiėh-tũa, né! Bô-nâng õi hȯk-sṳ̃ nõ-kâi-tsú: in-ũi hȯk-sī lóu chí--kâi, sieh hṳ́--kâi; hȯk-sī jip-sim hṳ́--kâi, thói^{n}-khin chí--kâi. Nín iā put-lêng hȯk-sṳ̃ Siãng-tì
25 kiam-kũa hȯk-sṳ̃ hùe-tshâi. Kù-tshṳ́ uá kāng-nín tà^{n}, Mài khùa-lṳ̃ nín-kâi sè^{n}-miā^{n} tsò-nî tit-chiȧh, tsò-nî tit-ím; kũa nín-kâi sin-thói tsò-nî tit-chhēng. Sè^{n}-miā^{n} khá-m̄-sī tõng-tãi--kùe niê^{n}-chiȧh, sin-thói khá-m̄-sī tõng-tãi--kùe sin-chhēng?

26 Thói^{n} chiá thi^{n}--tang kâi pue-chiáu, i bô iā-lȯh, bô kuah-khí, bô siu jip tshng, nín-kâi Thien-pē siãng-chhiá^{n} iáng-chhī i. Nín khá-m̄-sī tũa-ē kùi-tõng--kùe
27 pue-chiáu? Nín--tang tî-tiâng õi chiang khùa-lṳ̃ lâi
28 sái i-kâi sin-thói kûi^{n} ke chėk-chhieh? Nín iā hô-ēng ũi-tiėh sin-chhēng khùa-lṳ̃, né? Lâi-siẽ^{n} khuàng-iá kâi peh-hȧh-hue, i tsò-nî se^{n}-chiáng; bô-lâu-lȧt, iā bô-pháng-
29 cheh: uá iũ kāng-nín tà^{n}, Liên-kũa Só-lô-mn̂g kėk iông-hûa kâi sî-hāu, i-kâi i-hȯk pí-m̄-kȧu chí-kâi-hue chėk-ki.
30 Iá-tsháu kim-jit tõ--kò mùa-tsá kȧk tõ lôu, Siãng-tì

huân kāng-i tsuang-sek kàu chiè^{n}-se^{n}, hô-khuàng sĩ nín,
31 sié-sìn kâi nâng, a! Kù-tshṳ́ nín mài khùa-lṳ̄--tà^{n}, Ài^{n}-
32 chiàh tî-kâi? ài^{n}-ím tî-kâi? ài^{n}-chhēng tî-kâi? In-ũi
chí chià^{n}-kâi-muèh sĩ ĩ-pang-nâng só-khiû; nín-kâi Thien-
33 pẽ tsai nín ēng--tièh chí chià^{n}-kâi-muèh. Tãn-sĩ nín
tièh siãng-soi^{n} khiû Siãng-tì kâi kok kũa I kâi ngĩ, chí
34 chià^{n}-kâi-muèh chiũ lóng-tsóng kia-pun nín. Kù-tshṳ́
mài ũi-tièh mêng-jit khùa-lṳ̄; mêng-jit kâi khùa-lṳ̄,
thãi mêng-jit khṳ̀ khùa-lṳ̄. Chék-jit tng chék-jit kâi
kan-khóu chiũ lã.

7 2 Nín mài ngí-nâng, chiũ mín pĩ-ngí. In-ũi nín ngí-
nâng sĩ tsò-nî ngí, nín pĩ-ngí iã sĩ chiè^{n}-se^{n}: nín sĩ tsò-
3 nî niê^{n} pun nâng chiũ ài^{n} hiè^{n}-se^{n} niê^{n} pun nín. Lṳ́
tsò-nî thói^{n}-kì^{n} lṳ́ hia^{n}-tĩ mák--tang ũ tsháu-khòu, kèng
4 m̄-siẽ^{n} ka-kĩ mák--tang ũ ê^{n}, né? Ài^{n} tsò-nî tùi lṳ́-kâi
hia^{n}-tĩ tà^{n}, Lṳ́ mák--tang kâi tsháu-khòu thãi uá lâi
kāng-lṳ́ khṳ́-tiāu; ka-kĩ mák--tang kèng-jiên ũ ê^{n}, né?
5 Ké-hó a, soi^{n} tièh khṳ́-tiāu lṳ́ ka-kĩ mák--tang kâi ê^{n},
chià^{n} õi thói^{n}-mêng lâi khṳ́-tiāu lṳ́-kâi hia^{n}-tĩ mák--tang
kâi tsháu-khòu.

6 Mài chiang sià^{n} kâi muèh pun káu, iā mài chiang nín-
kâi chin-tsu kák tõ tṳ mīn-tsôi^{n}, khióng-ùi lūn-tàh tõ
kha-ẽ, iáu chiũ hui-tńg lâi kã-phùa-tshùi nín.

7 Tièh-ũ khiû chiũ pun nín; tshūe chiũ tit--tièh, phah-
8 mn̂g chiũ kāng-nín khui: in-ũi tãi-huâm khiû kâi nâng
chiũ siũ--kàu; tshūe kâi nâng chiũ tit--tièh: phah-mn̂g kâi
9 nâng chiũ kāng-i khui. Nín--tang ũ sĩ-mih-nâng, i-kâi-
kiá^{n} kāng-i thó-piá^{n}, khá-ũ khièh-tsò chièh pun i; hók-sĩ
10, 11 thó-hṳ̄, khá-ũ khièh-tsò tsûa pun i, né? Nín sui--
sĩ ak, huân tsai chiang hó-muèh sṳ̀-pun nín-kâi kiá^{n}-jî,
hô-khuàng sĩ nín thi^{n}--chiē^{n} kâi Pẽ khá-m̄ chiang hó-
12 muèh sṳ̀-pun khiû I kâi nâng, né? Nín huâm ài^{n} nâng
khuán-thāi nín tî-kâi-sṳ̄, nín iã tièh chiè^{n}-se^{n} khuán-
thāi nâng: chí-kâi sĩ lút-huap kũa chèng-soi^{n}-tsai.

13 Tièh tùi hṳ́-kâi oih-mn̂g chìn-jip: uân-khî ín-nâng
kàu mit-buâng--kâi hṳ́-kâi-mn̂g sĩ khuah, hṳ́-kâi-lōu sĩ
14 khùa^{n}, tùi hṳ́-kò jip kâi nâng sĩ tsōi. Iń-nâng kàu se^{n}-

uáh--kâi chí-kâi-mn̂g sĩ oih, chí-kâi-lōu sĩ pek, tshūe--
tiėh kâi nâng sĩ chié.
15 Kṳ́n-huâng hṳ́-khí ké kâi soi^{n}-tsai, in chhēng-tsò iê^{n}-
phûe lâi tõ nín-kò, sim-lãi sĩ tshâng-hāi kâi tshâi-lâng.
16 Hó tshông-tõ in-kâi kit-kúe^{n} lâi-jīn--tshut in. Keng-
kek chhiū-tói khá tiah--tshut ũ phû-thô--né, hók-sĩ chit-
17 lî tsâng-lãi khá tiah--tshut ũ bô-hue-kúe^{n}, né? Chiè^{n}-
se^{n} thói^{n}-khí-lâi tãi-huâm hó kâi chhiū chiũ se^{n} múi-
18 kúe^{n}, àu kâi chhiū chiũ se^{n} ak-kúe^{n}. Hó kâi chhiū put-
lêng se^{n} ak-kúe^{n}, àu kâi chhiū iā put-lêng se^{n} múi-kúe^{n}.
19 Huâm sĩ-mih-chhiū bô-se^{n} múi-kúe^{n}--kâi, chiũ tsám-
20 tiāu sek-lóh húe. Kù-tshṳ́ hó tshông-tõ in-kâi kit-kúe^{n}
lâi jīn--tshut in.
21 Tãi-huâm tùi-uá tà^{n}, Tsú a, Tsú a, būe-pit kak-kak
chiang-lâi jip thien-kok; zûi-sĩ tsun-kiâ^{n} uá thi^{n}--chiē^{n}
22 kâi Pẽ kâi chí-ì--kâi, chiũ tit-jip. Tng-hṳ́-jit ke-ke-
nâng ài^{n} tùi-uá tà^{n}, Tsú a, Tsú a, ún khá-m̄-sĩ ũ thoh lṳ́-
kâi-miâ^{n} thuân-kà, thoh lṳ́-kâi-miâ^{n} khu-tók kúi, thoh
23 lṳ́-kâi-miâ kiâ^{n} ke-ke ĩ-lêng? Iáu uá chiũ ài^{n} tit-tit
kāng-in tà^{n}, Uá tsṳ̃-liáu m̄-pat nín: nín sĩ tsò put-huap
kâi nâng, tiėh lĩ-khui uá khṳ̀.
24 Kù-tshṳ́ huâm sĩ-mih-nâng thia^{n}-kì^{n} uá chí-kâi-ūe
chiũ khṳ̀-kiâ^{n} chí-kâi, phì-zû tsò ũ-tì-hũi kâi nâng, khí
25 i-kâi-tshù tõ chiėh-pûa^{n}--chiē^{n}: hõu lóh, lâu lâi, huang
tshue, tsuãng hṳ́-kâi-tshù, tshù huân bõi-tó: in-ũi tĩ-ki
26 sĩ pàng tõ chiėh-pûa^{n}--chiē^{n}. Huâm sĩ-mih-nâng thia^{n}-
kì^{n} uá chí-kâi-ūe bô khṳ̀-kiâ^{n} chí-kâi, phì-zû tsò ngô-
27 ngà kâi nâng, khí i-kâi-tshù tõ-sua--chiē^{n}, hõu lóh, lâu
lâi, huang tshue, tsuãng hṳ́-kâi-tshù, tshù chiũ tó: i-kâi
28 tó iũ sĩ tūa-ē. Iâ-sou tà^{n} chí chià^{n}-kâi-ūe liáu chèng-
29 nâng khî-ĩ I kâi kà-hùe: uân-khî Iâ-sou kà-hùe in, sĩ
àn ũ-khuân-pè^{n} kâi nâng hiè^{n}-se^{n}, kāng in-kâi thák-tsṳ-
nâng m̄-tâng.

8 Iâ-sou tshông sua^{n}-téng lóh--lâi, ũ tsōi-tsōi nâng chiâ^{n}-
khûn chiâ^{n}-khûn tùe I.
2 Chiũ ũ chėk-kâi thái-ko kâi nâng kṳ̃n-tsôi^{n} lâi kũi-
pài I, chiũ tà^{n}, Tsú, lṳ́ jiák-sĩ khéng, lṳ́ õi-sái uá chheng-

3 kiet. Iâ-sou chiũ tshun-chhiú àn tõ i, tà^n, Uá khéng, lṳ́ hó chheng-kiet. I-kâi thái-ko sûi-chiet chiũ chheng-
4 kiet. Iâ-sou kāng-i tà^n, Kṳ́n-sín mài kāng-nâng tà^n, tãn-sĩ tiéh-khṳ̀ pun chì-si thói^n lṳ́-kâi-sin, iã tiéh-hièn Mô-si só-mẽng kâi lói-muéh, tsò-chèng-kṳ̃ pun chèng-nâng thói^n.

5 Iâ-sou jip Ka-pek-lông kâi sî-hāu, ũ chék-kâi pá-tsáng
6 chiũ-kṳ̃n I, khiû I, tà^n, Tsú, uá-kâi-pók tó tõ tshù-lãi
7 nńg-huang, siãng kan-khóu. Iâ-sou kāng-i tà^n, Uá
8 lâi-khṳ̀ ui i. Pá-tsáng chiũ ìn--tà^n, Tsú, lṳ́ kàu uá-kâi tshù-lãi uá tng-m̄-khí; lṳ́ tua^n-tua^n tà^n chék-kù-ūe, uá-
9 kâi-pók chiũ tshuân-zú. In-ũi uá sĩ pát-nâng só-kuán kâi nâng, iã ũ pia^n sĩ sók uá só-kuán: chí--kâi uá mẽng--tà^n, Khṳ̀, i chiũ-khṳ̀; hṳ́--kâi uá mẽng--tà^n, Lâi, i chiũ-lâi; mẽng uá-kâi-pók, tà^n, Tsò chí-kâi-sṳ̄, i chiũ tsò chí-
10 kâi-sṳ̄. Iâ-sou thia^n-kì^n chí-kâi, chiũ khî-ĩ, tùi sûi-kiâ^n kâi nâng tà^n, Uá khak-sit kāng-nín tà^n, uá tõ Í^n-sek-liét
11 nâng--tang, būe-pat thói^n-kì^n sìn ũ chiè^n-tūa. Uá iũ kāng-nín tà^n, pit-tiā^n ũ ke-ke nâng tshông-tang tshông-sai ài^n-lâi kāng A-pek-láh-hán, Í^n-sat, Iá-kok, tsò-pû
12 tsõ tõ thien-kok: nā-sĩ thien-kok kâi tsṳ́-mîn pit-tiā^n tók-tshut tõ gūa-pôi^n kâi ou-àm; tõ-hṳ́-kò ũ ai-khàu iã
13 ũ kã gê. Iâ-sou chiũ tùi pá-tsáng tà^n, Lṳ́ tsò-lṳ́ khṳ̀, chiè lṳ́-kâi-sìn chiũ tit--tiéh. I-kâi-pók tùi hṳ́-chék-sĩ chiũ tshuân-zú.

14 Kàu Iâ-sou jip tõ Pí-tit kâi ke-lãi, chiũ thói^n-kì^n Pí-tit
15 kâi ngák-bó ũ jiét-pē^n tó-lóh tõ-ùt. Iâ-sou chiũ àn i-kâi-chhiú, i-kâi jiét-pē^n chiũ lī-khui i; chí-kâi hũ-jîn tsáu-khí--lâi chiũ hók-sṳ̄ I.

16 Kàu jit ài^n-lóh kâi sî-hāu, ũ nâng tùa tsōi-tsōi huãm--tiéh kúi kâi nâng, lâi-chiũ I. Iâ-sou tà^n chék-kù-ūe chiũ tók-tshut hṳ́-kâi siâ-sîn, siãng-chhiá^n ui-hó chék-
17 chhiet tì-pē^n kâi nâng: sái soi^n-tsai Í^n-sài-a kâi ūe èng-ngiām, i-kâi-ūe sĩ tà^n,

I sêng-siũ nán-kâi nńg-jiák,
Ta^n-tng nán-kâi pē^n-thià^n.

18 Iâ-sou thói^n-kì^n tsōi-tsōi nâng kàu-khûn lâi-ûi I, chiũ
19 hàm--tà^n ài^n tōu-kṳ̀e hiè^n-pôi^n. Ũ chék-kâi thák-tsṳ-nâng chiũ-kṳ̃n Iâ-sou, tùi I tà^n, Sin-se^n, lṳ́ put-lũn khṳ̀

20 tî-kò uá ài^{n}-tùe lụ́ khụ̀. Iâ-sou chiũ kāng-i tà^{n}, Hôu-lâi ũ khang, thi^{n}--tang kâi pue-chiáu ũ tàu: tȯk-tȯk Jîn-
21 tsụ́ bô hó chím-thâu kâi tī-ūi. Mn̂g-thû--tang iũ ũ pȧt-nâng tùi I tà^{n}, Tsú a, iông uá soi^{n} khụ̀-tsn̂g uá-pẽ.
22 Iâ-sou kāng-i tà^{n}, Tiėh-tùe uá; thẽng sí-nâng khụ̀-tsn̂g in ka-kī kâi sí-nâng.
23 Iâ-sou chiẽ^{n}-tsûn--liáu, I tsùa^{n}-kâi mn̂g-thû kụn-tùe
24 I. Put-kak hái-mīn khí tūa huang-éng, chì-kàu éng
25 chia^{n}-iap--tiėh tsûn: nā-sī Iâ-sou tõ-ủt. Mn̂g-thû bûa--khụ̀ hàm I chhé^{n}, tà^{n}, Tsú a, lâi-kiù; mit-buâng, uā!
26 Iâ-sou chiũ kāng-in tà^{n}, Sié-sìn kâi nâng, nín tsò-nî kia^{n}-kũ? iáu, chiũ khí--lâi tuah huang kah hái: chiũ
27 tūa-ē phêng-chẽ^{n}. Hụ́-hià^{n}-nâng khî-ĩ, chiũ tà^{n}, Chí-kâi sĩ sĩ-mih-téng nâng, liên huang kũa hái iā thia^{n}-sũn I?
28 Iâ-sou kùe kàu hiè^{n}-pôi^{n} kàu Kek-kek-sa nâng kâi tī-hng, ũ huãm--tiėh kúi nõ-kâi-nâng, tshông-tõ phûn-mõ^{n}--kò tshut--lâi tú-ngõ--tiėh I, sĩm sĩ hiong-mé, tì-sái
29 bô nâng ká^{n} tùi hụ́-tiâu-lōu keng-kùe. U-hàm, tà^{n}, Siãng-tì kâi Kiá^{n} a, ún kāng-lụ́ ũ sĩ-mih kan-siȧp?
30 sî-hāu būe kàu lụ́ sĩ soi^{n} lâi chí-kò khóu ún, hé^{n}? Tõ hụ́ hñ̄g-hñ̄g--kò ũ chėk-khûn-tụ tsōi-tsōi-chiah tõ-chiȧh.
31 Kúi chiũ khiû I, tà^{n}, Lụ́ jiȧk-sĩ tȯk ún tshut, chiũ sái
32 ún khụ̀ jip tụ-khûn. Iâ-sou kāng-in tà^{n}, Nín khụ̀. Kúi chiũ tshut--lâi, jip--khụ̀ tõ tụ, tsn̂g-khûn tủt-jiên chiũ
33 sià--lȯh kiã-po, thiàu hái, sí tõ tsúi. Chié^{n}-tụ kâi nâng chiũ phun-tsáu khụ̀ jip-siâ^{n}, chiang chí kak-sụ̄ kũa huãm-tiėh-kúi kâi nâng só-ngõ kâi sụ̄-kù, ȯh khụt nậng
34 thia^{n}. Iáu pìn-siâ^{n} kâi nâng tshut--lâi kì^{n} Iâ-sou: chėk-ē kì^{n}-tiėh I, chiũ khiû I lī-khui in-kâi tī-kài.

9 2 Iâ-sou chiẽ^{n}-tsûn, kùe-hái kàu I ka-kī kâi siâ^{n}. Ũ nâng tùa chėk-kâi nn̂g-huang, ủt tõ mîn-í^{n}, lâi chiũ Iâ-sou, Iâ-sou thói^{n}-tshut in ũ-sìn, chiũ tùi hụ́-kâi nn̂g-huang kâi nâng tà^{n}, A-nôu a, lụ́ pàng-sim, lụ́-kâi tsũe-
3 kùe sià-mién--liáu. Thȧk-tsụ-nâng--tang ũ nâng
4 sim-lãi siẽ^{n}--tà^{n}, Chí-kâi-nâng sĩ chhiàm-buáng. Iâ-sou tsai in-kâi sim-ì, chiũ tà^{n}, Nín tsò-nî sim-lãi huâi-khn̂g
5 ak-liãm? Hȯk-sĩ tà^{n}, Lụ́-kâi-tsũe sià, hȯk-sĩ tà^{n}, Khí--lâi

6 kiâ^{n}, tî-chék-kiã^{n} kōi, né? Ta^{n} ài^{n}-sái nín tsai Jîn-tsṳ́ tõ tī--chiē^{n} ũ khuân lâi sià-tsũe, chiũ tùi hṳ́-kâi nńg-huang--kâi hàm--tà^{n}, Khí--lâi, khiâ lṳ́-kâi mîn-í^{n}
7 tńg-khṳ̀ lṳ́-tshù. I chiũ peh-khí-lâi tńg--khṳ̀ i-kâi-
8 tshù. Hṳ́-chèng-nâng thói^{n}-tiéh chiũ kia^{n}-kũ, kui iông-kuang tõ Sĩang-tì, in-ũi Siãng-tì ũ chiang chièn^{n}-se^{n} kâi khuân lâi sṳ̀-pun nâng.

9 Iâ-sou tshông hṳ́-kò keng-kùe, thói^{n}-kì^{n} chék-kâi-nâng, miâ^{n} kiè-tsò Má-thài, tsõ tõ hiàng-kuan; chiũ kāng-i tà^{n}, Tùe-tshông uà. I chiũ khí--lâi tùe-tshông
10 Iâ-sou. Iâ-sou tõ tshù-lãi tsõ-siáh, ũ ke-ke sùe-lī kũa tsũe-jîn kàu--lâi kāng Iâ-sou kũa I kâi mn̂g-thû tsò-pû
11 tsõ. Huap-lĩ-sài nâng thói^{n}-kì^{n} chiũ tùi Iâ-sou kâi mn̂g-thû tà^{n}, Nín-kâi Sin-se^{n} tsò-nî kāng sùe-lī kũa
12 tsũe-jîn tâng-chiáh, né? Iâ-sou chék-thia^{n}-kì^{n} chiũ tà^{n}, Khin-kiā^{n} kâi nâng mín-ēng--tiéh ui-seng, zûi-sĩ tì-pē^{n}
13 kâi nâng chià^{n} ēng--tiéh. Tãn-sĩ nín tiéh-khṳ̀-siẽ^{n}, chí-kâi-ūe, Uá ài^{n} liên-mién, m̄-sĩ ài^{n} chì-sṳ̃, sĩ sĩ-mih ì-sṳ̀. Uân-khî uá lâi m̄-sĩ ài^{n}-chie ngĩ-jîn, zûi-sĩ ài^{n}-chie tsũe-jîn.

14 Tng-sî Iak-hân kâi mn̂g-thû chiũ-kṳ̃n Iâ-sou, chiũ tà^{n}, Uń kũa Huap-lĩ-sài nâng lú-lú kìm-chiáh, tók-tók
15 lṳ́-kâi mn̂g-thû bô kìm-chiáh, sĩ tsò-nî? Iâ-sou chiũ kāng-in tà^{n}, Sin-nn̂g huân-liáu tõ--kò, hō-hí kâi nâng khá-ũ ai-khàu, né? zûi-sĩ sin-nn̂g pĩ keh-khui--khṳ̀ kâi
16 jit-khî chiang-kàu, hṳ́-sî in chià^{n} kìm-chiáh. Tshuân-bô-nâng ēng sin-pòu lâi-póu kū-sa^{n}; in-ũi só-póu--kâi
17 lih-tiāu chí-kâi-sa^{n}, lih--khṳ̀ zú-kèng-tūa. Iā tshuân-bô-nâng tshō sin-chiú tõ kū phûe-tō: jiák-sĩ ũ, tō chiũ lih, chiú chiũ lāu, hṳ́-kâi-tō iā sĩ hùi-tiāu: zûi-sĩ sin-chiú tshō tõ sin phûe-tō, chiũ nõ-kiā^{n} lóng-tsóng pó-tshûan.

18 Iâ-sou chià^{n} tõ-tà^{n} chí-kâi-ūe, ũ chék-kâi-kua^{n} bûa--lâi pài I, chiũ tà^{n}, Uá-kâi nńg-tsṳ́ siè-siè sí--khṳ̀: tãn-sĩ
19 lṳ́ lâi chhiú àn tõ-i, i chiũ õi-uáh. Iâ-sou chiũ khí-sin tùe i khṳ̀, kũa I kâi mn̂g-thû iā ũ tsò-pû khṳ̀.

20 Ũ chék-kâi hũ-jîn tì hueh-lāu-pē^{n} tsáp-jī nî^{n} kú, kṳn-
21 tùe tõ Iâ-sou pùe-āu, mông I kâi sa^{n}-kṳ: uân-khî i siẽ^{n}--tà^{n}, Uá jiák-sĩ tua^{n} mông--tiéh I kâi sa^{n}, chiũ pit-

22 tiā^{n} tit-kiù. Iâ-sou u̍t-tńg-thâu thói^{n}-kì^{n} i, chiũ tà^{n}, Nńg-tsṳ́ a, lṳ́ pàng-sim; lṳ́-kâi-sìn kiù lṳ́ liáu. Hũ-jîn tshông hṳ́-sî chiũ kiù-hó.

23 Iâ-sou ji̍p kàu hṳ́-kâi-kua^{n} kâi ke-lãi, chiũ thói^{n}-kì^{n} 24 tshue-te̍k kâi nâng, kũa chèng-nâng kā-kā-zṳ̂, chiũ hàm--tà^{n}, Nín thò--khṳ̀: chí-kâi nńg-tsṳ́ m̄-sĩ sí, sĩ tõ-u̍t. 25 Chèng-nâng chiũ háu-chhiè I. Sái chèng-nâng tshut--khṳ̀ ãu, Iâ-sou ji̍p--khṳ̀, khan nńg-tsṳ́ kâi chhiú; nńg-26 tsṳ́ chiũ tsáu-khí. Chí-kâi-sṳ̄ kâi miâ^{n}-sia^{n} pìn-iâng kàu hṳ́ múa^{n}-tī-hng.

27 Iâ-sou tshông hṳ́-kò keng-kùe, ũ nõ-kâi chhe^{n}-mê^{n}-nâng tùe I, u-sia^{n} hàm--tà^{n}, Tã-phek kâi ãu-ĩ a, liên-28 mién ún. Iâ-sou ji̍p tshù-lãi--liáu, hṳ́-nõ-kâi chhe^{n}-mê^{n}-nâng chiũ-kṳ̃n I: Iâ-sou tùi-in-tà^{n}, Nín sìn uá õi-tsò 29 chí-kâi-sṳ̄, ṃé? chiũ tùi I tà^{n}, Tsú a, sìn a. Iâ-sou chhiú àn in-kâi-ma̍k, chiũ tà^{n}, Chiè nín-kâi-sìn kāng-nín 30 tsò-chiâ^{n}. In-kâi ma̍k-chiu chiũ khui. Iâ-sou ngiâm-ngiâm kàu-kài in, tà^{n}, Sié-sim mài pun nâng tsai chí-31 kâi-sṳ̄. Tãn-sĩ nõ-nâng tshut--khṳ̀ pùa-iâng I kâi miâ^{n} pìn hṳ́-kâi tī-hng.

32 In lím-lím chià^{n} kiâ^{n}--tshut-khṳ̀, chiũ ũ nâng tùa 33 che̍k-kâi huãm-kúi kâi é-nâng lâi kì^{n} Iâ-sou. Kúi che̍k-to̍k-tshut, é-nâng chiũ tà^{n}-ũe: chèng-nâng chiũ khî-ĩ, tà^{n}, Tõ Í^{n}-sek-lie̍t kò tshông-būe-pat thói^{n}-kì^{n} ũ chiè^{n}-34 se^{n}. Zûi-to̍k Huap-lĩ-sài nâng tà^{n}, I sĩ chiã kúi-uâng lâi to̍k-kúi.

35 Iâ-sou pìn-kiâ^{n} kak hie^{n}-ip, tõ in-kâi hũe-tn̂g kà-hùe, iũ thuân thien-kok kâi hok-im, kũa ui kak-iē^{n} kâi pē^{n}-36 chèng kũa kak-iē^{n} kâi nńg-jia̍k. Thói^{n}-kì^{n} in khûn-chèng-nâng, chiũ kám-tõng liên-mién kâi sim, in-ũi in khùn-khóu lî-sùa^{n}, chhin-chhiẽ^{n} bô chié^{n}-mo̍k kâi iê^{n} 37 hiè^{n}-se^{n}. Chiũ tùi I kâi mn̂g-thû tà^{n}, Kè-sek si̍t-tsãi sĩ 38 tsõi, kang-jîn chié. Kù-tshṳ́ nín tie̍h-khiû siu-tang kâi tsú sái kang-jîn tshut--lâi siu I kâi kè-sek.

10 Iâ-sou tiãu I tsa̍p-jī mn̂g-thû bûa--lâi, sṳ̀-pun in ũ-khuân lâi tî siâ-sîn khu-to̍k i tshut--lâi, ui kak-iē^{n} kâi pē^{n}-chèng kũa kak-iē^{n} kâi nńg-jia̍k.

2 Tsáp-jī sài-thû kâi miâ^{n} liėt tõ-chí-ē: thâu-chėk-nâng chiũ-sĩ Si-mn̂g hãu-tsò Pí-tit, kũa i-kâi hia^{n}-tĩ An-tit-liėt; Si-pí-thài kâi kiá^{n} Iá-kok, kũa i-kâi hia^{n}-tĩ Iak-
3 hân; Hui-lėk kũa Pa-to-lô-mái; To-má kũa sùe-lĩ Má-
4 thài; A-lėk-hui kâi kiá^{n} Iá-kok, kũa Tát-thãi; Si-mn̂g, iā hãu-tsò Zũe, kũa Ka-liák nâng Iû-tã, chiũ-sĩ bōi Iâ-sou kâi nâng.

5 Chí tsáp-jī-nâng Iâ-sou sái in tshut--khṳ̀, chiũ hun-hù in, tà^{n}, Ĩ-pang kâi lōu mài-kiâ^{n}, Sat-má-lĩ-a nâng kâ
6 siâ^{n} tsn̂g-kâi mài-jip: lẽng-tsò khṳ̀-chiũ Í^{n}-sek-liėt ke
7 kâi buâng-iê^{n} kèng-hó. Nín thâu-kiâ^{n} tiėh thâu-thuân,
8 tà^{n}, Thien-kok kṳ̃n--liáu. Iā tiėh ui-hó pē^{n}-nâng, hók-uáh sí-nâng, kiet-chheng thái-ko, tók-kúi; nín sĩ pėh-pėh
9 chiũ tit--tiėh, iā tiėh pėh-pėh si-pun nâng. Mài ṳ̃-pĩ
10 kim, ngṳ̂n, tâng, pàng tóu-ie, iā mài ṳ̃-pĩ tō tõ lōu--kan ēng, iā mài nõ-kiã^{n}-sa^{n}, kũa ôi, kũa chiãng: in-ũi tsò-kang
11 kâi nâng kham-kai tit--tiėh i-kâi kháu-chiáh. Bô-lũn sĩ jip tî-kâi-siâ^{n} tî-kâi-hie^{n}, chiũ tiėh huáng-mn̄g hṳ́-kò tî-tiâng sĩ háh; chiũ nā hṳ́-kò khiã-khí, thãi-kàu ài^{n}
12 tshut-mn̂g. Jip-kàu nâng kâi ke-lãi chiũ tiėh kāng-i
13 mn̄g-ua^{n}. Zû-jiák hṳ́-kâi-ke ā-sĩ kham-kai hó-tit--tiėh, nín-kâi phêng-an chiũ hó kàu-kip i: jiák-ā-sĩ m̄-kham-
14 kai, nín-kâi phêng-an chiũ hó kui-tńg nín ka-kĩ. Zû-jiák ũ nâng m̄-chiap-náp nín, m̄-thia^{n} nín-kâi-ūe, nín lĩ-khui hṳ́-kâi-ke, hók-sĩ hṳ́-kâi-siâ^{n}, chiũ tiėh hì^{n}-tiāu kha kâi
15 thôu-hún. Uá khak-sit kāng-nín tà^{n}, Tng sím-phuàn-jit Só-to-má Ngô-mô-láh tĩ só-siũ, pí--tiėh hṳ́-kâi-siâ^{n}, huân kèng-kōi-siũ.

16 Uá sái nín tshut--khṳ̀ chhin-chhiẽ^{n} iê^{n} tõ tshâi-lâng tsṳ-tang: kù-tshṳ́ nín tiėh tì-hũi chhin-chhiẽ^{n} tsûa,
17 láu-sit chhin-chhiẽ^{n} hún-chiáu. Tiėh kṳ́n-huâng nâng: in-ũi in chiang-ài^{n} kòi-sàng nín tõ chià^{n}-kâi kong-hũe,
18 ài^{n} pi^{n}-phah nín tõ in chià^{n}-kâi hũe-tn̂g; nín siãng-chhiá^{n} ũi-tiėh uá kâi uân-kù chiang-ài^{n} kòi-sàng kàu tsóng-tok kũa kun-uâng mīn-tsôi^{n}, lâi-pun in kũa ĩ-pang-
19 nâng tsò chèng-kṳ̃. In kòi-sàng nín kâi sî-hāu mài khùa-lṳ̃ ài^{n}-tsò-nî tà^{n}-ūe, ài^{n}-tà^{n} tî-kâi: pit-tiā^{n} tõ-hṳ́-sî
20 sṳ̀ nín só eng-tà^{n} kâi ūe. In-ũi m̄-sĩ nín ka-kĩ tà^{n}-ūe,

21 sĩ nín Pẽ kâi Sîn tõ nín--tang tà^{n}--tshut-lâi. Hia^{n}-tĩ
chiang-ài^{n} kòi-sàng hia^{n}-tĩ tì-sí, pẽ thãi-kiá^{n} iā sĩ chièn^{n}-
22 se^{n}, kiá^{n} iā ài^{n} kong-phah pẽ-bó sái in sí. Nín ũi-tiėh
uá-kâi-miâ^{n} tì-kàu pĩ chèng-nâng uàn-hṳ̃n: zûi-tók
23 jím-nãi kàu-búe chí-kâi-nâng chiũ tit-kiù. Nâng tõ
chí--kâi siâ^{n} khún-tók nín, chiũ tiėh-tsáu--khṳ̀ hṳ́--kâ
siâ^{n}; uá khak-sit kāng-nín tà^{n}, Í^{n}-sek-liėt tsùa^{n}-kâi-siâ^{n},
nín kiâ^{n}-būe-thàu, Jîn-tsṳ́ soi^{n} lâi--liáu.

24 Mn̂g-thû bõi kùi-tõng kùe i-kâi sin-se^{n}, ke-pók iā bõi
25 kùi-tõng kùe i-kâi tsú-jîn. Mn̂g-thû tit chhin-chhiẽ^{n}
i-kâi sin-se^{n}, ke-pók tit chhin-chhiẽ^{n} i-kâi tsú-jîn chiũ
kàu. Nâng kì-jiên sĩ hàm ke-tsú tsò Piėt-si-phok, hô-
26 khuàng sĩ hàm i-kâi ke-jîn! Kù-tshṳ̀ mài-kia^{n} in: in-ũi
m̄-chêng ũ tshâng-khǹg--kâi chiang-lâi bô-tshut-hīn;
27 iā m̄-chêng ũ ṳ́n-bát--kâi bô pun nâng tsai. Uá tõ
àm-chẽ^{n} kāng-nín tà^{n}--kâi, tiėh-káng tõ-kuang-mêng;
28 nín thia^{n} tõ-hm̄^{n}--kâi, tiėh thuân tõ tshù-téng. Suah
nėk-sin put-lêng suah lêng-hûn--kâi mài-kia^{n} in: tók-
tók õi-suah lêng-hûn kũa nėk-sin tõ tī-gėk kâi, chiũ
29 zú-kèng tiėh-kia^{n} I. Nõ-chiah mûa-chiah-chiáu khá-
m̄-sĩ pùa^{n}-hun-ngṳ̂n lâi-bõi? jiák-m̄-sĩ tshut-tõ nín-kâi
30 Pẽ, khî-tang liên chėk-chiah tou bõi tūi lóh-tī: chiũ-sĩ
31 nín-kâi thâu-mô iā lóng-tsóng siàu-tiā^{n}. Kù-tshṳ̀ nín
mài-kia^{n}; nín pí-tiėh tsõi-tsõi mûa-chiah-chiáu zú-kèng
32 kùi-tõng. Kṳ̀-tshṳ́ huâm sĩ-mih-nâng ũ-jîn uá tõ nâng
mīn-tsôi^{n}, uá iā pit-jīn i tõ uá thi^{n}--chiẽ^{n} kâi Pẽ mīn-
33 tsôi^{n}. Huâm sĩ-mih-nâng nā-sĩ khì-tsóh uá tõ nâng
mīn-tsôi^{n}, uá iā pit khì-tsóh i tõ uá thi^{n}--chiẽ^{n} kâi Pẽ
mīn-tsôi^{n}.

34 Mài siẽ^{n}-tsò uá lâi sĩ sái sì-kan hûa-phêng: uá lâi
m̄-sĩ sái sì-kan hûa-phêng, zûi-sĩ sái sì-kan tõng-tshut
35 to-chhie^{n}. Uân-khî uá lâi sĩ sái-kàu nâng so-póh i-kâi-
pẽ, nńg-tsṳ́ so-póh i-kâi-bó, sim-pũ so-póh i-kâi ta-ke:
36 kak-nâng kâi chhiû-tėk chiũ-sĩ i ka-kī ke-lãi kâi nâng.
37 Aì-sieh pẽ-bó ke-kùe uá kâi nâng m̄-kham-kai hó-tshông
uá: ài-sieh lâm-nńg-kiá^{n} ke-kùe uá kâi nâng iā-sĩ m̄-
38 kham-kai hó-tshông uá. Bô ta^{n} i-kâi tsáp--jī kè lâi-tùe
39 uá kâi nâng iā sĩ m̄-kham-kai hó-tshông uá. Tit--tiėh

i-kâi sèⁿ-miāⁿ kâi nâng tin-tò sàng-sit; ũi-tiėh uá kâi uân-kù tì sàng sèⁿ-miāⁿ kâi nâng huân-tsò tit--tiėh.
40 Ũ chiap-nȧp nín kâi nâng chiũ-sĩ chiap-nȧp uá, ũ chiap-nȧp uá kâi nâng chiũ-sĩ chiap-nȧp sái uá Kâi.
41 Ũ chiap-nȧp soiⁿ-tsai-nâng in-ũi i tsò soiⁿ-tsai-nâng, pit-tiāⁿ tit--tiėh soiⁿ-tsai-nâng kâi siéⁿ-sṳ̣; ũ chiap-nȧp ngĩ-jîn in-ũi i tsò ngĩ-jîn, chiũ pit-tiāⁿ tit--tiėh ngĩ-jîn
42 kâi siéⁿ-sṳ̣. Put-lũn tĩ-tiâng chiang chėk-pue liâng-tsúi pun chí-kâi mûi-sòi--tang chėk-nâng lim, in-ũi chí-kâi mûi-sòi--kâi tsò uá-kâi mn̂g-thû, uá khak-sit kāng-nín tàⁿ, chí-kâi-nâng tuàn-tuàn bõi sit i-kâi siéⁿ-sṳ̣.

11 Kȧu-āu Iâ-sou íⁿ-keng mẽng I tsȧp-jĩ mn̂g-thû, chiũ tshông hṳ́-kò lĩ-khui, khṳ̣-kȧu hṳ́ hùaⁿ-kâi-siâⁿ kà-hùe thuân-tāu.
2 Iak-hân tõ hṳ́ kam-lãi zṳ́-bûn Ki-tok só-kiâⁿ kâi sṳ̄,
3 chiũ sái ka-kĩ mn̂g-thû lâi-mn̂g Iâ-sou, tàⁿ, Lṳ́ sĩ hṳ́-kâi
4 àiⁿ-lâi--kâi, a-sĩ huân-liáu tiėh-mōⁿ pȧt-nâng, né? Iâ-sou chiũ tùi-in tap--tàⁿ, Nín tiėh-khṳ̣, chiang nín só-thiaⁿ
5 só-thóiⁿ kâi sṳ̄-sit kȧu-tsai Iak-hân: tsu-zû chheⁿ-mêⁿ--kâi tit--tiėh thóiⁿ--kìⁿ, kuái-kha--kâi õi-kiâⁿ, thái-ko--kâi tit--tiėh chheng-kiet, hĩⁿ lâng--kâi õi thiaⁿ-kìⁿ, sí--kâi õi
6 hȯk-uȧh, phîn-khiông-nâng tit--tiėh thiaⁿ hok-im. Tãi-huâm bô ũi-tiėh uá iàm-sim tsó-thì kâi nâng, chí-kâi-nâng chiũ ũ hok.
7 Iak-hân tsùaⁿ-kâi mn̂g-thû chiàⁿ-chiàⁿ khṳ̣, Iâ-sou tùi chèng-nâng thî-khí Iak-hân lâi-lũn, chiũ tàⁿ, Nín phêng-jit tshut--khṳ̣ khuàng-iá sĩ àiⁿ-thóiⁿ sĩ-mih-kâi, né? Sĩ
8 lû-tiȧh pĩ huang tshue-tõng, héⁿ? Nín tshut--khṳ̣ at-hȯk sĩ àiⁿ-thóiⁿ tî-kâi, né? Sĩ chėk-kâi-nâng chhēng jiû-múi kâi i-hȯk, héⁿ? Nā-sĩ chhēng jiû-múi i-hȯk kâi nâng sĩ
9 tõ uâng-keng. Hiá, chièⁿ-seⁿ, nín tshut--khṳ̣ sĩ ũi-tiėh tsò-nî, né? Sĩ àiⁿ-thóiⁿ kâi soiⁿ-tsai-nâng, héⁿ? Uá kāng-nín tàⁿ, Sĩ, siãng-chhiáⁿ kèng-tūa-kùe soiⁿ-tsai-
10 nâng. Siàⁿ-tsṳ̣--tang só-kì-tsài, tàⁿ,
Uá khién uá-kâi sài-chiá tõ lṳ́ mīn-tsôiⁿ,
I chiang-àiⁿ tõ lṳ́ thâu-tsôiⁿ ṳ̃-pĩ lṳ́-kâi lōu-thû,
chiũ-sĩ chí chí-kâi-nâng.

11 Uá khak-sit kāng-nín tà^{n}, Chék-chhiet tshông-tõ hũ-jîn só-se^{n} tsṳ-tang, būe-ũ tūa--kùe si-sói Iak-hân heng-khí--lâi: nā-sī thien-kok--tang chì-mûi-sòi--kâi
12 huân tūa--kùe chí-kâi-nâng. Tsṳ̃ si-sói Iak-hân kâi sî-hāu kàu-ta^{n}, thien-kok pī-nâng ēng-lȧt lâi-tshú, ēng-
13 lȧt kâi nâng chiũ ēng-lȧt lâi tit--tiėh. In-ũi chèng soi^{n}-tsai-nâng kũa lút-huap ũ ṳ̃-ngân chì-kàu Iak-hân.
14 Zû-jiȧk nín ā-sī khéng sêng-siũ, chí-kâi-nâng chiũ-sī
15 hṳ́-kâi ȧi^{n}-lâi kâi Í^{n}-lī-a. Huâm ũ hī^{n} hó-thia^{n}--kâi, chiũ
16 tiėh-thia^{n}. Chí sì-kài kâi nâng, uá hó chiang tî-kâi lâi-pí? Sī chhin-chhiẽ^{n} nôu-kiá^{n}--húe tsõ tõ koi-chhī,
17 hàm in-kâi tâng-phũa^{n}, chiũ tà^{n}, Ún tùi-nín pûn-tėk, nín bô thiàu-bú; ún tùi-nín pui-ko, nín bô ai-khàu.
18 Uân-khî Iak-hân kàu--lâi, iā m̃-chiȧh, iā m̃-ím, nâng
19 tà^{n}, I sī huãm-kúi. Jîn-tsṳ́ kàu--lâi iā chiȧh iā ím, nâng tà^{n} I sī hàu^{n}-chiȧh hàu^{n}-chiú, sī sùe-lī tsũe-jîn kâi phêng-iú! Nā-sī tì-hũi chiũ-sī tshông-tõ só-kiâ^{n}--kâi lâi chheng-ngī.

20 Iâ-sou phêng-jit kiâ^{n} siāng-tsōi ī-lêng tõ tsùa^{n}-kâi siâ^{n}-ip, Iâ-sou hṳ́-sî chiũ khui-tshùi cheh-hiâm in, in-ũi
21 in bô hùe-kói. Aī--ā, Ko-lȧh-sìn a, āi--a, Pek-sài-tā a, in-ũi tõ nín--tang só-kiâ^{n} kâi ī-lêng, zû-jiȧk tõ Thi-lô Si-tũn kiâ^{n} chí-kâi, in chiũ tâng-tsá chhēng-mûa ēng
22 hue-hu lâi-hùe-kói--liáu. Nā-sī uá kāng-nín tà^{n}, tng sím-phuàn-jit, Thi-lô Si-tũn só-siũ--kâi, pí-nín zú-kèng
23 kōi-siũ. Ka-pek-lông a, lṳ́ khá-sī õi seng-kàu thi^{n}-chiẽ^{n}? lṳ́ pit-tiā^{n} kàng-lȯh tõ àm-hú: in-ũi tõ-lṳ́--tang só-kiâ^{n} kâi ī-lêng zû-jiȧk tõ Só-to-má ũ-kiâ^{n} chí-kâi, Só-to-má
24 chiũ pit-tiā^{n} tshûn kàu kim-jit. Nā-sī uá kāng-nín tà^{n}, tng sím-phuàn-jit Só-to-má tī-hng só-siũ--kâi, pí-lṳ́ zú-kèng kōi-siũ.

25 Tõ hṳ́-kâi sî-hāu Iâ-sou tùi-tap chiũ tà^{n}, Pẽ a, sī thi^{n}-tī kâi Tsú, uá chheng-tsàn lṳ́, in-ũi lṳ́ ũ chiang chí chià^{n}-kâi-sṳ̄, tùi tì-hũi tshong-mêng kâi nâng chiũ ṳ́n-pì,
26 tùi sòi-kiá^{n} chiũ hién-mêng: Pẽ a, sit-tsāi sī chiè^{n}-se^{n},
27 in-ũi lṳ́ thói^{n}-tsò chiè^{n}-se^{n} sī hó. Buān-muėh tshông-tõ uá-kâi Pẽ kau-hù uá: Pẽ tsṳ-gũa bô-nâng pat Kiá^{n}; Kiá^{n}, kũa Kiá^{n} só ȧi^{n} chí-sī kâi nâng, tsṳ-gũa, iā bô

28 nâng pat Pẽ. Nín huâm ũ lâu-khóu teh tãng-tà^{n} kâi
29 nâng, lâi-chiũ uá, uá chiũ ài^{n} sṳ-pun nín ua^{n}-jiên. Nín
tiéh-pì uá-kâi ta^{n}-uan, lâi-hãu-óh uá, in-ũi uá sĩ un-jiû,
sim-sè^{n} khiam-sùn, nín chiũ tit--tiéh nín-kâi-sim ua^{n}.
30 In-ũi uá-kâi ta^{n}-uan sĩ kõi, uá-kâi-tà^{n} sĩ khin.

12 Hṳ́-kâi sî-hãu Iâ-sou tõ an-sek-jit tùi tshân--kò kùe;
I kâi mn̂g-thû tóu khùn, chià^{n} tõ-tiah béh-sũi lâi-chiáh.
2 Huap-lĩ-sài nâng chék-ẽ thói^{n}-kì^{n} chiũ kãng I tà^{n}, Ã,
lṳ́-kâi mn̂g-thû tsò tõ an-sek-jit m̃-eng-kai tsò kâi sṳ̃.
3 Iâ-sou tùi-in tà^{n}, Tã-phek kũa sûi-tsõng kâi nâng tóu
khùn--sî só-tsò kâi sṳ̃ nín khá-sĩ m̃-pat-thák, hé^{n}?
4 Chiũ-sĩ Tã-phek jip Siãng-tì kâi keng chiáh pái-siet
kâi piá^{n}, nã-sĩ chí-kâi-piá^{n} Tã-phek m̃-hó-chiáh, kũa i
sûi-tsõng kâi nâng iã m̃-hó-chiáh, zûi-sĩ chì-si chià^{n}-hó-
5 chiáh tiã^{n}-tiã^{n}. Lút-huap só kì-tsài, tà^{n}, Chèng chì-si
tùi an-sek-jit tõ-tõi^{n}-lãi huãm an-sek-jit huân-liáu
6 bô-tsũe, chí-kâi nín iã m̃-pat-thák, hé^{n}? Nã-sĩ uá kãng-
7 nín tà^{n}, chí-kò ũ tũa--kùe tõi^{n}-tn̂g kâi tõ--kò. Nín
jiák-sĩ hiáu--tit, Uá sĩ ài^{n} liên-mién, m̃-sĩ ài^{n} chì-sṳ̃,
kâi ũe-ì, nín chiũ pit-tiã^{n} m̃-hiâm-ngí bô-tsũe kâi nâng.
8 In-ũi Jĩn-tsṳ́ sĩ an-sek-jit kâi tsú.
9, 10 Iâ-sou lĩ-khui hṳ́-kâi tĩ-hng, jip in-kâi hũe-tn̂g: ũ
chék-nâng chiah-chhiú phien-kou. Ũ nâng mn̄g Iâ-
sou, chiũ tà^{n}, Tõ an-sek-jit kiâ^{n}-ui, hó--mé? in-kâi-ì sĩ
11 ài^{n}-kò I. Iâ-sou chiũ tùi-in tà^{n}, Nín--tang tî-tiâng ũ
chék-chiah-iê^{n}, an-sek-jit chí-chiah-iê^{n} puáh-lóh khe^{n}-
12 hãm, m̃-khṳ̀-liáh i, thua i khí--lâi, mé? Hiá, nâng
kùi-tõng--kùe iê^{n} ũ jiéh-tsõi, né! Kù-tshṳ́ an-sek-jit
13 kiâ^{n}-siẽn sĩ háh-ngî. Iáu, Iâ-sou chiũ tùi hṳ́-kâi-nâng
hàm--tà^{n}, Tshun-tshut lṳ́-kâi-chhiú. I chiũ tshun-
tshut--lâi, chhiú chiũ tshuân-zú, chhin-chhiẽ^{n} hiè^{n}-pôi^{n}-
14 chiah chék-iẽ^{n}. Huap-lĩ-sài nâng chiũ tshut--khṳ
mông-hãi Iâ-sou, ài^{n} tsò-nî lâi suah-mit I.
15 Iâ-sou kak-tsai, chiũ lĩ-khui hṳ́-kâi tĩ-hng: tsõi-tsõi
16 nâng tùe I; Iâ-sou lóng-tsóng ui-hó in, iã kìm-kài in
17 mài kãng I iâng-miâ^{n}: lâi-èng-ngiãm soi^{n}-tsai-nâng
Î^{n}-sài-a só-tà^{n} kâi ũe, sĩ tà^{n},

18 Chí-kâi sĩ uá só-suán kâi pȯk;
Uá só-ài-sieh, uá-kâi-sim só hí-zuȧt--kâi:
Uá ài^n chiang uá-kâi Sîn hù-thoh I,
I chiũ chiang sím-phuàn lâi-chí-sĩ Ĩ-pang-nâng.
19 I m̃-che^n-tòu, m̃-suang-jiáng;
Iā tõ koi-lōu bô-nâng thia^n-kì^n I kâi sia^n.
20 Siũ-sie^n kâi lû-tiȧh I m̃-chih-tñg,
Tshut-in kâi húe-bûe I m̃-mit-kùe,
Thãi-kàu I chiang sím-phuàn si-kiâ^n chì-kàu tit-sèng.
21 Ĩ-pang-nâng iā ài^n ngiáng-kõu I kâi miâ^n.
22 Hṳ́-kâi sî-hāu ũ nâng khan chėk-kâi huãm-tiėh kúi, chhe^n-mê^n kiam-kũa é--kâi, lâi-chiũ Iâ-sou: Iâ-sou ui i,
23 sái-kàu hṳ́-kâi-nâng iũ tà^n-ūe iũ thói^n-kì^n. Tãi-chèng lóng-tsóng hãi-ĩ, chiũ tà^n, Chí-kâi khá-sĩ Tã-phek kâi
24 kiá^n-sun, hé^n? Nā-sĩ Huap-lĩ-sài nâng thia^n-tiėh chiũ tà^n, Chí-kâi-nâng tȯk-tshut kúi bô-hui sĩ chiã kúi-uâng
25 Piėt-si-phok. Iâ-sou tsai in-kâi sim-ì chiũ tùi-in tà^n, Huâm sĩ-mih kok ka-kĩ siang-hun-che^n pit-tiā^n tì-kàu hṳ-khang; huâm sĩ-mih-siâ^n, sĩ-mih-ke, ka-kĩ siang-
26 hun-che^n pit-tiā^n bõi sêng-lip: siet-sái Sat-tãn tȯk-tshut Sat-tãn, chiũ-sĩ ka-kī siang-hun-che^n; i-kâi-kok tsãi-tit
27 sêng-lip, né? Siet-sái uá sĩ chiã Piėt-si-phok lâi tȯk-tshut kúi, nín-kâi kiá^n-tĩ sĩ chiã tî-tiâng lâi tȯk-tshut
28 kúi, né? in-tshṳ́ in chiũ ài^n chí-ngí nín. Zũ-jiȧk uá iā-sĩ chiã Siãng-tì kâi Sîn lâi tȯk-tshut kúi, Siãng-tì
29 kâi kok chiũ-sĩ lîm-kàu nín--liáu. Tsãi-tit jip ióng-sṳ̃ kâi tshù-lãi lâi-kiap i-kâi ke-tsṳ, bũ-pit tiėh soi^n pȧk
30 chí-kâi ióng-sṳ̃, ãu chià^n kiap-chĩn i-kâi tshù-lãi. M̄ kāng-uá tâng--kâi chiũ-sĩ kāng-uá tėk: m̄ kāng-uá siu-
31 bûa--kâi chiũ-sĩ sùa^n-khui. Kù-tshṳ́ uá kāng-nín tà^n, kak-iē^n kâi tsũe-ak kũa húi^n-pãng chiũ pit ài^n sià-mién nâng, zûi-sĩ húi^n-pãng Sià^n-sîn chiũ pit bô sià-mién.
32 Put-lũn sĩ-mih-nâng tà^n-ūe lâi-kong Jĩn-tsṳ́ chiũ pit ài^n sià-mién i; zûi-sĩ ũ nâng tà^n-ūe lâi-kong Sià^n-sîn, chiũ-sĩ
33 kim--sì chì-kàu lâi--sì pit bô sià-mién i. Tsò chhiū-bȧk sĩ múi, i-kâi-kúe^n iā sĩ múi, hȯk-sĩ chhiū-bȧk àu, i-kâi-kúe^n iā sĩ àu; in-ũi chhiū-bȧk sĩ tshông-tõ i-kâi-kúe^n,
34 chià^n pat i. Ak-tsûa kâi chéng-lũi a, nín kì-sĩ ak,

tsãi-tit õi-tà^n siẽn kâi ūe? in-ũi sĩ tshông-tõ sim só
35 tshong-múa^n--kâi chià^n tà^n-tshut-tshùi. Siẽn-jîn sĩ tshông-tõ i só-chek kâi siẽn, chiũ huat-tshut siẽn: ak-nâng tshông-tõ i só-chek kâi ak chiũ huat-tshut ak.
36 Uá iũ kāng-nín tà^n, Huâm nâng só-tà^n múe-chėk-kù bô-iah kâi ūe, tõ sím-phuàn-jit pit-tiā^n kak-kak keng-
37 tshut chí-kâi. Uân-khî lṳ́ sĩ àn lṳ́-kâi-ūe chiũ lâi-tit chheng-ngĩ, iā sĩ àn lṳ́-kâi-ūe lâi-pĩ ngí-tsũe.
38 Tng-sî thȧk-tsṳ-nâng kũa Huap-lĩ-sài nâng--tang ũ nâng tùi Iâ-sou tà^n, Sin-se^n a, ún ài^n-thói^n lṳ́ kiâ^n chėk-
39 kâi ĩ-chiah. Iâ-sou chiũ tùi-in tap--tà^n, Kan-ak kâi sì-kài khiû ĩ-chiah, tṳ̂ soi^n-tsai Iak-ná kâi ĩ-chiah
40 tsṳ-gūa pit bô pȧt-kâi ĩ-chiah pun in thói^n: zû Iak-ná sa^n-jit sa^n-mê tõ tūa-hṳ̂ kâi tóu-tói, chiè^n-se^n Jîn-tsṳ́
41 chiang-ài^n sa^n-jit sa^n-mê tõ tĩ pak-lãi. Nî-nî-mûi nâng tng sím-phuàn kâi sî-hāu chiang-ài^n kāng chí sì-kài kâi nâng tsò-pû khiă lâi-tiā^n-tsũe in: in-ũi in chėk thia^n-kì^n Iak-ná kâi ūe chiũ hùe-kói, hô-khuàng ũ tūa--kùe
42 Iak-ná tõ--chí-kò, mé. Nâm-hng kâi nńg-uâng tng sím-phuàn kâi sî-hāu chiang-ài^n kāng chí sì-kài kâi nâng tsò-pû khiă lâi tiā^n-tsũe in: in-ũi nńg-uâng tshông-tõ tĩ-kėk lâi-thia^n Só-lô-mn̂g kâi tì-hũi; hô-khuàng ũ tūa--kùe Só-lô-mn̂g tõ--chí-kò, mé.
43 Siâ-kúi lĩ-khui nâng chiũ tõ bô-tsúi kâi tĩ-hng kiâ^n-
44 tsáu, ài^n-tshūe ua^n-hiah, bõi-tit-tiėh. Liáu chiũ tà^n, Uá ài^n kui-tńg uá-kâi-tshù tsá--tsūn tshông-tõ hṳ́-kò tshut--lâi kâi; í^n-keng kàu--liáu, chiũ thói^n-kì^n hṳ́-kâi-
45 tshù khang-chē^n, siu-sàu chheng-tshái. Chiũ khṳ̀, iũ tùa ke chhit-kâi-sîn, pí i kèng ak--kâi, tsò-pû jip-khṳ̀ khiă-khí tõ-hṳ́-kò: tì-kàu hṳ́-kâi-nâng ãu-lâi kâi chhêng-tsuãng pí--tiėh soi^n kèng-sĩm. Chí-kâi ak kâi sì-kài iā chiang-ài^n chiè^n-se^n.
46 Iâ-sou huân-liáu tùi chèng-nâng tà^n-ūe kâi sî-hāu, tú-ngõ I kâi a-bó kũa I kâi hia^n-tĩ khiă tõ-hṳ́-gūa ài^n
47 kāng I tà^n-ūe. Ũ chėk-nâng pò-tsai Iâ-sou, tà^n, Lṳ́-kâi a-bó kũa lṳ́-kâi hia^n-tĩ khiă tõ-hṳ́-gūa ài^n kāng-lṳ́ tà^n-ūe.
48 Iâ-sou tùi hṳ́-kâi pò-tsai kâi nâng tà^n, Tî-tiâng sĩ uá-kâi
49 a-bó? tî-tiâng sĩ uá-kâi hia^n-tĩ, né? Chiũ hiàng I kâi

mn̂g-thû tshun-tshut I kâi chhiú, chiũ tà^{n}, Chiá-kâi
50 chiũ-sĩ uá-kâi a-bó kũa uá-kâi hia^{n}-tĩ! In-ũi huâm sĩ-mih-nâng tsun-kiâ^{n} uá thi^{n}--chiē^{n} kâi Pē kâi chí-ì, chí-kâi-nâng chiet-sĩ uá-kâi hia^{n}-tĩ, uá-kâi chí-mũe, kũa uá-kâi a-bó.

13 Tng hṳ́-chėk-jit Iâ-sou tshông tshù-lãi tshut--khṳ
2 tsõ tõ hái-kî^{n}. Ũ tsōi-tsōi nâng chiâ^{n}-khûn chiâ^{n}-khûn hȧh-bûa lâi chiũ-kṳ̃n I, in-tshṳ́ Iâ-sou chiũ chiē^{n}-tsûn
3 lâi-tsõ; chèng-nâng lóng-tsóng khiā tõ hái-kî^{n}. Iâ-sou chiũ ēng ke-ke-sṳ̄ siet phì-zũ, tùi chèng-nâng káng--tà^{n},
4 Ũ iā-chéng kâi nâng tshut-khṳ iā; iā kâi sî-hāu, ũ kâi kau-lau̇h tõ lōu-kî^{n}, chiáu kȧu chiũ chĩn-chiȧh-tiāu
5 chí-kâi: ũ-kâi kau-lau̇h tõ chiėh-pûa^{n} kâi tī-ũi, hṳ́-kò bô hiè^{n}-tsōi thôu: in-ũi thôu chhién-pȯh, sûi-chiet chiũ
6 huat--khí-lâi: jit chėk-ē chiē^{n} chiũ phȧk-tiāu; in-ũi
7 bô-kṳn kù-tshṳ́ chiũ kou-ta--khṳ. Ũ kâi kau-lau̇h tõ chhì-tsâng--tang; chhì huat-kûi^{n} chiũ iòng-sat-tiāu.
8 Ũ kâi kau-lau̇h tõ pûi-jiâu kâi tī, chiũ kit-sit, ũ kâi chėk-peh-pũe, ũ kâi lȧk-tsȧp-pũe, ũ kâi sa^{n}-tsȧp-pũe.
9 Huâm ũ hĩ^{n} kâi nâng chiũ tiėh-thia^{n}.
10 Chèng-mn̂g-thû kiâ^{n}-bûa chiũ mn̂g--tà^{n}, Lṳ́ tùi chèng-
11 nâng ēng phì-zũ lâi-tà^{n}-ūe sĩ tsò-nî, né? Iâ-sou tùi-in tap--tà^{n}, Thien-kok kâi ȧu-biāu, chiũ pun nín tsai
12 chí-kâi, bô-pun in--nâng tsai. Uân-khî tãi-huâm ũ--kâi-nâng chiũ àì^{n} pun i, sái i ũ tshong-tsok: bô-ũ kâi nâng,
13 liên-kũa i só-ũ--kâi chiũ àì^{n} kāng-i tȯh-tn̂g. Kù-tshṳ́ uá chiȧ^{n} ēng phì-zũ kâi ūe kāng-in tà^{n}; in-ũi in thói^{n}
14 thói^{n}-m̄-kì^{n}, thia^{n} thia^{n}-m̄-kȧu, iā bōi hiáu-ngõ. Í^{n}-sài-a só-ṳ̃-tà^{n} kâi ūe, tõ chí-kâi-nâng chiũ èng-ngiām--liáu, chí-kâi-ūe sĩ tà^{n},

Nín chiang-àì^{n}-thia^{n}, li tshuân-bô thia^{n}-mêng;
Chiang-àì^{n}-thói^{n}, li tshuân-bô thói^{n}-kì^{n}:
15 In-ũi chí-kâi-mîn kâi sim chiām-chiām nguán-ngẽ--liáu,
In-kâi-hĩ^{n} lâng,
In hȧp-mi in kâi-mȧk--liáu;

Khióng-ùi hók-chiá ēng in-kâi-mák thói^{n}-kì^{n},
Eñg in-kâi-hĩ^{n} thia^{n}-kì^{n},
Eñg in-kâi-sim hiáu-ngõ,
Chiũ huán-hùe,
Uá chiũ ui-hó in.

16 Nā-sĩ nín-kâi-mák ũ hok, uân-khî ũ thói^{n}-kì^{n}, nín-
17 kâi-hĩ^{n} ũ hok, uân-khî ũ thia^{n}-kì^{n}. Uá khak-sit kāng-nín tà^{n}, Soi^{n}-tsá ũ ke-ke soi^{n}-tsai-nâng kũa ngĩ-jîn, ài^{n}-thói^{n} nín só thói^{n}--kì^{n} kâi bõi-tit-tiéh thói^{n}, ài^{n}-thia^{n} nín só-thia^{n}--kì^{n} kâi bõi-tit-tiéh thia^{n}.

18, 19 Kù-tshṳ́ nín tiéh-lâi-thia^{n} chiá iā-chéng phì-zũ. Put-lũn sĩ-mih-nâng thia^{n} thien-kok kâi tãu iā-sĩ m̄-hiáu-ngõ, hṳ́-kâi ak--kâi chiũ kàu, tóh-khṳ̀ i sim--tang só-iā--kâi.
20 Chiá chiũ-sĩ só-iā tõ lōu-kî^{n} kâi. Iā tõ chiéh-pûa^{n} kâi
21 ūi-tshṳ̀, chiũ-sĩ nâng thia^{n}-tãu sûi-chiet hí-náp; zûi-sĩ lãi bô-kṳn iā sĩ chiãm-sî tiā^{n}-tiā^{n}; kip-kàu ũi-tiéh tãu ngõ-tiéh kan-khóu khún-tók sûi-chiet iàm-sim tsó-thì.
22 Iā tõ chhì-tsâng--tang chiũ-sĩ nâng thia^{n}-tãu, chí sì--kan kâi tsáp-liãm tshâi-muéh kâi mî-hók iòng-sat chí-
23 kâi-tãu, i chiũ bô kit-sit. Iā tõ pûi-jiâu kâi tī, chiũ-sĩ nâng thia^{n}-tãu chiũ hiáu-ngõ; chí-khí chiũ kúa^{n}-chin kit-sit, ũ kâi huat-se^{n} chék-peh-pũe, ũ kâi lák-tsáp-pũe, ũ kâi sa^{n}-tsáp-pũe.

24 Iâ-sou iũ siet kâi phì-zũ tùi-in tà^{n}, Thien-kok sĩ phì-zũ
25 tsò nâng iā hó kâi chéng-chí tõ i-kâi-tshân: nâng út kâi sî-hãu i-kâi chhiû-ték chiũ kàu iā phõi^{n} tõ i-kâi-béh--
26 tang, chiũ khṳ̀. Kip-kàu béh-tâ tūa--khí-lâi chiũ kit-sit,
27 hṳ́-sĩ phõi^{n} iā tshut-hīn. Tsú-jîn kâi pók lâi-pò--tà^{n}, Tsú, a, lṳ́ khá-m̄-sĩ ēng hó kâi chéng-chí iā tõ lṳ́-kâi-
28 tshân, né? tshông-tî-kò ũ chí-kâi-phõi^{n}, né? Tsú-jîn ìn--tà^{n}, Chí-kâi sĩ chhiû-jîn só-tsò--kâi. Pók chiũ mñg--
29 tà^{n}, Hiá, lṳ́ ài^{n} ún khṳ̀ mán-tiāu, mé? Chiũ ìn--tà^{n}, M̄-hó; khióng-ùi nín tõ mán phõi^{n}, kũa béh tsò-chék-ē
30 póih-tiāu. Iông chí-nõ-kiã^{n} tsò-pû tūa, thãi-kàu siu-tang; tõ siu-tang kâi sî-hãu uá ài^{n} hun-hù siu-kuah kâi nâng, Soi^{n} tiéh siu-sip chí-kâi-phõi^{n}, hâ-tsò-pé lâi sie-tiāu: ãu--liáu siu-béh jip uá-kâi-tshng.

31 Iâ-sou iũ siet kâi phì-zũ tùi-in tà^{n}, Thien-kok sĩ

chhin-chhiẽn chék-liȧp kài-luáh-chéng, nâng khiéh--lâi
32 iā tõ i-kâi-tshân; chiá sĩ sòi--kùe peh-iēn kâi chéng-chí;
kip-kàu sen-chiáng, chiũ tūa--kùe kak-iēn kâi tshài,
huat-chiân-chhiū, sái-kàu thin--tang kâi pue-chiáu lâi
chhi-hiah tõ i-kâi-ki.

33 Iâ-sou iũ siet kâi phì-zũ tùi-in tàn; Thien-kok sĩ
chhin-chhiẽn kàn-bó, chék-kâi hũ-jîn khiéh--lâi lóh tõ
san-táu-mīn hṳ́-tói, tì-kàu lóng-tsóng huat-kàn.

34 Chí tsùan-kâi-sṳ̄ sĩ Iâ-sou ēng phì-zũ lâi tùi chèng-
35 nâng tàn--kâi; bô-m̄-sĩ ēng phì-zũ lâi tùi-in tàn-ūe; lâi
èng-ngiām thoh soin-tsai-nâng só-tàn kâi ūe, sĩ tàn,

Uá àin khui-tshùi lâi-siet phì-zũ;
Tsṳ̄ tshàng-sì ín-lâi só ṳ́n-tshâng--kâi àin huat-mêng
tshut--lâi.

36 Aũ--liáu Iâ-sou lī-khui chèng-nâng, jip--khṳ̀ tshù-lãi:
I chèng-mn̂g-thû kiân-bûa lâi tàn, Chí-kâi tshân-phōin
37 kâi phì-zũ chhián kāng-ún kói-mêng. Iâ-sou chiũ ìn--
38 tàn, Iā hó-chéng--kâi chiũ-sĩ Jîn-tsṳ́; tshân chiũ-sĩ
sì-kài; múi-chéng chiũ-sĩ thien-kok kâi tsṳ́-mîn; phōin
39 chiũ-sĩ ak--chiá kâi tsṳ́-mîn. Iā-phōin kâi chhiû-tėk
chiũ-sĩ mô-kúi: siu-tang kâi sî-hāu chiũ-sĩ sì-kài kâi
40 muȧt-jit; siu-kuah--kâi chiũ-sĩ thien-sài. Chhin-chhiẽn
phōin siu-sip-bûa chiũ lâi sie-húe, tõ sì-kài kâi kat-kėk
41 pit-tiān iā sĩ chièn-sen. Jîn-tsṳ́ chiang-àin sái I kâi sài-
chiá, tshông-tõ I-kâi kok--tang siu-sip chėk-khài hām-
42 hāi nâng tõ tsũe, kũa kiân put-ngĩ kâi nâng, lâi kák-lóh
43 húe-lôu, tõ hṳ́-kò ũ ai-khàu kā-khí. Hṳ́-sî ngĩ-jîn tõ
in-kâi Pē kâi kok chiũ kuang-iāu zû jit. Ǔ hīn kâi
nâng chiũ tiéh-thian.

44 Thien-kok sĩ chhin-chhiẽn tshâi-pó khn̂g tõ tshân;
chėk-kâi-nâng ngõ--tiéh chiũ khn̂g-bûa; huan-hí chiũ
khṳ̀ bōi-tiāu huâm só-ũ--kâi lâi bói chí-kâi-tshân.

45 Thien-kok iũ sĩ chhin-chhiẽn tsò siang-kheh kâi nâng
46 tõ tshūe múi-tsu: ngõ--tiéh chėk-liȧp chì-tát-chîn--kâi,
chiũ khṳ̀ bōi-tiāu só-ũ kâi muéh, lâi-bói chí chėk-liȧp-
tsu.

47 Thien-kok iũ sĩ chhin-chhiẽn māng pha tõ hái, tsũ-
chip kak-lūi: ín-keng múan--liáu, chiũ thua chiẽn-phiân--

48 lâi; nâng tsõ--lo̍h-khṳ̀, to̍h chí-kâi hó--kâi lo̍h khì-kũ,
49 m̄-hó--kâi chiũ ka̍k-tiāu tõ-gūa. Sì-kài kâi kat-ke̍k iā
sĩ chiè^{n}-se^{n}: thien-sài chiang-ài^{n} tshut--lâi, tõ ngĩ-jîn
50 tsṳ-tang lâi-pie̍t-tshut ak-nâng, ka̍k in lo̍h húe-lôu: tõ-
hṳ́-kò ũ ai-khàu kã-khí.

51 Chí tsùa^{n}-kâi-sṳ̄ nín ũ lóng-tsóng hiáu-ngõ, mé? In
52 ìn--tà^{n}, Ũ. Iâ-sou chiũ tùi-in tà^{n}, Kù-tshṳ́ huâm ũ ha̍k-
si̍p thien-kok tõ-lí kâi sin-se^{n}, sĩ chhin-chhiẽ^{n} tsò ke-tsú
kâi nâng, tshông tõ i-kâi khòu-pâng huat-tshut sin-kū
kâi mue̍h.

53 Kàu Iâ-sou tà^{n}-uân chí-tsùa^{n}-kâi phì-zũ I chiũ lī-khui
54 hṳ́-kâi tī-ūi. Kàu I ka-kī kâi tī-hng chiũ tõ in-kâi
hũe-tn̂g kà-hùe nâng, tì-kàu chèng-nâng khî-ĩ, chiũ tà^{n},
Chí-kâi-nâng tshông-tî-kò tit chí-kâi tì-hũi kũa chí-kâi
55 ĩ-lêng, né? Chí-kâi khá-m̄-sĩ hṳ́-kâi ba̍k-kang kâi kiá^{n},
hó^{n}? I-kâi a-bó khá-m̄-sĩ miâ^{n} tsò Má-lī-a? I kâi hia^{n}-
56 tĩ, khá-m̄-sĩ Iá-kok, Iak-sek, Si-mn̂g, Iû-tã? I kâi ché-
mūe khá-m̄-sĩ lóng-tsóng kāng-nán tsò-pû tõ chí-kò?
Chiè^{n}-se^{n} chí-kâi-nâng sĩ tshông-tî-kò tit chí tsùa^{n}-kâi-
57 sṳ̄. In ũi-tie̍h Iâ-sou chiũ iàm-sim tsó-thì. Iâ-sou chiũ
tùi-in tà^{n}, Soi^{n}-tsai-nâng, jia̍k-m̄-sĩ tõ ka-kī kâi tī, ka-kī
58 kâi ke, bô-m̄ tit nâng tsun-kèng. Iâ-sou kiâ^{n} ĩ-lêng tõ-
hṳ́-kò bô-mih-tsōi, uân-khî nâng m̄-siėn kâi uân-kù.

14 Tõ hṳ́-kâi sî-hāu hun-hong kâi kun-uâng Hi-lu̍t zṳ́-
2 bûn Iâ-sou kâi miâ^{n}-sia^{n}, chiũ tùi i-kâi-chhîn tà^{n}, Chí-
kâi sĩ Si-sói Iak-hân; sí-liáu ho̍k-ua̍h: kù-tshṳ́ chí-kâi
ĩ-lêng kiâ^{n} tõ i-kò lâi.

3 Uân-khî tng-tsho, Hi-lu̍t ũ lia̍h Iak-hân, khún-pa̍k
i, siu-kìm tõ kam, chiũ-sĩ ũi-tie̍h i hia^{n}-tĩ Hui-le̍k kâi
4 chhi Hi-lô-tí kâi sṳ̄. In-ũi Iak-hân pat tùi Hi-lu̍t tà^{n},
5 Lṳ́ siu-na̍p chí-kâi-hũ sĩ m̄-ha̍h-ngî. Hi-lu̍t ài^{n}-suah i,
tãn-sĩ ùi-kũ chèng-nâng, in-ũi chèng-nâng sĩ thói^{n} Iak-
6 hân tsò soi^{n}-tsai-nâng. Tú-ngõ Hi-lu̍t tsò se^{n}-ji̍t, Hi-lô-
tí kâi ńg-tsṳ ko-bú tõ sia̍h-tsôi^{n}, sái-kàu Hi-lu̍t hua^{n}-
7 hí. In-tshṳ́ Hi-lu̍t huat-sī, èng-hṳ́ i put-lũn só-khiû--
8 kâi chiũ ài^{n} sṳ̄-pun i. I pun i-kâi a-bó só kà-so, chiũ
tà^{n}, Chhiá^{n} chiang Si-sói Iak-hân kâi thâu, pàng pûa^{n}-

9 téng tõ-chí-kò sṳ̀-pun uá. Kun-uâng sĩ huân-ló; nā-sĩ ín-keng huat-sī--liáu, iũ-chhián ũi-tièh tâng-siàh kâi
10 nâng tõ--kò, chiũ hun-hù tièh sṳ̀-pun i; sái nâng khṳ̀
11 kam-lãi tsám Iak-hân kâi thâu. Tshō i-kâi-thâu tõ pûan-téng khâng lâi sṳ̀-pun nńg-tsṳ́: nńg-tsṳ́ chiũ
12 khâng lâi pun i-kâi a-bó. I-kâi mn̂g-thû lâi tshú i-kâi sin-si khṳ̀-tsǹg; liáu chiũ lâi kàu-tsai Iâ-sou.

13 Iâ-sou thian--tièh chiũ chiẽn-tsûn lī-khui hṳ́-kò, ka-kī khṳ̀ tõ khuàng-iá kâi tī-hng: tãi-chèng-ke thian-tsai chiũ tshông-tõ kak siân-ip pōu-kiân khṳ̀-tùe I.

14 Iâ-sou tshut--lâi thóin-kìn chèk tūa-khûn-nâng, chiũ
15 liên-mién in, ũ-pēn--kâi chiũ kāng-in ui. Jit hán-àm--liáu, mn̂g-thû kiân-bûa tùi Iâ-sou tàn, Chí-kò sĩ khuàng-iá, sî-hāu ín-keng kùe-uàn--liáu: chhián sùan-khui tãi-
16 chèng-ke, sái in lòh-hien bói-chiàh. Iâ-sou tùi-in tàn,
17 In mín-ēng khṳ̀; nín khièh pun in chiàh chiũ hó. Mn̂g-thû ìn--tàn, Uń tõ-chí-kò put-kùe ũ ngõu-kò-pián kũa
18 nõ-búe-hṳ̂ tiān-tiān. Iâ-sou tàn, Khièh--lâi uá chí-kò.
19 Iâ-sou chiũ mẽng tãi-chèng-ke tsõ--pàng tsháu-pou; chiũ khièh hṳ́ ngõu-kò-pián kũa nõ-búe-hṳ̂, ngiáng-thin, táu-tsok liáu chiũ peh-phùa, khièh-pián pun mn̂g-thû,
20 mn̂g-thû khièh pun tãi-chèng-ke. Lóng-tsóng chiàh kàu-pá: chiàh-tshûn hṳ́-tshoh tshùi-tshùi--kâi tòh-khí-
21 lâi tsáp-jī-kheng tīn-tīn. Chiàh kâi nâng, hũ-jîn sòi-kián mài-sǹg, tãi-iak ũ ngõu-tshoin nâng.

22 Iâ-sou sûi-chiet tshui-tshok I kâi mn̂g-thû chiẽn-tsûn, soin kùe hièn-pôin, thãi-kàu I sùan-khui tãi-chèng-ke.
23 Iâ-sou ín-keng sùan-khui tãi-chèng-ke liáu chiũ ka-kī chiẽn-suan khî-táu: jit àm--liáu tuan-tuan ka-kī tõ-hṳ̀-kò.
24 Hṳ̀-chiah-tsûn tan tõ hái tìn-tang, pun tsúi-éng iâu-pùa,
25 in-ũi sĩ ngèk-huang. Hṳ̀-mê sì-ken kâi sî-hāu Iâ-sou
26 kiân tõ hái-mīn lâi-chiũ in. Mn̂g-thû thóin-kìn Iâ-sou kiân tõ hái-mīn chiũ huâng-khióng, tàn, Sĩ kuài-muèh a;
27 chiũ kian kàu tõ hàm-kiè. Iâ-sou sûi-chiet chiũ tùi-in
28 tàn, Nín uan-sim; sĩ uá; nín mín-ēng kian. Pí-tit ìn--tàn, Tsú a, zû-kuán sĩ lṳ́ chiũ hó mẽng uá kiân tõ tsúi-
29 mīn lâi-chiũ lṳ́. Iâ-sou tàn, Lâi. Pí-tit chiũ tshông-tõ
30 tsûn lòh--khṳ̀, kiân tõ tsúi-mīn lâi-chiũ Iâ-sou. Tãn-sĩ

thói^{n}-kì^{n} hṳ́-kâi huang chiũ kia^{n}-kũ; ki-ki tîm--lȯh-khṳ̀,
31 chiũ u-hàm--tà^{n}, Tsú a, kiù uá. Iâ-sou sûi-chiet tshun-
chhiú lĩm-kín i, kāng-i tà^{n}, Sié-sìn kâi nâng a, tsò-nî gî,
32 né? In chėk-ē chiẽ^{n}-tsûn huang chiũ tiãm. Tsûn-tói
33 kâi nâng pài Iâ-sou, chiũ tà^{n}, Lṳ́ chin-chin sĩ Siãng-tì
kâi Kiá^{n}.

34 Í^{n}-keng kùe hièn^{n}-pôi^{n}--liáu chiũ kàu Kek-nî-sat-lėk
35 uá-sua^{n}. Hṳ́-kâi tī-hng kâi nâng chėk-ē jīn--tiėh I,
chiũ thuân kàu sì-ûi kâi tī-hng, ũ-pē^{n} kâi nâng lóng-
36 tsóng tùa lâi-chiũ I; khiû Iâ-sou tua^{n}-tua^{n} kâi sa^{n}-kṳ
iông in mông--tiėh: mông--tiėh kâi nâng chėk-khȧi tit
tshuân-zú.

15 Ũ Huap-lĩ-sài nâng kũa thȧk-tsṳ-nâng tshông-tõ
2 Iâ-lũ-sat-léng lâi-chiũ Iâ-sou, mn̄g--tà^{n}, Tsò-nî lṳ́-kâi
mn̂g-thû huãm--tiėh soi^{n}-nâng só-zũi-thuân, né? in-ũi
3 chiȧh kâi sî-hāu in bô sói-chhiú. Iâ-sou tùi-in tap--tà^{n},
Tsò-nî nín iā in-ũi nín-kâi zũi-thuân lâi huãm--tiėh
4 Siãng-tì kâi kài-mẽng, né? Siãng-tì ũ tà^{n}, Tiėh-kèng
lṳ́-kâi-pẽ kũa lṳ́-kâi-bó: iũ ũ tà^{n}, Ũ mē pẽ-bó kâi nâng
5 chiũ tiėh-tshú-sí. Tȯk-tȯk nín sĩ tà^{n}, Put-lũn tî-tiâng
tùi i-kâi-pẽ hȯk-sĩ tùi i-kâi-bó tà^{n}, Lṳ́ só pńg-téng tit--
6 tiėh uá kâi, í^{n}-keng hièn-tsò lói-muėh liáu; chí-kâi-nâng
chiũ-sĩ bô kèng i-kâi-pẽ. Nín sĩ in-ũi nín-kâi zũi-thuân
7 hùi-tiāu Siãng-tì kâi mẽng. Ké-hó kâi nâng a, Í^{n}-sài-a
só ṳ̃-ngân lâi-chí nín kâi sit-tsãi sĩ, i-kâi-ūe sĩ tà^{n},

8 Chí-kâi-mîn ēng tshùi-tûn lâi-kèng uá,
Nā-sĩ in-kâi-sim lî-uá hn̄g.
In pài uá iā sĩ khang-khang.
9 Uân-khî in sĩ ēng nâng só-mẽng--kâi tsò kà-hùn, lâi
kà-hùe nâng.

10 Iâ-sou hàm tãi-chèng-ke bûa--lâi, chiũ tùi-in tà^{n}, Nín
11 tiėh-thia^{n} lâi hiáu-ngõ: M̃-sĩ jip tõ-tshùi--kâi õi u-ùe
nâng, tȯk-tȯk tshông-tshùi tshut--lâi-kâi, chià^{n} õi u-ùe--
tiėh nâng.

12 Hṳ́-sî mn̂g-thû bûa--lâi chiũ mn̄g I, tà^{n}, Huap-lĩ-sài
nâng thia^{n}-kì^{n} chí-kâi-ūe chiũ liȧh-tsò iàm-tsūa^{n}, lṳ́ tsai,
13 mé? Iâ-sou ìn--tà^{n}, Put-lũn tî-kâi-chhiū m̄-sĩ uá Thien-

14 pē só-chèng--kâi, pit-tiā^{n} liú-tiāu i-kâi-kṳn. Chhiá^{n} thèng in khṳ̀: in sī chhe^{n}-mê^{n} nâng tõ tshũa-lōu. Zû-jiȧk chhe^{n}-mê^{n} khan chhe^{n}-mê^{n}, pit-tiā^{n} jī-ke puȧh-lȯh 15 khe^{n}-hām. Pí-tit tùi I tà^{n}, Chí-kâi phì-zũ chhiá^{n} kāng-16 ún kói-mêng. Iâ-sou chiũ tà^{n}, Liên nín huân-sĩ m̄-hiáu, 17 hó^{n}? Nín khá-m̄-tsai huâm tshông-tshùi jîp--kâi, kiâ^{n}-18 kàu tóu-pak, lâi hám-tshut tõ-chhè, né? Zûi-tȯk tshông-tshùi tshut--lâi-kâi, chiũ-sĩ tshông-tõ sim tshut--lâi; 19 chiá chiũ u-ùe--tiėh nâng. Tshông-tõ sim tshut--lâi chiũ-sĩ ak-liãm, hiong-suah, kan-îm, sai-hȧh, thau-tāu, 20 buáng-chènġ, ak-tshùi: sĩ chí-tsùa^{n}-kâi chià^{n}-õi u-ùe--tiėh nâng: tua^{n}-tua^{n} būe sói-chhiú chiũ khṳ̀-chiȧh, chí-kâi bõi u-ùe-nâng.

21 Iâ-sou tshông-tõ hṳ́-kò tshut--khṳ̀ thò-kàu Thi-lô Si-22 tũn. Ũ chėk-kâi Ka-nâm kâi hũ-jîn tõ-hṳ́ lîn-kṳ̃n tshut--lâi, hàm--tà^{n}, Tsú a, Tã-phek kâi kiá^{n}-sun a, liên-mién uá; uá-kâi nńg-tsṳ́ huãm-tiėh-kúi kan-khóu tsãi. 23 Iâ-sou bô chėk-kù-ūe ìn--i. I kâi mn̂g-thû bûa--lâi khiû I, chiũ tà^{n}, Hó sái i khṳ̀; i tõ nán ãu-mīn u-hàm. 24 Iâ-sou chiũ ìn-tà^{n}, Uá hõng-sài lâi, put-gūa sĩ ũi-tiėh Í^{n}-25 sek-liėt ke kâi buâng-iè^{n} tiā^{n}-tiā^{n}. Hũ-jîn lâi pài I, chiũ 26 tà^{n}, Tsú a, hũ-tsõ uá. Iâ-sou ìn--tà^{n}, Khiėh kiá^{n}-jî kâi 27 piá^{n} kȧk pun káu chiũ m̄-hȧh-sek. Hũ-jîn chiũ tà^{n}, Tsú a, sĩ: sui-sĩ káu, i-kâi tsú-jîn kâi tshn̂g-ẽ ka-laủh 28 kâi piá^{n}-tshùi iã tit--tiėh chiȧh. Iâ-sou chiũ tùi-i ìn--tà^{n}, Hũ-jîn a, lṳ́-kâi-sìn sĩ tũa, zû lṳ́ só-ài^{n}--kâi hó tit--tiėh. Tshông hṳ́-chėk-sî i-kâi nńg-tsṳ́ chiũ tit tshuân-zú.

29 Iâ-sou lĩ-khui hṳ́-kò khṳ̀-kàu Ka-lĩ-lĩ hái-kî^{n}; peh-30 chiẽ^{n}-sua^{n} tsõ--tõ-kò. Tsõi-tsõi nâng chiâ^{n}-khûn chiâ^{n}-khûn lâi-chiũ I, tùa ũ kuái-kha--kâi, chhe^{n}-mê^{n}--kâi, é--kâi, phùa-siè^{n}--kâi, kũa pȧt-iē^{n}--kâi tsõi-tsõi, tsò-pû 31 lâi, tâu tõ Iâ-sou kha-ẽ: Iâ-sou chiũ ui in: sái-kàu chèng-nâng hãi-ĩ, in-ũi thói^{n}-kì^{n} é--kâi tõ-tà^{n}-ūe, phùa-siè^{n}--kâi uân-tshuân, kuái-kha--kâi tõ-kiâ^{n}, chhe^{n}-mê^{n}--kâi mȧk kng: chèng-nâng chiũ kui-iông-kuang tõ Í^{n}-sek-liėt kâi Siãng-tì.

32 Iâ-sou hàm I kâi mn̂g-thû bûa--lâi, chiũ tà^{n}, Uá liên-

mién--tiéh chí-chèng-nâng, kāng-uá tsò-pû kàu-ta^{n} sa^{n}-jit--liáu, iā bô-muéh hó-chiáh: uá m̄-kam sái in tóu-khùn chiũ khṳ̀, khióng-ùi lōu--tang khùn-hék. Mn̂g-
33 thû tùi I tà^{n}, Nán tõ khuàng-iá kâi tī-hng tshông-tî-kò ōi-tit hiè^{n}-tsōi piá^{n} hó-pun chiè^{n}-tūa khûn-nâng chiáh-
34 pá, né? Iâ-sou mn̄g in, tà^{n}, Nín ũ jiéh-tsōi-kò piá^{n}?
35 Mn̂g-thû tà^{n}, Chhit-kò kũa lân-ló hṳ̂-kiá^{n}. Iâ-sou chiũ
36 mēng chèng-nâng tsõ-lóh tī-mīn; khiéh chhit-kò-piá^{n} kũa hṳ́-kâi-hṳ̂, tsok-siā liáu peh-khui, hù-pun mn̂g-thû,
37 mn̂g-thû chiũ khiéh-khṳt chèng-nâng. Lóng-tsóng chiáh kàu-pá: tóh-khí só-tshûn tshùi-tshùi kâi, chhit-
38 nâ^{n} tĩ^{n}-tĩ^{n}. Chiáh--kâi-nâng, tṳ̂ hũ-jîn sòi-kiá^{n} tsṳ-gūa,
39 ũ sì-tshoi^{n}-nâng. Iâ-sou sùa^{n}-khui chèng-nâng, chiũ chiē^{n}-tsûn lâi-kàu Muat-tã-láh kâi tī-kài.

16 Huap-lĩ-sài kũa Sàn-thú-kai tsùa^{n}-kâi-nâng lâi chhì-thói^{n} Iâ-sou, chhiá^{n} I tshông-tõ thi^{n} lâi kâi ĩ-chiah hién
2 pun in thói^{n}. Iâ-sou chiũ tùi-in tap--tà^{n}, Mê-hng-sî,
3 nín chiũ tà^{n}, Thi^{n}-sî chê^{n}--liáu, in-ũi thi^{n}-sek âng. Mn̂g-khí-sî, nín chiũ tà^{n}, Kim-jit thi^{n}-sî m̄-hó, in-ũi thi^{n}-sek ou-âng. Nín pat-tò-jīn thi^{n}-sek; tók-tók chí-kâi sî-
4 hāu kâi ki-tiāu, nín m̄-pat-tò-jīn. Kan-ak kâi sì-kài khiû ki-tiāu, nā-sĩ Iak-ná kâi ki-tiāu tsṳ-gūa bô ki-tiāu pun in. Iâ-sou lĩ-khui in, chiũ khṳ̀.
5, 6 Mn̂g-thû kùe-kàu hiè^{n}-pôi^{n} m̄-it-tit tsah-piá^{n}. Iâ-sou kāng-in tà^{n}, Tsṳ́-sòi, tiéh thî-huâng Huap-lĩ-sài nâng
7 kũa Sàn-thú-kai nâng kâi kà^{n}-bó. Mn̂g-thû chiũ jĩ-ke kàu-niê^{n}--tà^{n}, Iáu-ká^{n} sĩ ũi-tiéh nán m̄-tsai tsah-piá^{n}
8 lâi. Iâ-sou thói^{n}-tshut in-kâi-ì, chiũ tà^{n}, Nín sié-sìn kâi
9 nâng a, tsò-nî ũi-tiéh bô-piá^{n}, jĩ-ke tõ kàu-niê^{n}, né? Nín huân-sĩ būe-mêng, hó^{n}, iā m̄-it-tit, ngõu-kò-piá^{n} pun
10 ngõu-tshoi^{n}-nâng, huân-kèng tóh-khí kúi-kheng? Iũ chhit-kò-piá^{n} pun sì-tshoi^{n}-nâng, huân-kèng tóh-khí kúi-
11 nâ^{n}, mé? Tsò-nî m̄-tsai uá só kāng-nín tà^{n}--kâi m̄-sĩ ũi-tõ piá^{n}? Zûi--sĩ tiéh thî-huâng Huap-lĩ-sài nâng
12 Sàn-thú-kai nâng kâi kà^{n}-bó. Mn̂g-thû chià^{n} siē^{n}-tshut Iâ-sou só-tà^{n} kâi ì-sṳ̀ m̄-sĩ hàm in thî-huâng piá^{n}--tang

kâi kà^{n}-bó, zûi--sĩ Huap-lĩ-sài kũa Sàn-thú-kai kâi kà-tãu.

13 Iâ-sou lâi-kàu Kai-sat-lĩ-a Hui-lip-pí kâi tĩ-mĩn chiũ mn̄g I kâi mn̂g-thû, tà^{n}, Nâng tà^{n} Jîn-tsṳ́ sĩ 14 tî-tiâng? Mn̂g-thû ìn--tà^{n}, Ũ nâng tà^{n} sĩ Si-sói Iak-hân; ũ nâng tà^{n} sĩ Í^{n}-lĩ-a: iã ũ pát-nâng tà^{n}, sĩ Iâ-lĩ-mí, 15 hók-sĩ soi^{n}-tsai-nâng--tang chék-nâng. Iâ-sou tà^{n}, Nã-16 sĩ nín tà^{n} uá sĩ tî-tiâng, né? Si-mn̂g Pí-tit chiũ ìn--tà^{n}, 17 Lṳ́ sĩ Ki-tok, ióng-se^{n} Siãng-tì kâi Kiá^{n}. Iâ-sou tùi-i ìn--tà^{n}, Si-mn̂g Pa Iak-ná, lṳ́ ũ hok: uân-khî chí-kâi-sṳ̄, m̄-sĩ ũ-hueh-khì--kâi kāng-lṳ́ hién-mêng, chiũ-sĩ uá thi^{n}--18 chiē^{n} kâi Pē. Uá iũ kāng-lṳ́ tà^{n}, Lṳ́ sĩ Pí-tit, tõ chí-kâi chiéh-pûa^{n}-téng uá ài^{n} tshàng-kiẽn uá-kâi sià^{n}-hũe, im-19 hú kâi kuan-kháu put-lêng sèng chí-kâi. Uá ài^{n} chiang thien-kok kâi só-sî hù-pun lṳ́: huâm lṳ́ tõ-tĩ só-pák--kâi tõ-thi^{n} iã pit-sĩ pák chí-kâi: lṳ́ tõ-tĩ só sek-pàng--20 kâi tõ-thi^{n} iã pit-sĩ sek-pàng chí-kâi. Hṳ́-sĩ Iâ-sou kìm-kài mn̂g-thû tshuân mài kāng-nâng tà^{n} I sĩ Ki-tok.

21 Tshông hṳ́-kâi sî-hāu Iâ-sou chià^{n} hién-jiên chí-sĩ I kâi mn̂g-thû, tà^{n} I ka-kĩ tiéh-khṳ̀ Iâ-lũ-sat-léng, siũ-kùe chiáng-láu, chì-si, chèng-thâu-nâng, kũa thák-tsṳ-nâng, tsõi-tsõi hũa-hãi, siãng-chhiá^{n} pĩ-suah, tõi^{n}-sa^{n}-jit 22 chiũ hók-uáh. Pí-tit khan I, chiũ khui-tshùi kàn--tà^{n}, Tsú a, nguãn lṳ́ mién chiè^{n}-se^{n}: chí-kâi-sṳ̄ tsong-kú mài 23 kàu-kip--tiéh lṳ́. Iâ-sou hui-tn̂g-sin tùi Pí-tit tà^{n}, Sat-tãn, lṳ́ tiéh-thò tõ uá-ãu: lṳ́ sĩ tsó-gāi uá: in-ũi lṳ́-kâi-sim só-hiàng, m̄-sĩ tshông-tõ Siãng-tì, zûi-sĩ tshông-tõ 24 nâng. Iâ-sou chiũ tùi chèng-mn̂g-thû tà^{n}, Huâm sĩ-mih-nâng ài^{n}-kṳn-tshông uá-ãu, chiũ tiéh siá-tiãu ka-kĩ, 25 ta^{n} i-kâi tsáp--jĩ kè lâi-tshông uá. Tãi-huãm ài^{n}-kiù i-kâi sè^{n}-miā^{n} kâi nâng chiũ sàng-sit i-kâi sè^{n}-miā^{n}: ũi-tiéh uá kâi uân-kù sàng-sit i-kâi sè^{n}-miā^{n} kâi, chiũ tit--26 tiéh sè^{n}-miā^{n}. Nâng jiák-sĩ tit--tiéh múa^{n}-sì-kài kâi lĩ, liáu sit sè^{n}-miā^{n}, ũ sĩ-mih iah, né? nâng hó chiang tî-kâi 27 lâi uā^{n} sè^{n}-miā^{n}? In-ũi Jîn-tsṳ́ chiang-ài^{n} ēng I kâi Pē kâi iông-kuang, kũa I chèng-thien-sài tsò-pû kàu; hṳ́-sĩ 28 chiũ ài^{n} chiè kak-nâng só-kiâ^{n}--kâi lâi pò-èng. Uá khak-sit kāng-nín tà^{n}, Tõ-chí-kò khiã kâi nâng khî-tang

ũ nâng būe-chêng chhì--tiėh sí kâi khì-bī, pit-tiā^{n} soi^{n} thói^{n}-kì^{n} Jîn-tsṳ́ tõ I kâi kok kàu--lâi.

17 Kùe ke lȧk-jit Iâ-sou tùa Pí-tit, Iá-kok, kũa Iá-kok kâi hia^{n}-tĩ Iak-hân, tsò-pû peh-chiē^{n} kûi^{n}-sua^{n}, bô pȧt-
2 nâng: Iâ-sou tng in mīn-tsôi^{n} pièn-hùe: I kâi mīn kuang-
3 iãu zû jit, I kâi i-hȯk pėh-pėh kuang-iàng. Iáu Mô-si kũa Í^{n}-lĩ-a hién-hīn tõ tsùa^{n}-kâi-nâng mȧk-tsôi^{n} kāng
4 Iâ-sou tà^{n}-ūe. Pí-tit chiũ tùi Iâ-sou tà^{n}, Tsú a, nán tõ-chí-kò hó-tsāi: lṳ́ iā-sĩ nguãn, uá tõ-chí-kò lâi-tah sa^{n}-koi^{n}-liâu: chėk-koi^{n} ũi-tiėh lṳ́, chėk-koi^{n} ũi-tiėh Mô-
5 si, chėk-koi^{n} ũi-tiėh Í^{n}-lĩ-a. I huân tõ-tà^{n} chí-kâi-ūe, hut-jiên ũ kng-kng kâi hûn lâi-chia in; tshông hûn-tói ũ sia^{n}, tà^{n}, Chí-kâi sĩ uá-kâi Aì-tsṳ́, uá só hua^{n}-hí--kâi,
6 nín tiėh-thia^{n} I. Mn̂g-thû thia^{n}-kì^{n} chiũ phak-lȯh-tī,
7 tūa-ē kia^{n}-kũ. Iâ-sou kiâ^{n}-bûa, chhiú tah in, chiũ tà^{n},
8 Khí--lâi, mài kia^{n}-kũ. Mn̂g-thû kṳ-mȧk, tshuân bô thói^{n}-kì^{n} nâng, zûi-tȯk Iâ-sou tiā^{n}-tiā^{n}.

9 Chì-kàu lȯh-sua^{n} kâi sî-hāu Iâ-sou mēng--in chiũ tà^{n}, Jîn-tsṳ́ būe-ũ tshông-sí hȯk-uȧh, nín só-thói^{n}--kì^{n}-kâi
10 nín mài kāng-nâng tà^{n}. I kâi mn̂g-thû mn̄g I, tà^{n}, Chiè^{n}-se^{n} thák-tsṳ-nâng tà^{n} Í^{n}-lĩ-a pit-tiėh soi^{n} lâi, sĩ
11 tsò-nî, né? Iâ-sou ìn--tà^{n}, Í^{n}-lĩ-a pit-jiên soi^{n} lâi, lâi-heng-hȯk chėk-chhiet kâi sṳ̄: tãn-sĩ uá kāng-nín tà^{n},
12 Í^{n}-lĩ-a í^{n}-keng kàu--liáu, nâng m̄-pat i, jĩm-ì khuán-thãi i. Jîn-tsṳ́ chiang-ài^{n} siũ nâng hũa-hāi iā-sĩ chiè^{n}-se^{n}.
13 Mn̂g-thû chià^{n} siē^{n}-t́shut Iâ-sou só kāng-in tà^{n}--kâi sĩ chí Si-sói Iak-hân.

14 Í^{n}-keng kàu chí-chèng-nâng--kò ũ chėk-kâi-nâng chiũ-kṳ̃n Iâ-sou, kũi I, chiũ tà^{n}, Tsú a, liên-mién uá-kâi-kiá^{n},
15 i sĩ tiėh-iê^{n}-tshái, kan-khóu-tsāi: ē-ē puȧh-lȯh-húe, iũ
16 ē-ē puȧh-lȯh-tsúi. Uá tùa i chiũ lṳ́-kâi mn̂g-thû, nā-sĩ
17 in put-lêng ui i. Iâ-sou ìn--tà^{n}, Aī--a, m̀-sìn kũa pũe-ngėk kâi sì-tō, uá kāng-nín tâng-tõ tiėh kàu jiėh-kú? uá iông-jím nín tiėh kàu jiėh-kú? tùa hṳ́-kâi-kiá^{n} lâi uá-
18 chí-kò. Iâ-sou tuah hṳ́-kâi-kúi; kúi lĩ-khui hṳ́-kâi-kiá^{n},
19 tshut--lâi: tsṳ̃ hṳ́-sî chiũ tshuân-zú. Aũ--liáu mn̂g-thû sai-ē bûa--khṳ̀ kì^{n} Iâ-sou, chiũ mn̄g--tà^{n}, Uń bōi-tit tȯk

20 i tshut sī tsò-nî? Iâ-sou tùi-in tà^{n}, Uân-khî nín-kâi-sìn
sī sòi: uá khak-sit kāng-nín tà^{n}, Nín jiák-sī ũ sìn chhin-
chhiẽ^{n} chék-liáp kài-luáh-chí, chiũ-sī mẽng chí-kâi sua^{n},
Lī-khui chí-kò súa-pàng hṳ́-kò, iā pit-tiā^{n} súa--khṳ̀;
22 siãng-chhiá^{n} nín bô só-put-lêng kâi sṳ̄. Khiã-khí tõ
Ka-lī-lī kâi sî-hāu Iâ-sou tùi mn̂g-thû tà^{n}, Jîn-tsṳ́ chiang-
23 ài^{n} pī-kòi tõ nâng kâi chhiú; nâng chiũ ài^{n}-suah I, tõi^{n}-
sa^{n}-jit I chiũ ài^{n} hók-uáh. Mn̂g-thû chiũ tūa-ē huân-ló.
24 Lâi-kàu Ka-pek-lông siũ sì-chî^{n}-ngṳ̂n teng-sùe kâi
nâng lâi-mn̄g Pí-tit, tà^{n}, Nín-kâi sin-se^{n} ũ su-náp teng-
25 sùe, mé? Ìn--tà^{n}, Ũ. Pí-tit jip tshù-lãi, Iâ-sou soi^{n} tùi-
i mn̄g--tà^{n}, Si-mn̂g a, lṳ́ tsò-nî siẽ^{n}? Sì--chiē^{n} tsùa^{n}-kâi-
uâng sī tùi tî-tiâng siu hiàng-sùe, hók-sī teng-sùe, né?
sī tùi ka-kī kâi tsṳ́-mîn, a-sī tùi gūa-nâng, hé^{n}? Pí-tit
26 ìn--tà^{n}, Tùi gūa-nâng. Iâ-sou chiũ kāng-i tà^{n}, Chiè^{n}-
27 se^{n} tsṳ́-mîn chiũ mín--liáu. Tān-sī khióng-ùi nán tì-
sái-kàu in iàm-khì nán, lṳ́ khṳ̀ hái--kò sûi tiè^{n}-kau,
khiéh soi^{n} khí--lâi kâi hṳ̂; peh-khui i-kâi-tshùi, tit--tiéh
sì-chî^{n}-ngṳ̂n; hó-khiéh chí-kâi kāng-uá kũa lṳ́ náp-hôi^{n}
in.

18 Tng hṳ́-chék-sî mn̂g-thû chiũ-kṳ̄n Iâ-sou, mn̄g--tà^{n},
2 Tõ thien-kok sī tî-tiâng tsò tūa, né? Iâ-sou hàm chék-
kâi hâi-jî lâi, sái i khiã tõ in tsùa^{n}-nâng--tang, chiũ tà^{n},
3 Uá khak-sit kāng-nín tà^{n}, nín jiák-sī m̄-huán-hùe tsò-
kàu chhin-chhiẽ^{n} hâi-jî chék-iē^{n}, chiũ tuàn put-tit jip
4 thien-kok. Kù-tshṳ́ put-lũn tî-tiâng tsṳ̄-khiam chhin-
chhiẽ^{n} chí-kâi hâi-jî, chí-kâi-nâng chiũ tõ thien-kok sī
5 tūa. Iā put-lũn sī-mih-nâng in-ũi uá-kâi-miâ^{n} chiap-náp
chék-kâi chiè^{n}-se^{n} kâi hâi-jî, chiet-sī chiap-náp uá:
6 jiák iā-sī ũ nâng hām-hāi chí-kâi sìn-uá--tang kâi
mûi-sòi chék-nâng tõ tsũe, hṳ́-kâi-nâng lêng-tsò hó pī
tūa chiéh-bō tiàu--pàng ām tîm-lóh chhim-hái--khṳ̀, i
7 chiũ ũ hẽng. Chí-kâi sì-kài in-ũi hām-hāi nâng tõ tsũe
kâi sṳ̄ ũ hũa! in-ũi pit-tiā^{n} ũ chiè^{n}-se^{n} kâi in-tuan lâi;
tān-sī chí-kâi in-tuan tshông hṳ́-kâi-nâng lâi, i chiũ ũ
8 hũa. Tháng-jiák lṳ́ chiah-chhiú, hók-sī chiah-kha, sái
lṳ́ hām-lóh tsũe, chiũ tiéh tok-tn̄g khṳ̀-tiāu: lṳ́ lêng-tsò

to̍k-kha to̍k-chhiú ji̍p tõ se^{n}-ua̍h, mài tì-kàu lṳ́ ũ sang-
9 chhiú sang-kha ka̍k--lo̍h ióng-kú kâi húe. Jia̍k-sĩ lṳ́
chiah-ma̍k sái lṳ́ hām-lo̍h tsũe, chiũ tie̍h liú--tshut-lâi
ka̍k-tiāu: lṳ́ lêng-tsò tua^{n}-chiah-ma̍k ji̍p se^{n}-ua̍h, mài
tì-kàu ũ sang-ma̍k ka̍k-lo̍h húe kâi tī-ge̍k.

10 Tie̍h sié-sim mài thói^{n}-khin chí-kâi mûi-sòi--tang
che̍k-nâng, in-ũi uá kāng-nín tà^{n}, in-kâi thien-sài tõ
12 thi^{n}--kò sî-siê^{n} kì^{n} uá thi^{n}--chiē^{n} Pē kâi mīn. Nín tsò-nî
siẽ^{n}, né? Phì-zû nâng ũ peh-chiah-iê^{n}, khî-tang ũ che̍k-
chiah mî-sit--khṳ̀, i khá-m̄ chhiá^{n} pàng-tiāu hṳ́ káu-
tsa̍p-káu chiah, khṳ̀ sua^{n}--kò tshūe hṳ́-che̍k-chiah
13 mî-sit--kâi, né? Zû-jia̍k iā-sĩ tshūe--tie̍h, uá khak-si̍t
kāng-nín tà^{n}, ũi--tie̍h chí-che̍k-chiah, pí hṳ́ káu-tsa̍p-káu
14 chiah bô-mî-sit--kâi, kèng-tūa-ē hua^{n}-hí. Chiè^{n}-se^{n} nín
thi^{n}--chiē^{n} kâi Pē kâi chí-ì iā m̄-nguãn chí-kâi mûi-sòi--
tang ũ che̍k-kâi sàng-buâng.

15 Tháng-jia̍k lṳ́-kâi hia^{n}-tī tit-tsõ--tie̍h lṳ́, chiũ tie̍h-khṳ̀,
tua^{n}-tua^{n} nín nõ-nâng tsò-pû tõ--kò, kāng-i chí-mêng
i-kâi m̄-tie̍h: i zû-jia̍k thia^{n} lṳ́, lṳ́ chiũ-sĩ ũ-kiù--tie̍h
16 lṳ́-kâi hia^{n}-tī. I jia̍k-sĩ m̄-thia^{n}, chiũ tie̍h-chhiá^{n} ke
che̍k-nõ-nâng kāng-lṳ́ tsò-pû-khṳ̀, sái kak-kù-ūe pêng
17 nõ-sa^{n}-nâng kâi tshùi chèng-kṳ̃ tiā^{n}-tie̍h. I jia̍k iā-sĩ
m̄-khéng thia^{n} in, chiũ tie̍h-kàu-tsai kong-hũe. Iũ-tsài
m̄-khéng-thia^{n} kong-hũe, chiũ hó thói^{n} i tsò ī-pang-nâng
kũa sùe-lī che̍k-iē^{n}.

18 Uá khak-si̍t kāng-nín tà^{n}, Nín tõ tī put-lũn só sok-
pa̍k--kâi, tõ thi^{n} iā sĩ sok-pa̍k: nín tõ tī put-lũn só
19 sek-pàng kâi, tõ thi^{n} iā-sĩ sek-pàng. Uá iũ kāng-nín
tà^{n}, Tháng-jia̍k nín--tang ũ nõ-nâng tõ-tī--chiē^{n} tâng-
sim, lũn-ki̍p ài^{n}-khiû sĩ-mih-sṳ̄, uá thi^{n}--chiē^{n} kâi Pē
20 pit-tiā^{n} kāng-in sêng-chiũ. In-ũi put-lũn tî-kò ũ nõ-
sa^{n}-nâng ũi-tie̍h uá-kâi-miâ^{n} tsũ-chip, uá pit-tiā^{n} tõ--
hṳ́-kò tõ khî-tang.

21 Hṳ́-sî Pí-tit kiâ^{n}-bũa--lâi, chiũ tùi I tà^{n}, Tsú a, uá-kâi
hia^{n}-tī tit-tsũe uá, uá sià i tie̍h-kàu jie̍h-tsōi-tshṳ̀? Kàu
22 chhit-tshṳ̀, hó--mé? Iâ-sou ìn--i tà^{n}, Uá m̄-sĩ kāng-lṳ́
tà^{n} kàu chhit-tshṳ̀; sĩ kàu chhit-kâi chhit-tsa̍p.

23 Kù-tshṳ́ thien-kok phì-zû tsò che̍k-kâi kun-uâng, ài^{n}

24 kāng i-kâi chhîn-pók sǹg-siàu. Chék-ē khí-sǹg kâi sî-hāu, chiū tùa chék-nâng lâi, sī khiàm-ngṳ̂n tshoi^{n}-
25 buān-nié^{n}--kâi. Í^{n}-keng bô-hó-hôi^{n}--liáu, tsú chiū mēng bōi i-kâi-sin, kūa i-kâi chhi-tsṳ́, kūa i chék-khài só-ū--
26 kâi lâi-siê^{n}-hôi^{n}. In-tshṳ́ hṳ́-kâi-pók hók-tī kūi-pài, tà^{n}, 'Tsú a, chhiá^{n}-khuan uá, uá pit-ài^{n} chheng-hôi^{n} lṳ́.
27 Hṳ́-kâi pók kâi tsú, sim liên-mién chiū sek-pàng i,
28 kūa sià-mién i-kâi-chè. Nā-sī hṳ́-kâi-pók chék-tshut--khṳ̀, ngō--tiéh chék-kâi tâng-liâu khiàm i tsáp-nié^{n}-ngṳ̂n: chiū liáh i, liū i-kâi-âu, chiū tà^{n}, Lṳ́ só-khiàm--kâi
29 chiū tiéh-hôi^{n}. In-tshṳ́ tâng-liâu hók-tī khiû i, chiū tà^{n},
30 Chhiá^{n}-khuan uá, uá pit-ài^{n}-hôi^{n} lṳ́. I m̄-khéng: huán khṳ̀ ah i lóh-kam, thāi i só-khiàm--kâi hôi^{n}-chheng.
31 Tsùa^{n}-kâi tâng-liâu thói^{n}-kì^{n} i só-tsò kâi sṳ̄ chiū huân-ló-tsāi, chiang só-tsò kâi sṳ̄-chhêng chék-khài khṳ̀ kàu-
32 tsai in-kâi-tsú. Chí-kâi-pók kâi tsú chiū tiāu i lâi, tùi-i tà^{n}, Ak kâi pók a, Lṳ́ só-khiàm uá hṳ́-kâi-chè, lṳ́ chék-ē
33 khiû uá, uá chiū lóng-tsóng sià-mién lṳ́. Lṳ́ khá-m̄-sī tiéh ū liên-mién lṳ́-kâi tâng-liâu, chék-zû uá liên-mién
34 lṳ́, né? I kâi tsú chiū huat-náu, kau i tō gék-lī, thāi-kàu
35 i só-khiàm--kâi hôi^{n}-chheng. Zû-jiák nín kak-nâng m̄ sim nguān sià-mién nín-kâi hia^{n}-tī, chiū uá-kâi thien-Pē khuán-thāi nín, iā pit-tiā^{n} sī chiè^{n}-se^{n}.

19 Iâ-sou tà^{n} chí-kâi-ūe liáu, chiū lī-khui Ka-lī-lī, lâi-kàu
2 Iak-tān hô gūa-pôi^{n} Iû-thài kâi tī-kài; tsōi-tsōi nâng chiâ^{n}-khûn chiâ^{n}-khûn kṳn-tùe I; Iâ-sou tō-hṳ́-kò chiū kāng-in ui-tî.
3 Ū Huap-lī-sài nâng lâi, chhì-thàm Iâ-sou, chiū mn̄g I, tà^{n}, Bô-lūn sī-mih uân-kù hiu^{n}-tiāu chhi sī háh-ngî, mé?
4 Iâ-sou ìn--tà^{n}, Nín khá-sī būe-chêng thák--tiéh, nguân-tsho tsāu--in Kâi sī tsāu in tsò nâm kūa nńg, iū ū tà^{n},
5 In-tshṳ́ nâng tiéh lī-khui i-kâi pē-bó lâi ka-tshat i-kâi-
6 chhi, nō-nâng sêng-tsò chék-thói. Chiè^{n}-se^{n} in m̄-sī huân-liáu tsò-nō, chiū-sī chék-thói--liáu. Kù-tshṳ́ Siāng-tì só phùe-háh-bûa--kâi, nâng m̄-hó pun-khui.
7 In--nâng chiū tùi I tà^{n}, Chiè^{n}-se^{n} Mô-si tsò-nî mēng--
8 tà^{n}, tiéh hù-pun lî-tsṳ lâi-hiu^{n} chhi? Iâ-sou tùi-in tà^{n},

Mô-si sĩ in-ũi nín-kâi-sim ngẽ^{n}, chiũ iông nín hiu^{n} nín-kâi-chhi: tãn-sĩ tshông-tõ nguân-tsho m̄-sĩ chiè^{n}-se^{n}.
9 Uá iũ kāng-nín tà^{n}, Huâm sĩ-mih-nâng, m̄-sĩ ũi-tiėh îm-luãn chiũ hiu^{n}-chhi tshūa pȧt-nâng, chiũ-sĩ ũ îm-hẽng; iā ũ-tshūa só-tshut kâi-chhi kâi, chí-kâi-nâng iā sĩ îm-hẽng.

10 Tsùa^{n}-kâi mn̂g-thû tùi Iâ-sou tà^{n}, Nâng kāng i-kâi-
11 chhi kâi tõ-lí jiȧk-sĩ chiè^{n}-se^{n}, put-zû mȧi-tshūa. Iâ-sou tùi-in tà^{n}, Nâng būe-sĩ lóng-tsóng lêng-thia^{n} chí-kâi-ūe,
12 zûi-tȯk sĩ ũ-tit--tiėh sṳ̀--kâi-nâng chià^{n}-õi. In-ũi ũ nâng tshông-tõ bó-tho tshut-sì chiũ tsò iam-jîn: iā ũ pĩ-nâng iam--kâi chiũ tsò iam-jîn: iā ũ nâng ũi--tiėh thien-kok tsṳ̃-iam--kâi chiũ tsò iam-jîn. Oĩ niá^{n}-siũ kâi nâng chiũ hó niá^{n}-siũ.

13 Hṳ́-kâi sî-hāu ũ nâng tùa hâi-jî lâi-chiũ Iâ-sou, ài^{n} I àn-chhiú tõ in--kò khî-táu: tsùa^{n}-kâi mn̂g-thú cheh-
14 hiâm in. Nā-sĩ Iâ-sou chiũ tà^{n}, Iông hâi-jî lâi-chiũ uá, mȧi tsó-chí in; in-ũi ũ thien-kok--kâi chià^{n}-sĩ chiè^{n}-se^{n}
15 kâi nâng. Chiũ àn-chhiú tõ-in, liáu chiũ tshông-tõ hṳ́-kò khṳ̀.

16 Ũ chėk-kâi-nâng kiâ^{n}-bûa--lâi, tùi Iâ-sou tà^{n}, Sin-se^{n}, uá tiėh-kiâ^{n} tî-kâi siẽn-sṳ̃ chià^{n} õi-tit-tiėh ióng-se^{n}?
17 Iâ-sou kāng-i tà^{n}, Lṳ́ tsò-nî chiang-siẽn lâi-mn̄g uá? Ũ chėk-kâi sĩ siẽn: lṳ́ iā-sĩ ài^{n}-jip ióng-se^{n}, chiũ tiėh-siú
18 tiâu-kài. I mn̄g--tà^{n}, Ũ tî-kâi? Iâ-sou chiũ tà^{n}, M̄-hó suah-nâng, M̄-hó kiâ^{n}-îm, M̄-hó thau-tāu, M̄-hó zuãn-
19 chèng-kṳ̃, Tiėh hàu-kèng lṳ́-kâi-pẽ kũa lṳ́-kâi-bó, Tiėh
20 ài-sieh lṳ́-kâi tshù-pi^{n} chėk-zû ka-kī. Hṳ́-kâi siàu-nî^{n}-nâng tùi Iâ-sou tà^{n}, Chí tsùa^{n}-kâi-sṳ̃ uá lóng-tsóng siú:
21 huâṇ-liáu khiàm tî-kâi? Iâ-sou kāng-i tà^{n}, Lṳ́ ài^{n}-tsò-kàu sûn-tshuân, tiėh-khṳ̀, bōi lṳ́ só-ũ--kâi lâi si-chì phîn-khiông, chiũ pit-tiā^{n} ũ tshâi-pó tõ thi^{n}: iũ tiėh
22 lâi tùe-tshông uá. Hṳ́-kâi siàu-nî^{n}-nâng thia^{n}-kì^{n} chí-kâi-ūe tshôu-tshôu chiũ khṳ̀: in-ũi i sĩ ke-tsṳ pù-kāu kâi nâng.

23 Iâ-sou chiũ tùi I kâi mn̂g-thû tà^{n}, Uá khak-sit kāng-
24 nín tà^{n}, Pù-nâng jip thien-kok sĩ lân. Uá iũ kāng-nín tà^{n}, Lȯh-thȯh tshuan-kùe tsam-khang, pí pù-nâng jip

25 Siãng-tì kok, zú-kèng kōi. Mn̂g-thû thia^{n}-kì^{n} chí-kâi-ūe,
tūa-ē khî-ĩ, chiũ tà^{n}, Hiá, chiè^{n}-se^{n} tî-tiâng tit--tiėh kiù,
26 né? Iâ-sou måk thói^{n} tùi in--kò khṳ̀, chiũ kāng-in tà^{n},
Tõ nâng chí-kâi-sṳ̄ sĩ put-lêng; nā-sĩ tõ Siãng-tì buān-
sṳ̄ tou lêng.
27 Pí-tit chiũ tùi Iâ-sou ìn--tà^{n}, Uń í^{n}-keng siá-tiāu
chėk-chhiet lâi tùe-tshông lṳ́; ún chiang-lâi ũ tit-tiėh
28 tî-kâi, né? Iâ-sou chiũ kāng-in tà^{n}, Uá khak-sit kāng-
nín tà^{n}, nín ũ tùe-tshông uá kâi, thãi-kàu tsài-se^{n}-tsãu
kâi sî-hāu, Jîn-tsṳ́ tsõ tõ I iông-kuang kâi ũi, nín iā
chiang-ài^{n} tsõ tõ tsáp-jī-ūi, sím-phuàn Í^{n}-sek-liėt tsáp-jī
29 chî^{n}-phài. Iā put-lũn tî-tiâng ũi-tiėh uá-kâi-miâ^{n} ũ
lī-khui tshù-thėh, hók-sĩ hia^{n}-tĩ, hók-sĩ ché-mūe, hók-sĩ
pẽ-bó, hók-sĩ kiá^{n}-jî, hók-sĩ tshân-hn̂g, chiang-lâi pit-tiā^{n}
30 siũ peh-pũe, iũ tit--tiėh ióng-se^{n} kâi ngiáp. Ũ ke-ke
soi^{n}--kâi-nâng chiang-ài tsò búe-ãu, ke-ke búe-ãu--kâi-
nâng chiang-ài^{n} tsò soi^{n}.

20 Uân-khî thien-kok sĩ chhin-chhiẽ^{n} kâi ke-tsú, tsá-sîn
2 tshut--khṳ̀ kòu kang-jîn jip i-kâi phû-thô-hn̂g. Kāng
kang-jîn ieh-tiā^{n} chėk-jit chėk-chî^{n}-ngṳ̂n, chiũ sái in
3 jip i-kâi phû-thô-hn̂g. Kàu sîn-sĩ-búe tshut--khṳ̀, iũ
4 thói^{n}-kì^{n} ũ nâng tõ koi-chhĩ ôi^{n}-khiã; chiũ kāng-in tà^{n},
Nín iā hó-khṳ̀ phû-thô-hn̂g, só-eng-kai hôi^{n}--nín uá
5 chiũ hôi^{n}--nín. Tsùa^{n}-nâng chiũ khṳ̀. Jit tàu kũa
6 bī-sî-búe iũ-tsài tshut--khṳ̀, iā sĩ chiè^{n}-se^{n} kiâ^{n}. Kàu
sin-sî-búe iũ tshut--khṳ̀, iũ ngõ--tiėh ũ nâng tõ-khiã;
chiũ kāng-in tà^{n}, Nín tsò-nî thàng-jit tõ-chí ôi^{n}-khiã,
7 né? In chiũ ìn--tà^{n}, In-ũi bô-nâng kòu--ún. Ke-tsú
8 chiũ kāng-in tà^{n}, Nín iā hó-khṳ̀ phû-thô-hn̂g. Kip-kàu
mê-hng, phû-thô-hn̂g kâi tsú-jîn tùi i-kâi tshâi-hù tà^{n},
Hàm hùa^{n}-kâi kang-jîn lâi, huat kang-chî^{n} hôi^{n}--in,
tshông-tõ kiáu-búe--kâi soi^{n}-hôi^{n}, chì-kàu hṳ́-kâi thâu-
9 pái--kâi. Hṳ́-kâi sin-sî-búe tsôi^{n}-ãu chià^{n} kòu--kâi lâi-
10 kàu, kak-kak siũ chėk-chî^{n}-ngṳ̂n. Hṳ́-kâi thâu-pái
kòu--kâi lâi, in pān só-siũ pit-tiā^{n} ũ ke; in iā sĩ kak-kak
11 siũ chėk-chî^{n}-ngṳ̂n. Khiėh-liáu chiũ uàn ke-tsú, liãm--
12 tà^{n}, Uń thàng-jit bûa-lâu kah-kiam siũ sú-jiėt, in kiáu-

búe kàu--kâi tua^n-tua^n tsoh pùa^n-kâi sî-sîn-kú, lṳ́ iā sī
13 sái in kāng-ún pê^n-iē^n. Ke-tsú tùi khî-tang chék-nâng
tap--tà^n, Phêng-iú a, uá m̄-sī khut--tiéh lṳ́: lṳ́ khá-m̄-sī
14 kāng-uá ieh-tiā^n chék-chî^n-ngṳ̂n? Hó khiéh-khí lṳ́-kâi,
tsò-lṳ́ khṳ̀. Uá ài^n-pun chí kiáu-búe--kâi, chhin-chhiē^n
15 pun lṳ́ chék-iē^n. Uá chiang uá ka-kī-kâi kiâ^n uá só-ài^n,
sī m̄-háh-ngî, hé^n? a-sī uá tsò siēn-sṳ̄ lṳ́ thói^n-tiéh chiū
16 m̄-nguân, hé^n? Chiè^n-se^n kiáu-búe--kâi chiang-ài^n tsò
thâu-soi^n, thâu-soi^n--kâi tsò kiáu-búe.

17 Iâ-sou chiē^n Iâ-lū-sat-léng, lōu--tang tùa tsáp-jī mn̂g-
18 thû, àm-chē^n kāng-in tà^n, Nán chiē^n Iâ-lū-sat-léng, Jîn-
tsṳ́ chiang-ài^n pī-bōi pun chì-si chèng-thâu-nâng kūa
19 thák-tsṳ-nâng, in chiū ài^n-ngí-tiā^n I tiéh-sí; iā ài^n
kòi-pun ī-pang-nâng lâi bú-lōng, phûe-pi^n phah, tèng tō
tsáp--jī kè, tōi^n-sa^n-jit I chiū tit--tiéh hók-uáh.

20 Si-pí-thài hùa^n-kâi-kiá^n kâi a-bó, kūa i-kâi-kiá^n tsò-pû
21 lâi chiū pài Iâ-sou, ài^n-khiû I chék-kiā^n-sṳ̄. Iâ-sou
mn̂g--i, tà^n, Lṳ́ ài^n tî-kâi? I chiū tùi Iâ-sou tà^n, Sṳ̀-
mēng uá chí nō-kâi-kiá^n tō lṳ́-kâi-kok, chék-nâng tsō tō
22 lṳ́ iū-pôi^n, chék-nâng tō lṳ́-tsó-pôi^n. Iâ-sou chiū ìn--tà^n,
Nín só-khiû--kâi nín sī m̄-tsai. Uá chiang-ài^n-ím kâi
23 pue, nín lêng-tit ím, mé? In ìn--tà^n, Lêng--tit. Iâ-sou
tùi-in tà^n, Uá-kâi-pue nín pit-tiā^n ím; tsóng--sī tsō tō
uá kâi tsó-pôi^n kūa iū-pôi^n, m̄-sī tshut-tō uá ōi-tit-sṳ̄
chí-kâi, zûi-sī uá Pē ū-pī ài^n-pun hṳ́-kâi-nâng, chiū-sī
24 pun hṳ́-kâi-nâng. Tsáp-kâi mn̂g-thû thia^n-kì^n chí-kâi-
25 sṳ̄, chiū tūa-ē m̄-hua^n-hí hṳ́ nō-kâi hia^n-tī. Iâ-sou chiū
hàm mn̂g-thû bûa--lâi, chiū tà^n, Nín tsai ī-pang-nâng
kâi kun-uâng tsú-tsái in, in-kâi chiáng-chiá kuán-hat in.
26 Nín--tang m̄-hó chiè^n-se^n-iē^n: nā-sī tō nín--tang put-lūn
tî-tiâng ài^n-tsò tūa, chiū tiéh-tsò nín-kâi sûi-hiáh;
27 tō nín--tang ài^n-tsò thâu--kâi tiéh-tsò nín-kâi pók-hiáh:
28 chhin-chhiē^n Jîn-tsṳ́ lâi m̄-sī ài^n-siū nâng hók-hiáh,
tin-tò sī ài^n hók-hiáh nâng, siāng-chhiá^n ài^n siá-tiāu
ka-kī kâi sè^n-miā^n thòi tsōi-tsōi nâng tsò sók-hûe
kâi kè.

29 In tshut Iâ-lī-ko kâi sî-hāu, ū tūa-khûn-nâng kṳn-tùe
30 I. Ngō-tiéh nō-kâi chhe^n-mê^n nâng tsō tō lōu-kî^n, thia^n-

tsai Iâ-sou keng-kùe, chiũ u-hàm, tà^{n}, Tsú a, liên-mién
31 ún, Tã-phek kâi kiá^{n}-sun a! Chèng-nâng tuah in tiėh
tiām-tiām: in chiũ zú-kèng u-hàm, tà^{n}, Tsú a, liên-mién
32 ún, Tã-phek kâi kiá^{n}-sun a! Iâ-sou khiã-tiām, kiè in
33 lâi, mñg--tà^{n}, Nín ài^{n} uá kāng-nín tsò sī-mih-sṳ̄? In
tùi Iâ-sou tà^{n}, Tsú a, sĩ ài^{n} ún-kâi mȧk-chiu khui-mêng.
34 Iâ-sou liên-mién, chiũ chhiú àn in-kâi-mȧk, in sûi-chiet
õi thói^{n}-kì^{n}, chiũ tṳ̀e Iâ-sou.

21 Iâ-sou kũa mn̂g-thû chiang-kṳ̃n Iâ-lũ-sat-léng, chì-kàu Pek-huap-khî, tõ Ka^{n}-ná^{n} sua^{n}, Iâ-sou chiũ sái nõ-
2 kâi mn̂g-thû, kāng-in tà^{n}, Nín tiėh-khṳ̀ kàu nín tùi-mīn kâi hie^{n}-lí, sûi-chiet chiũ pit ngõ--tiėh chėk-chiah lṳ̂-bó pȧk tõ-kò, iã ũ lṳ̂-kiá^{n} tsò-pû tõ--kò: kói-khui
3 liáu khan i lâi uá--kò. Tháng-jiȧk ũ nâng tsò-nî tà^{n}, nín chiũ hó ìn--tà^{n}, Sĩ Tsú ài^{n}-ēng i; i pit sûi-chiet chiũ
4 pàng i lâi. Ũ chí-kâi-sṳ̄ sĩ lâi èng-ngiām thoh tõ soi^{n}-tsai-nâng só-tà^{n}--kâi, chiũ-sĩ tà^{n},

5 Tiėh kàu-tsai Sûn kâi nńg-tsṳ́,
Lṳ́-kâi-uâng lâi-lîm lṳ́-kò,
Un-jiû, khiâ tõ lṳ̂-chiē^{n},
Chiũ-sĩ tõ tsài-muėh kâi lṳ̂ só-se^{n} kâi lṳ̂-kiá^{n}.

6 Mn̂g-thû chiũ khṳ̀, chiè Iâ-sou só hun-hù--kâi hiè^{n}-se^{n}
7 tsò, khan hṳ́-kâi-lṳ̂ kũa lṳ̂-kiá^{n}, tshṳ in-kâi-sa^{n} tõ nõ-
8 chiah-lṳ̂ sin-chiē^{n}, Iâ-sou chiũ khiâ--chiē^{n}-khṳ̀. Chèng-nâng tsṳ-tang, tsõi ũ chiang ka-kī kâi sa^{n} tshṳ tõ lōu; iã ũ nâng tõ chhiū--kò tsám chhiū-ki phi tõ lōu--kò.
9 Kiâ^{n} tõ Iâ-sou tsôi^{n}-āu kâi chèng-nâng, u-sia^{n} tà^{n}, Tã-phek kâi kiá^{n}-sun, Buān-hok a: thoh Tsú-miâ^{n} lâi--Kâi tit--tiėh chheng-sõng; tõ chì-kûi^{n} kâi ūi Buān-hok a.
10 Iâ-sou chėk-ē jip Iâ-lũ-sat-léng pìn-siâ^{n} chiũ iâu-tõng,
11 tà^{n}, Chiá sĩ tî-tiâng? Hṳ́ chèng-nâng chiũ tà^{n}, Chí-kâi chiũ-sĩ hṳ́-kâi soi^{n}-tsai-nâng, Iâ-sou, tshông-tõ Ka-lĩ-lī kâi Ná-sat-lėk lâi--kâi.
12 Iâ-sou jip Siãng-tì kâi tōi^{n}; tõ tōi^{n}-lãi bói-bōi kâi nâng chėk-khài tȯk-tshut, léng-tiāu táu-chî^{n}-nâng kâi tshn̂g,
13 kũa bōi hún-chiáu in-kâi-í^{n}, chiũ tùi-in tà^{n}, Kì-tsài ũ tà^{n}, Uá-kâi-tshù pit chheng-tsò khî-táu kâi tshù: nã-sĩ nín

14 ēng chí-kâi lâi-tsò tshȧt-tàu. Ũ chhe^n-mê^n-nâng kũa kuái-kha-nâng tõ-tōi^n-lãi bûa--lâi chiũ Iâ-sou, Iâ-sou ui-
15 hó in. Tãn-sĩ chì-si chèng-thâu-nâng, kũa thȧk-tsṳ-nâng, thói^n-kì^n Iâ-sou só-kiâ^n khî-ĩ kâi sṳ̄, iũ thói^n-kì^n sòi-kiá^n tõ tōi^n-lãi hàm--tà^n, Tã-phek kâi kiá^n-sun, Buãn-
16 hok a; in-tshṳ́ tũa-ē náu-hṳ̃n, chiũ tùi Iâ-sou tà^n, Chí-chià^n-nâng só-tà^n--kâi, lṳ́ ũ thia^n-kì^n, mé? Iâ-sou tùi-in tà^n, Ũ: nín khá-m̄ pat-thȧk hṳ́-kâi-ūe, Lṳ́ tshut-tõ sòi-kiá^n kũa chiȧh-nĩ kâi tshùi, ũ tshuân-pĩ tsàn-múi?
17 Iâ-sou chiũ lĩ-khui in, tshut siâ^n-gũa kàu Pek-tã-nî, chiũ tõ-hṳ́-kò suah-hiah.

18 Kàu mn̂g-khí-tsá hûe-tn̂g siâ^n, Iâ-sou tóu khùn. Thói^n-
19 kì^n lōu-kî^n chėk-tsâng bô-hue-kúe^n chhiū, kiâ^n-bûa--khṳ̀ bô-só-tit, zûi-sĩ hiėh tiā^n-tiā^n, chiũ tùi-chhiū tà^n, Nguãn lṳ́ tshông-kim í^n-āu ióng-kú bô-se^n kúe^n-chí. Hṳ́-kâi
20 bô-hue-kúe^n chhiū sûi-chiet chiũ kou-ta. Mn̂g-thû thói^n-kì^n chiũ hãi-ĩ, tà^n, Chí-kâi bô-hue-kúe^n chhiū tsò-nî sûi-
21 chiet chiũ ta, né? Iâ-sou tùi-in ìn--tà^n, Uá-khak-sit kāng-nín tà^n, Nín zû-jiȧk ũ-sìn bô-gî, put-tȯk sĩ àn chí-kâi-chhiū chiè^n-se^n nín õi-tsò, chiũ-sĩ pí-huang--tsò nín tùi chí-kâi-sua^n tà^n, Tiėh î-khui khṳ̀ kȧk-lȯh hái, iā pit-
22 õi. Nín tõ khî-táu--tang, put-lũn só-khiû--kâi, ũ-sìn, chiũ lóng-tsóng tit--tiėh.

23 Iâ-sou jip tōi^n-tn̂g, tõ kà-hùe nâng kâi sî-hāu, chì-si chèng-thâu-nâng kũa mîn--kan kâi chiáng-láu bûa--khṳ̀ mn̄g--tà^n, Lṳ́ sĩ chiā sĩ-mih-khuân lâi-kiâ^n chí chià^n-
24 kâi-sṳ̄? iáu sĩ tî-tiâng sṳ̀-pun lṳ́ chí-kâi-khuân, né? Iâ-sou tùi-in tap--tà^n, Uá iā ài^n-mn̄g nín chėk-kù-ūe, nín jiȧk-sĩ kāng-uá tà^n, uá chiũ kāng-nín tà^n-tshut uá sĩ
25 chiā sĩ-mih-khuân kiâ^n chí chià^n-kâi-sṳ̄. Iak-hân si-sói, sĩ tshut tî-kò? sĩ tshut-tõ thi^n, a-sĩ tshut-tõ nâng? Hṳ́-kâi-nâng jī-ke kàu-niê^n, tà^n, Nán zû-jiȧk tà^n, Tshut-tõ thi^n, I pit-tiā^n tùi-nán tà^n, Hiá, nín tsò-nî m̄-sìn--i, né?
26 Jiȧk iā-sĩ tà^n, Tshut-tõ nâng; nán chiũ ùi chèng-nâng;
27 uân-khî chèng-nâng thói^n Iak-hân sĩ soi^n-tsai-nâng. In chiũ ìn Iâ-sou, tà^n, Uń m̄-tsai. Iâ-sou iā tùi-in tap--tà^n, Uá iā m̄ kāng-nín tà^n-tshut uá sĩ chiā sĩ-mih-khuân lâi-kiâ^n chí chià^n-kâi-sṳ̄.

28 Nín tsò-nî-siẽ^n, né? Ũ che̍k-kâi-nâng ũ nõ-kâi-kiá^n; bûa--khṳ̀ kāng chiáng-tsṳ́ tà^n, Nôu a, kim-ji̍t khṳ̀ phû-
29 thô-hn̂g tsoh-kang. I ìn--tà^n, Uá m̃: ãu--liáu siẽ^n-hùe,
30 chiũ khṳ̀. Iā bûa--khṳ̀ tõi^n-jī kâi, iũ sĩ chièn^n-se^n tà^n. I
31 ìn--tà^n, Tsú a, uá lâi-khṳ̀: liáu bô-khṳ̀. Chí-nõ-nâng tî-che̍k-kâi sĩ tsun i-pẽ kâi mẽng, né? In tà^n, Sĩ chiáng-tsṳ́. Iâ-sou tùi-in tà^n, Uá khak-sit kāng-nín tà^n, Tsùa^n-kâi sùe-lĩ kũa chhiang-kĩ soi^n-kùe-nín ji̍p Siãng-tì kok.
32 Uân-khî Iak-hân tùi ngĩ kâi lōu lâi-chiũ--nín, nín m̃-sìn i; nā-sĩ tsùa^n-kâi sùe-lĩ kũa chhiang-kĩ ũ-sìn i: siãng-chhiá^n nín, thói^n-kùe chí-kâi-sṳ̆, ãu huân-bô siẽ^n-hùe lâi-sìn i.
33 Tsài-thia^n ke che̍k-kâi phì-zũ: Ũ che̍k-kâi-nâng sĩ tsò ke-tsú kâi, chèng phû-thô-hn̂g, siet-lî lâi-ûi, hṳ́-tói ku̍t ũ chiú-tsa̍h, kũa khí kâi kûi^n-lâu, tsou pun hn̂g-
34 tõi^n, iáu chiũ kùe-kok. Kúe^n-khî chiang-kũn ài^n-kàu, chiũ sái i-kâi po̍k-jîn khṳ̀ hn̂g-tõi^n--kò siu i-kâi kúe^n-
35 chí. Hn̂g-tõi^n chiũ chiang hṳ̀-kâi-po̍k, phah--che̍k-kâi,
36 suah--che̍k-kâi, chie̍h ka̍k--che̍k-kâi. Iũ sái pa̍t-kâi po̍k-jîn, pí soi^n zú-tsōi: hn̂g-tõi^n iā-sĩ hièn^n-se^n khuán-
37 thãi in. Aũ-liáu chiũ sái ka-kĩ kâi kiá^n khṳ̀ in--kò,
38 siẽ^n--tà^n, In pit-tiā^n kèng uá-kâi-kiá^n. Nā-sĩ hn̂g-tõi^n thói^n-kì^n i-kâi-kiá^n, chiũ kàu-niê^n tà^n, Chí-kâi sĩ i-kâi ãu-
39 sṳ̂; lâi-khṳ̀ suah i, liáu lâi kṳ̃-tìn i-kâi-ngia̍p. Chiũ
40 lia̍h i, léng-tshut hn̂g-gūa, suah-sí. Aǹ-chièn^n-se^n hn̂g-
41 tsú lâi-kàu ài^n tsò-nî tshú-tī hṳ̀-kâi hn̂g-tõi^n? In chiŭ tùi I ìn tà^n, I pit-tiā^n ēng tshám-hêng lâi tu-mi̍t hṳ̀-kâi ak-nâng, chiang phû-thô-hn̂g tsou-kùe pa̍t-kâi hn̂g-tõi^n,
42 in chiŭ àn-khî na̍p tsú-jîn kâi kúe^n-chí. Iâ-sou tùi-in tà^n, Nín khá-sĩ m̄-pat-tha̍k--tie̍h sià^n-kia^n só-tà^n,

Sai-pẽ-thâu só-khì-tiāu kâi chie̍h,
Chí-kâi sêng-tsò tshù-kak-thâu kâi chie̍h:
Chí-kâi-sṳ̄ sĩ tshông-tõ Tsú,
Nán thói^n-tie̍h chiũ khî-ĩ?

43 In-tshṳ̀ uá kāng-nín tà^n, Siãng-tì kâi kok pit-tiā^n tshông-tõ nín--kò to̍h-tn̂g, lâi sṳ̄-pun õi kat-sêng i-kâi-kúe^n kâi
44 mîn-tso̍k. Nâng pua̍h-lo̍h tõ chí chie̍h-téng pit-tie̍h mî; chí-kâi-chie̍h put-lūn só-tā^n--tie̍h kâi pit-tiā^n tā^n

45 kàu hún-hún. Chì-si chèng-thâu-nâng kũa Huap-lĩ-sài nâng thia^{n}-kì^{n} I kâi phì-zũ, chiũ tsai Iâ-sou kâi ūe sĩ chí 46 in. Chhîm-siẽ^{n} ài^{n}-liàh I, tsóng--sĩ ùi peh-sè^{n}, uân-khî peh-sè^{n} thói^{n} Iâ-sou tsò soi^{n}-tsai-nâng.

22 Iâ-sou tsài siet phì-zũ tùi-in tà^{n}, Thien-kok pí--tsò chék-kâi kun-uâng, ũi-tiéh i-kâi-kiá^{n} tsò sin-hun-siàh, 3 sái i-kâi-pók khṳ̀ tshui só-chhiá^{n} kâi nâng lâi-hù sin- 4 hun-siàh, in m̃-lâi. Iũ sái pát-kâi-pók, hun-hù in, Tiéh kāng só-chhiá^{n} kâi nâng tà^{n}, Uá-kâi-siàh uá í^{n}-keng phōi^{n}-pīn--liáu: uá-kâi-gû kũa pûi kâi cheng-se^{n} í^{n}-keng thâi, kak-muéh iā lóng-tsóng pīn-pīn, hó lâi-hù sin-hun- 5 siàh--liáu. Tãn-sĩ in m̃-tshái, chiũ tsò-in khṳ̀, chék-kâi khṳ̀-kù i-kâi tshân-hn̂g, chék-kâi khṳ̀-kù i-kâi seng-lí: 6, 7 khî-ṳ̂--kâi liàh hṳ́-kâi-pók, lêng-zók suah-sí. Kun-uâng chiũ náu-khì; sái i-kâi kun-sṳ̄, mít-tsóh hṳ́-kâi hiong- 8 chhiú, sie in-kâi-siâ^{n}. Iáu chiũ mẽng i-kâi-pók, tà^{n}, Hun-in í^{n}-keng pīn, só-chhiá^{n} kâi nâng sĩ put-kham. 9 Só-í^{n} nín hó-khṳ̀ tūa-lōu kâi tsóng-lōu-thâu, huâm só- 10 ngõ--tiéh kâi tiéh-chhiá^{n} in lâi-hù hun-in-siàh. Hùa^{n}-kâi-pók chiũ tshut--khṳ̀ lōu--kò, huâm só-ngõ--kâi, bô-lũn sĩ ak sĩ siẽn, lóng-tsóng tsũ-chíp-bûa: hun-in-siàh 11 kâi nâng-kheh chiũ múa^{n}-múa^{n}. Kun-uâng jíp--lâi sûn-thói^{n} nâng-kheh, thói^{n}-kì^{n} khî-tang chék-nâng bô-chhēng 12 hun-in-siàh kâi lói-hók, chiũ tùi-i tà^{n}, Phêng-iú a, lṳ́ bô-chhēng hun-in-siàh kâi lói-hók, tsò-nî jíp--lâi chí-kò, 13 né? i chiũ tiām-tiām. Iáu kun-uâng mẽng sûi-tsõng, tà^{n}, Tiéh-pák i-kâi kha-chhiú tók i tshut--khṳ̀ tõ hṳ́ gūa-kháu kâi ou-àm, tõ-hṳ́-kò pit-chiang-ũ ai-khàu kã-khí. 14 In-ũi tit-tiéh-chhiá^{n} kâi nâng sĩ tsōi, thie-suán kâi nâng sĩ chié.

15 Hṳ́-sî Huap-lĩ-sài nâng khṳ̀ kàu-niê^{n} ài^{n} tsò-nî chiang 16 I kâi ūe lâi lap-hāi I. Chiũ sái in-kâi mn̂g-thû kũa Hi-lút táng bûa-khṳ̀-kì^{n} Iâ-sou, tà^{n}, Sin-se^{n}, ún tsai lṳ́ sĩ chin-sít, kà--nâng Siãng-tì kâi tãu iā sĩ chin-sít, lṳ́ bô huâng tî-tiâng: uân-khî lṳ́ bô thói^{n} nâng kâi gūa-mãu. 17 Kù-tshṳ́ chhiá^{n} lṳ́ kāng-ún tà^{n}, Náp-sùe hôi^{n} Kai-sat 18 tiéh a m̃-tiéh? lṳ́ sĩ-mih ì-kièn? Iâ-sou thói^{n}-tshut in-

kâi ak-ì, chiũ tàn, Ké-hó kâi nâng a, nín tsò-nî chhì uá,
19 né? Sùe-kim khiéh khṳt uá thóin. In chiũ khiéh chék-
20 phuat-ngṳ̂n, lâi khṳt I. Iâ-sou tùi-in mn̄g--tàn, Chí-
21 kâi hêng-sièn kũa hō-thâu sī tî-tiâng kâi, né? In ìn--
tàn, Sī Kai-sat kâi. Iâ-sou chiũ tùi-in tàn, Chièn-sen
chiũ tiéh chiang Kai-sat kâi muéh hôin Kai-sat; iā tiéh
22 chiang Siãng-tì kâi muéh hôin Siãng-tì. In thian-tiéh
chiũ khî-ī, lī-khui Iâ-sou chiũ khṳ̀.

23 Tõ hṳ́-chék-jit ũ Sat-thú-kai nâng, in sī tàn bô-ũ hók-
24 uáh, bûa--lâi mn̄g Iâ-sou, chiũ tàn, Sin-sen a, Mô-si ũ-tàn,
Zû-jiák nâng bô-kián chiũ sí, i-kâi hian-tī tiéh-tshūa i-
25 kâi-chhi sen-ũ chéng-tsák lâi sêng-sṳ̄ i-kâi hian-tī. Tan,
ún chí-kò ũ hian-tī chhit-nâng: tūa--kâi tshūa-āu chiũ
sí, bô-kián chiũ zũi-lóh chí-kâi-chhi pun i-kâi hian-tī;
26,27 tõin-jī, tõin-san, chì-kàu tõin-chhit, iā-sī chièn-sen. Kàu
28 tsùan-kâi-nâng kùe-āu hũ-jîn iā sí. Hiá, chièn-sen, chì-kàu
hók-uáh kâi sî-hāu, tõ chí-chhit-nâng--tang hũ-jîn sī tî-
29 tiâng kâi chhi? uân-khî lóng-tsóng ũ siu-náp--i-liáu. Iâ-
sou tùi-in ìn--tàn, Nín tshò--liáu; uân-khî m̄-pat siàn-
30 kian, iā m̄-pat Siãng-tì kâi khuân-lêng. Tng hók-uáh
kâi sî-hāu iā bô-tshūa iā bô-kè, chiũ-sī chhin-chhiẽn
31 thien-sài tõ thin hièn-sen. Lũn-kip sí-nâng hók-uáh kâi
sṳ̄, nín khá-sī m̄-pat-thák Siãng-tì só kāng-nín tàn kâi
32 ūe, Uá sī A-pek-láh-hán kâi Siãng-tì, Ín-sat kâi Siãng-
tì, Iá-kok kâi Siãng-tì? Siãng-tì m̄-sī sí-nâng kâi Siãng-
33 tì, chiũ-sī uáh-nâng kâi Siãng-tì. Chèng-nâng thian-
kìn I kâi kà-hùn chiũ tūa khî-ī.

34 Huap-lī-sài nâng chék-ē zṳ́-bũn Iâ-sou sái-kàu Sat-
35 thú-kai nâng bô-ūe hó-ìn, chiũ tsũ-chip-bûa. Khî-tang
36 chék-nâng sī kà-huap-sṳ, tùi Iâ-sou chhì-mn̄g--tàn, Sin-
37 sen, tõ lút-huap--tang tî-chék-tiâu-kài sī tūa? Iâ-sou
tùi-i tàn, Tiéh chĩn lṳ́-kâi-sim, chĩn lṳ́-kâi-sèn, chĩn lṳ́-
38 kâi-ì, ài-sieh Tsú, lṳ́-kâi Siãng-tì. Chí-kâi sī siãng-tūa,
39 iā sī thâu chék-tiâu-kài. Huân-ũ tõin-jī-tiâu-kài, iā
chhin-chhiẽn chí-kâi, Tiéh ài-sieh lṳ́-kâi tshù-pin tn̄g-zû
40 ka-kī. Chí nõ-tiâu-kài sī tshuân lút-huap kũa chèng
soin-tsai-nâng kâi tsóng-iàu.

41 Huap-lī-sài nâng tsũ-hũe kâi sî-hāu, Iâ-sou tùi-in

42 mñg--tà^{n}, Lũn Ki-tok nín ũ sĩ-mih ì-kièn? I sĩ tî-tiâng
43 kâi kiá^{n}-sun? In ìn--tà^{n}, Sĩ Tã-phek kâi. Iâ-sou tùi-in
tà^{n}, Hiá, Tã-phek kám-tõng Sià^{n}-sîn, tsò-nî chheng I tsò
Tsú, né? Tã-phek ũ tà^{n},

Tsú tùi uá Tsú tà^{n},
44 Tsõ tõ uá iũ-pôi^{n},
Thãi uá chiang lṳ́ hùa^{n}-kâi chhiû-tėk pàng tõ lṳ́
kha-ē.

45 Tã-phek kì-jiên chheng I tsò Tsú, tsò-nî I sĩ Tã-phek
46 kâi kiá^{n}-sun, né? Bô-nâng õi-ìn I chėk-kù, tshông hṳ́-
chėk-jit iã bô-nâng ká^{n} tsài-mñg I sĩ-mih-ūe.

23 Hṳ́-sî Iâ-sou tùi chèng-nâng kũa I kâi mñg-thû
2 káng-sueh, tà^{n}, Thák-tsṳ-nâng kũa Huap-lĩ-sài nâng
3 tsõ tõ Mô-si kâi ūi; in-tshṳ́ huâm in só-mẽng nín kâi,
chí-tsùa^{n}-kâi nín tiėh-kiâ^{n} tiėh-siú: tãn-sĩ mài chiè in
4 só-tsò--kâi lâi-kiâ^{n}; uân-khî in tà^{n} liáu bô-kiâ^{n}. In
chiang tãng iũ lân-tng kâi tà^{n}, pák--pàng nâng kâi
koi^{n}-thâu; tók-tók in ka-kī chiũ m̃-khéng ēng chėk-kâi
5 chhiú-tsói^{n} khṳ̀-tõng i. In só-tsò kâi sṳ̄ lóng-tsóng sĩ
ài^{n}-tsò pun nâng thói^{n}; in-ũi in-kâi keng-bûn kùa-tsò
6 khuah-tsũe, in-kâi sa^{n}-kṳ tsò khùa^{n}-tūa, hua^{n}-hí tõ
7 siàh--kan kṳ thâu-ūi, tõ hũe-tñg tsõ kûi^{n}-ūi, iũ hua^{n}-hí
nâng tõ koi-chhī tsak-lói, pun nâng chheng-tsò láu-sṳ.
8 Tsóng-sĩ nín mài siũ nâng chheng-tsò láu-sṳ, in-ũi
nín-kâi láu-sṳ zûi-sĩ chėk-kâi, nín lóng-tsóng sĩ hia^{n}-tī.
9 Iáu mài chheng tõ tī--chiē^{n} kâi tsò a Pē: nín-kâi Pē
10 zûi-sĩ chėk-kâi, chiũ-sĩ tõ-thi^{n}--kâi. Iã mài siũ nâng
chheng-tsò sin-se^{n}, in-ũi nín-kâi sin-se^{n} zûi-sĩ chėk-kâi,
11 chiũ-sĩ Ki-tok. Tõ nín--tang tsò-tūa kâi nâng pit-tiā^{n}
12 tsò nín kâi pók-hiàh. Put-lũn sĩ-mih-nâng tsṳ̃-kau,
chiũ pit-tiā^{n} kàng-lóh tsò-pui; iã put-lũn sĩ-mih-nâng
tsṳ̃-pui, chiũ pit-tiā^{n} seng-khí--lâi tsò-kau.

13 Aĩ, nín thák-tsṳ-nâng kũa Huap-lĩ-sài nâng, ké-hó a!
uân-khî nín tõ nâng thâu-tsôi^{n} kue^{n}-tsũ thien-kok:
in-ũi nín ka-kī m̃-chìn-jip, ài^{n}-jip kâi nâng nín iũ
m̃-tsún in jip--khṳ̀.

15 Aĩ, nín thák-tsṳ-nâng kũa Huap-lĩ-sài nâng, ké-hó a!

uân-khî nín pìn-kiâ^{n} tsúi-lėk sái-kàu chėk-nâng jip-kà; í^{n}-keng jip--liáu, iũ sái i tsò tī-gėk kâi chéng-lũi pí nín kia-pũe.

16 Aī, nín chhe^{n}-mê^{n} huân tshūa-lōu kâi nâng a! nín sī tà^{n}, Nâng jiȧk-sī kí-tōi^{n} lâi-mêng-sī, chiũ bô-siang-kan; nā-sī ũ nâng kí tōi^{n}-lãi kâi kim lâi-mêng-sī, chiũ ũ
17 kuan-hī. Nín ngô-ngȧ iũ chhe^{n}-mê^{n} a, tî-kâi sī tūa--né,
18 sī kim, a-sī sái kim tsò sià^{n}-muėh kâi tōi^{n} tūa? Nín iũ sī tà^{n}, Nâng jiȧk-sī kí tûa^{n} lâi-mêng-sī chiũ bô-siang-kan; nā-sī ũ nâng kí tûa^{n}--chiē^{n} kâi lói-muėh lâi-mêng-
19 sī, chiũ ũ kuan-hī. Chhe^{n}-mê^{n} a, tî-kâi sī tūa, né, sī lói-muėh tūa, a-sī sái lói-muėh tsò sià^{n}-muėh kâi tûa^{n}
20 tūa? Kù-tshṳ́ kí-tûa^{n} lâi-mêng-sī kâi nâng, chiũ-sī kí-tûa^{n} kũa chėk-khài tõ-hṳ́-chiē^{n} kâi muėh lâi-mêng-sī.
21 Kí-tōi^{n} mêng-sī kâi nâng, chiũ-sī kí-tōi^{n}, kũa kṳ-tsũ tõ
22 hṳ́-lãi--Chiá lâi-mêng-sī. Kí-thi^{n} mêng-sī kâi nâng chiũ-sī kí Siãng-tì ūi, kũa tsõ hṳ́-kâi ūi--chiē^{n}-Chiá, lâi-mêng-sī.

23 Aī, nín thȧk-tsṳ-nâng kũa Huap-lī-sài nâng, ké-hó a! uân-khî nín chiang pȯh-hò, poih-kak, khṳ̂n-tshài, tsȧp-hūn su chėk, tõ lu̇t-huap zú-kèng tãng--kâi, tsu-zû ngĩ, kũa jîn, kũa sìn, nín chiũ pàng-tiāu: chí chiȧ^{n}-kâi-sṳ̄ eng-kai tiėh-ũ-kiâ^{n}, hṳ́ hià^{n}-kâi-sṳ̄ iā m̄-hó pàng-tiāu.
24 Nín chhe^{n}-mê^{n} huân tshūa-lōu kâi nâng a, ũ bun-kiá^{n} nín chiũ tè-tiāu, lȯh-thȯh nín chiũ thun--lȯh-khṳ̄.

25 Aī, nín thȧk-tsṳ-nâng kũa Huap-lī-sài nâng, ké-hó a! uân-khî nín chheng-kiet pue-pûa^{n} kâi gūa-mīn, hṳ́-tói
26 chiũ-sī chhié^{n}-kiap kũa hui-ngī múa^{n}-múa^{n}. Chhe^{n}-mê^{n} kâi Huap-lī-sài nâng a, lṳ́ soi^{n} tiėh chheng-kiet pue-pûa^{n} kâi lãi-tói, sái-kàu i-kâi gūa-mīn iā õi chheng-kiet.

27 Aī, nín thȧk-tsṳ-nâng kũa Huâp-lī-sài nâng, ké-hó a! uân-khî nín sī chhin-chhiē^{n} hún-pėh kâi phûn-mõ^{n}, gūa-mīn thói^{n}-tsò ngiá-ngiá, nā-sī hṳ́-tói ũ sí-kut-thâu
28 kũa kak-iē^{n} kâi u-ùe múa^{n}-múa^{n}. Nín iā sī chiè^{n}-se^{n}, gūa-mīn pun nâng thói^{n}-tsò ngī-jîn, nā-sī tói-mīn chiũ-sī ké-hó kũa put-huap múa^{n}-múa^{n}.

29 Aī, nín thȧk-tsṳ-nang kũa Huap-lī-sài nâng, ké-hó a! uân-khî nín tshàng-kiēn soi^{n}-tsai-nâng kâi mõ^{n}, siu-sek

30 ngĩ-jîn kâi phûn, nín iũ tà^n, Zû-jiȧk ún tõ ún-tsóu kâi sî-hāu, ún chiũ bô kāng-in tshap-jip lâu soi^n-tsai-nâng
31 kâi hueh. Nín chièn^n-se^n chèng-kṳ̃ nín ka-kī sĩ suah
32 soi^n-tsai-nâng in-kâi kiá^n-sun. Nín tsò-nín khṳ̀-múa^n-
33 tsok nín-tsóu kâi hūn-liãng. Nín chiá-tsûa, sĩ tȧk-tsûa kâi chéng-lūi, tsãi-tit tô-pī tī-gėk kâi hêng-huȧt, né?
34 In-tshṳ́ uá sái soi^n-tsai-nâng, kũa tì-hũi kâi nâng, kũa thȧk-tsṳ-nâng, lâi-chiũ--nín; ũ kâi nín ài^n-suah in, tèng in tõ tsȧp--jī kè; iā ũ kâi, nín ài^n tõ nín-kâi hũe-tn̂g pũa^n-phah in, tshông-tõ chí-siâ^n khún-tȯk kàu hṳ́-siâ^n:
35 tì-sái-kàu pìn-tī só-lâu ngĩ-jîn kâi hueh, tsũe lóng-tsóng kui-kip nín, tshông-tõ ngĩ-jîn A-pek kâi hueh, chì-kàu nín tõ tōi^n-tn̂g kũa chì-tûa^n hṳ́-kan só-suah, Pa-lȧh-kia
36 kâi kiá^n Sat-ka-lĩ-a, kâi hueh. Uá khak-sit kāng-nín tà^n, Chí tsùa^n-kâi-sṳ̃ pit-tiā^n lóng-tsóng kui-kip chí-chėk-sì.

37 Iâ-lũ-sat-léng a, Iâ-lù-sat-léng a, lṳ́ suah soi^n-tsai-nâng, chiėh kȧk hõng-sài lâi lṳ́-kò kâi nâng! uá ài^n tsũ-chip lṳ́-kâi kiá^n-tĩ, chėk-zû koi-bó tshūa koi-kiá^n tõ sit-ẽ,
38 í^n-keng ũ jiėh-tsōi-tshṳ̀--liáu, zûi-tȯk nín m̃-ài^n! Nín-
39 kâi-tshù pàng khṳt nín tsò phau-hng--liáu. Uá kāng-nín tà^n, Tshông-kim í^n-ãu nín bô kì^n--tiėh uá liáu, thãi-kàu nín tà^n, Thoh Tsú-miâ^n lâi--kâi eng-kai tit--tiėh chheng-sõng.

24 Iâ-sou tshut-tōi^n chiũ kiâ^n; I-kâi mn̂g-thû kiâ^n-bûa
2 lâi-kí tōi^n-tn̂g tsùa^n-kâi tshù-thėh pun I thói^n. Iâ-sou tùi-in ìn--tà^n, Nín khá-m̄-sĩ thói^n--kì^n chí-tsùa^n-kâi, hé^n? uá khak-sit kāng-nín tà^n, Chiang-lâi tõ-chí-kò bô-tshûn chėk-kò-chiėh thȧh tõ-chiėh-téng, pit-tiā^n bô m̄-thiah-hùi.

3 Iâ-sou tsõ tõ Ka^n-ná^n sua^n, mn̂g-thû àm-chẽ^n kiâ^n-bûa--khṳ̀, tà^n, Kāng-ún tà^n, tî-kâi sî-hāu ũ chí tsùa^n-kâi-sṳ̃? iáu lṳ́ kàu--lâi kũa sì-kài muȧt, ũ sĩ-mih
4 soi^n-tiãu? Iâ-sou ìn--in, tà^n, Tiėh kṳ́n-huâng, mài pĩ
5 nâng ín-iú--khṳ̀. In-ũi chiang-lâi tsōi-tsōi-nâng ài^n mãu uá-kâi-miâ^n chiũ lâi, tà^n, Uá sĩ Ki-tok; chiũ ín-iú
6 ke-ke-nâng. Nín chiang-ài^n thia^n-kì^n che^n-chièn, kũa

che^{n}-chièn kâi hong-sia^{n}, tiėh kṳ́n-kì mài kia^{n}-tõng:
in-ũi chí tsùa^{n}-kâi-sṳ sĩ pit-tiā^{n} ũ--kâi: zûi-sĩ muȧt-khî
7 huân-būe-kàu. Mîn chiang-ài^{n} kong-phah mîn, kok iā
ài^{n} kong-phah kok: iā sûi-tî-kò ũ ki-hng kũa ũ tī chín.
8, 9 Chí tsùa^{n}-kâi-sṳ sĩ tsai-lān kâi khí-thâu. Hṳ́-sî nâng
chiang-ài^{n} kòi-sàng nín lâi-siũ-hāi, siãng-chhiá^{n} suah
nín: nín chiũ in-ũi uá-kâi-miâ^{n} pĩ buān-mîn uàn-hṳ̃n.
10 Hṳ́-sî ke-ke-nâng chiang-ài^{n} iàm-sim tsó-thì, jī-ke
11 siang-kòi-sàng siang-uàn-hṳ̃n. Iā ũ tsōi-tsōi ké kâi
12 soi^{n}-tsai-nâng khí--lâi, ín-iú tsōi-tsōi-nâng. In-ũi ak
tsò-kàu kia-pũe, kù-tshṳ́ ke-ke-nâng kâi ài-chhêng
13 chiãm-chiãm né-tã^{n}. Zûi-sĩ jím-nāi kàu-búe kâi nâng,
14 chí-kâi-nâng chiũ tit-kiù. Thien-kok chí-kâi hok-im
pit-tiā^{n} thuân pìn-thi^{n}-ē, tsò-chèng-kṳ̃ lâi-pun buān-
mîn; liáu muȧt-khî chiũ kàu.

15 Nín chėk-ē thói^{n}-kì^{n} só-thoh soi^{n}-tsai-nâng Tãn-í^{n}-lí
lâi-tà^{n}, hṳ́-kâi tshâng-hāi khó-ù kâi muėh khiã tõ sià^{n}-só
16 (thȧk kâi nâng tiėh siẽ^{n}-tit-mêng), iáu, tõ Iû-thài kâi
17 nâng tiėh tô-tsáu khṳ̀ sua^{n}; tõ tshù-téng--kâi mài
18 lȯh--lâi khiėh i ke-lãi kâi muėh: tõ-tshân kâi nâng mài
19 kui-tńg lâi-khiėh i-kâi-sa^{n}. Hṳ́-jit huâi-tho kâi hũ-jîn
20 kũa phõ-kiá^{n} chhī-nī kâi hũ-jîn, āi--a! Tiėh khî-khiû
nín mín-ēng tõ tang-thi^{n} iā mín-ēng tõ an-sek-jit tô-
21 tsáu: uân-khî hṳ́-sî pit-ũ tūa tsai-lān, tsṳ̃ sì-kài kâi
khí-thâu chì-kàu hīn-kim būe-pat ũ chiè^{n}-tūa--kâi, ãu
22 iā bô-ũ. Jiȧk-sĩ m̄-chêng-ũ kiám-chié hṳ́-kâi jit-khî,
chiũ huâm ũ hueh-nėk--kâi tshuân-bô tit-kiù: tãn-sĩ
23 ũi-tiėh suán-mîn hṳ́-kâi jit-khî chiũ ũ kiám-chié. Kàu
hṳ́-sî zû-jiȧk ũ nâng kāng-nín tà^{n}, Ki-tok tõ-chí-kò a,
24 hȯk-sĩ, Tõ-hṳ́-kò a, nín mài-sièn. Uân-khî chiang-lâi
ũ ké kâi Ki-tok, kũa ké kâi soi^{n}-tsai-nâng khí--lâi,
tsò-tshut tūa ĩ-chiah khî-sṳ; tì-sái-kàu suán-mîn jiȧk-sĩ
25 õi ín-iú--tit, iā khṳt-in ín-iú--khṳ̀. Uá kāng-nín soi^{n}-
26 tà^{n}--liáu. Kù-tshṳ́ zû-jiȧk ũ nâng tùi-nín tà^{n}, I tõ
khuàng-iá--kò; nín mài tshut--khṳ̀: I tõ chhim-tshù;
27 nín mài sièn. Chhin-chhiẽ^{n} tiẽn-húe tshông-tang
28 tshut--lâi sih kàu sai; Jîn-tsṳ́ lâi iā sĩ chiè^{n}-se^{n}. Sûi-
tî-kò ũ sin-si, eng-chiáu iā kàu hṳ́-kò tsũ-chip.

29 Hṳ́-hùa^n-sî kâi huãm-lãn tsṳ-ãu, jit-thâu sûi-chiet ài^n
hun-àm, guéh m̄-huat-tshut i-kâi-kng, chhe^n tshông
30 thi^n-téng tũi-lòh, thien-siãng ài^n chín-tõng: hṳ́-sî Jîn-
tsṳ́ kâi ki-tiãu ài^n hién-hīn tõ thi^n: tī-chiē^n chèng-mîn-
tsók chiũ ai-khàu, iũ thói^n-kì^n Jîn-tsṳ́, chip khuân-lêng
31 tūa iông-kuang, tõ thi^n kâi hûn--chiē^n chiũ lâi. I ài^n-sái
I kâi thien-sài tshut--khṳ̀, kah ũ hō-tâng kâi tūa-sia^n, in
chiũ ài^n tshông sì-huang, chiũ-sī tshông-thi^n tsó-pôi^n
chì-kàu iũ-kék, tsũ-chip I kâi suán-mîn.

32 Ta^n, nín hó chiang bô-hue-kúe^n-chhiū lâi-thia^n i-kâi
phì-zũ: i-kâi-ki í^n-keng sĩ jiû-lùn, iā huat-hiéh, nín chiũ
33 tsai hē-thi^n kṳ̃n--liáu; nín iā tiéh chiè^n-se^n, thói^n-kì^n
chí tsùa^n-kâi-sṳ̄ chiũ tiéh-tsai sĩ kṳ̃n, tú-kàu mn̂g-kha--
34 liáu. Uá khak-sit kāng-nín tà^n, Chí-kâi sì-tō būe
buâng-kùe, chí chià^n-kâi-sṳ̄ pit-tiā^n lóng-tsóng tsò-chiâ^n.
35 Thi^n tī chiang ài^n buâng-kùe, zûi-tók uá-kâi-ūe bõi
buâng-kùe.

36 Lũn hṳ́-jit hṳ́-sî bô-nâng tsai, thien-sài iā m̄-tsai, Kiá^n
37 iā m̄-tsai, zûi-sī Pē tsai tiā^n-tiā^n. Chhin-chhiē^n Nô-a
hṳ́-kâi sî-hāu hiè^n-se^n, Jîn-tsṳ́ lâi iā chiang-ài^n chiè^n-se^n.
38 Tõ âng-tsúi tsṳ-tsôi^n kâi sî-hāu chèng-nâng tõ ím-chiàh,
39 kè-tshūa, kip-kàu Nô-a jip tūa-tsûn hṳ́-chék-jit, chèng-
nâng m̄-tsai, hut-jiên âng-tsúi kàu, mit-bô hṳ́-chèng-
40 nâng; Jîn-tsṳ́ lâi iā chiang-ài^n chiè^n-se^n. Hṳ́-kâi sî-hāu
nõ-nâng tõ tshân--kò; chék-kâi sĩ tshú, chék-kâi sĩ pàng:
41 nõ-kâi hũ-jîn tõ-oi-bō; chék-kâi sĩ tshú, chék-kâi sĩ
42 pàng. Kù-tshṳ́ tiéh-kéng-chhé^n: uân-khî nín m̄-tsai nín-
43 kâi Tsú sĩ tî-chék-jit kàu. Zû-jiák ke-tsú ũ tsai tshát
tõ tî-chék ke^n-hūn ài^n-lâi, chiũ pit-tiā^n kéng-chhé^n, bô-
thang khṳt i chiang i-kâi-tshù liú-khang, chí-kâi nín
44 pit-tsai. Só-í^n nín iā tiéh ṳ̃-pīn: in-ũi nín siē^n-m̄-kàu
45 kâi sî-hāu Jîn-tsṳ́ chiũ lâi. Tî-kâi sĩ tong-hõu tì-hũi
kâi pók, tsú só-siet-lip lâi thiâu-tok i-kâi ke-sók, àn-sî-
46 hāu huat-pun in-kâi kháu-niê^n? I kâi tsú kàu--lâi,
47 thói^n-kì^n i chiè^n-se^n kiâ^n, chí-kâi-pók chiũ ũ hok. Uá
khak-sit kāng-nín tà^n, i pit-tiā^n ài^n siet-lip i lâi thóng-
48 lí huâm i só-ũ--kâi. Tháng-jiák hṳ́-kâi ak kâi pók sim-
49 lãi siē^n-tà^n, Uá-kâi-tsú chhî-iēn sî-jit; tshông-tshṳ́ chiũ

phah i tâng-tõ kâi pók, kāng hùa^{n}-kâi tsùi-chiú kâi
50 nâng tsò-pû ím-chiáh; hṳ́-kâi-pók kâi tsú, tõ i siẽ^{n}-m̄-
51 kàu kâi jit, m̄-tsai kâi sî, chiũ kàu, kṳ̀--i tsò-pôi^{n}, tiā^{n}
i-kâi-hêng kāng hṳ́-khí ké-hó kâi nâng tsò-chék-ē: tõ-
hṳ́-kò pit-ũ ai-khàu kũa kã-gê.

25 Hṳ́-sî thien-kok ài^{n}-pí tsò tsáp-kâi ńg-tsṳ́ khiâ in-
2 kâi teng-húe tshut--khṳ̀ ngêng-chih sin-nn̂g. Khî-tang
3 ũ ngõu-nâng sĩ ngô-ngà, ngõu-nâng sî tì-hũi. Uân-khî
hṳ́-kâi ngô-ngà--kâi khiâ in-kâi teng-húe, bô tsah-iû:
4 zûi-sĩ hṳ́-kâi tì-hũi--kâi khiâ teng-húe kũa in-kâi khì-
5 kũ tshō-iû tsò-chék-ē tsah--khṳ̀. Sin-nn̂g chhî-iẽn, chiũ
6 lóng-tsóng phî-phî út--khṳ̀. Kàu pùa^{n}-mê ũ sia^{n} hàm--
7 tà^{n}, Sin-nn̂g kàu--liáu! tshut--lâi ngêng-chih i. Hṳ́-
kâi ńg-tsṳ́ chiũ lóng-tsóng tsáu-khí, chiá^{n}-tũn in-kâi-
8 teng. Hṳ́-kâi ngô-ngà--kâi tùi hṳ́-kâi tì-hũi--kâi tà^{n},
Nín-kâi-iû tshoh pun ún; in-ũi ún-kâi teng-húe ài^{n}-kùe.
9 Hṳ́-kâi tì-hũi--kâi ìn--tà^{n}, Khióng-ùi ún kũa nín chiũ
10 m̄-kàu: lêng-tsò nín ka-kī khṳ̀ bōi-iû--kò bói. In chià^{n}-
khṳ̀-bói kâi sî-hāu, sin-nn̂g chiũ kàu; hṳ́-kâi ṳ̃-pĩ--kâi
11 kāng-i tsò-pû jip kàu sin-hun-toh: mn̂g chiũ kue^{n}. Aũ--
liáu khî-ṳ̃ kâi ńg-tsṳ́ iā lâi-kàu, chiũ tà^{n}, Tsú a, Tsú a,
12 kāng-ún khui. I chiũ ìn--tà^{n}, Uá khak-sit kāng-nín
13 tà^{n}, Uá m̄-pat nín. Kù-tshṳ́ tièh-kéng-chhé^{n}, uân-khî
nín m̄-tsai jit-chí, iā m̄-tsai sî-khek.

14 Thien-kok sĩ chhin-chhiẽ^{n} chék-nâng ài^{n}-khṳ̀ tshut-
gũa, tiãu i ka-kī kâi pók, chiang i só-ũ thoh-pun in.
15 Chék-kâi thoh ngõu-tshoi^{n}-nié^{n} ngṳ̂n, chék-kâi nõ-tshoi^{n},
chék-kâi chék-tshoi^{n}; kak-kak chiè i-kâi tshâi-chhêng;
16 liáu chiũ khṳ̀ tshut gũa. Hṳ́-kâi siũ ngõu-tshoi^{n}-nié^{n}
kâi, sûi-chiet chiang chí-kâi-ngṳ̂n khṳ̀-tsò seng-lí, tsò-
17 tshut ke ngõu-tshoi^{n}-nié^{n}. Hṳ́-kâi siũ nõ-tshoi^{n}--kâi
18 iā sĩ chiè^{n}-se^{n} thàn-tshut ke nõ-tshoi^{n}. Tsóng--sĩ hṳ́-kâi
siũ chék-tshoi^{n}-nié^{n} kâi, i chiũ khṳ̀ kút-tĩ, khǹg i tsú kâi
19 ngṳ̂n. Kú-ãu hṳ́ hùa^{n}-kâi-pók kâi tsú chiũ lâi, kāng-in
20 sǹg-siàu. Hṳ́-kâi siũ ngõu-tshoi^{n}-nié^{n} kâi chiũ lâi, tùa
ke ngõu-tshoi^{n}-nié^{n}, tà^{n}, Tsú a, lṳ́ thoh-pun uá ngõu-
tshoi^{n}-nié^{n}: ta^{n} uá thàn-tshut ke ngõu-tshoi^{n}-nié^{n} liáu.

21 I kâi tsú tùi-i tà^{n}, Hó a, liâng-siẽn kũa tong-hõu kâi pók a; tõ chié--kâi lṳ́ í^{n}-keng sĩ tong-hõu--liáu, uá ài^{n} siet-lip lṳ́ lâi-kuán tsõi-tsõi: lṳ́ hó chìn-jip lṳ́-tsú kâi
22 hí-lák. Hṳ́-kâi siũ nõ-tshoi^{n}-nié^{n} kâi iā lâi, chiũ tà^{n}, Tsú a, lṳ́ thoh-pun uá nõ-tshoi^{n}-nié^{n}: ta^{n} uá thàn-tshut
23 ke nõ-tshoi^{n}-nié^{n} liáu. I kâi tsú tùi-i tà^{n}, Hó a, liâng-siẽn kũa tong-hõu kâi pók a; tõ chié--kâi lṳ́ í^{n}-keng sĩ tong-hõu--liáu, uá ài^{n} siet-lip lṳ́ lâi-kuán tsõi-tsõi: lṳ́
24 hó chìn-jip lṳ́-tsú kâi hí-lák. Hṳ́-kâi siũ chék-tshoi^{n}-nié^{n}--kâi iā lâi, chiũ tà^{n}, Tsú a, uá tsai lṳ́ sĩ tshâng-jím kâi nâng, m̄-chêng iā-chéng kâi ũi-tshṳ̀ chiũ kuah-khí,
25 m̄-chêng sùa^{n}-tshut kâi ũi-tshṳ̀ chiũ siu-jip: só-í^{n} uá kia^{n}, khiéh lṳ́ tshoi^{n}-nié^{n}-ngṳ̂n khǹg tõ tī-tói: ta^{n} lṳ́-kâi
26 nguân-ngṳ̂n hôi^{n}--lṳ́. I kâi tsú chiũ tùi-i ìn-tà^{n}, Ak kũa tũa^{n} kâi pók a, lṳ́ tsai uá m̄-chêng iā-chéng kâi ũi-tshṳ̀ chiũ kuah-khí, m̄-chêng sùa^{n}-tshut kâi ũi-tshṳ̀
27 chiũ siu-jip; kù-tshṳ́ lṳ́ chiũ tiéh chiang chí-kâi-ngṳ̂n khiéh-pàng táu-chî^{n}-phòu, thãi uá lâi kâi sî-hāu hó
28 khiéh-tńg uá-kâi-chî^{n} kũa lĩ-sek. Hó kāng-i tóh-tńg hṳ́ chék-tshoi^{n}-nié^{n}, lâi-pun hṳ̄-kâi ũ tsáp-tshoi^{n}-nié^{n}
29 kâi. In-ũi tãi-huâm ũ kâi nâng chiũ ài^{n}-pun i, i chiũ
30 ũ ṳ̂: hṳ́-kâi bô--kâi, liên-kũa i só-ũ iā ài^{n} tóh-tńg. Hṳ́-kâi bô-iah kâi pók tiéh tók i tshut tõ gũa-pôi^{n} kâi ou-àm: tõ-hṳ́-kò ũ ai-khàu kũa kā-gê.

31 Tng Jîn-tsṳ́ kṳ I kâi iông-kuang kũa chèng-thien-sài tsò-pû lâi, hṳ́-kāi sî-hāu I ài^{n}-tsõ tõ I iông-kuang kâi ũi:
32 chèng-mîn-tsók ài^{n} tsũ-chip tõ I mīn-tsôi^{n}: I chiũ ài^{n} kak-kak piét-khui, chhin-chhiẽ^{n} chié^{n}-iê^{n} kâi nâng piét-
33 khui mî^{n}-iê^{n} kũa sua^{n}-iê^{n}: mî^{n}-iê^{n} I chiang-ài^{n} pàng iũ-pôi^{n}, sua^{n}-iê^{n} I chiang-ài^{n} pàng tsó-pôi^{n}.

34 Uâng chiũ ài^{n} tùi I iũ-pôi^{n} kâi tà^{n}, Nín tit uá Pẽ hṳ́-hok kâi nâng, hó chìn-tsôi^{n} lâi sêng-siũ kok-ngiáp,
35 sĩ tsṳ̃ tshàng-sì lâi ũi-tiéh nín ṳ̃-pĩ kâi: uân-khî uá tóu khùn nín pun uá chiáh: uá âu ta, nín pun uá ím: uá sĩ tshut-gũa nín chiũ chiap-náp uá: uá lòu-thói, nín khiéh
36 khṳt uá chhēng: uá pē^{n} nín chiàu-kù uá: uá tõ kam-gék
37 nín lâi-sûn uá. Ngĩ-jîn chiũ ài^{n} ìn I, tà^{n}, Tsú a, ún tõ tî-sî thói^{n}-kì^{n} lṳ́ tóu khùn, khiéh khṳt lṳ́ chiáh? âu ta,

38 khiéh khṳt lṳ́ ím? Iáu tõ tî-sî thói^{n}-kì^{n} lṳ́ sĩ tshut-gūa,
39 chiũ chiap-náp lṳ́? lòu-thói khiéh khṳt lṳ́ chhēng? Iũ
tõ tî-sî thói^{n}-kì^{n} lṳ́ pē^{n}, hók-sĩ tõ kam-gék, khṳ̀-sûn lṳ́?
40 Uâng pit ài^{n} tùi-in tà^{n}, Uá khak-sit kāng-nín tà^{n}, Nín
í^{n}-keng kiâ^{n} chí-kâi-sṳ̄ tõ uá-kâi hia^{n}-tĩ, sui--sĩ chì-mûi-
sòi--tang chék-nâng, chiũ-sĩ kiâ^{n} chí-kâi-sṳ̄ tõ uá--liáu.
41 Uâng iũ ài^{n} tùi tsó-pôi^{n} kâi tà^{n}, Nín siũ-chiù-tsūa kâi
nâng, lĩ-khui uá, jip hṳ́-kâi ióng-kú kâi húe, sĩ ũi-tiéh
42 mô-kúi kũa i-kâi sài-chiá ṳ̃-pĩ kâi: uân-khî uá tóu khùn,
nín bô khiéh khṳt uá chiáh: uá âu ta, nín bô khiéh
43 khṳt uá ím: uá sĩ tshut-gūa, nín bô chiap-náp uá; lòu-
thói, nín bô khiéh khṳt uá chhēng; pē^{n}, kũa tõ kam-gék,
44 nín bô chiàu-kù uá. In iā chiang-ài^{n} ìn--tà^{n}, Tsú a, ún
tõ tî-sî thói^{n}-kì^{n} lṳ́ tóu khùn, âu ta, tshut-gūa, lòu-thói,
45 pē^{n}, kũa tõ kam-gék, bô keng-ēng lṳ́? Uâng chiũ ài^{n}
ìn--in, tà^{n}, Uá khak-sit kāng-nín tà^{n}, Nín í^{n}-keng bô-
kiâ^{n} chí-kâi-sṳ̄ tõ chí chì-mûi-sòi--tang chék-nâng,
46 chiũ-sĩ bô-kiâ^{n} chí-kâi-sṳ̄ tõ uá--liáu. Chí-kâi-nâng
chiũ ài^{n}-khṳ̀ jip ióng-hêng: hṳ́-kâi ngĩ-jîn chiũ ài^{n}-jip
ióng-se^{n}.

26 Kàu Iâ-sou tà^{n} chí chià^{n}-kâi-ūe uân--liáu, I chiũ
2 tùi I kâi mn̂g-thû tà^{n}, Nín tsai kùe ke nõ-jit Zû-uát-
tsoih chiũ kàu, Jîn-tsṳ́ pĩ nâng sàng khṳ̀-tèng tõ tsáp--
jĩ kè.
3 Tng hṳ́-kâi sî-hāu chì-si chià^{n}-kâi thâu-nâng kũa
mîn--kan kâi chiáng-láu, tsũ-chip tõ chì-si-chiáng, miâ^{n}
4 Kai-a-huap, kâi tūa-tn̂g; chiũ kàu-niê^{n} ēng-kòi liáh
5 Iâ-sou lâi-suah I. Zûi-sĩ tà^{n}, Mài tùi tsoih-khî, khióng-
ùi mîn--kan se^{n}-luãn.
6 Iâ-sou tõ Pek-tã-nî, tõ thái-ko-nâng Si-mn̂g kâi ke-lãi,
7 ũ chék-kâi hũ-jîn chiũ-kṳ̃n Iâ-sou, khiéh gék-tsun tshō
chì tien-tõng kâi phang-ko; Iâ-sou tsõ tõ siáh, hũ-jîn
8 chiũ chiang chí-kâi-ko tò tõ I kâi thâu-téng. Nā-sĩ
chèng-mn̂g-thû thói^{n}-kì^{n} chiũ m̄-hua^{n}-hí, tà^{n}, Chiè^{n}-se^{n}
9 tak-nn̂g ũ sĩ-mih-ēng, né? In-ũi chí-kâi-muéh hó-bōi
10 ke-ke ngṳ̂n, lâi-pun phîn-khiông-nâng. Nā-sĩ Iâ-sou

chék-ē tsai chiũ tùi-in tà^n, Tsò-nî lân-ûi chí-kâi hũ-jîn, né? in-ũi i chièn^n-se^n kāng-uá tsò, sĩ múi-siẽn kâi sṳ̄.

11 Uân-khî nín ũ phîn-khióng-nâng tsong-kú kāng-nín
12 tsò-pû; tók-tók uá bô tsong-kú kāng-nín tsò-pû. I chiang chí-kâi phang-ko tò tõ uá-kâi sin-chiē^n, sĩ ṳ̃-pĩ
13 uá mâi-tsn̂g, chiũ chiè^n-se^n kiâ^n. Uá khak-sít kāng-nín tà^n, phóu-thi^n-ē put-lũn tî-kò thuân chí-kâi hok-im, chí-kâi hũ-jîn só-tsò chí-kâi-sṳ̄ iā pit-tiā^n thuân-sút, sái nâng kì-liãm i.

14 Tõ hṳ́-kâi sî-hāu, hṳ́ tsáp-jī-nâng--tang ũ chék-nâng kiè-tsò Ka-liák Iû-tã, khṳ̀-kì^n chì-si chià^n-kâi thâu-nâng,
15 mñg--tà^n, Nín nguãn jiéh-tsōi-ngṳ̂n pun uá, uá chiṳ̃ sàng i lâi-pun nín? In chiũ phêng sa^n-tsáp-ngṳ̂n
16 hôi^n--i. Tsṳ̃-tshṳ́-āu Iû-tã chiũ tshūe ki-hũe ài^n-sàng Iâ-sou pun in.

17 Tõ tṳ̃-kà^n-tsoih kâi thâu-jít chèng-mn̂g-thû kiâ^n-bûa lâi mñg Iâ-sou, tà^n, Lṳ́ sĩ ài^n ún nā tî-kò kāng-lṳ́ ṳ̃-pĩ
18 lâi-chiáh Zû-uát-tsoih kâi siáh? Iâ-sou chiũ tà^n, Nín hó jip-siâ^n kàu móng-nâng--kò, kāng-i tà^n, Sin-se^n sĩ tà^n, Uá-kâi sî-hāu kṳ̃n--liáu; uá ài^n kũa mn̂g-thû tõ lṳ́-ke--
19 tang tsò Zû-uát-tsoih. Mn̂g-thû tsun-tshông Iâ-sou kâi mẽng; chiũ ṳ̃-pĩ tsò Zû-uát-tsoih.

20 Kàu mê-hng-thâu Iâ-sou kāng tsáp-jī mn̂g-thû tsõ-
21 siáh; tõ-chiáh kâi sî-hāu, Iâ-sou chiũ tà^n, Uá khak-sít
22 kāng-nín tà^n, Nín--tang ũ chék-nâng ài^n-sàng uá. In chèng-nâng chiũ chì-huân-ló, kak-kak tùi Iâ-sou mñg-
23 tà^n, Tsú a, sĩ uá, mé? Iâ-sou chiũ ìn--tà^n, Kāng-uá chhiú tsò-chék-ē lóh-pûa^n--kâi, chí-kâi-nâng chiũ-sĩ
24 ài^n-sàng uá. Jîn-tsṳ́ chiè kia^n-tsṳ só-kì-tsài--i kâi ũe ài^n khṳ̀-sì--liáu: zûi-sĩ bōi Jîn-tsṳ́ kâi nâng ũ hũa!
25 Chí-kâi-nâng mài-se^n tõ-sì kèng-hó. Ài^n-sàng I kâi Iû-tã chiũ mñg--tà^n, Sin-se^n, sĩ uá, mé? Iâ-sou tùi-i tà^n, Lṳ́ í^n-keng tà^n--liáu.

26 Chià^n-tõ-chiáh kâi sî-hāu Iâ-sou khiéh-piá^n, táu-tsok, liáu chiũ peh-phùa; pun chèng-mn̂g-thû, tà^n, Khiéh
27 lâi-chiáh; chí-kâi sĩ uá-kâi-sin. Iũ khiâ chék-kâi-pue, táu-tsok, liáu chiũ pun in, tà^n, Nín lóng-tsóng chiang

28 chí-kâi lâi-ím; in-ũi chí-kâi sĩ uá-kâi-hueh, chiũ-sĩ mêng-ieh kâi hueh, ũi-tiėh ke-ke-nâng lâu-tshut lâi-sià-
29 tsũe. Uá kāng-nín tàⁿ, tsṳ̃-kim íⁿ-āu uá m̃ tsài-ím chí-kâi phû-thô kâi tsap, thãi-kàu hṳ́-ẽ-jit uá kāng-nín tsò-pû ím sin--kâi tõ uá Pẽ kâi kok.

30 Ngîm-si ãu chiũ tshut--khṳ̀ kàu Kaⁿ-náⁿ suaⁿ.

31 Hṳ́-sî Iâ-sou kāng-in tàⁿ, Kim-mê nín lóng-tsóng chiang-àiⁿ ũi-tiėh uá iàm-sim tsó-thì: in-ũi kiaⁿ-tsṳ ũ kì-tsài--tàⁿ, Uá àiⁿ-phah chiéⁿ-mȯk, khûn-iêⁿ chiũ lóng-
32 tsóng tsáu-sùaⁿ. Tãn-sĩ uá tit hȯk-uȧh ãu uá chiũ soiⁿ nín khṳ̀ Ka-lĩ-lĩ.

33 Pí-tit chiũ tùi I ìn-tap--tàⁿ, Sui-sĩ chèng-nâng ũi-tiėh
34 lṳ́ iàm-sim tsó-thì, uá tsong-kú bô iàm-sim. Iâ-sou tùi-i tàⁿ, Uá khak-sit kāng-lṳ́ tàⁿ, kim-mê, koi būe-thî, lṳ́
35 pit-tiāⁿ saⁿ-tshṳ̀ m̃-jīn uá. Pí-tit tùi Iâ-sou tàⁿ, Uá tsòng-jiên ũ kāng-lṳ́ tsò-pû sí, uá pit-tiāⁿ bô m̃-jīn lṳ́. Chèng-mn̂g-thû iā sĩ chièⁿ-seⁿ tàⁿ.

36 Hṳ́-sî Iâ-sou kũa mn̂g-thû lâi-kàu chėk-kâi tī-hng, kiè-tsò Khek-si-má-nî, chiũ tùi I kâi mn̂g-thû tàⁿ, Nín nā chí-kò tsõ, thãi uá khṳ̀ hṳ́-kò khî-táu.

37 I chiũ tùa Pí-tit, kũa Si-pí-thài nõ-kâi-kiáⁿ, tsó-pû-
38 khṳ̀; Iâ-sou hṳ́-tsûn iu-tshôu pui-tshám. Chiũ tùi mn̂g-thû tàⁿ, Uá-kâi-sim kėk-huân-ló, tì-kàu chiang-sí:
39 nín nā chí-kò kāng-uá tsò-pû kéng-chhéⁿ. Tȧh-chìn se-su, mīn phak-lȯh-tī, khî-táu tàⁿ, Uá-kâi Pẽ a, zû-jiȧk iā-sĩ õi--tit, chiũ sái chí-kâi-pue lĩ-khui uá: nā-sĩ mài
40 zû uá só-àiⁿ, tiėh zû lṳ́ só-àiⁿ. Chiũ kàu mn̂g-thû--kò, thóiⁿ-kìⁿ in tõ-ùt, chiũ tùi Pí-tit tàⁿ, Aī, nín put-lêng
41 chėk-phièn-sî kú kāng-uá tsò-pû kéng-chhéⁿ, hóⁿ? Tiėh-kéng-chhéⁿ khî-táu, sái nín mién jip iú-hȯk: sim sui-sĩ nguãn, sin sĩ ńng-jiȧk.

42 Iâ-sou tsài-khṳ̀ tõiⁿ-jī-tshṳ̀, chiũ khî-táu, tàⁿ, Uá-kâi Pẽ a, chí-kâi-pue zû-jiȧk put-lêng lĩ-khui uá, pit-tiėh uá
43 ím, nguãn lṳ́-kâi chí-ì tsò-chiâⁿ. Chiũ kàu mn̂g-thû--kò, iũ thóiⁿ-kìⁿ in tõ-ùt, in-ũi in-kâi-mȧk siap--liáu.

44 Chiũ lĩ-khui in tsài-khṳ̀, tõiⁿ-saⁿ-tshṳ̀ khî-táu, iā sĩ
45 tsài-tàⁿ hṳ́-kâi-ūe. Hṳ́-sî kàu mn̂g-thû--kò, chiũ tùi-in tàⁿ, Taⁿ hó tsò-nín ùt, uaⁿ-hiah--liáu: sî-hāu kṳ̃n--liáu,

46 Jîn-tsṳ́ pī-bōi tõ tsũe-jîn kâi chhiú liáu. Tsáu-khí, lâi-khṳ̀: bōi uá kâi nâng kṳ̃n--liáu.

47 Chiàⁿ tõ-tàⁿ-ũe kâi sî-hāu, tsáp-jī mn̂g-thû--tang chék-nâng, chiũ-sĩ Iû-tã, kũa chék tũa-khûn-nâng, khiâ-to khiâ-thûi, tshông-tõ chì-si chiàⁿ-kâi thâu-nâng,

48 kũa mîn--kan kâi chiáng-láu--kò tsò-pû lâi. Bōi Iâ-sou kâi nâng ũ thuân àm-hō khut--in, tàⁿ, Uá só-chim--kâi

49 chiũ-sĩ: tiéh-liáh I. Chiũ sûi-sî chiũ-kṳ̃n Iâ-sou, tàⁿ,

50 Sin-seⁿ, phêng-an; chiũ chim I. Iâ-sou chiũ kāng-i tàⁿ, Phêng-iú a, lṳ́ só-lâi kâi sṳ̄ tiéh-kiâⁿ. Hṳ́-chèng-nâng chiũ bûa--khṳ̀ lóh-chhiú liáh Iâ-sou.

51 Kāng Iâ-sou tsò-pû kâi ũ chék-nâng tshun-chhiú póih-to, phah chì-si-chiáng kâi pók, siah-khṳ̀ i chék-

52 chiah-hĩⁿ. Iâ-sou chiũ tùi-i tàⁿ, Lṳ́-kâi-to khn̂g-bûa tõ nguân-ũi: in-ũi tãi-huâm ēng-to kâi nâng pit tshông

53 to-ẽ sí-buâng. Lṳ́ a-sĩ siẽⁿ-tsò uá put-lêng khiû uá-kâi Pẽ, I chiũ chí-tsûn sái tsáp-jī-iâⁿ ũ-ṳ̂ kâi thien-sài

54 lâi-pun uá, né? Iā-sĩ chièⁿ-seⁿ, siàⁿ-kiaⁿ só-tàⁿ chí-kâi-sṳ̄ pit-ũ, tsãi-tit--tiéh èng-ngiām?

55 Tng hṳ́-sî Iâ-sou chiũ tùi hṳ́-khûn-nâng tàⁿ, Nín sĩ àn gṳ̃-tshát hièⁿ-seⁿ, khiâ-to khiâ-thûi lâi-liáh uá, hóⁿ? Uá múe-jit tsõ tõ tōiⁿ-tn̂g kà-hùe, nín iā bô-liáh uá.

56 Tsóng-sĩ chí chiàⁿ-kâi-sṳ̄ tsò-kàu chièⁿ-seⁿ, sĩ àiⁿ èng-ngiām chèng-soiⁿ-tsai kâi kiaⁿ-tsṳ. Hṳ́-sî chèng-mn̂g-thû lī-khui Iâ-sou, chiũ tsáu.

57 Liáh Iâ-sou kâi nâng tùa I kàu chì-si-chiáng Kai-a-huap kò, chiàⁿ-kâi thák-tsṳ-nâng kũa chiáng-láu íⁿ-keng

58 tsũ-chip tõ-hṳ́-kò. Zûi-sĩ Pí-tit hn̄g-hn̄g tùe Iâ-sou, kàu chì-si-chiáng kâi tūa-tn̂g, jíp--khṳ̀ kāng chhe-hiáh tsò-pû-tsõ, àiⁿ-thóiⁿ chí-kâi-sṳ̄ kâi kat-kék.

59 Chì-si chiàⁿ-kâi thâu-nâng kũa tshuân-kong-hũe tshūe buáng-chèng lâi-kong-tu Iâ-sou, àiⁿ suah I sí;

60 sui-jiên ũ ke-ke buáng-chèng kâi nâng kàu, huân-liáu

61 tshūe bô-kṳ̃. Tsóng-sĩ kàu-āu ũ nõ-nâng lâi, tàⁿ, Chiá-nâng chêng-tàⁿ, Uá õi húiⁿ-tiāu Siāng-tì kâi tōiⁿ-tn̂g,

62 saⁿ-jit chiũ kiẽn-khí. Chì-si-chiáng chiũ khiã--khí-lâi, tùi Iâ-sou tàⁿ, Lṳ́ tsn̂g-kâi bô-ìn, né? Chí-chiàⁿ-nâng

63 só-chèng-kṳ̃ lṳ́ kâi sĩ tsò-nî, né? Nā-sĩ Iâ-sou tiām-tiām.

Chì-si-chiáng chiũ tùi I tà^{n}, Uá chí ióng-se^{n} Siăng-tì mēng lṳ́ tiėh kāng-ún tà^{n} lṳ́ sī Siăng-tì kâi kiá^{n} Ki-tok,
64 a m̄-sī. Iâ-sou tùi-i tà^{n}, Lṳ́ í^{n}-keng tà^{n}--liáu: tān-sī uá kāng-nín tà^{n}, Tsṳ̄-tshṳ́-ău nín chiang-ài^{n} thói^{n}-kì^{n} Jîn-tsṳ́ tsō tō tūa-khuân-lêng kâi iũ-pôi^{n}, sēng thi^{n}-hûn chiũ lâi.

65 Liáu, chì-si-chiáng chiũ lì-tiău ka-kī kâi i-hók, tà^{n}, Chiá-nâng í^{n}-keng tà^{n}-tshut chhiàm-buáng kâi ūe: nán tsò-ēng pát-kâi chèng-kṳ̄, né? nín í^{n}-keng thia^{n}-kì^{n} chí-
66 kâi chhiàm-buáng kâi ūe: nín tsò-nî siē^{n}, né? Chèng-nâng ìn--tà^{n}, I sī kham-kai tiėh-sí.

67 Liáu, chèng-nâng phùi-nũa^{n} tō I kâi mīn, khûn-thâu
68 phah I: ũ nâng ēng chhiú-chié^{n} piang I, chiũ tà^{n}, Ki-tok a, lṳ́ tsò soi^{n}-tsai chhiá^{n} tà^{n} ún thia^{n}, phah lṳ́ sī tî-tiâng?

69 Pí-tit tō gūa-pôi^{n} kâi thiâ^{n}--kò tō-tsō: ũ chėk-kâi nńg-pī kiâ^{n}-bûa, tùi-i tà^{n}, Lṳ́ iā ũ tshap hṳ́-kâi Ka-lī-lī nâng
70 Iâ-sou. Pí-tit tng chèng-nâng mīn-tsôi^{n} à-bô, tà^{n}, Uá
71 m̄-tsai lṳ́ sī tà^{n} tî-kâi. Í^{n}-keng tshut-kàu mn̂g-lâu, iũ ũ chėk-kâi nńg-pī thói^{n}-kì^{n} i, chiũ kāng hṳ́-kò kâi nâng tà^{n}, Chí-kâi-nâng iā ũ tshap hṳ́-kâi Ná-sat-lėk nâng Iâ-sou.

72 Pí-tit iũ à-bô, siăng-chhiá^{n} huat-sī, tà^{n}, Uá m̄-pat chí-
73 kâi-nâng. Kùe chėk-khùn phâng-pi^{n} tō-khiă sù-nâng chiũ bûa--lâi, tùi Pí-tit tà^{n}, Lṳ́ sit-tsăi sī tō khî-tang;
74 uân-khî lṳ́-kâi ūe-gṳ́ hién-jiên. Liáu Pí-tit chiũ khui-tshùi chiù-tsūa huat-sī, tà^{n}, Uá m̄-pat chí-kâi-nâng.
75 Koi sûi-chiet chiũ thî. Pí-tit chiũ it-tit Iâ-sou soi^{n} só-tà^{n} kâi ūe, Koi būe-thî, lṳ́ chiang-ài^{n} sa^{n}-tshṳ̀ m̄-jīn uá. I chiũ tshut--khṳ̀ hṳ́-gūa thià^{n}-khàu.

27 Kàu tsá-sîn--liáu, chì-si chià^{n}-kâi thâu-nâng kũa mîn--kan kâi chiáng-láu kàu-niê^{n} ài^{n}-hāi Iâ-sou suah I
2 sí: chiũ khún-pák I, khan I khṳ̀ kòi-kàu bú-thâi Pí-láh-to--kò.

3 Hṳ́-kâi sî-hāu bōi Iâ-sou kâi Iû-tă, chėk-thói^{n}-kì^{n} Iâ-sou ngí-tiā^{n}-tsũe--liáu, chiũ siē^{n}-hùe, khiėh-tńg hṳ́ sa^{n}-tsáp-ngṳ̂n lâi-hôi^{n} chì-si chià^{n}-kâi thâu-nâng kũa chiáng-

4 láu, chiũ tà^{n}, Uá huãm-tsũe, uân-khî bōi bô-tsũe kâi hueh. Nā-sĩ in tà^{n}, Chiá kāng-ún sĩ-mih kan-siáp? sĩ
5 lṳ́ tiėh-tng. Iû-tā kák chí-kâi-ngṳ̂n tõ tōi^{n}-tn̂g, thò-tshut; chiũ khṳ̀ tiàu-ãm.

6 Chì-si chià^{n}-kâi thâu-nâng khiėh-khí chí-kâi-ngṳ̂n, chiũ tà^{n}, Chí-kâi-ngṳ̂n sĩ hueh-kè, m̄-hó lóh tõ khòu-
7 pâng. In chiũ kàu-niê^{n}, liáu chiang chí-kâi-ngṳ̂n khṳ̀-
8 bói hṳ́-kâi sie-hûi kâi tī, lâi-tsn̂g tshut-gũa-nâng. In-
9 tshṳ́ hṳ́-kâi-tī, chì-kàu kim-jit, kiè-tsò hueh-tī. Thoh soi^{n}-tsai Iâ-lĩ-mí kâi ũe hṳ́-sî chiũ èng-ngiãm, chiũ-sĩ tà^{n}, In khiėh hṳ́ sa^{n}-tsáp-ngṳ̂n, sĩ pĩ nâng kóu-bōi kâi sin-kè, chiũ-sĩ Í^{n}-sek-liėt mîn--tang só kóu-bōi--kâi;
10 chiũ chiang chí-kâi-ngṳ̂n khṳ̀-bói sie-hûi kâi tī, zû Tsú só-mẽng uá.

11 Iâ-sou khiã tõ bú-thâi mīn-tsôi^{n}: bú-thâi mn̄g I, tà^{n}, Lṳ́ sĩ Iû-thài nâng uâng, mé? Iâ-sou tùi-i tà^{n}, Lṳ́ tõ-
12 tà^{n}--liáu. Chì-si chià^{n}-kâi thâu-nâng kũa chiáng-láu
13 kò I, Iâ-sou tshuân-bô ìn-tap. Pí-láh-to chiũ tùi I tà^{n},
14 In chí-chèng lṳ́ chiè^{n}-tsōi-sṳ̄, lṳ́ thia^{n}-m̄-kì^{n}, hé^{n}? Iâ-sou bô-ìn i, liên chék-kù-ũe tou-bô: tì-kàu bú-thâi tũa-ē khî-ĩ.

15 Kàu tsoih-khî bú-thâi ũ siê^{n}-lī, pàng chék-kâi chhiû-
16 huãm hôi^{n} chèng-nâng, sĩ sûi chèng-nâng só-ài^{n}. Hṳ́-sî in ũ chék-kâi tù-miâ^{n} kâi chhiû-huãm, kiè-tsò Pa-láh-
17 pa. Chèng-nâng tsũ-chip-bûa kâi sî-hāu Pí-láh-to tùi-in mn̄g--tà^{n}, Nín ài^{n} uá pàng tî-chék-kâi hôi^{n}--nín? Sĩ
18 Pa-láh-pa, a-sĩ chheng-tsò Ki-tok kâi Iâ-sou, mé? In-ũi Pí-láh-to tsai nâng sĩ tshut-tõ kòu-kĩ lâi-sàng Iâ-sou.

19 Bú-thâi tõ-tsõ tũa-tn̂g i-kâi hu-jîn sái nâng kāng-i tà^{n}, Lṳ́ mài kan-siáp hṳ́-kâi ngĩ-jîn kâi sṳ̄: in-ũi uá kim-jit tõ māng--tang ũi-tiėh I tsōi-tsōi siang-sim.

20 Chì-si chià^{n}-kâi thâu-nâng kũa chiáng-láu kà-so chèng-
21 nâng khiû-pàng Pa-láh-pa, mit-hāi Iâ-sou. Bú-thâi tùi chèng-nâng mn̄g--tà^{n}, Chí nõ-nâng--tang nín ài^{n} uá
22 pàng tî-chék-kâi hôi^{n}--nín? In tà^{n}, Pa-láh-pa. Pí-láh-to chiũ tùi-in tà^{n}, Hiá, chiè^{n}-se^{n}, chheng-tsò Ki-tok kâi Iâ-sou uá tiėh tsò-nî tshú-tĩ, né? In chèng-nâng tà^{n},
23 Tiėh-tèng tõ tsáp--jĩ kè. Bú-thâi tà^{n}, I ũ tsò sĩ-mih ak,

né? In zú-kèng tūa-sia^n hàm--tà^n, Tie̍h-tèng tõ tsa̍p--jī kè.

24 Pí-la̍h-to thói^n-tshut ka-kī bô-pōu--liáu, huán-tn̍g zú-kèng se^n-luãn, chiũ khie̍h-tsúi, tùi chèng-nâng mīn-tsôi^n sói-chhiú, tà^n, Lâu chí-kâi ngĩ-jîn kâi hueh uá bô-kan: 25 nín tie̍h-tng. Chèng-peh-sè^n ìn--tà^n, Nguãn I kâi hueh 26 kui-ki̍p--tie̍h ún, kũa ún-kâi kiá^n-sun. Liáu, Pí-la̍h-to pàng Pa-la̍h-pa hôi^n in: pũa^n-phah Iâ-sou, liáu huat-tshut khṳ̀-tèng tõ tsa̍p--jī kè.

27 Hṳ́-sî bú-thâi kâi pia^n-tsut tùa Iâ-sou ji̍p gê-mn̂g, 28 hàm tshuân-iâ^n lâi-kàu hṳ́-kò. Chiũ pak-tiāu I kâi sa^n, 29 chiang âng-phâu kāng I chhēng. Eng-chhì pĩ^n tsò-bō, tì tõ I kâi thâu, khie̍h lû-tia̍h lĩm tõ I kâi iũ-chhiú; kũi tõ I mīn-tsôi^n, hì-lõng I, tà^n, Iû-thài nâng uâng a, 30 Phêng-an! Phùi-nũa^n I, khie̍h hṳ́-kâi lû-tia̍h phah I 31 kâi thâu. Hì-lõng liáu, thǹg-tiāu I hṳ́-kâi-phâu, khie̍h I kâi nguân-i-ho̍k kāng I chhēng, tùa I khṳ̀-tèng tõ tsa̍p--jī kè.

32 Tshut--khṳ̀ chiũ ngõ--tie̍h kâi Kú-lĩ-nãi nâng, miâ^n Si-mn̂g: khiâng-lia̍h i lâi-khṳ̀-pì Iâ-sou kâi tsa̍p--jī kè. 33 Kàu che̍k-kâi tī-hng, miâ^n kiè-tsò Kok-kok-tha, chiũ-sĩ 34 kiè-tsò thâu-khak-uá^n kâi tī-hng, in chiang-chiú chhiaú tá^n-tsap, khie̍h khṳt Iâ-sou chia̍h: I siê^n--chē, chiũ m̄-chia̍h.

35 Kàu tèng I tõ tsa̍p--jī kè ãu chiũ khieh-khau, hun-36,37 thiah I kâi i-ho̍k: tsõ--tõ-kò chié^n I. Tõ I thâu-khak-téng li̍p-phiau, siá I kâi tsũe-tsuãng, tà^n, Chí-kâi sĩ Iû-38 thài nâng uâng Iâ-sou. Ũ nõ-kâi-tsha̍t kāng I tâng-sî tèng tõ tsa̍p--jī kè, che̍k-kâi tõ tsó-pôi^n, che̍k-kâi tõ iũ-pôi^n.

39 Keng-kùe kâi nâng ki-chhiáu I, iè-thâu chiũ tà^n, Lṳ́ õi húi^n-tiāu tõi^n-tn̂g, sa^n-ji̍t tsài-kiẽn, ta^n tie̍h-kiù ka-kī: 40 lṳ́ jia̍k-sĩ Siãng-tì kâi Kiá^n, chiũ tie̍h tshông tsa̍p--jī kè 41 lo̍h--lâi. Chì-si chià^n-kâi thâu-nâng, kũa tha̍k-tsṳ-nâng, 42 kũa chiáng-láu iā sĩ chiè^n-se^n ki-chhiáu I, tà^n, I ũ-kiù pa̍t-nâng; put-lêng kiù ka-kī. I sĩ Í^n-sek-lie̍t uâng; ta^n, I chiũ tie̍h tshông tsa̍p--jī kè lo̍h--lâi, ún chiũ sìn 43 I. I sìn-kõu Siãng-tì; ta^n Siãng-tì jia̍k-sĩ ài^n I, chiũ

44 tiėh-kiù I: in-ũi I ũ-tà^n, Uá sĩ Siãng-tì kâi Kiá^n. Kāng I tâng-sî tèng tõ tsáp--jī kè hṳ́ nõ-kâi-tshát iā sĩ tà^n chí-kâi-ũe lâi-zók I.

45 Tshông-tõ jit tng-tàu chì-kàu bī-sî uân pìn-tī ou-àm.

46 Kàu bī-sî tsha-m̄-to uân, Iâ-sou tūa-sia^n hàm--tà^n, Í^n-lĩ, Í^n-lĩ, láh-má sat-pak-tã-nî? chiũ-sĩ tà^n, Uá-kâi Siãng-47 tì, uá-kâi Siãng-tì, lṳ́ tsò-nî pàng-tiāu uá, né? Khiã tõ-hṳ̄-kò kâi nâng, ũ nâng thia^n--tiėh chiũ tà^n, Chí-kâi-48 nâng tõ-hàm Í^n-lĩ-a. Khî-tang ũ-chėk-nâng sûi-chiet tsáu--khṳ̀ khiėh hái-zông, tsṳ̀-tshòu, tshah tõ lû-tiáh-49 búe, khṳt I ím. Khî-ṳ̄ kâi nâng tà^n, Mín; chhì-thói^n Í^n-lĩ-a ũ lâi-kiù I, mé.

50 Iâ-sou iũ-tsài tūa-sia^n u-hàm, liáu I chiũ sî-khui I kâi sîn-khì.

51 Hut-jiên tõi^n-tn̂g kâi tiè^n-buãn tshông-chiē^n chì-ẽ lih-52 tsò nõ-pôi^n; tĩ iā chín; chiėh-pûa^n iā lih; chià^n-kâi phûn-mõ^n iā khui; tshông-soi^n í^n-keng út--khṳ̀ kâi sià^n-thû 53 kâi sin ke-ke iā khí--lâi; kip-kàu Iâ-sou hók-uáh ãu in chiũ tsṳ̃ phûn-mõ^n tshut--lâi, jip sià^n-siâ^n, hién-hīn pun ke-ke nâng thói^n.

54 Hṳ́-kâi pá-tsáng, kũa kāng-i tsò-pû chié^n Iâ-sou kâi nâng, thói^n-kì^n tĩ chín, kũa thói^n-kì^n só-tsò kâi sṳ̃, chiũ tūa-ē kia^n, tà^n, Chí-kâi sit-tsãi sĩ Siãng-tì kâi Kiá^n.

55 Ũ tsõi-tsõi hũ-jîn tõ hṳ́ hn̄g-hn̄g--kò tõ-thói^n, sĩ soi^n 56 tshông-tõ Ka-lĩ-lĩ tùe Iâ-sou lâi keng-sṳ̃ I. Khî-tang ũ Muat-tã-láh kâi Má-lĩ-a, Iá-kok kũa Iak-si kâi a-bó Má-lĩ-a, kũa Si-pí-thài nõ-kâi-kiá^n kâi a-bó.

57 Kàu mê-hng ũ chėk-kâi pù-nâng, miâ^n Iak-sek, i iā sĩ 58 Iâ-sou mn̂g-thû, tshông-tõ A-lĩ-má-thài lâi: khṳ̀ tùi Pí-láh-to khiû-thó Iâ-sou kâi sin-si. Pí-láh-to chiũ mẽng--59 nâng chiang sin-si kau pun i. Iak-sek tshú sin-si ēng 60 kiet-péh kâi tiũ-pòu lâi-pau, pàng tõ ka-kī kâi sin-phûn, sĩ tõ chiėh-pûa^n só-tshák kâi: lìn tūa-chiėh tõ hṳ́ phûn-61 mn̂g--kò, liáu chiũ khṳ̀. Ũ Muat-tã-láh kâi Má-lĩ-a, kũa hṳ́ pát-kâi Má-lĩ-a tõ-hṳ́-kò, tùi phûn-mīn tõ-tsõ.

62 Kàu mùa-khí, chiũ-sĩ Pī-tsoih kâi keh-jit, chì-si chià^n-kâi thâu-nâng kũa Huap-lĩ-sài nâng tsũ-chip lâi-kì^n Pí-63 láh-to, chiũ tà^n, Tāi-jîn, ún kì-tit hṳ́-kâi ké--kâi huân

64 se^{n}-uáh hṳ́-sî chêng-tà^{n}, Sa^{n}-jit-āu uá hók-uáh. Kù-tshṳ́ tiéh-mēng nâng kín-chié^{n} I kâi phûn chì-kàu tōi^{n}-sa^{n}-jit, khióng-ùi I kâi mn̂g-thû lâi thau-khiéh I, liáu tùi peh-sè^{n} tà^{n}, I tshông sí-nâng--tang hók-uáh--liáu: 65 āu-lâi kâi tsha-tshò pí-soi^{n} chiū kèng-sīm--liáu. Pí-láh-to tùi-in tà^{n}, Nín ū pia^{n} hó thói^{n}-siú: tsò-nín khṳ̀, chīn 66 nín-kâi-sim khṳ̀ kín-siú. In chiū khṳ̀, kín-siú hṳ́-kâi-phûn, huang-chiéh, kūa ū thói^{n}-siú kâi pia^{n} tsò-pû tō--kò.

28 An-sek-jit āu, chhit-jit--tang kâi thâu-jit lâ-lân-kng kâi sî-hāu, Muat-tā-láh kâi Má-lī-a kūa hṳ́-pát-kâi Má-2 lī-a lâi thói^{n} phûn. Hut-jiên tī chiū tāi-chín; in-ūi Tsú chék-kâi sài-chiá tshông-thi^{n} lóh--lâi, lâi-lìn-khui hṳ́-3 kâi-chiéh, chiū tsō tō chiéh-téng. I-kâi iông-māu sī 4 chhin-chhiē^{n} tiēn-húe, i-kâi i-hók péh-péh zû-soh: tō-chié^{n} kâi nâng kia^{n} i, chiū tō-tòng, tì-kàu àn sí-nâng hiè^{n}-se^{n}.

5 Thien-sài tùi hū-jîn tà^{n}, Nín mài-kia^{n}: uá tsai nín sī 6 chhîm tèng tsáp--jī kè kâi Iâ-sou. I bô-tō chí-kò: í^{n}-keng hók-uáh--liáu, zû I soi^{n} só-tà^{n} kâi ūe. Nín bûa--7 lâi thói^{n} Tsú soi^{n} só-tó kâi ūi-tshṳ̀. Iáu hó mé-mé khṳ̀, kāng I kâi mn̂g-thû tà^{n}, I í^{n}-keng tshông sí-nâng--tang hók-uáh; ta^{n}, tō nín thâu-soi^{n} khṳ̀ Ka-lī-lī; nín tō-hṳ́-kò chiū kì^{n}--tiéh I: uá kāng-nín tà^{n}--liáu.

8 Hū-jîn mé-mé lī-khui phûn, iū kia^{n} iū tūa hua^{n}-hí, tsáu-khṳ̀ pò-tsai Iâ-sou kâi mn̂g-thû.

9 Put-kak Iâ-sou ngō--tiéh in, chiū tà^{n}, Phêng-an. Hū-jîn chiū bûa--khṳ̀ khî^{n}-kín I kâi kha, siāng-chhiá^{n} kūi-10 pài I. Iâ-sou chiū kāng-in tà^{n}, Mài-kia^{n}: khṳ̀ kāng uá-kâi hia^{n}-tī tà^{n}-tsai, in hó khṳ̀-kàu Ka-lī-lī, tō-hṳ́-kò chiū kì^{n}--tiéh uá.

11 Hū-jîn tō-lōu kâi sî-hāu, thói^{n}-siú kâi pia^{n} ū kâi jip-siâ^{n}, chiang só-keng-kùe chí chià^{n}-kâi-sṳ̄ pò-tsai chì-si 12 chià^{n}-kâi thâu-nâng. In kāng chiáng-láu tsū-chip kàu-niê^{n}, liáu chiū khiéh tsōi-tsōi-ngṳ̂n pun hià^{n}-kâi pia^{n}-13 teng, chiū tà^{n}, Nín tiéh-tà^{n}, Uń ùt--khṳ̀ kâi sî-hāu, I 14 kâi mn̂g-thû sêng-mê lâi thau-khiéh I. Tháng-jiák chí-

kâi-sṳ̄ hong-bũn kàu bú-thâi--kò khṳ̀, ún chiũ khn̂g-sek
15 i, sái-kàu nín mín khùa-lṳ̄. Pia^{n}-teng chiũ siũ chí-kâi-ngṳ̂n, chiè in só-kà chiũ khṳ̀-kiâ^{n}: in-tshṳ́ chí-kâi-ūe pìn-thuân tõ Iû-thài nâng--kò, chì-kàu kim-jit.
16 Tsáp-it mn̂g-thû uáng-khṳ̀ Ka-lĩ-lĩ, kàu Iâ-sou só hun-
17 hù in hṳ́-kâi-sua^{n}. Mn̂g-thû kì^{n}--tiéh Iâ-sou, chiũ kũi-
18 pài I: nā-sĩ ũ nâng tõ-gî. Iâ-sou chiũ bûa--lâi kāng-in tà^{n}-ūe, tà^{n}, Tõ-thi^{n} kũa tõ-tī kâi tshuân-khuân í^{n}-keng
19 pun uá, liáu. Nín chiũ tiéh-khṳ̀, chie buān-mîn tsò mn̂g-thû, chiang sói-lói kau-thoh in tõ Pẽ, Kiá^{n}, Sià^{n}-
20 sîn, kâi miâ^{n}: huâm uá só-mẽng nín kâi tiéh-kà in tshuân-siú: uá chiũ jit-jit kāng-nín tsò-pû-tõ, chì-kàu sì muát.

MÁ-KHÓ HOK-IM-TSṲ.

1 Siãng-tì kâi Kiá^{n}, Iâ-sou Ki-tok, I hok-im kâi khí-tsho
2 Chiè soi^{n}-tsai Í^{n}-sài-a só kì-tsài,
Uá sái uá-kâi sài-chiá tõ lṳ́ mīn-tsôi^{n},
Lâi ṳ̃-pī lṳ́-kâi-lōu;
3 Khuàng-iá--kò ũ nâng-sia^{n} u-hàm tà^{n},
Tiéh siu Tsú kâi tāu-lōu,
Phah-tit I kâi lōu-kè^{n};
4 Iak-hân lâi, tõ khuàng-iá si-sói iũ thuân hùe-sim kâi
5 sói-lói, sái tsũe tit-sià. Iû-thài tshuân-tī, kũa Iâ-lũ-sat-léng kâi chèng-nâng, lóng-tsóng tshut--khṳ̀ chiũ i; jīn ka-kī kâi tsũe, tõ Iak-hân kâi chhiú--thâu siũ-sói tõ Iak-tān hô.
6 Iak-hân sĩ chhēng lóh-thóh mô, ēng phûe-tùa hâ-ie,
7 chiáh huâng-thâng kũa iá-bit. I thuân tà^{n}, Ũ chék-kâi tõ uá-āu--kò lâi, lêng-lát tūa--kùe uá, uá khut-sin lâi
8 kāng I kói ôi-tùa sĩ m̄-kham. Uá chêng chiang-tsúi kāng nín si-sói; nā-sĩ I ài^{n} chiang Sià^{n}-sîn kāng-nín si-sói.

9 Tõ hṳ́ sù-jit--kan, tú-ngõ Iâ-sou tshông-tõ Ka-lĩ-lĩ kâi Ná-sat-lėk lâi, tõ Iak-hân kâi chhiú--thâu siũ-sói 10 tõ Iak-tãn hô. Sûi-chiet tshông-tsúi khí--lâi, chiũ thói^{n}-kì^{n} thi^{n} phùa-khui, kũa Sià^{n}-sîn chhin-chhiẽ^{n} 11 hún-chiáu kàng-lóh tõ I sin-chiē^{n}: iũ ũ sia^{n} tshông-tõ thi^{n} tshut, Lṳ́ sĩ uá-kâi Aì-tsṳ́, uá ũi-lṳ́ hí-zuát.

12 Sià^{n}-sîn sûi-chiet kúa^{n} I tshut--khṳ̀ khuàng-iá. 13 I tõ khuàng-iá sì-tsáp-jit siũ Sat-tãn kâi iú-hók; kāng iá-siù tsò-pû; chèng thien-sài hók-sṳ̃ I.

14 Iak-hân siu-kìm tsṳ-ãu, Iâ-sou lâi tõ Ka-lĩ-lĩ, thuân 15 Siãng-tì kâi hok-im, chiũ tà^{n}, Jit-khî múa^{n}--liáu, Siãng-tì kok kṳ̃n--liáu: nín tiėh hùe-sim, iũ sìn hok-im.

16 Tùi Ka-lĩ-lĩ hái-kî^{n} keng-kùe, thói^{n}-kì^{n} Si-mn̂g, kũa Si-mn̂g kâi hia^{n}-tĩ An-tit-liėt, pha-mãng tõ hái: in-ũi 17 in sĩ liáh-hṳ̂ kâi nâng. Iâ-sou chiũ tùi-in tà^{n}, Nín lâi-tùe tõ uá-ãu, uá chiũ sái nín tsò tit-nâng kâi nâng, zû 18 tit-hṳ̂ chėk-iē^{n}. In sûi-chiet chiũ siá-khui hià^{n}-kâi-mãng, lâi tshông Iâ-sou.

19 Iâ-sou kiâ^{n} chìn-tsôi^{n} se-su, iũ thói^{n}-kì^{n} Si-pí-thài kâi kiá^{n} Iá-kok, kũa i-kâi hia^{n}-tĩ Iak-hân, in iā sĩ tõ 20 tsûn--kò tõ póu-mãng. Iâ-sou sûi-chiet chiũ kiè in: in chiũ siá-khui in-kâi-pẽ Si-pí-thài kāng iông-kang kâi nâng tsò-pû tõ-tsûn, khṳ̀ tùe tõ Iâ-sou ãu.

21 In sù-nâng jip Ka-pek-lông; Iâ-sou sûi-chiet tõ an-22 sek-jit jip hũe-tn̂g chiũ kà-hùe. Chèng-nâng thia^{n} I kâi kà-hùe chiũ khî-ĩ: in-ũi Iâ-sou kà-hùe in sĩ chhin-chhiẽ^{n} ũ-khuân, m̃ chhin-chhiẽ^{n} hià^{n}-kâi thák-tsṳ-nâng.

23 Tõ in-kâi hũe-tn̂g sûi-chiet ũ kâi nâng, ũ siâ-sîn 24 tshâng tõ i-sin; i hàm--tà^{n}, Ná-sat-lėk kâi Iâ-sou, ún kāng-lṳ́ sĩ-mih kan-siáp? lṳ́ sĩ lâi tu-mit ún, mé? uá 25 tsai lṳ́ sĩ tî-tiâng, sĩ Siãng-tì kâi Sià^{n}-chiá. Iâ-sou cheh 26 i, tà^{n}, Lṳ́ tiām-tiām, tiėh lī-khui i tshut--lâi. Hṳ́-kâi siâ-sîn sái hṳ́-kâi-nâng thiu-thek, iáu tūa-sia^{n} háu-hàm, chiũ lī-khui i tshut--lâi.

27 Chèng-nâng hãi-ĩ, tì-kàu jī-ke mn̄g--tà^{n}, Kâi sĩ tsò-nî? sĩ sin-kà--liáu! I ēng-khuân mẽng siâ-sîn, siâ-sîn iā 28 thia^{n}-tshông I. Iâ-sou kâi miâ^{n}-sia^{n} sûi-chiet thuân-pùa pìn Ka-lĩ-lĩ sì-hng.

29 Kàu tshut hũe-tn̂g liáu, chiũ sûi-chiet kũa Iá-kok
30 Iak-hân, ji̍p Si-mn̂g kũa An-tit-lie̍t kâi tshù-lãi. Si-mn̂g kâi tiē^{n}-ḿ ũ sie-jie̍t-pē^{n} tõ-u̍t; sûi-chiet ũ nâng lâi pò-
31 tsai Iâ-sou: Iâ-sou chiũ bûa--khṳ lĩm i-kâi-chhiú, khan i khí--lâi; sie-jie̍t chiũ thò, hũ-jîn chiũ hók-sṳ in.
32 Kàu mê-hng, ji̍t lo̍h kâi sî-hāu, ũ tùa tì-pē^{n} kâi nâng, kũa pun kúi só-tùe kâi nâng, lóng-tsóng lâi chiũ Iâ-sou.
33, 34 Pìn-siâ^{n} lóng-tsóng tsũ-chi̍p tõ mn̂g-tsôi^{n}. Iâ-sou ui-hó ke-ke pē^{n}-nâng sĩ tì kak-iē^{n}-pē^{n} kâi, iũ to̍k-tshut tsōi-tsōi kúi; m̄-tsún hụ́-kâi-kúi tà^{n}-ũe, in-ũi kúi pa̍t I.
35 Mùa-mn̂g-khí, thi^{n} huân-liáu ka-lô kng, Iâ-sou chiũ tsáu-khí, tshut--khṳ khuàng-iá kâi tī-hng, tõ-hụ́-kò khî-
36 táu. Si-mn̂g kũa kāng-i tâng-tõ kâi nâng iā chhîm-tùe
37 I; í^{n}-keng tshūe--tie̍h I, in chiũ kāng I tà^{n}, Chèng-nâng
38 tõ-tshūe lụ́. Iâ-sou chiũ tùi-in tà^{n}, Nán chhiá^{n} lâi-khṳ pa̍t-kò, ji̍p lîn-kṳ̃n kâi hie^{n}-ip, uá tõ-hụ́-kò iā lâi thuân-
39 tāu; in-ũi uá sĩ ũi-tie̍h chí-kâi-sṳ̄ chià^{n} tshut--lâi. Iâ-sou chiũ pìn Ka-lī-lĩ ji̍p in-kâi hũe-tn̂g, thuân-tāu to̍k-kúi.
40 Ũ chhe̍k-kâi-nâng thái-ko bûa--lâi khiû Iâ-sou, kũi I, iũ tùi I tà^{n}, Lụ́ jia̍k-sĩ khéng, chiũ õi-sái uá chheng-kiet.
41 Iâ-sou kâi sim kám-tōng, chiũ tshun-chhiú àn--i, kāng-i
42 tà^{n}, Uá khéng; lụ́ hó chheng-kiet. Hụ́-kâi thái-ko-pē^{n} sûi-chiet chiũ lī-khui hụ́-kâi-nâng, i chiũ chheng-kiet.
43 Iâ-sou ngiâm-ngiâm kàu-kài i, chiũ sûi-sî sái i tshut--
44 khṳ, iũ tùi-i tà^{n}, Lụ́ tie̍h tsụ́-sòi mài kāng-nâng tà^{n}: tān-sĩ tie̍h-khṳ, pun chì-si thói^{n} lụ́, iā in-ũi lụ́ tit--tie̍h chheng-kiet chiũ tie̍h-hièn Mô-si só-mẽng kâi lói-mue̍h,
45 tùi chèng-nâng tsò chèng-kṳ̃. Nā-sĩ hụ́-kâi-nâng tshut--khṳ, khui-kháu thuân chí-kâi-sṳ̄ tsōi-tsōi, sì-tshù pùa-iâng chí-kâi-ũe, tì-sái-kàu Iâ-sou bõi-tit hién-jiên ji̍p-siâ^{n}--liáu, chiũ-sĩ khiā-khí tõ gũa-kháu, khuàng-iá kâi tī-hng: nâng tshông-tõ sì-hng lâi-chiũ I.

2 Sù-ji̍t āu Iâ-sou iũ ji̍p Ka-pek-lông, hong-bûn I tõ
2 hụ́-tshù-lãi. Chiũ ũ tsōi-tsōi-nâng lâi tsũ-chi̍p, tì-kàu tshûn bô khàng-tī, liên-kũa mn̂g-kha iā bô: Iâ-sou chiũ káng-tāu pun in thia^{n}.

3 Ŭ nâng tùa chék-kâi nńg-huang-pē^{n} kâi nâng lâi-chiũ
4 Iâ-sou, sì-kâi-nâng kng i lâi. In-ũi nâng kàu-khûn, bõi-tit kṳ̃n-bûa Iâ-sou, chiũ thiah I só-tõ hṳ́-kâi tshù-téng: í^{n}-keng thiah-khui--liáu, chiũ chiang hṳ́-kâi nńg-
5 huang-pē^{n} út tõ mîn-í^{n} tũi--lóh-khṳ̀. Iâ-sou thói^{n}-kì^{n} in sìn, chiũ tùi nńg-huang kâi pē^{n}-nâng tà^{n}, Nôu a,
6 lṳ́-kâi-tsũe sià-mién--liáu. Thák-tsṳ-nâng ũ sù-nâng
7 tsõ tõ-hṳ́-kò, sim-lãi ngí-lũn, tà^{n}, Chí-kâi-nâng tsò-nî tà^{n}-tshut chièn^{n}-se^{n} kâi ũe, né? sĩ chhiàm-buáng: tṳ̂ chék-kâi, chiũ-sĩ Siãng-tì, tsṳ-gũa, tî-tiâng õi sià-mién
8 nâng kâi tsũe, né? Iâ-sou sim-sîn sûi-chiet tshat-tsai in tõ sim-tang ũ chiè^{n}-se^{n} ngí-lũn, chiũ tùi-in tà^{n}, Nín
9 tsò-nî tõ-sim-tang ngí-lũn chí chià^{n}-kâi-sṳ̄, né? Hók-sĩ tùi nńg-huang kâi pē^{n}-nâng tà^{n}, Lṳ́-kâi-tsũe sià-mién--liáu; hók-sĩ tà^{n}, Khí--lâi, ta^{n} lṳ́-kâi mîn-í^{n} kiâ^{n}--khṳ̀,
10 tî-kiã^{n} kõi? Ta^{n}, in-ũi ài^{n}-sái nín tsai Jîn-tsṳ́ tõ tĩ ũ khuân-lêng lâi sià-tsũe (chiũ tùi nńg-huang kâi pē^{n}-nâng
11 tà^{n}), Uá mẽng lṳ́ khí--lâi, ta^{n} lṳ́-kâi mîn-í^{n}, tńg--khṳ̀
12 lṳ́-tshù. Hṳ́-kâi-nâng chiũ khí--lâi, sûi-chiet ta^{n} mîn-í^{n}, tng chèng-nâng mĩn-tsôi^{n} chiũ tshut--khṳ̀; tì-kàu chèng-nâng lóng-tsóng hãi-ĩ, kui iông-kuang tõ Siãng-tì, tà^{n}, Nán tshông bũe-pat thói^{n}-kì^{n} àn-chiè^{n}-se^{n}.
13 Iâ-sou iũ tùi hái-kî^{n} tshut--khṳ̀; chèng-nâng bûa-khṳ̀
14 chiũ I, Iâ-sou chiũ kà-hùe in. Kiâ^{n} tùi hṳ́-kò kùe, thói^{n}-kì^{n} A-lék-hui kâi kiá^{n} Lĩ-mũi, tsõ tõ hiàng-kuan, Iâ-sou kiè i, tà^{n}, Lâi-tùe uá. I chiũ khí-sin tùe I khṳ̀.
15 Tú-ngõ Iâ-sou tõ i-kâi ke--tang tsõ-siáh, ke-ke sùe-lĩ kũa tsũe-jîn kãng Iâ-sou kũa I kâi mn̂g-thû tsò-pû tsõ--lóh-khṳ̀: in-ũi hṳ́-khí-nâng sĩ tsõi, iã ũ tùe-tshông Iâ-
16 sou. Huap-lĩ-sài nâng--tang kâi thák-tsṳ-nâng, chék thói^{n}-kì^{n} Iâ-sou kãng tsũe-jîn kũa sùe-lĩ tsò-pû chiáh, chiũ tùi Iâ-sou kâi mn̂g-thû tà^{n}, I sĩ kãng sùe-lĩ kũa
17 tsũe-jîn tsò-pû ím-chiáh. Iâ-sou thia^{n}-kì^{n}, chiũ tùi-in tà^{n}, Khiâng-tsàng kâi nâng mín-ẽng--tiéh ui-seng, chiũ-sĩ tì-pē^{n} kâi nâng chiũ ẽng--tiéh: uá lâi m̃-sĩ ài^{n}-chie ngĩ-jîn, zûi-sĩ ài^{n}-chie tsũe-jîn.
18 Iak-hân kâi mn̂g-thû kũa Huap-lĩ-sài nâng hṳ́-hûe tõ kìm-chiáh: in lâi mn̄g Iâ-sou, tà^{n}, Iak-hân kâi mn̂g-thû

kũa Huap-lĩ-sȧi nâng ũ kìm-chiȧh, lṳ́-kâi mn̂g-thû bô
19 kìm-chiȧh, sĩ tsò-nî, né? Iâ-sou tùi-in tà^{n}, Hō-hí kâi
nâng ũ sin-nn̂g tsò-pû tõ--kò, khá-hó kìm-chiȧh, né?
huân-liáu ũ sin-nn̂g tsò-pû-tõ, chiũ put-lêng kìm-chiȧh.
20 Zûi-sĩ chiang-lâi sin-nn̂g kāng-in kiáng-piėt--khṳ̀, kȧu
21 hṳ́-jit in pit-tiā^{n} ài^{n} kìm-chiȧh. Tshuân-bô nâng ēng
nguân-tsng kâi pòu-tshùi thī^{n} tõ kū-sa^{n}: khióng-ùi só-
póu kâi hāi--tiėh hṳ́-kâi-sa^{n}, chiũ-sĩ sin hāi--tiėh kū,
22 lih--khṳ̀ zú-tūa. Iā bô nâng tò sin-chiú tõ kū phûe-tō:
khióng-ùi chiú lih-tiāu phûe-tō, chiú kũa tō chiũ hùi-
huāi: zûi-sĩ sin-chiú sĩ tò tõ chhi^{n} kâi phûe-tō.
23 Tú-ngõ Iâ-sou tõ an-sek-jit tùi bėh-tshân keng-kùe;
24 I kâi mn̂g-thû tõ-kiâ^{n}-lōu chiũ tõ-tiah bėh-sūi. Huap-
lĩ-sài nâng tùi Iâ-sou tà^{n}, In tõ an-sek-jit tsò chí-kâi m̄-
25 hȧh-ngî kâi sṳ̄, sĩ tsò-nî, né? Iâ-sou tùi-in tà^{n}, Tã-phek
kũa sûi-tsõng kâi nâng, khueh-huȧt tóu khùn hṳ́-sî,
26 só-tsò kâi sṳ̄, nín khá-sĩ m̄-pat-thȧk, hé^{n}? Tng A-pí-a-
thap tsò chì-si-chiáng kâi sî-hāu, Tã-phek jip Siãng-tì
kâi keng, chiȧh pái-siet kâi piá^{n}, siãng-chhiá^{n} pun sûi-
tsõng kâi nâng; tãn-sĩ chí-kâi-piá^{n}, tṳ̂ chì-si tsṳ-gũa,
27 pȧt-nâng chiȧh, chiũ m̄-hȧh-ngî. Iâ-sou iũ tà^{n}, Sĩ an-
sek-jit ũi-tiėh nâng, m̄-sĩ nâng ũi-tiėh an-sek-jit, chià^{n}-ũ:
28 kù-tshṳ́ Jîn-tsṳ́ iā sĩ an-sek-jit kâi tsú.

3 Iâ-sou iũ jip--khṳ̀ hũe-tn̂g; hṳ́-kò ũ chėk-nâng chiah-
2 chhiú phien-kou. Chèng-nâng chiũ thàm-thói^{n} Iâ-sou
3 an-sek-jit ũ ui i--mé; in-ũi ài^{n}-kò I. Iâ-sou tùi chhiú
4 phien-kou kâi nâng tà^{n}, Khiã tõ chí-tang. Chiũ tùi
hùa^{n}-nâng mn̄g--tà^{n}, Tõ an-sek-jit kiâ^{n}-siēn, kiâ^{n}-ak,
kiù-miā^{n}, suah-miā^{n}, tî-kiā^{n} hȧh-ngî, né? In hùa^{n}-nâng
5 tiām-tiām. Iâ-sou náu-mȧk thói^{n} chiu-ûi hùa^{n}-nâng,
sĩ khùa-lṳ̃ in-kâi-sim pièn-ngē^{n}, chiũ tùi hṳ́-kâi-nâng
tà^{n}, Tshun-tshut lṳ́-kâi-chhiú. I chiũ tshun--tshut-lâi:
6 i-kâi-chhiú chiũ hȯk-nguân. Huap-lĩ-sài nâng chiũ
tshut--khṳ̀, sûi-sî kũa Hi-lu̇t táng kȧu-niê^{n}, mông-hāi
Iâ-sou, tsò-nî lâi tu-mit I.
7 Iâ-sou kũa I kâi mn̂g-thû thò-khui kȧu hái-kî^{n}: iā ũ
chėk-tūa-khûn nâng tshông Ka-lĩ-lĩ tùe--khṳ̀: iā ũ nâng

8 tshông-tõ Iû-thài, Iâ-lũ-sat-léng, Íⁿ-thú-mái, Iak-tãn gũa, kũa Thî-lô Si-tũn tsôiⁿ-ãu, thiaⁿ-tsai Iâ-sou só-kiâⁿ kâi 9 tãi-sṳ̃, chiũ sêng tũa-khûn lâi chiũ I. Iâ-sou kãng I kâi mn̂g-thû tàⁿ tièh-ũ chiah-tsûn-kiáⁿ tõ hãu-thãi I, ũi-tièh mín pĩ chèng-nâng chìⁿ--tièh, in-ũi nâng sĩ tsõi: 10 uân-khî Iâ-sou íⁿ-keng ui tsõi-tsõi nâng; tì-kàu huâm ũ pēⁿ-khóu kâi nâng lóng-tsóng pek-kṳ̃n àiⁿ lâi-mông I. 11 Tsùaⁿ-kâi siâ-sîn chèk kìⁿ--tièh Iâ-sou, chiũ phak-lòh tõ 12 I mīn-tsôiⁿ, u-hàm tàⁿ, Lṳ́ sĩ Siãng-tì kâi Kiáⁿ. Iâ-sou ngiâm-ngiâm kìm-kài in mài hién-mêng I.

13 Iâ-sou khí-khṳ̀ suaⁿ--kò, chiè I ka-kī só-àiⁿ chiũ 14 tiãu-nâng: in chiũ khṳ̀-chiũ I. I chiũ siet-lip tsáp-jī nâng, àiⁿ siêⁿ-siêⁿ tõ sin-piⁿ, iũ àiⁿ-sái in tshut--khṳ̀ 15, 16 thuân-tãu, tit--tièh ũ khuân lâi tók-kúi: Iâ-sou chiũ 17 chheng Si-mn̂g tsò Pí-tit; iũ ũ Si-pí-thài kâi kiáⁿ Iá-kok, kũa Iá-kok kâi tĩ Iak-hân; chí-nõ-nâng Iâ-sou 18 chheng-tsò Pùan-nî-khî, ì-sṳ̀ chiũ-sĩ Lûi-tsṳ́: iũ ũ An-tit-lièt, Hui-lėk, Pa-to-lô-mái, Má-thài, To-má, A-lėk-hui kâi kiáⁿ Iá-kok, kũa Tát-thài, kũa hãu-tsò Zũe kâi Si-19 mn̂g, kũa bõi Iâ-sou kâi Ka-liȧk nâng Iû-tã.

20 Iâ-sou jip kàu tshù-lãi. Chèng-nâng iũ-tsài tsũ-chip, 21 tì-kàu in àiⁿ-chiȧh tou bõi-tit. Iâ-sou kâi chhin-iú thiaⁿ-tsai chí-kâi-sṳ̃ chiũ tshut-khṳ̀ àiⁿ-lâu I: in-ũi tàⁿ, I sĩ khuâng.

22 Tshông-tõ Iâ-lũ-sat-léng lâi kâi thȧk-tsṳ-nâng chiũ tàⁿ, I sĩ pĩ Pièt-si-phok só-tshâng, iã sĩ tàⁿ, I sĩ kõu kúi-uâng lâi tók-kúi.

23 Iâ-sou hàm in bûa--lâi, chiũ siet phì-zũ kãng-in tàⁿ, 24 Sat-tãn tsò-nî õi tók Sat-tãn, né? Zû-jiȧk kok tsṳ̃-25 siang hun-cheⁿ, hṳ́-kâi-kok chiũ put-lêng sêng-lip. Zû-jiȧk ke tsṳ̃-siang hun-cheⁿ, hṳ́-kâi-ke chiang-lâi put-26 lêng sêng-lip. Tháng-jiȧk Sat-tãn khí--lâi kong-khek ka-kī, tsṳ̃-siang hun-cheⁿ, iã chiũ put-lêng sêng-lip, pit 27 tì-kàu muȧt-buâng. Bô nâng õi jip ióng-sṳ̃ kâi tshù-lãi, lâi-kiap i-kâi ke-tsṳ, bũ-pit tièh soiⁿ pȧk chí-kâi 28 ióng-sṳ̃; ãu chiàⁿ kiap i-kâi tshù-lãi. Uá khak-sit kãng nín tàⁿ, Chèng-jîn-tsṳ́ chèk-chhiet só-huãm kâi tsũe, bô-lũn húiⁿ-pãng tsò-nî húiⁿ-pãng kâi ũe, lóng-tsóng hó tit-

29 tièh sià-mién: nā-sī put-lũn tî-tiâng húi^{n}-pāng Sià^{n}-sîn tsong-kú bô hó tit--tièh sià-mién, sī huām-tièh ióng-tõ
30 kâi tsũe: uân-khî nâng tà^{n} Iâ-sou pī siâ-sîn só-tshâng.

31 Iâ-sou kâi a-bó kũa I kâi hia^{n}-tī lâi; khiă tõ gūa, sái
32 nâng bûa--khṳ̀ hàm I. Ũ chèk-khûn-nâng ûi Iâ-sou tõ-tsõ; ũ nâng kāng Iâ-sou tà^{n}, Lṳ́-kâi a-bó kũa lṳ́-kâi hia^{n}-
33 tī tõ gūa-kháu lâi-tshūe lṳ́. Iâ-sou tùi-in tap-tà^{n}, Tî-
34 tiâng sī uá-kâi-bó, uá-kâi hia^{n}-tī, né? Sì-ûi thói^{n} ûi-tsõ kâi chèng-nâng, chiũ tà^{n}, Nín thói^{n} uá-kâi-bó kũa uá-
35 kâi hia^{n}-tī! Uân-in put-lũn tî-tiâng tsun-kiâ^{n} Siāng-tì kâi chí-ì, chiũ-sī uá-kâi hia^{n}-tī, chí-mūe, kũa a-bó.

4 Iâ-sou iũ tõ hái-kî^{n} khui-kháu kà-hùe. Ũ chèk-khûn-nâng chì-tsōi, tsũ-chip bûa--khṳ̀, tì-kàu Iâ-sou chiē^{n}-tsûn, tsõ tõ hái--kò; chèk-khûn chèng-nâng khùa-kṳ̃n
2 hái, khiă tõ lèk-tī. Iâ-sou siet phì-zũ kà in ke-ke-sṳ̄, tõ
3 kà-hùe kâi sî-hāu kāng-in tà^{n}, Nín tièh-thia^{n}: Ũ iā-
4 chéng kâi nâng tshut--khṳ̀ iā-chéng: tú-ngõ tõ-iā kâi sî-hāu, ũ-kâi ka-laùh tõ lōu-kî^{n}, pue-chiáu kàu chiũ chĩn-
5 chiàh--khṳ̀. Iā ũ pàt-kâi ka-laùh tõ chièh-pûa^{n}-téng kâi tī, tõ-hṳ́-kò thôu bô-tsōi; in-ũi thôu m̄-chhim sûi-sî
6 chiũ huat: jìt chèk-ē chiē^{n}, chiũ phàk-tiāu; in-ũi bô-
7 kṳn chiũ ta--khṳ̀. Ũ pàt-kâi ka-laùh tõ chhì-phè--tang, chhì-phè huat--khí-lâi chia-tiāu i, chiũ bōi kit-sit.
8 Iā ũ pàt-kâi ka-laùh tõ hó kâi thôu-tī, chiũ kit-sit, sī huat-khí-lâi chiũ chiăm-chiăm tūa, chiũ ũ kit-sit sa^{n}-
9 tsàp-pũe, làk-tsàp-pũe, chèk-peh-pũe. Iũ tà^{n}, Sûi tî-tiâng ũ hī^{n} hó-thia^{n}, chiũ tièh-thia^{n}.

10 Iâ-sou tòk-tõ kâi sî-hāu, kṳn-tùe kâi nâng kũa tsàp-jī
11 mn̂g-thû mn̄g I chià^{n}-kâi phì-zũ kâi ì-sṳ̀. Iâ-sou kāng-in tà^{n}, Siāng-tì kok kâi àu-biāu chiũ pun nín: zûi-tòk
12 tõ-gūa kâi nâng, kak-sṳ̄ chiũ-sī ēng-tsò phì-zũ: sái in thói^{n}, thói^{n} bô-kì^{n}, thia^{n}, thia^{n} bô-mêng; khióng-ùi in huán-hùe tit--tièh sià-mién.

13 Iũ kāng-in tà^{n}, Chí-kâi phì-zũ nín sī m̄-hiáu, mé?
14 tsāi-tit ōi-hiáu tsùa^{n}-kâi phì-zũ? Tõ pùa-chéng kâi
15 nâng chiũ-sī pùa-tău. Hṳ́-khí ũ tău pùa tõ lōu-kî^{n} kâi, chiũ-sī nâng thia^{n}-tău, Sat-tăn sûi-chiet chiũ kàu,

16 chhié^{n}-tiāu in--kò só-pùa kâi tāu. Hṳ́-khí iā tõ chièh-
pûa^{n}-téng kâi tī, chiũ-sī nâng thia^{n}-tāu sûi-chiet chiũ
17 hua^{n}-hí náp-siũ; nā-sī lāi-tói bô-kṳn, chiũ-sī chiām-
tshûn tiā^{n}-tiā^{n}; kíp-kàu ũi-tièh tāu khóu-lān khún-tók
18 khí--lâi, sûi-chiet chiũ that-puáh. Ṳ̀ chék-khí-nâng
19 tǹg-zû iā tõ chhì-phè--kâi; in sī thia^{n}-kùe-tāu, nā-sī
chí sì--kan kâi jiáu-tsáp, tshâi-muéh kâi hun-mî, kũa
pát-muéh kâi tham-iók, jip--lâi, chia-tiāu tāu, i chiũ
20 bõi kit-sit. Hṳ́-khí iā tõ hó kâi thôu-tī kâi; chiũ-sī
nâng thia^{n}-tāu, náp-siũ, chiũ kit-sit, ũ sa^{n}-tsáp-pũe,
lák-tsáp-pũe, chék-peh-pũe.

21 Iâ-sou iũ tùi-in tà^{n}, Nâng khiâ teng-húe kàu--lâi,
khá-sī ài^{n}-pàng tõ táu-ẽ, hók-sī tshn̂g-ẽ, khá-m̄-sī pái-
22 pàng thâi-téng, né? In-ũi bô-ũ tshâng-khǹg kâi sṳ̄ m̄
ài^{n} hién-mêng; iā bô-ũ àm-chẽ^{n} kâi sṳ̄ m̄ ài^{n} tshut-hīn.
23 Iā-sī ũ hī^{m} hó-thia^{n} chiũ tièh-thia^{n}.

24 Iũ kāng-in tà^{n}, Nín só-thia^{n} kâi tièh kṳ́n-sín: nín ēng
sī-mih-tōu niê^{n}-pun nâng, chiũ ài^{n} chiang chí-kâi-tōu
25 lâi-niê^{n}-pun nín: iā pit-tiā^{n} thi^{n}-ke pun nín. Uân-khî
ũ--kâi nâng, pit-tiā^{n} sṳ̀-pun i: bô-ũ--kâi, liên-kũa i
só-ũ--kâi iā pit-tiā^{n} tóh-tńg--lâi.

26 Iũ tà^{n}, Siāng-tì kok chhin-chhiẽ^{n} nâng iā-chéng tõ tī;
27 mê khṳ̀-út, jit tsáu-khí, chéng-chí huat-khí-lâi chiām-
28 chiām tũa, i m̄-tsai tsò-nî õi. Tī tsṳ̄-jiên se^{n} muéh-súa^{n};
khí-thâu huat-miâu, āu thòu-sũi, kíp-āu sũi chiũ sêng-
29 liáp. Kàu sék--liáu, i chiũ sái liâm-to, in-ũi siu-tang
kâi sî-hāu kàu--liáu.

30 Iâ-sou iũ tà^{n}, Nán tièh chiang sī-mih-kâi lâi pí Siāng-
31 tì kok? tièh ēng sī-mih phì-zũ lâi piáu-mêng? Sī chhin-
chhiẽ^{n} chék-liáp kài-luáh-chí, iā lóh-tī, sui--sī sòi kùe
32 tī-chiẽ^{n} peh-iẽ^{n} chéng-chí, nā-sī í^{n}-keng iā--lóh-khṳ̀ chiũ
huat-khí, tũa kùe kak-iẽ^{n} kâi tshài, iũ khui tũa-ki;
thi^{n}-tang kâi chiáu hó-hiah tõ i ìm-ẽ.

33 Iâ-sou siet chiè^{n}-se^{n} kâi phì-zũ tsõi-tsõi, lâi thuân-tāu
34 pun in thia^{n}, chiè in só õi-thia^{n}--kâi: m̄-sī phì-zũ chiũ
bô tùi-in tà^{n}: tõ-lāi kâi sî-hāu lóng-tsóng kāng ka-kī
kâi mn̂g-thû kói-thiah.

35 Hṳ́-jit há^{n}-àm, Iâ-sou tùi-in tà^{n}, Lâi kùe--khṳ̀ hiè^{n}-

36 pôi^{n}. Lī-khui chèng-nâng, in chiũ tsài Iâ-sou tsò-pû tõ-tsûn hiè^{n}-se^{n} chiũ khṳ̀. Iā ũ pȧt-kâi-tsûn kāng I
37 tsò-pû. Khuâng-huang tãi-khí, tsúi-éng thiȧu jip tsûn,
38 tì-kȧu tsûn ài^{n}-múa^{n}. Iâ-sou ka-kī tõ tsûn-búe, khùa chím-thâu tõ ùt: mn̂g-thû hàm-chhé^{n} I, chiũ kāng I tà^{n},
39 Sin-se^{n}, ún mit-buâng lṳ́ bô kài-ì, hé^{n}? Iâ-sou chhé^{n}--khí-lâi, tuah-huang, tùi-hái tà^{n}, Tiām-tiām, ua^{n}-chẽ^{n}.
40 Huang chiũ hiah, iũ tūa-ē phêng-chẽ^{n}. Chiũ tùi mn̂g-thû tà^{n}, Nín tsò-nî kia^{n}? nín huân-liáu būe-ũ sìn, hé^{n}?
41 In chiũ tūa-ē kia^{n}-kũ, jī-ke kȧu-niê^{n}, tà^{n}, Chiá sī-mih nâng, hé^{n}, liên huang kũa hái iā sũn I?

5 Chiũ kȧu hái hiè^{n}-pôi^{n}, jip Kek-la-sa nâng kâi tī-hng.
2 Iâ-sou chėk-ē lī-khui tsûn, sûi-sî ũ chėk-kâi-nâng tshông-tõ phûn-mõ^{n} tshut-lâi-ngõ I, sĩ pĩ siâ-sîn só-
3 tshâng, chí-kâi-nâng só-khiã-khí sĩ phûn-mõ^{n}: bô nâng
4 õi pȧk--i-liáu, chiũ-sĩ ēng thih-soh iā bõi; in-ũi lú-tshṳ̄ ēng kha-liâu thih-soh pȧk i, thih-soh pun i mán-tñg, kha-liâu khṳt i khà-tshùi: bô nâng ũ-lȧt hó khu-sok i.
5 Jit mê kú-kú, tõ phûn-mõ^{n} kũa tõ sua^{n}--kò, kiè-hàm, khiėh-chiėh phùa-lih ka-kī.
6 Hñg-hñg mõ^{n}-kì^{n} Iâ-sou, chiũ tsáu--khṳ̀ pài I;
7 tūa-sia^{n} hàm--tà^{n}, Chì-kau Siãng-tì kâi Kiá^{n}, Iâ-sou, uá kāng-lṳ́ sī-mih kan-siȧp? Uá chí Siãng-tì khiû lṳ́
8 mài-khóu uá. Uân-khî Iâ-sou tùi-i tà^{n}, Siâ-sîn a, tiėh
9 tshut--lâi, lī-khui chí-kâi-nâng. Iâ-sou chiũ mñg i, tà^{n}, Lṳ́ sī-mih miâ^{n}? I tùi I ìn--tà^{n}, Uá-miâ^{n} Iâ^{n}; in-ũi ún
10 sĩ tsōi. Chhiet-khiû Iâ-sou mài sái in tshut hṳ́-kâi tī-hng.
11 Tõ hṳ́ sua^{n}-phiâ^{n} ũ chėk tūa-khûn-tṳ tõ-chiȧh.
12 Tsùa^{n}-kâi-kúi chiũ khiû Iâ-sou, tà^{n}, Sái ún jip hṳ́-
13 kâi-tṳ, ún chiũ hó jip--khṳ̀. Iâ-sou chiũ hṳ́ in. Siâ-sîn chiũ tshut--lâi jip tõ tṳ: tsn̂g-khûn chiũ tsáu--lȯh sua^{n}-po tâu lȯh-hái, tãi-iak ũ nõ-tshoi^{n}-chiah; tõ-hái
14 kek-sí. Tõ-chhī kâi nâng chiũ tsáu--khṳ̀, tõ siâ^{n}-lãi siâ^{n}-gūa pò-tsai. Chèng-nâng chiũ lâi-thói^{n} só-ngõ kâi
15 sṳ̄ sĩ tsò-nî. Chiũ lâi-kȧu Iâ-sou kò, thói^{n}-kì^{n} hṳ́-kâi ũ kúi só-tshâng kâi nâng tsõ--tõ-kò, chhēng-sa^{n}, sim

tiā^{n}--liáu, chiũ-sĩ hṳ́-kâi pun iâ^{n} só-tshâng--kâi: chèng-
16 nâng chiũ kia^{n}-kũ. Thói^{n}-kì^{n} chí-kâi-sṳ̄ kâi nâng,
chiang kúi só-tshâng kâi nâng kũa tṳ kâi sṳ̄, óh pun
17 chèng-nâng thia^{n}. Chèng-nâng chiũ khui-kháu khiû
Iâ-sou lī-khui in-kâi tī-kài.
18 Iâ-sou chià^{n} tõ-lòh-tsûn, tsôi^{n} pī kúi só-tshâng kâi
19 nâng khiû Iâ-sou tsún i kāng I tsò-pû. Iâ-sou m̄-tsún
i, chiũ kāng-i tà^{n}, Hó kui-tńg lṳ́-ke kũa lṳ́-kâi chhin-
chhek, chiang Tsú ũi-tiẻh lṳ́ tsò jiẻh-tūa kâi sṳ̄, kũa
20 tsò-nî liên-mién lṳ́, kàu-tsai in. Hṳ́-kâi-nâng chiũ tsò-i
khṳ̀, tõ Tí-ka-po-lĩ khui-kháu thuân-pùa Iâ-sou ũi-tiẻh
i tsò jiẻh-tūa kâi sṳ̄: chèng-nâng lóng-tsóng khî-ĩ.
21 Iâ-sou tah-tsûn iũ kùe hiè^{n}-pôi^{n}, ũ tūa-khûn-nâng
22 chip-bûa chiũ-kṳ̃n I: Iâ-sou tõ hái-kî^{n}. Ũ kuán-lí
23 hũe-tĥg tsṳ-tang chẻk-kâi-nâng, miâ^{n} Ngâi-lú; kì^{n}--tiẻh
Iâ-sou, chiũ phak-lòh tõ I kha-ẽ, chhiet-khiû I, tà^{n},
Uá-kâi iù^{n}-nńg chiang-kṳ̃n ài^{n}-sí: chhiá^{n} lṳ́ lâi àn-chhiú
24 tõ i-kâi-sin, sái i tit--tiẻh kiù, chiũ se^{n}-uáh. Iâ-sou
kāng-i tsò-pû khṳ̀; tãi-chèng-ke tùe I khṳ̀, sie-chì^{n}--
tiẻh I.
25 Ũ chẻk-kâi hũ-jîn tì hueh-lāu-pē^{n} tsáp-jī nî^{n},
26 siũ-kùe tsōi-tsōi ui-seng kan-khóu--tiẻh i tsōi-tsōi,
só-ũ--kâi lóng-tsóng hùi-chĩn, tshuân-bô-iah, tin-tò
27 kèng-sĩm, thia^{n}-kì^{n} Iâ-sou kâi sṳ̄, chiũ tshap tõ chèng-
28 nâng--tang, kàu Iâ-sou pùe-āu mông I kâi sa^{n}. Uân-khî
siẽ^{n}--tà^{n}, Uá tua^{n}-tua^{n} mông--tiẻh I kâi sa^{n}, chiũ tit-tiẻh
29 kiù. I kâi hueh-lāu sûi-sî chiũ tsũ; sin--tang tsṳ̃-tsai
30 i-kâi pē^{n}-khóu tshuân-zú--liáu. Iâ-sou sûi-chiet tsṳ̃-tsai
pńg-sin ũ khuân-lảt tshut--khṳ̀, chiũ tõ tãi-chèng--tang
31 hui-tńg, chiũ tà^{n}, Tî-tiâng mông uá-kâi-sa^{n}, né? Mn̂g-
thû chiũ tùi I tà^{n}, Lṳ́ thói^{n}-kì^{n} chẻk-khûn-nâng chì^{n}--
tiẻh lṳ́, lṳ́ huân tõ-mn̄g--tà^{n}, Tî-tiâng mông uá, hé^{n}?
32 Iâ-sou thói^{n} chẻk-chiu-ûi, ài^{n}-thói^{n} tsò chí-kâi-sṳ̄ kâi
33 hũ-jîn. Hũ-jîn tsai pńg-sin só keng-lẻh kâi sṳ̄, kia^{n}-kũ
tõ-khiū, chiũ lâi phak-lòh tõ Iâ-sou mīn-tsôi^{n}, tsang
34 sit-chhêng lóng-tsóng kāng Iâ-sou tà^{n}. Iâ-sou tùi-i tà^{n},
Nńg a, lṳ́-kâi sìn kiù lṳ́; hó ua^{n}-jiên tńg--khṳ̀, lṳ́-kâi
pe^{n}-khóu hó-tit tshuân-zú--liáu.

35 Huân tõ-tà^{n}-ūe kâi sî-hāu, ũ nâng tshông-tõ kuán
hũe-tn̂g kâi nâng ke-tang lâi, tà^{n}, Lṳ́-kâi ńg-tsṳ́ sí--
36 liáu: huân-liáu ài^{n} huân-lâu Sin-se^{n}, tsò-mih-sṳ̄? Nā-sī
Iâ-sou thia^{n}-kì^{n} só-tà^{n} kâi ūe, chiũ tùi kuán hũe-tn̂g--
37 kâi tà^{n}, Mài-kia^{n}, tiéh-sìn tiā^{n}-tiā^{n}. M̄-tsún pát-nâng
tùe I khṳ̀, tók-tók sī Pí-tit, Iá-kok, kũa Iá-kok kâi
38 hia^{n}-tī Iak-hân tsò-pû. Lâi-kàu kuán hũe-tn̂g i-kâi
ke-lãi; Iâ-sou thói^{n}-kì^{n} kā-kā-kiè, ũ nâng thî-khàu
39 háu-sia^{n} tūa-tūa-ē. Jip-khṳ̀-kàu, chiũ tùi-in tà^{n}, Nín
tsò-nî kā-kā-kiè, kũa tõ-khàu, né? chí-kâi ńg-tsṳ́ m̄-sī
40 sí, sī tõ-ùt. Chèng-nâng chiũ thí-chhiè I. Nā-sī Iâ-sou
sái chèng-nâng tshut--khṳ̀, tùa ńg-tsṳ́ kâi pē-bó, kũa
kāng I tsò-pû lâi kâi nâng, jip-kàu ńg-tsṳ́ só-tõ kâi ūi.
41 Khan ńg-tsṳ́ kâi chhiú, chiũ tùi-i tà^{n}, Tā-lī-tā, kú-mí;
42 huan-ék chiũ-sī, Ńg-tsṳ́ a, uá mẽng lṳ́, Tsáu-khí. Ńg-
tsṳ́ sûi-chiet tsáu-khí, kũa kiâ^{n}; uân-khî ũ tsáp-jī-hùe--
43 liáu. Chèng-nâng sûi-sî chiũ tūa-tūa-ē hãi-ī. Iâ-sou
ngiâm-ngiâm hun-hù in m̄-hó pun chék-nâng tsai
chí-kâi-sṳ̄: iáu chiũ hun-hù tiéh-khiéh pun ńg-tsṳ́
chiáh.

6 Iâ-sou tshut hṳ́-kâi tī-hng khṳ̀; lâi-kàu ka-kī kâi
2 pńg-tī; I kâi mn̂g-thû tùe I kiâ^{n}. An-sek-jit kàu,
Iâ-sou tõ hũe-tn̂g khui-kháu kà-hùe: tsōi-tsōi-nâng
thia^{n}-liáu chiũ khî-ī, tà^{n}, Chí-kâi-nâng tshông-tî-kò
tit--tiéh chí chià^{n}-kâi-sṳ̄, né? Só-sṳ̄ chí-kâi-nâng kâi
tì-hũi sī tsò-nî, né, ũ chiè^{n}-tūa kâi khuân-lêng tshông-tõ
3 I chhiú tshut--lâi, sī-mih ì-sṳ̀, né? Chí-kâi khá-m̄-sī
bák-kang sai-pẽ, chiũ-sī Má-lī-a kâi kiâ^{n}; sī Iá-kok,
Iak-si, Iû-tā, kũa Si-mn̂g, kâi hia^{n}-tī, mé? I kâi chí-
mūe khá-m̄-sī tõ nán chí-kò? Chiũ ũi-tiéh I iàm-sim
tsó-thì.
4 Iâ-sou tùi-in tà^{n}, Soi^{n}-tsai-nâng, tṳ̄-hui sī tõ ka-kī kâi
tsóu-ke, kũa tõ ka-kī tsong-tsók tsṳ-tang, kũa tõ ka-kī
5 kâi tshù, tsṳ-gūa bô-m̄ tit--tiéh tsun-kèng. Iâ-sou
tõ-hṳ́-kò bōi-tit kiâ^{n} ī-lêng, tua^{n}-tua^{n} sī chhiú àn kúi-
6 kâi pē^{n}-nâng, chiũ ui in. In-ũi chèng-nâng m̄-siên,

Iâ-sou chiũ kuài-ĩ. Chiũ pìn-kiâ^{n} chiu-ûi hùa^{n}-kâi hie^{n}-lí tõ kà-hùe nâng.

7 Iâ-sou kiè I tsáp-jī mn̂g-thû lâi, tsṳ̃-tshṳ́ khí-thâu sái in nõ-nâng nõ-nâng tshut--khṳ̀; sṳ̀-pun in ũ khuân 8 at-chì siâ-sîn; iũ hun-hù in mài tùa lōu-hùi, tua^{n} sĩ chék-ki-chiãng; mài niê^{n}-chiáh, mài-tō, mài khǹg-chî^{n} 9 tõ tóu-iē; tiéh-chhēng pák-tùa kâi ôi: iũ tà^{n}, M̄-hó 10 chhēng nõ-kâi sin-tói-sa^{n}. Iũ kāng-in tà^{n}, Put-lũn tĩ-kò jip nâng kâi tshù-lãi, chiũ tiéh nā hṳ́-kò khiã-khí, 11 thãi-kàu lĩ-khui hṳ́-kâi tĩ-hng. Huâm sĩ-mih tĩ-hng m̃-chiap-náp nín, m̃-thia^{u} nín, kàu lĩ-khui hṳ́-kâi tĩ-hng kâi sî-hāu, chiũ tiéh pũa^{n}-tiāu kha-ē kâi thôu-hún, lâi chèng-kṳ̃ in-kâi-tsũe.

12 In chiũ tshut--khṳ̀, thuân-tà^{n} tiéh-hùe-sim. Tók- 13 tshut tsōi-tsōi kúi, chiang-iû buah tsōi-tsōi pē^{n}-nâng, chiũ ui in.

14 Hi-lút uâng thia^{n}--tiéh chí-kâi-sṳ̄; in-ũi Iâ-sou kâi miâ^{n}-sia^{n} hién-iâng: chiũ tà^{n}, Si-sói Iak-hân tshông-tõ sí-nâng--tang hók-uáh--liáu, kù-tshṳ́ chí-kâi ĩ-lêng kiâ^{n} 15 tõ i--kò lâi. Nā-sĩ ũ pãt-nâng tà^{n}, Sĩ Í^{n}-lĩ-a. Iā ũ pát-nâng tà^{n}, Sĩ soi^{n}-tsai-nâng, chhin-chhiẽ^{n} soi^{n}-tsai-nâng-- 16 tang chék-nâng. Hi-lút thia^{n}-kì^{n} chí-kâi-sṳ̄ chiũ tà^{n}, Uá só-tsám kâi Iak-hân, i sĩ hók-uáh--liáu.

17 In-ũi tsá Hi-lút ka-kĩ ũ sái nâng tshut--khṳ̀ liáh Iak-hân, pák tõ kam-lãi, sĩ in-ũi Hi-lút kâi hia^{n}-tĩ Hui-lék kâi chhi, Hi-lô-tí, kâi uân-kù: uân-khî Hi-lút ũ tshũa i. 18 In-ũi Iak-hân ũ tùi Hi-lút tà^{n}, Lṳ́ náp lṳ́ hia^{n}-tĩ kâi 19 chhi, sĩ m̄-háh-ngî. Hi-lô-tí chiũ uàn Iak-hân, ài^{n} suah 20 i; bõi-tit-tiéh; uân-khî Hi-lút tsai Iak-hân sĩ ngĩ kũa sià^{n} kâi nâng, chiũ kèng-ùi i, pó-hũ i. Thia^{n}-kì^{n} Iak-hân kâi ūe sim-lãi bô ta-ûa, iũ hua^{n}-hí thia^{n} Iak-hân.

21 Tú-ngõ ũ hó sêng-piẽn kâi jit-chí kàu, sĩ Hi-lút tsò-se^{n}-jit, siet-siáh chhiá^{n} tsu-ũi tãi-hu, tshoi^{n}-hu-chiáng, 22 kũa Ka-lĩ-lĩ kâi kùi-nâng; Hi-lô-tí kâi nńg-tsṳ́ ka-kĩ jip--lâi thiàu-bú, Hi-lút kũa tâng-tsõ-siáh kâi chèng-nâng hua^{n}-hí; uâng tùi nńg-tsṳ́ tà^{n}, Huâm lṳ́ só-ài^{n}-- 23 kâi, khiû uá, uá chiũ ài^{n}-pun lṳ́. Iũ kāng-i mêng-sĩ, Huâm lṳ́ só-khiû uá, sui chì-kàu uá-kok chék-pùa^{n}, uá

24 iā ài^n-pun lṳ́. Ńg-tsṳ́ thò-tshut, mn̄g i-kâi a-bó, tà^n,
Uá tiéh-khiû tī-kâi? I kâi a-bó chiũ tà^n, Si-sói Iak-
25 hân kâi thâu. Ńg-tsṳ́ chiũ mé-mé jip--lâi kì^n-uâng,
khiû--tà^n, Uá ài^n lṳ́ sûi-chiet chiang Si-sói Iak-hân kâi
26 thâu tshō--pàng pûa^n--chiē^n pun uá. Uâng chiũ tũa-ē
iu-būn; nā-sī í^n-keng mêng-sī--liáu, iũ in-ũi tâng-siáh
27 hùa^n-nâng, kù-tshṳ́ m̄-kṳ̄ i. Uâng sûi-chiet chiũ sái
chék-kâi ũe-pia^n, mēng i tiéh-khiéh Iak-hân kâi thâu
28 lâi: i chiũ khṳ̀ tõ kam-lãi tsám i-kâi-thâu, thâu tshō-
pàng pûa^n--kò, pun ńg-tsṳ́; ńg-tsṳ́ khiéh pun i-kâi
29 a-bó. Iak-hân kâi mn̂g-thû thia^n-tsai chiũ kàu--lâi,
tshú Iak-hân kâi si, tsn̂g tõ phûn-mõ^n.

30 Chèng-sài-thû tsũ-chip-bûa lâi-chiũ Iâ-sou; chiang
huâm in só-kiâ^n, kũa só-kà--kâi, lóng-tsóng óh pun
31 Iâ-sou tsai. Iâ-sou tùi-in tà^n, Nín tiéh tsò-nín lâi-khṳ̀
khuàng-iá kâi tī-hng, ua^n-hiah chék-ē. Sī in-ũi lâi-uáng
32 kâi nâng tsōi-tsōi, tì-kàu liên-chiáh tou m̄-ôi^n. In chiũ
tah-tsûn tsò-in kiâ^n-khui kàu khuàng-iá kâi tī-hng.

33 Ũ nâng thói^n-kì^n in khṳ̀, ũ tsōi-nâng pat in, tshông
kak siâ^n-ip tùi-lōu tsáu kàu hṳ́-kò, chiũ kèng-soi^n kàu.
34 Iâ-sou chiũ tshut--lâi thói^n-kì^n tũa-khûn-nâng, chiũ
liên-mién in, in-ũi in sī chhin-chhiē^n iê^n m̄-chêng ũ mók:
chiũ khui-kháu chiang tsōi-tsōi-sṳ̄ kà-hùe in.

35 Kàu jit ùa^n--liáu, mn̂g-thû bûa--lâi kāng Iâ-sou tà^n,
36 Chí-kò sī khuàng-iá, jit í^n-keng uà^n--liáu: tiéh sái
chèng-nâng sùa^n-khui, hó-khṳ̀ sì-ûi kâi tī-hng hie^n-lí,
37 kak-bói tsōi-chié chiáh. Iâ-sou tùi-in tap-tà^n, Nín hó
khiéh pun in chiáh. Mn̂g-thû chiũ tùi I tà^n, Khá-sī ún
tiéh-khiéh jī-tsáp-ngṳ̂n khṳ̀ bói-piá^n, lâi-pun in chiáh,
38 hé^n? Iâ-sou mn̄g in, tà^n, Nín tshûn ũ jiéh-tsōi-piá^n? nín
khṳ̀-thói^n. Mn̂g-thû thói^n-tsai, chiũ tà^n, Ngõu-kò, kũa
39 nõ-búe-hṳ̂. Iâ-sou mēng in tiéh sái chèng-nâng chék-
40 liét chék-liét tsõ-pàng chhe^n-tsháu-pou. Chèng-nâng
chiũ liét-tsõ, hók-sī peh-nâng tsò-chék-ē, hók-sī ngõu-
41 tsáp-nâng tsò-chék-ē. Iâ-sou khiéh hṳ́ ngõu-kò-piá^n
kũa nõ-búe-hṳ̂, ngiáng-thi^n, táu-tsok, chiũ peh-phùa
hṳ́-kâi-piá^n; hù-pun mn̂g-thû khṳ̀-pái tõ chèng-nâng
mīn-tsôi^n; iā chiang hṳ́ nõ-búe-hṳ̂ pun-khṳt chèng-

42,43 nâng. Lóng-tsóng chiáh kàu-pá. Piá^{n}-tshùi khieh-
sip khí-lâi ũ tsáp-jī-kheng múa^{n}-múa^{n}, iā ũ hṳ-tshùi.
44 Chiáh hṳ́-kâi-piá^{n} kâi nâng ũ ngõu-tshoi^{n} nâm-teng.
45 Iâ-sou sûi-chiet chiũ tshui-tshok I kâi mn̂g-thû lóh-
tsûn, soi^{n} kùe-kàu hiè^{n}-pôi^{n}, kàu Pek-sài-tã, thãi I ka-kī
46 sùa^{n}-khui chèng-nâng. Kāng-in tsak-piét ãu, Iâ-sou
47 chiũ thò--khṳ̀ sua^{n}--kò khî-táu. Jit àm--liáu, tsûn tõ
48 hái--tang, Iâ-sou tua^{n} ka-kī tõ lék-tī. Thói^{n}-kì^{n} mn̂g-
thû tõ kò-chié^{n} kan-khóu, in-ũi huang-sì kāng-in tùi-
ngék, mê--kan sì-ke^{n} tsôi^{n}-ãu, Iâ-sou kiâ^{n} hái-mīn lâi-
49 chiũ in; sī ài^{n} kiâ^{n}-kùe-khṳ̀ hiè^{n}-se^{n}: mn̂g-thû thói^{n}-kì^{n}
50 I kiâ^{n} hái-mīn siẽ^{n}--tsò sī huàn-siãng, chiũ hàm-sia^{n}: in-
ũi lóng-tsóng thói^{n}-kièn I, iũ kia^{n}-kũ. Iâ-sou sûi-chiet
51 chiũ kāng-in tà^{n}, Nín pàng-sim: sī uá; mài-kia^{n}. Chiũ
chiẽ^{n}-tsûn kāng-in tsò-pû; huang chiũ tiām: in chiũ
52 sim-lãi tūa-ē hãi-ī; uân-khî hṳ́-kâi piá^{n} kâi sṳ̄ in m̄-hiáu,
in-kâi-sim nguân-ngẽ^{n}.

53 Í^{n}-keng kùe hiè^{n}-pôi^{n} kâi tī-hng, chiũ kàu Kek-nî-sat-
54 lék, tsûn chhi^{n} tõ hṳ́-pi^{n}. Chék-ē lī-khui tsûn, chèng-
55 nâng sûi-chiet chiũ jīn-pat Iâ-sou, pìn hṳ́-kâi tī-hng
tsáu-lâi tsáu-khṳ̀, thia^{n}-tsai Iâ-sou tõ-tî-kò chiũ ēng
56 mîn-í^{n} kng huãm-pē^{n} kâi nâng lâi. Put-lũn Iâ-sou só-jip
kâi tī-hng, hók-sī hie^{n}-lí, hók-sī siâ^{n}-ip, hók-sī tshng-iá,
nâng chiũ chiang huãm-pē^{n} kâi nâng pàng tõ koi-chhī,
khiû Iâ-sou tsún in mông, sui-jiên put-kùe I kâi sa^{n}-kṳ
iā hó: mông kâi nâng lóng-tsóng tit-tiéh tshuân-zú.

7 Huap-lī-sài nâng kũa sù-kâi thák-tsṳ-nâng, sī tshông-
2 tõ Iâ-lũ-sat-léng kò lâi, tsũ-chip-bûa kì^{n} Iâ-sou. Chí-
tsùa^{n}-nâng pat thói^{n}-kì^{n} Iâ-sou mn̂g-thû--tang ũ nâng
3 bô chẽng-chhiú chiũ chiáh, chiũ-sī m̄-chêng-sói. Uân-
khî Huap-lī-sài nâng, kũa chèng Iû-thài nâng, chhiú
būe-ũ lút-sói chiũ m̄-chiáh, sī siú kóu-nâng kâi zũi-
4 thuân: hók-sī tshông-tõ koi-chhī tn̂g--lâi, būe-sói iā m̄-
chiáh: iā huân-ũ tsõi-kiâ^{n}, in só sêng-siũ lâi-siú kâi sṳ̄,
5 tsu-zû sói-pue, sói-kuàn, sói tâng-khì. Huap-lī-sài nâng
kũa thák-tsṳ-nâng chiũ mn̄g Iâ-sou, tà^{n}, Lṳ̄-kâi mn̂g-
thû bô tsun-kiâ^{n} kóu-nâng kâi zûi-thuân, bô-chẽng-

6 chhiú chiũ chiáh, sĩ tsò-nî? Iâ-sou tùi-in tà^{n}, Í^{n}-sài-a só ṳ̃-ngân--kâi, chí nín ké-hó kâi nâng, sit-tsãi sĩ, zû i-kâi-tsṳ só-tà^{n},

Chí-kâi-mîn ēng tshùi-tûn lâi-kèng uá,
Nā-sĩ in-kâi-sim lî uá hn̄g.

7 In pài uá sĩ khang-khang,
Uân-khî in sĩ ēng nâng só-mẽng--kâi tsò kà-hùn, lâi kà-hùe nâng.

8 Nín khì-tiāu Siãng-tì kâi kài-lút, chip-siú nâng kâi zũi-thuân.

9 Iũ tùi-in tà^{n}, Nín sit-tsãi sĩ pàng-tiāu Siãng-tì kâi kài-10 lút, lâi-chip-siú nín-kâi zũi-thuân. In-ũi Mô-si ũ-tà^{n}, Tiéh-kèng lṳ́-kâi-pẽ kũa lṳ́-kâi-bó; iũ tà^{n}, Mē pẽ-bó kâi 11 nâng pit-tiéh sí: nā-sĩ nín tà^{n}, Zû-jiák nâng tùi i-kâi-pẽ, hók-sĩ tùi i-kâi-bó, tà^{n}, Lṳ́ só eng tit--tiéh uá lâi-iah lṳ́ 12 kâi, sĩ Kok-pan, huan-ék chiũ-sĩ, Lói-muéh; í^{n}-āu nín tshuân m̄-hṳ́ i tsò-nî pang-tsõ i-kâi-pẽ, hók-sĩ i-kâi-bó; 13 chiũ-sĩ ēng nín só-thuân-siũ kâi zũi-thuân lâi hùi-tiāu Siãng-tì kâi tāu: nín só-tsò--kâi ũ tsõi-tsõi chhin-chhiẽ^{n} chiè^{n}-se^{n}.

14 Iâ-sou tsài hàm tãi-chèng-ke bûa--lâi, liáu chiũ tùi-in tà^{n}, Nín chèng-nâng tiéh-thia^{n} uá, iā tiéh hiáu-mêng: 15 huâm tõ nâng sin-gũa jip--kâi put-lêng u-ùe nâng: zûi-sĩ tshông-tõ nâng sin-lãi tshut--kâi, chí-kâi chiũ u-ùe nâng.

17 Iâ-sou lī-khui tãi-chèng-ke jip tshù-lãi, I kâi mn̂g-thû 18 mn̄g I chí-kâi phì-zũ. Iâ-sou chiũ tùi-in tà^{n}, Nín iā sĩ chiè^{n}-m̄-hiáu, hé? Nín khá-m̄-tsai, huâm tshông-tõ gũa 19 jip nâng-sin kâi, put-lêng u-ùe--tiéh i; uân-khî m̄-sĩ jip tõ i-kâi-sim, zûi-sĩ jip tõ i-kâi tóu-pak, iáu chiũ tshut tõ chhè? Chí-kâi-ūe chiũ-sĩ ngân-khî huâm chiáh-muéh 20 lóng-tsóng chheng-kiet. Iũ tà^{n}, Tshông-tõ nâng tsṳ-21 lãi tshut--lâi-kâi, chí-kâi chiũ u-ùe nâng. Uân-khî tshông-tõ lãi, chiũ-sĩ tshông-tõ nâng-kâi-sim, tshut ũ 22 ak-liãm, kóu-háh, thau-tãu, suah-nâng, kan-îm, tham-sim, siâ-ak, tsà-phièn, hàu^{n}-sek, náu-mák, húi^{n}-pãng, 23 kiau-ngãu, ngô-buáng: huâm chí-tsùa^{n}-kâi ak-sṳ̃ lóng-tsóng sĩ tshông-tõ lãi tshut, iũ u-ùe nâng.

24 Iâ-sou tshông-tõ hṳ́-kò khí-kiâ^n, chiũ lĩ-khui khṳ̀-jip Thî-lô Si-tũn kâi kau-kài. Jip chék-kâi tshù-lãi, m̄ ài^n
25 nâng tsai: nā-sĩ put-lêng ṳ́n-tshâng. Sûi-chiet ũ chék-kâi hũ-jîn, i-kâi iù^n-nńg pĩ siâ-sîn só-tùe, thia^n-kì^n Iâ-
26 sou kâi sṳ̄, chiũ lâi, phak-lòh tõ I kha-ē. Chí-kâi hũ-jîn sĩ Hi-lĩ-nî nâng, tshut-tsóu sĩ Sũ-lĩ Hui-nî-ki. I chiũ
27 khiû Iâ-sou tók-tshut kúi lĩ-khui i-kâi nńg-tsṳ́. Iâ-sou chiũ tùi-i tà^n, Hôi^n chià^n-kâi sòi-kiá^n soi^n chiáh-pá: khiéh chià^n-kâi sòi-kiá^n kâi piá^n kák pun káu chiũ m̄-háh.
28 Hũ-jîn tùi I ìn--tà^n, Tsú a, sĩ: tãn-sĩ káu-kiá^n tõ hṳ́
29 tshn̂g-ē iā tit--tiéh chiáh sòi-kiá^n kâi piá^n-tshùi. Iâ-sou chiũ tùi-i tà^n, Ũi-tiéh chí-kù-ūe lṳ́ hó tsò-lṳ́ khṳ̀; kúi í^n-
30 keng tshut--khṳ̀, lĩ-khui lṳ́-kâi nńg-tsṳ́, liáu. Hũ-jîn chiũ kui-tńg i-kâi-ke, thói^n-kì^n nńg-tsṳ́ ùt tõ mîn-tshn̂g, hṳ́-kâi-kúi í^n-keng tshut--khṳ̀-liáu.

31 Iâ-sou iũ tshut Thî-lô kâi tĩ-kài, keng-kùe Si-tũn, tùi
32 Tí-ka-po-lĩ kâi kài-lãi, chiũ kàu Ka-lĩ-lĩ hái. Ũ nâng tùa chék-kâi hĩ^n lâng, siãng-chhiá^n kat-chíh kâi nâng
33 lâi-chiũ I; khiû Iâ-sou àn-chhiú tõ i-sin. Iâ-sou ín i ka-kī tua^n-nâng lĩ-khui tãi-chèng-ke chiũ tsang chhiú-tsói^n thàm-jip i sang-hĩ^n, iũ phùi-nũa^n, chhiú mông i-
34 kâi-chíh; ngiáng-thi^n, tháu-khùi, chiũ tùi-i tà^n, Í^n-huap-
35 tã, chiũ-sĩ, Khui. I sang-hĩ^n chiũ khui, chíh kat--kâi iā kói, tà^n-uē chiũ hun-mêng--liáu.

36 Iâ-sou hun-hù in mài kāng-nâng tà^n, nā-sĩ zú hun-hù
37 in, in zú-kèng tūa-tūa-ē pùa-iâng. Chèng-nâng kék-tūa-ē khî-ĩ, chiũ tà^n, I só-tsò kâi sṳ̄ lóng-tsóng sĩ hó: iā sái hĩ^n lâng kâi nâng thia^n-kì^n, é kâi nâng tà^n-uē.

8 Tng-hṳ́-sî, iũ-tsài ũ tūa-khûn-nâng tõ--kò, in iā bô-ũ hó-chiáh, Iâ-sou hàm I kâi mn̂g-thû bûa--lâi, chiũ kāng-
2 in tà^n, Uá liên-mién--tiéh chèng-nâng, in-ũi in kāng-uá
3 tsò-pû nā chí-kò í^n-keng sa^n-jit--liáu, bô-ũ hó-chiáh: zû-jiák in tõ-gō uá chiũ sái-in hûe-ke, pit-tiā^n tõ lōu--kan chiũ khùn-hék; khî-tang iā ũ nâng tshông-tõ hn̂g--kò
4 lâi. I kâi mn̂g-thû ìn I, tà^n, Tõ chí khuàng-iá kâi tĩ-hng, ài^n tshông-tĩ-kò tit-tiéh piá^n sái chí tsùa^n-kâi-nâng
5 chiáh kàu-pá, né? Iâ-sou mn̄g in, tà^n, Nín ũ jiéh-tsõi-

6 piá^{n}? In chiũ tà^{n}, Chhit-kò. Iâ-sou mẽng chèng-nâng tsõ--lóh tī-mīn: khiéh hụ́ chhit-kò-piá^{n}, tsok-siā liáu chiũ peh-phùa, hù-pun mn̂g-thû khụ̀-pái, in chiũ khụ̀-
7 pái tõ chèng-nâng mīn-tsôi^{n}. In iā ũ sù-búe sòi-hụ̂: Iâ-sou iā táu-tsok, mẽng mn̂g-thû chiang chí-kâi pái tõ
8 chèng-nâng mīn-tsôi^{n}. Chèng-nâng chiũ chiáh kàu-pá: iáu chiũ khieh-sip só-tshûn phùa-tshùi kâi chhit-
9 nâ^{n}. Tãi-iak ũ sì-tshoi^{n}-nâng: Iâ-sou sái in sùa^{n}-khui.
10 Sûi-chiet kāng mn̂g-thû tsò-pû lóh-tsûn, lâi-kàu Tã-
11 má-nû-tā kâi tī-hng. Huap-lī-sài nâng tshut--lâi, khui-tshùi poh-m̄ng Iâ-sou, tùi I thó tshông-tõ thi^{n} kâi ki-
12 tiãu, ì sĩ ài^{n}-chhì Iâ-sou. Iâ-sou sim-sîn tūa-ē kám-thàn, chiũ tà^{n}, Chí-kâi sì-tō tsò-nî ài^{n} thó ki-tiãu, né? uá khak-sit kāng-nín tà^{n}, Pit bô ki-tiãu pun chí-kâi sì-
13 tō. Chiũ lī-khui in, tsài lóh-tsûn kùe-khụ̀ hièn^{n}-pôi^{n}.
14 Mn̂g-thû m̄-it-tit tsah-piá^{n}; tõ tsûn put-kùe ũ chék-
15 kò-piá^{n} tiā^{n}-tiā^{n}. Iâ-sou hun-hù in, tà^{n}, Tiéh sié-sim, thî-huâng Huap-lī-sài nâng kâi kà^{n}, kũa Hi-lút kâi kà^{n}.
16 In chiũ siang-ngí-lũn, tà^{n}, Sĩ in-ũi nán bô-piá^{n}, nō. Iâ-
17 sou tsai chiũ mn̄g in, tà^{n}, Nín tsò-nî in-ũi bô-piá^{n} chiũ tõ ngí-lũn, ně? nín huân-liáu m̄-mêng-péh, m̄-hiáu-ngõ,
18 hó^{n}? nín-kâi-sim huân-liáu thì-ngē^{n}, hé^{n}? Nín ũ mák, huân-sĩ thói^{n}-m̄-kì^{n}, hé^{n}? ũ hī^{n}, huân-liáu thia^{n}-m̄-tshut,
19 hé^{n}? iā bô it-tit, hé^{n}? Uá peh hụ́ ngõu-kò-piá^{n} pun ngõu-tshoi^{n} nâng, nín khieh-sip phùa-tshùi kâi, múa^{n}
20 jiéh-tsōi kheng, hé^{n}? In ìn--tà^{n}, Tsáp-jī. Iũ chhit-kò-piá^{n} pun sì-tshoi^{n} nâng, nín khieh-sip phùa-tshùi kâi,
21 múa^{n} jiéh-tsōi nâ^{n}, hé^{n}? In chiũ ìn--tà^{n}, Chhit. Iâ-sou chiũ tùi-in tà^{n}, Nín huân-sĩ m̄-hiáu-ngõ, hó^{n}?
22 Chiũ lâi-kàu Pek-sài-tā. Ũ nâng tùa chék-kâi chhe^{n}-
23 mê^{n}-nâng lâi-chiũ I, khiû Iâ-sou chiang-chhiú àn i. Iâ-sou līm hụ́-kâi chhe^{n}-mê^{n}-nâng kâi chhiú, khan i tshut--khụ̀ hie^{n}-gūa; í^{n}-keng phùi-nũa^{n} tõ i-kâi-mák, iũ chiang-
24 chhiú àn i, liáu chiũ mn̄g i, Lụ́ ũ só-thói^{n}-kì^{n}, mé? I chiũ kụ́-mák thói^{n}, iáu chiũ tà^{n}, Uá thói^{n}-kì^{n} nâng; sĩ
25 thói^{n}-kì^{n} nâng àn-kùe chhiũ-bák hiè^{n}-se^{n}, tõ-kiâ^{n}. Iâ-sou iũ-tsài chiang-chhiú àn i-kâi-mák; i chiũ tsù-mák lâi-thói^{n}, tit-tiéh tshuân-zú, chék-khài kâi muéh lóng-

26 tsóng thói^n kàu hīn-hīn. Iâ-sou sái i hûe-ke, hàm--tà^n, Lṳ́ chhiet mài jip-hie^n.

27 Iâ-sou kũa I kâi mn̂g-thû tshut--khṳ̀ Kai-sat-lī-a Hui-lip-pí hùa^n-kâi hie^n-lí: tõ lōu--kan Iâ-sou mn̄g I kâi

28 mn̂g-thû, tà^n, Nâng tà^n uá sī tî-tiâng, né? In chiũ kāng I tà^n, Si-sói Iak-hân: iā ũ nâng tà^n sī Í^n-lī-a; iā ũ nâng

29 tà^n, Sī soi^n-tsai--tang chék-nâng. Iũ mn̄g in, tà^n, Nā-sī nín tà^n uá sī tî-tiâng? Pí-tit ìn I, tà^n, Lṳ́ sī Ki-tok.

30 Iâ-sou hun-hù in, mài chiang I kâi sṳ̄ kāng-nâng tà^n.

31 Iâ-sou chià^n khí-thâu kà I kâi mn̂g-thû, kāng-in tà^n Jîn-tsṳ́ pit-tiā^n siũ ke-ke kan-khóu, pī chià^n-kâi chiáng-láu, kũa chì-si chià^n-kâi thâu-nâng, kũa thak-tsṳ-nâng, só iàm-khì, siāng-chhiá^n pī-suah, kùe sa^n-jit āu chiũ hók-

32 uáh. Iâ-sou hién-mêng tà^n chí-kâi-ūe. Pí-tit chiũ khan

33 I, khui-tshùi lâi cheh-hiâm I. Iâ-sou hui-tńg-sin thói^n I kâi mn̂g-thû, chiũ cheh-hiâm Pí-tit, tà^n, Sat-tān, thò--khṳ̀ uá pùe-āu: uân-khî lṳ́ bô thói-liām Siāng-tì kâi chhêng, sī thói-liām nâng kâi chhêng.

34 Chiũ kiè tāi-chèng-ke kũa I kâi mn̂g-thû bûa--lâi, tùi in tà^n, Huâm sī-mih-nâng ài^n tùe-tshông uá, chiũ tiéh siá-tiāu ka-kī, ta^n-khí i-kâi tsáp--jī kè lâi tùe-tshông uá.

35 In-ũi huâm sī-mih-nâng ài^n kiù i-kâi sè^n-miā^n, pit-tiā^n sàng-sit sè^n-miā^n; huâm sī-mih-nâng ũi-tiéh uá kũa hok-im kâi uân-kù tì sàng-sit sè^n-miā^n, pit-tiā^n kiù--tiéh sè^n-

36 miā^n. Uân-khî nâng jiák-sī tit-tiéh pìn-sì-kài, liáu sàng-

37 sit sè^n-miā^n, ũ sī-mih iah, né? Siāng-chhiá^n nâng ài^n

38 chiang tî-kâi lâi-ūa^n i-kâi sè^n-miā^n? Huâm sī-mih-nâng tõ chí îm-ak kâi sì-kài thói^n uá kũa uá-kâi-ūe tsò siáu-í, Jîn-tsṳ́ chiang I kâi Pē kâi iông-kuang kũa chèng sià^n-thien-sài lâi kâi sî-hāu, iā pit-tiā^n thói^n hṳ̄-kâi nâng tsò siáu-lí.

9 Iâ-sou iā tùi-in tà^n, Uá khak-sit kāng-nín tà^n, Tõ-chí-kò khiā khî-tang ũ nâng būe-chêng chhì--tiéh sí kâi khì-bī pit-tiā^n soi^n thói^n-kì^n Siāng-tì kok sêng-khuân chiũ lâi.

2 Kùe lák-jit āu Iâ-sou chiũ tùa Pí-tit, Iá-kok, Iak-hân, tua^n-tshūa in sa^n nâng chiē^n-kàu chék-kâi kûi^n-sua^n: Iâ-

3 sou tng in mīn-tsôi^n pièn-hùe: I kâi i-hók iáp-iáp-sih, chì-péh, sì-kan kâi piè-péh put-lêng sái i péh kàu chiè^n-
4 se^n. Ũ Í^n-lī-a kũa Mô-si hién-hīn pun in thói^n: tõ-kò
5 kāng Iâ-sou tà^n-ūe. Pí-tit tùi Iâ-sou ìn-tà^n, Sin-se^n, ún tõ chí-kò sĩ hó: iông ún tah sa^n-koi^n-liâu; chék-koi^n ũi-tiéh lṳ́, chék-koi^n ũi-tiéh Mô-si, chék-koi^n ũi-tiéh Í^n-lī-a.
6 In-ũi Pí-tit m̄-tsai tsò-nî ìn; uân-khî sa^n-nâng tūa kia^n-
7 kũ. Chiũ ũ hûn lâi-chia in: tshông-tõ hûn--tang ũ sia^n tshut--lâi, tà^n, Chí-kâi sĩ uá-kâi ài-tsṳ́: nín tiéh-thia^n
8 I. Sa^n-nâng thói^n sì-chiu-ûi, hut-jiên bô thói^n-kì^n chék-nâng, tua^n-tua^n Iâ-sou kũa in ka-kī tiā^n-tiā^n.

9 Kàu lóh-sua^n kâi sî-hāu, Iâ-sou hun-hù in, Jîn-tsṳ́ būe-chêng tshông-sí hók-uáh, mài chiang só-thói^n-kì^n
10 kâi sṳ̄ kāng-nâng tà^n. Mñg-thû kì-liām chí-kâi-ūe, siang-kàu-niê^n chí-kâi tshông-sí hók-uáh sī-mih ì-sṳ̀.
11 Chiũ mñg Iâ-sou, tà^n, Thák-tsṳ-nâng tà^n Í^n-lī-a eng-kai
12 soi^n kàu. Iâ-sou chiũ tùi-in tà^n, Í^n-lī-a sit sĩ soi^n kàu, hók-tñg tsu-sṳ̄: lūn-kip Jîn-tsṳ́ iā ũ kì-tsài, tà^n, I pit-
13 tiéh siũ ke-ke hũa-hāi, pī nâng só thói^n-khin? Uá kāng-nín tà^n, Í^n-lī-a í^n-keng kàu--liáu, nâng iā jīm-ì khuán-thāi i, zû soi^n só-kì-tsài i kâi sṳ̄ hiè^n-se^n.

14 Kàu chèng mñg-thû--kò, thói^n-kì^n tāi-chèng-ke tõ-ûi
15 in, iā ũ thák-tsṳ-nâng kāng-in piẽn-lũn. Chèng-nâng kì^n-tiéh Iâ-sou, chiũ tūa-ē khî-ī, sûi-chiet tsáu-bûa--lâi
16 tùi I kiâ^n-lói. Iâ-sou mñg in, tà^n, Nín kāng-in piẽn-lũn
17 tî-kâi? Chèng-nâng--tang ũ chék-nâng tùi I ìn-tà^n, Sin-se^n, uá tùa uá-kâi-kiá^n lâi-chiũ lṳ́, i pī é kâi siâ-sîn
18 só-tùe; chí-kâi-sîn chék-ē kàu léng i puáh-lóh; i chiũ lâu-nũa^n, kā-khí, siāng-chhiá^n sĩ kou-ta: uá chhiá^n lṳ́-
19 kâi mñg-thû tók-tshut chí-kâi-sîn; in put-lêng. Iâ-sou tùi-in ìn, tà^n, Aī-a, bô-sìn kâi sì-tō, uá tiéh kāng-nín tsò-pû-tõ kàu jiéh-kú, né? uá jím-nāi nín tiéh kàu jiéh-kú,
20 né? Tùa lṳ́-kâi-kiá^n bûa--lâi. In chiũ tùa i bûa--lâi Iâ-sou kò: Iâ-sou chék thói^n-kì^n i, siâ-sîn sûi-sî chiũ sái i thiu-thek, kan-khóu-tsāi; i chiũ tó-lóh-tī, huan-lâi khah-khṳ̀ lâu-nũa^n.
21 Iâ-sou mñg i-kâi-pē, Chí-kâi-sṳ̄ kip i-sin kàu-ta^n ũ
22 jiéh-kú? I tà^n, Tsṳ̄ sòi-kiá^n--sî. Lú-tshṳ̀ kák i tõ tsúi-

húe--kò, àiⁿ mit-hāi i: lṳ́ jiák-iā-sī õi, chiũ liên-mién ún,
23 pang-tsõ ún. Iâ-sou tùi i tàⁿ, Lṳ́ iā-sī õi! Ũ-sìn kâi
24 nâng buān-sṳ̄ tsò-tit-lâi. Hṳ́-kâi nôu-kiáⁿ kâi pē sûi-chiet kiè--tàⁿ, Uá sìn; ũ m̄-sìn iā khiû lṳ́ pang-tsõ uá.
25 Iâ-sou thóiⁿ-kìⁿ tāi-chèng tsáu-bûa--lâi tsũ-chip, chiũ tuah siâ-sîn, tùi-i tàⁿ, É kũa lâng kâi sîn a, uá mẽng lṳ́
26 lī-khui chí-kâi nâng tshut--lâi, mài tsài jip--khṳ̀. Sîn háu-kiè, sái i tūa-ē thiu-thek, chiũ tshut--lâi: nôu-kiáⁿ chhin-chhiẽⁿ sí chék-iēⁿ; tì-kàu chèng-nâng ũ chék-tūa-
27 ûe tàⁿ, I sī sí--liáu. Nā-sī Iâ-sou līm i-kâi-chhiú, hû i;
i chiũ tsáu-khí.
28 Jip kàu tshù-lāi, I kâi mn̂g-thû sai-ē mn̄g I, tàⁿ, Ún
29 tók-i put-tit. Iâ-sou chiũ kāng-in tàⁿ, Chí-khí-kâi, m̄-sī ēng khî-táu, chiũ bõi-tit-tiéh i tshut--lâi.
30 In chiũ lī-khui hṳ́-kò, tùi Ka-lī-lī keng-kùe; Iâ-sou
31 m̄-àiⁿ pun nâng tsai. In-ũi sī chí-sī I kâi mn̂g-thû, kāng-in tàⁿ, Jîn-tsṳ́ sī kòi tõ nâng kâi chhiú, nâng àiⁿ-
32 suah I; pī-suah āu ke saⁿ-jit I chiũ àiⁿ hók-uáh. Mn̂g-thû m̄-hiáu chí-kâi ūe-ì, iā m̄-káⁿ mn̄g I.
33 Chiũ kàu Ka-pek-lông: tõ tshù-lāi Iâ-sou mn̄g in, tàⁿ,
34 Nín tõ lōu--kan ngí-lūn tî-kâi? Mn̂g-thû tiām-tiām:
35 uân-khî tõ lōu--kan sī sie-cheⁿ tî-tiâng tūa. Iâ-sou tsõ-lóh, hàm tsáp-jī mn̂g-thû; chiũ tùi-in tàⁿ, Put-lūn tî-tiâng àiⁿ-tsò soiⁿ--kâi, i pit-tiāⁿ tõ chèng-nâng--tang
36 lóh-āu, tsò chèng-nâng kâi pók-hiáh. Iâ-sou tshú chék-
37 kâi sòi-kiáⁿ, pàng tõ in tìn-tang: phõ tõ chhiú, chiũ tùi-in tàⁿ, Huâm ēng uá-kâi-miâⁿ chiap-náp chék-kâi chièⁿ-seⁿ kâi sòi-kiáⁿ, chiũ-sī chiap-náp uá: huâm chiap-náp uá, iā m̄-sī chiap-náp uá, sī chiap-náp sái--uá-Chiá.
38 Iak-hân tùi Iâ-sou tàⁿ, Sin-seⁿ, ún thóiⁿ-kìⁿ chék-kâi-nâng ēng lṳ́-kâi-miâⁿ tõ-tók-kúi: chiũ tsó-chí i, uân-khî
39 i bô tùe-tshông nán. Iâ-sou tàⁿ, Mài tsó-chí i: bô nâng ēng uá-kâi-miâⁿ lâi-kiâⁿ ī-lêng, iáu chiũ khin-kōi pāng-
40 húiⁿ uá. Put-lūn sī-mih-nâng bô tùi-ték nán, chiũ-sī
41 tshông nán. Put-lūn sī-mih-nâng, in-ũi thóiⁿ nín sī sók-tõ Ki-tok, chiàⁿ khiéh chék-pue-tsúi khṳt nín lim, uá khak-sit kāng-nín tàⁿ, i pit-tiāⁿ bõi sit-lóh i-kâi pò-siéⁿ.
42 Huâm sī-mih-nâng sái sìn uá kâi mûi-sòi--tang chék-

nâng hām-lóh tsũe, lẽng-tsò pī tūa oi-bō-chiéh tiàu-
43 pàng ãm, lâi kák-lóh-hái, kèng-hó. Tháng-jiák lṳ́ chék-
chiah-chhiú sái lṳ́ hām-lóh tsũe, chiũ tiéh tok-tiāu: lṳ́
lẽng-tsò phùa-siè^n jip tõ se^n-uáh, mài tshûn sang-chhiú
45 jip tī-gék, put-mit kâi húe. Tháng-jiák lṳ́ chék-chiah-
kha sái lṳ́ hām-lóh tsũe, chiũ tiéh tok-tiāu: lṳ́ lẽng-tsò
kuái-kha jip tõ se^n-uáh, mài tshûn sang-kha kák-lóh tī-
47 gék. Tháng-jiák lṳ́ chék-chiah-mák sái lṳ́ hām-lóh
tsũe, chiũ tiéh khṳ́-tiāu: lṳ́ lẽng-tsò tók-mák jip Siãng-
48 tì kok, mài tshûn sang-mák kák-lóh tī-gék; tõ-hṳ́-kò in-
49 kâi-thâng put-sí, húe put-mit. In-ũi pit-sī ēng-húe tǹg-
tsò-iâm lâi-hùe kak-nâng.
50 Iâm sī hó: iâm jiák-sī sit-kiâm, ài^n ēng sī-mih-kâi lâi-
sái i ũ bī, né? Nín ka-kī lāi-tang tiéh-ũ iâm, jī-ke siang-
hûa-mók.

10 Iâ-sou tshông-tõ hṳ́-kò khí-sin, lâi-kàu Iû-thài kâi
tī-kài kũa Iak-tãn gūa-pôi^n: tsōi-tsōi nâng iũ-tsài lâi-
chiũ I; Iâ-sou chiè I kâi lī tsài kà-hùe in.
2 Ũ Huap-lī-sài nâng bûa--lâi mn̄g I, tà^n, Nâng hiu^n-
3 tiāu chhi háh-ngî, mé? sī ài^n-chhì Iâ-sou. Iâ-sou tùi-in
4 ìn--tà^n, Mô-si sī tsò-nî mẽng nín? In chiũ tà^n, Mô-si
5 èng-hṳ́ siá hiu^n-tsṳ lâi hiu^n-tiāu. Nā-sī Iâ-sou tùi-in
tà^n, Mô-si sī uân-khî nín-kâi-sim ngẽ^n, kù-tshṳ́ ũ siá-
6 tshut chí-kâi-mẽng khṳt nín. Tān-sī tshông-tõ tshàng-
tsãu buān-muéh kâi nguân-tsho, Siãng-tì tshàng-tsãu
7 nâng tsò-lâm, tsò-nńg. In-tshṳ́ nâng pit-tiā^n lī-khui
8 i-kâi pē-bó, ka-tshat i-kâi-chhi; nõ-nâng chiũ sêng
9 chék-thói: í^n-āu chiũ m̄-sī nõ, chiũ-sī chék-thói. Kù-
tshṳ́ Siãng-tì só phùe-háh--kâi, nâng m̄-hó hun-khui.
10 Tõ tshù-lãi, I kâi mn̂g-thû tsài-mn̄g I chí-kâi-sṳ̄.
11 Iâ-sou chiũ tùi-in tà^n, Put-lũn tî-tiâng hiu^n-tiāu i-kâi-
chhi, tshūa pát-nâng, chiũ-sī kiâ^n-îm tit-tsõ--tiéh
12 i-kâi-chhi: chhi zû-jiák khì-tiāu hu, kè pát-nâng, i iā
sī kiâ^n-îm.
13 Ũ nâng tùa sòi-kiá^n lâi-chiũ Iâ-sou, ài^n I àn-chhiú tõ
14 in: mn̂g-thû hiâm hṳ́-kâi-nâng. Nā-sī Iâ-sou thói^n-kì^n
chiũ tūa m̄-hua^n-hí, tùi mn̂g-thû tà^n, Iông chí-kâi sòi-

kiá^n lâi chiũ uá: mài tsó-chí in: uân-khî ũ Siãng-tì kok
15 kâi, sĩ chiè^n-se^n kâi nâng. Uá khak-sit kāng-nín tà^n,
put-lũn sĩ-mih-nâng ài^n sêng-siũ Siãng-tì kok jiák m̄-sĩ
16 chhin-chhiẽ^n sòi-kiá^n, chiũ tuàn-tuàn put-lêng jip. Iáu
chiũ phõ hià^n-kâi sòi-kiá^n, chhiú àn tõ in, kāng-in tsok-
hok.

17 Iâ-sou tshut--khṳ̀ tõ lõu-kan, ũ chék-kâi-nâng tsáu
kṳ̄n-tsôi^n--lâi, kũi I, chiũ mn̂g I, tà^n, Hó kâi Sin-se^n a, uá
18 tiéh tsò-nî tsò chià^n-oĩ tit ióng-se^n? Iâ-sou ìn i, tà^n, Lṳ́
tsò-nî chheng uá tsò hó? Tṳ̄ Siãng-tì tsṳ-gũa, bô chék-
19 nâng sĩ hó. Kài-mẽng lṳ́ iã tsai, tsu-zû, M̄-hó suah-nâng,
M̄-hó kiâ^n-îm, M̄-hó thau-tãu, M̄-hó tsò ké kâi chèng-kṳ̃,
M̄-hó khi-phièn nâng, Tiéh-kèng lṳ́-kâi-pẽ kũa lṳ́-kâi-bó.
20 Hṳ́-kâi-nâng chiũ tùi I tà^n, Sin-se^n, chí tsùa^n-kâi-sṳ̃ uá
21 tshông-tõ iù^n-nî^n lóng-tsóng ũ siú. Iâ-sou mák thói^n i,
chiũ ài-sieh i, tùi-i tà^n, Lṳ́ huân-liáu khueh-khiàm chék-
kiã^n: tiéh-khṳ̀, bõi lṳ́ chék-khài só-ũ kâi, lâi chín-chì
phîn-khiông, chiũ pit-tiã^n ũ tshâi tõ thi^n: iã tiéh-lâi,
22 lâi-tùe-tshông uá. Hṳ́-kâi-nâng thia^n--tiéh chí-kâi-ũe,
mĩn chiũ pièn-sek, iu-bũn chiũ khṳ̀: uân-khî i ũ ke-
ngiáp sĩ tũa.

23 Iâ-sou thói^n sì-chiu-ûi, chiũ tùi I kâi mn̂g-thû tà^n, Ũ
pù-kãu kâi nâng jip Siãng-tì kok, khá-m̄-sĩ oh-tsãi, a!
24 Mn̂g-thû khî-ĩ I kâi ũe. Iâ-sou iũ tsài ìn in, tà^n, Siáu-
tsṳ́, a, khùa-kõu chî^n-tshâi kâi nâng jip Siãng-tì kok
25 khá-m̄-sĩ oh-tsãi! Lóh-thóh tshuan-kùe tsam-khang,
26 pí--tiéh pù-nâng jip Siãng-tì kok, sĩ zú-kèng kõi. Mn̂g-
thû tũa-ẽ khî-ĩ, chiũ tùi I tà^n, Hiá chiè^n-se^n, tî-tiâng
27 õi-tit-kiù, né? Iâ-sou thói^n in, chiũ tà^n, Tõ nâng chiũ
put-lêng, tõ Siãng-tì chiũ bõi put-lêng: uân-khî tõ
Siãng-tì, sṳ̃-sṳ̃ tou õi.

28 Pí-tit chiũ khui-tshùi tùi Iâ-sou tà^n, Uń í^n-keng
29 siá-tiãu chék-khài, lâi tùe-tshông lṳ́. Iâ-sou tà^n, Uá
khak-sit kāng-nín tà^n, Huâm sĩ-mih-nâng, ũi-tiéh uá
kũa hok-im kâi uân-kù, siá-tiãu tshù-théh, hók-sĩ
hia^n-tĩ, hók-sĩ chí-mũe, hók-sĩ a-bó, hók-sĩ a-pẽ, hók-sĩ
30 kiá^n-jĩ, hók-sĩ tshân-hn̂g, chiũ tõ kim-sì bô-m̄-tit--tiéh
peh-pũe; hók-sĩ tshù-théh, hia^n-tĩ, chí-mũe, a-bó, kiá^n-jĩ,

tshân-hn̂g, kiam-kũa ũ khún-tók; tõ lâi-sì iā bô-m̄-tit--
31 tiéh ióng-se^n. Nā-sī hīn-kim tõ thâu kâi tsōi-tsōi chiang-ài^n tsò búe kâi; búe kâi iā chiang-ài^n tsò thâu kâi.

32 In tõ lōu--kan ài^n-chiẽ^n Iâ-lũ-sat-léng; Iâ-sou kiâ^n tõ in thâu-tsôi^n: mn̂g-thû hãi-ī; tùe tõ I ãu chiũ kia^n-kũ. Iâ-sou iũ-tsài tùa hṳ́ tsáp-jī mn̂g-thû, chiang ka-kī chiang-ài^n ngõ--tiéh tsùa^n-kâi-sṳ̄ khui-tshùi tùi-in tà^n,
33 chiũ tà^n, Nán chiẽ^n Iâ-lũ-sat-léng; Jîn-tsṳ́ chiang-ài^n pī-sàng tõ chèng chì-si-chiáng, kũa thák-tsṳ-nâng; in
34 chiũ ài^n ngí-tiā^n I sí, sàng-pun ī-pang-nâng: in chiũ ài^n hì-lõng I, phùi-nũa^n tõ I, ēng phûe^n-pi^n phah I, iáu chiũ suah-sí; kùe sa^n-jit-ãu I chiũ hók-uáh.

35 Si-pí-thài nõ-kâi-kiá^n, Iá-kok kũa Iak-hân, kiâ^n-bûa--lâi, tùi Iâ-sou tà^n, Sin-se^n, ún bô-lũn só-khiû tî-kâi,
36 nguān lṳ́ kāng-ún tsò-chiâ^n. Iâ-sou chiũ tùi-in tà^n,
37 Nín ài^n uá kāng-nín tsò-chiâ^n tî-kâi-sṳ̄? In tùi I ìn--tà^n, Sṳ̀-pun ún tsõ tõ lṳ́-kâi iông-kuang, chék-nâng tõ lṳ́
38 iũ-pôi^n, chék-nâng tõ tsó-pôi^n. Nā-sī Iâ-sou tùi-in tà^n, Nín m̄-tsai nín só-khiû--kâi. Uá só-ím kâi pue, nín õi
39 ím, mé? Uá só-siũ kâi sói-lói nín õi-siũ, mé? In chiũ tùi I tà^n, Uń õi. Iâ-sou chiũ tùi-in tà^n, Uá só-ím kâi pue, nín chiang-ài^n ím; uá só-siũ kâi sói-lói, nín chiang-
40 ài^n siũ: tãn-sī tsõ tõ uá iũ-pôi^n hók-sī tõ tsó-pôi^n, m̄-sī sók tõ uá hó-pun: sī soi^n ṳ̄-pī ài^n pun kâi nâng, chiũ sṳ̀-pun in.

41 Tsáp-kâi mn̂g-thû thia^n-tsai chí-kâi-sṳ̄, chiũ ũi-tiéh Iá-kok kũa Iak-hân huat-khí tūa put-zuát kâi sim.
42 Iâ-sou tiãu in lâi, chiũ kāng-in tà^n, Nín tsai só tshui-tsun lâi tî-lí ī-pang-nâng--kâi, in sī tsò tsú-jîn kuán-hat
43 in; in-kâi tãi-jîn ēng khuân-pè^n lâi kuán in. Zûi-tók tõ nín--tang m̄-sī chiè^n-se^n: nín--tang put-lũn tî-tiâng
44 ài^n-tsò tūa, pit-tiéh tsò nín-kâi kang-hiáh: put-lũn tî-tiâng tõ nín--tang ài^n-tsò thâu, pit-tiéh tsò chèng-
45 nâng kâi pók. Uân-khî Jîn-tsṳ́ lâi m̄-sī ài^n siũ nâng hók-sṳ̄, sī ài^n hók-sṳ̄ nâng, siāng-chhiá^n siá-tiāu I kâi sè^n-miā^n, lâi-thòi ke-ke nâng tsò sók-hûe kâi kè.

46 Iáu in chiũ kàu Iâ-lĩ-ko: Iâ-sou kāng I kâi mn̂g-thû,

kũa chėk-tũa-khûn nâng, tshut Iâ-lĩ-ko kâi sî-hāu, chiũ ũ Tí-mái kâi kiá^{n}, Pa-tí-mái, i sĩ chhe^{n}-mê^{n} kâi khụt-
47 chiȧh, tsõ tõ lōu-kî^{n}. Thia^{n}-tsai sĩ Ná-sat-lėk kâi Iâ-sou, chiũ khui-tshùi hàm--tà^{n}, Tã-phek kâi kiá^{n}-sun, Iâ-sou,
48 liên-mién uá. Ke-ke nâng hiâm i, hàm i tiėh tiām-tiām: nā-sĩ i zú-kèng tūa-tūa-sia^{n} hàm--tà^{n}, Tã-phek kâi kiá^{n}-
49 sun, liên-mién uá. Iâ-sou chiũ thêng-pōu, tà^{n}, Kiè i lâi. In chiũ kiè chí-kâi chhe^{n}-mê^{n}-nâng, kāng-i tà^{n}, Lụ́ tiėh
50 pàng-tá^{n}: khí--lâi, I tõ kiè--lụ́. Hụ́-kâi-nâng hám-khui
51 i-kâi-sa^{n}, pha--khí-lâi, lâi-kàu Iâ-sou kò. Iâ-sou chiũ mñg i, tà^{n}, Lụ́ ài^{n} uá kāng-lụ́ tsò sĩ-mih-sụ̄? Chhe^{n}-mê^{n}-nâng chiũ tùi I tà^{n}, Sin-se^{n}, uá ài^{n} tit--tiėh thói^{n}-kì^{n}.
52 Iâ-sou chiũ tùi-i tà^{n}, Lụ́ tsò-lụ́ khụ̀; lụ́-kâi-sìn kiù lụ́, liáu. I chiũ sûi-chiet tit--tiėh thói^{n}-kì^{n}, lōu--tang tùe-tshông Iâ-sou.

11 Iâ-sou kũa mñg-thû chiang-kụ̃n Iâ-lũ-sat-léng, chì-kàu Pek-huap-khî kũa Pek-tã-nî, tõ Ka^{n}-ná^{n}-sua^{n}, Iâ-sou
2 sái ka-kī kâi mñg-thû nõ-nâng, chiũ kāng-in tà^{n}, Nín tiėh tsò-nín khụ̀ kàu nín tùi-mīn kâi hie^{n}-lí: chėk-ē jip--khụ̀ sûi-chiet chiũ ngõ--tiėh chiah lụ̂-kiá^{n} pȧk--tõ-kò, tsụ̃-liáu m̄-pat ũ nâng khiâ--kâi; tiėh kói-liáu
3 tùa--lâi. Tháng-jiȧk ũ nâng tùi-nín mñg-tà^{n}, Nín tsò chí-kâi-sụ̄ sĩ tsò-nî? nín chiũ tiėh-tà^{n}, Sĩ Tsú ài^{n} ēng--tiėh; i sûi-chiet chiũ pit sái i tńg--lâi chí-kò.

4 Nõ-nâng chiũ khụ̀, ngõ--tiėh chėk-chiah lụ̂-kiá^{n} pȧk tõ mñg-kha, tõ gūa-kháu koi-lōu--kò; chiũ kói-khui.
5 Tõ hụ́-kò tõ-khiã kâi nâng ũ kâi tà^{n}, Nín tõ kói lụ̂-kiá^{n}
6 ài^{n}-tsò mih-sụ̄? Nõ-nâng chiè Iâ-sou kâi ũe, chiũ tùi-in
7 tà^{n}: in chiũ pàng in khụ̀. Chiũ tùa hụ́-kâi lụ̂-kiá^{n} kàu Iâ-sou kò, phuȧh in-kâi-sa^{n} tõ lụ̂ kâi sin-chiē^{n}; Iâ-sou chiũ khiâ i.

8 Ke-ke nâng chiũ tshụ ka-kī kâi sa^{n} tõ loū-chiē^{n}; ĩa ũ nâng tshụ chhiū-chhe^{n}, chiũ-sĩ tõ tshân-hñg--tang kuah
9 kâi. Kiâ^{n} thâu-tsôi^{n}, kũa tùe tõ-āu, kâi nâng khui-sia^{n} tà^{n}, Buān-hok, a; thoh Tsú-miâ^{n} lâi Kâi tit--tiėh sõng-
10 múi: chiang-kàu kâi kok tit--tiėh sõng-múi, chiũ-sĩ

nán tsóu-pẽ Tã-phek kâi kok: tõ chì-kau kâi ūi Buān-
hok, a.

11 Iâ-sou chiũ jip Iâ-lũ-sat-léng, iā jip tōi^{n}-tn̂g; í^{n}-keng
sì-chiu-ûi kàm-thói^{n} peh-muėh, jit iā àm--liáu, chiũ kāng
tsáp-jī mn̂g-thû tsò-pû tshut--khṳ kàu Pek-tã-nî.

12 Tõ mùa-khí, in tshông Pek-tã-nî tshut--lâi, liáu Iâ-sou
13 chiũ tóu khùn. Tõ hn̄g--kò thói^{n}-kì^{n} chėk-tsâng bô-hue-
kúe^{n}-chhiū se^{n} ũ hiėh, Iâ-sou chiũ bûa--khṳ, thói^{n} pa-lak
ũ só-se^{n}--bô: bûa--khṳ-kàu bô só-tit, zûi-sĩ hiėh tiā^{n}-
14 tiā^{n}; uân-khî m̄-tùi se^{n}-kúe^{n} kâi sî. Iâ-sou chiũ tùi-
chhiū tà^{n}, Tshông-kim í^{n}-āu chì-kàu ióng-sì, nguān bô
nâng tshông-tõ lṳ́--kò tit chiáh kúe^{n}-chí. I kâi mn̂g-
thû iā thia^{n}-kì^{n}.

15 In chiũ kàu Iâ-lũ-sat-léng: Iâ-sou chiũ jip tōi^{n}-tn̂g,
khí-chhiú jiāu-tiāu tōi^{n}-lāi tõ bói-bōi kâi nâng, léng-tó
16 táu-chî^{n} nâng kâi tshn̂g, bōi hún-chiáu nâng kâi í^{n}; iā
m̄-tsún sĩ-mih-nâng tùa khì-kũ keng-kùe tōi^{n}-tn̂g-lāi.
17 Iâ-sou chiũ kà-hùe, tùi-in tà^{n}, Khá-m̄ ũ kì-tsài, tà^{n},
Uá-kâi-tshù pit chheng-tsò chèng pang-kok khî-táu kâi
18 tshù? nā-sĩ nín ēng chí-kâi tsò tshát-tàu. Chì-si chèng-
thâu-nâng kũa chèng thák-tsṳ-nâng thia^{n}-kì^{n}, chiũ
tshūe tsò-nî õi-tit mit-hāi Iâ-sou: uân-khî ùi-kũ I, in-ũi
chèng-nâng sĩ khî-ĩ I kâi kà-hùn.

19 Kàu mê-hng-sî Iâ-sou chiũ tshut siâ^{n}-gũa.

20 Mùa-mn̂g-khí tùi hṳ́-kò keng-kùe, in chiũ thói^{n}-kì^{n}
hṳ́-tsâng bô-hue-kúe^{n} tsṳ̄ chhiū-kṳn kàu-chiē^{n} kou-ta--
21 khṳ. Pí-tit it-tit chiũ tùi Iâ-sou tà^{n}, Sin-se^{n}, thói^{n}, a,
lṳ́ só-chiù kâi bô-hue-kúe^{n}-chhiū kou-ta--khṳ-liáu.
22,23 Iâ-sou tùi-in tap--tà^{n}, Tiėh-sìn Siāng-tì. Uá khak-sit
kāng-nín tà^{n}, Huâm sĩ-mih-nâng tùi chí-kâi-sua^{n} tà^{n},
Lṳ́ tiėh pĩ nâng súa, khṳ kák-lòh hái; sim--tang jiák-sĩ
bô-gî, sìn só-tà^{n} kâi ūe pit-tiā^{n} tsò-chiâ^{n}; i chiũ tit--tiėh
24 chiâ^{n}. Kù-tshṳ́ uá kāng-nín tà^{n}, Huâm nín só khṳt-
khiû, tiėh sìn-tsò tit--tiėh, chiũ pit-tiā^{n} kāng-nín tsò-
25 chiâ^{n}. Nín khiã tõ khî-táu kâi sî-hāu, jiák-sĩ kāng-nâng
ũ sĩ-mih hiâm-khiah, chiũ tiėh-sià i; nín thi^{n}-chiē^{n} kâi
Pẽ iā chiũ hó sià-mién nín-kâi-kùe.

27 Chiũ tsài-lâi kàu Iâ-lũ-sat-léng: Iâ-sou tõ tōi^{n}-lāi tõ

kiâ^n, tsu-ūi chì-si-chiáng, kũa thåk-tsṳ nâng, kũa
28 chiáng-láu, bûa--lâi; chiũ mn̄g I, tà^n, Lṳ́ sĩ thoh sĩ-
mih-khuân lâi tsò chí chià^n-kâi-sṳ̄? sĩ tî-tiâng thoh lṳ́
29 chí-kâi-khuân lâi-tsò chí chià^n-kâi-sṳ̄? Iâ-sou chiũ tùi-
in tà^n, Uá iā lâi-mn̄g nín chėk-kù, nín tiėh-ìn uá, uá
chià^n kāng-nín tà^n uá sĩ thoh sĩ-mih-khuân lâi-tsò chí
30 chià^n-kâi-sṳ̄. Iak-hân kâi sói-lói sĩ tshông-tõ thi^n, a sĩ
31 tshông-tõ nâng? chhiá^n ìn uá. In chiũ jĩ-ke kåu-niê^n,
tà^n, Nán jiåk-sĩ tà^n, Tshông-tõ thi^n; I pit-tiā^n chiũ tà^n,
32 Chiè^n-se^n nín tsò-nî m̄-sìn i, né? Jiåk-sĩ tà^n, Tshông-tõ
nâng—in chiũ ùi peh-sè^n: in-ũi chèng-nâng thói^n Iak-
33 hân sit sĩ soi^n-tsai-nâng. Chiũ tùi Iâ-sou tap-tà^n, Uń
m̄-tsai. Iâ-sou chiũ tùi-in tà^n, Uá iā bô kāng-nín tà^n uá
sĩ thoh sĩ-mih-khuân lâi-tsò chí chià^n-kâi-sṳ̄.

12 Iâ-sou khui-tshùi ēng phì-zũ tùi-in káng-lũn. Ũ
chėk-kâi-nâng chèng phû-thô-hn̂g, siet-lî lâi-ûi, liú-khut
lâi-kah chiú-tsåh, khí kâi-kûi^n-lâu, tsou pun hn̂g-tõi^n,
2 iáu chiũ kùe-kok. Kåu-khî i chiũ sái chėk-kâi-pók khṳ̀
hià^n-kâi hn̂g-tõi^n--kò, ài^n kāng hià^n-kai hn̂g-tõi^n siu
3 phû-thô-hn̂g tang kâi kúe^n. In chiũ liåh i, phah i, sái i
4 khang-khang khṳ̀. Iũ sái påt-kâi-pók; in chiũ sie^n--
5 tiėh i-kâi-thâu, iũ zók i. Iũ sái påt-kâi; chí-kâi in chiũ
6 suah-sí: iũ ke-ke påt-kâi; ũ-kâi phah, ũ-kâi suah. I
huân-ũ chėk-kâi; sĩ i ài-sieh kâi kiá^n: kiáu-búe chiũ
sái i khṳ̀ in--kò, siẽ^n-tà^n, In pit-tiā^n kèng uá-kâi-kiá^n.
7 Nā-sĩ hṳ́-hià^n-kâi hn̂g-tõi^n kåu-niê^n, tà^n, Chí-kâi sĩ i-kâi
ãu-sṳ̂; chhiá^n lâi-suah i, chí-kâi-ngiåp chiũ tsò nán-
8 kâi--liáu. Chiũ liåh i, suah i sí, kåk-tshut phû-thô-hn̂g
9 tsṳ-gũa. Aǹ-chiè^n-se^n, phû-thô-hn̂g kâi tsú ài^n tsò-nî
kiâ^n? i pit ài^n-lâi, chiũ tu-mit hià^n-kâi hn̂g-tõi^n, chiang
10 i-kâi phû-thô-hn̂g hù-pun påt-nâng. Nín khá-sĩ chí-tsat
sià^n-kia^n iā m̄-pat thåk, hé^n?

Sai-pẽ-thâu só khì-tiāu kâi chièh,
Chí-kâi sêng-tsò tshù-kak-thâu kâi chièh:
11 Chí-kâi-sṳ̄ sĩ tshông-tõ Tsú,
Nán thói^n-tièh chiũ khî-ĩ.
12 In chiũ tshūe ài^n-liåh I; iũ ùi peh-sè^n; uân-khî thói^n-

tshut I chí-kâi phì-zũ sĩ tà^n--tie̍h in: chiũ lĩ-khui I, tsò-in khṳ̀.

13 In chiũ sái Huap-lĩ-sài nâng kũa Hi-lu̍t táng sù-nâng 14 khṳ̀-chiũ I, lâi chiang I kâi ūe tng-hāi I. Kàu--liáu, in chiũ tùi I tà^n, Sin-se^n, ún tsai lṳ́ sĩ chin-si̍t, iā bô-huâng tî-tiâng: uân-khî lṳ́ bô thói^n nâng kâi gūa-māu, zûi-sĩ tshông-chin kà--nâng Siāng-tì kâi tāu-lōu: Na̍p-15 sùe hôi^n Kai-sat tie̍h a m̄-tie̍h? Ún tie̍h-na̍p, a sĩ m̄-hó na̍p? Nā-sĩ Iâ-sou, in-ũi tsai in sĩ ké-hó, chiũ tùi-in tà^n, Nín tsô-nî chhì uá, né? khie̍h che̍k-phuat-ngṳ̂n, lâi 16 khu̍t uá thói^n. In chiũ khie̍h--lâi. I chiũ tùi-in tà^n, Chí-kâi hêng-siè^n kũa hō-thâu sĩ tî-tiâng kâi, né? In 17 chiũ tùi I tap-tà^n, Sĩ Kai-sat kâi. Iâ-sou chiũ tùi-in tà^n, Tie̍h chiang Kai-sat kâi mue̍h hôi^n Kai-sat, iā tie̍h chiang Siāng-tì kâi mue̍h hôi^n Siāng-tì. In chiũ tūa khî-ĩ Iâ-sou.

18 Iáu ũ Sat-thú-kai nâng bûa--lâi, in sĩ tà^n bô-ũ ho̍k-19 ua̍h; in chiũ mn̄g I, tà^n, Sin-se^n, Mô-si siá-tsṳ pun ún, tà^n, Jia̍k-sĩ nâng kâi hia^n-tĩ sí, sin-āu tshûn i-kâi-chhi, iā zũi-lo̍h bô-kiá^n, hia^n-tĩ tie̍h-tshūa i-kâi-chhi, chiũ se^n 20 chéng-tsa̍k lâi sêng-sṳ̄ i-kâi hia^n-tĩ. Ũ hia^n-tĩ chhit-nâng: tūa--kâi tshú-chhi, āu sí, bô zũi-lo̍h chéng-tsa̍k; 21 tõi^n-jĩ--kâi iā tshú i, iā sí, sin-āu iā bô zũi-lo̍h chéng-tsa̍k; tõi^n-sa^n iā sĩ chiè^n-se^n: chhit-nâng lóng-tsóng bô 22 zũi-lo̍h chéng-tsa̍k. Kàu kiáu-búe chí-kâi hũ-jîn iā sí. 23 Tõ ho̍k-ua̍h kâi sî-hāu, tõ chí-chià^n-nâng tsṳ-tang, hũ-jîn sĩ tî-tiâng kâi chhi? uân-khî hṳ́ chhit-nâng lóng-tsóng tshūa i tsò chhi.

24 Iâ-sou tùi-in tà^n, Nín siē^n-tshò khá-m̄-sĩ uân-in m̄-pat 25 sià^n-kia^n, iā m̄-pat Siāng-tì kâi khuân-lêng? In-ũi nâng tshông-sí ho̍k-ua̍h kâi sî-hāu, iā bô-tshūa iā bô-kè; zûi-26 sĩ chhin-chhiē^n thien-sài tõ thi^n hiè^n-se^n. Nā-sĩ lũn-ki̍p sí-nâng, in kúa^n-jiên ho̍k-ua̍h; nín khá-sĩ m̄-pat tha̍k tõ Mô-si kâi tsṳ, lũn chhì-tsâng hṳ́-che̍k-tsat, chiũ-sĩ tà^n Siāng-tì tùi Mô-si tà^n-ūe, tà^n, Uá sĩ A-pek-la̍h-hán kâi Siāng-tì, Ī^n-sat kâi Siāng-tì, Iá-kok kâi Siāng-tì? 27 I m̄-sĩ sí-nâng kâi Siāng-tì, sĩ ua̍h-nâng kâi Siāng-tì: nín sĩ tūa-tshò.

28 Thák-tsṳ-nâng tang ũ chék-kâi-nâng lâi, thia^{n}-kì^{n} in tõ piẽn-lũn, tsai Iâ-sou ìn in sĩ hó, chiũ mn̄g I, Tî-kiã^{n}
29 kài-tiâu sĩ chèng-kài tsṳ-tang tõi^{n}-it? Iâ-sou tap-tà^{n}, Tõi^{n}-it-tiâu sĩ tà^{n}, Í^{n}-sek-liėt tsók tiėh-thia^{n}; Tsú, chiũ-
30 sĩ nán-kâi Siãng-tì, Tsú sĩ chėk: lṳ́ iā tiėh chĩn lṳ́-kâi-sim, chĩn lṳ́-kâi-sè^{n}, chĩn lṳ́-kâi-ì, chĩn lṳ́-kâi-lát, ài-sieh
31 Tsú, lṳ́-kâi Siãng-tì. Tõi^{n}-jĩ sĩ chí-kâi, Tiėh ài-sieh lṳ́-kâi tshù-pi^{n} tn̄g-zû ka-kī. Bô pát-tiâu-kài tũa-kùe chí nõ-tiâu.

32 Hṳ́-kâi thák-tsṳ-nâng chiũ tùi I tà^{n}, Sin-se^{n}, lṳ́ tà^{n} I
33 sĩ chėk, sít-tsãi sĩ; I tsṳ-gũa iā bô pát-kâi: nâng chĩn-sim, chĩn-sè^{n}, chĩn-lát, ài-sieh I, iũ ài-sieh tshù-pi^{n} tn̄g-zû ka-kī, pí chék-khài tshuân-se^{n}-kháu kâi sie-chì
34 kũa chì-sṳ̃ sĩ tũa iáu-kiê^{n}. Iâ-sou thói^{n}-tshut i ìn-tap sĩ hiáu-lí, chiu tùi-i tà^{n}, Lṳ́ lî Siãng-tì kok m̄-hn̄g. Tshṳ́-ãu, chiũ bô nâng ká^{n} poh-mn̄g I, liáu.

35 Iâ-sou tõ tõi^{n}-tn̄g tõ kà-hùe, chiũ tùi-nâng mn̄g-tà^{n}, Chià^{n}-kâi thák-tsṳ-nâng tà^{n} Ki-tok sĩ Tã-phek kâi kiá^{n}-
36 sun sĩ tsò-nî? Tã-phek ka-kī kám--tiėh Sià^{n}-sîn chiũ tà^{n},

> Tsú tùi uá Tsú tà^{n},
> Tsõ tõ uá iũ-pôi^{n},
> Thãi uá sái lṳ́ hùa^{n}-kâi chhiû-ték tsò lṳ́ kha-ẽ kâi kha-táh.

37 Tã-phek ka-kī chheng I tsò Tsú; chiè^{n}-se^{n} tsò-nî sĩ i-kâi kiá^{n}-sun, né? Tãi-chèng-ke hua^{n}-hí thia^{n} I.

38 Iâ-sou tõ kà-hùe--tang iũ tà^{n}, Tiėh kṳ́n-huâng chià^{n}-kâi thák-tsṳ-nâng, in sĩ hàu^{n} chhēng tn̄g-sa^{n} lâi iû-kiâ^{n},
39 tõ koi-chhĩ ài^{n} nâng kiâ^{n}-lói, tõ chià^{n}-kâi hũe-tn̄g hàu^{n}
40 tsõ siãng-ũi, siáh--kan hàu^{n}-tsõ thâu-siáh: in sĩ thun-chiáh kúa-hũ kâi ke, in-ũi tsuang gũa-mãu chiũ kú-tn̄g khî-táu; chí-chià^{n}-nâng pit chiang siũ-tsũe zú-tũa.

41 Iâ-sou tsõ-lóh tõ khòu-pâng tùi-mīn, chiũ thói^{n}-kì^{n} chèng-nâng kák tâng-chî^{n} lóh khòu-pâng: ũ pù-nâng--
42 húe ke-ke kák tsõi-tsõi lóh-khṳ̀. Iā ũ chék-kâi phîn-khiông kâi kúa-hũ lâi, i chiũ lóh nõ-kâi pùa^{n}-lî, chiũ-sĩ
43 chék-lî. Iâ-sou chiũ kiè I kâi mn̄g-thû bûa--lâi, chiũ tùi-in tà^{n}, Uá khak-sit kāng-nín tà^{n}, Chí-kâi phîn-

khiông kâi kúa-hũ só-lóh kâi sĩ ke--kùe chí-chèng-nâng
44 chià^{n}-lóh khòu-pâng kâi: uân-khî in lóng-tsóng sĩ
tshông-tõ in ụ̂-tshûn kâi lâi-lóh; nā-sĩ chí-kâi hũ-jîn
tshông-tõ i-kâi phîn-huát sĩ lóh huâm i só-ũ kâi, chiũ-sĩ
i tōu-se^{n} kâi tshuân-ngiáp.

13 Iâ-sou tshông-tõ tōi^{n}-tn̂g tshut--khụ̀, I kâi mn̂g-thû
tsụ-tang chék-nâng tùi I tà^{n}, Sin-se^{n}, lụ́ thói^{n}, chí-khí-
2 chiéh, kũa chí-khí tshù-théh, ā! Iâ-sou chiũ tùi-i tà^{n},
Chí chià^{n}-kâi tūa tshù-théh lụ́ thói^{n}-kì^{n}, mé? chiang-lâi
tõ-chí-kò bô tshûn chék-kò-chiéh tháh tõ chiéh-téng,
pit-tiā^{n} bô-m̄ thiah-hùi.
3 Iâ-sou tsõ tõ Ka^{n}-ná^{n} sua^{n} kāng tōi^{n}-tn̂g tùi-mīn, Pí-
4 tit kũa Iá-kok, Iak-hân, An-tit-liét, sai-ẽ mn̄g I, Chhiá^{n}
kāng-ún tà^{n}, tî-kâi sî-hāu ũ chí tsùa^{n}-kâi-sụ̄? iáu chí
tsùa^{n}-kâi-sụ̄ chiang-kụ̄n ài^{n} lóng-tsóng uân-pit ũ sĩ-mih
soi^{n}-tiāu?
5 Iâ-sou chiũ khui-tshùi tùi-in tà^{n}, Tiéh kụ́n-huâng mài
6 pĩ nâng ín-iú--khụ̀. Chiang-lâi tsōi-tsōi nâng ài^{n} māu
uá-kâi-miâ^{n} chiũ lâi, tà^{n}, Uá chiũ-sĩ; chiũ ín-iú ke-ke
7 nâng. Iáu nín thia^{n}-kì^{n} che^{n}-chièn, kũa che^{n}-chièn kâi
hong-sia^{n}, tõ hụ́-kâi sî-hāu nín mài kia^{n}-tõng: chí tsùa^{n}-
8 kâi-sụ̄ sĩ pit-tiā^{n} ũ--kâi; zûi-sĩ muát-khî būe-kàu. In-ũi
mîn chiang-ài^{n} kong-phah mîn, kok iā ài^{n} kong-phah
kok: iā sûi-tî-kò chiang-ũ tĩ chín; iā ũ ki-hng; chí
tsùa^{n}-kâi-sụ̄ sĩ tsai-lān kâi khí-thâu.
9 Nā-sĩ nín tiéh ka-kī kụ́n-sín, uân-khî in ài^{n} kòi-sàng
nín pun kong-hũe, tõ chià^{n}-kâi hũe-tn̂g nín iā chiang-ài^{n}
siũ-phah; nín iā ũi-tiéh uá pit khiā tõ chià^{n}-kâi bú-thâi
10 kũa kun-uâng mīn-tsôi^{n}, lâi tùi-in tsò chèng-kụ̄. Hok-
11 im iā pit-tiā^{n} soi^{n} thuân pun buān-mîn. Kàu nâng khan
nín khụ̀ kòi-sàng, mài soi^{n} khùa-lụ̄ ài^{n} tà^{n} tî-kâi: chiũ-
sĩ tõ hụ́-sî só sụ̀-pun nín kâi ūe, nín chiũ tiéh-tà^{n} chí-kâi,
12 uân-khî m̄-sĩ nín tõ-tà^{n}-ūe, zûi-sĩ Sià^{n}-sîn tõ-tà^{n}. Hia^{n}-
tĩ chiang-ài^{n} kòi-sàng hia^{n}-tĩ khụ̀-sí, pẽ iā kòi-sàng i-kâi-
kiá^{n}; kiá^{n} iā chiang-ài^{n} heng-khí lâi-hāi pẽ-bó, sái in
13 tì-sí. Nín iā ũi-tiéh uá-kâi-miâ^{n} pun chèng-nâng só-lóu:
nā-sĩ õi-nāi kàu-búe, chí-kâi-nâng chiũ tit-kiù.

14 Tãn-sĩ nín chėk-ē thói^{n}-kì^{n} hṳ́-kâi tshân-hāi khó-ù kâi muėh khiã tõ i m̄-eng-kai khiã kâi ūi-tshṳ̀ (thák kâi nâng tiėh siē^{n}-tit-mêng), tõ-hṳ́-sî tõ Iû-thài kâi nâng tiėh-tô-15 tsáu kàu sua^{n}: tõ tshù-téng kâi nâng mài-lóh--khṳ̀, iũ 16 mài jip--khṳ̀ khiėh i tshù-lãi kâi muėh: tõ tshân--kâi 17 mài tò-tńg--khṳ̀ khiėh i-kâi-hiû^{n}. Hṳ́-jit huâi-tho kâi 18 hũ-jîn kũa phõ-kiá^{n} chhī-nĩ kâi hũ-jîn, āi-a! Nín iā 19 tiėh khî-khiû chí-kâi-sṳ̄ mài tùi tang-thi^{n}. Uân-khî tõ hṳ́-kâi sî-jit sĩ tsai-lān, chiũ-sĩ tsṳ̃ Siãng-tì só-tsãu kâi sì-kài khí-tsho, chì-kàu hĩn-kim, būe-pat ũ chhin-chhiē^{n} 20 chí-kâi, chì-kàu-ãu iā bô-ũ. Jiák m̄-sĩ Tsú ũ kiám-chié hṳ́-kâi jit-khî, chiũ huâm ũ hueh-nėk--kâi tshuân bô tit-kiù: zûi-sĩ ũi-tiėh suán-mîn, chiũ-sĩ I só-suán kâi, I 21 chiũ ũ kiám-chié hṳ́-kâi jit-khî. Kàu hṳ́-sî tháng-jiák ũ nâng kāng-nín tà^{n}, Lâi-thói^{n}, Ki-tok tõ-chí-kò, a; hók-sĩ, 22 Lâi-thói^{n}, tõ-hṳ́-kò, a; nín mài-siėn: uân-khî chiang-lâi ũ ké kâi Ki-tok, kũa ké kâi soi^{n}-tsai-nâng khí--lái, tsò-tshut ĩ-chiah khî-sṳ̄, tì-sái-kàu suán-mîn, jiák-sĩ õi ín-23 iú--tit, chiũ khṳt-in ín-iú--khṳ̀. Nín tiėh ka-kī kṳ́n-sín: uá kak-sṳ̄ kāng-nín soi^{n}-tà^{n}--liáu.

24 Hṳ́-hùa^{n}-sî, hṳ́-kâi tsai-lān tsṳ-āu, jit-thâu ài^{n} hun-àm, 25 guėh iā m̄-huat-tshut i-kâi-kng, chhe^{n} iā tshông thi^{n}-26 téng tũi-lóh, thien-siãng iā ài^{n} chín-tõng. Kàu hṳ́-sî nâng chiũ thói^{n}-kì^{n} Jîn-tsṳ́ chip tūa khuân-lêng hién 27 iông-kuang, sêng-hûn chiũ lâi. I chiũ ài^{n}-sái chèng-thien-sài tshut--khṳ̀, chiũ tshông sì-huang, chiũ-sĩ tshông tī-kėk chì-kàu thi^{n}-pi^{n}, tsũ-chip I kâi suán-mîn.

28 Ta^{n} nín hó chiang bô-hue-kúe^{n}-chhiū lâi-thia^{n} i-kâi phì-zũ: i-kâi-ki í^{n}-keng sĩ jiû-lùn, iā huat-hiėh, nín chiũ 29 tsai hē-thi^{n} kṳ̃n--liáu; nín iā tiėh chiè^{n}-se^{n}, kàu thói^{n}-kì^{n} chí tsùa^{n}-kâi-sṳ̄ chiang-ài^{n} tsò-chiâ^{n}, chiũ tiėh-tsai 30 sĩ kṳ̃n, tú-kàu mn̂g-kha--liáu. Uá khak-sit kāng-nín tà^{n}, Chí-kâi sì-tō būe-chêng-kùe, chí chià^{n}-kâi-sṳ̄ pit-tiā^{n} 31 lóng-tsóng tsò-chiâ^{n}. Thi^{n} tī chiang-ài^{n} buâng-kùe: zûi-tók uá-kâi-ūe bõi buâng-kùe.

32 Lũn hṳ́-jit hṳ́-sî bô nâng tsai, thi^{n}-chiē^{n} kâi thien-sài iā m̄-tsai, Kiá^{n} iā m̄-tsai, zûi-sĩ Pē tsai.

33 Tiėh kṳ́n-sín, kéng-chhé^{n}, khî-táu: uân-khî nín m̄-

34 tsai hṳ́-kâi jit-khî sĩ tõ tî-kâi sî-hāu. Sĩ chhin-chhiē^{n} tshut-gũa-nâng, lī-khui i-kâi-tshù, chiũ thoh-khuân pun i chià^{n}-kâi-pók, pun kak-nâng kâi kang, iũ mēng pé-
35 mn̂g kâi tiéh-tsai-chié^{n}. Kù-tshṳ̄ tiéh kéng-chhé^{n}: uân-khî nín m̄-tsai ke-tsú tî-sî ài^{n}-lâi, hók-sĩ tõ mê-hng, hók-sĩ tõ pùa^{n}-mê, hók-sĩ tõ koi thî kâi sî-hāu, hók-sĩ tõ
36 mn̂g-khí-tsá; khióng-ùi hut-jiên lâi thói^{n}-tiéh nín tõ út.
37 Uá só hun-hù nín kâi, iā sĩ hun-hù chèng-nâng, Tiéh kéng-chhé^{n}.

14 Kùe ke nõ-jit sĩ Zũ-uát kũa Tṳ̄-kà^{n} kâi tsoih: chì-si chèng-thâu-nâng, kũa thák-tsṳ-nâng chiũ tshūe tsò-nî
2 õi-tit ēng-kòi liáh Iâ-sou, lâi-suah I sí; uân-khî in sĩ tà^{n}, M-hó tùi tsoih-khî, khióng-ùi mîn--kan se^{n}-luãn.
3 Iâ-sou tõ Pék-tã-nî, tõ thái-ko nâng Si-mn̂g kâi ke-lãi, tsõ tõ-chiáh, ũ chék-kâi hũ-jîn khiéh gék-tsun tshō chì tien-tõng kâi ná-tát phang-ko; i chiũ khà-khui gék-
4 tsun, chiang-ko tò tõ Iâ-sou kâi thâu-téng. Nā-sĩ ũ nâng m̄-hua^{n}-hí, jī-ke tõ-tà^{n}, Chiè^{n}-se^{n} tak-nn̄g chí-kâi
5 phang-ko ũ sĩ-mih-ēng? In-ũi chí-kâi-ko hó bōi sa^{n}-tsáp gũa nié^{n}-ngṳ̂n lâi-pun phîn-khiông nâng. In chiũ hiâm-ngí chí-kâi hũ-jîn.
6 Nā-sĩ Iâ-sou tà^{n}, Kui i khṳ̀; nín tsò-nî lân-ûi i, né?
7 i sĩ kāng-uá tsò múi-siēn kâi sṳ̄. Uân-khî nín ũ phîn-khiông nâng tsong-kú kāng-nín tsò-pû, bô-lũn tî-kâi sî-hāu nín iā-sĩ ài^{n}, chiũ õi-tit hó khuán-thāi in: tók-tók
8 uá bô tsong-kú kāng-nín tsò-pû. Chí-kâi hũ-jîn sĩ chiè i só-õi kâi chiũ tsò: i sĩ ṳ̄-soi^{n} buah uá-kâi-sin ṳ̄-pī khṳ̀
9 mâi-tsn̂g. Uá iā khak-sit kāng-nín tà^{n}, pìn-sì-kài put-lũn tî-kò thuân hok-im, chí-kâi hũ-jîn só-tsò chí-kâi-sṳ̄ iā pit-ũ thuân-sút, sái nâng kì-liãm i.
10 Hṳ́ tsáp-jī nâng--tang kâi Ka-liák nâng Iû-tã chiũ khṳ̀-kì^{n} chì-si chèng-thâu-nâng, ài^{n} kòi-sàng Iâ-sou pun
11 in. In thia^{n}-kì^{n} chiũ hua^{n}-hí, iā èng-hṳ́ chiang-ngṳ̂n pun i. I chiũ tshūe tsò-nî õi-tit ũ ki-hũe kòi-sang Iâ-sou pun in.
12 Tṳ̄-kà^{n}-tsoih kâi thâu-jit, chiũ-sĩ hièn zũ-uát-chì kâi jit, Iâ-sou kâi mn̂g-thû chiũ mn̄g I, tà^{n}, Lṳ́ ài^{n} ún khṳ̀

13 tî-kò ṳ̄-pī pun lṳ́ chiȧh zū-uȧt-tsoih? Iâ-sou chiū sái
ka-kī kâi mn̂g-thû nō-nâng, iā kāng-in tà^n, Nín tiėh jip-
siâ^n, chiū ū chėk-kâi-nâng khiâ tsúi-pân ngō--tiėh nín;
14 nín tiėh-tùe i; iáu i tùi tî-kò jip--khṳ̀ nín chiū tiėh tùi
tshù-tsú tà^n, Sin-se^n tà^n, Uá-kâi kheh-thia^n tō-tî-kò? uá
ài^n tō-hṳ́-kò kāng uá-kâi mn̂g-thû tsò-pû chiȧh zū-uȧt-
15 tsoih. I chiū ài^n pun nín thói^n chėk-kâi tūa-lâu, ua^n-
16 pâi pīn-pīn: nín tō-hṳ́-kò hó kāng-nán pī-phōi^n. Mn̂g-
thû chiū tshut--khṳ̀, lâi-kàu siâ^n--kò chiū ngō-tiėh zû
Iâ-sou só kāng-in tà^n kâi ūe: chiū pī-phōi^n zū-uȧt-tsoih.
17 Kàu mê-hng Iâ-sou kūa tsáp-jī mn̂g-thû chiū lâi.
18 In tsō tō chiȧh, Iâ-sou chiū tà^n, Uá khak-sit kāng-nín
tà^n, Nín--tang chėk-nâng chiang-ài^n kòi-sàng uá, chiū-sī
19 kāng-uá tsò-pû tō-chiȧh--kâi. In chèng-nâng chià^n
huân-ló, chėk-nâng chėk-nâng tō-mn̄g I, tà^n, Sī uá, mé?
20 Iâ-sou chiū kāng-in tà^n, Sī tsáp-jī nâng--tang chėk-
21 nâng, kāng-uá chhiú tsò-chėk-ē lȯh-pûa^n. Jîn-tsṳ́ chiè
kia^n-tsṳ só kì-tsài I kâi ūe ài^n khṳ̀-sì--liáu: zûi-sī bōi
Jîn-tsṳ́ kâi nâng, āi, a! chí-kâi-nâng mài-se^n tō sì chiū
kèng-hó.
22 In chià^n tō-chiȧh kâi sî-hāu Iâ-sou khiėh-piá^n, táu-
tsok liáu chiū peh-phùa pun in, tà^n, Nín khiėh: chí-kâi
23 sī uá-kâi-sin. Iū khiâ chėk-kâi-pue, táu-tsok liáu chiū
24 pun in: in chiū lóng-tsóng ím. Iâ-sou chiū kāng-in tà^n,
Chí-kâi sī uá-kâi-hueh, chiū-sī mêng-ieh kâi hueh, ūi-
25 tiėh ke-ke nâng lâu-tshut. Uá khak-sit kāng-nín tà^n,
Tsṳ̄-kim í^n-āu uá m̄ tsài-ím phû-thô kâi tsap, thāi-kàu
hṳ́-chėk-jit uá ím sin--kâi tō Siāng-tì kok.
26 Ngîm-si āu chiū tshut--khṳ̀ kàu Ka^n-ná^n sua^n.
27 Iâ-sou chiū kāng-in tà^n, Nín lóng-tsóng chiang-ài^n
ūi-tiėh uá iàm-sim tsó-thì: in-ūi kia^n-tsṳ ū kì-tsài, tà^n,
Uá ài^n phah chié^n-mȯk, iê^n chiū lóng-tsóng tsáu-sùa^n.
28 Tān-sī uá tit hȯk-uȧh āu uá chiū soi^n nín khṳ Ka-lī-lī.
29 Nā-sī Pí-tit tùi I tà^n, Sui-sī chèng-nâng iàm-sim tsó-
30 thì, nā-sī uá bô. Iâ-sou chiū tùi-i tà^n, Uá khak-sit
kāng-lṳ́ tà^n, lṳ́ kim-jit, chiū-sī kim-mê, koi būe-ū thî nō-
31 tshṳ̀, lṳ́ pit-tiā^n sa^n-tshṳ̀ m̄-jîn uá. Nā-sī Pí-tit zú-kèng
kek-lát tà^n, Uá tsòng-jiên ū kāng-lṳ́ tsò-pû sí, uá pit-

tiā^{n} bô m̄-jīn lṳ́. In chèng-nâng lóng-tsóng sĩ chiè^{n}-se^{n} tà^{n}.

32 In chiũ lâi-kàu chėk-kâi tī-hng, miâ^{n} tsò Khek-si-má-nî: Iâ-sou chiũ tùi I kâi mn̂g-thû tà^{n}, Nín nā chí-kò tsõ, thãi uá lâi-khî-táu.

33 I chiũ tùa Pí-tit, Iá-kok, kũa Iak-hân, tsò-pû khṳ̀; Iâ-34 sou hṳ́-tsûn chiũ kia^{n}-hãi pui-tshám. Chiũ tùi mn̂g-thû tà^{n}, Uá-kâi-sim kėk huân-ló, tì-kȧu chiang-sí; nín nā chí-kò kéng-chhé^{n}.

35 Iâ-sou tȧh-chìn se-su chiũ phak tõ tī, khî-khiû, jiȧk-sĩ lêng--tit, chí-kâi sî-tsūn kùe-khṳ̀, mín kȧu-kip--tiėh I.

36 Iũ tà^{n}, A Pa, Pẽ a, lṳ́ buān-sṳ̄ tshuân-lêng; sái chí-kâi pue lī-khui uá: nā-sĩ mȧi zû uá só-ȧi^{n}, tȯk-tȯk tiėh zû 37 lṳ́ só-ȧi^{n}. Lâi-kȧu chiũ thói^{n}-kì^{n} mn̂g-thû tõ-ủt, chiũ tùi Pí-tit tà^{n}, Si-mn̂g, lṳ́ tõ-ủt--hé^{n}? lṳ́ put-lêng kéng-38 chhé^{n} chėk phièn-sî kú, hó^{n}? Tiėh kéng-chhé^{n} khî-táu, sái nín mín jip iú-hȯk: sim-sîn sui-sĩ nguān, sin sĩ nńg-39 jiȧk. Iâ-sou tsȧi-khṳ̀, chiũ khî-táu, só-tà^{n} kâi ūe kāng 40 soi^{n} chėk-iē^{n}. Tsȧi-tńg--lâi, thói^{n}-kì^{n} in tõ-ủt, in-ũi in-kâi-mȧk siap-tsãi; in chiũ m̄-pat-kò ìn I.

41 Tõi^{n}-sa^{n}-pái Iâ-sou lâi, chiũ tùi-in tà^{n}, Ta^{n}, hó tsò-nín ủt, chiũ ua^{n}-hiah--liáu: kȧu--liáu; sî-hāu kȧu--liáu; Jîn-42 tsṳ́ pī-kȯi-sàng tõ tsũe-jîn kâi chhiú, liáu. Tsáu-khí, lâi-khṳ̀, kȯi-sàng uá kâi nâng kṳ̄n--liáu.

43 Chià^{n} tõ-tà^{n}-ūe kâi sî-hāu, tsȧp-jī mn̂g-thû--tang chėk-nâng, chiũ-sĩ Iû-tã, sûi-chiet lâi, iā ũ chėk-khûn-nâng khiâ-to khiâ-thûi, tshông-tõ chì-si chèng-thâu-nâng, 44 thȧk-tsṳ-nâng, kũa chiáng-láu, tsò-pû lâi. Bōi Iâ-sou kâi nâng ũ soi^{n} thuân ȧm-hō khṳt in, tà^{n}, Uá só-chim kâi 45 chiũ-sĩ; tiėh-liȧh I, chiũ ún-tn̂g tùa I khṳ̀. Kȧu--liáu, sûi-sî chiũ-kṳ̄n Iâ-sou, chiũ tà^{n}, Sin-se^{n}; chiũ chim I. 46 In hùa^{n}-nâng chiũ lȯh-chhiú liȧh Iâ-sou.

47 Phâng-pi^{n} tõ-khiã kâi ũ chėk-nâng poih-to, phah chì-si-chiáng chėk-kâi-pȯk, siah-khṳ̀ i chėk-chiah-hĩ^{n}.

48 Iâ-sou chiũ tùi-in tap-tà^{n}, Nín sĩ ȧn gṳ̄-tshȧt hiè^{n}-se^{n}, 49 khiâ-to khiâ-thûi lâi-liȧh uá, hó^{n}? Uá múe-jit kāng-nín tsò-pû tõ tõi^{n}-tn̂g kȧ-hùe, nín iā bô-liȧh uá: nā-sĩ Siā^{n} kia^{n} tiėh èng-ngiām.

50 Chèng-mn̂g-thû lī-khui Iâ-sou, chiũ tsáu.

51 Iā ũ chék-kâi siàu-nî^{n}-nâng tõ-tùe Iâ-sou, chhiah-sin 52 pau tiũ-pòu: hùa^{n}-nâng liáh i, i chiũ pàng-tiāu tiũ-pòu, chhiah-sin chiũ tsáu.

53 In hùa^{n}-nâng chiũ tùa Iâ-sou kàu chì-si-chiáng--kò: iā ũ chì-si chèng-thâu-nâng, kũa chiáng-láu, kũa thák-54 tsṳ-nâng, kāng-i tsò-pû tsũ-chíp. Pí-tit iā hn̄g-hn̄g tùe Iâ-sou jíp hṳ́-lāi, kàu chì-si-chiáng kâi tūa-tn̂g, kāng 55 chhe-hiáh tsò-pû tsõ tõ chieh-húe. Chì-si chèng-thâu-nâng kũa tshuân-kong-hũe tshūe chèng-kṳ̃ kong-tu Iâ-56 sou, lâi-suah I sí; nā-sĩ tshūe bô. Uân-khî ke-ke-nâng tsò ké kâi chèng-kṳ̃ lâi kong-tu I, tān-sĩ in-kâi chèng-57 kṳ̃ m̄ siang-hû-háh. Iā ũ nâng khiã--khí-lâi, tsò ké kâi 58 chèng-kṳ̃ lâi kong-tu I, tà^{n}, Uń ũ thia^{n} I tà^{n}, Chí-kâi tōi^{n}-tn̂g sĩ nâng-chhiú só-tsò kâi, uá ài^{n} húi^{n}-tiāu; sa^{n}-jít-lāi chiũ ài^{n} khí-kiẽn pát-kâi, m̄-sĩ nâng-chhiú só-tsò 59 kâi. Sui-jiên chiè^{n}-se^{n} tà^{n}, in-kâi chèng-kṳ̃ huân-liáu m̄ siang-hû-háh.

60 Chì-si-chiáng chiũ khiã tõ tìn-tang, mn̄g Iâ-sou, tà^{n}, Lṳ́ tsn̂g-kâi bô ìn-tap, né? Chí-chià^{n}-nâng só chèng-kṳ̃ 61 lṳ́ kâi sĩ tsò-nî, né? Nā-sĩ Iâ-sou tiām-tiām, tshuân bô ìn-tap. Chì-si-chiáng tsài-mn̄g I, tà^{n}, Lṳ́ sĩ Ki-tok, sĩ 62 tit-tiéh sõng-múi Chiá kâi Kiá^{n}, a m̄-sĩ? Iâ-sou chiũ tà^{n}, Uá chiũ-sĩ: nín chiang-ài^{n} thói^{n}-kì^{n} Jîn-tsṳ́ tsõ tõ khuân-63 lêng kâi iũ-pôi^{n}, iā sêng thi^{n}-hûn chiũ lâi. Chì-si-chiáng lì-tiāu ka-kī kâi i-hók, chiũ tà^{n}, Nán tsò-ēng pát-kâi 64 chèng-kṳ̃, né? Nín í^{n}-keng thia^{n} chí-kâi chhiàm-buáng kâi ūe: nín tsò-nî siẽ^{n}, né? In chiũ lóng-tsóng ngí-tiā^{n} I kham-kai tiéh-sí.

65 Liáu, chiũ ũ nâng phùi-nuã^{n} I, kũa a^{n} I kâi mīn, iā chiang khûn-thâu phah I, chiũ tùi I tà^{n}, Tiéh tsò soi^{n}-tsai lâi-tà^{n}: chhe-hiáh kau-kùe chhiú iā chiũ piang I.

66 Pí-tit tõ-hṳ́-ē kâi tiâ^{n}--kò, ũ chì-si-chiáng chék-kâi 67 nńg-pĩ lâi; thói^{n}-kì^{n} Pí-tit tõ-kò tõ chieh-húe, tsuan-thói^{n} I, chiũ tà^{n}, Lṳ́ iā ũ tshap chí-kâi Ná-sat-lék nâng 68 Iâ-sou. Pí-tit chiũ à-bô, tà^{n}, Uá m̄-pat, iā m̄-tsai lṳ́ sĩ 69 tà^{n} tî-kâi: chiũ tshut-kàu mn̂g-lâu; koi chiũ thî. Hṳ́-kâi nńg-pĩ thói^{n}-kì^{n} i, chiũ tsài-khui-tshùi, tùi hṳ́ phâng-pi^{n} tõ khiã hùa^{n}-nâng tà^{n}, Chí-kâi-nâng sĩ tõ khî-tang.

70 Pí-tit chiũ tsài à-bô. Kùe chėk-khùn phâng-pi^{n} tõ khiã hùa^{n}-nâng tsài tùi Pí-tit tà^{n}, Lṳ́ sit-tsãi sĩ tõ khî-tang;
71 uân-khî lṳ́ sĩ Ka-lĩ-lĩ nâng. Pí-tit chiũ khui-tshùi chiù-tsũa huat-sĩ, tà^{n}, Nín só-tà^{n} chí-kâi-nâng uá m̄-pat I.
72 Koi sûi-sî thî tõi^{n}-jĩ tshṳ̀. Pí-tit chiũ it-liãm hṳ́ chėk-kù-ũe chiũ-sĩ Iâ-sou ũ kãng-i tà^{n}, Koi bũe-thî nõ-tshṳ̀, lṳ́ pit-tiã^{n} sa^{n}-tshṳ̀ m̄-jĩn uá. Siẽ^{n}-tiėh chiũ khàu.

15 Kàu tsá-sîn chì-si chèng-thâu-nâng, chiáng-láu, thák-tsṳ-nâng, kũa tshuân kong-hũe, sûi-sî tsũ-chip kàu-niê^{n}, khún-pák Iâ-sou, chiũ tùa I khṳ̀ kòi-kàu Pí-láh-to.
2 Pí-láh-to chiũ mn̄g I, tà^{n}, Lṳ́ sĩ Iû-thài nâng uâng,
3 mé? Iâ-sou chiũ tùi-i tap-tà^{n}, Lṳ́ tõ-tà^{n}--liáu. Chì-si
4 chèng-thâu-nâng kò I ke-ke-sṳ̄. Pí-láh-to chiũ tsài-mn̄g I, tà^{n}, Lṳ́ tsn̂g-kâi bô-ìn-tap, né? Lṳ́ thói^{n}, in chí-chèng
5 lṳ́ chiè^{n}-tsõi-sṳ̄. Nã-sĩ Iâ-sou huân-liáu tshuân bô-ìn-tap, tì-kàu Pí-láh-to khî-ĩ.
6 Kàu tsoih-khî Pí-láh-to ũ siê^{n}-lĩ, tiéh-pàng chėk-kâi
7 chhiû-huãm hôi^{n} chèng-nâng, sûi in só kãng-i thó. Ũ chėk-kâi, miâ^{n} Pa-láh-pa, kũa tsak-luãn kâi chèng-nâng tsò-chėk-ē pák tõ-kò, chí-chèng-nâng sĩ tõ hṳ́ tsak-luãn
8 kâi sî-hãu ũ suah-sí-nâng kâi. Khûn-chèng chiũ khí--lâi, khui-tshùi khiû Pí-láh-to tiéh zû siê^{n}-lĩ kãng-in kiâ^{n}.
9 Nã-sĩ Pí-láh-to tùi-in tap-tà^{n}, Nín ài^{n} uá pàng Iû-thài
10 nâng uâng hôi^{n} nín mé? uân-khî thói^{n}-tshut chì-si chèng-thâu-nâng sĩ tshut-tõ kòu-kĩ lâi-kòi-sàng Iâ-sou.
11 Chì-si chèng-thâu-nâng thie-tõng chèng-nâng, kèng-hó
12 tiéh pàng Pa-láh-pa hôi^{n} in. Pí-láh-to tsài tùi-in mn̄g-tà^{n}, Chiè^{n}-se^{n}, nín chheng-tsò Iû-thài nâng uâng kâi, uá
13 tiéh tsò-nî tshú-tĩ, né? In chiũ tũa-sia^{n} tsài-hàm--tà^{n},
14 Tiéh-tèng I tõ tsáp--jĩ kè. Pí-láh-to tùi-in mn̄g-tà^{n}, Tsò-nî? I ũ tsò sĩ-mih-ak, né? Nã-sĩ in zú-kèng tũa-
15 sia^{n} hàm--tà^{n}, Tiéh-tèng I tõ tsáp--jĩ kè. Pí-láh-to, in-ũi ài^{n} hí-zuát chèng-nâng, chiũ pàng Pa-láh-pa hôi^{n} in, iã chiang Iâ-sou pũa^{n}-phah liáu huat-tshut khṳ̀-tèng tõ tsáp--jĩ kè.
16 Pia^{n}-tsut chiũ tùa Iâ-sou jip tũa-tn̂g, chí-kâi chiũ-sĩ

17 gê-mn̂g; chiũ hũe-tsôi tshuân-iâ^{n}. Chiũ ēng chí-âng-phâu kāng I chhēng, ēng-chhì pī^{n} tsò-bō, chiũ kāng I
18 tì; iáu chiũ kāng I kiâ^{n}-lói, tà^{n}, Iû-thài nâng uâng, a,
19 Phêng-an! Chiũ chiang lû-tiáh phah I kâi thâu, phùi-
20 nuā^{n} I, khut-kha kũi^{n}-pài I. Hì-lõng liáu chiũ kāng I thn̂g-tiāu hṳ́-kâi chí-âng-phâu, kāng I chhēng I kâi nguân i-hók, tùa I tshut-khṳ̀-tèng tõ tsáp--jī kè.

21 Ù chék-kâi Kú-lī-nãi nâng, Si-mn̂g, tùi hṳ́-kò keng-kùe, sī A-lék-san-tã kũa Lú-hu kâi pẽ, tshông-tõ tshân-hn̂g--kò lâi, in chiũ khiâng-liáh i lâi-pì Iâ-sou kâi tsáp--jī kè.

22 Chiũ tùa Iâ-sou kàu Kok-kok-tha kâi tī-hng, huan-ék
23 chiũ-sī Thâu-khak-uá^{n} kâi tī-hng. Chiũ chiang-chiú chhiau mút-iéh pun I, nā-sī Iâ-sou m̄-siũ.

24 Chiũ tèng I tõ tsáp--jī kè, jī-ke hun-thiah I kâi i-hók, iā lok-chhiam lâi-thói^{n} kak-nâng tit tî-kâi.

25 Sī tùi chī-sî-tsho in chià^{n} tèng Iâ-sou tõ tsáp--jī kè.

26 I kâi tsũe-tsuāng siá tõ-chiē^{n}, tà^{n}, IÛ-THÀI NÂNG UÂNG.

27 Iā kāng I tsò-pû tèng nõ-kâi-tshát, chék-kâi tõ iũ-pôi^{n}, chék-kâi tõ tsó-pôi^{n}.

29 Keng-kùe kâi nâng ki-chhiáu I, iê-thâu, chiũ tà^{n}, Aī!
30 lṳ́ õi húi^{n}-tiāu tōi^{n}-tn̂g, sa^{n}-jit-lāi tsài-kiẽn, ta^{n} tiéh-kiù
31 ka-kī, chiũ tshông tsáp--jī kè lóh--lâi. Chì-si chèng-thâu-nâng kũa thák-tsṳ-nâng iā sī chiè^{n}-se^{n}, jī-ke tõ ki-chhiáu I, tà^{n}, I ũ-kiù pát-nâng; put-lêng kiù ka-kī.
32 Í^{n}-sek-liét uâng, Ki-tok, ta^{n} tiéh tshông tsáp--jī kè lóh--lâi, pun ún thói^{n}-kì^{n}, ún chiũ sìn. Kāng I tsò-pû tèng tõ tsáp--jī kè kâi nâng iā zók-mē I.

33 Kàu jit tng-tàu, pìn-tī ou-àm chì-kàu bī-sî uân.

34 Tùi bī-sî uân--liáu Iâ-sou tũa-sia^{n} hàm--tà^{n}, Í^{n}-lô-i, Í^{n}-lô-i, láh-má sat-pak-tã-nî? huan-ék chiũ-sī, Uá-kài Siāng-tì, uá-kâi Siāng-tì, lṳ́ tsò-nî pàng-tiāu uá, né?
35 Khiā tõ-hṳ́-kò kâi nâng, ũ kâi thia^{n}-kì^{n} chiũ tà^{n}, I
36 tõ-hàm Í^{n}-lī-a. Ù chék-nâng tsáu-khṳ̀ chiang hái-zông tsṳ̀-tshòu, tshah tõ lû-tiáh, khṳt I ím, tà^{n}, Chhiá^{n}-thāi; tán-thói^{n} Í^{n}-lī-a ũ lâi pàng I lóh--lâi, mé.

37 Iâ-sou chiũ tshut tũa-sia^{n}, liáu khùi chiũ tn̂g.

38 Tōi^{n}-tñg kâi tiè^{n}-buān tshông-chiē^{n} chì-ē lih tsò nõ-
39 pôi^{n}. Peh-hu-chiáng khiã tõ Iâ-sou tùi-mīn, thói^{n}-kì^{n}
Iâ-sou chiè^{n}-se^{n} tñg-khùi, chiũ tà^{n}, Chí-kâi-nâng sit-tsãi
sĩ Siãng-tì kâi Kiá^{n}.

40 Iã ũ hũ-jîn tõ hñg--kò tõ-thói^{n}; khî-tang ũ Muat-tã-
lȧh kâi Má-lĩ-a, kũa sòi kâi Iá-kok kũa Iak-si nõ-nâng
41 kâi a-bó Má-lĩ-a, kũa Sat-lô-mí; Iâ-sou tõ Ka-lĩ-lĩ kâi
sî-hãu chí-chià^{n}-kâi hũ-jîn tùe-tshông I, iũ keng-sṳ̃ I;
iã ũ pȧt-kâi hũ-jîn ke-ke sĩ kãng Iâ-sou tsò-pû chiẽ^{n}
Iâ-lũ-sat-léng.

42 Kàu mê-hng, in-ũi sĩ pĩ-tsoih kâi jit, chiũ-sĩ an-sek-jit
43 tsôi^{n} chėk-jit, in-tshṳ́ chėk-kâi A-lĩ-má-thài nâng, Iak-
sek, chiũ lâi; i sĩ tsun-kùi kâi ngí-sṳ̃, ka-kĩ iã tõ-mõ^{n}
Siãng-tì kok; i ká^{n}-ká^{n} jip-khṳ̀-kì^{n} Pí-lȧh-to, chiũ
44 khiû-thó Iâ-sou kâi sin-si. Pí-lȧh-to chiũ khî-ĩ Iâ-sou
hiè^{n}-khùe-sí: tiãu peh-hu-chiáng chiũ mñg-tà^{n} sí ũ kú,
45 mé. Í^{n}-keng tshông-tõ peh-hu-chiáng tit-tsai--liáu,
46 chiũ chiang sin-si sṳ̀-pun Iak-sek. Iak-sek chiũ bói
tiũ-pòu, tshú I lóh--lâi, pau tiũ-pòu, chiũ pàng tõ chiėh-
pûa^{n}--tang só-tshȧk chėk-kâi-phûn; iã lìn chėk-kò-chiėh
47 tõ phûn-mñg--kò. Muat-tã-lȧh kâi Má-lĩ-a, kũa Iak-si
kâi a-bó Má-lĩ-a, thói^{n}-kì^{n} I só-tsǹg kâi ũi-tshṳ̀.

16 An-sek-jit kùe--liáu, Muat-tã-lȧh kâi Má-lĩ-a, kũa
Iá-kok kâi a-bó Má-lĩ-a, kũa Sat-lô-mí, chiũ bói hie^{n}-
2 liãu, ài^{n}-lâi buah Iâ-sou. Chhit-jit--tang kâi thâu-jit,
3 tsá-tsá, jit chià^{n}-tshut, in chiũ lâi-kàu phûn-mõ^{n}. Chià^{n}
jĩ-ke tõ kàu-niê^{n}, tà^{n}, Tĩ-tiâng ài^{n} kãng-nán lìn-khui
4 phûn-mñg kâi chiėh? tiè^{n}-phû mȧk, chiũ thói^{n}-kì^{n} chiėh
í^{n}-keng lìn-khui: chiėh siãng-chhiá^{n} sĩ tũa-tsãi.

5 Jip--khṳ̀ phûn-lãi, chiũ thói^{n}-kì^{n} chėk-kâi siàu-nî^{n}-
6 nâng, chhēng pėh-sa^{n}, tsõ tõ iũ-pôi^{n}; in chiũ hãi-ĩ. I
chiũ tùi-in tà^{n}, Nín mài hãi-ĩ: nín sĩ chhîm tèng tsȧp--jĩ
kè kâi Ná-sat-lėk nâng Iâ-sou: I sĩ hók-uáh--liáu; bô-tõ
7 chí-kò: nín lâi-thói^{n} nâng tsǹg I kâi ũi-tshṳ̀. Tãn-sĩ
tiėh-khṳ̀ kãng I kâi mñg-thû kũa Pí-tit tà^{n}, I sĩ tõ nín
thâu-soi^{n} khṳ̀ Ka-lĩ-lĩ: nín tõ-hṳ́-kò chiũ kì^{n}--tiėh I, zû
8 I só kãng-nín tà^{n}. In chiũ tshut--khṳ̀, lĩ-khui phûn-

mõ^{n} chiũ tsáu; ũi-tie̍h khî-ĩ tì-kàu tõ-tòng: iă bô kăng-nâng tsò-nî tà^{n}; ũi-tie̍h tõ-kia^{n}.

9 Iâ-sou í^{n}-keng tõ chhit-jit--tang kâi thâu-jit tsá ho̍k-ua̍h, chiũ thâu-soi^{n} hién-hīn tõ Muat-tă-la̍h kâi Má-lĩ-a; Iâ-sou chêng to̍k-tshut chhit-kúi lī-khui chí-kâi hũ-jîn.

10 Phêng-sù kăng Iâ-sou tsò-pû kâi nâng huân-ló tõ-khàu,

11 Má-lĩ-a chiũ khṳ̀ kăng-in tà^{n}. In thia^{n}-kì^{n} Iâ-sou sĩ ua̍h, kũa pun Má-lĩ-a thói^{n}-kì^{n}, chiũ m̄-sièn.

12 Chí chià^{n}-kâi-sṳ̄ tsṳ-ău khî-tang ũ nõ-nâng kiâ^{n}-lōu tshut--khṳ̀ tshân-hn̂g--tang, Iâ-sou chiũ pièn-iē^{n} hién-

13 hīn pun in thói^{n}. In chiũ khṳ̀ kăng khî-ṳ̂ kâi mn̂g-thû tà^{n}-tsai: in iũ m̄-siàn in.

14 Kàu-ău tsa̍p-it kâi mn̂g-thû tsõ tõ-chia̍h Iâ-sou chiũ hién-hīn pun in ka-kī thói^{n}; chiũ cheh-hiâm in put-sìn kũa sim ngē^{n}, uân-khî I ho̍k-ua̍h tsṳ-ău ũ nâng thói^{n}-kì^{n} I, in m̄-siang-sìn in.

15 Iâ-sou iă tùi-in tà^{n}, Nín tie̍h-khṳ̀ pìn-sì-kài, thuân

16 hok-im pun huâm siũ-tsău kâi nâng. Sìn iũ niá^{n} sói-lói

17 kâi nâng chiũ tit-kiù; m̄-sìn kâi chiũ tiā^{n}-tsũe. Sìn kâi nâng chiũ ũ chí-chià^{n}-kâi ĩ-chiah tùe in: tsu-zû in ài^{n}-thoh uá-kâi-miâ^{n} to̍k-tshut kúi; in ài^{n} ēng sin kâi

18 thóu-thâm tà^{n}-ūe; iũ ài^{n} lia̍h-tsûa, iũ tháng-jia̍k ím sĩ-mih ta̍k-mue̍h, iă pit-tiā^{n} bô sie^{n}-hāi--tie̍h in: in ài^{n} àn-chhiú tõ pē^{n}-nâng, pē^{n}-nâng chiũ tshuân-zú.

19 Chiè^{n}-se^{n} Tsú Iâ-sou í^{n}-keng kăng-in tà^{n}-ūe ău, chiũ

20 pĩ ín-chiap chiē^{n}-thi^{n}, tsõ tõ Siăng-tì kâi iũ-pôi^{n}. In chiũ tshut--khṳ̀ múa^{n}-tî-kò thuân-tău, Tsú kăng-in tsò-pû tshut-la̍t, ēng só-tùe kâi ĩ-chiah lâi-chèng-kṳ̄ tău. A-mēng.

LŨ-KA HOK-IM-TSṲ.

1 In-ũi ũ ke-ke nâng chiang nán--tang tsò-chiâ^{n} kâi sṳ̄
2 kì-liėt tõ tsṳ; zû tshông khí-thâu chhin-mȧk thói^{n}-kì^{n} kũa hȯk-hiȧh tāu kâi nâng só-thuân pun nán kâi,
3 uá iā sim-siẽ^{n}, tsuà^{n}-kâi-sṳ̄ tshông khí-thâu lóng-tsóng siâng-sòi kháu-kiù, tiėh chiè tshṳ̀-tõi^{n} siá-tsṳ lâi tȧt-tsai
4 Thî-o-hui-lô koh-ẽ, sái lṳ́ tsai lṳ́ só siũ kà-hùe kâi sṳ̄ ũ sit-kṳ̃.

5 Tõ Iû-thài uâng Hi-lùt kâi sî-hāu, ũ A-pí-a pan-liėt chėk-kâi chì-si, miâ^{n} kiè-tsò Sat-ka-lĩ-a; tshú ũ chhi sĩ
6 tshut-tõ A-lûn kâi āu-ĩ, miâ^{n} kiè-tsò Í^{n}-lĩ-sa-pek. Chí-nõ-nâng tõ Siãng-tì mīn-tsôi^{n} sĩ ngĩ-jîn, tsun-kiâ^{n} Tsú
7 chėk-chhiet kài-mẽng kũa lói-ngî, bô-ũ hó-hiâm. In bô-kiá^{n}, in-ũi Í^{n}-lĩ-sa-pek boĩ siũ-tho, nõ-nâng nî^{n}-hùe iũ lāu--liáu.

8 Tng-sî Sat-ka-lĩ-a, chiè i-kâi pan-liėt, tõ kiâ^{n} chì-si
9 kâi cheh-sṳ̄ tõ Siãng-tì mīn-tsoî^{n}, sũn chì-si kâi lĩ, chiũ
10 tsua^{n}-chhiam tit--tiėh jip Tsú kâi sià^{n}-só sie-hie^{n}. Sie-hie^{n} kâi sî-hāu peh-sè^{n} chiâ^{n}-khûn kâi chèng-nâng tõ-gũa khî-taú.

11 Tsú kâi thien-sài hién-hīn khiā tõ hie^{n}-tuâ^{n} kâi iũ-
12 poî^{n} pun Sat-ka-lĩ-a thói^{n}. Sat-ka-lĩ-a thoí^{n}-kì^{n} i, sim
13 chiũ iâu-tõng kia^{n}-kũ. Thien-sài chiũ tùi-i tà^{n}, Sat-ka-lĩ-a, lṳ́ mài-kia^{n}, uân-khî lṳ́ só khiû--kâi í^{n}-keng thia^{n}-tsai--liáu; lṳ́-kâi chhi Í^{n}-lĩ-sa-pek chiang-aì^{n} kāng-lṳ́ se^{n} kâi lâm-jî, lṳ́ tiėh chheng i-kâi-miâ^{n} tsò Iak-hân.
14 Lṳ́ pit ũ hua^{n}-hí chì-lȧk, i se^{n}-tshut-sì ke-ke nâng chiũ
15 hua^{n}-hí. In-ũi i chiang-lâi tõ Tsú mīn-tsoî^{n} tsò-tũa, phû-thô-chiú kaũ-chiú chėk-khài i m̄ chiȧh; tshông-tõ i bó-tho kâi sî-haū chiang-ài^{n} tit Sià^{n}-sîn lâi tshong-múa^{n} i.
16 Aì^{n}-sái Í^{n}-sek-liėt nâng--tang tsõi-tsõi hûe-thâu lâi-kui
17 Tsú, chiũ-sĩ in-kâi Siãng-tì. I ài^{n}-kiâ^{n} tõ Tsú kâi thâu-tsôi^{n}, ũ Í^{n}-lĩ-a kâi sîn kũa tshâi-lêng, sái ûi pẽ kâi nâng in-kâi-sim hiàng-ài kiá^{n}-jî, puẽ-ngėk kâi nâng tshông ngĩ-jîn kâi tì-hũi, kāng Tsú pĩ-phōi^{n} ṳ̄-pīn kâi peh-sè^{n}.

18 Sat-ka-lī-a chiũ tùi thien-sài tàⁿ, Uá tsò-nî oī-tit tsai chí-kâi-sṳ̄? in-ũi uá sī laũ-nâng, uá-kâi chhi nîⁿ-hùe iā
19 laũ--liaú. Thien-sài chiũ ìn i, tàⁿ, Uá sī Ka-pek-lièt, khiã tõ Siãng-tì mīn-tsôiⁿ kâi; uá sī hõng-sài lâi kāng-
20 lṳ́ tàⁿ, pò lṳ́ tsai chí-kâi kia-im. Taⁿ lṳ́ chiang-àiⁿ é, bõi tàⁿ-uē, chì-kaù chí chiàⁿ-kâi-sṳ̄ tsò-chiâⁿ kâi jit-khî, in-ũi lṳ́ m̄-sìn uá-kâi-uē; chí-kâi-uē kàu-sî pit-tiāⁿ ũ èng-ngiām.
21 Peh-sèⁿ tõ tán-mōⁿ Sat-ka-lī-a, i tõ siàⁿ-só-lãi kú, in
22 chiũ khî-ī. I tshut--lâi bõi kāng-in tàⁿ-uē, in chiũ tsai i tõ siàⁿ-só-laĩ ũ só-kìⁿ; i iā tiām-tiām pí khṳt in thóiⁿ, iũ huân-sī é.
23, 24 Cheh-sṳ̄ kâi jit-khî uân-múaⁿ chiũ kui-ke. Aũ-lâi i-kâi chhi Īⁿ-lī-sa-pek ũ sin-hūn, chiũ ṳ́n-chēⁿ ngõu-kâi-
25 guéh, tàⁿ, Tsú thoíⁿ-kù uá kâi jit-chí, sī chièⁿ-seⁿ khuán-thãi uá, lâi khṳ́-tiaū uá-kâi siu-chhíⁿ tõ nâng--kan.
26 Chì-kàu lák-kâi-guéh, thien-sài Ka-pek-lièt hõng Siãng-tì só-sái, khṳ̀ tõ Ka-lī-lī chék-kâi siâⁿ-ip, miâⁿ
27 kiè-tsò Ná-sat-lék, kaù buē-kè kâi nńg-tsṳ́, chiũ-sī sók Tã-phek ke kâi nâng, miâⁿ kiè-tsò Iak-sek, só tiāⁿ-phiàⁿ kâi; nńg-tsṳ́ kâi miâⁿ kiè-tsò Má-lī-a.
28 Thien-sài jip kàu i--kò chiũ tàⁿ, Siũ kãu-ṳn kâi nâng
29 a, kāng-lṳ́ kiong-hí, Tsú kāng-lṳ́ tâṳg-tõ. Má-lī-a thiaⁿ-kìⁿ chí-kâi-uē sim chiũ tūa-ē iâu-tõng, tshui-siēⁿ chí-
30 kâi mn̄g-uaⁿ sī sī-mih-iēⁿ kâi ì-sṳ̀. Thien-sài chiũ kāng-i tàⁿ, Má-lī-a, lṳ́ mài-kiaⁿ: lṳ́ sī tit-ṳn tõ Siãng-tì
31 kò. Taⁿ lṳ́ chiang-àiⁿ tõ lṳ́ sin-lãi siũ-jēng seⁿ-lâm, lṳ́
32 tiéh chheng I kâi miâⁿ tsò Iâ-sou. I chiang-àiⁿ tsò tūa, chheng-tsò Chì-siãng--chiá kâi Kiáⁿ: Tsú Siãng-tì àiⁿ
33 chiang I kâi tsóu Tã-phek kâi uâng-ũi ṳ́-pun I; tsò Iá-kok ke kâi kok-kun, sì-sì bô-liáu; I kâi kok bô-ũ khióng-chīn.
34 Má-lī-a chiũ tùi thien-sài tàⁿ, Uá buē-chêng kè-nâng
35 tsò-nî õi-tit ũ chí-kâi-sṳ̄? Thien-sài chiũ ìn i, tàⁿ, Siàⁿ-sîn chiang-àiⁿ kàng-lîm lṳ́, Chì-siãng--chiá kâi khuân-lát àiⁿ pì-ìm lṳ́, kù-tshṳ́ só àiⁿ-seⁿ kâi pit chheng-tsò
36 siàⁿ, tsò Siãng-tì kâi Kiáⁿ. Siãng-chhiáⁿ lṳ́-kâi chhin-chhek Īⁿ-lī-sa-pek i láu-nîⁿ iā ũ sin-hūn: i sī kiè-tsò bõi-siũ-tho, hīn-kim íⁿ-keng ũ lák-kâi-guéh tho, liáu.

37 In-ũi tshông Siãng-tì só-tshut kâi ũe kak-kak bõi bô khì-lȧt.

38 Má-lĩ-a chiũ tà^{n}, Uá chiũ-sĩ Tsú kâi nńg-pĩ, nguãn chiè lṳ́ só-tà^{n} kâi uē lâi-kip uá. Thien-sài chiũ lī-khui i khṳ̀.

39 Hṳ́-tsuà^{n}-jit tsṳ-tang Má-lĩ-a khí-sin mé-mé uáng-
40 khṳ̀ sua^{n}-lãi, kàu Iû-tã chėk-kâi siâ^{n}-ip; jip Sat-ka-lĩ-a
41 kâi tshù-lãi, kāng Í^{n}-lĩ-sa-pek mn̄g-ua^{n}. Í^{n}-lĩ-sa-pek chėk thia^{n}-kì^{n} Má-lĩ-a mn̄g-ua^{n}, toú-lãi kâi kiá^{n} chiũ thiàu-tõng; Í^{n}-lĩ-sa-pek kám--tiėh Sià^{n}-sîn tshong-muá^{n},
42 chiũ tūa-sia^{n} kiè--tà^{n}, Chèng-nńg tsṳ-tang sĩ lṳ́ tit-hok,
43 lṳ́-kâi-tho só-se^{n}--kâi iā tit-hok. Uá Tsú kâi a-bó lâi
44 tõ uá-kò, uá sĩ tshông-tî-kò tit--tiėh chiè^{n}-se^{n}, mé? In-ũi lṳ́ mn̄g-ua^{n} kâi sia^{n} chėk-ē jip uá-kâi-hĩ^{n}, uá tóu-lãi
45 kâi kiá^{n} chiũ chì-lȧk kaù thiàu-tõng. Siang-sìn kâi nńg ũ hok; in-ũi tshông-tõ Tsú só kāng-i tà^{n} kâi uē pit-tiā^{n}
46 tsò-chiâ^{n}. Má-lĩ-a chiũ tà^{n},

Uá-kâi-sim chheng-u Tsú tsò tūa,
47 Uá-kâi-sîn ũi-tiėh kiù uá kâi Siãng-tì chiũ chì-lȧk.
48 In-ũi I ũ thói^{n}-kù nńg-pĩ kâi pui-tsūa^{n}:
Uân-khî tshông-kim í^{n}-aũ buān-sì pit chheng uá ũ hok-khì.
49 In-ũi ũ-khuân-lêng Chiá ũi-tiėh uá tsò tūa-tūa kâi sṳ̄;
I kâi miâ^{n} sià^{n}.
50 Kèng-ùi I kâi nâng
I kâi liên-mién kàng-kip--tiėh in,
Kàu sì-sì bô-liáu.
51 I ēng-chhiú si-tshut khuân-lȧt;
Sim-ì kiau-ngãu kâi nâng chiũ suà^{n}-tiāu in.
52 Sái ũ khuân-pè^{n} kâi nâng sit-ũi,
Sái pui-tsūa^{n} kâi nâng seng-kûi^{n}.
53 Ki-gō kâi nâng, chiang hó-muėh pun in kàu pá-tsok;
Pù-ũ kâi nâng, sái in khang-khang tńg--khṳ̀.
54 Hũ-tsõ I kâi pȯk Í^{n}-sek-liėt,
Lâi kì-liãm liên-mién
55 (Chhin-chhiē^{n} kāng ún-kâi tsóu só-tà^{n} kâi ũe)
Lâi-pun A-pek-lȧh-hán, kuã i-kâi chéng-tsȧk chì-kàu buān-sì.

56 Má-lī-a kāng-i tsò-pû nā hṳ́-kò, iak-ũ sa^{n}-kâi-guėh kú, chiũ hûe-ke.

57 Í^{n}-lī-sa-pek ài^{n}-se^{n} kiá^{n} kâi sî-hāu muá^{n}--liáu; chiũ se^{n}
58 lâm-jî. I kâi tshù-pi^{n} chhin-chhek bûn-tsai Tsú tūa-ē liên-mién i; chiũ kāng-i hua^{n}-hí.

59 Kàu tõi^{n}-poih-jit in chiũ lâi kāng hṳ́-kâi-kiá^{n} kiâ^{n} kuah-lói; ài^{n} chiè i pē kâi miâ^{n} lâi chheng i tsò Sat-ka-
60 lī-a. I kâi a-bó ìn-tà^{n}, M̄-hó chiè^{n}-se^{n}; i-kâi-miâ^{n} pit-
61 tiėh kiè-tsò Iak-hân. In chiũ kāng-i tà^{n}, Lṳ́-kâi chhin-
62 chhek--tang bô nâng kiè-tsò chí-kâi-miâ^{n}. In iā pí khṳt i-kâi-pē thói^{n}, mn̄g i aì^{n} chheng i tsò sī-mih miâ^{n}.
63 I kâi pē chiũ hàm nâng khiėh siá-jī-puâ^{n}, siá-tà^{n}, I kâi
64 miâ^{n} sī Iak-hân. Chèng-nâng khî-ĩ. Sat-ka-lī-a kâi tshùi sûi-sî chiũ khui, chih kói, tà^{n}-uē chheng-tsàn
65 Siāng-tì. Sì-ûi khiā-khí kâi nâng lóng-tsóng kia^{n}-kũ, chí tsuà^{n}-kâi-ūe lóng-tsóng thuân-pùa pìn Iû-thài
66 sua^{n}-lāi kak tī-hng. Thia^{n}-kì^{n} kâi nâng lóng-tsóng khǹg chí-kâi-sṳ̄ tõ in-kâi sim-lāi, tà^{n}, Hiá, m̄-tsai chí-kâi-kiá^{n} chiang-lâi sī tsò-nî, né? In-ũi Tsú kâi chhiú pó-iũ i.

67 I kâi a-pē Sat-ka-lī-a kám--tiėh Sià^{n}-sîn tshong-muá^{n}, chiũ thuân, tà^{n},

68 Tsú, chiũ-sī Í^{n}-sek-liėt kâi Siāng-tì eng-kai tit chheng-tsàn;
In-ũi I ũ kuàn-kù sók-hûe I kâi mîn,
69 Uī-tiėh ún iā ũ théng-khí chéng-kiù kâi kak,
Tõ I kâi pók Tā-phek kâi ke
70 (Chhin-chhiē^{n} Tsú thoh I tsho-sî í^{n}-lâi sià^{n} kâi soi^{n}-tsai-nâng kâi tshùi só-tà^{n} kâi uē),
71 Chiũ-sī kiù ún thut-lī ún-kâi chhiû-ték, kũa thut-tshut tãi-huâm lóu-hṳ̃n ún kâi chhiú;
72 Liên-mién ún-kâi tsóu,
Kì-liām ka-kī kâi sià^{n}-ieh;
73 Chiũ-sī kāng ún-kâi-tsóu A-pek-làh-hán só-huat kâi mêng-sī,
74 Lâi sṳ̄-pun ún kiù-tit-tshut ún chhiû-ték kâi chhiú,
75 Chék-sì-nâng tõ I mīn-tsôi^{n} ēng sêng-kèng kong-ngī, bô kia^{n}-kũ, lâi hók-sṳ̄ I.

76 Sòi-kiá^{n} a, lṳ́ iā chiang-ài^{n} chheng-tsò Chì-siāng--chiá kâi soi^{n}-tsai-nâng;
In-ūi lṳ́ ài^{n}-kiâ^{n} tō Tsú kâi thâu-tsôi^{n}, ṳ̄-pī I kâi tāu-lōu;
77 Sái-kàu I kâi mîn tit in-kâi tsūe sià, só-í^{n} chiū tsai tit-kiù.
78 Ūi-tiėh ún Siāng-tì liên-mién kâi sim,
Tshông chí-kò chià^{n}-ū tsho-tshut jit-thâu tshông-chiē^{n} lâi chiè-lîm ún.
79 Khiā-khí ou-àm sí-im kâi nâng, chiè-kng tō in;
Lâi-tshuā ún-kâi kha kiâ^{n} phêng-an kâi lōu.
80 Sòi-kiá^{n} chiū chiām-chiām tūa, sîn tsàng-kiēn, khiā-khí tō khuàng-iá chì-kàu hién-mêng tō Í^{n}-sek-liėt kâi jit-khî.

2 Hṳ́-tsuà^{n}-jit tsṳ-tang tú-ngō tshông-tô Kái-sat A-kú-sṳ̄-tok tshut-chiàu, hàm thi^{n}-ē nâng teng-kì mîn-chiā. 2 Kṳ-lí-niú tsò Sū-lī-a tsóng-tok kâi sî-hāu, chí-hûe siet-lip mîn-chiā sī thâu chėk-tshṳ̀. 3 Chèng-nâng khṳ̀ teng-kì mîn-chiā, kak-kak khṳ̀ tō i ka-kī pńg-ip. 4 Iak-sek sī sók Tā-phek kâi ke-tsók, kù-tshṳ́ iā tshông-tō Ka-lī-lī Ná-sat-lėk kâi siâ^{n}-ip khṳ̀ Iû-thài, kàu Tā-phek kâi siâ^{n}-ip, miâ^{n} kiè-tsò Pek-lī-hêng, kāng i só tiā^{n}-phià^{n} kâi chhi, Má-lī-a, teng-kì mîn-chiā; 5 hṳ́-kâi sî-hāu Má-lī-a í^{n}-keng ū sin-hūn.
6 I tō-hṳ́-kò kâi sî-hāu, tú-ngō i se^{n}-kiá^{n} kâi jit-khî kàu--liáu. 7 Chiū se^{n} i thâu-tho kâi kiá^{n}, ēng-pòu lâi-pau I, pàng I ùt tō bé-tsô, in-ūi kheh-tiàm-lāi bô khang kâi ūi-tshṳ̀ hó pun in.
8 Tō hṳ́-kâi tī-hng ū chié^{n}-iê^{n} kâi nâng tō khuàng-iá--kò siú mê-ke^{n} chié^{n} in-kâi iê^{n}-khûn. 9 Tsú chėk-kâi sài-chiá khiā tō in--kò, Tsú kâi iông-kuang sì-ūi chiè--tiėh in, chié^{n}-iê^{n} kâi nâng tūa-tūa kia^{n}-kū. 10 Sài-chiá chiū tùi-in tà^{n}, Mài-kia^{n}; uá pò nín tūa hua^{n}-hí kâi kia-im, ài^{n} pìn-kip peh-sè^{n} chèng-nâng. 11 In-ūi kim-jit tō Tā-phek kâi siâ^{n}-ip ūi-tiėh nín se^{n} Kiù-tsú chiū-sī Tsú Ki-tok. 12 Nín chiang-ài^{n} tshūe--tiėh eng-jî pau-pòu, ùt tō bé-tsô, chiá-kâi chiū-sī pun nín tsò kì-hō. 13 Hut-jiên ū thi^{n}-téng kâi

kun-sṳ chėk-khûn kāng hṳ́-kâi sài-chiá tsò-pû tŏ--kò, sõng-tsàn Siãng-tì, chiũ tà^{n},

14 Tõ chiē^{n} iông-kuang kui tõ Siãng-tì,
Tõ tī-mīn phêng-an, nâng tit-tiėh ṳn-ài.

15 Chèng sài-chiá lī-khui in chiẽ^{n}-thi^{n}--khṳ̀, tsuà^{n}-kâi chié^{n}-iê^{n} kâi nâng chiũ siang-kàu-niê^{n} tà^{n}, Nán ta^{n} lâi khṳ̀ kàu Pek-lī-hêng, thói^{n} chí-kiã^{n} hīn-ũ kâi sṳ̄, chiũ-16 sī Tsú só chí-sī nán. In chiũ mé-mé lâi--kàu, tshūe--tiėh Má-lī-a kũa Iak-sek, kũa ũ eng-jî u̇t tõ bé-tsô--kò. 17 Í^{n}-keng thói^{n}-kì^{n}--liáu, chiũ chiang tùi-in só-lũn chí-kâi 18 eng-jî kâi uē tà^{n} pun nâng tsai. Tãi-huâm thia^{n}-kì^{n} kâi nâng bô-m̄ khî-ī chiá chié^{n}-iê^{n} kâi nâng só kãng-in tà^{n} 19 kâi ūe. Nā-sī Má-lī-a chiang chí tsuà^{n}-kâi-sṳ̄ lóng-tsóng 20 tsuan-siú, tõ i-kâi sim-lãi tõ sṳ-liãm. Chié^{n}-iê^{n} kâi nâng, in-ũi só thia^{n}-kì^{n} só thói^{n}-kì^{n} chėk-chhiet kâi sṳ̄, chiũ-sī zû soi^{n} só kãng-in tà^{n} kâi uē, chiũ kui iông-kuang sõng-tsàn Siãng-tì, chiũ tńg--khṳ̀.

21 Poih-jit muá^{n}--liáu chiũ ài^{n} kāng I kiâ^{n} kuah-lói, I kâi miâ^{n} chiũ chheng-tsò Iâ-sou, chiũ-sī būe-chêng ũ sin-hūn kâi sî-hāu, thien-sài só-chheng kâi miâ^{n}.

22 Chiè Mô-si kâi lu̇t-lī in tit kiet-chēng kâi jit-khî í^{n}-keng muá^{n}, in chiũ tùa eng-jî chiẽ^{n} Iâ-lũ-sat-léng, lâi-23 hièn tõ Tsú (zû Tsú kâi lu̇t-lī só kì-tsài--tà^{n}, Huâm thâu-tho kâi ta-pou-kiá^{n}, tiėh chheng-tsò sià^{n}-muėh, lâi-24 hièn Tsú), kiam-kũa ài^{n} hièn-chì, zû Tsú kâi lu̇t-lī só-tà^{n}, chiũ-sī sang-chiah kũ-ku, hȯk-sī nõ-chiah hún-chiáu-kiá^{n}.

25 Tõ Iâ-lũ-sat-léng ũ chėk-nâng, miâ^{n} kiè-tsò Si-miēn; chí-kâi-nâng sī kong-ngĩ sêng-kèng, ngiáng-mõ^{n} lâi-ua^{n}-26 uè Í^{n}-sek-liėt Kâi; Sià^{n}-sîn kṳ tõ chí-kâi nâng. Chí-kâi nâng chêng tit--tiėh Sià^{n}-sîn chí-sī, i būe thói^{n}-kì^{n} Tsú 27 kâi Ki-tok pit-tiā^{n} bô soi^{n} kì^{n}-sí. I kám--tiėh Sià^{n}-sîn jip tōi^{n}-tn̂g: pē-bó tùa sòi-kiá^{n} jip--lâi, ài^{n} chiè lu̇t-huap 28 kâi tiā^{n}-lī lâi kāng I kiâ^{n}-sṳ̄, Si-miēn chhiú-chih sòi-kiá^{n}, sõng-siā Siãng-tì, chiũ tà^{n},

29 Ta^{n}, Tsú a, zû lṳ́ só-tà^{n} kâi ūe,
Sī pàng lṳ́-kâi pȯk phêng-an khṳ̀;
30 In-ũi uá-kâi mȧk í^{n}-keng thói^{n}-kì^{n} lṳ́-kâi Kiù-tsú,

31 Sĩ lṳ́ só ṳ̃-pĩ tõ chèng peh-sè^{n} mīn-tsôi^{n}:
32 Tsò-kng lâi-chiè guā-pang,
Tsò lṳ́ Í^{n}-sek-liėt mîn kâi iông-kuang.
33 I kâi pē kũa I kâi bó khî-ĩ só lũn-sueh Iâ-sou kâi ūe;
34 Si-miēn chiũ kāng-in tsok-hok, iũ tùi Iâ-sou kâi a-bó,
Má-lĩ-a, tà^{n}, Chí-kâi-kiá^{n} siet-lip, sĩ kuan-hĩ Í^{n}-sek-liėt
tsṳ-tang ke-ke nâng tó-lòh kũa seng-khí; tsò khṳt nâng
35 hiâm-ngí kâi piáu-kì; lṳ́ ka-kī kâi sim kiàm iā ài^{n} thàng--
kuè-khṳ̀; sái ke-ke nâng kâi sim-sṳ lòu-tshut.
36 Iũ ũ chėk-kâi hũ-jîn sĩ soi^{n}-tsai-nâng, miâ^{n} kiè-tsò
A-ná, A-siet phài-ẽ kâi nâng, Huap-nùi-lėk kâi nńg-tsṳ́,
(nî^{n}-kí lãu--liáu, tshông tsò tshú-nńg kè-ang chhit-nî^{n}
37 kú, siú-kuá poih-tsáp-sì nî^{n}), bô lĩ-khui tōi^{n}-tn̂g, ēng
38 kìm-chiáh kũa khî-táu, jit mê hõng-sṳ̃ Siãng-tì. Tú-tú
hṳ́-kâi sî-haū i chìn-tsôi^{n} chheng-siā Siãng-tì, kāng Iâ-
lũ-sat-léng mō^{n} chhiú-sók kâi chèng-nâng lũn-sueh chí-
kâi-kiá^{n}.
39 Iâ-sou kâi pē-bó, chiè Tsú kâi lùt-huap í^{n}-keng uân-liáu
kak-sṳ̃, chiũ kui-tńg Ka-lĩ-lĩ kàu in-kâi pńg-ip, Ná-sat-lėk.
40 Sòi-kiá^{n} chiũ chiãm tūa, tsàng-kiẽn, tì-hũi tshong-
múa^{n}: Siãng-tì kâi ṳn-tién tõ I sin-chiē^{n}.
41 Sang-chhin múe-nî^{n}, zû-uát-tsoih kâi sî-hāu, khṳ̀ Iâ-lũ-
42 sat-léng. Iâ-sou í^{n}-keng tsáp-jī hùe, chiè chí-kâi-tsoih kâi
43 tiā^{n}-lĩ lóng-tsóng chiē^{n} Iâ-lũ-sat-léng. Jit-khî siú uân-
muá^{n}--liaú chiũ kui-tńg; thông-tsṳ́ Iâ-sou huân-liáu nā
44 tõ Iâ-lũ-sat-léng, I sang-chhin m̄-tsai. Siē^{n}-tsò I sĩ tõ
tâng-kiâ^{n} tsṳ-tang, chiũ kiâ^{n} chėk-jit kâi loū-thiâ^{n}; chiũ
45 tõ chhin-chhek sie-tsai--kò huáng-mn̄g: tshuē I m̄-tiėh
chiũ tńg--khṳ̀ Iâ-lũ-sat-léng huáng-mn̄g I.
46 Sa^{n}-jit-aũ tshuē--tiėh I tõ tōi^{n}-tn̂g, tsõ tõ tsu-ūi sin-se^{n}
47 tsṳ-tang, iũ thia^{n} in, iũ mn̄g in. Tāi-huâm tõ-thia^{n} kâi
nâng lóng-tsóng khî-ĩ I kâi tshong-mêng kũa I kâi tùi-
48 tap. Sang-chhin thói^{n}-kì^{n} I, chiũ tūa khî-ĩ; I kâi a-bó
chiũ mn̄g I, tà^{n}, A nôu a, lṳ́ tsò-nî chiè^{n}-se^{n} thãi ún? lṳ́-
49 kâi-pē kāng-uá thià^{n}-sim tshūe lṳ́. Iâ-sou chiũ tùi-in
tà^{n}, Nín tshūe uá tsò-nî? nín khá-m̄-tsai uá eng-kai tõ
50 uá-kâi Pē kâi tshù-só? Sang-chhin m̄-hiáu I só kāng-
51 in tà^{n} kâi uē-ì. Iâ-sou kāng-in tsò-pû lòh--khṳ̀, lâi-kàu

Ná-sat-lėk; iũ sêng-sũn pẽ-bó; I kâi a-bó chiang chí chià^n-kâi-ūe lóng-tsóng tshûn-siú tõ sim-lãi.

52 Iâ-sou kâi tì-hũi kũa nî^n-hùe, kũa só tit Siãng-tì kũa nâng kâi ài-sieh, chiãm-chiãm thi^n-ke.

3 Kai-sat Thî-pì-liû tsõ-ūi tsáp-ngõu nî^n, Pún-tiu Pí-lȧh-to tsò Iû-thȧi kâi tsóng-tok, Hi-lùt tõ Ka-lĩ-lī tsò hun-hong kâi kun-uâng, i-kâi hia^n-tī Hui-lėk tõ Í^n-thú-lĩ-a kũa Tek-lȧh-khó-nî kâi tī-hng tsò hun-hong kâi kun-uâng, Lụ̃-sat-niap tõ A-pí-lĩ-nî tsò hun-hong kâi kun-

2 uâng, A-ná kuã Kai-a-huap tsò chì-si-chiáng kâi sî-hāu, Sat-ka-lĩ-a kâi kiá^n Iak-hân khiã-khí tõ khuàng-iá, Siãng-tì kâi mẽng kàng-lîm tõ i.

3 I chiũ lâi tõ Iak-tãn kâi sì-hng, thuân hùe-sim sái-kàu

4 tsũe sià kâi sói-lói. Chėk-zû kì soi^n-tsai Í^n-sȧi-a kâi ūe hụ́-pńg-tsụ só-kì-tsȧi, tà^n,

Khuàng-iá--kò ũ nâng-sia^n u-hàm--tà^n,
Tiėh-siu Tsú kâi tãu-lōu,
Phah-tit I kâi lōu-kè^n.

5 Ũ sua^n-khang chiũ ài^n thun-pê^n,
Ũ kûi^n-sua^n sua^n-tu chiũ ài^n phah-kẽ;
Ũ khut-khek chiũ ài^n pì^n-tsò tit,
Ũ khi-khu chiũ ài^n pì^n-tsò pê^n;

6 Huâm ũ hueh-nėk kâi pit-tiã^n thói^n-kì^n Siãng-tì kâi chéng-kiù.

7 Chèng-nâng chiâ^n-khûn tshut--lâi tõ Iak-hân kâi chhiú--thâu ài^n-niá^n sói-lói, Iak-hân chiũ tùi-in tà^n, Ak-tsûa kâi chéng-lũi a, ũ tî-tiâng chí-sī nín tô-tsáu chiang-

8 lâi kâi náu-hêng? Kù-tshụ́ tiėh kit-kué^n lâi hû-hah hùe-kói, mȧi tõ ka-kī sim-lãi khụ̀-tà^n, Ũn ũ A-pek-lȧh-hán tsò tsóu-pẽ; in-ũi uá kãng-nín tà^n, Siãng-tì lêng-tit tshông-tõ chí-kâi chiėh-põu kãng A-pek-lȧh-hán hêng-

9 khí kiá^n-sun. Ta^n póu-thâu iã í^n-keng hẽ tõ chhiū-kụn--liáu: kù-tshụ́ huâm sī-mih chhiū m̄-huat hó kué^n-chí, chiũ tsám-tiaũ kȧk-lȯh húe.

10 Chiâ^n-khûn kâi chèng-nâng chiũ mn̄g i, tà^n, Hiá, chiè^n-

11 se^n, ún tiėh tsò-nị̄ tsò? Iak-hân tùi-in ìn--tà^n, Ũ nõ-

kiã^n-sa^n kâi nâng, chiũ hó pun chėk-kiã^n khṳt bô-sa^n kâi nâng; ũ niê^n-chiȧh kâi nâng iā tiėh chiè^n-se^n.

12 Iā ũ sùe-lī kàu--lâi aì^n siũ sói-lói, mn̄g Iak-hân, tà^n, 13 Sin-se^n, ún tiėh tsò-nî tsò? Iak-hân chiũ tùi-in tà^n, Hiàng-sùe tiā^n-lī tsṳ-gūa mài to-tshú.

14 Kun-sṳ̄ iā mn̄g Iak-hân, tà^n, Uń--li, tiėh tsò-nî tsò? I chiũ tùi-in tà^n, Mài khiâng-áu nâng, mài lėk-sok nâng; chiang nín só eng-tit kâi niê^n chiũ tsai-tsok.

15 Peh-sè^n tõ ngiáng-mō^n, chèng-nâng tõ sim-lãi ngí-lũn 16 Iak-hân hȯk-chiá sī Ki-tok; Iak-hân chiũ tùi-in chèng-nâng ìn-tà^n, Uá chiũ-sī ēng-tsúi kiâ^n-sói tõ-nín, tãn-sī pí uá kèng ũ khuân-lȧt Chiá ài^n lâi, I kâi ôi-tùa uá iā m̄-kham kāng I kói: I chiang-ài^n ēng Sià^n-sîn kũa húe kiâ^n-17 sói tõ nín. I kâi chhiú khiėh puà-ki, lâi-kiet-chēng I kâi sài-tiâ^n, siu bėh jip I kâi tshng: tãn-sī chí-kâi phà^n-18 khak chiũ chiang put-mit kâi húe lâi sie-tiāu. Iak-hân huân-liáu ēng ke-ke-iē^n kâi uē khǹg-mién, thuân hok-im pun peh-sè^n;

19 Nā-sī hun-hong kâi kun-uâng, Hi-lu̇t, in-ũi i-kâi hia^n-tī Hui-lėk kâi chhi, Hi-lô-tí, kâi sṳ̄, kũa Hi-lu̇t só-tsò 20 chėk-chhiet kâi ak-sṳ̄, pī Iak-hân cheh-pī, tõ chėk-chhiet kâi sṳ̄ thi^n-ke chí chėk-kiã^n, chiũ-sī kìm Iak-hân tõ kam.

21 Kàu-ãu chèng-nâng siũ sói-lói uân--liáu, Iâ-sou iā siũ 22 sói-lói, liáu tõ khî-táu kâi sî-hāu thi^n chiũ khui. Sià^n-sîn kàng-lîm tõ I sin-chiē^n, hêng-siāng chhin-chhiē^n hún-chiáu, tshông-tõ thi^n--kò ũ sia^n, tà^n, Lṳ́ sī uá-kâi Aì-tsṳ́, uá sī hua^n-hí lṳ́.

23 Iâ-sou tsho-ē kȧ-hùe nâng kâi sî-hāu sī sa^n-tsȧp chìn-thò hùe, nâng í^n-ûi I sī Iak-sek kâi kiá^n; chiē^n-tõ sī Hi-24 lí, tsài-chiē^n sī Má-thah, tsài-chiē^n sī Lī-mūi, tsài-chiē^n 25 sī Mėk-ki, tsài-chiē^n sī Iá-ná, tsài-chiē^n sī Iak-sek, tsài-chiē^n sī Má-tã-thî-a, tsài-chiē^n sī A-mô-sṳ̄, tsài-chiē^n sī 26 Ná-ong, tsài-chiē^n sī Í^n-sṳ̄-lí, tsài-chiē^n sī Ná-kai, tsài-chiē^n sī Má-ap, tsài-chiē^n sī Má-tã-thî-a, tsài-chiē^n sī 27 Si-múi, tsài-chiē^n sī Iak-sek, tsài-chiē^n sī Iû-tã, tsài-chiē^n sī Iak-a-ná, tsài-chiē^n sī Lī-sat, tsài-chiē^n sī Só-lô-pá-pek, tsái-chiē^n sī Sat-lȧh-thiet, tsài-chiē^n sī Nî-28 lī, tsài-chiē^n sī Mėk-ki, tsài-chiē^n sī A-tí, tsài-chiē^n sī Ko

29 suang, tsài-chiē^{n} sĩ Í^{n}-mô-thâng, tsài-chiē^{n} sĩ Zṳ́, tsài-chiē^{n} sĩ Iak-sì, tsài-chiē^{n} sĩ Í^{n}-liėt-sat, tsài-chiē^{n} sĩ Iak-30 lẽng, tsài-chiē^{n} sĩ Má-thah, tsài-chiē^{n} sĩ Lĩ-mũi, tsài-chiē^{n} sĩ Si-miēn, tsài-chiē^{n} sĩ Iû-tã, tsài-chiē^{n} sĩ Iak-sek, tsài-31 chiē^{n} sĩ Iak-nâm, tsài-chiē^{n} sĩ Í^{n}-lĩ-a-kim, tsài-chiē^{n} sĩ Mí-lĩ-a, tsài-chiē^{n} sĩ Mái-nâm, tsài-chiē^{n} sĩ Má-tát-tha, tsài-32 chiē^{n} sĩ Ná-tan, tsài-chiē^{n} sĩ Tã-phek, tsài-chiē^{n} sĩ Iâ-si, tsài-chiē^{n} sĩ A-pek, tsài-chiē^{n} sĩ Po-sṳ̃, tsài-chiē^{n} sĩ Sat-33 bûn, tsài-chiē^{n} sĩ Ná-sũn, tsài-chiē^{n} sĩ A-mí-ná-tát, tsài-chiē^{n} sĩ A-lân, tsài-chiē^{n} sĩ Í^{n}-sṳ̃-lûn, tsài-chiē^{n} sĩ Huap-34 lėk-sṳ̃, tsài-chiē^{n} sĩ Iû-tã, tsài-chiē^{n} sĩ Iá-kok, tsài-chiē^{n} sĩ Í^{n}-sat, tsài-chiē^{n} sĩ A-pek-lȧh-hán, tsài-chiē^{n} sĩ Tha-35 lȧh, tsài-chiē^{n} sĩ Ná-hók, tsài-chiē^{n} sĩ Sat-tėk, tsài-chiē^{n} sĩ Lȧh-koú, tsài-chiē^{n} sĩ Huap-lėk, tsài-chiē^{n} sĩ Hi-pek, 36 tsài-chiē^{n} sĩ Sat-lȧh, tsài-chiē^{n} sĩ Kai-nâm, tsài-chiē^{n} sĩ A-huap-sat, tsài-chiē^{n} sĩ Siám, tsài-chiē^{n} sĩ Nô-a, tsài-37 chiē^{n} sĩ Lȧh-mėk, tsài-chiē^{n} sĩ Má-thú-sat-lȧh, tsài-chiē^{n} sĩ Í^{n}-nȧp, tsài-chiē^{n} sĩ Iá-liėt, tsài-chiē^{n} sĩ Má-lėk-liėt, 38 tsài-chiē^{n} sĩ Kai-nâm, tsài-chiē^{n} sĩ Í^{n}-nó-sṳ̃, tsài-chiē^{n} sĩ Siet, tsài-chiē^{n} sĩ A-tang, tsài-chiē^{n} sĩ Siãng-tì.

4 Iâ-sou kám-siũ Sià^{n}-sîn kàu tshong-muá^{n}, tshông-tõ Iak-tãn kui-tn̂g, tõ khuàng-iá--kò khut Sià^{n}-sîn ín-tshūa 2 sì-tsȧp-jı̍t kú, siũ mô-kúi chhì-liēn. Hṳ́-tsùa^{n}-jı̍t tshuân 3 bô chiȧh, uân--liaú toú khùn. Mô-kúi chiũ kãng I tà^{n}, Lṳ́ jiȧk-sĩ Siãng-tì kâi Kiá^{n}, chiũ hó mẽng chí-kâi-chiėh 4 pì^{n}-tsò piá^{n}. Iâ-sou tùi-i ìn-tà^{n}, Ũ kì-tsài, tà^{n}, Nâng õi se^{n}-uȧh put-tók sĩ kõu mī^{n}-pau.

5 Mô-kúi ín I peh-chiē^{n} kûi^{n}-sua^{n}, chėk-siap-sî--kan 6 chiang thi^{n}-ē buān-kok kí-tiám I thói^{n}. Mô-kúi chiũ kãng I tà^{n}, Chí chėk-khài kâi khuân-lêng, kũa buān-kok kâi iông-kuang, uá ài^{n}-pun lṳ́; in-ũi chí-kâi í^{n}-keng 7 kau uá, sûi uá só-ài^{n}-ṳ́, uá chiũ pun i. Lṳ́ jiȧk-sĩ kũi^{n}-8 pài tõ uá mīn-tsôi^{n} chiũ lóng-tsóng kui-tsò lṳ́-kâi. Iâ-sou tùi-i ìn--tà^{n}, Ũ kì-tsài, tà^{n}, Lṳ́ tiėh kũi^{n}-pài Tsú, sĩ lṳ́-kâi Siãng-tì, tua^{n}-tua^{n} hõng-sṳ̃ I.

9 Iũ ín I kàu Iâ-lũ-sat-léng, sái I khiã tõ tōi^{n}-tn̂g kâi tshù-kak-téng, chiũ kãng I tà^{n}, Lṳ́ jiȧk-sĩ Siãng-tì kâi

10 Kiá^{n}, hó chiang-sin tshông-tõ chí-kò kák--lóh-khṳ̀: in-ũi ũ kì-tsài tà^{n},

Tsú ũi-tiéh lṳ́ ài^{n}-mẽng I chèng sài-chiá, lâi chiàu-kù lṳ́;

11 kũa,

In ài^{n} chiang-chhiú hû lṳ́,

Mín tì-kàu lṳ́-kâi-kha that--tiéh chiéh.

12 Iâ-sou tùi-i ìn--tà^{n}, Ũ tà^{n}, M̄-hó chhì Tsú, sĩ lṳ́-kâi Siãng-tì.

13 Mô-kúi kak-iẽ^{n} chhì-hók chĩn--liaú chiũ chiãm lĩ-khui I.

14 Iâ-sou ũ Sià^{n}-sîn kâi lêng-lát chiũ kui-tńg Ka-lĩ-lĩ: I

15 kâi miâ^{n}-sia^{n} thûan-pùa sì-hng. Tõ in tsùa^{n}-kâi hũe-tn̂g kà-hùe nâng, tit--tiéh chèng-nâng kui iông-kuang tõ I.

16 Lâi-kàu Ná-sat-lék, chiũ-sĩ I chiáng-sêng kâi tĩ-hng: tõ an-sek-jit chiè I kâi lĩ jip huẽ-tn̂g khiã--khí-lâi sõng-

17 thák. Ũ nâng chiang soi^{n}-tsai-nâng Í^{n}-sài-a kâi tsṳ ṳ́-khṳt I. I chiũ khui-kńg, tshuē-thói^{n} hṳ́-kò-tsṳ sĩ kì-tsài, tà^{n},

18 Tsú kâi Sîn kṳ tõ uá,

In-ũi I ũ chiang-ko buah uá, líp uá thuân hok-im khṳt phîn-khiông nâng:

I ũ sái uá lâi-kàu-tsai pĩ-liáh kâi nâng tit--tiéh sek-pàng,

Chhe^{n}-mê^{n} kâi nâng tit--tiéh mák kng,

Sái sún-sie^{n} kâi nâng tit--tiéh sek-pàng,

19 Pò nâng tsai Tsú hí-náp kâi nî^{n}.

20 Iâ-sou kauh-bûa chí-kâi-tsṳ, hôi^{n}-tńg chip-sṳ̄, chiũ tsõ--lóh-khṳ̀: hũe-tn̂g chèng-nâng mák tsù-tsù tõ thói^{n} I.

21 Iâ-sou chiũ khui-tshùi tùi-in tà^{n}, Kim-jit chí-kâi sià^{n}-

22 kia^{n} sĩ èng-ngiãm pun nín thia^{n}--liáu. Chèng-nâng iã kãng I tsò chèng-kṳ̄, khî-ĩ I kháu--tang só tà^{n}-tshut ṳn-ài kâi ũe-kù: chiũ tà^{n}, Tshṳ́-nâng khá-m̄-sĩ Iak-sek

23 kâi kiá^{n}, mé? Iâ-sou chiũ tùi-in tà^{n}, Nín pit chiang chí-kâi sók-gṳ́ lâi kãng-uá tà^{n}, Ui-seng, lṳ́ tiéh-ui ka-kĩ: huâm ún só-thia^{n} tõ Ka-pek-lông só-tsò kâi sṳ̄, iã tiéh

24 tõ lṳ́ pńg-tĩ tsò chí-kâi-sṳ̄. Iâ-sou chiũ tà^{n}, Uá khak-sit kãng-nín tà^{n}, tshuân-buē-ũ soi^{n}-tsai-nâng tõ i-kâi

25 pńg-tĩ tit nâng hí-náp. Nã-sĩ uá tshông-chin kãng-nín

tà^{n}, Tõ Í^{n}-lĩ-a kâi sî-hāu thi^{n} khàn-uā^{n} sa^{n}-nî^{n} kũa làk-kâi-guėh, tūa ki-hng pìn-kìp tshuân-tī, hṳ́-kâi sî-haū tõ
26 Í^{n}-sek-liėt mîn--kan ũ ke-ke siú-kúa kâi hũ-jîn; Í^{n}-lĩ-a būe-chêng hõng-sài khṳ̀-kì^{n} khî-tang chėk-nâng, tȯk-tȯk khṳ̀-kì^{n} Si-tũn Sat-lėk-tã chėk-kâi siú-kúa-hũ tiā^{n}-
27 tiā^{n}. Tõ soi^{n}-tsai-nâng Í^{n}-lĩ-sa kâi sî-hāu Í^{n}-sek-liėt mîn ũ tsōi-tsōi thái-ko, khî-tang bô chėk-nâng tit--tiėh chheng-kiet, zûi-tȯk Sũ-lĩ-a nâng, kiè-tsò Nái-muãn, tit--tiėh chheng-kiet tiā^{n}-tiā^{n}.

28 Hũe-tn̂g chèng-nâng thia^{n}-kì^{n} chí-kâi-ūe chiũ pìn-sim
29 náu-khì; khí--lâi tȯk Iâ-sou tõ siâ^{n}-gūa; chí-kâi-siâ^{n} sĩ khí tõ sua^{n}-téng, tshūa I kàu sua^{n}-khàm, ài^{n}-léng I tin-
30 tò-thâu lȯh--khṳ̀. Nā-sĩ Iâ-sou tshông-tõ chèng-nâng--tang kiâ^{n}-kuè chiũ khṳ̀.

31 Lȯh-khṳ̀ Ka-pek-lông, chiũ-sĩ Ka-lĩ-lĩ chėk-kâi siâ^{n}-
32 ip. Tõ an-sek-jit tõ kà-huè nâng: chèng-nâng khî-ĩ I kâi kà-hùe, in-ũi I kâi tõ-lí ũ khuân-lȧt.

33 Tõ hũe-tn̂g ũ chėk-kâi-nâng pĩ siâ-kúi kâi sîn só-tùe,
34 tūa-sia^{n} hàm--tà^{n}, Ai! Ná-sat-lėk kâi Iâ-sou, ún kāng-lṳ́ sĩ-mih kan-siȧp? Lṳ́ sĩ lâi tu-mit ún, hé^{n}? Uá tsai lṳ́
35 sĩ tî-tiâng, sĩ Siãng-tì kâi Sià^{n}-chiá. Iâ-sou cheh i, tà^{n}, Lṳ́ tiām-tiām, tiėh lĩ-khui i tshut--lâi. Kúi chiũ léng-puȧh chí-kâi-nâng tõ chèng-nâng tsṳ-tang, iáu chiũ lĩ-
36 khui i tshut--lâi, tshûan-bô sie^{n}-sún--tiėh i. Chèng-nâng chiũ hãi-ĩ, siang-kàu-niê^{n} tà^{n}, Chí-kâi sĩ sĩ-mih tõ-lí, né? in-ũi sĩ ēng-khuân ēng-lȧt mēng siâ-sîn, siâ-
37 sîn chiũ tshut--lâi. I kâi miâ^{n}-sia^{n} chiũ thuân-pùa sì-ûi kak-tshù.

38 Iâ-sou khí--lâi tshut hũe-tn̂g chiũ jìp tõ Si-mn̂g kâi tshù-lâi. Si-mn̂g kâi tiē^{n}-ḿ huãm sie-jiėt-pē^{n} sĩm-tãng;
39 in chiũ ũi-tiėh i khiû Iâ-sou. Iâ-sou khiā-bûa tõ i sin-pi^{n}, cheh chí-kâi sie-jiėt-pē^{n}, sie-jiėt-pē^{n} chiũ thò, hũ-jîn sûi-sî chiũ tsáu-khí--lâi hȯk-sṳ̃ in.

40 Jit ài^{n}-lȯh-sua^{n}, huâm sĩ-mih-nâng i-kâi ke-sȯk ũ tì kak-iē^{n} pē^{n} chiũ tùa in kàu Iâ-sou kò; Iâ-sou it-it àn-
41 chhiú ui in. Iā ũ kúi tshông-tõ ke-ke-nâng tshut--lâi, háu-hàm, iũ tà^{n}, Lṳ́ sĩ Siãng-tì kâi Kiá^{n}. Iâ-sou chiũ cheh in, ḿ-tsún in tà^{n}-uē, in-ũi in pat I sĩ Ki-tok.

42 Thi^{n} kng Iâ-sou tshut--lâi khṳ-kàu khùang-iá kâi tī-hng: chèng-nâng kàu-khûn chhîm-tshūe I, lâi-kàu I
43 kò, ài^{n}-lâu I mài lī-khui in. Nā-sī Iâ-sou tùi-in tà^{n}, Uá huân eng-kai thuân Siãng-tì kok kâi hok-im tõ khî-ṳ̃ kâi siâ^{n}-ip: uân-khî uá hõng-sài sĩ ũi-tiėh chí-kâi-sṳ̃.
44 Iâ-sou chiè^{n}-se^{n} sĩ thuân-tãu tõ Ka-lĩ-lĩ chià^{n}-kâi hũe-tñg.

5 Kàu-ãu chèng-nâng chì^{n}-buâ I, iã tõ-thia^{n} Siãng-tì kâi tãu, Iâ-sou sĩ khiã tõ Kek-nî-sat-lėk ôu kâi tsúi-pi^{n};
2 thói^{n}-kì^{n} nõ-chiah-tsûn hiah tõ ôu-pi^{n}: liȧh-hṳ kâi nâng
3 ũ tshut--lâi, tõ sói-mãng. Iâ-sou chiẽ^{n} chėk-chiah-tsûn sĩ Si-mñg kâi, chhiá^{n} i suá-tsûn lĩ toi kò-kiá^{n}; chiũ tsõ--lóh-khṳ tshông-tõ tsûn--tang kà-hùe chiâ^{n}-khûn kâi chèng-nâng.
4 Tà^{n}-uē hiah chiũ tùi Si-mñg tà^{n}, Tiėh-súa kàu chhim
5 kâi ũi-tshṳ, lóh nín-kâi-mãng lâi-liȧh-hṳ. Si-mñg chiũ ìn--tà^{n}, Sin-se^{n}, ún thàng-mê lâu-khóu, pẽng bô só-liȧh;
6 tãn-sĩ lṳ́ chiè^{n}-se^{n} tà^{n}, uá chiũ lâi lóh-mãng. In chiè^{n}-se^{n} kiâ^{n} chiũ ûi--tiėh chėk tũa-khûn-hṳ; in-kâi-mãng
7 chiũ ài^{n}-lih; in chiũ iȧh hṳ́-chiah-tsûn kâi húe-kì lâi sie-hũ. In chiũ lâi, tshõ-muá^{n} chí nõ-chiah-tsûn, chì-kàu
8 hiám-ài^{n} tîm--lóh-khṳ. Si-mñg Pí-tit thói^{n}-kì^{n}, chiũ phak-lóh tõ Iâ-sou kha-ẽ, tà^{n}, Tsú a, lĩ-khui uá, in-ũi uá
9 sĩ ũ-tsũe kâi nâng. Uân-khî Si-mñg kũa lóng-tsóng kãng-i tsò-pû kâi nâng, sĩ hãi-ĩ, ũi-tiėh liȧh hiè^{n}-tsõi hṳ
10 kâi uân-kù. Si-mñg kâi tâng-phũa^{n}, chiũ-sĩ Si-pí-thài kâi kiá^{n}, miâ^{n} kiè-tsò Iá-kok kũa Iak-hân, iã sĩ chiè^{n}-se^{n}. Iâ-sou tùi Si-mñg tà^{n}, Mài-kia^{n}: tsṳ̃-kim í^{n}-aũ lṳ́ chiang-
11 ài^{n} tit nâng. In huà^{n}-nâng thua in-kâi-tsûn uá-sua^{n}, chiũ siá-tiãu chėk-chhiet, tùe-tshông Iâ-sou.
12 Iâ-sou tõ chėk-kâi siâ^{n}-ip, tú-ngõ ũ chėk-kâi-nâng pìn-sin thái-ko, thói^{n}-kì^{n} Iâ-sou mīn chiũ phak tõ tī, khiû Iâ-sou, tà^{n}, Tsú, lṳ́ jiák-sĩ khéng, chiũ õi sái uá
13 chheng-kiet. Iâ-sou tshun-chhiú àn i, tà^{n}, Uá khéng; lṳ́ hó tit-tsò chheng-kiet. Sûi-chiet thái-ko-pē^{n} chiũ
14 lĩ-khui i. Iâ-sou hun-hù i mài kãng nâng tà^{n}; tãn-sĩ lṳ́ hó khṳ pun chì-si thói^{n} lṳ́, iã in-ũi lṳ́ tit--tiėh chheng-

kiet chiũ tiéh hièn lói-muéh, chiè Mô-si só-mẽng, tùi
15 chèng-nâng tsò chèng-kṳ̃. Nā-sī Iâ-sou kâi siaⁿ-bũn
zú-kèng liû-thuân: ũ nâng chiâⁿ-khûn chiâⁿ-khûn tsũ-
chip lâi-thiaⁿ, kũa lâi tit--tiéh in-kâi pēⁿ-cheng ui-hó.
16 Nā-sī Iâ-sou tõ khuàng-iá--kò thò-khui, chiũ khî-táu.
17 Huàⁿ-jit--kan ũ chék-jit Iâ-sou tõ kà-huè, ũ Huap-lī-
sài nâng kuã kà-huap-sṳ tõ-kò tsõ, sī tshông-tõ Ka-lī-lī
kak-hieⁿ, kũa Iû-thài, kũa Iâ-lũ-sat-léng--kò lâi: Tsú
18 kâi khuân-lêng thoh tõ I kò lâi ui-nâng. Chiũ ũ nâng
ēng mîn-íⁿ kng chék-kâi nńg-huang-pēⁿ kâi nâng lâi:
19 tshūe àiⁿ kng i jip--lâi pàng tõ Iâ-sou mīn-tsôiⁿ. In-ũi
nâng-chẹ̀ng tsát, tshūe bô-phāng hó kng i jip--lâi, chiũ
peh-chiẽⁿ tshù-téng, tshông-tõ hiã--kan tũi nâng kũa
20 mîn-íⁿ lóh--khṳ̀ tõ tìn-tang, tõ Iâ-sou mīn-tsôiⁿ. Iâ-sou
thóiⁿ-kìⁿ hṳ́-hùaⁿ-nâng ũ-sìn, chiũ tàⁿ, Nâng a, lṳ́-kâi-tsũe
21 sià-mién--liáu. Thák-tsṳ-nâng kũa Huap-lī-sài nâng
chiũ khui-tshùi, ngí-lũn tàⁿ, Chí-kâi-nâng tàⁿ chhiàm-
buáng kâi ūe sī tî-tiâng? Tṳ̃ Siãng-tì tsṳ-guā tî-tiâng
22 õi sià-tsuẽ? Iâ-sou tsai in-kâi ngí-lũn, chiũ tùi-in ìn--
23 tàⁿ, Nín tõ sim-lãi ngí-lũn tsò-nî? Tàⁿ, Lṳ́-kâi tsũe sià-
24 mién--liáu; kũa tàⁿ, Khí--lâi kiâⁿ, tî-kiãⁿ kõi? Taⁿ, in-
ũi àiⁿ-sái nín tsai Jîn-tsṳ́ tõ tī ũ khuân lâi sià-tsũe (chiũ
tùi nńg-huang kâi pēⁿ-nâng tàⁿ), Uá mẽng lṳ́, Khí--lâi,
25 taⁿ lṳ́-kâi mîn-íⁿ, khṳ̀ lṳ́-kâi-tshù. Hṳ́-kâi-nâng sûi-
chiet tsáu-khí tõ chèng-nâng mīn-tsôiⁿ, taⁿ i só-ùt kâi,
tńg--khṳ̀ i-kâi-tshù, iā kui iông-kuang tõ Siãng-tì.
26 Chèng-nâng lóng-tsóng hãi-ĩ, iā kui iông-kuang tõ
Siãng-tì; siãng-chhiáⁿ pìn-sim kiaⁿ-kũ, tàⁿ, Kim-jit
thóiⁿ-kìⁿ ì-gũa kâi sṳ̄, liáu.
27 Chí tsuàⁿ-kâi-sṳ̄ tsṳ-aũ Iâ-sou tshut--khṳ̀, thóiⁿ-kìⁿ
chék-kâi sùe-lī, miâⁿ kiè-tsò Lī-mũi, tsõ tõ hiàng-kuan,
28 chiũ kāng-i tàⁿ, Lâi-tùe uá. I chiũ siá-tiāu chék-chhiet,
khí-sin tùe Iâ-sou.
29 Lī-mũi chhiáⁿ Iâ-sou, tõ ke-tang kāng Iâ-sou siet tũa
toh-siáh: iā ũ chék-tũa-khûn nâng, sī sùe-lī kũa kāng-in
30 tsò-pû tsõ kâi pát-nâng. Huap-lī-sài nâng, kũa khî-
tang kâi thák-tsṳ-nâng tùi Iâ-sou kâi mńg-thû liām-loũ,
tàⁿ, Nín tsò-nî kāng sùe-lī kũa tsũe-jîn tsò-pû ím-chiáh,

31 né? Iâ-sou tùi-in ìn--tà^{n}, Khin-kiā^{n} kâi nâng mién ēng--
32 tiėh ui-seng, chiũ-sī tì-pē^{n} kâi nâng chiũ ēng--tiėh. Uá lâi, m̄-sī ài^{n}-chie ngī-jîn, zûi-sī ài^{n}-chie tsũe-jîn lâi hùe-sim.

33 Hṳ́-hùa^{n}-nâng chiũ tùi Iâ-sou tà^{n}, Iak-hân kâi mn̂g-thû ē-ē kìm-chiȧh khî-táu; Huap-lī-sài nâng kâi mn̂g-thû iā sī chiè^{n}-se^{n}, tȯk-tȯk lṳ́-kâi mn̂g-thû ím-chiȧh.
34 Iâ-sou chiũ tùi-in tà^{n}, Sin-nn̂g tsò-pû tō kâi sî-hāu,
35 khá-lêng sái hō-hí kâi nâng kìm-chiȧh, né? Zûi-tȯk sî-hāu ài^{n}-kàu, iáu, sin-nn̂g pit-tiėh kāng-in kiáng-piėt, hṳ́-sî in pit-ài^{n} kìm-chiȧh.

36 Iâ-sou iā siet phì-zũ kāng-in tà^{n}, Būe-ũ-nâng lì kò sin-sa^{n} lâi póu kū-sa^{n}, jiȧk-sī chiè^{n}-se^{n} chiũ sin-sa^{n} iā phùa-lih, siāng-chhiá^{n} tō sin-sa^{n} só lì-tiāu kâi iā m̄-hȧh kū-sa^{n}.
37 Iā būe-ũ nâng tò sin-chiú tō kū phûe-tō, jiȧk-sī chiè^{n}-se^{n}, hṳ́-kâi sin-chiú chiũ kek-phùa hṳ́-kâi phûe-tō, chiú lāu--
38 tiāu, phûe-tō iā hùi-huāi. Zûi-tȯk sin-chiú tiėh tò tō
39 chhi^{n} kâi phûe-tō. Iā būe-ũ nâng ím--kùe kū-chiú siē^{n} ài^{n}-chiȧh sin-chiú, uân-khî sī tà^{n}, Kū-chiú hó.

6 Iáu tō chėk-kâi an-sek-jit, Iâ-sou kiâ^{n} tùi tshân--kò kùe; I kâi mn̂g-thû tiah bėh-sūi, chhiú zûe chiũ chiȧh.
2 Huap-lī-sài nâng--tang ũ nâng tà^{n}, Tō an-sek-jit m̄-eng-
3 kai tsò kâi sṳ̄, nín tsó-nî khṳ̀-tsò, né? Iâ-sou tùi-in ìn--tà^{n}, Nín khá-sī kũa chí-kâi iā m̄-pat thȧk? chiũ-sī Tā-phek ka-kī kũa sûi-tsōng kâi nâng tóu khùn--sî só-tsò kâi sṳ̄;
4 i chiũ-sī jip Siāng-tì kâi tshù, khiėh pái-siet kâi-piá^{n} lâi-chiȧh, siāng-chhiá^{n} pun sûi-tsōng kâi nâng; chí-kâi-piá^{n}
5 tṳ̄ chì-si tsṳ-gūa pȧt-nâng chiȧh chiũ m̄-hȧh ngî. Iũ kāng-in tà^{n}, Jîn-tsṳ́ sī an-sek-jit kâi Tsú.
6 Iũ chėk-kâi an-sek-jit, Iâ-sou jip hūe-tn̂g kà-hùe: tō-
7 hṳ́-kò ũ chėk-kâi-nâng chià^{n}-chhiú phien-kou. Thȧk-tsṳ-nâng kũa Huap-lī-sài nâng tō thàm-thói^{n} Iâ-sou tō an-sek-jit ũ kiâ^{n}-ui a bô; ài^{n} tshūe-phāng hó lâi kò I.
8 Nā-sī Iâ-sou tsai in-kâi sim-sṳ chiũ kāng hṳ́-kâi chhiú phien-kou kâi nâng tà^{n}, Khí--a, khiā--tshut-lâi tō tin-
9 tang. I chiũ khí--lâi khiā. Iâ-sou chiũ tùi chèng-nâng tà^{n}, Uá mn̄g nín, Tō an-sek-jit, kiâ^{n}-siēn kiâ^{n}-ak, kiù-

10 se^n suah-se^n, tî-kiā^n hȧh-ngî, mé? Iáu chiũ thói^n chiu-ûi huȧ^n-nâng, chiũ kāng hụ̈-chėk-kâi nâng tȧ^n, Tshun-tshut lụ̈-kâi-chhiú; i chiũ tshun-tshut, i-kâi-chhiú chiũ tshuân-
11 zú. Nā-sī huȧ^n-nâng muá^n-sim náu-khì, siang kȧu-niȅ^n ȧi^n tsȯ-nî tshú-tī Iâ-sou.

12 Tng-sî Iâ-sou tshut--khụ̈ kȧu hụ̈-kâi sua^n--kȯ khî-táu,
13 thȧng-mê tõ khî-táu Siãng-tì. Kȧu thi^n kng kiè I kâi mn̂g-thû lâi: tshông-tõ khî-tang suán-tȯh tsȧp-jī nâng,
14 iā chheng in tsȯ sȧi-thû; chiũ-sī Si-mn̂g, iā chheng i
15 tsȯ Pí-tit, kuā i-kâi hia^n-tī An-tit-liėt, kuā Iá-kok, kũa Iak-hân, kũa Hui-lėk, kũa Pa-to-lô-mái, kũa Má-thȧi, kũa To-má, kũa A-lek-hui kâi kiá^n, miâ^n kiè-tsȯ Iá-kok,
16 kuā Si-mn̂g chheng-tsȯ Zuē, Iá-kok kâi hia^n-tī Iũ-tā, kũa Ka-liȧk nâng, miâ^n Iû-tā, chiũ-sī bōi Iâ-sou kâi nâng.

17 Iâ-sou kũa hùa^n-kâi mn̂g-thû chiũ lȯh-sua^n khiā tõ pê^n-tī, iā ũ I kâi mn̂g-thû chėk tūa-khûn kũa peh-sè^n tsōi-tsōi nâng, tshông-tõ Iû-thȧi sì-hng, Iâ-lũ-sat-léng, kũa Thî-lô Si-tũn în-hái kâi tī-hng lâi-thia^n I, kũa lâi
18 tit--tiėh ui in-kâi-pē^n; pī siâ-sîn só lân-ûi kâi nâng iā
19 tit--tiėh ui-hó. Tsn̂g-khûn chèng-nâng lóng-tsóng tshūe ȧi^n-mông I: uân-khî ũ khuân-lêng tshông-tõ I kȯ tshut--lâi, iā ui-hó chèng-nâng.

20 Iâ-sou kụ̈-mȧk thói^n I tsùa^n-kâi mn̂g-thû, chiũ tȧ^n, Nín phîn-khiông-nâng ũ hok, in-ũi Siāng-tì kok chiũ-sī
21 sȯk nín. Nín hīn-kim tóu khùn kâi nâng ũ hok: in-ũi nín chiang-ȧi^n pá-tsok. Nín hīn-kim ai-khȧu kâi nâng
22 ũ hok, in-ũi nín chiang-ȧi^n hí-chhiè. Nâng ũi-tiėh Jîn-tsụ̈ kâi uân-kù lóu-hụ̈n nín, kụ̈-tsȯh nín, uȧn-mē nín, khì-tiāu nín-kâi-miâ^n, chhin-chhiē^n ak-miâ^n chėk-iē^n, nín
23 chiũ ũ hok. Tng hụ̈-jit tiėh hua^n-hí, thiȧu-bú: in-ũi tõ thi^n nín tit sié^n sī tūa; in-ũi in-kâi tsóu-pē khuán-thāi tsùa^n-kâi soi^n-tsai-nâng iā sī ȧn-chiė^n-se^n.

24 Nā-sī nín pù-nâng, āi, a! in-ũi nín í^n-keng tit-tiėh nín
25 kâi ua^n-ùe liáu. Nín hīn-kim tit-tiėh pá kâi nâng, āi, a! in-ũi nín chiang-ȧi^n tóu khùn. Nín hīn-kim hí-chhiè
26 kâi nâng, āi, a! in-ũi nín pit-tiā^n pui-ai thî-khȧu. Jiȧk-sī chèng-nâng tȧ^n nín hó, āi, a! in-ũi in-kâi tsóu-pē khuán-thāi tsùa^n-kâi ké soi^n-tsai-nâng iā sī ȧn-chiè-se^n.

27 Tók-tók uá kāng nín tõ thia^{n} kâi nâng tà^{n}, Tiėh ài-sieh nín-kâi chhiû-tėk: lóu-hṳ̃n nín kâi nâng tiėh hó khuán-
28 thãi in: chiù-mē nín kâi nâng tiėh kāng-in tsok-hok:
29 bú-lõng nín kâi nâng tiėh thòi-in khî-táu. Phah lṳ́-kâi kih-kau, tiėh hui-tńg hiè^{n}-pôi^{n} kâi kih-kau lâi khṳt i phah. Ū nâng chhié^{n}-tóh lṳ́ gūa-mīn kâi sa^{n}, sin-tói-sa^{n}
30 iā mài tsó i khiėh. Huâm sī-mih-nâng kāng-lṳ́ thó, tiėh ṳ́-pun i; chhié^{n}-tóh lṳ́-kâi muėh kâi mài kāng-i thó-tńg.
31 Nín ài^{n} nâng tsò-nî khuán-thãi nín, nín khuán-thãi nâng
32 iā tiėh chiè^{n}-se^{n}. Nín iā-sī ài-sieh ài nín kâi nâng, nín ũ sī-mih ṳn-chhêng né? in-ũi tsũe-jîn iā ài-sieh ài in kâi
33 nâng. Nín iā-sī hó khuán-thãi hiá hó khuán-thãi nín kâi nâng, nín ũ sī-mih un-chhêng, né? in-ũi tsũe-jîn iā sī
34 chiè^{n}-se^{n} kiâ^{n}. Jiák-sī in-ũi hi-mō^{n} ài^{n} siu tò-tńg nín chià^{n}-ũ chieh pun nâng, ũ sī-mih ṳn-chhêng, né? in-ũi
35 tsũe-jîn chieh-pun tsũe-jîn sī ài^{n} zû-siàu siu-tńg. Nā-sī tiėh ài-sieh nín kâi chhiû-tėk, hó khuán-thãi in, chieh-pun nâng tsong-kú bô tsóh-mō^{n}; nín-kâi sié^{n}-sṳ̀ chiũ tūa, nín chiũ ài^{n}-tsò Chì-siāng--chiá kâi kiá^{n}-jî: in-ũi I kâi
36 jîn-tshṳ̂ si-kip buâng-ṳn kâi nâng kũa ak-nâng. Nín tiėh-ũ tshṳ̂-sim, chhin-chhiẽ^{n} nín-kâi Pē ũ tshṳ̂-sim chėk-
37 iē^{n}. Iā mài ngí nâng, nín chiũ pit bõi pī-ngí; iā mài tiā^{n} nâng-tsũe chiũ mién siũ tiā^{n}-tsũe; sek-pàng nâng,
38 nín chiũ tit--tiėh sek-pàng: ṳ́-pun nâng, nâng chiũ ṳ́-pun nín; ài^{n} chiang tūa seng-táu, jih-muá^{n}, iê-tsát, kàu ėk--tshut-lâi, lâi ṳ́-pun tõ nín kâi hêng-huâi. In-ũi nín chiè^{n}-se^{n} niê^{n}-pun nâng, nâng chiũ pit-ài^{n} chiè^{n}-se^{n} niê^{n}-hôi^{n} nín.

39 Iâ-sou iũ siet phì-zũ kāng-in tà^{n}, Chhe^{n}-mê^{n} khá-õi khan chhe^{n}-mê^{n}? khá-m̄ jī-ke pit puáh-lóh khe^{n}-hām,
40 né? Mńg-thû bõi tūa kuè i kâi sin-se^{n}: huâm sī-mih nâng tit-tiėh sêng-tshuân chiang-lâi chiũ chhin-chhiẽ^{n} i-kâi sin-se^{n}.

41 Lṳ́ tsò-nî thói^{n}-kì^{n} lṳ́ hia^{n}-tī mák--tang ũ tsháu-khòu,
42 kèng m̄-siẽ^{n} ka-kī mák--tang ũ ê^{n}--né? Ài^{n} tsò-nî tùi lṳ́-kâi hia^{n}-tī tà^{n}, Hia^{n}-tī a, lṳ́ mák--tang kâi tsháu-khòu thãi uá lâi khṳ́-tiāu, iā ka-kī thói^{n}-m̄-kì^{n} ka-kī mák--tang kâi ê^{n}, né? Ké-hó a, soi^{n} tiėh khṳ́-tiāu ka-kī mák--

tang kâi ê^{n} chiàh^{n} õi thói^{n}-mêng lâi khṳ́-tiāu lṳ́ hia^{n}-tĩ
43 mák--tang kâi tsháu-khòu. In-ũi bô-ũ hó kâi chhiū se^{n}
àu kâi kúe^{n}-chí; iā bô-ũ àu kâi chhiū se^{n} hó kâi kúe^{n}-chí:
44 in-ũi chhiū kak-kak sĩ tshông-tõ i-kâi kúe^{n}-chí chiàh^{n} pat
i: in-ũi tshông-tõ keng-kek-chhiū nâng chiũ bô tiah bô-hue-kúe^{n}, tshông-tõ chhì-nâ^{n}--tang iā bô tiah phû-thô.
45 Siẽn-jîn sĩ tshông-tõ i sim-lãi só chek kâi siẽn chiũ huat-tshut siẽn: ak-nâng tshông tõ i-kâi ak chiũ huat-tshut ak:
in-ũi tshông-tõ sim só múa^{n} kâi i-kâi tshùi chiũ tà^{n}-tshut.
46 Nín tsò-nî chheng uá Tsú a, Tsú a, iũ m̄-kiâ^{n} uá só tà^{n}
47 kâi ũe? Huâm sĩ-mih-nâng chiũ-kṳ̃n uá, thia^{n}-kì^{n} uá-kâi ũe chiũ khṳ̀-kiâ^{n} chí-kâi, uá ài^{n} chí-sĩ nín i sĩ chhin-
48 chhiẽ^{n} sĩ-mih-nâng: i sĩ chhin-chhiẽ^{n} nâng khí-tshù,
liú-tĩ kàu-chhim, iũ pàng tĩ-kha tõ chiéh-pûa^{n}-téng: tsò
tũa-tsúi kâi sî-hāu, khoi-lâu tsuãng-tiéh hṳ́-kâi-tshù, bõi-
49 tit sái i tín-tãng; in-ũi kiẽn-khí-lâi sĩ kien-kù. Nā-sĩ
thia^{n}-liáu m̄-khṳ̀-kiâ^{n} kâi nâng sĩ chhin-chhiẽ^{n} nâng khí-tshù tõ thôu-téng bô tĩ-kha: khoi-lâu tsuãng-tiéh tshù,
sûi-chiet pang-tó, hṳ́-kâi-tshù pang-phùa iā sĩm-sĩ tũa-ẽ.

7 Iâ-sou tà^{n} I kâi ũe pun peh-sè^{n} thia^{n}, uân--liáu, chiũ
2 jip Ka-pek-long. Ũ chék-kâi pá-tsáng só ài-sieh kâi pók
3 tì-pē^{n}, chiang-kṳ̃n ài^{n}-sí. Hong-bũn Iâ-sou kâi sṳ̄ sái
Iû-thài nâng kâi chiáng-láu sù-nâng khṳ̀ I kò, khiû I lâi
4 kiù i-kâi pók. Tsùa^{n}-kâi chiáng-láu lâi-kàu Iâ-sou kò,
chiũ pek-chhiet khiû I, tà^{n}, Chiang chí-kâi-sṳ̄ si-pun
5 chí-kâi-nâng, i sĩ kham-kai tit--tiéh: in-ũi i ài-sieh nán-kâi mîn, ka-kĩ iā ũ kāng-ún khí ún-kâi hũe-tn̂g.
6 Iâ-sou chiũ kāng-in tsò-pû khṳ̀: iáu, lĩ-tshù m̄-hn̄g,
pá-tsáng sái phêng-iú khṳ̀-kì^{n} I, kāng I tà^{n}, Tsú a, mài
7 hùi-sîn: lṳ́ kàu uá-kâi tshù-lãi uá tng m̄-khí: kù-tshṳ́
uá iā thói^{n} ka-kĩ m̄-kham-kai hó chiũ lṳ́: nā-sĩ lṳ́ tà^{n}
8 chék-kù-ũe uá kâi pók chiũ õi tshuân-zú. In-ũi uá iā sĩ
phài tõ nâng hat-ẽ, iā ũ pia^{n} sĩ uá chhiú-ẽ kâi: chí--kâi
uá mẽng-tà^{n}, Khṳ̀, i chiũ khṳ̀; hṳ́--kâi úa mẽng-tà^{n}, Lâi,
i chiũ lâi; mẽng uá-kâi pók, tà^{n}, Tsò chí-kâi-sṳ̄, i chiũ
9 tsò chí-kâi-sṳ̄. Iâ-sou thia^{n}-kì^{n} chí-kâi-ũe chiũ khî-ĩ i,
út-tńg-sin kāng tùe-tshông I kâi tshuân-khûn chèng-nâng tà^{n}, Uá kāng-nín tà^{n}, Ì^{n}-sek-liét mîn--tang úa būe-

10 pat thói^{n}-kì^{n} sìn ũ chiè^{n}-tūa. Só-sái kâi nâng tńg-khṳ̀
i-kâi tshù thói^{n}-kì^{n} hṳ́-kâi pȯk í^{n}-keng tshuân-zú.

11 Aũ bô-kú Iâ-sou uáng-khṳ̀ chėk-kâi siâ^{n}-ip, miâ^{n} kiè-
tsò Ná-in: kāng I tsò-pû kiâ^{n} ũ I tsuà^{n}-kâi mn̂g-thû kũa
12 tūa-khûn nâng. Chiang-kṳ̃n siâ^{n}-mn̂g tú-ngõ ũ chėk-kâi
sí-nâng kng--tshut-lâi, sĩ i a-bó tȯk-se^{n} kâi kiá^{n}: a-bó iā
sĩ siú-kuá. Siâ^{n}--tang kâi nâng chiâ^{n}-khûn hoh-tsōi
13 kāng-i tsò-pû kiâ^{n}. Tsú thói^{n}-kì^{n} i, chiũ liên-mién i,
14 kāng-i tà^{n}, Mài-khàu. Chiũ kiâ^{n}-kṳ̃n, chhiú àn i-kâi
kua^{n}-tshâ, kng kâi nâng chiũ thêng-tiām. Iâ-sou chiũ
15 tà^{n}, Siàu-nî^{n}-nâng a, uá mẽng lṳ́, khí--lâi. Hṳ́-kâi sí-
nâng chiũ tsõ--khí-lâi, iũ khui-tshùi tà^{n}-ūe. Iâ-sou chiang
chí-kâi-nâng kau-pun i-kâi a-bó.

16 Chèng-nâng chiũ tiėh-kia^{n}, iā kui iông-kuang tõ Siāng-
tì, tà^{n}, Tūa soi^{n}-tsai nâng heng-khí tõ nán--kò, Siāng-tì
17 thói^{n}-kù I kâi mîn, liáu. Iâ-sou chiè^{n}-se^{n} kâi sia^{n}-bũn
liû-thuân pìn Iû-thài, kũa thong hṳ́ sì-ûi kâi tī-hng.

18 Iak-hân kâi mn̂g-thû chiang chí chėk-chhiet kâi sṳ̃
19 lóng-tsóng kàu-tsai Iak-hân. Iak-hân hàm i-kâi mn̂g-
thû nõ-nâng lâi, chiũ sái in khṳ̀-kì^{n} Tsú, tà^{n}, Lṳ́ sĩ hṳ́-
20 kâi ài^{n}-lâi--chiá, a sĩ ún tiėh-mō^{n} pȧt-kâi, né? Chí-nõ-
nâng lâi-kàu I kò chiũ tà^{n}, Si-sói Iak-hân sái ún lâi-kì^{n}
lṳ́, mn̄g-tà^{n}, Lṳ́ sĩ hṳ́-kâi ài^{n}-lâi--chiá, a sĩ ún tiėh-mō^{n}
21 pȧt-kâi, né? Hṳ́-kâi sî-hāu Iâ-sou ui ke-ke chit-pē^{n},
kan-khóu, huãm ak-sîn kâi nâng, sṳ̃ tsōi-tsōi chhe^{n}-mê^{n}
22 nâng tit--tiėh thói^{n}-kì^{n}. Iâ-sou chiũ tùi-in tap-tà^{n}, Nín
tiėh-khṳ̀, chiang nín só ũ thoí^{n}-kì^{n}, só ũ thia^{n}-kì^{n} kâi sṳ̃
pit kàu-tsai Iak-hân: tsu-zû chhe^{n}-mê^{n}--kâi tit-tiėh thói^{n}-
kì^{n}, kuái-kha--kâi õi kiâ^{n}, thái-ko--kâi tit-tiėh chheng-
kiet, kũa hī^{n} lâng--kâi tit--tiėh õi thia^{n}-kì^{n}, sí--kâi tit--
tiėh hȯk-uȧh, phîn-khiông nâng tit--tiėh thia^{n} hok-im.
23 Tāi-huâm bô ũi-tiėh uá ũ só tsó-gāi kâi nâng, chí-kâi-
nâng chiũ ũ hok.

24 Iak-hân só-sái kâi nâng khṳ̀--liáu Iâ-sou tùi tshuân-
khûn chèng-nâng thî-khí Iak-hân lâi-lũn, chiũ tà^{n}, Nín
phêng-jit tshut-khṳ̀ khuàng-iá sĩ ài^{n} thói^{n} sĩ-mih-kâi,
25 né? Sĩ lû-tiah pĩ huang tshue-tõng, hé^{n}? Nín tshut-
khṳ̀ at-hȯk sĩ ài^{n} thói^{n} tî-kâi, né? sĩ nâng chhēng jiû-

múi kâi i-hók, hé^{n}? Chhēng phâi-chhiâng hiáng àn-lák
26 kâi nâng sĩ tõ uâng-keng. Hiá, chiè^{n}-se^{n} nín tshut-khṳ̀
sĩ ài^{n}-thói^{n} sĩ-mih-kâi, né? Sĩ soi^{n}-tsai nâng, mé? Uá
kāng-nín tà^{n}, Sĩ, siãng-chhiá^{n} kèng tũa-kùe soi^{n}-tsai-
27 nâng. Sià^{n}-tsṳ só kì-tsài--tà^{n},

Uá khién uá-kâi sài-chiá tõ lṳ́ mīn-tsôi^{n},
I chiang-ài^{n} tõ lṳ́ thaû-tsôi^{n} ṳ̃-pĩ lṳ́-kâi lōu-thû,

28 chiũ-sĩ chí chí-kâi-nâng. Uá kāng-nín tà^{n}, Tshông-tõ
hũ-jîn só-se^{n} tsṳ-tang bô-ũ chék-nâng tũa-kùe Iak-hân:
nã-sĩ tõ Siãng-tì kok tsṳ-tang tsò mûi-sòi kâi huân-sĩ
29 tũa-kùe chí-kâi-nâng. Chèng-mîn kũa sùe-lī, chêng-ũ
niá^{n}--kùe Iak-hân kâi sói-lói, chék thia^{n}-kì^{n} chiũ chheng
30 Siãng-tì tsò ngĩ. Zûi-tók Huap-lĩ-sài nâng kũa kà-
huap-sṳ m̃-chêng niá^{n}--kùe i-kâi sói-lói, ka-kī khì-tiāu
Siãng-tì kâi chí-ì.

31 Chiè^{n}-se^{n}, chí-kâi sì-tō kâi nâng, uá hó chiang tî-kâi
32 lâi pí? In sĩ chhin-chhiẽ^{n} sĩ-mih-kâi? Sĩ chhin-chhiẽ^{n}
nôu-kiá^{n}--húe tsõ tõ koi-chhĩ, siang u-hàm, tà^{n}, Uń tùi
nín pûn-ték, nín bô thiàu-bú: ún pui-ko, nín bô khàu.
33 Uân-khî si-sói Iak-hân kàu--lâi, iã bô chiáh piá^{n} iã bô
34 ím-chiú; nín chiũ tà^{n}, I sĩ pun kúi tùe--tiéh. Jîn-tsṳ́
kàu--lâi iã ím, iã chiáh, nín chiũ tà^{n}, Sĩ hàu^{n}-chiáh,
hàu^{n}-chiú kâi nâng, sĩ sùe-lī kũa tsũe-jîn kâi phêng-iú.
35 Nã-sĩ tì-hũi sĩ tshông-tõ tì-hũi kâi chèng-kiá^{n}-jî tit
chheng tsò ngĩ.

36 Huap-lĩ-sài nâng--tang chék-nâng chhiá^{n} Iâ-sou kāng-i
tsò-pû chiáh. I chiũ jíp hṳ́-kâi Huap-lĩ-sài nâng ke-lãi
tsõ-siáh.

37 Iáu, tõ ip--tang ũ chék-kâi hũ-jîn, sĩ ũ tsũe kâi; tsai
Iâ-sou tõ hṳ́-kâi Huap-lĩ-sài nâng ke-lãi tsõ-siáh, khiéh
38 gék-áp tshō phang-ko, khiã tõ Iâ-sou pùe-ãu kha-búe--
kò tõ khàu, chiũ lâu mák-tsap tih--tiéh I kâi kha, ēng
ka-kī kâi thâu-mô lâi-chhit, tshùi chim I kâi kha, ēng
39 phang-ko lâi-buah. Hṳ́-kâi ũ chhiá^{n} Iâ-sou kâi Huap-
lĩ-sài nâng chék-ē thói^{n}-kì^{n}, sim-lãi chiũ tà^{n}, Chí-kâi-
nâng zû-jiák sĩ soi^{n}-tsai-nâng chiũ pit-tiā^{n} tsai mông I
kâi sĩ tî-tiâng, kũa sĩ sĩ-mih iē^{n} hũ-jîn, chiũ-sĩ tsài i sĩ
tsũe-jîn.

40 Iâ-sou chiũ tùi-i ìn-tà^{n}, Si-mn̂g a, uá ũ chék-kiã^{n}-sṳ̃ ài^{n} kāng-lṳ́ tà^{n}. Si-mn̂g chiũ tà^{n}, Sin-se^{n}, chhiá^{n} lṳ́ tà^{n}.
41 Chék-kâi chè-tsú ũ nõ-nâng khiàm i-kâi chè: chék-nâng khiàm ngõu-tsáp nié^{n} ngṳ̂n, chék-nâng khiàm ngõu nié^{n}.
42 In bô thang-hó hôi^{n}, chè-tsú sià-mién in nõ-nâng. Ta^{n}, chiang-lâi chí nõ-kâi nâng tî-kâi pit ài-sieh chè-tsú
43 kèng-ke? Si-mn̂g chiũ ìn-tà^{n}, Uá siẽ^{n} chí-kâi sià-mién i ke kâi. Iâ-sou chiũ kāng-i tà^{n}, Lṳ́-kâi ì-kièn sĩ tiéh.
44 Chiũ hui-sin hiàng hṳ́-kâi hũ-jîn, iũ kāng Si-mn̂g tà^{n}, Lṳ́ thói^{n}-kì^{n} chí-kâi hũ-jîn, mé? Uá jip lṳ́ ke-lãi, lṳ́ bô-tsúi pun uá sói uá-kâi-kha: zûi-tók chí-kâi hũ-jîn ēng mák-tsap tih tõ uá-kâi-kha, chiang i-kâi thâu-mô lâi-
45 chhit. Lṳ́ m̄-chêng chim uá, zûi-tók chí-kâi hũ-jîn tsṳ̃ uá
46 jip--lâi kâi sî-hāu chim uá-kâi kha bô hiah. Lṳ́ m̄-chêng chiang iû buah uá-kâi thâu, zûi-tók chí-kâi hũ-jîn chiang
47 phang-ko buah uá-kâi-kha. Kù-tshṳ́ uá kāng-lṳ́ tà^{n} I tsōi-tsōi kâi tsũe sià-mién--liáu; in-ũi i ài-sieh tūa-ē: tit-tiéh sià-mién chié kâi nâng, i-kâi ài-sieh iā sĩ chié.
48 Chiũ kāng hṳ́-kâi hũ-jîn tà^{n}, Lṳ́-kâi-tsũe sià-mién--liáu.
49 Tâng tsõ-siáh kâi nâng chiũ sim-lãi tà^{n}, Chí-kâi-nâng
50 iā sià nâng kâi tsũe sĩ tî-tiâng, né? Iâ-sou chiũ tùi hṳ́-kâi hũ-jîn tà^{n}, Lṳ́-kâi-sìn í^{n}-keng kiù lṳ́: lṳ́ ua^{n}-sim chiũ khṳ̀.

8 Jiên-aũ Iâ-sou pìn-kiâ^{n} hie^{n}-lí siâ^{n}-ip pùa-iâng Siãng-tì kok, thuân hok-im: hṳ́ tsáp-jī mn̂g-thû kāng I tsò-
2 pû, iā ũ sù-kâi hũ-jîn, sĩ tsá pun ak-sîn só-tùe kũa tì-pē^{n} í^{n}-keng ui-hó kâi, chiũ-sĩ Má-lĩ-a, chheng tsò Muat-tā-láh kâi, chêng-ũ chhit-kâi kúi tshông-tõ i--kò
3 tshut--khṳ̀, iũ ũ Hi-lùt kuán-ke Khú-sat kâi chhi, miâ^{n} kiè-tsò Iak-a-ná, kũa Su-sat-ná, kũa ke pát-kâi hũ-jîn, lóng-tsóng chiang só-ũ kâi muéh hõng-sṳ̃ in.
4 Chék-tūa-khûn nâng tsũ-chip, kũa nâng tshông-tõ kak siâ^{n}-ip lâi-kàu I kò, Iâ-sou ēng phì-zũ chiũ tà^{n}:
5 Ũ iā-chéng kâi nâng tshut-khṳ̀ iā i-kâi chéng: i tõ iā-chéng kâi sî-hāu ũ kâi ka-láuh tõ lōu-kî^{n}; pĩ nâng lūn-
6 táh, thi^{n}--tang kâi pue-chiáu chĩn-chiáh--khṳ̀. Ũ pát-kâi ka-láuh tõ chiéh-pûa^{n}-téng; chék-ē huat-khí--lâi

7 sûi-sî chiũ ta--khṳ̀, in-ũi bô zũn-chėk kâi khì. Iā ũ
pȧt-kâi ka-lȧuh tõ chhì-tsâng--tang; chhì-tsâng tsò-pû
8 huat-khí--lâi chia-tiāu i. Iũ ũ pȧt-kâi ka-lȧuh tõ hó
kâi thóu-tī, huat-khí--lâi, kit-sit peh-pũe.

Tà^n chí-kâi-ūe thùa hàm--tà^n, Ũ hī^n hó lâi-thia^n kâi
nâng, chiũ tiėh-thia^n.

9 I kâi mn̂g-thû chiũ mn̄g I chí-kâi phì-zũ sī ài^n tsò-nî.
10 I chiũ tà^n, Siāng-tì kok kâi chhim-àu chiũ-sī pun nín
tsai: zûi-tȯk tõ pȧt-nâng chiũ-sī ēng phì-zũ; sái in
11 thói^n, thói^n m̄-kì^n, thia^n liaú m̄-hiáu. Chí-kâi phì-zũ
sī àn-chiè^n-se^n. Chí-kâi chéng-chí chiũ-sī Siāng-tì kâi
12 tāu. Tõ lōu-kī^n kâi chiũ-sī nâng thia^n-kùe liáu mô-kúi
chiũ lâi, tshông-tõ in-kâi sim chhié^n-tiāu tāu, mài in
13 sìn chiũ tit-kiù. Tõ chiėh-pûa^n-téng kâi chiũ-sī nâng
thia^n-tāu, liáu hua^n-hí sêng-siũ; chí-chià^n-kâi bô-kṳn:
sī chiām-sî ũ sìn, tõ chhì-liēn kâi sî-hāu chiũ khiā-khui.
14 Hṳ́-kâi ka-lȧuh tõ chhì-tsâng--tang, chí-chià^n-kâi chiũ-
sī nâng thia^n-kùe chiũ tsò-in khṳ̀, pī hīn-se^n kâi jiáu-
tsȧp, tshâi-muėh, ua^n-lȧk, só chia-tiāu, chiũ bô kit sêng-
15 sėk kâi chí. Hṳ́-kâi tõ hó kâi thóu-tī kâi, chí-chià^n-kâi
chiũ-sī nâng ēng siēn-liâng kâi sim thia^n-kùe tāu chiũ
siú-kín, iũ tshông jím-nāi lâi kit-sit.

16 Bô-nâng tiám teng-húe liáu ēng khì-kũ khn̂g-mi, a-sī
pàng tõ tshn̂g-ē; sī pàng tõ thâi--chiē^n, ài^n sái jip--lâi
17 kâi nâng thói^n-kì^n i-kâi-kng. In-ũi bõ-ũ tshâng-khn̂g
kâi bô pì^n-tsò hién-mêng; iā bô-ũ àm-chē^n kâi, chiang-
18 lâi m̄ khṳt nâng tsai iũ tshut-hīn. Kù-tshṳ́ tiėh kṳ́n-
sín nín tsò-nî thia^n: in-ũi ũ--kâi-nâng, chiang-ài^n ṳ́-pun i;
bô-ũ kâi nâng, chiũ-sī i thói^n-tsò ũ kâi, chiang-ài^n kāng-i
tȯh-tn̂g.

19 Iâ-sou kâi a-bó kũa hia^n-tī chiũ lâi kàu I kò, ũi-tiėh
20 nâng chiâ^n-khûn chiũ bõi-tit--tiėh bûa I. Ũ nâng pò
I tsai, tà^n, Lṳ́-kâi a-bó kũa lṳ́-kâi hia^n-tī khiā tõ gūa,
21 ài^n-kì^n lṳ́. Nā-sī Iâ-sou tùi-in tap-tà^n, Uá-kâi a-bó kũa
uá-kâi hia^n-tī chiũ-sī chià^n-kâi thia^n Siāng-tì tāu khṳ̀-
kiâ^n kâi nâng.

22 Hṳ́ huà^n-jit tsṳ-tang ũ chėk-jit I ka-kī kũa I kâi
mn̂g-thû lȯh-tsûn. I chiũ tùi-in tà^n, Hó lâi kùe--khṳ̀

23 ôu hiè^{n}-pôi^{n}. In chiũ khui-tsûn. In kiâ^{n}-tsûn kâi sî-hāu Iâ-sou u̍t--khṳ̀. Ũ khuâng-huang thàu-lóh ôu--kò, 24 tsûn ài^{n}-múa^{n} chiũ lîm-ngûi. Mn̂g-thû bûa--lâi hàm-chhé^{n} Iâ-sou, tà^{n}, Sin-se^{n}, Sin-se^{n}, ún mi̍t-buâng a. I chiũ chhé^{n}--khí-lâi cheh huang kah tsúi-éng, i chiũ 25 hiah, iā ũ phêng-chẽ^{n}. I chiũ kāng mn̂g-thû tà^{n}, Nín-kâi sìn tõ tî-kò? Mn̂g-thû kia^{n}-kũ iũ khî-ī, jī-ke tõ tà^{n}, Chí-kâi sī tî-tiâng? liên huang kũa tsúi, I che̍k-ē mẽng chiũ sũn I.

26 Tsûn sái kàu Kek-la-sa nâng kâi tī-hng, sī kāng Ka-27 lī-lī siang tùi-mīn. Iâ-sou tshut--khṳ̀ chiẽ^{n}-sua^{n}, ũ che̍k-kâi-nâng tshông-tõ siâ^{n}-lãi ngõ--tie̍h I: sī huãm-tie̍h kúi; kú bô chhēng i-ho̍k, iā bô khiă-khí tshù-lãi, sī 28 khiă-khí tõ phûn-mõ^{n}--kò. Kì^{n}--tie̍h Iâ-sou i chiũ háu-sia^{n}, phak-lóh tõ I mīn-tsôi^{n}, tūa-sia^{n} tà^{n}, Chì-kau Siăng-tì kâi Kiá^{n}, Iâ-sou, uá kāng-lṳ́ ũ sī-mih kan-siáp? Khiû 29 lṳ́ mài-khóu úa. In-ũi Iâ-sou ũ mẽng siâ-sîn lī-khui chí-kâi-nâng tshut--lâi. In-ũi chí-kâi-sîn ngẽ^{n}-liáh i í^{n}-keng tsōi-tshṳ̀ liáu: i sī ah--tõ-kò pun thih-soh kũa kha-liâu só pák, chiũ túi-tn̄g--tiāu khu-pák kâi mue̍h, pī 30 kúi jiāu khṳ̀ khuàng-iá. Iâ-sou mn̄g i, tà^{n}, Lṳ́-kâi miâ^{n} sī 31 tî-kâi? I chiũ tà^{n}, Iâ^{n}; in-ũi ũ ke-ke kúi ji̍p tõ i. In chiũ khiû Iâ-sou mài hun-hù in tshut-khṳ̀ ji̍p chhim-uan.

32 Hṳ́-kò ũ khûn-tṳ tsōi-tsōi-chiah tõ sua^{n}--kò chiáh: in chiũ khiû Iâ-sou hṳ́ in ji̍p tṳ. Iâ-sou chiũ hṳ́ in. 33 Kúi lī hṳ́-kâi nâng tshut--lâi, ji̍p tõ huà^{n}-kâi-tṳ: tshuân-khûn chiũ tsáu-lóh sua^{n}-po thiàu-ôu chiũ kek-sí.

34 Chhī-tṳ kâi nâng thói^{n}-kì^{n} só ngõ-tie̍h kâi sṳ chiũ tsáu, tõ siâ^{n}-lãi siâ^{n}-gūa pò nâng tsai. Chèng-nâng chiũ tshut--35 lâi thói^{n} só ngõ-tie̍h kâi sṳ; chiũ lâi kàu Iâ-sou kò, thói^{n}-kì^{n} kúi só lī--tshut-lâi hṳ́-kâi-nâng, chhēng-sa^{n}, sim tiā^{n}, 36 tsõ tõ Iâ-sou kha-ē; chèng-nâng chiũ kia^{n}-kũ. Thói^{n}-kì^{n} kâi nâng chiang huãm kúi kâi nâng tsò-nî tit--tie̍h kiù kâi sṳ kàu-tsai chèng-nâng.

37 Sók Kek-la-sa nâng sì-ûi tī-hng kâi sù-mîn lóng-tsóng khiû Iâ-sou lī-khui in khṳ̀; in-ũi pun kia^{n}-kũ kâi sim tî^{n}--tie̍h: Iâ-sou chiũ lóh-tsûn tn̂g-khṳ̀.

38 Nā-sī kúi só lī--tshut-lâi hṳ́-kâi-nâng khiû Iâ-sou hṳ́ i

39 kāng I tsò-pû: nā-sī Iâ-sou sái i khṳ̀, tà^{n}, Tiėh tńg-khṳ̀ lṳ́-kâi-tshù, chiang Siãng-tì kāng-lṳ́ tsò ũ jiėh-tūa kâi sṳ̄ kàu nâng tsai. I chiũ khṳ̀, pìn-siâ^{n} thuân-pùa Iâ-sou kāng-i tsò jiėh-tūa kâi sṳ̄.

40 Iâ-sou tńg--lâi kâi sî-hāu, khûn-chèng chiap-nȧp I; in-ũi in chèng-nâng tõ tán-mō^{n} I.

41 Tú-ngõ lâi ũ chėk-kâi-nâng, miâ^{n} kiè-tsò Ngâi-lú; i sī kuán-lí hũe-tn̂g kâi nâng: phak-lȯh tõ Iâ-sou kha-ẽ, khiû 42 I jip i-kâi ke-lãi; in-ũi i ũ tua^{n}-se^{n} kâi tsṳ-niê^{n}-kiá^{n}, tsȧp-jī hùe chìn-thò, chiang-kṳ̃n ài^{n}-sí. Iâ-sou kiâ^{n}-lōu kâi sî-hāu chèng-nâng chiâ^{n}-khûn ûi-kín I.

43 Ũ chėk-kâi hũ-jîn tì hueh-lāu-pē^{n} tsȧp-jī nî^{n} liáu, phùa-chĩn ke-ngiȧp pun tsu ui-seng, bô nâng õi ui i 44 hó, lâi tõ Iâ-sou ka-chiah ãu, mông--tiėh I kâi sa^{n}-kṳ; 45 i kâi hueh-lāu sûi-chiet chiũ tsũ. Iâ-sou chiũ tà^{n}, Mông uá kâi sī tî-tiâng? Chèng-nâng tà^{n}-bô, Pí-tit kũa tsò-pû-tõ kâi nâng chiũ tà^{n}, Sin-se^{n}, nâng chiâ^{n}-khûn pek-46 kṳ̃n chì^{n}--tiėh lṳ́. Iâ-sou tà^{n}, Ũ nâng mông uá; in-ũi 47 uá ũ-tsai ũ khuân-lȧt iû uá tshut--khṳ̀. Hũ-jîn thói^{n}-tshut ún-tshâng put-tit, i kia^{n} kàu tõ-khiū chiũ lâi, phak-lȯh tõ I mīn-tsôi^{n}, tng chèng peh-sè^{n} mîn-tsôi^{n} tà^{n}-tshut mông I sī sī-mih uân-kù, kũa tsò-nî sûi-sî tit--48 tiėh ui-hó. Iâ-sou chiũ kāng-i tà^{n}, Nńg-tsṳ́ a, lṳ́-kâi sìn kiù lṳ́; lṳ́ ua^{n}-jiên khṳ̀.

49 Huân tõ tà^{n}-ūe kâi sî-hāu, ũ chėk-kâi-nâng tshông-tõ kuán hũe-tn̂g kâi ke--tang lâi, tà^{n}, Lṳ́-kâi nńg-tsṳ́ sí--50 liáu: mài huân-lâu Sin-se^{n}. Iâ-sou thia^{n}-kì^{n} chiũ ìn i, tà^{n}, Lṳ́ mài-kia^{n}: tiėh-sìn tiā^{n}-tiā^{n}, i chiũ tit--tiėh kiù.

51 Jip i-kâi tshù-lãi, m̄-tsún nâng kāng I tsò-pû jip--lâi, tȯk-tȯk sī Pí-tit, kũa Iak-hân, kũa Iá-kok, kũa nńg-tsṳ́ 52 kâi a-pẽ kũa a-bó. Chèng-nâng tõ khàu i, tah-heng. Iâ-sou chiũ tà^{n}, Mài-khàu; in-ũi i m̄-sī sí, sī tõ ủt. 53 Chèng-nâng tsai i sī sí--liáu, chiũ thí-chhiè Iâ-sou. 54 I chiũ khan nńg-tsṳ́ kâi chhiú, hàm--tà^{n}, Nńg-tsṳ́ a, 55 khí--lâi. I kâi sîn tńg--lâi, i sûi-chiet tsáu-khí. Iâ-sou 56 chiũ mẽng nâng tiėh-pun i chiȧh. I kâi pẽ-bó chiũ hãi-ĩ: nā-sī Iâ-sou hun-hù in mài chiang só ngõ-tiėh kâi sṳ̄ kāng-nâng tà^{n}.

9 Iâ-sou hàm-bûa hṳ́ tsáp-jī mn̂g-thû, sṳ̀ in ũ lêng-la̍t
2 khuân-pè^n lâi kuán lóng-tsóng kúi, kũa ui-pē^n. Iũ sái in khṳ̀ thuân-pùa Siāng-tì kâi kok, kũa ui pē^n-nâng.
3 I chiũ tùi-in tà^n, Mài tùa lōu-hùi, mài chiāng, mài tō, mài niê^n-chia̍h, mài ngṳ̂n, iā mài ũ nõ-kâi sin-tói-sa^n.
4 Put-lũn jip tî-kâi-tshù, khiā-khí tõ-hṳ́-kò, khṳ̀ iā tie̍h
5 tshông-tõ hṳ́-kò tshut--khṳ̀. Huâm ũ sī-mih nâng m̄ chiap-na̍p nín, lī hṳ́-kâi siâ^n tshut--lâi kâi sî-hāu, chiũ tie̍h puã^n--tiāu kha kâi sua-thôu lâi chèng-kṳ̃ in-kâi tsũe.
6 Mn̂g-thû tshut-khṳ̀, pìn-kiâ^n hie^n-lí, thuân hok-im, kah muá^n-tî-kò si-ui.
7 Hun-hong kâi kun-uâng, Hi-lu̍t, thia^n-kì^n che̍k-khài só-tsò kâi sṳ̄; chiũ m̄-pat tò siẽ^n, in-ũi ũ nâng tà^n Iak-hân
8 tshông sí-nâng--tang ho̍k-ua̍h; ũ nâng tà^n Í^n-lĩ-a hién-hīn; iā ũ pa̍t-nâng tà^n, kóu-tsá kâi soi^n-tsai-nâng che̍k-
9 kâi ho̍k-ua̍h. Hi-lu̍t chiũ tà^n, Iak-hân uá í^n-keng tsám i-kâi-thâu liáu; ta^n, thia^n-kì^n i ũ chiè^n-se^n kâi sṳ̄, sī sī-mih-nâng, né? Chiũ tshūe ài^n-kì^n i.
10 Chèng sài-thû tn̍g--lâi, chiang huâm in só-kiâ^n kâi sṳ̄ óh Iâ-sou thia^n. I chiũ tùa in àm-chē^n thò-khui kàu
11 che̍k-kâi siâ^n-ip, miâ^n kiè-tsò Pek-sài-tā. Nā-sī chèng-nâng chiâ^n-khûn tsai chiũ tùe I; Iâ-sou chiap-na̍p in, kāng-in káng-lũn Siāng-tì kâi kok, huâm ũ ēng--tie̍h ui kâi chiũ kāng-in ui-hó.
12 Jit ài^n siâ-sai liáu; hṳ́ tsáp-jī mn̂g-thû chiũ kiâ^n-bûa kāng I tà^n, Chhiá^n sùa^n-khui chèng-nâng, sái in hó-khṳ̀ sì-ûi kâi hie^n-lí kũa tī-hng, suah-hiah, tshūe-chia̍h, in-ũi
13 nán tõ-chí-kò sī tõ khuàng-iá kâi tī-hng. Nā-sī Iâ-sou chiũ tùi-in tà^n, Nín hó pun in chia̍h. In tà^n, Bô têng-gūa khṳ̀ bói niê^n-chia̍h hó pun chí chèng peh-sè^n, chiũ tõ
14 ún--kò put-kùe ngõu-kò-piá^n kah nõ-búe-hṳ̂. In-ũi lâm-teng iak ũ ngõu-tshoi^n nâng. Iâ-sou chiũ tùi I kâi mn̂g-thû tà^n, Sái in che̍k-pan che̍k-pan tsõ--lo̍h-khṳ̀, múe-
15 che̍k-pan iak ũ ngõu-tsáp nâng. In chiũ chiè^n-se^n kiâ^n,
16 hàm chèng-nâng tsõ. Iâ-sou chiũ khie̍h hṳ́ ngõu-kò-piá^n kah nõ-búe-hṳ̂, ngiáng thi^n, táu-tsok chí-kâi, chiũ peh-phùa, hù-pun mn̂g-thû khṳ̀-pái tõ chèng-nâng mīn-tsôi^n.

17 Lóng-tsóng chiȧh kàu-pá; só-tshûn tõ in--kò tsham-tshùi kâi siu-khí ũ tsȧp-jī kheng.

18 Iâ-sou ka-kī tua^{n}-nâng tõ khî-táu, mn̂g-thû kāng I tsò-pû tõ. I chiũ mñg in, tà^{n}, Chèng-nâng tà^{n} uá sĩ tî-tiâng 19 In ìn--tà^{n}, Si-sói Iak-hân; ũ pȧt-nâng tà^{n} Í^{n}-lĩ-a: iã ũ pȧt-nâng tà^{n} kóu-tsá kâi soi^{n}-tsai-nâng chėk-nâng hȯk-uȧh. 20 Iâ-sou chiũ mñg in, tà^{n}, Nín tà^{n} uá sĩ tî-tiâng? 21 Pí-tit chiũ ìn--tà^{n}, Siãng-tì kâi Ki-tok. Iâ-sou chiũ hun-hù in, 22 kìm in mài kāng-nâng tà^{n} chí-kâi-sṳ̄; tà^{n}, Jîn-tsṳ́ eng-kai siũ ke-ke kan-khóu, pĩ chiáng-láu, kũa chèng chì-si-chiáng, kah thȧk-tsṳ nâng, só iàm-khì, siãng-chhiá^{n} pĩ-suah, tõi^{n}-sa^{n}-jit chiũ hȯk-uȧh.

23 Chiũ tùi chèng-nâng tà^{n}, Huâm sĩ-mih-nâng ài^{n} tùe-tshông úa, chiũ tiėh siá-tiāu ka-kī, jit-jit ta^{n}-khí i-kâi tsȧp--jī kè lâi tùe-tshông uá. 24 In-ũi huâm sĩ-mih-nâng ài^{n} kiù i-kâi sè^{n}-miā^{n} pit-tiā^{n} sàng-sit sè^{n}-miā^{n}: huâm sĩ-mih-nâng ũi-tiėh uá kâi uân-kù tì sàng-sit sè^{n}-miā^{n}, 25 chí-kâi-nâng pit-tiā^{n} kiù--tiėh sè^{n}-miā^{n}. In-ũi tit-tiėh pìn sì-kài tsò-lĩ, liáu sàng-buâng sún-sit ka-kī, ũ sĩ-mih iah, né? 26 In-ũi huâm sĩ-mih nâng thói^{n} uá kũa uá kâi ũe tsò siáu-lí, Jîn-tsṳ́, chiang I ka-kī kũa I kâi Pẽ kũa chèng sià^{n}-thien-sài, kâi iông-kuang lâi kâi sî-hāu, iã pit-tiā^{n} thói^{n} chí-kâi-nâng tsò siáu-lí. 27 Uá chin-sit kāng-nín tà^{n}, Tõ chí-kò khiã khî-tang ũ nâng būe-chêng chhì--tiėh sí kâi khì-bī, pit-tiā^{n} soi^{n} thói^{n}-kì^{n} Siãng-tì kok.

28 Tà^{n} chí-kâi-ũe tsṳ-aũ iak ũ poih-jit, Iâ-sou tùa Pí-tit kũa Iak-hân kũa Iá-kok, chiũ chiẽ^{n} hṳ́-kâi-sua^{n} khṳ khî-táu. 29 I tõ khî-táu kâi sî-hāu, I kâi mīn-māu chiũ ĩ-siê^{n}, 30 kũa I kâi i-hȯk pėh-pėh iap-iap-sih. Ũ nõ-nâng kāng 31 I tõ tà^{n}-ũe, chiũ-sĩ Mô-si kũa Í^{n}-lĩ-a; chí-nõ-nâng hién-hīn ũ iông-kuang, tõ tà^{n} Iâ-sou tõ Iâ-lũ-sat-léng só ài^{n} 32 tsò-chiâ^{n} lĩ-khui sì-kài kâi sṳ̄. Pí-tit kũa kāng-i tsò-pû-tõ huà^{n}-kâi nâng khùn-tũa^{n} ài^{n}-út: kàu chhé^{n}--liáu chiũ thói^{n}-kì^{n} Iâ-sou kâi iông-kuang, kũa kāng I tsò-pû khiã hṳ́ nõ-nâng.

33 In kāng Iâ-sou piėt-khui kâi sî-hāu Pí-tit chiũ tùi Iâ-sou tà^{n}, Sin-se^{n}, ún tõ-chí-kò sĩ hó: iông ún tah sa^{n}-koi^{n} liâu, kāng-lṳ́ chėk-koi^{n}, kāng Mô-si chėk-koi^{n}, kāng

34 Íⁿ-lĩ-a chėk-koiⁿ: i m̄-tsai sĩ tsò-nî tàⁿ. I tõ tàⁿ chí-kâi-ũe kâi sî-hāu chiũ ũ hûn chia in: jip hûn-tói kâi sî-hāu
35 in chiũ kiaⁿ-kũ. Ũ siaⁿ tshông-tõ hûn--tang tshut--lâi, tàⁿ, Chí-kâi sĩ uá-kâi Tsṳ́, uá só-suán Chiá; nín tiėh
36 thiaⁿ I. Ũ chí-kâi-siaⁿ kâi sî-hāu chiũ tuaⁿ-tuaⁿ thóiⁿ-kìⁿ Iâ-sou tõ hṳ́-kò. M̂ng-thû tiām-tiām, só thóiⁿ-kìⁿ kâi sṳ̄, hṳ́ hièⁿ-tsōi jit bô chiang chėk-kiãⁿ kàu-tsai nâng.
37 Keh chėk-jit, in lòh-suaⁿ kâi sî-hāu, ũ tūa-khûn nâng
38 ngêng-chih Iâ-sou. Tshông khûn--tang ũ chėk-nâng hàm--tàⁿ, Sin-seⁿ a, khiû lṳ́ thóiⁿ-kù uá-kâi kiáⁿ; in-ũi
39 sĩ uá tuaⁿ-seⁿ kâi kiáⁿ: ũ chėk-kâi-sîn mán i, hut-jiên chiũ u-hàm; iā sái i thiu-thek, lâu-nũaⁿ, lī-khui i khṳ̀
40 iā sĩ oh, iũ sái i sún-sieⁿ. Uá chêng-khiû lṳ́-kâi m̂ng-
41 thû tók i tshut, in put-lêng. Iâ-sou chiũ ìn--tàⁿ, Aī--a, m̄-sìn kũa pũe-ngėk kâi sì-tō, uá kāng-nín tâng-tõ, kũa iông-jím nín, tiėh kàu jiėh-kú? Khan lṳ́-kâi kiáⁿ lâi chí-
42 kò. I tõ lâi kâi sî-hāu, kúi léng-puáh i, sái i thiu-thek. Iâ-sou chiũ cheh siâ-sîn, ui-hó chí-kâi-kiáⁿ, kau-hôiⁿ i-kâi
43 a-pẽ. Chèng-nâng chiũ hãi-ĩ Siãng-tì kâi ui-ngiâm.
Chèng-nâng khî-ĩ Iâ-sou só-kiâⁿ tsùaⁿ-kâi-sṳ̄, I chiũ
44 tùi I kâi m̂ng-thû tàⁿ, Nín tiėh chiang chí-kâi-ũe khǹg-pàng hīⁿ--kò: in-ũi Jîn-tsṳ́ chiang-àiⁿ kòi-sàng kàu
45 nâng kâi chhiú. Nā-sĩ m̂ng-thû m̄-hiáu chí-kâi ũe-ì, in-ũi sĩ ṳ́n-tshâng, bô pun in thóiⁿ-tshut: in iā m̄-káⁿ m̄ng I chí-kâi ũe-ì.
46 M̂ng-thû tsṳ-tang seⁿ ngí-lũn, khî-tang tî-tiâng sĩ
47 tūa. Iâ-sou thóiⁿ-tshut in sim-lãi só ngí-lũn, chiũ khan kâi sòi-kiáⁿ, sái i khiā tõ I sin-piⁿ, chiũ kāng-in tàⁿ,
48 Huâm sĩ-mih nâng ũi-tiėh uá-kâi miâⁿ chiap-náp chí-kâi sòi-kiáⁿ, chiũ-sĩ chiap-náp uá: kũa huâm chiap-náp uá kâi nâng, chiũ-sĩ chiap-náp sái uá Chiá: in-ũi nín chèng-nâng tsṳ-tang tsùe mûi-sòi--kâi, chí-kâi-nâng chiũ-sĩ tūa.
49 Iak-hân chiũ ìn--tàⁿ, Sin-seⁿ, ún thóiⁿ-kìⁿ chėk-kâi-nâng ēng lṳ́-kâi miâⁿ tõ tók-kúi, chiũ tsó-chí i, in-ũi i
50 bô kāng-ún tsò-pû tùe-tshông. Iâ-sou chiũ tùi-i tàⁿ, Mài tsó-chí i, in-ũi put-lũn sĩ-mih nâng bô tùi-tėk nín chiũ-sĩ tshông nín.

51 Iâ-sou chiap-chiẽ^n-thi^n kâi jit-khî chiang-kũn ài^n-muá^n, 52 I chiũ kuat-tiã^n hiàng-tsôi^n ài^n-khṳ Iâ-lũ-sat-léng, chiũ sái sù-nâng tõ I thâu-tsôi^n: chí-chià^n-nâng khṳ-jip Sat-má-lĩ-a nâng chėk-kâi hie^n-lí, ài^n kāng Iâ-sou ũ-pĩ. 53 Nâng m̃ chiap-nȧp I, in-ũi I kâi mīn sĩ hiàng tùi Iâ-lũ-sat-léng kò-khṳ. 54 I kâi mn̂g-thû Iá-kok kũa Iak-hân thói^n-kì^n chiũ tà^n, Tsú a, ún chie húe tshông-thi^n kàng-lȯh, lâi mit-tsȯh in, ài^n--mé? 55 Iâ-sou hui-tńg-sin cheh-pĩ in. 56 Chiũ khṳ pȧt-kâi hie^n-lí.

57 In kiâ^n-lōu kâi sî-hāu ũ chėk-kâi-nâng tùi I tà^n, Lṳ́ 58 m̃-kuán khṳ tî-kò, uá ài^n tùe-tshông lṳ́. Iâ-sou chiũ kāng-i tà^n, Hôu-lâi ũ khang, thi^n--tang kâi pue-chiáu ũ tàu, zûi-tȯk Jîn-tsṳ́ bô kò hó chím-thâu.

59 Iũ tùi pȧt-kâi-nâng tà^n, Tùe-tshông uá. I tà^n, Tsú 60 a, iông uá soi^n khṳ-tsǹg uá-kâi-pẽ. Iâ-sou chiũ kāng-i tà^n, Hôi^n hià^n-kâi sí-nâng khṳ-tsǹg in ka-kī kâi sí-nâng; lṳ́ tsò-lṳ́ khṳ-thuân Siãng-tì kok.

61 Iũ ũ pȧt-kâi-nâng tà^n, Tsú a, uá ài^n tùe-tshông lṳ́, 62 tãn-sĩ soi^n iông uá kāng ke-lãi kâi nâng tsak-piėt. Iâ-sou chiũ tùi-i tà^n, Chhiú huā^n lôi-pè^n, liáu mō^n hṳ́-pùe-aũ, chí-khí-nâng tou m̃-hȧh Siãng-tì kok.

10 Chí chià^n-kâi-sṳ̄ tsṳ-āu Tsú chí-tiám ke chhit-tsȧp nâng, chiũ sái in nõ-nâng nõ-nâng tõ I mīn-tsôi^n, kàu I ka-kī só ài^n-uáng kak siâ^n-ip, kũa kak tī-hng.

2 Chiũ tùi-in tà^n, Kè-sek sit-tsãi sĩ tsōi, kang-jîn sĩ chié. Kù-tshṳ nín tiėh-khiû siu-tang kâi Tsú sái kang-3 jîn tshut--lâi siu I kâi kè-sek. Nín tiėh-khṳ; uá sái nín 4 chhin-chhiẽ^n iê^n-kiá^n tõ tshâi-lâng tsṳ-tang. Mài tùa chî^n-tō, mài chiȧh-tō, mài ôi; lōu--kò mài kāng-nâng 5 kiâ^n-lói. Put-lũn jip tõ sĩ-mih ke, soi^n tiėh-tà^n, Chí-6 tshù-lãi phêng-an. Tháng-jiȧk ũ phêng-an kâi tsṳ́ tõ hṳ́-kò, nín-kâi phêng-an chiũ pit-tiā^n ua^n-hiah tõ i-chiē^n: 7 zû-jiȧk sĩ bô, chiũ tsài kui tõ nín. Tiėh khiã-khí tõ hṳ́-kâi ke, ím-chiȧh in só keng-ēng kâi; in-ũi kang-jîn sĩ kham-kai tit--tiėh i-kâi kang-chî^n. Mài tshông chí-kâi-ke súa--kùe pȧt-kâi-ke.

8 Iã put-lũn jip tî-kâi siâ^n-ip, nâng ũ chiap-nȧp nín,

9 chiũ tiėh-chiảh só pái-siet pun nín kâi muėh: iā tiėh-ui hṳ́-kò kâi pē^{n}-nâng, kāng-in tà^{n}, Siāng-tì kok kṳ̃n tõ
10 nín liáu. Nā-sĩ put-lũn jip tî-kâi siâ^{n}-ip, jiảk-sĩ nâng m̄-chiap-nảp nín, nín chiũ tiėh-tshut--khṳ̀ tõ i-kâi tūa
11 koi-lōu, chiũ tà^{n}, Liên-kũa nín siâ^{n}-ip kâi sua-thôu tùe tõ ún-kâi kha, ún tùi-nín sàu-tiāu; nā-sĩ nín eng-kai
12 tsai chėk-sṳ̄, chiũ-sĩ Siāng-tì kok ũ kṳ̃n-bûa--lâi. Uá kāng-nín tà^{n}, Tõ hṳ́ chėk-jit Só-to-má só-siũ pí--tiėh hṳ́-kâi siâ^{n}, huân kèng-kōi-siũ.

13 Aī a, Ko-lảh-sìn a! Aī--a, Pek-sài-tã a! in-ũi tõ nín--tang só-kiâ^{n} kâi ĩ-lêng, zû-jiảk tõ Thî-lô kũa Si-tũn ũ kiâ^{n} chí-kâi, in chiũ tâng-tsá pit-ũ hùe-kói--liáu, chhēng-
14 mûa, tsõ-lỏh tõ hue-hu--tang. Nā-sĩ tõ sím-phuàn Thî-
15 lô kũa Si-tũn só-siũ kâi pí-nín zú-kèng kōi-siũ. Ka-pek-lông a, lṳ́ khá-sĩ õi seng-kàu thi^{n}-chiē^{n}? lṳ́ pit-tiā^{n} léng-lỏh kàu ảm-hú.

16 Thia^{n} nín kâi nâng chiũ-sĩ thia^{n} uá: khì-tiāu nín kâi nâng chiũ-sĩ khì-tiāu uá; khì-tiāu uá kâi nâng chiũ-sĩ khì-tiāu sái uá Chiá.

17 Hṳ́ chhit-tsảp nâng chiũ hua^{n}-hí tńg--lâi, tà^{n}, Tsú a,
18 ún ēng lṳ́-kâi miâ^{n}, liên-kũa kúi iā su-hỏk ún. Iâ-sou kāng-in tà^{n}, Uá ũ thói^{n}-kì^{n} Sat-tãn chhin-chhiē^{n} tiẽn-húe
19 tshông-thi^{n} puảh-lỏh. Ta^{n} uá pun nín ũ khuân lâi-tảh tsûa̧ kah hiet, kũa chhiû-tėk lóng-tsóng kâi khuân-lêng;
20 pit-tiā^{n} bô-ũ õi hāi nín. Nā-sĩ nín mài ũi-tiėh chí-kâi, chiũ-sĩ sîn su-hỏk nín, chiũ hua^{n}-hí: sĩ in-ũi nín-kâi miâ^{n} kì-lỏk tõ thi^{n} chià^{n} hó hua^{n}-hí.

21 Hṳ́ chėk-sî Iâ-sou kám--tiėh Sià^{n}-sîn hua^{n}-hí chì-lảk, chiũ tà^{n}, Pẽ a, sĩ thi^{n} tī kâi Tsú, uá chheng-tsàn lṳ́, in-ũi lṳ́ ũ chiang chí-kâi-sṳ̄, tùi tì-hũi tshong-mêng kâi nâng chiũ ṳ́n-pì: tùi sòi-kiá^{n} chiũ hién-mêng: Pẽ a, sit-tsãi
22 sĩ chiẹ̀^{n}-se^{n}; in-ũi lṳ́ thói^{n}-tsò chiè^{n}-se^{n} sĩ hó. Buān-muėh tshông-tõ uá-kâi Pẽ kau-hù uá: Pẽ tsṳ-gũa bô nâng tsai Kiá^{n} sĩ tî-tiâng; Kiá^{n}, kũa Kiá^{n} só ài^{n} chí-sĩ--kâi, tsṳ-gũa iā bô nâng tsai Pẽ sĩ tî-tiâng.

23 Iâ-sou ủt-tńg-sin hiàng mńg-thû, sai-ẽ tà^{n}, Thói^{n}-kì^{n}
24 nín só thói^{n}-kì^{n}, chí-kâi-mảk chiũ ũ hok: in-ũi uá kāng-nín tà^{n}, soi^{n}-tsá ũ ke-ke soi^{n}-tsai-nâng kũa kun-uâng ai^{n}

thói^{n} nín só thói^{n}-kì^{n}--kâi, iā bô thói^{n}-kì^{n}; ài^{n} thia^{n} nín só thia^{n}-kì^{n}--kâi iā bô thia^{n}-kì^{n}.

25 Ũ chék-kâi kà-huap-sṳ khí--lâi chhì-mn̄g I, tà^{n}, Sin-se^{n} a, Uá tiéh tsò-nî tsò chià^{n} hó tit ióng-se^{n} tsò 26 ngiáp? Iâ-sou chiũ tùi-i tà^{n}, Tõ lút-huap sĩ tsò-nî kì-27 tsài? lṳ́ sĩ tsò-nî thák? I chiũ ìn--tà^{n}, Tiéh chĩn-sim, chĩn-sè^{n}, chĩn-lát, chĩn-ì, ài-sieh Tsú, lṳ́-kâi Siāng-tì; iā 28 tiéh ài-sieh lṳ́-kâi tshù-pi^{n} chhin-chhiẽ^{n} ka-kī. Iâ-sou kāng-i tà^{n}, Lṳ́ ìn--lâi tiéh: tiéh-chiè^{n}-se^{n} kiâ^{n}, chiũ tit--tiéh se^{n}.

29 I ài^{n} tsṳ̃-chheng tsò ngĩ, chiũ tùi Iâ-sou tà^{n}, Tî-tiâng 30 sĩ uá-kâi tshù-pi^{n}, né? Iâ-sou chiũ ìn i, tà^{n}, Ũ chék-kâi nâng tshông-tõ Iâ-lũ-sat-léng lóh Iâ-lĩ-ko, ngõ-tiéh tãu-tshát: in chiũ pak-khṳ̀ i-kâi i-hók, siãng-chhiá^{n} phah i, 31 chiũ tsò-in khṳ̀, pàng i pùa^{n}-sí tõ hṳ́-kò. Tú-ngõ ũ chék-kâi chì-si tshông hṳ́-tiâu-lōu lóh--khṳ̀, thói^{n}-kì^{n} i, chiũ 32 tùi lōu hiè^{n}-pôi^{n}-pi^{n} tsò-i kùe--khṳ̀. Iā ũ chék-kâi Lĩ-mũi nâng chiè^{n}-se^{n} lâi-kàu hṳ́-kâi ũi-tshṳ̀, thói^{n}-kì^{n} i, 33 chiũ tõ lōu hiè^{n}-pôi^{n}-pi^{n} tsò-i kùe--khṳ̀. Iā ũ chék-kâi Sat-má-lĩ-a nâng tõ kiâ^{n}-lōu lâi kàu i--kò; thói^{n}-kì^{n}, chiũ 34 liên-mién i, kiâ^{n}-bûa, chiũ pák i-kâi sie^{n}-kháu, tò-iû kah chiú lóh--khṳ̀, sái i khiâ tõ ka-kī kâi cheng-se^{n}, ín-tshūa 35 i kàu kheh-tiàm, chiũ chiàu-kù i. Mùa-khí khiéh ngṳ̂n nõ-chî^{n}, pun tiàm-tsú, kāng-i tà^{n}, Lṳ́ chiàu-kù i; zû-jiák tshut ke só-hùi, uá tò-tńg--lâi kâi sî-hāu úa chiũ hôi^{n} lṳ́. 36 Chí sa^{n}-nâng--tang, lṳ́ siẽ^{n} tî-kâi sĩ tsò ngõ tãu-tshát 37 kâi nâng kâi tshù-pi^{n}, né? I chiũ tà^{n}, Hṳ́-kâi liên-mién i kâi chiũ-sĩ. Iâ-sou kāng-i tà^{n}, Lṳ́ khṳ̀, iā tiéh chiè^{n}-se^{n} tsò.

38 In tõ kiâ^{n}-lōu kâi sî-hāu, Iâ-sou jip chék-kâi hie^{n}-lí: ũ chék-kâi hũ-jîn, miâ^{n} kiè-tsò Má-tã, chiap-náp I jip 39 i-kâi tshù. I ũ chí-mūe, kiè-tsò Má-lĩ-a, i sĩ tsọ̃ tõ Tsú 40 kâi kha-ē thia^{n} I kâi tãu. Nā-sĩ Má-tã ũi-tiéh ke-ke keng-sṳ̃ sim tsáp, khiā-bûa chiũ tà^{n}, Tsú a, uá-kâi chí-mūe pàng uá chék-nâng keng-sṳ̃, lṳ́ bô kài-ì, mé? lṳ́ 41 hó hàm i lâi sie-hũ uá. Iâ-sou chiũ ìn--i, tà^{n}, Má-tã, Má-tã, lṳ́ sĩ khùa-lṳ̃, hũn-tsáp, ũi-tiéh ke-ke sṳ̃: zûi-tók 42 chék-kiā^{n} sĩ só su-ēng kâi: in-ũi Má-lĩ-a í^{n}-keng suán--

tiéh hṳ́-kâi siẽn-ngiáp, chiũ-sī tsong-kú bô tóh-tńg i--kâi.

11 Iâ-sou tõ chék-kâi ũi-tshṳ̀ tõ khî-táu; hiah--liáu, I mn̂g-thû--tang chék-nâng chiũ tùi I tàn, Tsú a, chhián kà ún khî-táu, chhin-chhiẽn Iak-hân kà i-kâi mn̂g-thû hièn-sen.

2 Iâ-sou chiũ kāng-in tàn, Nín khî-táu kâi sî-hāu, tiéh-
3 tàn, Pẽ a, nguãn lṳ́-kâi miân siàn. Lṳ́-kâi kok kàu--lâi.
4 Uń kâi jit-chiáh jit-jit sṳ̀-pun ún. Sià-mién ún-kâi tsũe; in-ũi huâm ũ khiàm ún kâi nâng, ún sià-mién i. Mài sái ún siũ-chhì.
5 Iâ-sou iũ tùi-in tàn, Nín--tang tî-tiâng ũ phêng-iú, chiũ pùan-mê khṳ̀ i--kò kāng-i tàn, Phêng-iú a, lṳ́ chhián
6 khiéh san-kò-pián chieh uá; in-ũi uá ũ phêng-iú tõ lōu--
7 kò lâi uá-kò, uá bô hó kāng-i pái-siet; i tõ-lãi ìn--tàn, Mài tsak uá, mn̂g ín-keng tshùan, uá-kâi sòi-kián kāng-uá tsò-pû tõ mîn-tshn̂g--liáu: uá bõi-tit khí--lâi khiéh
8 pun lṳ́? Uá kāng-nín tàn, Tsòng-jiên m̄ ũi-tiéh tsò phêng-iú kâi uân-kù khí--lâi khiéh pun i, nā-sī in-ũi i mùi siáu-lí chiũ pit-tiān khí--lâi, zû i só ēng--tiéh khiéh
9 pun i hièn-tsōi. Uá iũ kāng-nín tàn, Tiéh-khiû, chiũ pun nín; tshūe, chiũ tit--tiéh; phah-mn̂g, chiũ kāng-nín khui.
10 In-ũi tāi-huâm khiû kâi nâng chiũ siũ--kàu; tshūe kâi nâng chiũ tit--tiéh; phah-mn̂g kâi nâng chiũ kāng-i khui.
11 Nín--tang tsò a-pẽ kâi nâng, tî-chék-nâng ũ kián thó-pián, khá-ũ khiéh-tsò chiéh pun i? hók-sī thó-hṳ̄, chiũ
12 uān-tsò tsûa pun i? Hók-sī thó-nn̄g, khá-ũ khiéh-tsò hiet
13 pun i? Só-ín nín, sui-sī ak, huân-tsai chiang hó kâi muéh sṳ̀-pun nín-kâi kián-jî, hô-khuàng Thien-pẽ khá-m̄ chiang Siàn-sîn sṳ̀-pun khiû I kâi nâng?
14 Iâ-sou tõ tók-tshut chék-kâi kúi, sī é kâi: hṳ́-kâi kúi tshut--khṳ̀, é kâi nâng chiũ tàn-ūe; chèng-nâng khî-ĩ.
15 Khî-tang ũ sù-nâng tàn, I sī chiā kúi-uâng, Piét-si-phok,
16 lâi tók-tshut kúi. Iā ũ pát-nâng khiû I tshông-tõ
17 thin kâi ĩ-chiah lâi-chhì I. Nā-sī Iâ-sou tsai in-kâi sim-ì, chiũ kāng-in tàn, Huâm sī-mih kok tsṳ̄ siang-hun-chen pit-tiān tì-kàu hṳ-khang: iā-sī ke tsṳ̄ siang-hun-chen

18 pit-tiā^n tó-pāi. Zû-jiȧk Sat-tăn tsṳ siang-hun-che^n, i-kâi kok tsăi-tit sêng-lip, né? in-ũi nín tà^n uá sī chiă
19 Piėt-si-phok lâi tȯk-tshut kúi. Siet-sái uá sī chiă Piėt-si-phok lâi tȯk-tshut kúi, nín-kâi kiá^n-tĩ sī chiă tî-tiâng
20 lâi tȯk-tshut? In-tshṳ́ in chiũ ài^n chí-ngí nín. Zû-jiȧk uá iā-sī ēng Siăng-tì kâi chhiú-tsói^n lâi tȯk-tshut kúi, Siăng-tì kok chiũ-sī lîm-kàu nín--liáu.

21 Hó-hàn kâi nâng pia^n-khì tsôi-pī lâi-siú i-kâi keng,
22 só-ũ kâi ke-ngiȧp chiũ phêng-an. Nā-sī kèng hó-hàn kâi nâng kàu i--kò thâi-iâ^n i, chiũ chhié^n-tóh i só í^n-kōu
23 tshuân-sin kâi ke-húe, pun-sùa^n i-kâi muėh-kiă^n. M̄ kāng uá tâng kâi, chiũ-sī kāng uá tėk; m̄ kāng-uá siu-bûa kâi chiũ-sī sùa^n-khui.

24 Siâ-sîn lī-khui nâng, chiũ pìn-kiâ^n bô-tsúi kâi tī-hng, tshūe-ài^n ua^n-hiah; bōi-tit-tiėh chiũ tà^n, Uá ài^n kúi-tńg uá-kâi tshù, tsá--tsūn tshông-tō hṳ́-kò tshut--lâi kâi.
25 Í^n-keng kàu--liáu, chiũ thói^n-kì^n tshù siu-sàu, chheng-
26 tshái. Chiũ khṳ̀, tùa ke chhit-kâi sîn, pí i ka-kī kèng-ak kâi; chiũ jip--khṳ̀, khiă-khí tō-hṳ́-kò: hṳ́-kâi nâng kâi búe-kėk pí--tiėh soi^n-sî zú-kèng sīm.

27 I tō tà^n chí-kâi-ūe kâi sî-hāu, khûn-chèng--tang ũ chėk-kâi hū-jîn khí-sia^n, kāng I tà^n, Kūa^n lṳ́ kâi tho, lṳ́
28 só-kuh kâi ni^n, chiũ-sī ũ hok. Iâ-sou chiũ tà^n, Huân-liáu sī thia^n Siăng-tì kâi tău lâi-siú kâi nâng, chià^n-sī ũ hok.

29 Chèng-nâng chiâ^n-khûn lâi-tsū-chip, Iâ-sou khui-tshùi tà^n, Chí-kâi sì-tō sī ak kâi sì-tō: sī khiû ī-chiah, nā-sī
30 tṳ̄ Iak-ná kâi ī-chiah tsṳ-gūa pit bô ī-chiah pun i. In-ũi zû Iak-ná sī tsò ki-tiău pun Nî-nî-mûi nâng, Jîn-tsṳ́
31 chiang-lâi iā pit sī chiè^n-se^n pun chí-kâi sì-tō. Lâm-hng kâi nńg-uâng tng sím-phuàn kâi sî-hāu chiang-ài^n kāng chí-kâi sì-tō kâi nâng tsò-pû khí--lâi, chiũ tiā^n-tsũe in: in-ũi nńg-uâng tshông-tō tī-kėk lâi-thia^n Só-lô-mńg kâi tì-hũi; khuàng-chhiá^n ũ tūa-kùe Só-lô-mńg tō
32 chí-kò. Nî-nî-mûi nâng tng sím-phuàn kâi sî-hāu chiang-ài^n kāng chí-kâi sì-tō kâi nâng tsò-pû khiă--khí-lâi, chiũ tiā^n-tsũe in: in-ũi Nî-nî-mûi nâng thia^n Iak-ná só-thuân kâi ūe chiũ hùe-sim: khuàng-chhiá^n ũ tūa-kùe Iak-ná tō-chí-kò.

33 Bô-nâng tiám-teng, ãu pàng tõ àm-pâng, hók-sĩ pàng tõ táu-ẽ, tók-tók sĩ pàng tõ thâi-chiē^{n}, ài^{n}-sái jip--lâi kâi
34 nâng thói^{n}-kì^{n} i-kâi kng. Lụ́ sin-thói kâi teng chiũ-sĩ lụ́-kâi mák: lụ́-kâi mák iā-sĩ liãng, lụ́ thong-sin iā muá^{n}-
35 muá^{n} chiũ kng: lụ́-kâi mák iā-sĩ m̄-hó, lụ́-kâi sin iā muá^{n}-
36 muá^{n} chiũ àm. Kù-tshụ́ tiéh kụ́n-sín, lụ́ hụ́-tói kâi kng mài tsò àm. Chiè^{n}-se^{n} tháng-jiák lụ́-kâi sin tshuân-kng, bô-ũ chék-kò àm, sin chiũ ài^{n} tshuân-kng, chhịn-chhiē^{n} teng-húe kâi kuang-iām lâi chiè--tiéh lụ́ hiè^{n}-se^{n}.
37 I tõ tà^{n}-ūe kâi sî-hāu, ũ chék-kâi Huap-lĩ-sài nâng chhiá^{n} Iâ-sou tõ i-kâi tshù chiáh tsá-tǹg: I chiũ jip--
38 khụ̀ tsõ lâi-chiáh. Hụ́-kâi Huap-lĩ-sài nâng thói^{n}-kì^{n}
39 I tõ chiáh tsụ-tsôi^{n} bô-sói chiũ khî-ĩ. Tsú chiũ tùi-i tà^{n}, Ta^{n} nín Huap-lĩ-sài nâng chheng-kiet pue-pûa^{n} kâi gũa-mīn; nā-sĩ nín hụ́ lãi-mīn múa^{n}-múa^{n} sĩ chhié^{n}--kiap kũa
40 ak-ták. Nín ngà kâi nâng a, khá-m̄-sĩ tsò gũa-mīn Kâi
41 iā ũ-tsò lãi-mīn? Nā-sĩ nín tiéh ēng tõ-lãi kâi muéh lâi si-chì; iáu, chék-khài chiũ lóng-tsóng chheng-kiet khụt nín.
42 Tãn-sĩ nín Huap-lĩ-sài nâng, āi a! in-ũi nín chiang pô-hò kũa un-hie^{n} kũa lóng-tsóng kâi tshài-so tsáp-hun su-náp chék-hun, tók-tók kong-tuàn kah ài Siãng-tì nín m̄-tshái: chí chià^{n}-kâi-sụ̄ eng-kai tiéh-ũ kiâ^{n}; hụ́ hià^{n}-
43 kâi-sụ̄ iā m̄-hó pàng-tiāu. Nín Huap-lĩ-sài nâng ũ hũa! in-ũi nín hàu^{n} tõ hũe-tn̂g tsõ kûi^{n}-ũi, kũa nâng tõ
44 koi-chhĩ tsak-lói. Nín ũ hũa! in-ũi nín sĩ chhin-chhiē^{n} m̄-hīn kâi phûn; nâng kiâ^{n} tõ hụ́-chiē^{n} chiũ m̄-tsai.
45 Ũ kà-huap-sụ tang chék-nâng ìn Iâ-sou, tà^{n}, Sin-se^{n}, lụ́
46 tà^{n} chí-kâi-ũe iā sĩ zók--tiéh ún. Iâ-sou chiũ tà^{n}, Nín kà-huap-sụ iā ũ hũa! in-ũi nín chiang lân-tng kâi tà^{n} sái nâng ta^{n}, ka-kĩ chék-chiah chhiú-tsói^{n} m̄ khụ̀-tia^{n} i.
47 Nín ũ hũa! in-ũi nín tshàng-kiẽn chèng soi^{n}-tsai-nâng
48 kâi phûn-mõ^{n}, nín tsuà^{n}-kâi tsóu-pẽ suah in. Chiè^{n}-se^{n} nín sĩ tsò chèng-kụ̃, iā sĩ tâng-hua^{n}-hí nín tsuà^{n}-kâi tsóu-pẽ só-tsò: in-ũi in suah chèng soi^{n}-tsai-nâng, nín
49 chiũ tshàng-kiẽn in-kâi phûn-mõ^{n}. Kù-tshụ́ Siãng-tì kâi tì-hũi ũ tà^{n}, Uá ài^{n} sái soi^{n}-tsai-nâng kũa sài-thû chiũ-
50 kụ̃n in; khî-tang ũ kâi in ài^{n}-suah kũa khún-tók; sái-kàu

tsṳ tshàng-sì í^n-lâi, lậu chèng soi^n-tsai-nâng kâi hueh,
51 chí-kâi-tsũe tõ chí chėk-sì-tō thó-huȧt; chiũ-sĩ tshông-
tõ A-pek kâi hueh, chì-kàu Sat-ka-lĩ-a, sí-buâng tō chì-
tûa^n kũa tōi^n-tn̂g tìn-tang, kâi hueh: uá kāng-nín tà^n,
chí-kâi tsũe pit chiang-ài^n tõ chí chėk-sì-tō thó-huȧt.
52 Nín kȧ-huap-sṳ ũ hũa! in-ũi nín khiėh-khṳ̀ tsai-sek kâi
só-sî: ka-kī m̄ chìn-jip: ũ nâng tõ chìn-jip, nín chiũ tsó-
53 chí in.
Iâ-sou tshông-tõ hṳ́-kò tshut--lâi, thȧk-tsṳ-nâng kũa
Huap-lĩ-sài nâng chià^n huâi-hṳ̃n chì-sĩm, iũ poh-mn̄g
54 I ke-ke ũe; iā siet mâi-hȯk, ài^n tõ I kâi tshùi só-tà^n
tshūe ũ phāng.

12 Tng-sî, chiâ^n-khûn kâi nâng sù-buān hũe-bûa, tì-kàu
siang lūn-tȧh, Iâ-sou khui-tshùi tùi I kâi mn̂g-thû soi^n
tà^n, Tiėh kṳ́n-huâng chià^n-kâi Huap-lĩ-sài nâng kâi kà^n,
2 chiũ-sĩ ngũi-siẽn. Nā-sĩ bô-ũ tshâng-khǹg kâi chiang-
3 lâi m̄ tshut-hīn; bô-ũ ṳ́n-bȧt kâi m̄ pun nâng tsai. Kù-
tshṳ́ nín tõ hiu^n-àm só-tà^n kâi ũe pit-tiā^n thia^n tõ kuang-
mêng--kò; nín tõ lãi-koi^n, tõ hĩ^n-pi^n só-phuėh kâi, nâng
pit-tiā^n ài^n-thuân tõ tshù-téng.
4 Uá kāng úa phêng-iú nín tà^n, Suah nėk-sin, aũ pēng-
5 bô pȧt-kâi-sṳ̃ õi tsò, chí-kâi nín mài-kia^n in. Uá ài^n
chí-sĩ nín só tiėh-kia^n kâi: chiũ-sĩ suah tsṳ-aũ huân-
liáu ũ khuân õi kȧk-lȯh tī-gėk Chiá, chí-kâi tiėh-kia^n:
6 uá kāng-nín tà^n, sit-tsãi tiėh-kia^n chí-kâi. Ngõu-chiah
mûa-chiah-chiáu khá-m̄-sĩ chėk-hun-ngṳ̂n lâi-bōi? khî-
tang iā bô chėk-chiah m̄-kì-tit tõ Siāng-tì mīn-tsôi^n.
7 Chiũ-sĩ nín-kâi thâu-mô iā lóng-tsóng í^n-keng siàu-tiā^n.
Mài-kia^n: nín pí--tiėh ke-ke mûa-chiah-chiáu sĩ zú-kèng
kùi-tõng.
8 Uá iũ kāng-nín tà^n, Huâm sĩ-mih nâng jīn uá tõ nâng
mīn-tsôi^n, Jîn-tsṳ́ iā ài^n-jīn i tõ Siāng-tì kâi thien-sài
9 mīn-tsôi^n: nā-sĩ huâm sĩ-mih-nâng tõ nâng mīn-tsôi^n
m̄-jīn uá, chiũ m̄-jīn i tõ Siāng-tì kâi thien-sài mīn-
10 tsôi^n. Huâm sĩ-mih-nâng tà^n-ũe lâi-kong Jîn-tsṳ́, pit-
ài^n sià-mién i: zûi-tȯk húi^n-pāng Sià^n-sîn kâi nâng pit
11 bô sià-mién i. Nâng khan nín kàu hũe-tn̂g, kũa tõ chip-

chèng kah ũ khuân-lêng mīn-tsôi^n, mài khùa-lṳ̄ ài tsò-
12 nî sù, ài^n-sù tî-kâi, a-sĩ ài^n tsò-nî tà^n: in-ũi kàu hṳ́-kâi
sî-hāu Sià^n-sîn ài^n-kà nín só eng-kai tà^n.

13 Khûn-chèng--tang ũ chék-nâng tà^n, Sin-se^n, tiéh-hàm
14 úa-kâi hia^n-tĩ kāng-uá pun ke-ngiáp. Iâ-sou chiũ kāng-i
tà^n, Móng-nâng a, tî-tiâng siet-lip uá tõ nín--chiē^n tsò
15 tuàn-sṳ̄ kua^n, hók-sĩ tsò pun ke-ngiáp? Chiũ tùi chèng-
nâng tà^n, Tiéh kṳ́n-sín, thî-huâng chék-chhiet kâi tham-
sim; in-ũi nâng kâi se^n-miā^n m̄-sĩ tõ i só-ũ kâi muéh ũ
ṳ̂-tshûn.

16 I chiũ siet phì-zũ tùi-in tà^n, Ũ kâi pù-nâng, i-kâi
17 thóu-tĩ tshut-sek tsõi: sim-lãi sṳ-siẽ^n, tà^n, Uá bô-kò hó
18 tun-chek uá-kâi muéh-suá^n, ta^n ài^n tsò-nî tsò? Iũ tà^n,
Uá ài^n chiè^n-se^n tsò; ài^n thiah-tiāu uá tsuà^n-kâi-tshng,
chiũ khí tsò iáu-tūa kâi; tõ hṳ́-kò ài^n tun-chek úa chék-
19 khài kâi ngõu-kak kũa hùe-muéh. Chiũ ài^n kāng úa-
kâi lêng-hûn tà^n, Lêng-hûn a, lṳ́ ũ ke-ke hùe-muéh chek
tsò ke-ke nî^n kâi hùi-ēng; ta^n, hó ua^n-ôi^n, ím-chiáh, hua^n-
20 hí. Nā-sĩ Siãng-tì kāng-i tà^n, Ngà-nâng a, kim-mê ài^n
kāng-lṳ́ thó-tńg lṳ́-kâi lêng-hûn: lṳ́ só ṳ̄-pĩ--kâi chiũ
21 kui tõ tî-tiâng? Huâm sĩ-mih-nâng kāng i ka-kī chek-
thiok, tùi Siãng-tì m̄-pù-ũ kâi, iā sĩ chiè^n-se^n.

22 Iũ tùi I tsuà^n-kâi mn̂g-thû tà^n, Kù-tshṳ́ uá kāng-nín
tà^n, Mài khùa-lṳ̄ se^n-miā^n, ài^n-chiáh tî-kâi; kũa nín-kâi
23 sin-thói, ài^n-chhēng tî-kâi. In-ũi se^n-miā^n sĩ tõng-tãi
kùe niê^n-chiáh; sin-thói iā tõng-tãi kùe sin-chhēng.
24 Chhì-siẽ^n ou-a-chiáu, i bô iā-lóh, iā bô kuah-khí; bô-ũ
khòu-pâng kũa chhek-tshng; siãng-chhiá^n Siãng-tì iáng-
25 chhī i: nín kùi-tõng kùe pue-chiáu ũ jiéh-tūa, né! Nín--
tang tî-tiâng õi chiang khùa-lṳ̄ sái i-kâi sin-thói kûi^n
26 ke chék-chhieh? Kù-tshṳ́ chì mûi-sòi kâi siãng-chhiá^n
27 put-lêng tsò, tsò-nî khùa-lṳ̄ khî-ṳ̂--kâi? Chhì-siẽ^n peh-
háh-hue, tsò-nî chiáng-sêng: i iā bô lâu-lát, iā bô pháng-
cheh; uá kāng-nín tà^n, liên-kũa Só-lô-mn̂g kék iông-hûa
kâi sî-hāu, i-kâi i-hók pí m̄-kàu chí-kâi-hue chék-ki.
28 Iá-tsháu kim-jit tõ--kò, mùa-tsá kák tõ lôu, Siãng-tì
huân kāng-i tsuang-sek kàu chiè^n-se^n, hô-khuàng nín,
sié-sìn kâi nâng a!

29 Nín mài khṳ-tshūe ài^n-chiàh tî-kâi, ài^n-ím tî-kâi, sim-
30 lāi iā mài gî-lṳ̃. In-ũi chí chià^n-kâi-muèh lóng-tsóng sī
sì-kài kâi ī-pang nâng só-tshūe kâi; nín-kâi Pē iā tsai
31 nín ēng--tièh chí chià^n-kâi-muèh. Zûi-tòk tièh-tshūe
32 I kâi kok, chí chià^n-kâi-muèh chiũ kia-pun nín. Nín
sòi-khûn-nâng a, mài-kia^n; in-ũi nín Pē kâi hó-ì sī ài^n
33 chiang-kok sṳ-pun nín. Tièh-bōi nín só-ũ kâi, lâi si-chì;
kāng ka-kī tsò bōi pièn-kū kâi chî^n-tō, bōi-liáu kâi tshâi
tõ thi^n--kò, tshàt bô chiũ-kṳ̃n, thâng iā bô hùi-huāi kâi
34 ũi-tshṳ. In-ũi nín-kâi tshâi só-tõ, nín-kâi sim iā pit tõ
hṳ́-kò.

35, 36 Tièh-ũ nín-kâi ie-tùa hâ-kín, teng tiám-kng; nín ka-
kī tièh chhin-chhiẽ^n nâng tõ tán-mō^n in-kâi tsú-jîn tshông-
tõ sin-hun kâi toh-siàh--kò tńg--lâi; sái-kàu i lâi phah-
37 mn̂g, in sûi-chiet chiũ kāng-i khui. Tsú-jîn kàu, thói^n-kì^n
tsuà^n-kâi pók kéng-chhé^n, chí tsùa^n-kâi-pók chiũ ũ hok:
uá khak-sit kāng-nín tà^n, tsú-jîn pit-tiā^n ka-kī hâ-tùa,
38 hàm chí-kâi-pók tsõ-siàh, kṳ̃n-tsôi^n lâi keng-sṳ̃ in. Hòk-
sī jī-ke^n kàu, hòk-sī sa^n-ke^n kàu, thói^n-kì^n chiè^n-se^n,
39 tsùa^n-kâi-pók chiũ ũ hok. Nā-sī nín tièh-tsai, zû-jiàk
ke-tsú ũ tsai tshàt tî-kâi sî-hāu ài^n-lâi, i chiũ pit-tiā^n ũ
kéng-chhé^n, bô iông i-kâi tshù khṳt nâng liú-khang.
40 Kù-tshṳ́ nín tièh ṳ̃-pīn: in-ũi nín siẽ^n-m̄-kàu kâi sî-hāu
Jîn-tsṳ́ chiũ lâi.

41 Pí-tit chiũ tà^n, Tsú a, lṳ́ siet chí-kâi phì-zũ sī tùi-ún
42 tà^n, a-sī iā tùi chèng-nâng tà^n? Tsú chiũ tà^n, Tī-tiâng
sī hṳ́-kâi tong-sìn kâi kuán-ke, ũ tì-hũi kâi, i-kâi tsú-jîn
hó siet-lip i lâi-lí i-kâi ke-jîn, àn sî-hāu lâi huat-hun in
43 só eng-kai tit kâi niê^n-chiàh? I-kâi tsú-jîn kàu--lâi,
44 thói^n-kì^n i chiè^n-se^n kiâ^n, chí-kâi-pók chiũ ũ hok. Uá
khak-sit kāng-nín tà^n, i pit-tiā^n ài^n siet-lip i lâi thóng-lí
45 huâm i só-ũ kâi. Tháng-jiàk hṳ́-kâi pók sim-lāi siẽ^n-tà^n,
Uá-kâi tsú sī chhî-mān chiũ lâi; tshông-tshṳ́ chiũ phah
46 nôu-pók kũa nńg-pī, ím-chiàh, tsùi-chiú; hṳ́-kâi pók kâi
tsú tõ i siẽ^n-m̄-kàu kâi jit, m̄-tsai kâi sî, chiũ kàu, kṳ i tsò-
pôi^n, tiā^n i-kâi hêng kāng hṳ́-khí m̄-tong-sìn kâi nâng
47 tsò chèk-ē. Tsai i tsú kâi ì, iáu bô ṳ̃-pī, iā bô sũn i-kâi ì
48 lâi-kiâ^n, chí-kâi pók siũ-phah pit-tiā^n tsōi; nā-sī hṳ-kâi

m̄-tsai kâi, khṳ-tsò eng-kai siũ-phah kâi sṳ, siũ-phah chiũ chié. Put-lũn sī-mih-nâng, pun i tsōi, pit-tiā^{n} kāng-i tshú tsōi; thoh i tsōi pit-tiā^{n} kāng-i thó iáu-ke.

49 Uá lâi sī ài^{n} chiang-húe kák--lòh tī, tháng-jiák húe 50 í^{n}-keng tóh, uá huân-liáu ũ sī-mih só-ài^{n}? Uá ũ sói-lói eng-kai siũ kâi, chí-kâi sṳ būe tsò-chiâ^{n}, uá chiũ jiéh 51 tūa-ē thià^{n}-chhiet! Nín siē^{n}-tsò uá kàu sī ài^{n} pun hûa-phêng tõ chí sì-kan, mé? Uá kāng-nín tà^{n}, M̄-sī: sī tin-52 tò hun-che^{n}: in-ũi tshông-kim í^{n}-āu chék-tshù-lāi ngõu-nâng chiang-ài^{n} hun-che^{n}, sa^{n}-nâng che^{n} nõ-nâng, nõ-53 nâng che^{n} sa^{n}-nâng. Nâng ài^{n} hun-che^{n}, pē che^{n} kiá^{n}, kiá^{n} che^{n} pē; a-bó che^{n} tsṳ-niê^{n}-kiá^{n}, tsṳ-niê^{n}-kiá^{n} che^{n} i-kâi a-bó; ta-ke che^{n} sim-pũ, sim-pũ che^{n} ta-ke.

54 Iũ kāng chiâ^{n}-khûn kâi chèng-nâng tà^{n}, Nín thói^{n}-kì^{n} ũ hûn tõ sai-pôi^{n} khí, sûi-chiet chiũ tà^{n}, Hõu-tīn ài^{n}-lâi; 55 iā kuá^{n}-chin ũ chiè^{n}-se^{n}. Thói^{n}-kì^{n} thàu lâm-huang, nín 56 chiũ tà^{n}, Ài^{n} pek-zuáh--liáu: iā kuá^{n}-chin ũ. Ké-hó kâi nâng a, nín thói^{n}-tit-tshut thi^{n} tī kâi hêng-sek; nā-sī chí-kâi sî-hāu nín put-lêng jīn-tshut, sī tsò-nî, né? 57 Nín tsò-nî bô tshông-tõ ka-kī tuàn-tiā^{n} háh-ngî kâi sṳ, 58 mé? Lṳ́ kũa kāng-lṳ́ uan-chhiû kâi nâng tsò-pû khṳ kì^{n} kua^{n}, tõ lōu--kò tiéh-tshut-lát lâi thut-tshut i-kâi chhiú; khióng-ùi i thua lṳ́ kàu hêng-kua^{n}; hêng-kua^{n} chiũ huat-lòh lṳ́ tõ chhe-hiáh; chhe-hiáh chiũ siũ lṳ́ 59 lóh-kam. Uá kāng-lṳ́ tà^{n}, Lṳ́ tsuáh chék-lî būe siê^{n}-hôi^{n}, tuàn-tuàn put-lêng tshông-tõ hṳ́-kò tshut--lâi.

13 Hṳ́-kâi sî-hāu ũ sù-nâng tõ-kò chiang Ka-lī-lī nâng kâi sṳ, chiũ-sī Pí-láh-to chiang in-kâi hueh tsham tõ in-2 kâi chì-muéh, tùi Iâ-sou tà^{n}-tsai. Iâ-sou chiũ ìn--in, tà^{n}, Nín siē^{n} hṳ́-hià^{n}-kâi Ka-lī-lī nâng pí chèng Ka-lī-lī nâng 3 kèng-sī tsũe-jīn, in-ũi siũ chí-kâi kan-khóu, né? Uá kāng-nín tà^{n}, M̄-sī; nā-sī nín m̄ hùe-sim, iā lóng-tsóng 4 pit-tiā^{n} chiè^{n}-se^{n} sí-buâng. A-sī hṳ́ tsáp-poih nâng, tsá Si-lô-a kâi thah tó-lòh teh in sí, nín siē^{n} chí chià^{n}-kâi-nâng pí khiā-khí tõ Iâ-lũ-sat-léng kâi chèng-nâng kèng 5 ũ tsũe, mé? Uá kāng nín tà^{n}, M̄-sī; nā-sī nín m̄ hùe-sim, iā lóng-tsóng pit-tiā^{n} chiè^{n}-se^{n} sí-buâng.

6 I iā siet chí-kâi phì-zũ, tà^{n}; Ũ chėk-kâi-nâng ũ bô-
7 hue-kúe^{n} chhiū chèng tõ i-kâi phû-thô-hn̂g; lâi-kàu
tshūe i-kâi kúe^{n}-chí, chiũ tshūe-bô. Chiũ kāng tsoh-
hn̂g kâi nâng tà^{n}, Uá lâi tshūe chí-tsâng bô-hue-kúe^{n}
chhiū kâi kúe^{n}-chí, í^{n}-keng ũ sa^{n}-nî^{n} liáu, tshūe-bô: tiėh
8 tsám-tiāu i; tsò-nî siāng-chhiá^{n} tìn-tiāu tī-hng? I chiũ
ìn--i, tà^{n}, Tsú a, chhiá^{n} tsài-iông i chí chėk-nî^{n}, thāi uá
chiu-ûi kut-thôu lóh-pûi: pa-lak í^{n}-āu õi-se^{n} kúe^{n}-chí;
9 zû-jiák iā-sĩ bô, lṳ́ chiũ hó tsám-tiāu i.

10,11 An-sek-jit Iâ-sou tõ chėk-kâi hũe-tn̂g tõ kà-hùe. Ũ
chėk-kâi hũ-jîn pĩ chit-pē^{n} kâi sîn só tùe--tiėh tsáp-poih
12 nî^{n} liáu: ku-ie, tsn̂g-kâi bõi-tit tshun-tit. Iâ-sou thói^{n}-
kì^{n} i, chiũ hàm i, kāng-i tà^{n}, Hũ-jîn a, lṳ́ thut-tshut lṳ́-
13 kâi pē^{n}, liáu. Sang-chhiú àn tõ i, hũ-jîn sûi-chiet pì^{n}-
tsò tit, kui iông-kuang tõ Siāng-tì.

14 Kuán hũe-tn̂g kâi nâng, in-ũi Iâ-sou tõ an-sek-jit
kiâ^{n}-ui chiũ náu-hṳ̃n, tùi-chèng-nâng ìn--tà^{n}, Ũ lák-jit
eng-kai tsò kang: tõ chí lák-jit--kan hó lâi tit ui, mài
15 tõ an-sek-jit. Tsú chiũ ìn i, tà^{n}, Nín ké-hó kâi nâng a,
nín kak-nâng tõ an-sek-jit khá-m̄ tõ tsô--kò kói i-kâi
16 gû-lṳ̂ khan i tshut--lâi chiáh tsúi, né? Chí-kâi hũ-jîn,
sĩ A-pek-láh-hán kâi nn̂g-tsṳ́, Sat-tān pák i í^{n}-keng tsáp-
poih-nî^{n} liáu, khá-m̄ eng-kai tõ an-sek-jit tit kói-khui i-
kâi khún-pák?

17 Iâ-sou tà^{n} chí-kâi-ūe, tùi-tėk I kâi nâng lóng-tsóng
siáu-lí: khûn-chèng tsn̂g-kâi thói^{n}-kì^{n} I só-tsò kuang-
mêng kâi sṳ̄ chiũ hua^{n}-hí.

18 In-tshṳ́ Iâ-sou tà^{n}, Siāng-tì kok sĩ chhin-chhiẽ^{n} sĩ-mih
19 kâi? uá ài ēng sĩ-mih-kâi lâi-pí, né? Sĩ chhin-chhiẽ^{n}
chėk-liáp kài-luáh-chéng, nâng khiėh lâi-iā tõ i ka-kī
kâi hn̂g; chiũ se^{n}-chiáng, sêng-tsò chhiū; thi^{n}--tang
kâi pue-chiáu chhi-hiah tõ i-kâi ki.

20 Iũ-tsài tà^{n}, Uá ài^{n} ēng sĩ-mih kâi lâi-pí Siāng-tì kok,
21 né? Sĩ chhin-chhiẽ^{n} kà^{n}-bó, hũ-jîn khiėh lâi-khǹg-lóh
sa^{n}-táu mī^{n}--kò, tì-kàu lóng-tsóng huat-kà^{n}.

22 Iâ-sou keng-kùe kak siâ^{n}-ip hie^{n}-lí, iũ kà-hùe, iũ hiàng
Iâ-lũ-sat-léng kò kiâ^{n}.

23 Ũ chėk-nâng kāng I tà^{n}, Tsú a, tit-kiù kâi nâng sĩ

24 chié, mé? Iâ-sou chiũ tùi chèng-nâng ìn--tà^{n}, Tiėh chĩn-
lȧt lâi tùi hṳ́-kâi óih-mn̂g che^{n}-jip; in-ũi ũ ke-ke nâng,
uá kāng-nín tà^{n}, in chiang-ài^{n} khiû-jip, iáu put-lêng.
25 Ke-tsú chėk-ē khí--lâi, kue^{n}-mn̂g, nín iā chiũ khiā tō-
gūa, phah-mn̂g, tà^{n}, Tsú a, kāng-ún khui; i chiũ ìn nín,
26 tà^{n}, Uá m̄-pat nín, m̄-tsai nín sĩ tî-kò lâi; hṳ́-kâi sî-hāu
nín chiũ ài^{n}-tà^{n}, Uń chêng tō lṳ́ mīn-tsôi^{n} ím-chiȧh, lṳ́
27 iā ũ kà-hùe tō ún-kâi koi-lōu. I chiũ ài^{n}-tà^{n}, Uá kāng-
nín tà^{n}, Uá m̄-tsai nín sĩ tî-kò lâi; nín tsò put-ngĩ kâi
28 nâng lóng-tsóng lī-khui uá khṳ̀. Nín chiang-lâi thói^{n}-
kì^{n} A-pek-lȧh-hán, Í^{n}-sat, Iá-kok, kũa chèng soi^{n}-tsai-
nâng, tō Siāng-tì kâi kok, nín ka-kī jiāu-tȯk tō-gūa, chiũ
29 pit tō-hṳ́-kò ũ ai-khàu kũa kā-gê. Tshông-tō tang sai,
tshông tō lâm pak, ũ nâng ài^{n}-lâi, tsō-siȧh tō Siāng-tì
30 kâi kok. Siāng-chhiá^{n} ũ búe-āu kâi nâng chiang-ài^{n} tsò
soi^{n}; iā ũ soi^{n} kâi nâng chiang-ài^{n} tsò búe-āu.

31 Hṳ́-chėk-sî ũ sù-kâi Huap-lī-sài nâng kàu--lâi kāng
Iâ-sou tà^{n}, Lṳ́ tiėh tshut--khṳ̀ lī-khui chí-kò: in-ũi Hi-
32 lút ũ-ì ài^{n}-suah lṳ́. Iâ-sou chiũ kāng-in tà^{n}, Nín khṳ̀,
kāng hṳ́-kâi hôu-lâi tà^{n}, Kim-jit kah mùa-jit uá tȯk-kúi
kũa ui nâng hó, chì-kàu tōi^{n}-sa^{n}-jit uá chiũ uâṇ-tshuân.
33 Sui-jiên chiè^{n}-se^{n}, kim-jit kũa mùa-jit, kũa āu--jit uá
eng-kai kiâ^{n}; in-ũi soi^{n}-tsai-nâng put-lêng sí-buâng tō
34 Iâ-lū-sat-léng tsṳ-gūa. Iâ-lū-sat-léng a, Iâ-lū-sat-léng
a, suah soi^{n}-tsai-nâng, nâng hōng-sài lâi i--kò chiũ chiėh
kȧk in! uá ài^{n} tsū-chip lṳ́-kâi kiá^{n}-tī, chėk-zû koi-bó
tshūa i-kâi koi-kiá^{n} tō i-kâi sit-ē, í^{n}-keng ũ jiėh-tsōi tshṳ̀--
35 liáu; zûi-tȯk nín m̄-ài^{n}! Nín-kâi tshù pàng-tsò phau-
hng khṳt nín, liáu. Uá kāng-nín tà^{n}, Nín chiang-lâi
bô kì^{n}--tiėh uá liáu, thāi-kàu nín tà^{n}, Thoh Tsú miâ^{n}
lâi--kâi eng-kai tit--tiėh chheng-sōng.

14 Iâ-sou tō chėk-kâi an-sek-jit jip tō Huap-lī-sài nâng--
tang chėk-kâi thâu-nâng kâi tshù lâi-chiȧh: in chèng-
2 nâng chiũ tō tng-thói^{n} I. Tú-ngō tō Iâ-sou mīn-tsôi^{n} ũ
3 chėk-kâi tsúi-hap kâi nâng. Iâ-sou chiũ tùi chèng kà-
huap-sṳ kũa Huap-lī-sài nâng ìn--tà^{n}, An-sek-jit si-ui
4 hȧh a m̄-hȧh? In chèng-nâng chiũ tiām-tiām. Iâ-sou

5 chiũ chiang hṳ́-kâi nâng ui-hó, chiũ sái i khṳ̀. Chiũ tùi-in tà^n, Nín--tang tî-tiâng ũ gû hȯk-sĩ lṳ̂ puȧh-lȯh
6 ché^n, tõ an-sek-jit m̃ sûi-chiet khan i khí--lâi, mé? Chèng-nâng bõi-tit-tiėh ìn i chí-kâi-ūe.
7 Iâ-sou sòi-thói^n só-chhiá^n kâi nâng tsò-nî-se^n suán-tȯh
8 kûi^n-ūi chiũ tùi-in siet-phì-zũ, tà^n, Lṳ́ pĩ-chhiá^n hù sin-hun-toh, mài tsõ-lȯh tõ thâu-ūi, khióng-ùi ũ nâng tsun-
9 kùi kùe lṳ́ iā khut-i chhiá^n, chhiá^n lṳ́ kũa i kâi nâng chiũ lâi kāng-lṳ́ tà^n, Jiãng-ūi pun chí-kâi nâng; lṳ́ chiũ
10 kièn-siàu chiãm-chiãm lȯh búe-ūi. Zûi-sĩ pun nâng chhiá^n kâi sî-hāu, chiũ tiėh-khṳ̀ tsõ-lȯh búe-ūi, sái-kàu chhiá^n lṳ́ kâi nâng lâi--liáu, i chiũ ài^n kāng-lṳ́ tà^n, Phêng-iú a, chhiá^n tsõ-chiẽ^n iáu-kûi^n, lṳ́ chiũ tõ tâng-siȧh chèng-
11 nâng kâi mīn-tsôi^n ũ iông-kuang. In-ūi tãi-huâm tsṳ̃-kau kâi nâng pit-tiā^n kàng-lȯh tsò-pui; tsṳ̃-pui kâi nâng iā pit-tiā^n khí--lâi tsò-kau.
12 Iũ kāng chhiá^n I kâi nâng tà^n, Lṳ́ siet ngóu-tǹg, hȯk-sĩ mńg-tǹg, mài chhiá^n lṳ́-kâi phêng-iú, hȯk-sĩ hia^n-tĩ, hȯk-sĩ chhin-chhek, hȯk-sĩ pù kâi tshù-pi^n; khióng-ùi in iā
13 tsài-chhiá^n lṳ́, chiũ ũ pò-sié^n khut lṳ́. Zûi sĩ siet-siȧh tiėh-chhiá^n phîn-khiông, hùi-chit, kuái-kha, chhe^n-mê^n:
14 lṳ́ chiũ ũ hok; in-ūi in bô thang-hó pò lṳ́; uân-in tõ ngĩ-jîn hȯk-uȧh kâi sî-hāu chiũ ũ pò-sié^n khut lṳ́.
15 Tâng-siȧh--tang chėk-nâng thia^n-kì^n chí chià^n-kâi-ūe, chiũ kāng Iâ-sou tà^n, Nâng chiang-lâi chiȧh-piá^n tõ Siãng-tì kok chiũ ũ hok.
16 Iâ-sou chiũ kāng-i tà^n, Ũ chėk-kâi nâng siet tūa kâi
17 mńg-toh, chhiá^n ke-ke nâng: kàu pái-toh kâi sî-hāu sái i-kâi pȯk khṳ̀ kāng só-chhiá^n kâi nâng tà^n, Nín lâi, peh-
18 muėh pīn--liáu. In chiũ lóng-tsóng tâng-sim tho-sî. Thâu--kâi kāng-i tà^n, Uá ũ bói-tshân, uá pit-su tiėh tshut-khṳ̀-
19 thói^n, khiû lṳ́ sù uá. Ũ pát-nâng tà^n, Uá ũ bói-gû ngõu-
20 tùi, ài^n lâi-khṳ̀ chhì-thói^n i, khiû lṳ́ sù uá. Iũ ũ pát-
21 nâng tà^n, Uá ũ tshú chhi, só-í^n bõi-tit lâi. Pȯk kàu--lâi chiũ chiang chí chià^n-kâi-sṳ̃ tà^n i-kâi tsú tsai. Ke-tsú chiũ náu-khì, kāng i-kâi pȯk tà^n, Mé-mé tshut--khṳ̀ tõ siâ^n--kò kâi koi-hāng, tshūa chià^n-kâi phîn-khiông, hùi-chit, kuái-kha, chhe^n-mê^n kâi nâng, jip--lâi chí-kò.

22 Pók chiũ tàn, Tsú a, lụ̈ só-mẽng ínn-keng kiânn--liáu; huân-
23 liáu ũ khang-ũi. Tsú tùi i-kâi pók tàn, Tshut--khụ̈ tõ
lõu--kò kũa hn̂g-lî, mién-kiáng nâng jíp--lâi, sái úa-kâi
24 tshù tit-múan. In-ũi úa kāng-nín tàn, soin só-chhiánn hụ̈-
hùan-nâng bô-chėk-nâng tit-chiȧh uá-kâi mńg-toh.

25 Nâng chiânn-khûn tsōi-tsōi kāng Iâ-sou tsò-pû kiânn:
26 Iâ-sou hui-tńg sin tùi-in tàn, Nâng chiũ-kụ̈n uá, jiȧk iā-
sī m̄-lóu i-kâi pẽ-bó, bóu-kián, hian-tī, chí-mūe, liên-kũa
ka-kī kâi sen-miān, chiũ bõi tit-tiėh tsò uá-kâi mn̂g-thû.
27 Huâm sī-mih nâng bô-tan i ka-kī kâi tsȧp--jī kè, lâi-tùe-
28 tshông uá, chiũ bõi-tit-tiėh tsò uá-kâi mn̂g-thû. In-ũi
nín--tang tî-tiâng àin-kiẽn-khí kûin-lâu, m̄ soin tsõ--lóh-
29 khụ̈ kòi-sǹg só-hùi, ũ lêng-ûi hó tsò-chiân a bô? Khióng-
ùi pàng tī-kha āu, bõi-tit tsò-chiân, thóin-kìn kâi chèng-
30 nâng chiũ thí-chhiè i, tàn, Chí-kâi-nâng khí-tshù khui-
31 kang liáu bõi-tit tsò-chiân. Hȯk-sī ũ sī-mih uâng, khụ̈
kāng pȧt-kâi uâng kau-chièn, m̄ soin tsõ--lóh-khụ̈ kàu-
niên lêng-tit chiang chėk-buān nâng tí-tėk hụ̈-kâi chiang
32 nõ-buān lâi kong-khek i kâi? Zû-jiȧk bõi-tit, hụ̈-kâi
33 uâng huân-liáu hn̄g, chiũ sái sài-chhîn khiû hûa-ieh.
Chiènn-sen sǹg-lâi nín--tang huâm sī-mih nâng m̄ kāng
chėk-khȧi só-ũ kâi sî-piėt, chiũ bõi-tit--tiėh tsò uá-kâi
mn̂g-thû.

34 Só-ín iâm sī hó: iâm zû-jiȧk sit-bī, àin ēng sī-mih-kâi
35 lâi sái i ũ bī? M̄-hó pàng thóu-tī, iā m̄-hó pàng pûi-
pùn: nâng khì-tiāu i tõ gūa. Nâng ũ hīn hó-thian, chiũ
tiėh-thian.

15 Ũ sùe-lī kũa tsũe-jîn lóng-tsóng chiũ-kụ̈n Iâ-sou lâi-
2 thian I. Huap-lī-sài nâng kiam-kũa thȧk-tsụ nâng chiũ
liām-lȧuh, tàn, Chí-kâi-nâng chiap-nȧp tsũe-jîn, iā kāng-
in tsò-pû chiȧh.

3, 4 Iâ-sou tùi-in siet chí-kâi phì-zũ, tàn, Nín--tang tî-
nâng ũ peh-chiah-iên, khî-tang sit-lóh chėk-chiah, chiũ
m̄ pàng-tiāu hụ̈ káu-tsȧp-káu chiah tõ khuàng-iá--kò,
khụ̈ tui-tshūe só sit-lóh kâi, chì-kàu tshūe--tiėh i, né?
5, 6 Tshūe--tiėh chiũ huan-hí, khiâ-pàng koin-thâu; kàu-
tshù chiũ hàm-tsôi i-kâi phêng-iú kũa tshù-pin, kāng-in

tà^{n}, Uá só sit-lóh kâi iê^{n}, í^{n}-keng tshūe--tiéh, liáu, kāng-
7 úa tsò-pû hua^{n}-hí. Uá kāng-nín tà^{n}, ũ chék-kâi tsũe-
jîn hùe-sim, chiũ tõ thi^{n}--kò, ũi-tiéh i hua^{n}-hí pit ài^{n}
chiè^{n}-se^{n}, tūa-kùe ũi-tiéh káu-tsáp-káu kâi ngĩ-jîn, mién-
ēng hùe-sim kâi.

8 A-sĩ sĩ-mih hũ-jîn ũ tsáp-phuat ngṳ̂n, sit-lóh chék-kò,
9 khá-m̄ tiám-húe, sàu-tshù, sòi-sim tshūe kàu tiéh, mé?
Tshūe--tiéh chiũ hàm-tsôi i-kâi phêng-iú kũa tshù-pi^{n},
tà^{n}, Uá só sit-lóh chék-phuat ngṳ̂n í^{n}-keng tshūe--tiéh,
10 kāng-uá tsò-pû hua^{n}-hí. Uá kāng-nín tà^{n}, Ũ chék-kâi
tsũe-jîn hùe-sim, chiũ tõ Siãng-tì sài-chiá mīn-tsôi^{n} ũi-
tiéh i hua^{n}-hí iā sĩ chiè^{n}-se^{n}.

11, 12 Iũ tà^{n}, Ũ chék-kâi-nâng se^{n}-ũ nõ-kâi kiá^{n}: sòi kâi kiá^{n}
kāng i-kâi a-pẽ tà^{n}, Pẽ a, chhiá^{n} lṳ́ chiang uá hūn-tsôi^{n}
kâi muéh-ngiáp lâi-pun uá. Pẽ chiũ chiang ke-ngiáp
13 kāng-in pun. Aũ bô hiè^{n}-tsõi jít, sòi kâi kiá^{n} siu-bûa
só-ũ chék-khài kâi muéh, khṳ̀ tshut-gūa kàu hñg-hñg
kâi tī-hng; tõ hṳ́-kò tsò-sṳ̄ bô tsat-tōu phùa-tiāu i-kâi
14 muéh-ngiáp. Lóng-tsóng sái kàu-chĩn, tõ hṳ́-kâi tī-hng
15 ũ tūa ki-hng; i chiũ khiàm-khueh. Chiũ khṳ̀ tâu tõ hṳ́-
kâi tī-hng chék-kâi peh-sè^{n}; i chiũ sái i khṳ̀ i-kâi tshân-
16 hñg--kò chhī tṳ. I siẽ^{n} ài^{n} chiang tṳ só-chiáh kâi tāu-
17 khoih lâi pá-pak; iā bô nâng pun i chiáh. I siẽ^{n}-tiā^{n}--
liáu chiũ tà^{n}, Uá-pẽ jiéh-tsōi iông-jîn, in-kâi kháu-niê^{n}
18 ũ tshûn, uá chí-kò tõ gō-sí! Uá ài^{n} khí-sin lâi-khṳ̀ uá-
pẽ--kò, kāng-i tà^{n}, Pẽ a, uá tit-tsũe--tiéh thi^{n}, kũa tõ lṳ́
19 mīn-tsôi^{n}; tshông-kim í^{n}-ãu uá m̄ kham-kai chheng tsò
lṳ́-kâi kiá^{n}; chhiá^{n} khuán-thāi uá zû lṳ́-kâi iông-jîn--
20 tang chék-nâng. I chiũ khí-sin khṳ̀ i-kâi a-pẽ--kò.
Siang-lî huân-liáu hñg, i-kâi a-pẽ thói^{n}-kì^{n}, chiũ liên-
21 mién i, tsáu--khṳ̀ phõ i-kâi ãm, chim i. Kiá^{n} chiũ
kāng-i tà^{n}, Pẽ a, uá tit-tsũe--tiéh thi^{n}, kũa tõ lṳ́ mīn-
tsôi^{n}; tshông-kim í^{n}-aũ úa m̄-kham-kai chheng-tsò lṳ́-
22 kâi kiá^{n}. Pẽ chiũ tùi i tsuà^{n}-kâi pók tà^{n}, Nín mé-mé
khiéh hṳ́-niá^{n} it-hó kâi sa^{n} lâi kāng-i chhēng; chiang
chhiú-tsat kùa tõ i-kâi chhiú-tsói^{n}, ôi chhēng tõ i-kâi
23 kha. Khan hṳ́-chiah chhī-pûi kâi gû-kiá^{n} lâi-thâi, nán
24 hó lâi-chiáh, chiũ hua^{n}-hí. In-ũi uá chí-kâi-kiá^{n} soi^{n} sĩ

sí, ta^n hók-uáh--liáu; soi^n sit-lóh, ta^n tshūe--tiéh, liáu.
25 Chèng-nâng chiũ hua^n-hí. I tūa kâi kiá^n tõ tshân--kò: i lâi chiũ-kṳ̃n tshù chiũ thia^n-kì^n gáuh-im, kũa thiàu-
26 bú. Hàm ke-pók--tang chék-nâng, chiũ mn̄g-tà^n chí
27 chià^n-kâi-sṳ̄ sĩ-mih ì-sṳ̀? I chiũ kāng-i tà^n, Sĩ lṳ́-kâi a-tĩ lâi; lṳ́-kâi pẽ in-ũi tit-tiéh i phêng-an tn̂g--lâi, kù-
28 tshṳ́ thâi hṳ́-chiah chhī-pûi kâi gû-kiá^n. I chiũ se^n-khì,
29 bô ài^n-jíp--khṳ̀; i-kâi a pẽ chiũ tshut--lâi koh-lô i. I chiũ tùi i-kâi a-pẽ ìn--tà^n, Uá hók-sṳ̄ lṳ́ chiè^n-tsōi nî^n, liáu, būe-chêng ngék lṳ́-kâi mẽng: lṳ́ iā būe-chêng pun uá chék-chiah iê^n-kiá^n, sái uá kāng uá-kâi phêng-iú tsò-
30 pû hua^n-hí: tók-tók lṳ́ chí-kâi-kiá^n, sĩ kau-tshap láu-kṳ́, chiáh-chĩn lṳ́-kâi ngiáp kâi, i chék-ē lâi, chiũ ũi-tiéh
31 i thâi hṳ́-chiah chhī-pûi kâi gû-kiá^n. Pẽ chiũ kāng-i tà^n, Nôu a, lṳ́ siê^n-sî kāng-uá tsò-pû, uá só-ũ kâi lóng-
32 tsóng sĩ lṳ́-kâi. Nā-sĩ eng-kai hua^n-hí khuài-lák; in-ũi lṳ́ chí-kâi a-tĩ soi^n sĩ sí, ta^n uáh--liáu; soi^n sit-lóh, ta^n tshūe--tiéh liáu.

16 Iũ tùi tsuà^n-kâi mn̂g-thû tà^n, Ũ chék-kâi pù-nâng, ũ kâi kuán-ke, pĩ nâng tsham tà^n sĩ phùa--tiāu tsú kâi
2 ngiáp. Tsú chiũ hàm i, kāng-i tà^n, Uá thia^n-kì^n nâng tà^n lṳ́ chí-kâi-sṳ̄, sĩ tsò-nî--né? lṳ́ tiéh khiéh-hôi^n lṳ́ kuán-ke kâi siàu-tiâu, in-ũi í^n-āu bõi tit-tiéh tsò kuán-
3 ke. Kuán-ke sim-lāi chiũ tà^n, Uá-kâi tsú tóh--khṳ̀ uá kuán-ke kâi cheh-jīm, ta^n ài^n tsò mih-sṳ̄? khiâ tṳ̄-thaû
4 li bõi: tsò khut-chiáh li siáu-lí. Uá tsai ài^n tsò-nî tsò, sái-kàu keh-tshut kuán-ke kâi cheh tsṳ-āu, nâng pit-tiā^n chiap-náp uá jíp i-kâi tshù.
5 Huâm ũ khiàm i tsú kâi chè kâi nâng, chék-nâng chék-nâng chiũ hàm in lâi, kāng thâu kâi tà^n, Lṳ́ khiàm
6 uá-kâi tsú jiéh-tsōi? I chiũ tà^n, Iû chék-peh-táu. I chiũ kāng-i tà^n, Lṳ́ lâi khiéh lṳ́-kâi ieh-jī, mé-mé tsõ, siá-tsò
7 ngõu-tsáp. Liáu kāng pát-kâi nâng tà^n, Lṳ́ khiàm jiéh-tsōi? I chiũ tà^n, Béh chék-peh-chiéh. I chiũ kāng-i tà^n,
8 Lṳ́ lâi khiéh lṳ́-kâi ieh-jī siá-tsò poih-tsáp. I-kâi tsú chiũ o-ló chí-kâi put-ngĩ kâi kuán-ke, in-ũi só-tsò kâi

sṳ̄ sī ũ tì-hũi: in-ũi chí sì-kài kâi nâng, lũn in ka-kī kâi sì-tō, pí kuang-mêng kâi nâng zú-kèng sĩ ũ tì-hũi.

9 Uá iũ kāng-nín tàn, Nín tiėh ēng hṳ́-kâi put-ngĩ kâi tshâi kau-kat phêng-iú, sái-kàu tshâi sih--khṳ̀, in chiũ chiap-nȧp nín jip hṳ́-kâi ióng-kú kâi tshù-thėh. 10 Tõ siãng-sòi kâi sṳ̄ tong-sìn, chiũ tõ ke-ke sṳ̄ iā sĩ tong-sìn: tõ siãng-sòi kâi sṳ̄ put-ngĩ, chiũ tõ ke-ke sṳ̄ iā-sĩ put-ngĩ. 11 Chièn-sen, zû-jiȧk nín tõ put-ngĩ kâi tshâi m̄-tong-sìn, tî-tiâng ȧin chiang chin--kâi thoh nín? 12 Iā zû-jiȧk nín tõ sȯk-pȧt-nâng kâi muėh m̄-tong-sìn, tî-tiâng ȧin chiang nín ka-kī kâi muėh pun nín? 13 Bô chėk-kâi ke-pȯk õi hȯk-sṳ̄ nõ-kâi tsú: in-ũi hȯk-sĩ lóu chí-kâi, sieh hṳ́-kâi; hȯk-sĩ jip-sim hṳ́-kâi, thóin-khin chí-kâi. Nín put-lêng hȯk-sṳ̄ Siãng-tì kiam-kũa hȯk-sṳ̄ hùe-tshâi.

14 Huap-lĩ-sài nâng, sĩ hàun-chîn kâi nâng, thian-kìn lóng-tsóng chí-kâi-ũe; chiũ né-chhiè I. 15 Iâ-sou kāng-in tàn, Nín sĩ tõ nâng mīn-tsôin chheng ka-kī tsò ngĩ kâi nâng, zûi-tȯk Siãng-tì tsai nín-kâi sim; in-ũi tõ nâng--tang kṳ kûin-ũi kâi, tõ Siãng-tì mīn-tsôin sĩ khó-ù. 16 Lu̇t-huap kũa soin-tsai-nâng sĩ chì-kàu Iak-hân: tsṳ̄-tshṳ́ ín-aũ Siãng-tì kok kâi hok-im thuân-pùa, kak-nâng sĩ ēng-lȧt lâi-jip. 17 Thin tī kùe--khṳ̀ pí lu̇t-huap sit-lȯh chėk-uėh zú-kèng kōi. 18 Huâm sĩ-mih nâng tshut-chhi chiũ tshũa pȧt-kâi, chiũ-sĩ îm-hẽng: tshũa só tshut kâi chhi kâi iā sĩ îm-hẽng.

19 Ũ chėk-kâi pù-nâng chhēng chí-âng phâu kũa iùn-pòu, múe-jit phâi-chhiâng khuài-lȧk. 20 Iā ũ chėk-kâi phîn-khiông-nâng, miân kiè-tsò Lȧh-sat-lũ pàng tõ hṳ́-kâi pù-nâng kâi mn̂g-kha, sin-chiēn phùa-nũan; 21 sĩ ȧin chiang pù-nâng tshn̂g--kò ka-lauh kâi lâi pá-pak; siãng-chhián chiàn-kâi-káu lâi-chĩ i-kâi phùa-nũan. 22 Aũ--liáu phîn-khiông nâng sí; pĩ thien-sài hû-khí lâi-pàng tõ A-pek-lȧh-hán kâi heng-tsôin: hṳ́-kâi pù-nâng iā sí, chiũ khṳ̀ tsn̂g. 23 Tõ im--kan, tõ thiàn-khóu tsṳ-tang, kṳ-mȧk chiũ mōn-kìn A-pek-lȧh-hán tõ hn̄g-hn̄g--kò, kũa Lȧh-sat-lũ tõ i-kâi heng-tsôin. 24 Chiũ hàm--tàn, Pē a, A-pek-lȧh-hán a, liên-mién uá, sái Lȧh-sat-lũ tsóin-chiam ùn-tsúi lâi liâng uá-kâi chih; in-ũi uá tõ chí-kâi húe-iām--

25 tang chhi-tshám. A-pek-láh-hán chiũ tà^n, Nôu a, lṳ́
tiéh kì-tit, lṳ́ tõ lṳ́ se^n-tsôi^n ũ siũ-kàu lṳ́ chià^n-kâi hó-
muéh, Láh-sat-lũ iā sī chiè-se^n siũ m̄-hó kâi; nā-sī hīn-
26 kim i tõ chí-kò tit--tiéh ua^n-ùe, lṳ́ chhi-tshám. Put-tók
chiè^n-se^n, nín kũa ún tìn-tang lip ũ tūa chhim-uan, sái-
kàu nâng iā-sī ài^n tshông-tõ chí-kò kùe-khṳ̀ nín--kò chiũ
put-lêng; tshông-tõ hṳ́-kò ài^n pua^n-kùe ún--kò iā put-
27 lêng. I chiũ tà^n, Chiè^n-se^n, khiû pẽ, lṳ́ sái i khṳ̀ uá-pẽ
28 kâi tshù: uân-in uá ũ ngõu-kâi hia^n-tī; sái i tùi-in tsò
chèng-kṳ̃, mài in iā lâi-kàu chí-kâi thià^n-khóu kâi tī-
29 hng. A-pek-láh-hán chiũ tà^n, In ũ Mô-si kũa chèng
30 soi^n-tsai-nâng; in chiũ hó thia^n in. I chiũ tà^n, M̄-sī, Pẽ
a, A-pek-láh-hán a, sī zû-jiák ũ nâng tshông-sí--tang
31 khṳ̀ in--kò, in chiũ pit-tiā^n hùe-sim. A-pek-láh-hán chiũ
kāng-i tà^n, Jiák-sī in m̄-thia^n Mô-si kũa chèng soi^n-tsai-
nâng, chiũ sui-jiên ũ nâng tshông-sí--tang hók-uáh, in
iā pit m̄ thia^n-sìn i.

17 Iâ-sou tùi I chià^n-kâi mn̂g-thû tà^n, Sái nâng hām-lóh
tõ tsũe-ak, put-lêng bô chí-kâi-sṳ̄: tān-sī chí-kâi in-tuan
2 tshông sī-mih nâng lâi hṳ́-kâi nâng chiũ ũ hũa! Lêng-
khó nâng chiang chiéh-bō lâi tiàu tõ i-kâi ām, i chiũ
kák-lóh hái, mài sái chí-kâi sòi-kiá^n chék-nâng hām-lóh
3 tõ tsũe-ak. Nín eng-kai kṳ́n-sín ka-kī: zû-jiák lṳ́-kâi
hia^n-tī huām-tsũe, lṳ́ tiéh cheh-pī i; i iā-sī hùe-sim, chiũ
4 tiéh sià-mién i. Tháng-jiák i iā-sī tit-tsũe lṳ́ chék-jit
chhit-hûe, iáu chhit-hûe hui-tńg, hiàng-lṳ́, tà^n, Uá hùe-
sim--liáu; lṳ́ pit-tiéh sià-mién i.

5, 6 Chèng sài-thû kāng Tsú tà^n, Thi^n-ke ún-kâi sìn. Tsú
chiũ tà^n, zû-jiák nín ũ sìn chhin-chhiē^n chék-liáp kài-
luáh-chéng, nín chiũ hó kāng chí-tsâng sng-chhiū tà^n,
Lṳ́ tiéh póih-kṳn, khṳ̀ chèng tõ hái; i chiũ pit ũ thia^n-
tshông nín.

7 Nín--tang tî-tiâng ũ pók, hók-sī lôi-tshân, hók-sī
chié^n-iê^n, i tshông tshân--kò tńg--lâi chiũ kāng-i tà^n,
8 Sûi-chiet lâi-tsõ-lóh chiáh? Khá-m̄-sī kāng-i tà^n, Tiéh
pī-phōi^n uá chiáh, hâ-tùa lâi hõng-sṳ̄ uá, thāi uá ím-
9 chiáh; jiên-aũ lṳ́ chià^n hó ím-chiáh? Chí-kâi-pók kiâ^n

10 só-mẽng kâi sṳ̄ khá ũ kám-siā i, mé? Chiè^{n}-se^{n} nín, í^{n}-keng tsn̂g-kâi kiâ^{n} só-mẽng nín kâi sṳ̄, iā tiéh-tà^{n}, Uń sĩ bô-iah kâi pók, kiâ^{n} ún só eng-kai kiâ^{n} tiā^{n}-tiā̤^{n}.

11 Iâ-sou uáng-khṳ̀ Iâ-lũ-sat-léng, chiũ tùi Sat-má-lĩ-a
12 kũa Ka-lĩ-lĩ tìn-tang keng-kùe. Jip chék-kâi hie^{n}-lí kâi sî-hāu, ngõ-tiéh I ũ thái-ko tsáp-nâng tõ hn̄g-hn̄g--
13 kò khiā: in chiũ iâng-sia^{n}, tà^{n}, Iâ-sou, Sin-se^{n} a, liên-
14 mién ún. Iâ-sou thói^{n}-kì^{n} in, I chiũ kāng-in tà^{n}, Khṳ̀ pun tsu-ũi chì-si thói^{n} nín. In chià^{n} tõ-khṳ̀ kâi sî-hāu
15 chiũ pì^{n}-tsò chheng-kiet. Khî-tang ũ chék-nâng thói^{n} ka-kī ui-hó--liáu, chiũ tńg--lâi, tūa-sia^{n} kui iông-kuang
16 tõ Siāng-tì; phak-lóh tõ Iâ-sou kha-ẽ, kám-siā I: chí-
17 kâi-nâng sĩ Sat-má-lĩ-a nâng. Iâ-sou ìn-tà^{n}, Hṳ́ tsáp-nâng khá-m̄-sĩ lóng-tsóng tit chheng-kiet? hṳ́ káu-kâi
18 nâng tõ tî-kò? Tṳ̃ chí-kâi ĩ-mîn tsṳ-gūa, khá-sĩ būe-chêng thói^{n}-kì^{n} ũ tńg--lâi kui iông-kuang tõ Siāng-tì,
19 mé? Chiũ kāng hṳ́-kâi-nâng tà^{n}, Khí--lâi, tsò-lṳ́ khṳ̀; lṳ́-kâi sìn kiù lṳ́ liáu.

20 Huap-lĩ-sài nâng mn̄g I Siāng-tì kok tî-kâi sî-hāu lâi, Iâ-sou chiũ ìn--in, tà^{n}, Siāng-tì kok m̄-sĩ hién-jiên thói^{n}-
21 kì^{n} chiũ lâi: iā bô nâng tà^{n}, Tõ-chí! Tõ-hṳ́! in-ũi Siāng-tì kok chiũ-sĩ tõ nín lãi--tang.

22 Iũ tùi mn̂g-thû tà^{n}, Sî-jit ài^{n}-kàu, nín pit siē^{n}-ài^{n} thói^{n}-kì^{n} Jîn-tsṳ́ kâi sî-jit chék-jit, iáu bô thói^{n}-kì^{n}.
23 Nâng chiang-ài^{n} kāng-nín tà^{n}, Tõ-hṳ́, a! Tõ-chí, a! mài-
24 khṳ̀, iā mài-tùe: in-ũi chhin-chhiē^{n} tiēn-húe tõ thi^{n}-ẽ chiè^{n}-pôi^{n} iap-iap-sih, kng chiũ chiè kàu thi^{n}-ẽ hiè^{n}-pôi^{n};
25 Jîn-tsṳ́ tõ I kâi jit-khî iā pit ài^{n} àn-chiè^{n}-se^{n}. Tān-sĩ I soi^{n} eng-kai siũ ke-ke kan-khóu, pĩ chí-kâi sì-tō kâi
26 nâng só iàm-khì. Chhin-chhiē^{n} Nô-a kâi sî-jit hiè^{n}-se^{n},
27 tõ Jîn-tsṳ́ kâi sî-jit iā pit ài^{n} chiè^{n}-se^{n}. In ím-chiáh, kè-tshūa, kip-kàu Nô-a jip tūa-tsûn kâi jit, tūa-tsúi kàu,
28 mit-buâng chèng-nâng. Iā pit ài^{n} chhin-chhiē^{n} Lô-tit kâi sî-jit hiè^{n}-se^{n}; in ím-chiáh, bói-bōi, chèng-tsoh, khí-
29 tshù; kip-kàu Lô-tit tshut Só-to-má kâi jit, tshông-tõ
30 thi^{n} chiũ lóh húe kũa liû-n̂g, mit-buâng chèng-nâng: tõ
31 Jîn-tsṳ́ hién-hīn kâi jit iā pit àn-chiè^{n}-se^{n}. Tng hṳ́-jit nâng tõ tshù-téng, i-kâi muéh tõ tshù-lãi, mài lóh--khṳ̀

32 khiėh: nâng tõ tshân--kò iā mài kui-tńg--khṳ̀. Tiėh
33 kì-tit Lô-tit kâi chhi. Huâm sĩ-mih nâng tshūe ài^{n}-kiù
ka-kī kâi se^{n}-miā^{n} huán-tsò sàng-buâng: nâng sàng-
34 buâng se^{n}-miā^{n} huán-tńg tit pó-tshûn se^{n}-miā^{n}. Uá
kāng-nín tà^{n}, Tõ hṳ́-chėk-mê ũ nõ-nâng tâng chėk-kâi
35 mîn-tshńg, chėk-kâi tshú--khṳ̀; chėk-kâi pàng. Ũ nõ-
kâi hũ-jîn tsò-pû oi-bō; chėk-kâi tshú--khṳ̀, chėk-kâi
37 pàng. Mńg-thû ìn I, tà^{n}, Tsú a, tõ tî-kò? I chiũ kāng-
in tà^{n}, Sin-si só tõ, eng-chiáu iā tõ hṳ́-kò tsũ-chip.

18 Iâ-sou kāng-in siet phì-zũ, ài^{n}-kà in tiėh siê^{n}-siê^{n} khî-
2 táu, m̄-hó phî-tũa^{n}; chiũ tà^{n}, Tõ chėk-kâi siâ^{n}-ip ũ kâi
3 sím-kua^{n}, m̄-ùi Siāng-tì iā m̄ kèng nâng: iā ũ chėk-kâi
siú-kúa-hũ tõ hṳ́-kâi siâ^{n}-ip, ē-ē jip--khṳ̀ kì^{n} i, chiũ tà^{n},
Chhiá^{n} kāng-uá sin-uan, kiù uá tshut uan-chhiû kâi
4 chhiú. I kú m̄-khéng: kip-aũ sim-lāi tà^{n}, Uá sui-jiên
5 m̄-ùi Siāng-tì, iā m̄-kèng nâng; nā-sĩ chí-kâi siú-kúa-hũ
tsak--tiėh uá, uá chiũ ài^{n} kāng-i sin-uan, mién i tsong-
6 kú lâi chiũ kiáu-jiáu uá. Tsú tà^{n}, Nín tiėh-thia^{n} chí-kâi
7 put-ngĩ kâi sím-kua^{n} só-tà^{n}. Siāng-tì kâi suán-mîn jit
mê iâng-sia^{n} khiû I, I iā kú jím-nāi in, I khá-m̄ sin in-
8 kâi uan, né? Uá kāng-nín tà^{n}, I pit-tiā^{n} ài^{n} mé-mé sin
in-kâi uan. Nā-sĩ Jîn-tsṳ́ lâi, khá-õi thói^{n}-kì^{n} ũ sìn tõ
sì--chiē^{n}, mé?

9 Ũ chėk-khí-nâng tsṳ̃-sĩ tsò-ngĩ, chiũ thói^{n}-khin pát-
10 nâng, Iâ-sou tùi-in siet chí-kâi phì-zũ; tà^{n}, Ũ nõ-kâi
nâng chiẽ^{n} tōi^{n}-tńg khî-táu; chėk-kâi sĩ Huap-lĩ-sài nâng,
11 chėk-kâi sĩ sùe-lī. Huap-lĩ-sài nâng khiā--tõ-kò sim--
tang chiè^{n}-se^{n} khî-táu, tà^{n}, Siāng-tì, uá kám-siā lṳ́, in-ũi
uá m̄-chhin-chhiẽ^{n} khî-ṳ̂ kâi nâng, lėk-sok, put-ngĩ, îm-
12 ak, iā m̄-chhin-chhiẽ^{n} chí-kâi sùe-lī. Uá chhit-jit kìm-
chiáh nõ-hāng; chiang só-tit kâi, tsáp-hūn--tang su-náp
13 chėk-hūn. Hṳ́-kâi sùe-lī tõ hńg--kò khiā, liên-kũa kṳ́-
khí mák mō^{n} thi^{n} iā m̄, tah i-kâi heng-tsôi^{n}, chiũ tà^{n},
14 Siāng-tì, liên-mién uá tsũe-jîn. Uá kāng-nín tà^{n}, chí-kâi
nâng lóh--khṳ̀ i-kâi tshù pí-tiėh hṳ́-kâi nâng kèng tit-
tiėh chheng-tsò ngĩ: in-ũi tāi-huâm tsṳ̃-kau kâi nâng pit-

tiā^n kàng-lóh tsò pui; tsṳ̄-pui kâi nâng pit-tiā^n seng-khí
lâi-tsò kau.

15 Iā ũ nâng tùa in-kâi eng-jî lâi chiũ-kṳ̃n I, mō^n I àn-
chhiú tõ in: nā-sĩ I kâi mn̂g-thû thói^n-kì^n, chiũ cheh-pĩ
16 in. Nā-sĩ Iâ-sou hàm in bûa--lâi, tà^n, Iông chià^n-kâi
sòi-kiá^n lâi-chiũ uá, mài tsó-chí in; in-ũi Siãng-tì kâi
17 kok sĩ tshông-tõ chiè^n-se^n-iē^n kâi nâng. Uá khak-sit
kāng-nín tà^n, Nâng jiák-sĩ bô chhin-chhiẽ^n sòi-kiá^n lâi
sêng-siũ Siãng-tì kâi kok, chiũ tuàn-tuàn put-lêng jip.

18 Ũ chék-kâi kua^n mn̄g I, tà^n, Hó kâi Sin-se^n a, uá tsò
19 mih-sṳ̄ chià^n-õi tit ióng-se^n? Iâ-sou kāng-i tà^n, Lṳ́ tsò-
nî chheng uá tsò hó? bô chék-nâng sĩ hó, zûi-tók sĩ Siãng-
20 tì hó tiā^n-tiā^n. Kài-mẽng lṳ́ iā tsai; M̄-hó kià^n-îm, M̄-hó
suah-nâng, M̄-hó thau-tãu, M̄-hó tsò ké kâi chèng-kṳ̃,
21 Tiéh-kèng lṳ́-kâi a-pẽ kũa lṳ́-kâi a-bó. I chiũ tà^n, Chí
tsuà^n-kâi-sṳ̄, uá tshông-tõ iù^n-nî^n lóng-tsóng ũ-siú.

22 Iâ-sou thia^n-kì^n chiũ kāng-i tà^n, Lṳ́ huân-liáu khiàm
chék-kiā^n: tiéh chiang só-ũ kâi lóng-tsóng bōi, lâi-pun
phîn-khiông nâng, chiũ pit-tiā^n ũ tshâi tõ thi^n: iáu tiéh-
23 lâi tùe-tshông uá. I thia^n-kì^n chí-kâi-ūe chiũ tũa iu-
būn; in-ũi sĩ tũa-pù kâi nâng.

24 Iâ-sou thói^n-kì^n i, chiũ tà^n, Ũ pù-kãu kâi nâng jip
25 Siãng-tì kok khá-m̄-sĩ oh-tsãi--a! Lóh-thóh tshuan-kùe
tsam-khang, pí--tiéh pù-nâng jip Siãng-tì kok sĩ zú-kèng
26 kōi. Thia^n-kì^n kâi nâng chiũ tà^n, Hiá, chiè^n-se^n, tî-tiâng
27 õi tit-kiù, mé? I chiũ tà^n, Tõ nâng put-lêng-tsò kâi sṳ̄,
tõ Siãng-tì chiũ lêng-tit tsò.

28 Pí-tit chiũ tà^n, Uń ũ siá-tiāu ka-kī só-ũ kâi, lâi tùe-
29 tshông lṳ́, liáu. Iâ-sou chiũ kāng-in tà^n, Uá khak-sit
kāng-nín tà^n, Huâm sĩ-mih nâng ũi-tiéh Siãng-tì kok
kâi uân-kù ũ siá-tiāu tshù-théh, hók-sĩ chhi, hók-sĩ hia^n-
30 tĩ, hók-sĩ pẽ-bó, hók-sĩ kiá^n-jî, chiũ tõ kim-sì bô-m̄ tit--
tiéh kia-pũe, tõ lâi-sì iā bô-m̄ tit--tiéh ióng-se^n.

31 Iâ-sou tùa tsáp-jī mn̂g-thû, tùi-in tà^n, Ta^n, nán lâi-
chiẽ^n Iâ-lũ-sat-léng, thoh chèng soi^n-tsai-nâng lâi-kì-tsài
chék-chhiet kâi sṳ̄ chiang-ài^n tõ Jîn-tsṳ́ ũ èng-ngiām.
32 In-ũi I pit-tiā^n pĩ nâng kòi-sàng khṳt ĩ-pang nâng, pĩ
33 nâng hì-lõng, lêng-zók, phùi-nũa^n: nâng chiũ ài^n pi^n-

34 phah suah I sí; tõi^n-sa^n jit I chiũ ài^n hók-uáh. Chià^n-
kâi-sṳ̄ in bô chėk-kiã^n hiáu; chí-kâi ūe-ì sī ṳ́n-tshâng, in
siẽ^n m̄-tshut só-tà^n kâi sṳ̄.

35 Iâ-sou kiâ^n-kṳ̃n Iâ-lĩ-ko kâi sî-hāu, tú-ngõ ũ chėk-kâi
36 chhe^n-mê^n nâng tsõ tõ lōu-kî^n khiû-khṳt. Thia^n-kì^n
khûn-chèng keng-kùe, chiũ mn̄g chí-kâi sĩ sĩ-mih-sṳ̄.
37 Nâng chiũ kāng-i tà^n, sĩ Ná-sat-lėk nâng Iâ-sou keng-
38 kùe. I chiũ hàm--tà^n, Iâ-sou a, Tã-phek kâi kiá^n-sun
39 a, liên-mién uá. Tsôi^n-kiâ^n kâi nâng chiũ cheh-pĩ i, hàm
i tiām-tiām; nā-sĩ i zú-kèng tūa-sia^n hàm--tà^n, Tã-phek
kâi kiá^n-sun a, liên-mién uá.

40 Iâ-sou chiũ khiã-tiām, kiè nâng tshūa i bûa--lâi: i kṳ̃n-
bûa--liáu, chiũ mn̄g i, tà^n, Lṳ́ ài^n uá kāng-lṳ́ tsò sĩ-mih-
41, 42 sṳ̄? I chiũ tà^n, Tsú a, sĩ ài^n tit-tiėh thói^n-kì^n. Iâ-
sou chiũ kāng-i tà^n, Lṳ́ hó tit--tiėh thói^n-kì^n: lṳ́-kâi sìn
43 kiù lṳ́. Sûi-chiet chiũ thói^n-kì^n, tùe-tshông Iâ-sou, kui
iông-kuang tõ Siãng-tì: chèng peh-sè^n thói^n-kì^n, chiũ
chheng-tsàn Siãng-tì.

19 Iâ-sou jip Iâ-lĩ-ko ài^n keng-kùe. Tú-ngõ ũ chėk-kâi
nâng, miâ^n kiè-tsò Sat-kai; sĩ sùe-lĩ chėk-kâi thâu-nâng,
3 iā sĩ pù. Tshūe ài^n thói^n-kì^n Iâ-sou sĩ sĩ-mih nâng; in-
ũi nâng-muėh tsōi bõi-tit-tiėh thói^n-kì^n, uân-khî i sĩ ói-
4 sòi kâi nâng. Chiũ tsáu tõ thâu-tsôi^n, peh-chiẽ^n chėk-
kâi sng-sûi chhiū, ài^n thói^n-kì^n Iâ-sou: in-ũi I ài^n tùi hṳ́-
5 kò keng-kùe. Iâ-sou kiâ^n kàu hṳ́-kâi ūi-tshṳ̀, chiũ kṳ́-
mák, tùi-i tà^n, Sat-kai a, mé-mé lóh--lâi; in-ũi uá kim-
6 jit tiėh-hiah tõ lṳ́-kâi tshù. I chiũ mé-mé lóh--lâi, hua^n-
hí chiap-náp I.

7 Nâng thói^n-kì^n, chiũ lóng-tsóng liām-láuh, tà^n, I sĩ jip--
8 khṳ̀ tsũe-jîn--kò suah-hiah. Sat-kai chiũ khiã--tõ-kò,
tùi Tsú tà^n, Tsú a, uá chiang só-ũ kâi, chėk-puà^n pun
phîn-khiông nâng: iā zû-jiák ũ lėk-sok nâng, chiũ sì-pũe
9 hôi^n i. Iâ-sou chiũ tùi-i tà^n, Kim-jit tit-kiù kàu-kip--
tiėh chí-chėk-ke, uân-khî i iā sĩ A-pek-láh-hán kâi kiá^n-
10 sun. In-ũi Jîn-tsṳ́ lâi sĩ ài^n chhîm-tshūe chéng-kiù só
sàng-buâng kâi.

11 Chèng-nâng thia^n-kì^n chí-kâi-ūe, Iâ-sou chiũ lêng-gūa

siet phì-zũ, sĩ in-ũi I sĩ kiâ^n-kṳ̃n Iâ-lũ-sat-léng, kũa in-
ũi nâng siẽ^n-tsò Siãng-tì kok ài^n sûi-chiet hién-mêng.
12 Kù-tshṳ́ I chiũ tà^n, Ũ chėk-kâi tsun-kùi ke kâi nâng
uáng-khṳ̀ hñg-hñg kâi tĩ-hng, ài^n niá^n-siũ kok-khuân, chiũ
13 ài^n tńg--lâi. I chiũ tiãu-hàm i-kâi-pók tsáp-nâng, pun in
chėk-peh-ngṳ̂n, tùi-in tà^n, Nín tsò seng-lí thãi uá tńg--
14 lâi. Nã-sĩ i-kâi peh-sè^n uàn-hṳ̃n i, sái sài-chiá sûi-aũ
kāng-i tà^n, Uń mài chí-kâi-nâng tsò uâng tõ ún--chiē^n.
15 I niá^n-siũ kok-khuân ãu, tńg--lâi-liáu, chiũ mẽng nâng
khṳ̀-hàm tsá pun ngṳ̂n hṳ́ hià^n-kâi pók, ài^n-tsai in kak-
16 nâng tsò seng-lí thàn ũ jiėh-tsōi. Thâu chėk-kâi lâi,
chiũ tà^n, Tsú a, lṳ́ tsáp-kâi ngṳ̂n tsò-tshut ke chėk-peh-
17 ngṳ̂n, liáu. Chiũ kāng-i tà^n, Hó--a, liâng-siẽn kâi pók
a: in-ũi lṳ́ tõ siãng-sòi kâi sṳ̃ í^n-keng chĩn-tong, chiũ hó
18 tit-khuân lâi-kuán-lí tsáp-kâi siâ^n-ip. Tõi^n-jī kâi lâi-
kàu, tà^n, Tsú a, lṳ́ tsáp-kâi ngṳ̂n tsò-tshut ngõu-tsáp
19 ngṳ̂n liáu. Iũ kāng chí-kâi-nâng tà^n, Lṳ́ iā hó kuán-lí
20 ngoũ-kâi siâ^n-ip. Iũ ke chėk-nâng lâi, tà^n, Tsú a, lṳ́
tsáp-kâi ngṳ̂n uá ũ pau mīn-pòu-tói khǹg-bûa, ta^n tõ--
21 chí-kò: in-ũi uá ùi lṳ́, in-ũi lṳ́ sĩ ngiâm-khek kâi nâng:
m̄-chêng pàng kâi chiũ ài^n-tshú, m̄-chêng chèng kâi chiũ
22 ài^n-siu. Chiũ kāng-i tà^n, Ak kâi pók a, uá chiang lṳ́ só tà^n-
tshut-tshùi kâi lâi-ngí lṳ́. Lṳ́ tsai uá sĩ ngiâm-khek kâi
nâng, m̄-chêng pàng kâi chiũ ài^n-tshú, m̄-chêng chèng
23 kâi chiũ ài^n-siu; kù-tshṳ́ lṳ́ tsò-nî bô chiang uá-kâi ngṳ̂n
pàng tõ ngṳ̂n-hâng--kò, uá lâi kâi sî-hāu, uá chiũ hó thó-
24 tńg ngṳ̂n kiam-kũa lĩ-sek? Chiũ kāng khiã phâng-pi^n
huà^n-kâi-nâng tà^n, Chí tsáp-kâi ngṳ̂n kāng-i khiėh tńg--
25 lâi, pun hṳ́-kâi ũ chėk-peh-ngṳ̂n kâi. In chiũ kāng-i
26 tà^n, Tsú a, i ũ chėk-peh-ngṳ̂n. Uá kāng-nín tà^n, tãi-
huâm ũ kâi nâng pit-tiā^n pun i; bô-ũ kâi nâng, liên-kũa
27 i só-ũ kâi iā ài^n kāng-i tóh-tńg. Zûi-tók chià^n-kâi tsò
uá chhiû-tėk kâi nâng, chiũ-sĩ mài uá tsò uâng tõ in-
chiē^n kâi, tùa in lâi chí-kò, tu-lók in tõ uá mīn-tsôi^n.

28 Iâ-sou tà^n-liáu chí-kâi-ũe, kiâ^n tõ thâu-tsôi^n, ài^n-chiẽ^n
Iâ-lũ-sat-léng.

29 Chiang-kṳ̃n Pek-huap-khî kũa Pek-tã-nî, tõ hṳ́-kâi
sua^n, kiè-tsò Ka^n-ná^n sua^n, chiũ sái mñg-thû nõ-nâng,

30 tà^n, Nín tie̍h tsò-nín khṳ̀-kàu nín tùi-mīn che̍k-kâi hie^n-
lí; ji̍p-hie^n kâi sî-hāu ngõ-tie̍h chiah lṳ̂-kiá^n pa̍k tõ-kò,
tsṳ̃-liáu m̄-pat ũ nâng khiâ kâi: nín tie̍h-kói, liáu chiũ
31 khan--lâi. Tháng-jia̍k ũ nâng mñg nín, Nín tõ kói-lṳ̂
tsò-nî? nín chiũ tie̍h chiè^n-se^n tà^n, Sĩ Tsú ēng--tie̍h i.
32 Só-sái kâi nâng chiũ khṳ̀, liáu só-ngõ sĩ zû Iâ-sou
33 kāng-in tà^n kâi ūe. In tõ-kói lṳ̂, lṳ̂-tsú chiũ tùi-in tà^n,
34 Nín tõ-kói lṳ̂ tsò-nî? In chiũ tà^n, Sĩ Tsú ēng--tie̍h i.
35 Chiũ khan lṳ̂ lâi-chiũ Iâ-sou, chiang in-kâi sa^n ka̍k--
36 pàng lṳ̂-kiá^n kâi sin-chiē^n, sái Iâ-sou khiâ. Iâ-sou kiâ^n-
tsôi^n kâi sî-hāu, nâng tshṳ in-kâi sa^n tõ lōu--chiē^n.
37 Iâ-sou kiâ^n-kṳ̃n--liáu, ài^n ló̍h Ka-ná^n sua^n hṳ́-kâi ūi
mn̂g-thû chèng-khûn chiũ khui-sia^n hua^n-hí, tūa-sia^n
chheng-tsàn Siãng-tì, in-ũi só thói^n-kì^n lóng-tsóng kâi ĩ-
38 lêng: chiũ tà^n, Thoh Tsú miâ^n lâi kâi kun-uâng eng-kai
tit sõng-múi: tõ thi^n hûa-phêng, tõ chì-kau kâi ūi iông-
39 kuang. Khûn-chèng--tang ũ sù-kâi Huap-lĩ-sài nâng
40 tùi I tà^n, Sin-se^n a, tie̍h cheh-pĩ lṳ́-kâi mn̂g-thû. I chiũ
ìn-tà^n, Uá kāng-nín tà^n, Zû-jia̍k chí-chià^n kâi nâng iā-sĩ
tiām-tiām, hià^n-kâi chie̍h-thâu chiũ pit-tiā^n iâng-sia^n.
41, 42 Kiâ^n-kṳ̃n--liáu, thói^n-kì^n siâ^n, chiũ tùi-siâ^n khàu, tà^n,
Kim-ji̍t liên-kũa lṳ́ zû-jia̍k ũ-tsai kuan-hĩ lṳ́ phêng-an
kâi sṳ̄! nā-sĩ ta^n í^n-keng chia-iám, lṳ́-kâi ma̍k bô thói^n-
43 kì^n--liáu. In-ũi ji̍t-chí ài^n kàu-ki̍p lṳ́, lṳ́-kâi chhiû-te̍k
ài^n chiu-ûi tsoh-khí thôu-siâ^n, ûi-tsũ lṳ́, sì-mīn khùn-
44 pek lṳ́, chiang lṳ́ kũa lṳ́ hṳ́-lãi kâi kiá^n-jî sek-ló̍h tī; tõ
lṳ́--tang bô tshûn che̍k-kò chie̍h tõ chie̍h--chiē^n; in-ũi lṳ́
m̄-tsai thói^n-kù lṳ́ kâi ji̍t.
45 Iâ-sou ji̍p tõi^n-tn̂g, khí-chhiú jiāu-tiāu tõ bói-bōi kâi
46 nâng, kāng-in tà^n, Ũ kì-tsài--tà^n, Uá-kâi tshù pit ài^n-
tsò khî-táu kâi tshù; nā-sĩ nín sĩ huán-ēng tsò tsha̍t-tàu.
47 Múe-ji̍t tõ tõi^n-tn̂g tõ kà-hùe. Nā-sĩ chèng chì-si-
chiáng, kũa tha̍k-tsṳ-nâng, kũa peh-sè^n kâi thâu-nâng,
48 ài^n mi̍t-hāi I: tshūe bô sĩ-mih-sṳ̄ hó-tsò; in-ũi peh-sè^n
lóng-tsóng tsuan-mō^n Iâ-sou, tõ-thia^n I.

20 Huà^n-ji̍t--kan ũ che̍k-ji̍t Iâ-sou tõ tõi^n-tn̂g kà-hùe
peh-sè^n, thuân hok-im, chèng chì-si-chiáng, kũa tha̍k-

2 tsṳ-nâng, kũa chiáng-láu kiâ^n-bûa; mn̄g I, tà^n, Lṳ́ kāng-
ún tà^n, Lṳ́ sĩ chiã sĩ-mih-iē^n kâi khuân lâi-kiâ^n chí chià^n-
3 kâi-sṳ̄? hók-sĩ tî-tiâng sṳ̀-pun lṳ́ chí-kâi-khuân. Iâ-sou
chiũ tùi-in tap-tà^n, Uá iā ài^n-mn̄g nín chék-kù-ūe; nín
4 chhiá^n kāng-uá tà^n: Iak-hân kâi sói-lói sĩ tshut-tõ thi^n,
5 a sĩ tshut-tõ nâng? In chiũ jī-ke kàu-niê^n, tà^n, Nán
jiák-sĩ tà^n, Tshut-tõ thi^n, I pit-tiā^n tà^n, Nín tsò-nî m̄-
6 sìn i? Jiák iā-sĩ tà^n, Tshut-tõ nâng; chèng peh-sè^n pit
chiang-chiéh kák nán; in-ũi in sĩ sìn Iak-hân tsò soi^n-
7 tsai-nâng. In chiũ ìn--tà^n in m̄-tsai sĩ tshông-tõ tî-kò.
8 Iâ-sou chiũ kāng-in tà^n, Uá iā m̄ kāng-nín tà^n uá sĩ
chiã sĩ-mih-iē^n kâi khuân lâi-kiâ^n chí chià^n-kâi-sṳ̄.
9 I chiũ khui-tshùi siet chí-kâi phì-zũ, tùi peh-sè^n tà^n, Ũ
chék-kâi-nâng chèng phû-thô-hn̂g, tsou pun sù-kâi lông-
10 hu, chiũ khṳ̀ tshut-gũa hoh-kú. Tùi-khî sái chék-kâi pók
khṳ̀ hià^n-kâi lông-hu--kò, hàm in khiéh phû-thô-hn̂g
kâi kúe^n-chí ke-kiám pun i: hià^n-kâi lông-hu phah i, sái
11 i khang-khang khṳ̀. Tsài sái ke chék-kâi-pók: in iā
chiang chí-kâi phah i, lêng-zók i, sái i khang-khang khṳ̀.
12 Tõi^n-sa^n-tshṳ̀ tsài-sái chék-kâi-pók: chí-kâi in iā phah-
13 sie^n, léng i tshut--khṳ̀. Phû-thô-hn̂g kâi tsú chiũ tà^n,
Uá ài^n tsò-nî tsò? uá ài^n-sái uá ài-sieh kâi kiá^n; in pa-
14 lak ài^n-kèng i. Nā-sĩ hià^n-kâi lông-hu thói^n-kì^n i, chiũ
jī-ke kàu-niê^n, tà^n, Chí-kâi sĩ i-kâi aũ-sṳ̂: lâi-khṳ̀-suah i,
15 sái chí-kâi muéh-ngiáp kui-tsò nán--kâi. In chiũ léng
i tshut phû-thô-hn̂g, suah i sí. Chiè^n-se^n phû-thô-hn̂g
16 kâi tsú ài^n tsò-nî tshú-tī in? Pit ài^n-lâi tu-mit hṳ́ hià^n-
kâi lông-hu, chiang phû-thô-hn̂g pun pát-nâng.
Chèng-nâng thia^n-kì^n, chiũ tà^n, M̄-nguãn ũ chí-kâi-sṳ̄.
17 Nā-sĩ Iâ-sou mák thói^n in, chiũ tà^n, Chiè^n-se^n só kì-
tsài chí chék-kù-ūe sĩ tsò-nî, né?

Sai-pē-thâu só khì-tiāu kâi chiéh,
18 Chí-kâi sêng-tsò tshù-kak-thâu kâi chiéh.

Huâm sĩ-mih-nâng puáh-lóh tõ hṳ́-kâi chiéh-téng pit-tiā^n
mî: chí-kâi-chiéh put-lũn só tā^n--tiéh kâi, pit-tiā^n tā^n
19 kàu hún-hún. Hṳ́ chék-sĩ thák-tsṳ-nâng kũa chèng chì-
si-chiáng tshūe-ài^n lóh-chhiú liáh I; iũ ùi peh-sè^n: in-
ũi tsai Iâ-sou siet chí-kâi phì-zũ sĩ chí in.

20 In chiũ tng-thói^{n} Iâ-sou, sái thàm-sṳ̄ kâi nâng ké-tsò ngĩ-jîn ài^{n} liáh-tshut I kâi ūe, chià^{n} lâi-kòi-sàng I pun
21 tsóng-tok só chiáng-kuán, hók i-kâi khuân-pè^{n}. Chiũ mn̄g Iâ-sou, tà^{n}, Sin-se^{n}, ún tsai lṳ́ só-tà^{n} só-kà-hùe kâi sĩ chià^{n}, lṳ́ iā bô chiang gūa-māu tshú-nâng, kà nâng Siāng-
22 tì kâi tāu iā sĩ chin-sit. Uń láp-niê^{n} khṳt Kai-sat háh-
23 ngî a m̄-háh ngî? Iâ-sou thói^{n}-tshut in-kâi kan-tsà, chiũ
24 tùi-in tà^{n}, Khiéh chék-puát-ngṳ̂n pun uá thói^{n}. Ũ tî-tiâng kâi hêng-siè^{n} kũa hō-thâu tõ-kò? In chiũ tà^{n}, Sĩ
25 Kai-sat kâi. Iâ-sou chiũ kāng-in tà^{n}, Chiè^{n}-se^{n}, Kai-sat kâi muéh tiéh-hôi^{n} Kai-sat; Siāng-tì kâi tiéh-hôi^{n} Siāng-
26 tì. In tng peh-sè^{n} mīn-tsôi^{n} chiũ bõi-tit liáh-tshut I kâi ūe; khî-ĩ I kâi ìn-tap, chiũ tiām-tiām.

27 Ũ Sat-thú-kai sù-nâng, in sĩ tà^{n} bô-ũ hók-uáh; in chiũ
28 bûa--lâi mn̄g Iâ-sou, tà^{n}, Sin-se^{n}, Mô-si siá-tsṳ pun ún, tà^{n}, zû-jiák nâng kâi hia^{n}-tĩ sí--khṳ̀, ũ chhi iā bô-kiá^{n}, i hṳ́-kâi hia^{n}-tĩ tiéh-tshú i-kâi chhi, se^{n}-kiá^{n} lâi kāng i-
29 kâi hia^{n}-tĩ heng-khí chéng-tsák. Chiè^{n}-se^{n} ũ hia^{n}-tĩ
30 chhit-nâng: thâu chék-kâi tshú-chhi, bô-kiá^{n} chiũ sí.
31 Tõi^{n}-jĩ iā sĩ chiè^{n}-se^{n}; kũa tõi^{n}-sa^{n} iā tshú i; hṳ́ chhit-
32 nâng chiè^{n}-se^{n} bô zûi-lóh kiá^{n}-jî chiũ sí. Aũ--liáu hṳ́-
33 kâi hũ-jîn iā sí. Hiá, chiè^{n}-se^{n} tõ hók-uáh kâi sî-hāu, tõ chí-tsuà^{n}-nâng tsṳ-tang chí-kâi hũ-jîn sĩ tî-chék-nâng kâi chhi, uân-khî chí chhit-nâng lóng-tsóng siu-náp i tsò chhi.

34 Iâ-sou chiũ kāng-in tà^{n}, Chí-kâi sì-kài kâi nâng ũ kè-
35 tshūa; nā-sĩ thói^{n}-tsò kham-kai tit--tiéh hṳ́-kâi sì-kài kũa tshông sí--tang hók-uáh kâi nâng chiũ bô-kè, iā bô-
36 tshūa: in-ũi in iā bõi-sí; uân-khî sĩ kāng chèng thien-sài pê^{n}-iē^{n}; siāng-chhiá^{n} sĩ Siāng-tì kâi kiá^{n}-jî, in-ũi sĩ
37 hók-uáh kâi kiá^{n}-jî. Nā-sĩ lũn sí-nâng hók-uáh, Mô-si kì chhì-tsâng hṳ́ chék-kò-tsṳ ũ piáu--mêng chí-kâi-sṳ̄, chiũ-sĩ chheng Tsú tsò A-pek-láh-hán kâi Siāng-tì, kũa
38 Î^{n}-sat kâi Siāng-tì, kũa Iá-kok kâi Siāng-tì. Nā-sĩ Siāng-tì m̄-sĩ sí-nâng kâi Siāng-tì, sĩ uáh-nâng kâi Siāng-tì; in-ũi tùi Siāng-tì chèng-nâng sĩ uáh.

39 Thák-tsṳ-nâng sù-nâng chiũ ìn--tà^{n}, Sin-se^{n}, lṳ́ tà^{n}-lâi
40, 41 hó. In-ũi in m̄-ká^{n} tsài-mn̄g I sĩ-mih-sṳ̄. Iâ-sou

chiũ tùi-in tà^{n}, Nâng tsò-nî tà^{n} Ki-tok sī Tã-phek kâi
42 kiá^{n}, né? In-ũi tõ Si-phien kâi tsṳ Tã-phek ka-kī ũ-tà^{n},

Tsú kāng uá-kâi Tsú tà^{n},
Lṳ́ tsõ tõ uá-kâi iũ-pôi^{n},
43 Thãi úa chiang lṳ́ chèng-chhiû-tėk pàng khṳt lṳ́ tsò kha-tȧh.

44 Tã-phek chiè^{n}-se^{n} chheng I tsò Tsú; iáu tsò-nî sī Tã-phek kâi kiá^{n}, né?

45 Chèng peh-sè^{n} tõ-thia^{n} Iâ-sou chiũ kāng I kâi mn̂g-
46 thû tà^{n}, Kṳ́n-huâng tsuà^{n}-kâi thȧk-tsṳ-nâng, hàu^{n}-chhēng tn̂g-sa^{n} kiâ^{n}-iû, hua^{n}-hí tõ koi-chhī kiâ^{n}-lói, tõ hũe-tn̂g
47 kûi^{n}-ũi, tõ siȧh--kan thâu-ũi; thun-chiȧh siú-kúa-hũ kâi ke-tsṳ, tsuang ké-iē^{n} chiũ chhiâng-kú khî-táu: chí chià^{n}-kâi-nâng pit-tiā^{n} siũ-tsũe zú-kèng-tãng.

21 Iâ-sou tiè^{n}-phû mȧk, thói^{n}-kì^{n} chià^{n}-kâi pù-nâng chiang
2 in só-sàng kâi kȧk-lȯh khòu-pâng. Iũ thói^{n}-kì^{n} chėk-kâi phîn-khiông kâi kuá-hũ chiang nõ-kâi puà^{n}-lī kȧk-lȯh
3 tõ hṳ́-kò. Iâ-sou chiũ tà^{n}, Uá khak-sit kāng-nín tà^{n}, Chí-kâi phîn-khiông kâi kuá-hũ só-lȯh pí chèng-nâng
4 zú-kèng-tsõi: in-ũi chí chèng-nâng lóng-tsóng sī tshông-tõ in ṳ̂-tshûn lâi kȧk tõ sàng-muėh hṳ́-kò: tȯk-tȯk chí-kâi hũ-jîn sī tshông-tõ i-kâi phîn-huȧt lâi-kȧk i só-ũ tōu-se^{n} kâi tshuân-ngiȧp.

5 Ũ nâng ngân-lũn tōi^{n}-tn̂g ũ chiang ngiá-chiėh kũa he-
6 nguān kâi muėh tshái-ngiá. Iâ-sou chiũ tà^{n}, Lũn nín só-thói^{n}-kì^{n} chí-kâi-muėh, jit-khî ài^{n}-kàu, chiũ tõ chí-kò bô-tshûn chėk-kò-chiėh thȧh tõ chiėh--chiē^{n}, pit-tiā^{n} bô-
7 m̄ thiah-hùi. In chiũ mn̄g Iâ-sou, tà^{n}, Sin-se^{n}, chiè^{n}-se^{n}, tiâng-sî ũ chí-kâi-sṳ? chí-kâi-sṳ chiang-ài^{n}-lâi ũ sī-
8 mih soi^{n}-tiãu? I chiũ tà^{n}, Nín tiėh kṳ́n-huâng mài pī nâng ín-iú--khṳ; in-ũi chiang-lâi tsõi-tsõi nâng ài^{n} mãu uá-kâi miâ^{n} chiũ lâi, tà^{n}, Uá chiũ-sī I; iā tà^{n}, Sî-hāu
9 kṳ̃n--liáu; nín mài khṳ-tùe in. Nín iā-sī thia^{n}-kì^{n} che^{n}-chièn kũa huán-luãn, mài tūa kia^{n}-kũ: in-ũi soi^{n} tiėh-ũ chí chià^{n}-kâi-sṳ; zûi-tȯk muȧt-khî būe-ũ sûi-chiet kàu.

10 Aũ iũ kāng-in tà^{n}, Mîn chiang-ài^{n} kong-phah mîn,
11 kok iā ài^{n} kong-phah kok: iā pit-ũ tī chín, iā sûi-tî-kò

pit-ũ ki-hn̂g kũa un-mút; iā pit-ũ khó-ùi kâi sṳ kũa tshông-tõ thi^n tũa kâi ki-tiãu.

12 Nā-sĩ tõ chí chià^n-kâi-sṳ tsṳ-soi^n, nâng pit-tiā^n ài^n lóh-chhiú liáh nín, kũa khún-tók nín, kòi-sàng nín kàu hũe-tn̂g kũa lô-gék, tùa nín kàu chià^n-kâi kun-uâng kũa tsóng-tok mīn-tsôi^n, sĩ ũi-tiéh uá miâ^n kâi uân-kù. 13, 14 Chí-kâi-sṳ pit-tiā^n kui-tsò nín-kâi chèng-kṳ̃. Kù-tshṳ́ tiéh líp-tiā^n nín-kâi sim, mài soi^n khuà-lṳ̃ tsò-nî 15 kàu-sù; in-ũi uá ài^n sṳ-pun nín ũ kháu-chíh kũa tì-hũi, lóng-tsóng tùi-ték nín kâi nâng bõi-tit tí-tng piẽn-poh. 16 Nín pit-tiā^n khṳt pẽ-bó, hia^n-tĩ, chhin-chhek, phêng-iú, 17 só kòi-sàng; nín--tang iā ũ nâng in·pit ài^n-suah. Nín ũi-tiéh uá-kâi miâ^n iā chiang-ài^n pun chèng-nâng só-18 lóu. Nā-sĩ nín chék-tiâu thâu-mô pit bô sàng-buâng. 19 Nín ēng jím-nāi chiũ pit tit-tiéh nín-kâi se^n-miā^n.

20 Nín thói^n-kì^n Iâ-lũ-sat-léng pĩ kun-sṳ̃ só ûi-tsũ, chiũ 21 tiéh-tsai i-kâi tshâng-hāi kṳ̃n--liáu. Tõ hṳ́-sĩ tõ Iû-thài kâi nâng tiéh tô-tsáu kàu sua^n--kò; tõ siâ^n-lāi kâi nâng tiéh súa--tshut-lâi; tõ tshân-hn̂g kâi nâng mài-jip siâ^n-22 lāi. In-ũi chí-kâi sĩ pò-uan kâi jit-khî, sái-kàu só kì-tsài 23 kâi sṳ̃ lóng-tsóng ũ èng-ngiām. Hṳ́-jit huâi-tho kâi hũ-jîn, kũa ũ nĩ^n kâi hũ-jîn ũ hũa, in-ũi chí-kâi tī-hng ũ 24 tãi-lān, ũ náu-khì kàu-kip chí-kâi-mîn. In chiũ ài^n sí tõ to-ẽ, kũa pĩ lû-liáh kàu chèng ĩ-pang; Iâ-lũ-sat-léng pit-tiā^n pun ĩ-pang nâng lūn-táh, thãi-kàu ĩ-pang nâng kâi jit-khî uân-muá^n.

25 Tõ jit, guéh, chhe^n, chiang-lâi ũ ki-tiãu; tõ tī-chiē^n chèng ĩ-pang khún-pek, ũi-tiéh hái háu-sia^n kũa tũa-éng 26 chiũ bô só sek-tshông: nâng kia^n-kũ, kũa tán-mō^n só ài^n-kàu-kip sì-kan kâi sṳ̃ chì-kàu sit-hûn: in-ũi thien-siãng 27 iā ai^n chín-tõng. Kàu hṳ́-sĩ nâng chiũ thói^n-kì^n Jîn-tsṳ́ ēng khuân-lêng kũa tũa iông-kuang sêng-hûn chiũ lâi. 28 Kàu chí chià^n-kâi-sṳ chiām-chiām tsò-chiâ^n, nín tiéh théng-tit khí-lâi, tiè^n-phû thâu; in-ũi nín tit-tiéh sók-hûe kṳ̃n--liáu.

29 Chiũ siet phì-zũ kāng-in tà^n; Nín tiéh-thói^n bô-hue-kúe^n 30 chhiũ, kũa chèng chhiũ-bák: í^n-keng huat-sún liáu, nín 31 thói^n-kì^n, ka-kĩ chiũ tsai hē-thi^n kṳ̃n--liáu. Chiè^n-se^n, nín

thói^{n}-kì^{n} chí tsuà^{n}-kâi-sṳ chiang-ài^{n} tsò-chiâ^{n}, iā tiėh-tsai
32 Siāng-tì kok kṳ̃n--liáu. Uá khak-sit kāng-nín tà^{n}, chí-kâi
sì-tō būe-chêng kùe, chí-kâi-sṳ pit lóng-tsóng tsò-chiâ^{n}.
33 Thi^{n} kũa tī chiang-aì^{n} buâng-kùe; zûi-tók uá-kâi ūe tsong-kú bô buâng-kùe.

34 Tiėh kṳ́n-sín ka-kī, khióng-ùi nín-kâi sim pī tham-chiáh, tsùi-chiú, kũa tōu-se^{n} kâi jiáu-tsáp, teh--tiėh, kia^{n}-ùi hṳ́ chék-jit zû lô-māng, nín siẽ^{n} m̄-kàu chiũ lâi kíp--
35 tiėh nín: in-ũi pit-tiā^{n} chiang-ài^{n} kíp--tiėh tõ tī-mīn
36 khiā-khí kâi chèng-nâng. Nín tiėh sî-sî kéng-chhé^{n}, khî-khiû, tit ũ lát õi tô-tsáu lóng-tsóng chí-chià^{n} ài^{n}-lâi kâi sṳ, kũa khiā tõ Jîn-tsṳ́ mīn-tsôi^{n}.

37 Iâ-sou múe-jit, jit--kan tõ tōi^{n}-tn̂g kà-hùe, mê--kan tshut-khṳ̀ kàu hṳ́-kâi sua^{n}, miâ^{n} kiè-tsò Ka^{n}-ná^{n} sua^{n},
38 suah-hiah. Peh-sè^{n} lońg-tsońg tsá tsáu-khí chiũ-kṳ̃n I tõ tōi^{n}-tn̂g lâi-thia^{n} I.

22 Tṳ̂-kà^{n}-tsoih, miâ^{n} kiè-tsò Zû-uát-tsoih, kṳ̃n--liáu.
2 Chèng chì-si-chiáng kũa thák-tsṳ-nâng tshūe tsò-nî õi suah-mit Iâ-sou; in-ũi in sī ùi peh-sè^{n}.

3 Tsáp-jī mn̂g-thû--tang ũ Iû-tā, kiè-tsò Ka-liėt nâng,
4 Sat-tān jíp tõ i-kâi sim. I chiũ khṳ̀ kāng chèng chì-si-chiáng kũa chèng si-kua^{n} kàu-niê^{n} tsò-nî kòi-sàng Iâ-sou
5 pun in. In chèng-nâng hua^{n}-hí, kāng-i líp-ieh hṳ́-ngṳ̂n
6 pun i. Iû-tā chiũ ìn-náp, tshūe ki-hũe chèng-nâng m̄-tõ kâi sî-hāu ài^{n} koì-sang Iâ-sou pun in.

7 Tṳ̂-kà^{n} kâi jit kàu--liáu, hṳ́-jit eng-kai thâi zû-uát kâi
8 iê^{n}-kiá^{n}. Iâ-sou sái Pí-tit kũa Iak-hân, tà^{n}, Nín tiėh-khṳ̀
9 kāng-nán pī-phōi^{n} zû-uát-tsoih, sái nán hó chiáh. In
10 chiũ mn̂g I, tà^{n}, Lṳ́ ài^{n} ún tõ-tî-kò pī-phōi^{n}? Chiũ kāng-in tà^{n}, Nín chià^{n}-jíp siâ^{n}-lāi pit ũ chék-kâi-nâng khiâ
11 tsúi-pân ngõ-tiėh nín; nín tiėh-tùe i jíp tõ i só-jíp kâi tshù-lāi, kāng hṳ́-kâi ke kâi tsú-jîn tà^{n}, Sin-se^{n} kāng-lṳ́ tà^{n}, Kheh-thia^{n} tõ-tî-kò? uá ài^{n} tõ-hṳ́-kò kāng uá-kâi
12 mn̂g-thû lâi tsò-pû chiáh zû-uát-tsoih. I chiũ ài^{n} pun nín thói^{n} chék-kâi tūa-lâu ua^{n}-pâi: nín tõ-hṳ́-kò hó pī-
13 phōi^{n}. Mn̂g-thû khṳ̀, chiũ ngõ-tiėh zû Iâ-sou só kāng-in tà^{n} kâi ūe: chiũ pī-phōi^{n} zû-uát-tsoih.

14 Sî-hāu kàu, Iâ-sou tsõ-siáh, kũa chià^{n}-kâi sài-thû kāng
15 I tsò-pû tõ. Iâ-sou chiũ tùi-in tà^{n}, Uá siũ-hāi tsṳ-soi^{n}
pek-chhiet aì^{n} kāng-nín tsò-pû chiáh chí-kâi zû-uát-tsoih:
16 in-ũi uá kāng-nín tà^{n}, chí-kâi tsoih būe-ũ èng-ngiām tõ
17 Siãng-tì kâi kok, uá tuàn m̃ chiáh chí-kâi. Chiũ chih
chék-kâi pue, táu-tsok, ãu chiũ tà^{n}, Nín chiang chí-kâi lâi
18 pun nín kak-nâng: in-ũi uá kāng-nín tà^{n}, tsṳ̃-kim í^{n}-aũ
thãi-kàu Siãng-tì kâi kok lâi, uá m̃ ím phû-thô kâi tsap.
19 Khiéh piá^{n}, táu-tsok chiũ peh-phùa, pun in, tà^{n}, Chí-
kâi sī uá-kâi sin-thói, ũi-tiéh nín sṳ̀-pun kâi; nín tiéh
20 tsò chí-kâi-sṳ̄ lâi kì-liãm uá. Chiáh-toh ãu, khiâ-pue iā
chiũ chiè^{n}-se^{n}, tà^{n}, Chí-kâi pue sī sin-ieh, ēng uá-kâi hueh
lâi-lip, chiũ-sī ũi-tiéh nín só-lâu kâi.
21 Nā-sī bōi uá kâi nâng i-kâi chhiú kāng-uá tsò-pû tõ
22 chí tshn̂g-téng. In-ũi Jîn-tsṳ́ sī zû só tuàn-tiā^{n} kâi chiũ
khṳ̀: tãn-sī bōi Jîn-tsṳ́ kâi nâng i ũ hũa!
23 Chèng-nâng chiũ jī-ke siang-mn̄g, khî-tang sī tî-tiâng
chiang-lâi ài^{n}-tsò chí-kâi-sṳ̄.
24 Mn̂g-thû--tang se^{n}-ũ sie-che^{n}, khî-tang tî-tiâng sn̂g-
25 tsò tūa. Iâ-sou chiũ kāng-in tà^{n}, Î-pang kâi kun-uâng
kuán-hat in; ēng khuân-pè^{n} lâi-kuán in kâi nâng chheng-
26 tsò Ṳn-jîn. Zûi-tók nín chiang-lâi m̄-sī chiè^{n}-se^{n}: nín--
tang tsò-tūa kâi nâng, tiéh chhin-chhiẽ^{n} siàu-nî^{n} kâi
nâng; tsò thâu-nâng, iā tiéh chhin-chhiẽ^{n} tsò kang-hiáh
27 kâi. In-ũi tî-kâi sī tūa? sī tsõ-siáh kâi nâng, a-sī tsò kang-
hiáh kâi? Khá-m̄-sī tsõ-siáh kâi nâng tūa, mé? Nā-sī uá tõ
nín tìn-tang sī chhin-chhiẽ^{n} tsò kang-hiáh kâi nâng hiè^{n}-
28 se^{n}. Kú-kú kāng-uá tsò-pû tõ uá-kâi chhì-liēn chiũ-sī nín;
29 uá chiũ chiang kok hong nín, zû uá-kâi Pē hong uá chék-
30 iē^{n}, sái nín tõ uá-kâi kok ím-chiáh tõ uá-kâi siáh; nín iā
pit tsõ ũi, lâi-sím Í^{n}-sek-liėt tsáp-jī kâi chi^{n}-phài.
31 Si-mn̂g, Si-mn̂g, Sat-tãn ũ tshūe-khiû nín, ài^{n} pùa nín
32 chhin-chhiẽ^{n} béh chék-iē^{n}: nā-sī uá ũ ũi-tiéh lṳ́ khî-táu
sái lṳ́-kâi sìn mài siau-sih: lṳ́ huán-hùe tsṳ-aũ, chiũ tiéh
33 kien-kù lṳ́-kâi hia^{n}-tī. Pí-tit chiũ kāng I tà^{n}, Tsú a, uá
34 sī ṳ̃-pī kāng-lṳ́ tsò-pû khṳ̀, bô-lũn sī kìm-kam tì-sí. I
chiũ tà^{n}, Pí-tit a, uá kāng-lṳ́ tà^{n}, kim-jit, koi būe-thî, lṳ́
pit-tiā^{n} sa^{n}-tshṳ̀ à-tsò m̄-pat uá.

35 Iā kāng-in tà^{n}, Uá sái nín mài chî^{n}-tō, mài chiáh-tō, mài
36 ôi, nín ũ khueh tî-kâi, mé? In chiũ tà^{n}, Bô. I chiũ kāng-
in tà^{n}, Tók-tók hīn-kim nâng jiák-sĩ ũ chî^{n}-tō, chiũ tiéh-
tùa, kiam-kũa chiáh-tō: nâng jiák-sĩ bô-ũ, chiũ tiéh-bōi
37 i-kâi sa^{n}, lâi-bói to. In-ũi uá kāng-nín tà^{n}, só kì-tsài--tà^{n},
I sĩ sṅg tõ huãm-huap tsṳ-tang, chí chék-kù pit-tiéh èng-
38 ngiām tõ uá; in-ũi só chí uá kâi ūe ũ èng-ngiām. Mn̂g-
thû chiũ tà^{n}, Tsú a, chí-kò ũ nō-ki-to. I chiũ kāng-in
tà^{n}, Lã--liáu.

39 Iâ-sou tshut--lâi, chiè-siê^{n} uáng-khṳ̀ Ka^{n}-ná^{n} sua^{n}; mn̂g-
40 thû tùe-tshông I. Kàu hṳ́-kâi tī-hng, chiũ kāng mn̂g-
thû tà^{n}, Tiéh khî-táu, mài jip tõ iú-hók.

41 I chiũ kāng-in keh-khui, iak-liãng ũ kák chiéh-kõu
42 hiè^{n}-hn̄g hiè^{n}-se^{n}, kũi-lóh khî-táu, tà^{n}, Pẽ a, lṳ́ zû-jiák sĩ
khéng, sái chí-kâi-pue lī-khui uá; nā-sĩ mài uá-kâi ì, tiéh
43 lṳ́-kâi ì tsò-chiâ^{n}. Tshông-tõ thi^{n} ũ chék-kâi sài-chiá
44 hién-hīn tõ I, tõ-tsàng-tsõ I. Iâ-sou pui-sie^{n} kàu-kék,
zú-kèng tì-chhiet khî-táu: I kâi kũa^{n} pì^{n} tsò chhin-chhiẽ^{n}
45 tūa hueh-tiám tih-lóh tī. Khî-táu liáu chiũ khí--lâi, kàu
mn̂g-thû--kò, thói^{n}-kì^{n} in in-ũi iu-būn chiũ phak tõ út,
46 chiũ kāng-in tà^{n}, Nín tsò-nî tõ-út--né? tiéh-khí--lâi
khî-táu, mài jip tõ iú-hók.

47 Huân tõ tà^{n}-ūe kâi sî-hāu, chék-khûn-nâng chiũ kàu,
kũa hṳ́ chék-kâi kiè-tsò Iû-tã, sĩ sók-tõ tsáp-jī mn̂g-thû
tsṳ-tang, kiâ^{n} tõ chèng-nâng thâu-tsôi^{n}; i chiũ chiũ-
48 kṳ̃n Iâ-sou, ài^{n}-chim I. Iâ-sou chiũ kāng-i tà^{n}, Iû-tã a,
lṳ́ sĩ ēng sie-chim lâi kòi-sàng Jîn-tsṳ́, mé?

49 Iâ-sou tsó-iũ kâi nâng thói^{n}-kì^{n} só ài^{n}-kàu kâi sṳ̄-sì, in
50 chiũ tà^{n}, Tsú a, ún ēng-to lâi-phah, hó--mé? Khî-tang
ũ chék-nâng phah chì-si-chiáng kâi pók, siah-tiāu i iũ-
51 pôi^{n} kâi hī^{n}. Iâ-sou chiũ ìn-tà^{n}, Chhiá^{n} iông kàu-chí;
chiũ mông i-kâi hī^{n}, ui i hó.

52 Ũ chèng chì-si-chiáng, kũa tōi^{n}-tn̂g-si, kũa chiáng-láu,
lâi-hāi Iâ-sou, I chiũ mn̄g in, tà^{n}, Nín sĩ àn gṳ̄-tshát hiè^{n}-
53 se^{n}, khiâ-to khiâ-thûi, chiũ tshut--lâi, mé? Uá jit-jit
kāng-nín tsò-pû tõ tōi^{n}-tn̂g, nín bô tshun-tshut nín-kâi
chhiú lâi-liáh uá: nā-sĩ hīn-kim sĩ nín-kâi sî-hāu, kũa
54 àm-mũe kâi khuân-sì. In chiũ liáh Iâ-sou, khan I

khụ̈, tùa I jip chì-si-chiáng kâi tshù. Pí-tit hñg-hñg tùe I.

55 Tūa-tñ̂g tìn-tang ũ nâng khí-húe tsò-pû tsõ, Pí-tit
56 chiũ tsõ tõ khî-tang. Ũ chėk-kâi nńg-pī thói^{n}-kì^{n} Pí-tit hiàng-kng tsõ tõ-kò, chiũ mȧk kim-kim thói^{n} i, tà^{n},
57 Chí-kâi nâng iā sī kau-tshap I. Pí-tit à-bô, tà^{n}, Hũ-
58 jîn a, uá m̄-pat I. Ũ chėk-khùn-kiá^{n} iũ chėk-kâi-nâng thói^{n}-kì^{n} i, chiũ tà^{n}, Lụ̈ iā sī tõ khî-tang. Pí-tit tà^{n},
59 Nâng a, uá m̄-sī. Keh-ãu pùa^{n}-kâi sî-sîn chìn-thò, iũ ke chėk-kâi nâng tshut-lȧt tà^{n}, Chí-kâi-nâng sit-tsāi
60 iā sī kau-tshap I: in-ũi sī Ka-lī-lī nâng. Pí-tit tà^{n}, Nâng a, lụ̈ só-tà^{n} kâi ūe uá m̄-hiáu. Sûi-chiet, chià^{n} tõ
61 tà^{n}-ūe kâi sî-hāu, koi chiũ thî. Tsú hui-tńg-sin, tsuan-thói^{n} Pí-tit. Pí-tit chiũ kì-tit Tsú kâi ūe sī tsò-nî tà^{n}, Koi būe-thî tsụ̈-soi^{n}, lụ̈ chiang-ài^{n} sa^{n}-tshụ̈ à-tsò m̄-pat
62 úa. Chiũ tshut--khụ̈ hụ̈-gūa, thià^{n}-khàu.
63, 64 Liȧh Iâ-sou kâi nâng hì-lõng I, phah I. A^{n} I kâi mȧk, chiũ mñ̄g I, tà^{n}, Lụ̈ tiėh-tsò soi^{n}-tsai nâng lâi-tà^{n}; phah
65 lụ̈ sī tî-tiâng? Iũ tà^{n} I ke-ke ūe, lâi húi^{n}-pāng I.
66 Thi^{n} chėk-ē kng, peh-sè^{n} kâi chiáng-láu-hũe tsũ-chip, ũ chèng chì-si-chiáng, kiam-kũa thȧk-tsụ̈-nâng; in chiũ
67 khan I kàu in-kâi kong-hũe, chiũ tà^{n}, Lụ̈ jiȧk-sī Ki-tok chiũ tiėh kāng-ún tà^{n}. Iâ-sou chiũ kāng-in tà^{n}, Uá zû-
68 jiȧk kāng-nín tà^{n}, nín m̄-sìn: zû-jiȧk uá mñ̄g nín, nín
69 iā m̄ ìn. Tsụ̈-kim í^{n}-aũ Jîn-tsụ̈ chiang-ài^{n} tsõ tõ Siãng-
70 tì khuân-lêng kâi iũ-pôi^{n}. Chèng-nâng chiũ tà^{n}, Chiè^{n}-se^{n}, lụ̈, mńg, sī Siãng-tì kâi Kiá^{n}, hé^{n}? Iâ-sou chiũ tùi-in
71 tà^{n}, Nín tà^{n} uá chiũ-sī. In chiũ tà^{n}, Nán tsò-ēng pȧt-kâi chèng-kụ̈? I só tà^{n}-tshut-tshùi nán chhin-hī^{n} thia^{n}-kì^{n}--liáu.

23 Hụ̈ chèng-nâng chiũ khí--lâi, khan I kàu Pí-lȧh-to
2 kò. In chiũ khui-tshùi lâi-kò I, tà^{n}, Uń tshat-tshut chí-kâi nâng tõ iú-hȯk ún-kâi peh-sè^{n}, iũ kìm nâng mài lȧp-niê^{n} hôi^{n} Kai-sat, kũa chheng ka-kī tsò Ki-tok uâng.
3 Pí-lȧh-to chiũ mñ̄g Iâ-sou, tà^{n}, Lụ̈ sī Iû-thài nâng kâi uâng, mé? Iâ-sou chiũ ìn i, tà^{n}, Lụ̈ tõ-tà^{n}--liáu.
4 Pí-lȧh-to tùi chèng chì-si-chiáng kũa chiâ^{n}-khûn kâi

chèng-nâng tà^n, Uá tshat-tshut chí-kâi-nâng sĩ bô-tsũe.
5 Chèng-nâng zú-kèng tshut-lát, tà^n, I iâu-tõng peh-sè^n,
pìn Iû-thài kà-hùe, tshông-tõ Ka-lĩ-lĩ khí-thâu thàng-
6 kàu chí-kò lâi. Pí-láh-to chék thia^n-kì^n chiũ mn̄g-tà^n
7 chí-kâi-nâng sĩ Ka-lĩ-lĩ nâng, mé? Í^n-keng mêng-tsai
sĩ tshông-tõ Hi-lút só-kuán, chiũ sái I kàu Hi-lút: hṳ́-
kâi sî-hāu Hi-lút ka-kī iā tõ Iâ-lũ-sat-léng.

8 Hi-lút kì^n--tiéh Iâ-sou, chiũ tũa hua^n-hí, in-ũi kú siẽ^n
ài^n-kì^n I, uân-khî ũ thia^n-kì^n I kâi sṳ̄; iũ hi-mō^n ài^n-thói^n
9 I kiâ^n ĩ-chiah. Chiũ mn̄g I tsōi-tsōi ūe; nā-sĩ Iâ-sou bô
10 tsò-nî ìn i. Chèng chì-si-chiáng kũa thák-tsṳ-nâng
11 khiă--tõ-kò pek-chhiet kò I. Hi-lút kũa i-kâi kun-sṳ̄
thói^n-khin I, hì-lõng I, liáu chiũ kāng I chhēng phâi-
12 chhiâng kâi i-hók, sái I tńg--khṳ̀ Pí-láh-to kò. Hi-lút
kũa Pí-láh-to hṳ́ chék-jít chiũ jī-ke tsò phêng-iú: phêng-
sù sĩ jī-ke sie-lóu.

13 Pí-láh-to chiũ hàm-bûa chèng chì-si-chiáng, kũa chiáng-
14 kuán kâi nâng, kũa peh-sè^n, chiũ tùi-in tà^n, Nín chiang
chí-kâi-nâng tùa I lâi-kau uá, tà^n-tsò I sĩ iú-hók peh-sè^n:
iáu, uá tõ nín mīn-tsôi^n sím-mn̄g I, lũn nín só-kò I chià^n-
15 kâi-sṳ̄, tshat-tshut chí-kâi-nâng bô-tsũe: Hi-lút iā bô;
in-ũi Hi-lút ũ sái I tńg--lâi nán--kò; iáu I só-kiâ^n bô-
16 chék-kiã^n kai-sí kâi sṳ̄. Só-í^n, uá ài^n-phah liáu pàng I.
18 Chèng-nâng tsôi-sia^n u-hàm, tà^n, Khṳ́-tiāu chí-kâi-nâng,
19 pàng Pa-láh-pa hôi^n ún. Pa-láh-pa sĩ ũi-tiéh siâ^n--tang
tsak-luãn chék-kiã^n-sṳ̄, kũa ũi-tiéh suah-nâng kâi uân-
kù, siu-lóh kam.

20 Pí-láh-to ài^n-pàng Iâ-sou, chiũ tsài tùi chèng-nâng tà^n;
21 nā-sĩ in háu, tà^n, Tèng I tõ tsáp--jī kè, tèng I tõ tsáp--jī
22 kè. Pí-láh-to tõi^n-sa^n-tshṳ̀ tùi chèng-nâng tà^n, I ũ-tsò
sĩ-mih ak, né? uá tshat-tshut I bô sí-tsũe; kù-tshṳ́ ài^n-
23 phah, liáu pàng I. Chèng-nâng tũa-sia^n tshui-pek, khiû
I tiéh-tèng tõ tsáp--jī kè. In-kâi sia^n chiũ iâ^n--kùe Pí-
24, 25 láh-to. Pí-láh-to chiũ ngí zû in só-thó lâi-kiâ^n. Pàng
chèng-nâng só-khiû, ũi-tiéh tsak-luãn kũa suah-nâng
siu-lóh kam kâi nâng; iáu kau-tshut Iâ-sou jĩm chèng-
nâng kâi sim-ì.

26 Tõ khan I khṳ̀ kâi sî-hāu, ũ Kú-lĩ-nāi nâng, kiè-tsò

Si-mn̂g, tshông-tõ tshân--kò lâi, chèng-nâng lia̍h i, chiang tsa̍p--jī kè pàng tõ i sin, sái i ta^{n} lâi-tùe Iâ-sou.

27 Peh-sè^{n} ũ che̍k tūa-khûn tõ tùe I, iā ũ hũ-jîn tsōi-tsōi 28 nâng ũi-tie̍h I ai-khàu pui-sia^{n}. Nā-sĩ Iâ-sou hui-tńg-sin tùi huà^{n}-kâi hũ-jîn tà^{n}, Iâ-lũ-sat-léng kâi nńg a, mài ũi-tie̍h uá khàu, zûi-to̍k sĩ ũi-tie̍h nín ka-kī, kũa ũi-29 tie̍h nín-kâi kiá^{n}-jî chiũ tie̍h-khàu. In-ũi jit-chí ài^{n}-kàu, nâng pit tà^{n}, Bõi-se^{n} kâi hũ-jîn, būe-se^{n} kâi tho, būe-chhī 30 kâi ni^{n}, chiũ ũ hok. Hṳ́-kâi sî-hāu nâng chià^{n} ài^{n} tùi tsuà^{n}-kâi sua^{n} tà^{n}, Iap ún; tùi sua^{n}-kiá^{n} tà^{n}, Chia-iám 31 ún. In-ũi tõ chhe^{n} kâi chhiū-ba̍k siãng-chhiá^{n} ũ-tsò chí chià^{n}-kâi-sṳ̄, tõ ta kâi chhiū-ba̍k chiang-ài^{n} tsò-nî tsò, né?

32 Iũ ũ ke nõ-nâng, sĩ huãm-jîn, khan-khṳ̀ ài^{n} kāng I 33 tsò-pû suah-sí. Kàu hṳ́-kâi tī-hng, miâ^{n} kiè-tsò Thâu-khak-uá^{n}, tõ hṳ́-kò tèng I tõ tsa̍p--jī kè, kũa hṳ́ nõ-kâi huãm-jîn, che̍k-kâi tõ iũ-pôi^{n}, che̍k-kâi tõ tsó-pôi^{n}.

34 Iâ-sou tà^{n}, Pẽ a, sià-mién in; in-ũi in m̄-tsai in só-tsò. In chiũ khieh-khau, pun-thiah I kâi i-ho̍k.

35 Peh-sè^{n} khiā tõ-thói^{n}. Chèng thâu-nâng iā né-chhiè I, tà^{n}, I ũ-kiù pa̍t-nâng; zû-jia̍k chí-kâi-nâng sĩ Siãng-tì 36 kâi Ki-tok, I só-suán Chiá, chiũ tie̍h-kiù ka-kī. Kun-sṳ̃ 37 iā hì-lõng I, kṳ̃n-tsôi^{n}, khịeh-tshòu pun I, tà^{n}, Lṳ́ zû-jia̍k sĩ·Iû-thâi nâng kâi uâng, chiũ tiẹh-kiù ka-kī.

38 Tõ I téng-mĩn ũ pie-thâu siá-tsò, CHÍ-KÂI SĨ IÛ-THÂI NÂNG KÂI UÂNG.

39 Tiàu tõ-kò kâi huãm-jîn ũ che̍k-kâi húi^{n}-mē I, tà^{n}, Lṳ́ 40 khá-m̄-sĩ Ki-tok? Tie̍h-kiù lṳ́ ka-kī kũa ún. Hṳ́ che̍k-nâng chiũ ìn--lâi, cheh-pĩ i, tà^{n}, Lṳ́ tsò-pû siũ-tsũe, huân-41 liáu m̄-ùi Siãng-tì, mé? Nán li sĩ eng-kai; in-ũi nán só-siũ tùi nán só-kiâ^{n}--kâi; nā-sĩ chí-kâi-nâng só-kiâ^{n} bô 42 che̍k-kiā^{n} m̄-ha̍h. Chiũ tà^{n}, Iâ-sou, lṳ́ sêng kok-khuân 43 lâi kâi sî-hāu, kì-liãm uá. Iâ-sou kāng-i tà^{n}, Uá khak-sit kāng-lṳ́ tà^{n}, Kim-jit lṳ́ pit-tiā^{n} kāng-uá tsò-pû tõ La̍k-hn̂g.

44 Í^{n}-keng tsha-m̄-to jit tàu--liáu, pìn-tī chiũ ou-àm kàu 45 bī-sî-búe; in-ũi jit-kng siau-sih: sià^{n}-só kâi tiè^{n}-buãn iā lih-khui.

46 Iâ-sou tūa-sia^{n} hàm--tà^{n}, Pē a, uá-kâi sîn thoh-pàng lṳ́-kâi-chhiú; chí chék-kù-ūe tà^{n}-liáu khùi chiũ tn̄g.
47 Peh-hu-chiáng thói^{n}-kì^{n} só-tsò kâi sṳ̄, chiũ kui iông-kuang tõ Siãng-tì, tà^{n}, Chí-kâi-nâng sit-tsāi sī ngĩ-jîn.
48 Tsũ-chip lâi-thói^{n} chí-tsuang-sṳ̄ kâi khûn-chèng, kì^{n}-kùe só-tsò chià^{n}-kâi-sṳ̄, chiũ lóng-tsóng tah heng-tsôi^{n}
49 tńg--khṳ̀. Kāng Iâ-sou sie-tsai kâi chèng-nâng, kũa tshông-tõ Ka-lĩ-lĩ tùe I lâi kâi chèng-hũ-jîn, tõ hn̄g--kò khiã, tõ-thói^{n} chí chià^{n}-kâi-sṳ̄.
50 Iáu, ũ chék-kâi-nâng, miâ^{n} kiè-tsò Iak-sek, sĩ ngí-sṳ̄,
51 i tsò-nâng sĩ liâng-siẽn kong-ngĩ (chí-kâi-nâng bô tsham hṳ́ hià^{n}-kâi-nâng só mông-ûi kũa só-tsò kâi sṳ̄), sĩ sók-tõ A-lĩ-má-thài, chiũ-sĩ Iû-thài nâng kâi siâ^{n}-ip; i iā phêng-
52 sṳ̀ sĩ tõ tán-mō^{n} Siãng-tì kâi kok: chí-kâi-nâng khṳ̀-kì^{n}
53 Pí-lȧh-to, khiû-thó Iâ-sou kâi sin-si. Chiũ tshú i lóh--lâi, ēng tiũ-pòu pau-liám, pàng tõ chiėh tshȧk kâi phûn,
54 būe-chêng ũ nâng tsǹg kâi. Hṳ́-chék-jit sĩ Pĩ-tsoih kâi
55 jit, an-sek-jit thi^{n} ài^{n}-kng liáu. Tshông-tõ Ka-lĩ-lĩ kāng Iâ-sou tsò-pû lâi kâi hũ-jîn, sûi-aũ chiũ thói^{n} phûn-mō^{n},
56 kũa tsǹg I kâi sin-si sĩ tsò-nî-iē^{n}. In chiũ tńg--khṳ̀, pĩ-phōi^{n} hie^{n}-liāu kũa phang-ko. Tõ an-sek-jit tsun-kài chiũ ua^{n}-hiah.

24 Nā-sĩ chhit-jit kâi thâu-jit, thi^{n} kng tsá-tsá, in chiũ
2 lâi kàu phûn--kò, tùa in só pĩ-phōi^{n} kâi hie^{n}-liāu. Chiũ
3 thói^{n}-kì^{n} chiėh lìn-khui lî phûn. Jip--khṳ̀, tshūe m̄-kì^{n}
4 Tsú Iâ-sou kâi sin-si. Chià^{n} tõ thiû-thû chí-kâi-sṳ̄, ũ
5 nõ-nâng khiã tõ in sin-pi^{n}, i-hók iap-iap-sih: huà^{n}-kâi hũ-jîn kia^{n}-kũ, mīn phak-lóh-tĩ, hṳ́ nõ-nâng chiũ tùi-in
6 tà^{n}, Nín tsò-nî tõ sí-nâng--tang tshūe uȧh Chiá? I bô-tõ chí-kò, í^{n}-keng hók-uȧh--liáu: nín tiėh kì-tit, I huân
7 tõ Ka-lĩ-lĩ kâi sî-hāu ũ tsò-nî kāng-nín tà^{n}, tà^{n}, Jîn-tsṳ́ eng-kai kòi-sàng kàu tsũe-jîn kâi chhiú, tèng tõ tsȧp--jĩ kè, tõi^{n}-sa^{n}-jit hók-uȧh.
8, 9 In chiũ kì-tit Iâ-sou kâi ūe, chiũ tshông-tõ phûn--kò tńg--khṳ̀, chiang chí chià^{n}-kâi-sṳ̄ kàu-tsai hṳ́ tsȧp-it nâng,
10 kũa khî-ṳ̂ kâi chèng-nâng. Chià^{n}-kâi hũ-jîn chiũ-sĩ Muȧt-tã-lȧh kâi Má-lĩ-a, kũa Iak-a-ná, kũa Iá-kok kâi

a-bó Má-lĩ-a: iā kāng-in tsò-pû khî-ṳ̂ kâi hũ-jîn chiang
11 chí chià^{n}-kâi-sṳ̄ kàu-tsai chèng sài-thû. In thói^{n} chí
12 chià^{n}-kâi-ūe sĩ bô iá^{n}-chiah; chiũ m̄ siang-sìn in. Pí-tit
chiũ khí--lâi, tsáu-khṳ̀ phûn--kò; bih-kẽ thói^{n} hṳ́-lãi,
thói^{n}-kì^{n} hià^{n}-kâi tiũ-pòu-tiâu tiā^{n}-tiā^{n}, chiũ khî-ĩ só-tsò
kâi sṳ̄, khṳ̀ i ka-kī kâi tshù.

13 Hṳ́ chék-jit tú-ngõ khî-tang nõ-nâng uáng-khṳ̀ chék-
kâi hien^{n}-lí, miâ^{n} kiè-tsò Í^{n}-má-ngú, lî Iâ-lũ-sat-léng jī-
14 tsáp-ngõu lí. Nõ-nâng jī-ke tõ ngân-thâm chék-chhiet
15 só-ngõ chí chià^{n}-kâi-sṳ̄. Chià^{n} tõ ngân-thâm ngí-lũn kâi
16 sî-hāu, Iâ-sou ka-kī kṳ̃n-bṳ̂a, kāng-in tsò-pû kiâ^{n}. Nā-
sĩ nõ-nâng kâi mák kìm-mi tì-kàu jīn I m̄-tshut.

17 Iâ-sou tùi-in tà^{n}, Nín tõ kiâ^{n}-lōu kâi sî-hāu, jī-ke tà^{n}-
lâi tà^{n}-khṳ̀ chí-kâi ūe, sĩ sĩ-mih ūe? In chiũ khiã-tiām,
18 mīn-sek huân-ló. Chék-nâng, miâ^{n} kiè-tsò Kek-liû-pa,
chiũ tùi I tap-tà^{n}, Lṳ́ khá-sĩ tua^{n}-sin kià-kṳ tõ Iâ-
lũ-sat-léng, m̄-tsai chí-kṳ̃n-jit tõ hṳ́-kò só keng-kùe
kâi sṳ̄?

19 I chiũ mn̄g in, tà^{n}, Sĩ-mih-iē^{n} sṳ̄? In chiũ kāng I tà^{n},
Chiũ-sĩ lũn Ná-sat-lék nâng Iâ-sou kâi sṳ̄. I sĩ soi^{n}-tsai
nâng, tõ Siāng-tì kũa chèng peh-sè^{n} mīn-tsôi^{n} tà^{n}-ūe tsò-
20 sṳ̄ ũ khì-lát: kũa lũn chèng chì-si-chiáng kũa ún-kâi
chèng thâu-nâng kòi-sàng I lâi-siũ sí-tsũe, chiũ tèng I tõ
21 tsáp--jī kè. Nā-sĩ ún phêng-sù sĩ hi-mō^{n} chí-kâi-nâng
sĩ hṳ́-kâi ai^{n}-lâi sók-hûe Í^{n}-sek-liét Chiá. Iáu put-tók ũ
chí chià^{n}-kâi-sṳ̄, nā-sĩ tsṳ̄ chí chià^{n} kâi-sṳ̄ tsò-chiâ^{n}, kim-
22 jit í^{n}-keng sĩ tõi^{n}-sa^{n}-jit liáu. Siāng-chhiá^{n} ún--tang ũ
sù-kâi hũ-jîn tsá-tsá kàu phûn--kò, iáu sái ún hâi-ĩ;
23 tshūe m̄-kì^{n} I kâi sin-si, in chiũ lâi, tà^{n} in iā ũ thói^{n}-kì^{n}
24 thien-sài hién-hīn, tõ-tà^{n} Iâ-sou sĩ uáh. Ún--kò sù-nâng
khṳ̀-kàu phûn--kò, chiũ thói^{n} zû hũ-jîn só-tà^{n} chék-iē^{n}:
zûi-tók bô thói^{n}-kì^{n} Iâ-sou.

25 Iâ-sou tùi-in tà^{n}, Bô-tsai kâi nâng a, sim mān-mān lâi-
26 sìn chèng soi^{n}-tsai nâng só-tà^{n} chék-chhiet kâi ūe! Ki-
tok khá-m̄ eng-kai jím-siũ chí chià^{n}-kâi-sṳ̄, chiũ jip I kâi
27 iông-kuang? Iâ-sou chiũ tshông-tõ Mô-si kũa chèng
soi^{n}-tsai nâng khí-thâu, huâm kia^{n}-tsṳ só kì-tsài I kâi
sṳ̄, lóng-tsóng kāng-in kói-mêng.

28 Kiâ^n-kṳ̃n só aì^n-uáng kâi hie^n, Iâ-sou chiũ chhin-chhiẽ^n 29 aì^n-kiâ^n tsài-hñg--chē: nõ-nâng chiũ ngẽ^n-lâu I, tà^n, Chhiá^n lṳ́ kāng-ún tsò-pû hiah: in-ũi ài^n mê-hng--liáu, jit í^n-keng siâ-sai. I chiũ jip--khṳ̀, aì^n kāng-in tsò-pû hiah.

30 I kāng hṳ́ nõ-nâng tsò-pû tsõ ài^n-chiàh, I chiũ khiėh-31 piá^n, táu-tsok, peh-phùa, chiũ pun in. Nõ-nâng kâi màk khui-mêng, chiũ jīn-pat I: I chiũ tùi-in pièn m̄-kì^n--khṳ̀. 32 Nõ-nâng chiũ jī-ke kàu-niê^n, tà^n, Lōu--kò I kāng-nán tà^n-ūe, khui-mêng kia^n-tsṳ kâi sî-hāu, nán-kâi sim khá-m̄-jiėt, mé?

33 Hṳ́-chėk-sî chiũ khí-sin, kui-tńg Iâ-lũ-sat-léng, thói^n-kì^n tsàp-it kâi sài-thû, kũa kāng-in tsò-pû kâi nâng, tsũ-chip 34 tõ-tà^n, Tsú sit-tsãi sĩ hók-uáh, hién-hīn pun Si-mñg thói^n-35 kì^n. Nõ-nâng iā óh in tõ lōu--kò só-ngõ hià^n-kâi-sṳ̄, kũa lũn Iâ-sou tõ peh-piá^n pun in jīn-tshut.

36 In tõ-tà^n chí-kâi-ūe kâi sî-hāu, Iâ-sou ka-kī khiã tõ 37 in tìn-tang, kāng-in tà^n, Nín phêng-an. Nā-sĩ in kia^n-38 luãn ùi-kũ, gî-tsò sĩ thói^n-kì^n sîn. Iâ-sou chiũ kāng-in tà^n, Nín tsò-nî kia^n-lṳ̃? tsò-nî tõ nín sim-lãi tshâi-gî, mé? 39 Lâi-thói^n uá-kâi chhiú kũa uá-kâi kha, mêng-mêng sĩ uá: lâi chhì-mông thói^n--chē; sîn bô kut-nėk, zû nín 40 thói^n uá só-ũ chiè^n-se^n. Tà^n chí-kâi-ūe āu, chiũ chiang-41 chhiú kũa kha pun in thói^n. Mñg-thû hua^n-hí kàu būe-ũ siang-sìn, kũa khî-ī, Iâ-sou chiũ kāng-in tà^n, Ũ sĩ-mih 42 muėh tõ-kò hó-chiàh, mé? In chiũ pun I pek kâi hṳ̄ 43 chėk-kò. Iâ-sou khiėh, chiũ chiàh tõ in mīn-tsôi^n.

44 I chiũ tùi-in tà^n, Chí-kâi-ūe chiũ-sĩ uá huân-liáu kāng-nín tsò-pû hṳ́-kâi sî-hāu chêng kāng-nín tà^n kâi, lũn Mô-si kâi lút-huap, kũa chèng soi^n-tsai-nâng, kũa si-phien, só kì-tsài uá kâi sṳ̄, lóng-tsóng eng-kai èng-ngiām. 45 I chiũ khui in-kâi sim-khiàu, sái in õi hiáu-ngõ kia^n-tsṳ; 46 chiũ kāng-in tà^n, Ũ chiè^n-se^n kì-tsài, tà^n, Ki-tok pit-tiėh 47 siũ-hāi, sa^n-jit tshông sí--tang hók-uáh; kũa nâng pit-tiėh thoh I kâi miâ^n thuân hùe-sim kũa sià-tsũe pun 48 buān-pang, sĩ tshông-tõ Iâ-lũ-sat-léng khí-thâu: Nín sĩ 49 ũi-tiėh chí chià^n-kâi-sṳ̄ tsò chèng-kṳ̃. Uá chiang úa-kâi Pẽ só èng-hṳ́ kâi, sṳ̀-lóh tõ nín-chiẽ^n: nín tiėh khiã-khí

tõ siâⁿ--kò, thãi-kàu ũ khuân-lêng tshông-tõ chiēⁿ kip--tiėh nín.

50 I chiũ tshũa in tshut--lâi, kàu Pek-tã-nî tùi-mīn; chiũ
51 kṳ́-chhiú kāng-in tsok-hok. Kāng-in tsok-hok kâi sî-
52 hāu, chiũ lī-khui in, chiap-chiẽⁿ thiⁿ. In chiũ kũi-pài I,
53 tũa-tũa huaⁿ-hí kui-tńg Iâ-lũ-sat-léng: siêⁿ-siêⁿ tõ tōiⁿ-tn̂g, chheng-tsàn Siãng-tì.

IAK-HÂN HOK-IM-TSṲ.

1 Nguân-tsho kâi sî-hāu ũ Tãu, chí-kâi Tãu iā kāng Siãng-
2 tì tâng-tõ, chí-kâi Tãu iā chiet-sĩ Siãng-tì. Chí-kâi Tãu
3 tõ nguân-tsho kâi sî-hāu kāng Siãng-tì tâng-tõ. Buãn-muėh sĩ tshông-tõ chí-kâi Tãu chiàⁿ-ũ; m̄-sĩ chí-kâi Tãu,
4 seⁿ-tsãu kâi muėh chiũ bô chėk-kiãⁿ ũ seⁿ-tsãu. Tõ chí-kâi Tãu tang ũ seⁿ-miãⁿ; chí-kâi seⁿ-miãⁿ sĩ chèng-nâng
5 kâi kng. Chí-kâi-kng iũ chiè tõ hek-àm tsṳ-tang; chí-kâi hek-àm iũ bô náp-siũ i.
6 Ũ chėk-kâi-nâng sĩ tshông-tõ Siãng-tì só-sái, miâⁿ
7 Iak-hân. Chí-kâi-nâng sĩ lâi tsò chèng-kṳ̃, sĩ àiⁿ ũi-tiėh chí-kâi-kng tsò chèng-kṳ̃, sái chèng-nâng tshông-tõ i
8 lâi-sìn. I m̄-sĩ hṳ́-kâi-kng, sĩ àiⁿ ũi-tiėh hṳ́-kâi-kng lâi tsò chèng-kṳ̃.
9 Hṳ́-kâi chiũ-sĩ chin kâi kng, chiũ-sĩ lâi-jip sì-kài chiè-
10 kng tõ chèng-nâng. I tõ sì-kài, sì-kài iā sĩ tshông-tõ I
11 seⁿ-tsãu, sì-kài iũ m̄-pat I. I lâi-kàu I ka-kī kâi, ka-kī
12 kâi nâng iā bô chiap-náp I. Huâm ũ chiap-náp I kâi nâng, I chiũ sṳ̀-pun in tit-khuân lâi-tsò Siãng-tì kâi
13 kiáⁿ-jî, chiũ-sĩ sṳ̀-pun sìn-kõu I kâi miâⁿ kâi nâng: in tit-seⁿ m̄-sĩ tshông-tõ hueh-khì, iā m̄-sĩ tshông-tõ nėk-sin kâi chí-ì, iā m̄-sĩ tshông-tõ nâng kâi chí-ì, zûi-sĩ tshông-
14 tõ Siãng-tì. Chí-kâi Tãu iā seⁿ-tsò nėk-sin, múaⁿ-múaⁿ ṳn-ài kũa chin-sit lâi chiãm-kṳ tõ ún tsṳ-tang, ún iā

thói^n-kì^n I kâi iông-kuang àn-kùe tshông-tõ Pẽ tȯk-se^n--Chiá kâi iông-kuang hiè^n-se^n.

15 Iak-hân ũi-tiėh I tsò chèng-kṳ̃, khui tũa-sia^n tà^n, Chí-kâi sĩ uá tsá só-tà^n kâi, tà^n, Tõ uá ãu--kò lâi kâi í^n-keng sĩ tõ uá tsôi^n: uân-khî pńg-jiên sĩ soi^n kùe uá.

16 In-ũi nán lóng-tsóng só nȧp-siũ sĩ tshut-tõ I kâi hong-17 múa^n, iũ tit-tiėh ṳn-chiẽ^n kia-ṳn. Uân-khî lu̇t-huap sĩ tshông-tõ Mô-si thuân--lâi; nã-sĩ ṳn-ài kũa chin-sit sĩ 18 tshông-tõ Iâ-sou Ki-tok. Tsṳ̃-liáu m̃-pat ũ nâng thói^n-kì^n Siãng-tì; tȯk-se^n kâi Kiá^n, chiũ-sĩ tõ Pẽ kâi heng-huâi--tang, I ũ thuân-su̇t.

19 Chí-ẽ chiũ-sĩ Iak-hân kâi chèng-kṳ̃, chiũ-sĩ tõ hṳ́-sî Iû-thài nâng tshông Iâ-lũ-sat-léng sái chì-si kũa Lĩ-mũi 20 nâng sù-nâng khṳ̀-mn̄g i, tà^n, Lṳ́ sĩ tî-tiâng? I chiũ jĩn-21 mêng, bô-à; jĩn-mêng, tà^n, Uá m̃-sĩ Ki-tok. In chiũ mn̄g i, tà^n, M̃, sĩ tî-kâi? Lṳ́ sĩ Í^n-lĩ-a, mé? I chiũ tà^n, Uá 22 m̃-sĩ. Lṳ́ sĩ hṳ́-kâi soi^n-tsai, mé? Tap-tà^n, M̄-sĩ. Kù-tshṳ́ in chiũ tùi-i mn̄g-tà^n, Lṳ́ sĩ tî-tiâng? tiėh pun ún hó hûe-hȯk sái ún kâi nâng. Lṳ́ tà^n lṳ́ ka-kĩ sĩ tsò-nî? 23 I tà^n, Uá sĩ khuàng-iá--tang kâi nâng-sia^n hàm-tà^n, 24 Phah-tit Tsú kâi tãu-lõu, zû soi^n-tsai Í^n sài-a só-tà^n. Lâ 25 kâi nâng sĩ tshông Huap-lĩ-sài nâng só-sái. In chiũ tsài mn̄g i, chiũ tà^n, Zû-jiȧk lṳ́ iã m̃-sĩ Ki-tok, iã m̃-sĩ Í^n-lĩ-a, 26 iã m̃-sĩ hṳ́-kâi soi^n-tsai, tsó-nî si-sói, né? Iak-hân tùi-in tap-tà^n, Uá si-sói sĩ tõ tsúi: tõ nín--tang khiã ũ nín só 27 m̃-pat kâi nâng, chiũ-sĩ tõ uá ãu--kò lâi kâi, I kâi ôi-tùa 28 uá m̃ kham-kai kói. Tsò chí chià^n-kâi-sṳ̃ sĩ tõ Iak-tãn gũa kâi Pek-tã-nî, Iak-hân sĩ tõ-hṳ́-kò si-sói.

29 Keh-jit Iak-hân thói^n-kì^n Iâ-sou lâi-chiũ i, chiũ tà^n, 30 Thói^n Siãng-tì kâi Iê^n-ko, sĩ ta^n sì-kài kâi tsũe! Chí-kâi chiũ-sĩ uá tsá só-tà^n, Tõ uá ãu--kò lâi ũ chėk-kâi-nâng, 31 í^n-keng sĩ tõ uá tsôi^n, uân-khî pńg-jiên sĩ soi^n-kùe uá. Tsá uá iã m̃-pat I; nã-sĩ in-ũi ài^n tùi Í^n-sek-liėt piáu-mêng I, kù-tshṳ́ uá chiũ lâi ẽng tsúi si-sói.

32 Iak-hân iũ tsò chèng-kṳ̃, tà^n, Uá ũ thói^n-kì^n Sià^n-sîn tshông-thi^n kàng-lȯh chhin-chhiẽ^n hún-chiáu; chiũ hiah 33 tõ I chiẽ^n. Hṳ́-sî uá iã m̃-pat I: zûi-sĩ sái uá ẽng-tsúi si-sói Chiá, I tùi-uá tà^n, Lṳ́ chiang-lâi thói^n-kì^n Sià^n-sîn

kàng-lîm tō I chiē^{n}, chiũ hiah--nā-kò, chí-kâi chiũ-sĩ ēng
34 Sià^{n}-sîn si-sói Chiá. Uá ũ thói^{n}-kì^{n}, iā ũ tsò chèng-kṳ̄,
tà^{n}, Chí-kâi sĩ Siãng-tì kâi Kiá^{n}.
35 Keh-jit Iak-hân, kũa i-kâi mn̂g-thû--tang nõ-nâng, iũ
36 tsài tõ-khiā; Iak-hân mō-kì^{n} Iâ-sou tõ iû-kiâ^{n}, chiũ tà^{n},
37 Thói^{n} Siãng-tì kâi Iê^{n}-ko! Hṳ́ nõ-kâi mn̂g-thû thia^{n}-kì^{n}
i tõ-tà^{n}, chiũ tùe Iâ-sou.
38 Iâ-sou ùt-tńg, thói^{n}-kièn in tõ-tùe, chiũ mn̄g in, tà^{n}, Nín
tõ-tshūe tî-kâi, né? In chiũ tùi I tà^{n}, Làh-pí (huan-ėk
39 chiũ-sĩ, Sin-se^{n}), lṳ́ khiā-khí tõ-tî-kò? I chiũ tùi-in tà^{n},
Tiėh-lâi, nín chiũ thói^{n}-kì^{n}. Kù-tshṳ́ in chiũ lâi, thói^{n}-
kì^{n} I khiā-khí tõ-tî-kò; hṳ́-jit chiũ kāng I tsò-pû hiah:
tng-sî sĩ sin-sî tsôi^{n}-āu.
40 Thia^{n} Iak-hân, liáu tùe-tshông Iâ-sou hṳ́ nõ-nâng tsṳ-
tang chėk-kâi sĩ Si-mn̂g Pí-tit kâi hia^{n}-tĩ, An-tit-liėt.
41 I chiũ soi^{n} tshūe--tiėh ka-kī kâi hia^{n}-tĩ Si-mn̂g, chiũ tùi-
i tà^{n}, Uń í^{n}-keng tshūe--tiėh Mî-sài-a, liáu. (Mî-sài-a
42 huan-ėk chiũ-sĩ Ki-tok.) Chiũ tshūa i lâi-chiũ Iâ-sou.
Iâ-sou mák thói^{n} i, chiũ tà^{n}, Lṳ́ sĩ Iak-hân kâi kiá^{n} Si-
mn̂g: lṳ́ chiang-ài^{n} chheng-tsò Ki-huap (Ki-huap huan-
ėk chiũ-sĩ Pí-tit).
43 Kàu mùa-khí Iâ-sou sim-siē^{n} ài^{n} tshut-khṳ̀ Ka-lĩ-lĩ,
44 ngõ-tiėh Hui-lėk: chiũ tùi-i tà^{n}, Tiėh-tshông uá. Hui-
lėk sĩ tshut-tõ Pek-sài-tã, chiũ-sĩ An-tit-liėt kũa Pí-tit
kâi siâ^{n}.
45 Hui-lėk tshūe--tiėh Ná-tãn-ngiàp, chiũ tùi-i tà^{n}, Uń
í^{n}-keng tshūe--tiėh Mô-si tõ lùt-huap, kũa chèng soi^{n}-
tsai só-kì kâi, chiũ-sĩ Iak-sek kâi kiá^{n}, Ná-sat-lėk kâi
46 Iâ-sou. Ná-tãn-ngiàp chiũ tùi-i tà^{n}, Khá ũ sĩ-mih hó--
kâi õi tshut-tõ Ná-sat-lėk, né? Hui-lėk tùi-i tà^{n}, Lâi-
thói^{n}.
47 Iâ-sou thói^{n}-kì^{n} Ná-tãn-ngiàp lâi-chiũ I, chiũ chí-mêng
i, tà^{n}, Nín thói^{n}, chí-kâi sit-tsāi sĩ chėk-kâi Í^{n}-sek-liėt
48 nâng, sim--tang bô tsà-ngũi! Ná-tãn-ngiàp chiũ tùi I
tà^{n}, Lṳ́ tshông-tõ tî-kò pat uá? Iâ-sou tùi-i tap-tà^{n}, Hui-
lėk būe-chêng kiè lṳ́, lṳ́ hṳ́-sĩ tõ bô-hue-kúe^{n} chhiũ-ē,
49 uá thói^{n}-kì^{n} lṳ́. Ná-tãn-ngiàp tùi I tap-tà^{n}, Làh-pí, lṳ́
50 sĩ Siãng-tì kâi Kiá^{n}; lṳ́ sĩ Í^{n}-sek-liėt Uâng. Iâ-sou tùi-i

tap-tà^n, In-ũi uá kāng-lṳ́ tà^n, Uá thói^n-kì^n lṳ́ tõ bô-hue-
kúe^n chhiũ-ẽ, lṳ́ chiũ ũ sìn, mé? lṳ́ chiang-ài^n thói^n-kì^n
51 tsùa^n-kâi-sṳ̄ pí chí-kâi zú-tũa. Iũ kāng-i tà^n, Uá khak-
sit kāng-nín tà^n, Nín chiang-ài^n thói^n-kì^n thi^n khui, kũa
Siãng-tì chèng-thien-sài chiẽ^n-lóh tõ Jîn-tsṳ́ tsṳ-chiẽ^n.

2 Tõi^n-sa^n-jit ũ hun-in tõ Ka-lĩ-lĩ kâi Ka-ná; Iâ-sou kâi
2 a-bó sĩ tõ-hṳ́-kò: Iâ-sou kũa I kâi mn̂g-thû iā pĩ-chhiá^n
3 lâi-hù hun-in. Kàu khueh-chiú, Iâ-sou kâi a-bó chiũ
4 kāng I tà^n, In bô-chiú. Iâ-sou chiũ tùi-i tà^n, A-niê^n, uá
5 kāng-lṳ́ sĩ-mih kan-siáp? uá-kâi sî-hāu būe-kàu. I-kâi
a-bó chiũ tùi kang-jîn tà^n, Huâm I só hun-hù nín, nín
6 tiėh-tsò. Tõ-hṳ́-kò siet ũ lák-kâi chiėh-tsúi-àng, chiè
7 Iû-thài nâng kiet-lói kâi lĩ, kak tshō nõ-sa^n-tháng. Iâ-
sou tùi-in tà^n, Tiėh chiang-tsúi tò-kàu chià^n-kâi tsúi-àng
8 tĩ^n. In chiũ tò-tĩ^n kàu àng-kî^n lím-lím. Iâ-sou chiũ
tùi-in tà^n, Ta^n hó ié, khiėh pun kuán-siàh. In chiũ
9 khiėh-khṳ̀. Kuán-siàh chhì-siê^n pièn-chiú kâi tsúi, iũ
m̄-tsai sĩ tshông tî-kò lâi (zûi-sĩ ta^n-tsúi kâi kang-jîn
10 chiũ tsai), kuán-siàh kiè sin-nn̂g, chiũ kāng-i tà^n, Nâng-
nâng soi^n siet múi-chiú, iáu nâng chiàh-tsōi ãu chià^n-
siet iáu-tshṳ̀ kâi; zûi-tók lṳ́ sĩ lâu chí-kâi múi-chiú
kàu-ta^n.

11 Iâ-sou tsò I kâi ĩ-chiah tsṳ-tang chí thâu-chėk-kiã^n sĩ
tõ Ka-lĩ-lĩ kâi Ka-ná, chiũ hién-mêng I kâi iông-kuang;
I kâi mn̂g-thû chiũ sìn-kõu I.

12 Chí-kâi-sṳ̄ tsṳ-ãu Iâ-sou chiũ lóh-khṳ̀ Ka-pek-lông,
kũa I kâi a-bó, I kâi hia^n-tĩ, kũa I kâi mn̂g-thû tsò-pû
khṳ̀: khiã-khí tõ-hṳ́-kò bô kúi-jit.

13 Iû-thài nâng kâi zũ-uàt-tsoih kṳ̃n--liáu, Iâ-sou chiũ
14 chiẽ^n Iâ-lũ-sat-léng. Tõ tōi^n-tn̂g thói^n-kì^n ũ nâng bōi
15 gû, iê^n, hún-chiáu, kũa ũ táu-chî^n kâi nâng tõ-tsõ: Iâ-
sou chiũ ēng soh-kiá^n tsò pi^n, jiāu-tiāu i lóng-tsóng
tshut-tōi^n, chiũ-sĩ iê^n kũa gû; iā tò-tiāu táu-chî^n-nâng
16 kâi chî^n, léng-tó in-kâi-tshn̂g; tùi bōi hún-chiáu kâi
nâng tà^n, Chí-kâi-muėh tiėh siu--khṳ̀; m̄-hó chiang uá
17 Pẽ kâi tshù lâi-tsò bói-bōi kâi tshù. I kâi mn̂g-thû it-

tit kia^{n}-tsṳ ũ tà^{n}, Uá ũi-tiėh lṳ́-tshù sim jiėt kàu siau-sih.

18 Kù-tshṳ́ Iû-thài nâng poh-mn̄g I, tà^{n}, Lṳ́ tsò chí chià^{n}-
19 kâi sṳ̄ ũ sĩ-mih ĩ-chiah pun ún thói^{n}? Iâ-sou tùi-in tap-tà^{n}, Nín húi^{n}-tiāu chí-kâi tōi^{n}-tn̂g, sa^{n}-jit-lāi uá chiũ tsài-
20 khí. Só-í^{n} Iû-thài nâng chiũ tà^{n}, Chí-kâi tōi^{n}-tn̂g tõ-khí keng sì-tsáp-lȧk nî^{n} kú, lṳ́ khá õi sa^{n}-jit-lāi kiẽn-khí,
21 mé? Nā-sĩ Iâ-sou só-tà^{n} sĩ lũn ka-kī kâi sin-thói tsò
22 tōi^{n}-tn̂g. Kù-tshṳ́ kàu I tit hȯk-uȧh tsṳ-āu, I kâi mn̂g-thû chiũ it-tit I ũ-tà^{n} chí-kâi-ūe; chiũ sìn kia^{n}-tsṳ, iā sìn Iâ-sou só-tà^{n} kâi ūe.

23 Iâ-sou tùi tsoih-khî tõ Iâ-lũ-sat-léng, siú zũ-uȧt-tsoih, ũ ke-ke nâng thói^{n}-kì^{n} I só-kiâ^{n} kâi ĩ-chiah chiũ sìn-kõu
24 I kâi miâ^{n}. Nā-sĩ Iâ-sou bô chiang ka-kī pêng-kõu in, uân-khî I tsai chèng-nâng, iā mién-ēng tî-tiâng lâi ũi-tiėh nâng tsò chèng-kṳ̃; uân-khî Iâ-sou ka-kī tsai nâng kâi sim-lãi.

3 Ũ Huap-lĩ-sài nâng--tang chėk-kâi-nâng, miâ^{n} Nî-ko-
2 tí-mú, sĩ Iû-thài nâng chėk-kâi tsȯk-chiáng: chí-kâi nâng mê--tsṳ lâi-chiũ Iâ-sou, tùi I tà^{n}, Sin-se^{n}, ún tsai lṳ́ sĩ tshông Siãng-tì lâi kâi sin-se^{n}: in-ũi jiȧk m̄-sĩ Siãng-tì kāng-nâng tâng-tõ, chiũ bô-nâng õi tsò lṳ́ só-tsò chí-chià^{n}-kâi ĩ-chiah.

3 Iâ-sou tùi-i tap-tà^{n}, Uá khak-sit kāng-lṳ́ tà^{n}, Nâng jiȧk m̄-sĩ têng-se^{n}, chiũ bõi-tit thói^{n}-kì^{n} Siãng-tì kok.

4 Nî-ko-tí-mú tùi I tà^{n}, Nâng lãu--liáu tsãi-tit-tiėh se^{n}, né? khá õi tsài-jip bó-pak lâi-se^{n}, mé?

5 Iâ-sou tùi-tap tà^{n}, Uá khak-sit kāng-lṳ́ tà^{n}, Nâng jiȧk m̄-sĩ tshông-tõ tsúi kũa tshông-tõ Sîn lâi-se^{n}, chiũ bõi-
6 tit jip Siãng-tì kok. Tshông-nėk se^{n} kâi chiũ-sĩ nėk; tshông Sîn se^{n} kâi chiũ-sĩ sîn.

7 Uá kāng-lṳ́ tà^{n}, Nín pit-tiėh têng-se^{n}, lṳ́ mài kuài-ĩ.
8 Huang sûi i-kâi-ì chiũ tshue, lṳ́ chiũ thia^{n} i-kâi-sia^{n}, nā-sĩ m̄-tsai tshông-tõ tî-kò lâi, tùi tî-kò khṳ̀: huâm tshông-tõ Sîn se^{n} kâi kak-kak iā sĩ chiè^{n}-se^{n}.

9 Nî-ko-tí-mú tùi I tap-tà^{n}, Chí chià^{n}-kâi-sṳ̄ tsò-nî õi chiè^{n}-se^{n}, né?

10 Iâ-sou tùi-i tap-tà^{n}, Khá-sī lṳ́ tsò Í^{n}-sẹk-liėt kâi sin-
11 se^{n}, iā m̄-pat chí chià^{n}-kâi-sṳ̄, né? Uá khak-sit kāng-
lṳ́ tà^{n}, Uń só-tsài kâi sṳ̄ chià^{n}-tà^{n}, só-thói^{n}-kì^{n} kâi sṳ̄
12 chià^{n} chèng-kṳ̄; nín iā m̄-siũ ún-kâi chèng-kṳ̄. Jiȧk-sī
uá kāng-nín tà^{n} tī-chiē^{n} kâi sṳ̄ nín chiũ m̄-sìn, hô-khuàng
sī kāng-nín tà^{n} thi^{n}-chiē^{n} kāi sṳ̄, nín tsò-nî õi sìn, né?
13 Bô-nâng ũ chiē^{n}-thi^{n}, zûi-tȯk tshông-thi^{n} lȯh--lâi kâi,
14 chiũ-sī Jîn-tsṳ́, I chiũ-sī tõ-thi^{n}. Iā zû Mô-si tõ khuàng-
iá kṳ́-khí hṳ́-kâi-tsûa, Jîn-tsṳ́ iā pit chiè^{n}-se^{n} kṳ́-khí:
15 sái huâm sìn-kõu I kâi nâng tshông-tõ I tit--tiėh ióng-
se^{n}.

16 In-ũi Siāng-tì hiè^{n} ài-sieh sì-kài, chì-kàu chiang I ka-
kī tȯk-se^{n} kâi Kiá^{n} lâi sṳ̄-pun, sái huâm sìn-kõu I kâi
17 nâng, mién sí-buâng, huán-tńg õi tit ióng-se^{n}. Uân-khî
Siāng-tì sái Kiá^{n} jip sì-kài m̄-sī ài^{n} sím-tuàn sì-kài; sī
18 ài^{n} sái sì-kài tshông-tõ I tit-kiù. Huâm sī-mih nâng
sìn-kõu I, chiũ bô siũ sím-tuàn: m̄-sìn kâi í^{n}-keng sím-
tuàn tiā^{n}-tiėh--liáu, uân-khî m̄-chêng sìn-kõu Siāng-tì
19 tȯk-se^{n} Kiá^{n} kâi miâ^{n}. Chí-kâi sím-tuàn chiũ-sī kng
í^{n}-keng lâi-jip sì-kài, nâng huân-sī hàu^{n}-àm bô hàu^{n}-kng;
20 uân-khî só-tsò kâi sṳ̄ sī ak. In-ũi huâm sī-mih nâng
tsò hui-ûi kâi sṳ̄ chiũ lóu kng, iā m̄ lâi-chiũ kng, sī
21 khióng-ùi i só-tsò kâi sṳ̄ pī-ngí. Nā-sī kiâ^{n} chin-lí kâi
nâng lâi-chiũ kng, sái-kàu i só-tsò kâi sṳ̄ õi hién-mêng,
chin-chià^{n} sī tshông-tõ Siāng-tì lâi-tsò.

22 Chí chià^{n}-kâi-sṳ̄ tsṳ-āu Iâ-sou kũa I kâi mn̂g-thû lâi-
kàu Iû-thài tī; I chiũ kāng-in tsò-pû khiā-khí tõ hṳ́-kò,
23 iā kiâ^{n} sói-lói. Iak-hân iā sī tõ kiâ^{n} sói-lói tõ Ai-lùn,
kṳ̃n tõ Sat-léng, uân-in tõ-hṳ́-kò ũ tsúi tsōi: nâng chiũ
24 lâi, chiũ niá^{n} sói-lói. In-ũi Iak-hân būe-chêng ah lȯh
kam.

25 Chiè^{n}-se^{n} Iak-hân kâi mn̂g-thû kāng chėk-kâi Iû-thài
26 nâng tõ piẽn-lũn, sī lũn kiet-chẽng kâi lói. Chiũ lâi-
chiũ Iak-hân, tùi-i tà^{n}, Sin-se^{n}, hṳ́-kâi-nâng, tõ Iak-tãn
gūa kāng-lṳ́ tsò-pû, lṳ́ só chèng-kṳ̄ kâi, ta^{n} tõ kiâ^{n} sói-
lói, chèng-nâng iā lâi-chiũ i.

27 Iak-hân tùi-tap tà^{n}, Jiȧk m̄-sī tshông-tõ thi^{n} sṳ̄ nâng,
28 nâng chiũ put-lêng ũ só-tit--tiėh. Nín ka-kī sī kāng-

uá tsò chèng-kṳ̃, uá chêng-tà^n, Uá m̄-sī Ki-tok, uá sī
29 hōng-sài lâi tō̤ I tsôi^n. Tshūa sin-niê^n kâi, chiū-sī sin-nn̂g: nā-sī sin-nn̂g kâi phêng-iú khiā tō̤-thia^n i, chiū ūi-tiėh sin-nn̂g kâi sia^n tūa hua^n-hí: chièn^n-se^n uá chí-kâi
30 hua^n-hí múa^n-tsok--liáu. I pit-tiėh heng, uá pit-tiėh sue.
31 Tshông-chiē^n lâi kâi sī tō̤ buān-ū tsṳ-chiē^n: tshông-tō̤ tī kâi sī tshông-tō̤ tī, i só-tà^n kâi iā sī tshông-tō̤ tī:
32 tshông-tō̤ thi^n lâi kâi sī tō̤ buān-ū tsṳ-chiē^n. I só ū thói^n-kì^n kūa thia^n-kì^n I chiū chèng-kṳ̃ chí-kâi, iā bô
33 nâng thia^n-siū I kâi chèng-kṳ̃. Ū thia^n-siū I kâi chèng-kṳ̃ kâi nâng i chiū khap-ìn, chèng-kṳ̃ Siāng-tì sī chin-
34 sit. In-ūi Siāng-tì só-sái Chiá, I só-tà^n chiū-sī Siāng-tì
35 kâi ūe: in-ūi sṳ Siàn^n-sîn sī bô hān-liāng. Pē ȧi-sieh
36 Kiá^n, iā ū chiang buān-ū hù tō̤ I kâi chhiú. Huâm sī-mih nâng sìn-kōu Kiá^n chiū ū ióng-se^n; nā-sī huâm sī-mih nâng m̄ sìn-tshông Kiá^n, chiū pit bô kì^n--tiėh se^n-uȧh, huán-tńg ū Siāng-tì kâi náu-khì siê^n-tshûn tō̤ i sin-chiē^n.

4 Kȧu Tsú tsai Huap-lī-sài nâng ū thia^n-tà^n Iâ-sou chiap-náp nâng tsò mn̂g-thû kūa kāng-in kiâ^n sói-lói sī tsōi
2 kùe Iak-hân, kù-tshṳ́ I chiū lī-khui Iû-thài tsài-khṳ̀ Ka-
3 lī-lī. Tān-sī Iâ-sou ka-kī m̄-chêng kiâ^n sói-lói, tua^n-tua^n
4 sī I kâi mn̂g-thû. Iâ-sou pit-tiā^n tiėh thàng Sat-má-lī-a
5 keng-kùe. Chièn^n-se^n chiū lâi-kȧu Sat-má-lī-a chėk-kâi siâ^n, kiè-tsò Sū-ka, sī kṳn tō̤ Iá-kok pun i-kâi-kiá^n Iak-
6 sek hṳ́-kò-tī: Iá-kok kâi tsûa^n iā tō̤ hṳ́-kò. Iâ-sou in-ūi kiâ^n-lōu hėk chiū hièn^n-se^n tsō̤ tō̤ chén^n-pi^n. Tng-sî jit tāi-iak sī tng-tȧu.
7 Ū chėk-kâi Sat-má-lī-a kâi hū-jîn lâi puȧh-tsúi: Iâ-
8 sou tùi-i tà^n, Pun uá ím. Uân-khî I kâi mn̂g-thû í^n-
9 keng khṳ̀ jip-siâ^n bói niê^n-chiȧh. Hṳ́-kâi Sat-má-lī-a kâi hū-jîn chiū tùi I tà^n, Lṳ́ kì-sī Iû-thài nâng, tsò-nî kāng-uá Sat-má-lī-a hū-jîn thó-tsúi ím? (Uân-khî Iû-thài nâng kūa Sat-má-lī-a nâng bô uáng-lâi.)
10 Iâ-sou tùi-i tap-tà^n, Tháng-jiȧk lṳ́ iā-sī tsai Siāng-tì kâi ṳn-sṳ, iā tsai sī tî-tiâng tùi-lṳ́ tà^n, Pun uá ím; lṳ́

11 chiũ pit-tiā^{n} khiû I, I chiũ pit-ũ pun lṳ́ uȧh-tsúi. Hũ-jîn chiũ tùi I tà^{n}, Tsun-kè, a, lṳ́ bô puȧh-tháng, ché^{n} iũ sĩ chhim: chiè^{n}-se^{n} lṳ́ tshông tî-kò̤ ũ chí-kâi uȧh-tsúi, né?
12 Lṳ́ khá-sĩ tũa--kùe ún-kâi tsóu-pẽ Iá-kok, i pun ún chí-kâi-ché^{n}, i ka-kī kũa i-kâi-kiá^{n}, kũa i-kâi cheng-se^{n}, iā chiȧh chí-kâi?

13 Iâ-sou tùi-i tap-tà^{n}, Huâm sĩ-mih-nâng chiȧh chí-kâi-
14 tsúi ãu õi tsài âu ta: jiák-sĩ chiȧh uá só ài^{n}-pun i kâi tsúi, ióng-kú bõi âu ta; uá só ài^{n}-pun i kâi tsúi pit-tiā^{n} tõ i lãi-tang, sêng-tsò tsúi-tsûa^{n} huat-tshut chì-kàu ióng-
15 se^{n}. Hũ-jîn tùi I tà^{n}, Tsun-kè a, pun uá chí-kâi-tsúi, uá chiũ mién âu ta, iā mién lâi-kàu chí-kò puȧh-tsúi.

16 Iâ-sou tùi-i tà^{n}, Khṳ̀ kiè lṳ́-kâi chiãng-hu, liáu lâi chí-
17 kò. Hũ-jîn tùi I tap-tà^{n}, Uá bô chiãng-hu. Iâ-sou tùi-
18 i tà^{n}, Lṳ́ tà^{n}, Uá bô chiãng-hu, sĩ tiėh: in-ũi lṳ́ í^{n}-keng ũ ngõu-kâi chiãng-hu; ta^{n} só-ũ kâi iā m̄-sĩ lṳ́-kâi chiãng-hu: lṳ́ tà^{n} chí-kâi-ũe sĩ chin.

19 Hũ-jîn tùi I tà^{n}, Tsun-kè a, uá thói^{n}-tshut lṳ́ sĩ soi^{n}-
20 tsai nâng. Uń tsùa^{n}-kâi tsóu-pẽ sĩ tõ chí-kâi sua^{n} kèng-pài; nā-sĩ nín tà^{n} nâng eng-kai kèng-pài kâi tī-hng sĩ tõ Iâ-lũ-sat-léng.

21 Iâ-sou tùi-i tà^{n}, Hũ-jîn a, lṳ́ tiėh-sìn uá, sî-hāu chiang-ài^{n} kàu, nín ài^{n} kèng-pài Pẽ iā bô-tiā^{n} tõ chí-kâi sua^{n}, iā
22 bô-tiā^{n} tõ Iâ-lũ-sat-léng. Nín sĩ kèng-pài nín só m̄-pat kâi: ún sĩ kèng-pài ún só-pat kâi: uân-khî kiù-nâng sĩ
23 tshông-tõ Iû-thài nâng. Nā-sĩ sî-hāu chiang-ài^{n} kàu, ta^{n} chiũ-sĩ--liáu, chin-sit kèng-pài kâi nâng ài^{n} ēng sîn, ēng chin-sit lâi kèng-pài Pẽ: uân-khî Pẽ sĩ tshũe chí-
24 khí-nâng lâi kèng-pài I. Siãng-tì sĩ sîn: nâng kèng-pài I pit-tiėh ēng-sîn ēng chin-sit lâi-kèng-pài.

25 Hũ-jîn tùi I tà^{n}, Uá tsai Mî-sài-a (chiũ-sĩ kiè-tsò Ki-tok) ài^{n}-lâi: I lâi--liáu chiang-ài^{n} thuân kak-sṳ̄ pò ún
26 tsai. Iâ-sou tùi-i tà^{n}, Uá chiá kāng-lṳ́ tà^{n}-ũe kâi chiũ-sĩ.
27 Tà^{n} kàu-chí-kò I kâi mn̂g-thû chiũ lâi; khî-ĩ I kāng chėk-kâi hũ-jîn tà^{n}-ũe; tsóng--sĩ bô nâng tà^{n}, Lṳ́ tshũe
28 tî-kâi? a-sĩ, Lṳ́ kāng-i tà^{n}-ũe sĩ tsò-nî? Hũ-jîn chiũ pàng i-kâi tsúi-pân tõ-kò, khṳ̀ jip-siâ^{n}, kāng hṳ́-hià^{n}-
29 nâng tà^{n}, Lâi-thói^{n} chėk-kâi-nâng, uá sù-lâi só-tsò kâi

sṳ̄ i lóng-tsóng ũ kāng-uá tà^n: chí-kâi khá-sĩ Ki-tok,
30 mé? In chiũ tshut-siâ^n, ài^n-lâi chiũ Iâ-sou.
31 Tng-sî mn̂g-thû chiũ khiû Iâ-sou, tà^n, Sin-se^n, chhiá^n-
32 chiȧh. Nā-sĩ I tùi-in tà^n, Uá ũ kháu-niê^n hó-chiȧh sĩ
33 nín só m̄-pat kâi. Mn̂g-thû chiũ jī-ke kàu-niê^n, tà^n Khá-sĩ ũ nâng khiėh--lâi pun I chiȧh hé^n?
34 Iâ-sou tùi-in tà^n, Uá-kâi kháu-niê^n chiũ-sĩ tõ-tsò sái
35 uá Chiá kâi chí-ì, kũa uân-pit I kâi kang. Nín khá-m̄-sĩ tà^n, Ke sì-kâi-guėh, siu-tang chiṳ̃ kàu? nín thói^n a, uá kāng-nín tà^n, Nín-kâi-mȧk tiėh kṳ́-khí lâi-thói^n tshân,
36 í^n-keng sĩ n̂g, hó siu-tang--liáu. Siu-tang kâi nâng tit--tiėh kang-tȧt, iā siu só kit-sit kâi chì-kàu ióng-se^n; sái-kàu iā-chéng kũa siu-tang kâi nâng hó tâng-hua^n-hí.
37 Uân-khî chí-kù-ūe, Chėk-nâng iā-chéng, chėk-nâng siu-
38 tang, tõ chí-kâi-sṳ̄ chiũ èng-ngiām. Nín bô ke^n-tsoh kâi uá ũ sái nín khṳ̀ siu-tang: sĩ pȧt-nâng lâu-lȧt, nín sĩ lâi sêng-chiap in-kâi bûa-lâu.
39 Sók-tõ hṳ́-kâi-siâ^n ũ Sat-má-lĩ-a nâng ke-ke sìn-kõu Iâ-sou, sĩ ũi-tiėh hṳ́-kâi hũ-jîn kâi ūe, chiũ-sĩ i só chèng-kṳ̃ tà^n, Uá sù-lâi só-tsò kâi sṳ̄ I lóng-tsóng ũ kāng-uá
40 tà^n. Chiè^n-se^n chí-chià^n-kâi Sat-má-lĩ-a nâng lâi-chiũ Iâ-sou, liáu chiũ khiû I nā in--kò: I chiũ nā hṳ-kò nõ-
41 jit. Iũ zú-kèng tsōi-nang ũi-tiėh Iâ-sou kâi ūe chiũ sìn;
42 chiũ tùi hṳ́-kâi hũ-jîn tà^n, Ta^n ún ũ sìn, m̄-sĩ ũi-tiėh lṳ́-kâi tà^n-ūe, sĩ ún ka-kī chhin thia^n-kì^n--liáu, chiũ tsai chí-kâi sit-tsãi sĩ sì-kài kâi Kiù-tsú.
43 Hṳ́-nõ-jit kùe-ãu, Iâ-sou `tshông-tõ hṳ́-kò tshut--khṳ̀
44 kàu Ka-lĩ-lĩ. Uân-khî Iâ-sou ka-kī chèng-kṳ̃ tà^n, soi^n-tsai nâng tõ i ka-kī pńg-tī bô tit-tiėh nâng tsun-kèng.
45 Kù-tshṳ́ lâi-kàu Ka-lĩ-lĩ, Ka-lĩ-lĩ nâng chiũ chiap-náp I, in-ũi in ũ thói^n-kì^n Iâ-sou tõ Iâ-lũ-sat-léng siú tsoih kâi sî-hāu só-tsò chėk-khài kâi sṳ̄: uân-khî in iā ũ khṳ̀-siú
46 tsoih. Chiè^n-se^n Iâ-sou chiũ tsài-lâi kàu Ka-lĩ-lĩ kâi Ka-ná, chiũ-sĩ I soi^n sái tsúi pièn-tsò chiú kâi tī-hng.
Ũ chėk-kâi uâng-chhîn, i-kâi-kiá^n pē^n tõ Ka-pek-lông.
47 I thia^n-kì^n Iâ-sou tshông Iû-thài tshut--lâi jip Ka-lĩ-lĩ, chiũ khṳ̀-chiũ I, khiû I lȯh--lâi ui i-kâi-kiá^n; uân-in
48 chiang-kṳ̃n ài^n-sí. Iâ-sou chiũ tùi-i tà^n, Jiȧk m̄-sĩ thói^n-

49 kì^{n} ĩ-chiah khî-sṳ̄, nín tou m̄-sìn. Uâng-chhîn tùi I tà^{n},
50 Tsun-kè a, tiéh kúa^{n} uá-kâi-kiá^{n} būe-sí lóh--lâi-khṳ̀. Iâ-
sou tùi-i tà^{n}, Tsò-lṳ́ khṳ̀; lṳ́-kâi kiá^{n} uáh--liáu. Hṳ́-
51 kâi-nâng sìn Iâ-sou só kāng-i tà^{n} kâi ūe, chiũ khṳ̀. Chià^{n}
tõ lóh--khṳ̀, i hùa^{n}-kâi-pók chiũ lâi-ngõ i, tà^{n} i-kâi-kiá^{n}
52 uáh--liáu. I chiũ mn̄g in tõ tî-kâi sî-hāu chià^{n} khí-thâu
hó. In chiũ tùi-i tà^{n}, Tsa-jit, bī-sî-tsho jiét-pē^{n} chià^{n}-
53 thò. I-kâi-pē chià^{n}-tsai sĩ tùi Iâ-sou kāng-i tà^{n}, Lṳ́-
kâi-kiá^{n} uáh--liáu, hṳ́-tsûn: i ka-kī chiũ sìn, kũa i-kâi
54 tshuân-ke. Iâ-sou sĩ tshut Iû-thài lâi jip Ka-lĩ-lĩ ãu
chiũ kiâ^{n} chí-kâi tõi^{n}-jī kâi ĩ-chiah.

5 Chí chià^{n}-kâi-sṳ̄ tsṳ-ãu ũ Iû-thài nâng chék-kâi-tsoih; Iâ-sou chiũ chiẽ^{n} Iâ-lũ-sat-léng.

2 Tõ Iâ-lũ-sat-léng, tõ Iê^{n}-mn̂g pi^{n}, ũ chék-kâi-tî, Hi-
3 pek-lâi ūe kiè-tsò Pit-sṳ̄-tã, iā ũ ngõu-kâi-lâng. Tõ hṳ́
hià^{n}-kâi-lâng ũ chék-khûn pē^{n}-nâng, chhe^{n}-mê^{n} kâi,
kuái-kha kâi, hueh-khì kou-ta kâi, út tõ-kò.
5 Ũ chék-kâi-nâng tõ-hṳ́-kò, pē^{n}-nńg í^{n}-keng sa^{n}-tsáp-
6 poih nî^{n} kú. Iâ-sou thói^{n}-kièn i út tõ-kò, iũ tsai i chièn^{n}-
se^{n} í^{n}-keng sĩ kú--liáu, chiũ mn̄g i, tà^{n}, Lṳ́ ài^{n} tit--tiéh
7 tshuân-zú, mé? Hṳ́-kâi pē^{n}-nâng chiũ tùi I tap-tà^{n},
Tsun-kè a, tsúi kún-tõng kâi sî-hāu, uá bô-nâng hó lâi-
hû uá lóh chí-kâi-tî: iáu uá chià^{n} ài^{n}-lâi, ũ pát-nâng
8 soi^{n}--kùe uá lóh--khṳ̀. Iâ-sou tùi-i tà^{n}, Khí--lâi, khiéh
9 lṳ́-kâi mîn-í^{n}, chiũ kiâ^{n}. Hṳ́-kâi-nâng sûi-chiet chiũ
tshuân-zú, khiéh i-kâi mîn-í^{n} chiũ kiâ^{n}.
10 Hṳ́-jit sĩ an-sek-jit. Kù-tshṳ́ Iû-thài nâng tùi hṳ́-kâi
ui-hó kâi nâng tà^{n}, Sĩ an-sek-jit, lṳ́ khiéh mîn-í^{n} chiũ
11 m̄-háh. I chiũ tùi-in tap-tà^{n}, Ui uá hó hṳ́-kâi-nâng, i ũ
12 hàm uá, tà^{n}, Khiéh lṳ́-kâi mîn-í^{n}, chiũ kiâ^{n}. In chiũ
mn̄g i, Hṳ́-kâi-nâng tùi-lṳ́ hàm-tà^{n}, Khiéh liáu kiâ^{n}, sĩ
13 tî-tiâng? Nā-sĩ hṳ́-kâi ui-hó kâi nâng m̄-tsai sĩ tî-tiâng:
in-ũi Iâ-sou ũ tô-pī--khṳ̀, uân-khî tõ-hṳ́-kò nâng-siàu
sĩ tsõi.
14 Aũ Iâ-sou ngõ-tiéh i tõ tõi^{n}-tn̂g, chiũ kāng-i tà^{n}, Lṳ́
thói^{n}, lṳ́ tit--tiéh tshuân-zú--liáu: mài tsài huãm-tsũe,
15 khióng-ùi ũ zú-hāi kâi sṳ̄ kip--tiéh lṳ́. Hṳ́-kâi-nâng

chiũ khṳ̀, kàu-tsai Iû-thài nâng sĩ Iâ-sou sái i tshuân-
16 zú. In-tshṳ́ Iû-thài nâng chiũ khún-tók Iâ-sou, ũi-tiéh
I tõ an-sek-jit tsò chí chià^n-kâi-sṳ̄.
17 Nā-sĩ Iâ-sou tùi-in tap-tà^n, Uá-kâi Pẽ si-kiâ^n lêng-lát
18 chì-kàu-ta^n, uá iā si-kiâ^n lêng-lát. In-tshṳ́ Iû-thài nâng
zú-kèng tshũe ài^n-suah Iâ-sou, ũi-tiéh I put-tók ũ huãm
an-sek-jit, siãng-chhiá^n chheng Siãng-tì tsò I ka-kī kâi
Pẽ, chiũ-sĩ tà^n ka-kī kāng Siãng-tì pê^n-tūa.
19 Kù-tshṳ́ Iâ-sou tùi-in tap-tà^n, Uá khak-sit kāng-nín
tà^n, Kiá^n jiák m̄-sĩ thói^n-kì^n Pẽ tõ-tsò kâi sṳ̄, chiũ put-
lêng tshut-tõ ka-kī tsò-sṳ̄: in-ũi huâm Pẽ só-tsò kâi sṳ̄,
20 Kiá^n iā sĩ chièn^n-se^n tsò chí chià^n-kâi-sṳ̄. In-ũi Pẽ ài-sieh
Kiá^n, chiang ka-kī só-tsò kâi sṳ̄ lóng-tsóng pun I thói^n:
siãng-chhiá^n ài^n pun i thói^n-kì^n tsùa^n-kâi-sṳ̄ pí chí-tsùa^n-
21 kâi zú-tūa, sái nín hãi-ī. In-ũi àn-kùe Pẽ heng-khí
sí-nâng sái in se^n-uáh, Kiá^n iā sĩ chièn^n-se^n sái ka-kī só
22 nguãn-ài^n kâi nâng se^n-uáh. Uân-khî Pẽ iā bô sím-
phuàn chék-nâng, tãn-sĩ sím-phuàn kâi sṳ̄ lóng-tsóng
23 hù-pun Kiá^n; ài^n-sái chèng-nâng kèng-tõng Kiá^n, àn
kèng-tõng Pẽ chék-iē^n. Huâm sĩ-mih-nâng bô kèng-
tõng Kiá^n, chiũ-sĩ bô kèng-tõng sái I kâi Pẽ.
24 Uá khak-sit kāng-nín tà^n, Huâm sĩ-mih-nâng thia^n
uá-kâi-ũe, chiũ sìn sái uá Chiá, i chiũ ũ ióng-se^n, iā bô
tì-kàu siũ sím-phuàn, huán-tńg sĩ í^n-keng tshut-sí jip-
25 se^n. Uá khak-sit kāng-nín tà^n, Sî-hāu ài^n-kàu; ta^n chiũ-
sĩ--liáu, sí-nâng chiang-ài^n thia^n-kì^n Siãng-tì kâi Kiá^n
26 kâi sia^n, huâm thia^n-kì^n kâi nâng chiũ se^n-uáh. Uân-
khî zû Pẽ ũ se^n-miā^n tõ I ka-kī, I iā ũ pun Kiá^n chièn^n-se^n
27 ũ se^n-miā^n tõ ka-kī: iā ũ hù-pun Kiá^n ũ khuân hó kiâ^n
28 sím-phuàn, uân-khî I sĩ Jîn-tsṳ́. Mài thói^n chí-kâi tsò
khî-ī: uân-khî sî-hāu ài^n-kàu, huâm phûn-lāi kâi nâng
chiũ chiang-ài^n thia^n-kì^n I kâi sia^n, chiũ tshut--lâi;
29 chêng-kiâ^n siẽn kâi, khí-lâi tit se^n-uáh, chêng-tsò ak kâi,
khí-lâi siũ sím-phuàn.
30 Uá put-lêng tshut-tõ ka-kī tsò-sṳ̄: zû uá só thia^n-kì^n
uá chiũ sím-phuàn: uá-kâi sím-phuàn iā sĩ ngĩ; uân-khî
uá m̄-sĩ tshũe-ài^n tit-tiéh ka-kī kâi ì, sĩ ài^n tit-tiéh sái
31 uá Chiá kâi ì. Jiák-sĩ uá ũi-tiéh ka-kī tsò chèng-kṳ̃, uá-

32 kâi chèng-kṳ̃ chiũ m̄-sĩ chin. Ũi-tiėh uá tsò chèng-kṳ̃ kâi sĩ pát-kâi; uá iā tsai ũi-tiėh uá tsò-chèng-kṳ̃ kâi sĩ chin.

33 Nín ũ sái nâng khṳ̀-chiũ Iâk-hân, i iā ũ ũi-tiėh chin-
34 lí tsò chèng-kṳ̃. Tān-sĩ uá só náp-siũ kâi chèng-kṳ̃ m̄-sĩ tshông-tõ nâng: nā-sĩ uá tà^n chí chià^n-kâi-ūe sĩ ài^n sái
35 nín tit-kiù. I sĩ tsò tiám-tóh kuang-hui kâi teng: nín
36 iā ũ nguãn chiãm-sî hua^n-hí i-kâi-kng. Tān-sĩ uá ũ chèng-kṳ̃ tũa--kùe Iak-hân kâi: in-ũi Pẽ só pun uá tsò-chiâ^n kâi kang, chiũ-sĩ uá só-tsò chí chià^n-kâi-kang, sĩ
37 ũi-tiėh uá tsò chèng-kṳ̃, piáu-mêng sĩ Pẽ sái uá. Sái uá kâi Pẽ, I iā ũ ũi-tiėh uá tsò chèng-kṳ̃. Nín tsṳ̃-liáu iā m̄-pat thia^n-kì^n I kâi sia^n, iā m̄-pat thói^n-kì^n I kâi hêng.
38 Nín iā bô I kâi tãu kṳ tõ nín lãi--tang: uân-khî I só-sái Kâi, nín m̄-sìn.

39 Nín chhê Sià^n-kia^n in-ũi siẽ^n-tsò tõ khî-tang nín chiũ ũ ióng-se^n; nā-sĩ chí chià^n-kâi-kia^n iā sĩ ũi-tiėh uá tsò
40 chèng-kṳ̃; nín iā m̄-nguãn lâi-chiũ uá, lâi tit--tiėh se^n-
41, 42 uáh. Uá bô tshông-tõ nâng--kò tshú iông-kuang. Nā-
43 sĩ uá pat nín, nín-kâi lãi-tang bô ài-sieh Siãng-tì. Uá sĩ thoh uá Pẽ kâi miâ^n chiũ lâi, nín bô chiap-náp uá: jiák-sĩ ũ pát-nâng thoh ka-kĩ kâi miâ^n chiũ lâi, nín chiũ
44 pit ài^n chiap-náp i. Nín jī-ke tshông-tõ nín ka-kĩ tshú iông-kuang, iáu tshông tók-it kâi Siãng-tì só-lâi kâi
45 iông-kuang nín bô-khiû, nín tsãi-tit õi sìn, né? Mài siẽ^n-tsò uá ài^n tùi Pẽ tsôi^n kò nín: ũ chėk-kâi kò nín kâi,
46 chiũ-sĩ Mô-si, sĩ nín só kõu-mō^n kâi. Uân-khî nín jiák-sĩ ũ sìn Mô-si, chiũ pit-tiā^n sìn uá; in-ũi i siá-tsṳ sĩ lũn
47 uá. Tān-sĩ nín jiák-sĩ m̄ sìn i-kâi-tsṳ, tsãi-tit sìn uá-kâi-ūe?

6 Chí chià^n-kâi-sṳ̃ tsṳ-āu Iâ-sou lĩ-khui khṳ̀ Ka-lĩ-lĩ hái
2 hiè^n-pôi^n, chiũ-sĩ Thî-pì-lí-a hái. Chėk-tũa-khûn nâng chiũ tùe I, uân-khî thói^n-kì^n I só-kiâ^n tõ pē^n-nâng kâi ĩ-
3 chiah. Iâ-sou chiũ thek-chiẽ^n sua^n, kāng I kâi mn̂g-
4 thû tsò-pû tsõ tõ-hṳ̃-kò. Tn̄g-sî zû-uát-tsoih, chiũ-sĩ
5 Iû-thài nâng kâi tsoih, kṳ̃n--liáu. Kù-tshṳ́ Iâ-sou kṳ́-khí mák, thói^n-kì^n ũ chėk-tũa-khûn nâng lâi-chiũ I, chiũ

mn̄g Hui-lėk, tà^n, Nán ài^n tshông tī-kò bói-piá^n, sái chí-
6 chèng-nâng ũ hó chiȧh? Iâ-sou tà^n chí-kâi-ūe sī ài^n-
chhì Hui-lėk: uân-khî I ka-kī tsai só ài^n-tsò kâi sṳ̄.
7 Hui-lėk tùi I tap-tà^n, Aì^n pun kàu kak-nâng hó tit--tiėh
lân-ló, sui sī jī-tsȧp nié^n ngṳ̂n bói piá^n, iā m̄-lā pun in.
8 I kâi mn̄g-thû--tang chėk-nâng, chiũ-sī Si-mn̄g Pí-tit
kâi hia^n-tī An-tit-liėt, tùi I tà^n, Ū chėk-kâi nôu-kiá^n tō-
9 chí-kò, ũ ngõu-kò bėh-piá^n, kũa nō-búe hṳ̂: tsóng--sī
chí-kâi pun chiè^n-tsōi-nâng khá-sī ũ bī, né?
10 Iâ-sou tà^n, Sái chèng-nâng tsõ--lȯh-khṳ̀. Tō hṳ́-kâi
ūi-tshṳ̀ huat ũ ke-ke tsháu. Chiè^n-se^n nâm-tsṳ́--húe tsõ-
11 lȯh, ũ ngõu-tshoi^n nâng kâi tōu-siàu. Iâ-sou chiũ khiėh
hṳ́-kâi-piá^n; tsok-siā liáu chiũ pun in tō-tsõ hṳ́-chèng-
12 nâng; kũa hṳ̂ iā sī chiè^n-se^n pun in zû in só-ài^n. In
chiȧh-pá--liáu, Iâ-sou tùi I kâi mn̄g-thû tà^n, Tiėh khieh-
13 sip só-tshûn phùa-tshùi kâi, mài ũ tak-nn̄g. In chiũ
khieh-sip, chiũ chiang hṳ́ ngõu-kò bėh-piá^n phùa-tshùi
kâi, chiũ-sī chèng-nâng chiȧh-tshûn kâi, tshō kàu tsȧp-
jī kheng tī^n-tī^n.
14 Chèng-nâng chėk-ē thói^n-kì^n Iâ-sou só-kiâ^n chí-kâi
ī-chiah, in chiũ tà^n, Chí-kâi sit-tsãi sī hṳ́-kâi ài^n-lâi tō
15 sì-kài kâi soi^n-tsai-nâng. Chiè^n-se^n Iâ-sou í^n-keng thói^n-
tshut chèng-nâng sī chiang-ài^n ngē^n-liȧh I, lip I tsò-
uâng, I chiũ tsài tô-pī, ka-kī tua^n-sin khṳ̀ sua^n--kò.
16 Kàu jit àm--liáu, I kâi mn̄g-thû lȯh--khṳ̀ hái--kò;
17 chiũ lȯh-tsûn ài^n-kùe-hái kàu Ka-pek-lông. Hṳ́-sî í^n-
18 keng àm--liáu, Iâ-sou iā būe-chêng lâi-kàu in--kò. Hái-
19 éng chiũ chiām-chiām tūa, ũi-tiėh thàu tūa-huang. Í^n-
keng kò-chié^n kàu chiâ^n-tsȧp-lí--liáu, in chiũ thói^n-kì^n
Iâ-sou kiâ^n tō hái-mīn, lâi chiũ-kṳ̄n tsûn: in chiũ kia^n.
20, 21 Nā-sī Iâ-sou tùi-in tà^n, Sī uá; mài-kia^n. Chiè^n-se^n in
chiũ hí-nguān chiap-nȧp I jip-tsûn: tsûn sûi-chiet chiũ
kàu in só ài^n-khṳ̀ kâi ūi-tshṳ̀.
22 Kàu mùa-khí khiā tō hái hiè^n-pôi^n kâi chèng-nâng
thói^n-kì^n tō-hṳ́-kò bô pȧt-chiah tsûn-kiá^n, tua^n-tua^n chėk-
chiah, iā thói^n-tshut Iâ-sou bô kāng I kâi mn̄g-thû tsò-
pû lȯh hṳ́-chiah-tsûn, zûi-tȯk sī I kâi mn̄g-thû ka-kī
23 khṳ̀ (tān-sī ũ kù-uā-chiah tsûn-kiá^n tshông-tō Thî-pì-lī-

a lâi, kṳ̃n tõ Tsú tsok-siā ãu chèng-nâng chiáh-piá^{n} kâi
24 ũi-tshṳ̀): kù-tshṳ́ chèng-nâng chék-ē thói^{n}-kì^{n} Iâ-sou
kũa I kâi mn̂g-thû bô tõ hṳ́-kò, in ka-kī lóh chí-chià^{n}-
kâi tsûn-kiá^{n} chiũ lâi-kàu Ka-pek-lông, tõ-tshũe Iâ-sou.
25 Í^{n}-keng tõ hái hiè^{n}-pôi^{n} tshũe--tiéh I, in chiũ mn̄g I, tà^{n},
Sin-se^{n}, lṳ́ tiâng-sî lâi chí-kò?

26 Iâ-sou tùi-in tap-tà^{n}, Uá khak-sit kāng-nín tà^{n}, Nín
tshũe uá, m̄-sī in-ũi ũ thói^{n}-kì^{n} ī-chiah, tua^{n}-sī in-ũi ũ
27 chiáh hṳ́-kâi-piá^{n} chiũ tit--tiéh pá. Nín bûa-lâu mài
ũi-tiéh õi hùi-huāi kâi niê^{n}-chiáh, tiéh ũi-tiéh siê^{n}-tshûn
kàu ióng-se^{n} kâi niê^{n}-chiáh, chiũ-sī Jîn-tsṳ́ chiang-ài^{n}
pun nín kâi: uân-khî I sī Pē Siāng-tì só ìn-chèng kâi.

28 Kù-tshṳ́ in chiũ mn̄g I, tà^{n}, Uń tiéh tsò-nî tsò, chià^{n}-
õi tsò Siāng-tì kâi kang? Iâ-sou chiũ tùi-in tap-tà^{n},
29 Chí-kâi sī Siāng-tì kâi kang, chiũ-sī nín sìn-kõu I só-sái
30 Kâi. Kù-tshṳ́ in chiũ mn̄g I, tà^{n}, Lṳ́ sī kiá^{n} sī-mih-sṳ̄
lâi-tsò ī-chiah, ún chià^{n} hó-thói^{n}, liáu chiũ sìn lṳ́? Lṳ́
31 sī tsò sī-mih-kâi? ún-kâi tsóu-pē ũ chiáh má-ná tõ
khuàng-iá: zû só kì-tsài, tà^{n}, I pun in tshông-tõ thi^{n}
kâi piá^{n} lâi-chiáh.

32 Iâ-sou in-tshṳ́ chiũ kāng-in tà^{n}, Uá khak-sit kāng-nín
tà^{n}, M̄-sī Mô-si pun nín hṳ́-kâi tshông-tõ thi^{n} lâi kâi
piá^{n}; zûi-sī uá-kâi Pē pun nín tshông-tõ thi^{n} lâi kâi
33 chin-piá^{n}. Uân-khî Siāng-tì kâi piá^{n} sī tshông-tõ thi^{n}
34 lóh--lâi kâi, iā chiang se^{n}-miā^{n} pun sì-kài. Kù-tshṳ́ in
chiũ tùi Iâ-sou tà^{n}, Tsú a, siê^{n}-siê^{n} pun ún chí-kâi-piá^{n}.

35 Iâ-sou tùi-in tà^{n}, Uá chiũ-sī se^{n}-miā^{n} kâi piá^{n}: huâm
sī-mih-nâng lâi-chiũ uá, chiũ pit-tiā^{n} bô ki-gō, huâm sī-
36 mih-nâng sìn-kõu uá, iā pit-tiā^{n} tsong-kú bô âu ta. Nā-
sī uá chêng kāng-nín tà^{n}, nín í^{n}-keng ũ thói^{n}-kì^{n} uá, iā
37 huân-liáu m̄-sìn. Huâm Pē só pun uá kâi pit-tiā^{n} ài^{n}
lâi-chiũ uá; iā huâm sī-mih-nâng lâi-chiũ uá, uá tshuân-
38 bô khì-tiāu i tõ-gūa. Uân-khî uá tshông-thi^{n} lóh--lâi
m̄-sī lâi-tsò uá ka-kī kâi chí-ì, zûi-sī lâi-tsò sái uá Chiá
39 kâi chí-ì. Chí-kâi chiũ-sī sái uá Chiá kâi chí-ì, chiũ-sī
huâm I só pun uá tsṳ-tang, uá tshuân bô sit-lóh, huán-
40 tńg tõ muát-jit sái i hók-uáh. In-ũi chí-kâi chiũ-sī uá
Pē kâi chí-ì, chiũ-sī huâm sī-mih-nâng thói^{n}-kì^{n} Kiá^{n}

liáu sìn-kõu I, hó tit--tiéh ióng-se^{n}; uá tõ muát-jit iā ài^{n} sái i hók-uáh.

41 Kù-tshṳ́ Iû-thài nâng ũi-tiéh Iâ-sou chiũ liām-láuh, uân-khî I ũ tà^{n}, Uá sĩ tshông-tõ thi^{n} lóh--lâi kâi piá^{n}.
42 In chiũ tà^{n}, Chí-kâi khá-m̄-sĩ Iak-sek kâi kiá^{n} Iâ-sou, I kâi pẽ-bó nán iā pat, I tsò-nî chí-hûe tà^{n}, Uá sĩ tshông-tõ thi^{n} lóh--lâi, né?
43 Iâ-sou tùi-in tap-tà^{n}, Nín mài jī-ke tõ liām-láuh.
44 Jiák m̄-sĩ sái uá kâi Pẽ ín-tshūa i, chiũ bô nâng õi chiũ
45 uá: uá tõ muát-jit iā ài^{n} sái i hók-uáh. Tõ chèng soi^{n}-tsai kâi tsṳ ũ kì-tà^{n}, In lóng-tsóng chiang-ài^{n} tit Siāng-tì kà-hùe. Huâm sĩ-mih-nâng ũ tshông-tõ Pẽ thia^{n}-kì^{n},
46 iā ũ siũ-kà kâi, i chiũ lâi-chiũ uá. M̄-sĩ tà^{n} ũ nâng pat thói^{n}-kì^{n} Pẽ, zûi-sĩ tshông Siāng-tì lâi Chiá, i chiũ ũ
47 thói^{n}-kì^{n} Pẽ. Uá khak-sit kāng nín tà^{n}, Sìn kâi nâng ũ
48, 49 ióng-se^{n}. Uá sĩ se^{n}-miā^{n} kâi piá^{n}. Nín kâi tsóu-pẽ
50 tõ khuàng-iá chiáh hṳ́-kâi má-ná, āu iā sí. Chí-kâi sĩ tshông-tõ thi^{n} lóh--lâi kâi piá^{n}, sái-kàu nâng chiáh chí-
51 kâi chiũ bōi sí. Uá sĩ hṳ́-kâi se^{n}-uáh kâi piá^{n}, tshông-tõ thi^{n} lóh--lâi kâi: jiák-sĩ ũ nâng chiáh chí-kâi-piá^{n}, i chiũ pit ài^{n} se^{n}-uáh kàu ióng-sì: siāng-chhiá^{n} uá só ài^{n}-pun kâi piá^{n} chiũ-sĩ uá-kâi-nék, ũi-tiéh sì-kài kâi se^{n}-miā^{n} chià^{n} pun.

52 Kù-tshṳ́ Iû-thài nâng jī-ke che^{n}-lũn, tà^{n}, Chí-kâi-nâng tsò-nî õi chiang I ka-kī kâi nék pun nán chiáh, né?
53 Iâ-sou kù-tshṳ́ tùi-in tà^{n}, Uá khak-sit kāng-nín tà^{n}, Nín jiák-sĩ bô chiáh Jîn-tsṳ́ kâi nék, kũa ím I kâi hueh,
54 nín chiũ bô se^{n}-miā^{n} tõ nín lāi--tang. Huâm sĩ-mih-nâng chiáh uá-kâi-nék, kũa ím uá-kâi-hueh, i chiũ ũ ióng-
55 se^{n}; uá tõ muát-jit iā ài^{n} sái i hók-uáh. In-ũi uá-kâi-nék sĩ chin kâi niê^{n}-chiáh, uá-kâi-hueh iā sĩ chin-sit hó-
56 ím. Huâm sĩ-mih-nâng chiáh uá-kâi-nék kũa ím uá-kâi-
57 hueh, i chiũ kṳ tõ uá, uá iā kṳ tõ i. Zû tsṳ̃-se^{n} kâi Pẽ sái uá, uá chiũ ũi-tiéh Pẽ iā õi se^{n}-uáh; chiũ huâm sĩ-mih-nâng chiáh uá kâi, i iā chiũ ũi-tiéh uá chiang-ài^{n}
58 se^{n}-uáh. Chí-kâi sĩ tshông-tõ thi^{n} lóh--lâi kâi piá^{n}: m̄-sĩ chhin-chhiē^{n} tsùa^{n}-kâi tsóu-pẽ iā sĩ chiáh, iā sĩ sí: huâm sĩ-mih-nâng chiáh chí-kâi-piá^{n}, i chiũ se^{n}-uáh kàu ióng-sì.

59 Iâ-sou tà^{n} chí chià^{n}-kâi-ūe sĩ tõ Ka-pek-lông hũe-tn̂g tõ kà-hùe.

60 Kù-tshṳ́ I kâi mn̂g-thû tsṳ-tang ũ ke-ke-nâng thia^{n}-kì^{n} chiũ tà^{n}, Chí-kâi-ūe sĩ oh; tî-tiâng õi thia^{n} i.

61 Nā-sĩ Iâ-sou sim-lãi tsṳ̃-tsai I kâi mn̂g-thû ũ ũi-tie̍h chí-kâi-ūe liām-la̍uh, chiũ tùi-in tà^{n}, Chí-kâi-ūe ũ tì-kàu
62 nín-kâi-sim tsó-gāi--tie̍h, mé? Chiè^{n}-se^{n}, pí-huang nín thói^{n}-kì^{n} Jîn-tsṳ́ chiẽ^{n}-kàu I soi^{n} só-tõ kâi ūi chiũ tsò-nî,
63 né? Sĩ sîn chià^{n}-õi sái nâng se^{n}-ua̍h; ne̍k tou bô-iah: uá chêng tùi-nín tà^{n} kâi ūe, chí-kâi chià^{n} sĩ sîn, iā sĩ se^{n}-
64 miā^{n}. Nā-sĩ nín--tang ũ nâng m̄-sìn. Uân-khî Iâ-sou tsṳ̃-tsho tsai m̄-sìn--húe sĩ sĩ-mih-nâng, kũa chiang-ài^{n}
65 kòi-sàng I kâi i sĩ tî-tiang. I chiũ tà^{n}, Kù-tshṳ́ uá chià^{n}-ũ kāng-nín tà^{n}, jia̍k m̄-sĩ uá-kâi Pẽ sṳ-pun i, chiũ bô nâng õi lâi-chiũ uá.

66 Tshông chiè^{n}-se^{n} Iâ-sou kâi mn̂g-thû ke-ke chiũ tò-
67 thò--khṳ̀, bô kāng I tsò-pû kiâ^{n}. Kù-tshṳ́ Iâ-sou tùi hṳ́ tsa̍p-jī-nâng tà^{n}, Tsòng-bô nín iā siẽ^{n}-ài^{n} lī-khui, hé^{n}?
68 Si-mn̂g Pí-tit tùi I tap-tà^{n}, Tsú a, ún lī-khui ài^{n} khṳ̀
69 chiũ tî-tiâng? ióng-se^{n} kâi ūe sĩ lṳ́ chiũ ũ. Siāng-chhiá^{n}
70 ún ũ sìn, iā tsai lṳ́ sĩ Siāng-tì kâi Sià^{n}-chiá. Iâ-sou tùi-in tap-tà^{n}, Uá khá-m̄ ũ-suán nín tsa̍p-jī-nâng, nā-sĩ nín--
71 tang che̍k-nâng sĩ kúi? Iâ-sou sĩ chí Ka-lia̍k nâng Si-mn̂g kâi kiá^{n}, Iû-tā, uân-khî i sĩ hṳ́ tsa̍p-jī-nâng--tang tsṳ che̍k, iā chiang-ài^{n} kòi-sàng Iâ-sou.

7 Chí chià^{n}-kâi-sṳ̄ tsṳ-āu Iâ-sou iû-kiâ^{n} tõ Ka-lī-lī, m̄ ài^{n} iû-kiâ^{n} tõ Iû-thài, uân-khî Iû-thài nâng tshūe ài^{n} suah I.
2 Iû-thài nâng kâi tsoih, chiũ-sĩ tah-liâu-tsoih, í^{n}-keng
3 kṳ̃n--liáu. Kù-tshṳ́ Iâ-sou kâi hia^{n}-tī chiũ tùi I tà^{n}, Tie̍h lī-khui chí-kò, khṳ̀-jip Iû-thài, sái lṳ́-kâi mn̂g-thû
4 iā õi thói^{n}-kì^{n} lṳ́ só-tsò kâi sṳ̄. In-ũi bô nâng àm-chẽ^{n} tsò-sṳ̄ iũ huân-liáu ài^{n} ka-kī hién-mêng. Lṳ́ kì-sĩ tsò chí chià^{n}-kâi-sṳ̄, chiũ tie̍h chiang ka-kī hién-mêng tõ sì-
5 kan. Uân-khî I kâi hia^{n}-tī iā bô sìn-kõu I.
6 Iâ-sou kù-tshṳ́ tùi-in tà^{n}, Uá-kâi sî-hāu huân-būe kàu:
7 nín-kâi sî-hāu tsong-kú pīn. Chí-kâi sì-kài bōi lóu nín: zûi-sĩ lóu uá, in-ũi uá chèng-kṳ̃ i, tà^{n} i só-tsò kâi sṳ̄ sĩ

8 ak. Nín hó chiẽ^{n}-khṳ̀ hù chí-kâi-tsoih: uá bũe ài^{n} chiẽ^{n}-khṳ̀ hù chí-kâi-tsoih; in-ũi uá-kâi sî-hāu bũe-múa^{n}.

9 Í^{n}-keng tùi-in tà^{n} chí chià^{n}-kâi-ũe, I chiũ i-kũ nā Ka-
10 lĩ-lĩ. Nā-sĩ I kâi hia^{n}-tĩ í^{n}-keng chiẽ^{n}-khṳ̀ hù hṳ́-kâi-tsoih, liáu Iâ-sou iā chiẽ^{n}-khṳ̀, m̄-sĩ hién-jiên, sĩ chhin-chhiẽ^{n} ḁm-chẽ^{n} hiè^{n}-se^{n}.

11 Kù-tshṳ́ Iû-thài nâng tõ tsoih--tang tshũe Iâ-sou, tà^{n}
12 I tõ-tî-kò? Tõ chèng-nâng tsṳ-tang ũi-tiéh Iâ-sou ũ ke-ke liãm-láuh: ũ nâng tà^{n}, I sĩ hó-nâng: nā-sĩ ũ pát-nâng
13 tà^{n}, M̄-sĩ, I sĩ ín-iú chèng-nâng. Tsóng--sĩ bô nâng hién-jiên thâm-lũn I, uân-khî ùi Iû-thài nâng.

14 Kàu tsoih-khî kâi tìn-tang, Iâ-sou chiũ chiẽ^{n} tõi^{n}-tn̂g,
15 kà-hùe. Kù-tshṳ́ Iû-thài nâng chiũ khî-ĩ, tà^{n}, Chí-kâi-nâng m̄-pat óh, I tsò-nî pat bûn-jī, né?

16 Kù-tshṳ́ Iâ-sou tùi-in tap-tà^{n}, Uá kâi kà-hùn m̄-sĩ uá
17 ka-kĩ kâi, sĩ tshông-tõ sái uá Chiá. Nâng jiák-sĩ nguãn tsò I kâi chí-ì, chiũ pit tsai chí-kâi kà-hùn sĩ tshông-tõ
18 Siãng-tì, a sĩ uá tshông-tõ ka-kĩ lâi-tà^{n}. Huâm sĩ-mih nâng tshông-tõ ka-kĩ lâi-tà^{n}, i chiũ-sĩ tshũe ka-kĩ kâi iông-kuang: tãn-sĩ tshũe sái i Chiá kâi iông-kuang kâi,
19 chí-kâi chiũ-sĩ chin-sit kâi, lãi--tang bô put-ngĩ. Mô-si khá-m̄ ũ chiang lút-huap pun nín, tãn-sĩ nín--tang bô-chék-nâng kiâ^{n} chí-kâi lút-huap? Nín tsò-nî tshũe-ài^{n}
20 suah uá, né? Chèng-nâng tap-tà^{n}, Lṳ́ ũ kúi tùe--tiéh
21 lṳ́: tî-tiâng tshũe-ài^{n}-suah lṳ́, né? Iâ-sou tùi-in tap-tà^{n},
22 Uá ũ tsò chék-kiã^{n}-sṳ, nín chiũ lóng-tsóng khî-ĩ. Sĩ ũi-tiéh chí-kâi uân-kù Mô-si chiũ pun nín kuah-lói (m̄-sĩ tà^{n} kuah-lói sĩ tshông-tõ Mô-si, sĩ tshông-tõ chèng tsóu-pẽ); nín chiũ tõ an-sek-jit kãng-nâng kiâ^{n} kuah-lói.
23 Jiák-sĩ nâng tõ an-sek-jit siũ kuah-lói, sái Mô-si kâi lút-huap mài kói-tiãu; nín khá-sĩ náu-khì uá, in-ũi uá tõ an-sek-jit ui chék-kâi-nâng tsn̂g-kâi tshuân-zú, mé?
24 Nín mài chiè gũa-mãu lâi tuàn-tiã^{n}, tiéh chiè kong-ngĩ lâi tuàn-tiã^{n}.

25 Kù-tshṳ́ sók-tõ Iâ-lũ-sat-léng kâi nâng ũ kâi tà^{n}, Chí-
26 kâi-nâng khá-m̄-sĩ in só ài^{n}-suah kâi, mé? Nín thói^{n}, I hién-mêng tõ káng-lũn, in iā bô-ũe tùi I tà^{n}. Khá-sĩ thâu-nâng kúa^{n}-chin ũ tsai chí-kâi sĩ Ki-tok, mé?

27 Tsóng--sī nán tsai chí-kâi-nâng sī tshông-tō tî-kò lài: nā-sī kàu Ki-tok lâi, chiũ bô-nâng tsai I sī tshông-tō tî-kò.

28 Kù-tshṳ́ Iâ-sou tō tōi^{n}-tn̂g tō kà-hùe, tūa-sia^{n} hàm--tà^{n}, Nín iā pat uá, iā tsai uá sī tshông-tî-kò lâi; uá lâi iā m̄-sī tshut-tō uá ka-kī, tān-sī sái uá lâi Chiá, I sī chin-29 sit, nín iā m̄-pat I. Uá pat I; uân-khî uá sī tshông-tō I kò lâi, iā sī I sái uá lâi.

30 In kù-tshṳ́ chiũ tshūe-ài^{n} liáh I: nā-sī bô nâng lóh-31 chhiú, in-ũi Iâ-sou kâi sî-hāu būe-kàu. Tān-sī chèng-nâng tsṳ-tang ũ ke-ke nâng sìn-kōu I; chiũ tà^{n}, Kàu Ki-tok lâi, I khá õi kiâ^{n} ī-chiah ke--kùe chí-kâi-nâng só-kiâ^{n} kâi, mé?

32 Huap-lī-sài nâng thia^{n}-kì^{n} chèng-nâng ũi-tiéh Iâ-sou chiũ tō liām-láuh tà^{n} chí-kâi-ūe; chì-si chèng-thâu-nâng kũa Huap-lī-sài nâng chiũ sái chhe khṳ̀-liáh I.

33 Iâ-sou kù-tshṳ́ chiũ tà^{n}, Uá kāng-nín tâng-tō huân-34 liáu ke sù-sî, āu uá chiũ kui-kàu sái uá Chiá. Nín chiang-ài^{n} chhîm-tshūe uá, iáu tshūe m̄-tiéh uá: uá só-tō kâi ūi, nín iā bōi-tit kàu.

35 Kù-tshṳ́ Iû-thài nâng jī-ke thâm-lūn, tà^{n}, Chí-kâi-nâng sī ài^{n}-khṳ̀ tî-kò, nán chià^{n}-ōi tshūe I m̄-tiéh? khá-sī ài^{n} khṳ̀-kàu Hi-lī-nî nâng tsṳ-tang sì-sùa^{n} khiā-khí 36 kâi nâng--kò, chiũ kà-hùe Hi-lī-nî nâng, né? I só-tà^{n}, Nín chiang-ài^{n} chhîm-tshūe uá, iáu tshūe m̄-tiéh uá: uá só-tō kâi ūi, nín iā bōi-tit kàu, chí-kâi-ūe sī tsò-nî?

37 Tùi hṳ́-kâi-tsoih kâi kiáu-búe jit, chiũ-sī i-kâi tūa jit-khî, Iâ-sou khiā--tō-kò, tūa-sia^{n} hàm--tà^{n}, Jiák-sī ũ nâng 38 âu ta, hó lâi-chiũ uá lâi-lim. Huâm sī-mih-nâng sìn-kōu uá, zû kia^{n}-tsṳ só-tà^{n}, pit-ũ uáh-tsúi zû khoi-hô 39 tshông-tō i-kâi pak-lāi lâu--tshut-lâi. Iâ-sou tà^{n} chí-kâi-ūe sī chí Sià^{n}-sîn, chiũ-sī sìn-kōu I kâi nâng chiang-ài^{n} niá^{n}-siũ kâi: in-ũi Sià^{n}-sîn būe-chêng sṳ̄-lóh; uân-khî Iâ-sou būe-chêng hién iông-kuang.

40 Chèng-nâng--tang ũ nâng thia^{n}-kì^{n} chí chià^{n}-kâi-ūe, kù-tshṳ́ chiũ tà^{n}, Chí-kâi sit-tsāi sī hṳ́-kâi soi^{n}-tsai-nâng.

41 Ũ pát-nâng tà^{n}, Chí-kâi chiũ-sī Ki-tok. Nā-sī ũ nâng tà^{n}, Ki-tok tsòng-bô tshông-tō Ka-lī-lī tshut-lâi, hé^{n}?

42 Kia^{n}-tsṳ khá-m̄ ũ tà^{n}, Ki-tok pit-sĩ tshông-tõ Tã-phek
kâi chéng-tsȧk tshut--lâi, kũa tshông-tõ Pek-lĩ-hêng,
43 chiũ-sĩ Tã-phek kâi pn̂g-hie^{n}, né? Chiè^{n}-se^{n} chèng-nâng
44 tsṳ-tang ũi-tiėh Iâ-sou chiũ pun-pôi^{n}. Khî-tang iã ũ
nâng sim-siẽ^{n} ài^{n}-liȧh I: nã-sĩ bô nâng lȯh-chhiú.

45 Kù-tshṳ́ hùa^{n}-kâi chhe-hiȧh chiũ lâi-kì^{n} chèng chì-si-
chiáng, kũa Huap-lĩ-sài nâng; in chiũ mn̄g chhe-hiȧh,
46 tà^{n}, Nín tsò-nî bô tùa I lâi, né? Chhe-hiȧh tap-tà^{n}, Tsṳ̃-
47 liáu m̄-pat ũ nâng tà^{n}-ũe àn hiè^{n}-se^{n}. Chèng Huap-lĩ-
sài nâng chiũ tùi-in tap-tà^{n}, Tsòng-bô nín iã sĩ pĩ ín-iú--
48 khṳ̀, hé^{n}? Chèng-thâu-nâng tsṳ-tang, hȯk-sĩ Huap-lĩ-
49 sài nâng tsṳ-tang, khá ũ nâng sìn-tshông I, mé? Tsóng--
sĩ chí chėk-khûn chèng-nâng, m̄-pat lu̇t-huap, pĩ chiù-
tsó--liáu.

50 Nî-ko-tí-mú (chiũ sĩ soi^{n} pat lâi-chiũ Iâ-sou hṳ́-kâi-
nâng) sĩ tõ khî-tang, i chiũ tùi-in tà^{n}, Jiȧk-sĩ bũe-ũ thia^{n}
51 nâng ka-kĩ kàu-sù, iã bũe tshat-tsai i só-tsò kâi sṳ̃, nán-
52 kâi lu̇t-huap khá ũ soi^{n} tiã^{n} i-kâi-tsũe? In chèng-nâng
chiũ tùi-i tap-tà^{n}, Tsòng-bô lṳ́ iã-sĩ tshut-tõ Ka-lĩ-lĩ, hé^{n}?
Tiėh-chhê, chiũ tsai bô soi^{n}-tsai-nâng tshut-tõ Ka-lĩ-lĩ.

53, **8** Kak-nâng chiũ kui-tn̂g ka-kĩ kâi tshù: nã-sĩ Iâ-
2 sou khṳ̀-kàu Ka^{n}-ná^{n} sua^{n}. Mn̂g-khí-tsá Iâ-sou chiũ
tsài-lâi jip tōi^{n}-tn̂g, mîn--kan chèng-nâng chiũ lâi-
3 chiũ I; Iâ-sou tsõ-lȯh, chiũ kà-hùe in. Chèng thȧk-
tsṳ-nâng kũa Huap-lĩ-sài nâng tùa chėk-kâi hũ-jîn lâi,
sĩ chià^{n} tõ kiâ^{n}-îm pĩ-liȧh kâi; sái i khiã tõ tìn-tang,
4 chiũ tùi Iâ-sou tà^{n}, Sin-se^{n}, chí-kâi hũ-jîn sĩ tú-tú tõ
5 kiâ^{n}-îm pĩ-liȧh. Mô-si tõ lu̇t-huap ũ mẽng ún tiėh ēng-
chiėh kȧk chí-khí-nâng: ta^{n}, lũn chí-kâi hũ-jîn, lṳ́ tsò-
6 nî tà^{n}? In tà^{n} chí-kâi-ũe sĩ tõ-chhì I, hi mõ^{n} ũ ũe hó
kò I. Nã-sĩ Iâ-sou phak-ku, chiang chhiú-tsói^{n} siá-jĩ tõ
7 thôu-ẽ. In huân-liáu tõ tshui-mn̄g I, bô-hiah, I chiũ
khí--lâi, tùi-in tà^{n}, Nín--tang tĩ-tiâng bô-tsũe, chiũ hó
8 soi^{n} khiėh kò-chiėh kȧk i. Iâ-sou tsài phak-ku, chiang
9 chhiú-tsói^{n} siá-jĩ tõ thôu-ẽ. In chèng-nâng thia^{n}-kì^{n},
liáu chėk-nâng chėk-nâng, tsṳ̃ lãu--kâi khí-thâu, chì-

kàu kiáu-búe kâi, chiũ tshut--khṳ̀: tshûn Iâ-sou ka-kī tua^{n}-nâng, kũa hṳ́-kâi hũ-jîn tõ nguân-ũi, tõ tìn-tang.

10 Iâ-sou khí--lâi, chiũ tùi-i tà^{n}, Hũ-jîn a, in chèng-nâng tõ-tî-kò? khá-sĩ bô-nâng tiā^{n} lṳ́-kâi-tsũe, mé?

11 I chiũ tà^{n}, Tsú a, Bô-chėk-nâng. Iâ-sou chiũ tà^{n}, Uá iā bô tiā^{n} lṳ́-kâi-tsũe: tsò-lṳ́ khṳ̀; í^{n}-āu mài têng-gūa huām-tsũe.

12 Chiè^{n}-se^{n}, Iâ-sou tsài kāng-in lũn-sueh, tà^{n}, Uá sĩ sì-kài kâi kng: huâm sĩ-mih-nâng tshông uá i chiũ bô kiâ^{n} tõ àm--kò, huán-tńg pit ũ se^{n}-miā^{n} kâi kng.

13 Kù-tshṳ́ Huap-lĩ-sài nâng chiũ tùi I tà^{n}, Lṳ́ sĩ ũi-tiėh ka-kī tsò chèng-kṳ̃; lṳ́-kâi chèng-kṳ̃ m̄-sĩ chin.

14 Iâ-sou tùi-in tap-tà^{n}, Chiũ-sĩ tsò uá ũ ũi-tiėh ka-kī tsò chèng-kṳ̃, uá-kâi chèng-kṳ̃ huân-liáu sĩ chin; in-ũi uá tsai uá sĩ tshông-tî-kò lâi, ài^{n} tùi tî-kò khṳ̀; nā-sĩ

15 nín m̄-tsai uá sĩ tshông tî-kò lâi, tùi tî-kò khṳ̀. Nín sĩ chiè gũa-māu ngí-tiā^{n} nâng; uá tou bô ngí-tiā^{n} nâng.

16 Chiũ-sĩ tsò uá ũ ngí-tiā^{n}, uá só ngí-tiā^{n} kâi iā sĩ chin; in-ũi uá m̄-sĩ tók-tõ, sĩ uá kũa sái uá kâi Pē tâng-tõ.

17 Siāng-chhiá^{n} tõ nín-kâi lu̍t-huap iā ũ kì-tà^{n}, nõ-nâng

18 kâi chèng-kṳ̃ sĩ chin. Uá sĩ ũi-tiėh uá ka-kī tsò chèng-kṳ̃, iā ũ sái uá kâi Pē ũi-tiėh uá tsò chèng-kṳ̃.

19 In chiũ mn̄g I, tà^{n}, Lṳ́-kâi Pē tõ-tî-kò? Iâ-sou tap-tà^{n}, Nín iā m̄-pat uá, iā m̄-pat uá-kâi Pē: nín jiák-sĩ pat uá, iā chiũ pit-tiā^{n} pat uá-kâi Pē.

20 Iâ-sou tõ tōi^{n}-tn̄g tõ kà-hùe, chiũ tõ khòu-pâng tà^{n} chí chià^{n}-kâi-ūe; iā bô nâng liȧh I, in-ũi I kâi sî-hāu būe-kàu.

21 Kù-tshṳ́ I iũ kāng-in tà^{n}, Uá ài^{n} lĩ-khui khṳ̀, nín chiũ ài^{n}-tshūe uá, iáu nín chiũ sí tõ nín-kâi tsũe--tang: uá só khṳ̀ kâi tī-hng, nín bõi-tit kàu.

22 Kù-tshṳ́ Iû-thài nâng chiũ tà^{n}, I tà^{n}, Uá só khṳ̀ kâi

23 tī-hng, nín bõi-tit kàu, I khá-sĩ ài^{n} tsṳ̃-chĩn a m̄-sĩ? Iâ-sou chiũ tùi-in tà^{n}, Nín sĩ sók-tõ ẽ; uá sĩ sók-tõ chiē^{n}: nín sĩ sók-tõ chí-kâi sì-kài; uá m̄-sĩ sók-tõ chí-kâi sì-kài.

24 Kù-tshṳ́ uá chiũ kāng-nín tà^{n} nín pit-sí tõ nín-kâi tsũe--tang: in-ũi nín jiák-sĩ m̄-sìn uá sĩ tsṳ̃-ũ--kâi, nín chiũ pit-tiā^{n} sí tõ nín-kâi tsũe--tang.

25 Chiè^{n}-se^{n} in chiũ mn̂g I, tà^{n}, Lṳ́ sĩ tî-tiâng? Iâ-sou chiũ tùi-in tà^{n}, Chiũ-sĩ uá tsṳ̄ khí-tsho só kāng-nín tà^{n} 26 kâi. Uá ũ ke-ke sṳ̄ ài^{n} ngí-lũn nín, kũa ài^{n} tuàn-tiā^{n}: tãn-sĩ sái uá Chiá sĩ chin-sit; uá tshông-tõ I kò só-thia^{n} kâi, uá chiũ chiang chí-chià^{n}-kâi lâi-thuân pun sì-kài. 27 In jīn m̄-tshut Iâ-sou chiè^{n}-se^{n} tà^{n}, sĩ chí a Pẽ.

28 Kù-tshṳ́ Iâ-sou chiũ tà^{n}, Kàu nín í^{n}-keng kṳ́-khí Jîn-tsṳ́, hṳ́-kâi sî-hāu nín chià^{n}-tsai uá sĩ tsṳ̄-ũ kâi; iā tsai uá bô tshut-tõ uá ka-kī tsò-sṳ̄, zûi-sĩ chiè Pẽ só-kà uá, 29 uá chiũ ũ tà^{n} chí chià^{n}-kâi-ūe. Sái uá Chiá iā sĩ kāng-uá tâng-tõ; I m̄-chêng pàng-tiāu uá tȯk-tõ; uân-khî uá sî-siê^{n} sĩ tsò I só hua^{n}-hí kâi sṳ̄.

30 Iâ-sou tõ-tà^{n} chí chià^{n}-kâi-ūe, chiũ ũ ke-ke nâng sìn-31 kõu I. Kù-tshṳ́ Iâ-sou tùi hià^{n}-kâi ũ sìn-tshông I kâi Iû-thài nâng tà^{n}, Nín jiȧk-sĩ kṳ tõ uá-kâi tāu, nín chiũ 32 chin-sit sĩ uá-kâi mn̂g-thû; nín chiũ ài^{n} pat chin-lí, chin-lí iā ài^{n} sek-pàng nín.

33 In chiũ tùi I tap-tà^{n}, Uń sĩ A-pek-lȧh-hán kâi chéng-tsȧk, tsṳ̄-liáu iā m̄-pat tsò nâng kâi pȯk: tsò-nî lṳ́ tà^{n}, Nín ài^{n} tit--tiėh sek-pàng, né?

34 Iâ-sou tùi-in tap-tà^{n}, Uá khak-sit kāng-nín tà^{n}, Huâm 35 sĩ-mih-nâng huām-tsūe, i chiũ-sĩ tsūe kâi pȯk. Pȯk iā bô ióng-kú khiā-khí tõ ke--tang: nā-sĩ kiá^{n} ióng-kú 36 khiā-khí tõ-kò. Kù-tshṳ́ jiȧk-sĩ Kiá^{n} sek-pàng nín, nín 37 chiũ sit-tsāi sĩ tit--tiėh sek-pàng--liáu. Uá tsai nín sĩ A-pek-lȧh-hán kâi chéng-tsȧk; tãn-sĩ nín tshūe ài^{n}-suah 38 uá, in-ũi uá-kâi tāu bô heng-uāng tõ nín--tang. Uá tõ uá-kâi Pẽ--kò só thói^{n}-kì^{n} kâi, uá chiũ tà^{n} chí-kâi: nín tshông-tõ nín-kâi-pẽ só-thia^{n}-kì^{n} kâi, nín iā sĩ tsò chí-kâi.

39 In chiũ tùi I tap-tà^{n}, Uń kâi Pẽ sĩ A-pek-lȧh-hán.

Iâ-sou tùi-in tà^{n}, Nín zû-jiȧk sĩ A-pek-lȧh-hán kâi kiá^{n}-sun, nín chiũ pit-tiā^{n} kiâ^{n} A-pek-lȧh-hán só-kiâ^{n} 40 kâi sṳ̄. Tãn-sĩ nín hīn-kim tõ-tshūe ài^{n}-suah uá, chiũ-sĩ kāng-nín tà^{n} chin-lí kâi nâng, chí-kâi chin-lí uá sĩ tshông-tõ Siãng-tì thia^{n}-kì^{n}: A-pek-lȧh-hán chiũ bô 41 chiè^{n}-se^{n} tsò. Nín sĩ kiâ^{n} nín-kâi pẽ só-kiâ^{n} kâi sṳ̄.

In chiũ tùi I tà^{n}, Uń m̄-sĩ tshông-tõ îm se^{n} kâi; ún tua^{n} ũ chėk-kâi Pẽ, chiũ-sĩ Siãng-tì.

42 Iâ-sou tùi-in tà^n, Zû-jia̍k Siāng-tì sī nín-kâi Pē, nín chiū pit-tiā^n ài-sieh uá: in-ūi uá sī tshông Siāng-tì tshut--lâi; uân-khî uá iā m̄-sī tshut-tō uá ka-kī chiū lâi, zûi-sī 43 I sái uá. Nín tsò-nî m̄-hiáu uá-kâi ūe? Sī in-ūi bōi 44 thia^n uá-kâi tāu. Nín sī tshông-tō nín-kâi pē, chiū-sī mô-kúi, iā tsuan-ài^n kiâ^n nín-pē kâi io̍k-liām. I tsṳ̄ khí-tsho sī suah-nâng kâi, iā bô siú chin-lí lâi li̍p-tiā^n, in-ūi I lāi-tang bô chin-lí. Jia̍k-sī tà^n-kḛ́, chiū-sī tshut-tō i ka-kī-kâi lâi-tà^n: uân-khî i sī tà^n-ké, iū sī tà^n-ké--chiá 45 kâi pē. Tān-sī uá tà^n chin-lí, nín só-í^n chiū m̄-sìn uá. 46 Nín-tang tî-tiâng chiang-tsūe lâi chí-chèng uá, né? 47 Jia̍k-sī uá tà^n chin-lí, nín tsò-nî m̄-sìn uá, né? Tshông-tō Siāng-tì lâi Chiá, I chiū thia^n Siāng-tì kâi ūe: nín sī ūi-tie̍h chí-kâi uân-kù chiū bô-thia^n, chiū-sī in-ūi nín bô tshông-tō Siāng-tì.

48 Iû-thài nâng tùi I tap-tà^n, Uń tà^n lṳ́ sī Sat-má-lī-a nâng, kūa ū kúi tùe--tie̍h, khá-m̄ tie̍h, né?

49 Iâ-sou tap-tà^n, Uá m̄-chêng ū kúi, tān-sī uá thói^n-50 tōng uá-kâi Pē, iáu nín sī thói^n-khin uá. Tān-sī uá bô khiû ka-kī kâi iông-kuang: ū che̍k Kâi tō-khiû kūa tō 51 sím-tuàn. Uá khak-si̍t kāng-nín tà^n, Nâng jia̍k-sī siú 52 uá-kâi tāu, i chiū ióng-kú tou-bô kì^n-sí. Iû-thài nâng tùi I tà^n, Ta^n ún tsai lṳ́ ū kúi tùe--tie̍h. A-pek-la̍h-hán sī sí--liáu, chèng soi^n-tsai-nâng iā sí--liáu: iáu lṳ́ tà^n, Nâng jia̍k-sī siú uá-kâi ūe, i chiū ióng-kú bô chhi̍--tie̍h 53 sí kâi khì-bī. Uń-kâi tsóu-pē A-pek-la̍h-hán sī sí--liáu, lṳ́ õi tūa--kùe i, mé? chèng soi^n-tsai-nâng iā sī sí--liáu: lṳ́ ài^n tsò tî-tiâng?

54 Iâ-sou tùi-tap tà^n, Jia̍k-sī uá iông-kuang ka-kī, uá-kâi iông-kuang chiū-sī bô-ū: sī uá-kâi Pē iông-kuang uá; 55 nín tà^n I sī nín-kâi Siāng-tì; nín iā m̄-chêng pat I: tān-sī uá pat I; jia̍k-sī uá tà^n, Uá m̄-pat I, uá chiū chhin-chhiē^n nín, sī tà^n-ké kâi: tsóng--sī uá pat I, iā siú I kâi 56 ūe. Nín-kâi tsóu-pē A-pek-la̍h-hán in-ūi chiang-ài^n thói^n-kì^n uá kâi ji̍t-khî, chiū hua^n-hí; kàu kì^n-tie̍h chiū 57 hí-la̍k. Iû-thài nâng kù-tshṳ̣ tùi Iâ-sou tà^n, Lṳ́ huân būe-ū ngōu-tsa̍p hùe, iáu lṳ́ khá-ū thói^n-kì^n A-pek-la̍h-hán, né?

58 Iâ-sou tùi-in tà^{n}, Uá khak-sit kāng-nín tà^{n}, A-pek-
59 lȧh-hán huân būe-ũ se^{n}, uá tsṳ̄-ũ--liáu. Kù-tshṳ́ in chiũ
khiėh-chiėh ài^{n}-kȧk I: nā-sī Iâ-sou ṳ́n-ṳ́n, chiũ tshut
tōi^{n}-tn̂g.

9 Iâ-sou tõ keng-kùe, thói^{n}-kì^{n} chėk-kâi-nâng se^{n}-tshut-
2 sì í^{n}-lâi sī chhe^{n}-mê^{n}. I kâi mn̂g-thû chiũ mn̄g I, tà^{n},
Sin-se^{n}, sī tî-tiâng huām-tsũe, sī chí-kâi-nâng, a sī i-kâi
3 pẽ-bó huām-tsũe, i chià^{n} se^{n}-tshut-sì chhe^{n}-mê^{n}? Iâ-sou
tap-tà^{n}, Iā m̄-sī chí-kâi-nâng huām-tsũe; iā m̄-sī i-kâi
pẽ-bó: zûi-sī in-ũi ài^{n} hién-mêng Siāng-tì kâi tsak-ûi tõ
4 chí-kâi-nâng sin-chiē^{n}. Huân-liáu ũ jit--kùa, nán chiũ
tiėh-tsò sái uá Chiá kâi kang: mê--kùa chiang-ài^{n} kàu,
5 chiũ bô nâng õi tsò-kang. Uá huân-liáu tõ sì-kài, uá
chiũ tsò sì-kài kâi kng.

6 Iâ-sou chiè^{n}-se^{n} tà^{n}, liáu chiũ phùi-nũa^{n} tõ thôu-ẽ,
chiang-nũa^{n} chhiau thôu-nî, chiũ chiang chí-kâi thôu-nî
7 kôu hṳ́-kâi nâng sang-mȧk, chiũ tùi-i tà^{n}, Lṳ́ tiėh khṳ̀-
sói tõ Si-lô-a tî (Si-lô-a huan-ėk, chiũ-sī hõng-sài kâi
ì-sṳ̀). Hṳ́-kâi-nâng kù-tshṳ́ chiũ khṳ̀, sói-liáu mȧk thói^{n}-
kì^{n} chiũ tn̂g--lâi.

8 Kù-tshṳ́ tshù-pi^{n}--húe, kũa hṳ́ chèng-nâng, phêng-sù
thói^{n}-kièn i tsò khṳt-chiȧh kâi, chiũ tà^{n}, Chí-kâi khá-
9 m̄-sī hṳ́-kâi soi^{n} tsõ tõ khṳt--kâi, mé? Ũ nâng tà^{n}, Chí-
kâi chiũ-sī i: iā ũ pȧt-nâng tà^{n}, M̄-sī, sī huáng-sṳ̄ i. I
10 ka-kī tà^{n}, Uá chiũ-sī. Kù-tshṳ́ chèng-nâng chiũ mn̄g i,
tà^{n}, Hiá, chiè^{n}-se^{n} lṳ́ sang-mȧk sī tsò-nî tit--tiėh kng,
11 né? I tap-tà^{n}, Hṳ́-kâi-nâng, kiè-tsò Iâ-sou kâi, chhiau
thôu-nî, kôu uá sang-mȧk, hàm uá, tà^{n}, Tiėh-khṳ̀ Si-lô-a,
12 chiũ sói: uá chiũ khṳ̀-sói, liáu chiũ thói^{n}-kì^{n}. Chèng-
nâng mn̄g i, tà^{n}, I tõ-tî-kò? I tà^{n}, Uá m̄-tsai.

13 Chèng-nâng chiũ tshūa hṳ́-kâi soi^{n} sī chhe^{n}-mê^{n} kâi
14 nâng khṳ̀-kì^{n} Huap-lĩ-sài nâng. Iâ-sou chhiau thôu-nî
15 sái i sang-mȧk õi kng hṳ́-jit sī an-sek. Kù-tshṳ́ hià^{n}-
kâi Huap-lĩ-sài nâng iā mn̄g i, i sī tsò-nî tit--tiėh thói^{n}-
kì^{n}. I chiũ tùi-in tà^{n}, I chiang thôu-nî tah uá sang-
16 mȧk, uá chiũ sói, tà^{n} chiũ thói^{n}-kì^{n}. Huap-lĩ-sài nâng--
tang ũ nâng tà^{n}, Chí-kâi-nâng m̄-sī tshông-tõ Siāng-tì,

uân-khî i bô siú an-sek-ji̍t. Nā-sī ũ pa̍t-nâng tà^{n}, Tsũe-
jîn tsò-nî õi kiâ^{n} chièn^{n}-se^{n} kâi ī-chiah, né? Khî-tang
17 chiũ pun-pôi^{n}. In kù-tshṳ́ chiũ tsài-mn̄g hṳ́-kâi chhe^{n}-
mê^{n}-nâng, tà^{n}, Chí-kâi-nâng sái lṳ́-sang-ma̍k kng, lṳ́ sī
tsò-nî lũn, né? I chiũ tà^{n}, I sī soi^{n}-tsai-nâng.
18 Kù-tshṳ́ lũn hṳ́-kâi-nâng Iû-thài nâng chiũ m̄-sìn i
soi^{n} sī chhe^{n}-mê^{n}, liáu tit--tie̍h thói^{n}-kì^{n}, thãi-kàu kiè
chí-kâi tit--tie̍h thói^{n}-kì^{n} kâi nâng kâi pẽ-bó, chiũ mn̄g
19 in, tà^{n}, Chí-kâi--mńg sī nín-kâi kiá^{n}, nín tà^{n} i se^{n}-tshut-
sì sī chhe^{n}-mê^{n}, sī--mé? chièn^{n}-se^{n} i ta^{n} tsò-nî õi thói^{n}-kì^{n}?
20 I kâi pẽ-bó chiũ tap-tà^{n}, Uń tsai chí-kâi sī ún-kâi-kiá^{n},
21 iā tsai i se^{n}-tshut-sì sī chhe^{n}-mê^{n}: tsóng--sī i ta^{n} tsò-nî õi
thói^{n}-kì^{n} ún chiũ m̄-tsai; at-ho̍k sī tî-tiâng sái i sang-
ma̍k kng, ún iā m̄-tsai: tie̍h-mn̄g i; i chiáng-sêng--liáu;
i ka-kī chiũ pit ài^{n}-tà^{n}.
22 I kâi pẽ-bó tà^{n} chí-kâi-ũe, sī in-ũi ùi Iû-thài nâng:
uân-khî Iû-thài nâng í^{n}-keng ũ tuàn-ieh--liáu, jia̍k-sī ũ
nâng jīn Iâ-sou tsò Ki-tok, i chiũ pit-tiā^{n} pī in kek-tshut
23 hũe-tn̂g. Sī ũi-tie̍h chí-kâi uân-kù i-kâi pẽ-bó chià^{n}-tà^{n},
I chiáng-sêng--liáu, tie̍h-mn̄g i.
24 Kù-tshṳ́ in chiũ tõi^{n}-jī-tshṳ̀ kiè hṳ́-kâi soi^{n} sī chhe^{n}-
mê^{n} kâi nâng lâi, chiũ tùi-i tà^{n}, Lṳ́ tie̍h kui iông-kuang
25 tõ Siãng-tì: ún tsai chí-kâi-nâng sī tsũe-jîn. I chiũ tap-
tà^{n}, I jia̍k-sī tsũe-jîn, uá chiũ m̄-tsai: uá chí-tsai che̍k-
kiā^{n}, chiũ-sī uá soi^{n} sī chhe^{n}-mê^{n}, ta^{n} õi thói^{n}-kì^{n}.
26 In kù-tshṳ́ chiũ mn̄g i, tà^{n}, I tsò-nî tî-lí lṳ́? tsò-nî sái
27 lṳ́ sang-ma̍k kng? I chiũ tùi-in tap-tà^{n}, Uá ũ kāng-nín
tà^{n}--liáu, nín iā bô-thia^{n}: nín tsò-nî ài^{n} tsài-thia^{n}? tsòng-
bô nín iā ài^{n}-tsò I kâi mn̂g-thû, mé?
28 In chiũ mē i, tà^{n}, Lṳ́ sī I kâi mn̂g-thû; nā-sī ún sī
29 Mô-si kâi mn̂g-thû. Uń tsai Siãng-tì ũ kāng Mô-si tà^{n}-
ũe: nā-sī chí-kâi-nâng ún m̄-tsai I sī tshông-tõ tî-kò lâi.
30 Hṳ́-kâi-nâng chiũ tùi-in tap-tà^{n}, Hiá, chiũ-sī tõ-chí-kò
chià^{n} khî-ī, I sái uá sang-ma̍k kng, nín iáu m̄-tsai I sī
31 tshông-tõ tî-kò lâi. Nán tsai Siãng-tì bô thia^{n} tsũe-jîn:
zûi-sī ũ nâng kèng Siãng-tì kũa kiâ^{n} I kâi chí-ì, chí-kâi-
32 nâng Siãng-tì chiũ thia^{n} i. Tsũ-liáu m̄-pat thói^{n}-kì^{n} ũ
nâng tshut-sì chiũ chhe^{n}-mê^{n} iáu ũ nâng sái i sang-ma̍k

33 kng. Chí-kâi-nâng jiak m̄-sī tshông-tō Siāng-tì lâi, chiū tshuân-bô lêng-ûi.

34 In chiū tùi-i tap-tà^{n}, Lṳ́ tsn̂g-kâi sī tō tsūe-ak--tang se^{n}--kâi, kèng ài^{n} kà-hùe ún, hé^{n}? chiū jiāu i tshut-khṳ̀-kháu.

35 Iâ-sou thia^{n}-kì^{n} in ū jiāu i tshut-khṳ̀-kháu; tshūe--tieh i, chiū mn̄g i, tà^{n}, Lṳ́ ū sìn-kōu Siāng-tì kâi Kiá^{n},
36 mé? Hṳ́-kâi nâng tùi-tap tà^{n}, Tsú a, I sī tî-tiâng, uá
37 chià^{n} hó sìn-kōu I? Iâ-sou chiū tùi-i tà^{n}, Lṳ́ iā ū thói^{n}-
38 kièn I, siāng-chhiá^{n} kāng-lṳ́ tà^{n}-ūe kâi chiū-sī I. I chiū tà^{n}, Tsú a, uá sìn. Chiū kūi-pài I.

39 Iâ-sou chiū tà^{n}, Uá lâi tō chí-kâi sì-kài sī lâi sím-phuàn, sái thói^{n} m̄-kì^{n} kâi nâng ōi thói^{n}-kì^{n}; thói^{n}-kì^{n} kâi pièn-tsò chhe^{n}-mê^{n}.

40 Huap-lī-sài nâng--tang kāng I tâng-tō kâi nâng thia^{n}-kì^{n} chí chià^{n}-kâi-sṳ̄, chiū mn̄g I, tà^{n}, Tsòng-bô ún iā
41 chhe^{n}-mê^{n}, hé^{n}? Iâ-sou tùi-in tà^{n}, Nín jiak-sī chhe^{n}-mê^{n}, nín chiū bô-tsūe: nā-sī nín hīn-kim tà^{n}, Ún thói^{n}-kì^{n}: kù-tshṳ́ nín-kâi-tsūe chiū i-jiên tō--kò.

10 Uá khak-sit kāng-nín tà^{n}, Huâm sī-mih nâng bô tùi-mn̂g lâi-jip iê^{n}-lô, tin-tò tùi pat-kò peh--khí-lâi, chí-kâi
2 chiū-sī chhiap-tshat khiâng-tāu. Nā-sī tùi mn̂g--kò jip
3 kâi, i sī iê^{n} kâi mok-jîn. Chié^{n}-mn̂g kâi chiū kāng-i khui; iê^{n} iā thia^{n} i-kâi-sia^{n}: i ka-kī kâi iê^{n} i chiū kak-
4 kak hàm i-kâi-miâ^{n}, chiū tshūa i tshut--lâi. Í^{n}-keng jiāu i ka-kī kâi lóng-tsóng tshut--khṳ̀, i chiū kiâ^{n} tō i
5 thâu-tsôi^{n}, iê^{n} chiū tùe i: in-ūi pat i-kâi-sia^{n}. Nā-sī chhe^{n}-hūn kâi i chiū m̄ tùe, huán-tńg ài^{n} lī-khui i tsáu--khṳ̀: in-ūi m̄-pat chhe^{n}-hūn-nâng kâi sia^{n}.

6 Iâ-sou tùi-in tà^{n} chí-kâi phì-zū: nā-sī hṳ́ chèng-nâng m̄-hiáu Iâ-sou só tùi-in tà^{n} kâi sī tsò-nî.

7 Kù-tshṳ́ Iâ-sou tsài tùi-in tà^{n}, Uá khak-sit kāng-nín
8 tà^{n}, Uá sī iê^{n} kâi mn̂g. Tō uá soi^{n}-tsôi^{n} lâi kâi lóng-tsóng
9 sī chhiap-tshat khiâng-tāu; nā-sī iê^{n} bô thia^{n} in. Uá chiū-sī mn̂g, jiak-sī ū nâng tùi uá lâi-jip, i chiū tit-kiù,
10 iā chiang-ài^{n} tshut-jip, tit--tieh kháu-niê^{n}. Chhiap-tshat lâi put-lī sī ài^{n}-thau, ài^{n}-thâi, ài^{n} suah-mit: uá lâi

11 sĩ ài^{n} sái in ũ se^{n}-miā^{n}, siāng-chhiá^{n} tit kàu ũ ṳ̄. Uá sĩ hiá chì-hó kâi iê^{n}-mȯk; chì-hó kâi iê^{n}-mȯk ũi-tiėh iê^{n}
12 siá-tiāu se^{n}-miā^{n}. Tsò iông-kang kâi, m̄-sĩ iê^{n}-mȯk, iê^{n} m̄-sĩ i ka-kī kâi, i chėk-ē thói^{n}-kì^{n} tshâi-lâng lâi, siá-tiāu iê^{n}, chiũ tsáu, tshâi-lâng chiũ chhié^{n}-tȯh, sái-kàu iê^{n} tsáu-
13 sùa^{n}: sĩ in-ũi i tsò iông-kang, iā bô kài-ì ũi-tiėh iê^{n}, kù-
14 tshṳ́ chiũ tsáu. Uá sĩ hiá chì-hó kâi iê^{n}-mȯk; uá iā pat
15 uá ka-kī kâi, uá ka-kī kâi iā pat uá; àn-kùe Pē pat uá, kũa uá iā pat Pē hiè^{n}-se^{n}; uá iā ũi-tiėh iê^{n} siá-tiāu uá-
16 kâi se^{n}-miā^{n}. Uá iā ũ pȧt-kâi-iê^{n}, m̄-sĩ sȯk-tõ chí-kâi-lô: hṳ́-kâi uá tiėh-tshũa--lâi, i pit thia^{n} uá-kâi-sia^{n}; chiang-
17 lâi kui-tsò chėk-khûn, chėk-mȯk. Kù-tshṳ́ Pē ài-sieh uá, in-ũi uá siá-tiāu uá-kâi se^{n}-miā^{n}, sĩ ũi-tiėh ài^{n} tsài
18 hȯk-tńg. Bô nâng õi tȯh-tiāu uá-kâi se^{n}-miā^{n}, huán-tńg sĩ uá tshut-tõ ka-kī lâi siá-tiāu. Uá ũ khuân lâi siá-miā^{n}, iā ũ khuân lâi hȯk-tńg. Chí-kâi-mẽng uá sĩ tshông-tõ uá-kâi Pē siũ--lâi.

19 Ũi-tiėh chí-kâi-ũe Iû-thài nâng--tang chiũ tsài pun-
20 pôi^{n}. Khî-tang ũ ke-ke nâng tà^{n}, I ũ kúi tùe--tiėh,
21 siāng-chhiá^{n} sĩ siáu; nín tsò-nî thia^{n} I? Ũ pȧt-nâng tà^{n}, Chí-kâi-ũe m̄-sĩ kúi tùe--tiėh kâi nâng só-tà^{n}--kâi. Kúi khá-õi sái chhe^{n}-mê^{n}-nâng kâi mȧk kng?

22, 23 Tùi têng-siu-tõi^{n} kâi tsoih-khî, chiũ-sĩ tang-thi^{n}, Iâ-
24 sou tõ tõi^{n}-tn̂g iû-kiâ^{n} tõ Só-lô-mn̂g kâi lâng-ẽ. Iû-thài nâng chiũ ûi I, iũ mn̄g I, tà^{n}, Lṳ́ ài^{n} sái ún-kâi-sim gî-lṳ̄ kàu jiėh-kú, né? zû-jiȧk lṳ́ sĩ Ki-tok, tiėh hién-mêng
25 kāng-ún tà^{n}. Iâ-sou tùi-in tap-tà^{n}, Uá ũ kāng-nín tà^{n}, nín iā m̄-sìn: uá thoh uá Pē kâi miâ^{n} só-kiâ^{n} kâi sṳ̄, chí
26 chià^{n}-kâi sĩ ũi-tiėh uá tsò chèng-kṳ̄. Nā-sĩ nín m̄-sìn,
27 uân-khî m̄-sĩ sȯk-tõ uá-kâi-iê^{n}. Uá-kâi-iê^{n} thia^{n} uá-kâi-
28 sia^{n}, uá iā pat in, in iā tùe uá: uá iā pun in ióng-se^{n}; in iā pit-tiā^{n} ióng-kú bô sí-buâng: iā bô-ũ õi chhié^{n}-tȯh
29 in tshut uá-kâi-chhiú. Uá-kâi Pē chêng chiang chí-kâi-iê^{n} pun uá, Pē sĩ tũa--kùe buān-ũ; iā bô-ũ õi chhié^{n}-
30 tȯh in tshut Pē kâi chhiú. Uá kũa Pē sĩ chėk.

31 Iû-thài nâng tsài khiėh-chiėh ài^{n}-kȧk I.

32 Iâ-sou tùi-in tap-tà^{n}, Uá tshông-tõ Pē ũ ke-ke hó-sṳ̄ pun nín thói^{n}; nín sĩ ũi-tiėh chí chià^{n}-kâi-sṳ̄ tî-chėk-

33 kiã^{n} chià^{n} lâi-kȧk uá? Iû-thài nâng tùi I tap-tà^{n}, Uń kȧk lṳ́ m̄-sĩ ũi-tiȧh hó-sṳ̄, sĩ ũi-tiȧh chhiàm-buáng; kũa in-ũi lṳ́ sĩ nâng, iáu chiũ tà^{n} ka-kī tsò Siãng-tì.

34 Iâ-sou tùi-in tap-tà^{n}, Tõ nín-kâi-lu̇t khá-m̄ ũ kì-tsài 35 tà^{n}, Uá ũ-tà^{n}, Nín sĩ siãng-tì? Jiȧk-sĩ Siãng-tì kâi tãu só thuân-kip kâi nâng I ũ-kiè in tsò siãng-tì (kia^{n}-tsṳ 36 iā put-lêng kói-tiāu), khá-sĩ Pẽ só-lip tsò-sià^{n} kũa só-sái lâi-jip-sì Chiá, nín chiũ ngí I, tà^{n} Lṳ́ sĩ chhiàm-buáng; 37 uân-khî uá ũ-tà^{n}, Uá sĩ Siãng-tì kâi Kiá^{n}? Jiȧk-sĩ uá 38 bô-kiâ^{n} uá Pẽ kâi sṳ̄, nín chiũ mài-sìn uá. Jiȧk-sĩ uá ũ-kiâ^{n}, sui-sĩ nín m̄-sìn uá, huân-liáu tiȧh-sìn só-kiâ^{n} kâi sṳ̄: sái-kàu nín õi tsai kũa õi hiáu Pẽ sĩ tõ uá, uá sĩ tõ Pẽ.

39 In chiũ tsài-tshũe ài^{n}-liȧh Iâ-sou: nā-sĩ I thut-tshut 40 in-kâi-chhiú chiũ khṳ̀. Iâ-sou chiũ tsài tshut--khṳ̀ kàu Iak-tãn gũa, kàu Iak-hân tõ khí-tsho si sói-lói kâi tī-41 hng; chiũ tõ-hṳ̄-kò khiã-khí. Ke-ke nâng chiũ lâi-chiũ I; chiũ tà^{n}, Iak-hân tou bô-kiâ^{n} ĩ-chiah, tãn-sĩ huâm 42 Iak-hân só-tà^{n} lũn chí-kâi-nâng hiá-ũe sĩ chin. Ke-ke nâng chiũ tõ-hṳ̄-kò sìn-kõu I.

11 Ũ chėk-kâi-nâng tì-pē^{n}, sĩ Pek-tã-nî kâi Lȧh-sat-lũ, chiũ-sĩ sȯk-tõ Má-lĩ-a kũa i chí-mũe Má-tã kâi hie^{n}-lí.
2 Sĩ chiang-ko buah Tsú, kũa chiang ka-kī thâu-mô chhit Tsú kâi kha, hṳ̄-kâi Má-lĩ-a, i-kâi hia^{n}-tĩ Lȧh-sat-lũ ũ 3 tì-pē^{n}. Kù-tshṳ́ i-kâi chí-mũe chiũ kià--khṳ̀ kāng Tsú tà^{n}, Tsú a, lṳ́ só ài-sieh kâi tì-pē^{n}.

4 Nā-sĩ Iâ-sou thia^{n}-kì^{n}, I chiũ tà^{n}, Chí-kâi-pē^{n} m̄-sĩ tì-sí, zûi-sĩ ũi-tiȧh Siãng-tì kâi iông-kuang, ài^{n} sái Siãng-tì kâi Kiá^{n} tshông chí-kâi-sṳ̄ tit-tiȧh iông-kuang.

5 Iâ-sou sĩ ài-sieh Má-tã, kũa i-kâi chí-mũe, kũa Lȧh-6 sat-lũ. Thia^{n}-kì^{n} Lȧh-sat-lũ pē^{n}, I hṳ̄-kâi sî-hāu chiũ 7 nā só-tõ kâi tī-hng nõ-jit kú. Aũ--liáu chiũ tùi mn̂g-8 thû tà^{n}, Nán tsài lâi-khṳ̀ Iû-thài. Mn̂g-thû tùi I tà^{n}, Sin-se^{n}, Iû-thài nâng ta^{n} chià^{n} tõ-tshũe ài^{n}-kȧk lṳ́; lṳ́ 9 huân ài^{n} tsài khṳ̀ hṳ̄-kò, mé? Iâ-sou tap-tà^{n}, Jit--kan khá m̄-sĩ ũ lȧk-kâi-sí, mé? Nâng jiȧk-sĩ jit--kan kiâ^{n}, i chiũ bõi that--tiȧh, uân-khî thói^{n}-kì^{n} chí sì-kài kâi

10 kng. Nā-sī nâng tháng-jiàk mê--kan kiâ^{n}, i chiũ that--tièh, uân-khî i lãi--tang bô-kng.

11 Iâ-sou tà^{n} chí chià^{n}-kâi-ūe: ãu iũ tùi-in tà^{n}, Nán-kâi phêng-iú Làh-sat-lũ ùt--khṳ̀-liáu; nā-sī uá lâi-khṳ̀, sĩ 12 ài^{n} sái i ùt-chhé^{n}. Mn̂g-thû in-tshṳ́ tùi I tà^{n}, Tsú a, 13 jiàk-sĩ ùt--khṳ̀, i chiũ pit-sĩ ũ kiù. Iâ-sou sĩ tà^{n} Làh-14 sat-lũ sí: nā-sĩ in sah-tsò sĩ tà^{n} ua^{n}-ùt. Kù-tshṳ́ Iâ-sou 15 chiũ hién-jiên kāng-in tà^{n}, Làh-sat-lũ sí--liáu. Uá m̄-chêng tõ hṳ́-kò, ũi-tièh nín kâi uân-kù uá sĩ hua^{n}-hí, in-ũi ài^{n} sái nín sìn; tsóng--sĩ nán lâi-khṳ̀ i--kò.

16 Kù-tshṳ́ To-má, hãu-tsò Ti-thú-má, tùi tâng-tsò mn̂g-thû kâi nâng tà^{n}, Nán iā lâi-khṳ̀ kāng I tsò-pû sí.

17 Chiè^{n}-se^{n} Iâ-sou lâi-kàu, chiũ tsai Làh-sat-lũ tsǹg tõ phûn í^{n}-keng̀ sì-jit kú liáu.

18 Pek-tã-nî sĩ kṳ̄n Iâ-lũ-sat-léng, iak ũ làk-lí hn̄g; 19 Iû-thài nâng--tang ke-ke nâng ũ lâi-sûn Má-tã, kũa 20 Má-lĩ-a, ài^{n} ũi-tièh in-kâi hia^{n}-tĩ lâi ua^{n}-ùe in. Chiè^{n}-se^{n} Má-tã thia^{n}-kì^{n} Iâ-sou lâi, chiũ khṳ̀ ngêng-chih I: 21 nā-sĩ Má-lĩ-a tõ tshù-lãi tsõ. Má-tã chiũ tùi Iâ-sou tà^{n}, Tsú a, lṳ́ jiàk-sĩ ũ tõ chí-kò, uá-kâi hia^{n}-tĩ chiũ bõi-sí. 22 Ta^{n} uá iā tsai lṳ́ put-lũn só-khiû Siãng-tì, Siãng-tì chiũ 23 ài^{n} pun lṳ́. Iâ-sou tùi-i tà^{n}, Lṳ́-kâi hia^{n}-tĩ chiang-ài^{n} 24 hòk-uàh. Má-tã tùi I tà^{n}, Uá tsai, tõ muàt-jit, hòk-uàh 25 kâi sî-hāu, i chiang-ài^{n} hòk-uàh. Iâ-sou tùi-i tà^{n}, Uá chiũ-sĩ hòk-uàh, uá iā sĩ se^{n}-miā^{n}: huâm sĩ-mih nâng 26 sìn-kõu uá, sui-jiên sí, huân-liáu pit se^{n}-uàh: iā huâm sĩ-mih nâng se^{n}-uàh, kũa sìn-kõu uá, ióng-kú chiũ pit 27 bõi-sí. Chí-kâi lṳ́ ũ sìn, mé? Má-tã tùi I tà^{n}, Tsú a, uá ũ: uá sìn lṳ́ sĩ Ki-tok, sĩ Siãng-tì kâi Kiá^{n}, chiũ-sĩ lâi-jìp sì-kài Chiá.

28 Tà^{n} chí-kâi-ūe liáu chiũ khṳ̀, àm-chē^{n} hàm i-kâi chí-29 mũe Má-lĩ-a, tà^{n}, Sin-se^{n} tõ chí-kò, tõ-hàm lṳ́. Má-lĩ-a 30 thia^{n}-kì^{n}, chiũ mé-mé khí, lâi-chiũ I. (Iâ-sou būe-chêng 31 jìp hie^{n}-lí, huân-sĩ tõ Má-tã ngõ--tièh I hṳ́-kâi-ũi.) Kù-tshṳ́ kāng Má-lĩ-a tsò-pû tõ tshù-lãi tõ ua^{n}-ùe i, hṳ́-hià^{n}-kâi Iû-thài nâng, chèk-ē thói^{n}-kì^{n} Má-lĩ-a mé-mé khí, liáu tshut--khṳ̀, chiũ tùe i, khue-tiā^{n} sĩ ài^{n}-khṳ̀ phûn-mõ^{n}--kò, ài^{n} nā hṳ́-kò thî-khàu.

32 Chiè^{n}-se^{n} Má-lĩ-a, lâi-kàu Iâ-sou só-tõ hṳ́-kâi-ũi, thói^{n}-kièn I, chiũ phak-lȯh tõ I kha-ẽ, tùi I tà^{n}, Tsú a, lṳ́
33 jiȧk-sĩ ũ tõ chí-kò, uá-kâi hia^{n}-tĩ chiũ bõi-sí. Iâ-sou chiè^{n}-se^{n} thói^{n}-kièn i tõ-khàu, kũa kāng-i tsò-pû lâi kâi Iû-thài nâng iā tõ-khàu, I sim-sîn kám-kek chiũ thàn-
34 tshoih, iũ ai-tõng, chiũ tà^{n}, Nín tsn̂g i tõ-tî-kò? In chiũ
35 tùi I tà^{n}, Tsú a, lâi-thói^{n}. Iâ-sou chiũ lâu mȧk-tsap.
36, 37 Iû-thài nâng chiũ tà^{n}, Thói^{n}, I ũ jiėh ài-sieh i! Nā-sĩ khî-tang ũ nâng tà^{n}, Chí-kâi nâng ũ sái hṳ́-kâi chhe^{n}-mê^{n}-nâng sang-mȧk kng, khá-sĩ bõi sái-kàu chí-kâi
38 nâng iā mién sí? Kù-tshṳ́ Iâ-sou sim--tang tsài thàn-
39 tshoih, chiũ lâi-kàu phûn-mõ^{n}. Phûn sĩ sua^{n}-huȧt, ũ chiėh tú--tõ-kò. Iâ-sou tà^{n}, Nín siu-khui chí-kâi-chiėh. Má-tã, chiũ-sĩ sí-nâng kâi chí-mũe, tùi Iâ-sou tà^{n}, Tsú a, ta^{n}
40 í^{n}-keng tshàu--liáu: uân-khî ũ sì-jit--liáu. Iâ-sou tùi-i tà^{n}, Uá khá-m̄ ũ kāng-lṳ́ tà^{n}, lṳ́ jiȧk-sĩ ũ sìn, chiũ pit-tiā^{n}
41 thói^{n}-kì^{n} Siāng-tì kâi iông-kuang, mé? Chiè^{n}-se^{n} in chiũ siu-khui hṳ́-kâi chiėh.

Iâ-sou chiũ kṳ́-khí mȧk, tà^{n}, Pẽ a, uá kám-siā lṳ́, lṳ́ ũ
42 thia^{n} uá. Uá iā tsai lṳ́ sî-sî thia^{n} uá: tãn-sĩ uá tà^{n} chí-kâi-ūe sĩ ũi-tiėh sì-ûi tõ-khiā kâi chèng-nâng, sái in sìn
43 lṳ́ ũ sái uá. Í^{n}-keng chiè^{n}-se^{n} tà^{n}, I chiũ tūa-sia^{n} hàm--
44 tà^{n}, Lȧh-sat-lũ, tshut--lâi. Sí-nâng chiũ tshut--lâi, kha-chhiú pȧk pòu-tiâu; mīn iā pau-kṳn. Iâ-sou chiũ tùi-in tà^{n}, Kāng-i kói, liáu hôi^{n} i khṳ̀.

45 Iû-thài nâng--tang ũ ke-ke nâng lâi-chiũ Má-lĩ-a, kũa
46 thói^{n}-kì^{n} Iâ-sou só-tsò kâi sṳ̄, chiũ sìn-kõu I. Nā-sĩ khî-tang ũ nâng tsò-in khṳ̀ Huap-lĩ-sài nâng--kò, chiang Iâ-sou só-tsò kâi sṳ̄ tà^{n} pun in tsai.

47 Kù-tshṳ́ chì-si chèng-thâu-nâng kũa Huap-lĩ-sài nâng tsũ-chip kong-hũe, chiũ tà^{n}, Nán tõ-tsò sĩ-mih-sṳ̄? uân-
48 khî chí-kâi nâng tõ-tsò ke-ke ĩ-chiah. Nán jiȧk-sĩ chiè^{n}-se^{n} kûi i khṳ̀, chèng-nâng chiũ pit-ài^{n} sìn-kõu I: Lô-má nâng chiũ pit-ài^{n} lâi tṳ̄-tiāu nán-kâi tī-hng kũa mîn-tsȯk.
49 Nā-sĩ khî-tang chėk-nâng, chiũ-sĩ Kai-a-huap, hṳ́-nî^{n} sĩ
50 tsò chì-si-chiáng, tùi-in tà^{n}, Nín sĩ tshuân bô-tsai, iā bô-siẽ^{n}, chėk-nâng ũi-tiėh mîn sí, mién tì tshuân mîn-tsȯk
51 mit-buâng, chiũ zú-kèng iah--tieh nín. I tà^{n} chí-kâi-ūe

m̄-sĩ tshut-tõ i ka-kī: sĩ in-ũi hṳ-nî^{n} tsò chì-si-chiáng chiũ ṳ̃-ngân Iâ-sou chiang-ài^{n} ũi-tiéh hṳ-kâi mîn-tsók sí; 52 iā put-tók ũi-tiéh hṳ-kâi mîn-tsók tiā^{n}; iũ-kèng ài^{n} chiang Siãng-tì sì-sùa^{n} kâi kiá^{n}-jî, sái in tsũ-chip tsò chék-ē.

53 Chièⁿ-seⁿ tshông-tõ hṳ-jit in chiũ kàu-niê^{n} ài^{n}-suah 54 Iâ-sou. Kù-tshṳ Iâ-sou bô tsài hién-jiên tõ Iû-thài nâng--tang iû-kiâ^{n}, chiũ tshông-tõ hṳ-kò khṳ̀ kàu kṳ̃n khuàng-iá kâi tī-hng, jip chék-kâi-siâ^{n} kiè-tsò Í^{n}-huap-liên; chiũ kāng I kâi mn̂g-thû tsò-pû nā hṳ-kò.

55 Iû-thài nâng kâi zũ-uát-tsoih kṳ̃n--liáu: chiũ ũ ke-ke nâng tõ tsoih-tsôi^{n} tshông-tõ kṳ-hie^{n} kâi tī-hng chiẽ^{n} 56 Iâ-lũ-sat-léng, sĩ lâi kiet-chẽng ka-kī. Chiè^{n}-se^{n} in chiũ tshūe Iâ-sou, khiā tõ tōi^{n}-tn̂g chiũ jī-ke siang kàu-niê^{n}, tà^{n}, Nín tsò-nî siẽ^{n}? khá-sĩ m̄-ài^{n} lâi-hù chí-kâi-tsoih, né? 57 Nā-sĩ chì-si chèng-thâu-nâng kũa Huap-lĩ-sài nâng ũ tshut-mẽng, tà^{n}, jiák-sĩ ũ nâng tsai Iâ-sou tõ-tî-kò, chiũ tiéh piáu-mêng, sái in hó liáh I.

12 Chiè^{n}-se^{n}, tõ zũ-uát-tsoih tsôi^{n} lák-jit, Iâ-sou chiũ lâi-kàu Pek-tã-nî. Iâ-sou tshông sí-nâng--tang só hók-uáh 2 kâi Láh-sat-lũ sĩ tõ hṳ-kò. Chiè^{n}-se^{n} in tõ hṳ-kò chiũ kāng Iâ-sou siet-siáh: Má-tã iā teng-tùe; nā-sĩ kāng Iâ-sou tâng-siáh kâi nâng Láh-sat-lũ sĩ tõ khî-tang.

3 Má-lĩ-a chiũ khiéh ná-tát ko, chì tien-tõng kâi, chék-kṳn, chiũ buah Iâ-sou kâi kha, chiang ka-kī kâi thâu-mô chhit I kâi kha: ko kâi hiang-bī chiũ tshong-múa^{n} tshù-lãi.

4 Nā-sĩ Ka-liák Iû-tã, sĩ Iâ-sou chék-kâi mn̂g-thû, chiang-5 lâi ài^{n}-bōi I kâi, chiũ tà^{n}, Chí-kâi-ko tsò-nî bô bōi sa^{n}-6 tsáp nié^{n} ngṳ̂n, lâi chín-chì phîn-khiông? I tà^{n} chí-kai-ũe, m̄-sĩ kù--tiéh phîn-khiông; sĩ in-ũi i tsò-tshát, chip 7 chî^{n}-tō, thau-khiéh hṳ-tói só-khn̂g kâi. Iâ-sou kù-tshṳ chiũ tà^{n}, Kûi i khṳ̀, i khn̂g chí-kâi-ko sĩ ṳ̃-pī uá mâi-8 tsn̂g kâi jit. In-ũi nín ũ phîn-khiông nâng tsong-kú kāng-nín tsò-pû; nā-sĩ uá nín chiũ bô tsong-kú ũ.

9 Chiè^{n}-se^{n} Iû-thài nâng--tang kâi sù-mîn chiũ thia^{n}-tsai Iâ-sou sĩ tõ hṳ-kò; iáu in chiũ lâi, put-tók sĩ ũi-tiéh

Iâ-sou tiā^{n}, iā sĩ in-ũi ài^{n}-thói^{n} I tshông-tõ sí-nâng--
10 tang só hók-uáh kâi Láh-sat-lũ. Nā-sĩ chì-si chèng-
11 thâu-nâng kàu-niê^{n} tsò-nî õi-tit iā suah Láh-sat-lũ; uân-
khî ũi-tiéh i kâi uân-kù tì-kàu Iû-thài nâng--tang ke-
ke nâng khṳ sìn-tshông Iâ-sou.

12 Kàu mùa-khí tãi-chèng-ke ũ ke-ke nâng lâi-hù tsoih,
13 chék thia^{n}-kì^{n} Iâ-sou ài^{n}-lâi-jip Iâ-lũ-sat-léng, chiũ khiéh
tsang-chhiū-ki, tshut-khṳ ngêng I, iā hàm--tà^{n}, Hô-sàn-
ná: Nguãn thoh Tsú miâ^{n} lâi Chiá, chiũ-sĩ Í^{n}-sek-liėt
uâng, tit--tiéh tsàn-múi.

14 Iâ-sou í^{n}-keng tshūe--tiéh lṳ̃-kiá^{n} chiũ tsõ tõ i sin-
15 chiē^{n}; zû só kì-tsài tà^{n}, Sûn kâi nńg-tsṳ́, mài-kia^{n}: lṳ̃-
16 kâi Uâng khiâ lṳ̃-kiá^{n} lâi. Chí chià^{n}-kâi-sṳ̄ chèng mn̂g-
thû khí-tsho m̄-hiáu: nā-sĩ kàu Iâ-sou tit iông-kuang
liáu, hṳ́-kâi sî-hāu in chiũ it-tit ũ chí-kâi-ūe kì-tsài lũn
Iâ-sou, iā it-tit in kúa^{n}-chin ũ kiâ^{n} chí chià^{n}-kâi-sṳ̄
thãi I.

17 Chiè^{n}-se^{n} Iâ-sou chêng-hàm Láh-sat-lũ tshut phûn lâi,
iā sái i tshông-tõ sí-nâng--tang hók-uáh, hṳ́-kâi sî-hāu
kāng Iâ-sou tsò-pû kâi chèng-nâng, ta^{n} chiũ tsò chèng-
18 kṳ̃. Tãi-chèng-ke iā sĩ ũi-tiéh chí-kâi uân-kù tshut--
khṳ ngêng Iâ-sou, uân-khî ũ thia^{n}-kì^{n} I ũ-kiâ^{n} chí-kâi
19 ĩ-chiah. Huap-lĩ-sài nâng kù-tshṳ́ jĩ-ke kàu-niê^{n}, tà^{n},
Nín thói^{n}, nín sĩ tshuân-bô i pōu: tshuân sì-kài khṳ tùe-
tshông I liáu.

20 Tùi tsoih-khî khí--lâi kèng-pài kâi nâng tsṳ-tang ũ
21 sù-kâi Hi-lĩ-nî nâng; chiè^{n}-se^{n} chí sù-nâng chiũ lâi-kì^{n}
Hui-lėk, chiũ-sĩ tshông-tõ Ka-lĩ-lĩ kâi Pek-sài-tã kâi,
22 chiũ khiû i, tà^{n}, Tsun-kè a, ún ài^{n}-kì^{n} Iâ-sou. Hui-lėk
chiũ lâi kāng An-tit-liėt tà^{n}: An-tit-liėt kũa Hui-lėk iā
lâi kāng Iâ-sou tà^{n}.

23 Iâ-sou tùi-in tap-tà^{n}, Jîn-tsṳ́ eng-kai tit iông-kuang
24 kâi sî-hāu kàu--liáu. Uá khak-sit kāng-nín tà^{n}, Chėk-
liáp-béh, jiák m̄-sĩ ka-láuh tõ thôu liáu sí, chiũ huân-
liáu ka-kī tua^{n}-liáp; nā-sĩ chì-kàu hṳ́-liáp sí, i chiũ kit-
25 sit ke-ke. Huâm sĩ-mih nâng sieh ka-kī kâi se^{n}-miā^{n},
i chiũ sit-tiâu se^{n}-miā^{n}; nā-sĩ huâm sĩ-mih nâng lóu ka-
kī kâi se^{n}-miā^{n} tõ chí-kâi sì-kài, i chiũ pó-tshûn kàu

26 ióng-se^{n}. Jiȧk-sĩ ũ nâng hȯk-hiȧh uá, i chiũ tiėh tùe-tshông uá; iáu uá só-tõ, hȯk-hiȧh uá kâi nâng iā pit-tiā^{n} tõ hṳ́-kò: jiȧk-sĩ ũ nâng hȯk-hiȧh uá, Pē chiũ pit-tiā^{n}
27 kùi-tõng i. Ta^{n} uá-kâi-sim iâu-tõng; uá iā ài^{n} tsò-nî tà^{n}, né? Pē a, kiù uá thut-tshut chí-kâi sî-hāu. Nā-sĩ
28 uá lâi kàu chí-kâi sî-hāu sĩ ũi-tiėh chí-kâi uân-kù. Pē a, nguān lṳ́ iông-kuang lṳ́-kâi miâ^{n}.

Chiè^{n}-se^{n} chiũ ũ sia^{n} tshông-tõ thi^{n} lâi, tà^{n}, Uá iā ũ
29 iông-kuang uá-kâi-miâ^{n}, iā ài^{n} tsài iông-kuang i. Kù-tshṳ́ tõ phâng-pi^{n} khiā kâi tāi-chèng-ke thia^{n}-kì^{n} chiũ tà^{n} sĩ lûi tân: ũ pȧt-nâng tà^{n}, Sĩ thien-sài kāng I tà^{n}-ūe.
30 Iâ-sou tap-tà^{n}, Chí-kâi-sia^{n} m̄-sĩ ũi-tiėh uá kâi uân-kù
31 chià^{n}-ũ, sĩ ũi-tiėh nín kâi uân-kù. Ta^{n} chí-kâi sì-kài siũ sím-phuàn--liáu: ta^{n} chí sì-kài kâi kun chiang-ài^{n} pĩ-
32 tȯk. Uá jiȧk-sĩ tshông-tõ tī-mīn kṳ́-khí, iā chiũ pit-
33 ài^{n} ín-tshūa chèng-nâng lâi chhin-kṳ̄n uá. Nā-sĩ Iâ-sou tà^{n} chí-kâi-ūe, sĩ piáu-mêng ka-kī chiang-ài^{n} sí sĩ tsò-nî sí kâi huap.

34 Kù-tshṳ́ chèng-nâng tùi I tap-tà^{n}, Ún tshông-tõ lu̇t-huap thia^{n}-tà^{n} Ki-tok tshûn kàu ióng-sì: iáu lṳ́ tsò-nî tà^{n}, Jîn-tsṳ́ pit pĩ kṳ́-khí? chí-kâi Jîn-tsṳ́ sĩ tî-tiâng, né?
35 Iâ-sou chiũ tùi-in tà^{n}, Kng huân-liáu ke lân-sî tõ nín--tang. Nín huân-liáu ũ chí-kâi kng chiũ tiėh-kiâ^{n}, mién tì-kàu hek-àm kip--tiėh nín: huâm sĩ-mih-nâng kiâ^{n} tõ
36 hek-àm tang, chiũ m̄-tsai ka-kī sĩ tùi tî-kò khṳ̀. Nín huân-liáu ũ chí-kâi kng tiėh sìn-kõu chí-kâi kng, sái nín õi sêng-tsò kng kâi kiá^{n}-jî.

Iâ-sou tà^{n} chí chià^{n}-kâi-ūe, liáu lī-khui, chiũ ṳ̀n-bûa, bô pun in thói^{n}-kì^{n}.

37 Sui-jiên Iâ-sou tõ in mīn-tsôi^{n} ũ kiâ^{n} chiè^{n}-tsōi ĩ-chiah,
38 in iā huân-liáu m̄-sìn I: sái-kàu soi^{n}-tsai-nâng Í^{n}-sài-a só-tà^{n} kâi ūe õi èng-ngiām; chiũ-sĩ tà^{n},

Tsú a, ún só-thuân kâi, tî-tiâng ũ sìn, né?
Tsú kâi chhiú hién-hīn, pun tî-tiâng thói^{n}-kì^{n}, né?

39 Kù-tshṳ́ in chià^{n} put-lêng sìn, uân-khî Í^{n}-sài-a iũ ũ tà^{n},
40 I ũ sái in-kâi mȧk chhe^{n}-mê^{n}, iā ũ sái in-kâi sim nguán-ngẽ^{n};
Mài in ēng in-kâi mȧk thói^{n}-kì^{n}, ēng in-kâi sim hiáu-ngõ,

Chiũ huán-hùe,
Uá chiũ ui-hó in.

41 Í^n-sài-a tà^n chí chià^n-kâi-ūe, sĩ uân-khî thói^n-kì^n I kâi
42 iông-kuang; chiũ lũn-sueh I. Tsóng--sĩ, liên-kũa chèng-thâu-nâng tsṳ-tang iā ũ ke-ke nâng sìn I; zûi-sĩ ũi-tie̍h Huap-lĩ-sài nâng chiũ bô jīn, khióng-ùi pĩ kek-tshut
43 hũe-tn̂g: uân-khî sĩ hàu^n tshú iông-kuang tõ nâng, tūa--kùe tshú iông-kuang tõ Siãng-tì.
44 Iâ-sou iâng-sia^n, tà^n, Huâm sĩ-mih-nâng sìn-kõu uá,
45 m̄-sĩ sìn-kõu uá, sĩ sìn-kõu sái uá Chiá. Iā huâm sĩ-mih-
46 nâng thói^n-kì^n uá, chiũ-sĩ thói^n-kì^n sái uá Chiá. Uá sĩ tsò kng lâi-ji̍p sì-kài--liáu, sái huâm sĩ-mih-nâng sìn-kõu
47 uá, mién kṳ tõ he̍k-àm. Iā jia̍k-sĩ ũ nâng thia^n uá-kâi-ūe, huân-liáu m̄-tsun-siú, uá bô sím-phuàn i: uân-khî uá
48 lâi m̄-sĩ lâi sím-phuàn sì-kài, sĩ lâi kiù sì-kài. Huâm sĩ-mih-nâng khì-tiāu uá, bô na̍p-siũ uá-kâi-ūe, chiũ ũ sím-phuàn i kâi: chiũ-sĩ uá só-káng kâi tāu, chí-kâi tõ mua̍t-
49 ji̍t chiũ sím-phuàn i. In-ũi uá m̄-sĩ tshut-tõ ka-kī lâi-káng; nā-sĩ sái uá kâi Pẽ, I ũ thoh-mẽng pun uá, tie̍h
50 tsò-nî tà^n, tie̍h tsò-nî káng. Uá iā tsai I kâi mẽng sĩ ióng-se^n: kù-tshṳ́ uá só-káng kâi ūe, sĩ zû Pẽ só kāng-uá tà^n kâi, uá chiũ chiè^n-se^n káng.

13 Kàu zũ-ua̍t-tsoih tsôi^n kâi sî-hāu, Iâ-sou tsai I kâi sî-hāu kàu--liáu, ka-kī tie̍h lĩ-khui chí-kâi sì-kài, lâi-khṳ̀ I Pẽ kò, í^n-keng ài-sieh I ka-kī kâi nâng, kṳ tõ sì-chiē^n
2 kâi, chiũ ài-sieh in kàu-búe. Tõ-chia̍h mê-hng kâi sî-hāu, mô-kúi í^n-keng sái Si-mn̂g kâi kiá^n, Ka-lia̍k Iû-tã,
3 sim-lāi siẽ^n ài^n-bōi Iâ-sou, Iâ-sou iā tsai Pẽ ũ chiang buān-ũ hù tõ ka-kī kâi chhiú, siãng-chhiá^n tsai ka-kī sĩ
4 tshông-tõ Siãng-tì tshut--lâi, iā ài^n-kui tõ Siãng-tì, chiũ tõ sia̍h--kan khí--lâi, thn̂g-tiāu ka-kī kâi sa^n; khie̍h-pòu
5 hâ-ie. Iáu chiũ tò-tsúi tshō tõ mīn-phûn, khí-chhiú lâi-sói mn̂g-thû kâi kha, iā chiang só-hâ kâi pòu lâi-chhit.
6 Chiè^n-se^n chiũ lâi-kàu Si-mn̂g Pí-tit. Pí-tit chiũ tùi
7 I tà^n, Tsú a, lṳ́ khá-sĩ lâi-sói uá-kâi kha, mé? Iâ-sou tùi-i tap-tà^n, Uá só-tsò kâi sṳ̄ lṳ́ chí-hûe m̄-tsai, kàu-āu
8 lṳ́ chiũ hiáu. Pí-tit tùi I tà^n, Lṳ́ tsong-kú bô hó sói uá-

kâi kha. Iâ-sou tùi-i tap-tà^n, Jia̍k-sī uá bô sói lṳ́, lṳ́
9 chiũ kāng-uá bô-hūn. Si-mn̂g Pí-tit tùi I tà^n, Tsú a,
10 put-to̍k uá-kâi kha, chhiú kũa thâu iā tie̍h. Iâ-sou tùi-i
tà^n, Sói-e̍k-hó kâi nâng put-kùe tie̍h-sói i-kâi kha, í^n-
keng tshuân-sin sī chheng-kiet: nín iā chheng-kiet, zûi-
11 sī bô lóng-tsóng õi. In-ũi Iâ-sou tsai sī tî-tiâng ài^n-bōi
I; kù-tshṳ́ chiũ tà^n, Nín bô lóng-tsóng chheng-kiet.

12 Chiè^n-se^n, í^n-keng sói in-kâi kha hó--liáu, Iâ-sou
chhēng-sa^n, tsài tsõ--lo̍h-khṳ̀, chiũ tùi-in tà^n, Uá só kāng-
13 nín tsò kâi sṳ̄ nín ũ hiáu, mé? Nín chheng uá, Sin-se^n,
kũa, Tsú: nín chiè^n-se^n tà^n iā tie̍h; in-ũi uá kúa^n-chin sī.
14 Chiè^n-se^n kì-sī uá, sī Tsú kũa Sin-se^n, ũ sói nín-kâi kha,
15 nín iā tie̍h jī-ke siang-thòi sói-kha. In-ũi uá ũ pun nín
mô^n-iē^n, sái nín zû uá só kāng-nín tsò kâi, iā tie̍h chiè^n-
16 se^n tsò. Uá khak-sit kāng-nín tà^n, Po̍k-jîn bōi tūa--
kùe i-kâi tsú-jîn; hõng-sài kâi iā bōi tūa--kùe sái i kâi.
17 Nín jia̍k-sī tsai chí chià^n-kâi-sṳ̄, iáu jia̍k-sī kiâ^n, chiũ
18 ũ hok. Uá tà^n chí-kâi-ūe m̄-sī lũn nín lóng-tsóng: uá
só-suán kâi uá chiũ tsai: tãn-sī ài^n-lâi èng-ngiām hṳ́-
kù kia^n-tsṳ, sī tà^n, Chia̍h uá-kháu-niê^n kâi nâng ũ kṳ́
19 kha-te^n lâi-that uá. Tshông-kim í^n-āu, sṳ̄ būe tsò-chiâ^n
uá chiũ soi^n kāng-nín tà^n, sái-kàu sṳ̄ tsò-chiâ^n--liáu nín
20 chiũ sìn uá kúa^n-chin sī. Uá khak-sit kāng-nín tà^n,
Huâm sī-mih-nâng chiap-na̍p uá só-sái kâi nâng chiũ-
sī chiap-na̍p uá; iā huâm sī-mih-nâng chiap-na̍p uá iā
sī chiap-na̍p sái uá Chiá.

21 Iâ-sou í^n-keng tà^n chí-kâi-ūe, sim-sîn iâu-pùa m̄-ua^n,
chiũ chèng-kṳ̃, tà^n, Uá khak-sit kāng-nín tà^n, nín--tang
22 che̍k-nâng chiang-ài^n bōi uá. Chèng mn̂g-thû jī-ke
23 siang-thói^n, tõ-gî sī tà^n tî-tiâng. Iâ-sou kâi mn̂g-thû--
tang ũ che̍k-kâi, sī Iâ-sou só ài-sieh kâi, tsõ tõ sia̍h--
24 kan khùa tõ Iâ-sou kâi heng-huâi. Só-í^n Si-mn̂g Pí-tit
chiũ hiàng-i tak-thâu, tùi-i tà^n, Lṳ́ chhiá^n-tà^n, I só-chí
25 kâi sī tî-tiâng. I hiè^n-se^n uá tõ Iâ-sou kâi heng, chiũ
26 mn̄g I, tà^n, Tsú a, sī tî-tiâng? Iâ-sou chiũ tap-tà^n, Uá
ài^n-ùn che̍k-kò pun i chia̍h, hṳ́-kâi chiũ-sī. Chiè^n-se^n,
í^n-keng ùn che̍k-kò, chiũ khie̍h-pun Ka-lia̍k nâng, Si-
27 mn̂g kâi kiá^n, Iû-tā. I siũ hṳ́-che̍k-kò ãu hṳ́-tsûn Sat-

tãn chiũ jip i-kâi-sim. Iâ-sou chiũ tùi-i tà^{n}, Lṳ́ só-tsò
28 kâi, tiėh mé-mé tsò. Siáh-tsõ--kan bô-nâng tsai sĩ ũi-
29 tiėh tsò-nî chià^{n} kãng-i tà^{n} chí-kâi-ūe. Uân-khî ũ nâng
siẽ^{n}-tsò sĩ in-ũi Iû-tã chip chî^{n}-tō, Iâ-sou sĩ kãng-i tà^{n},
Tiėh-bói nán tsò-tsoih só su-ēng kâi muėh; hók-sĩ tiėh
30 chín-chì phîn-khiông. Chiè^{n}-se^{n}, Iû-tã í^{n}-keng siũ hṳ́-
chėk-kò chiáh-muėh, sûi-chiet chiũ tshut--khṳ̀: tng-sî
í^{n}-keng sĩ mê-àm.

31 Kàu Iû-tã tshut--khṳ̀-liáu, Iâ-sou chiũ tà^{n}, Ta^{n} Jîn-
tsṳ́ tit iông-kuang, liáu, Siãng-tì tshông-tõ I iã tit iông-
32 kuang; Siãng-tì iã ài^{n} chiang ka-kī lâi iông-kuang Jîn-
33 tsṳ́, siãng-chhiá^{n} sái I sûi-chiet tit iông-kuang. Siáu-
tsṳ́ a, uá huân-liáu ke lân-sî kãng-nín tâng-tõ. Nín
chiang-ài^{n} chhîm-tshūe uá: iã zû uá soi^{n} tùi Iû-thài
nâng só-tà^{n}, Uá só-khṳ̀ kâi tī-hng, nín bõi-tit kàu; ta^{n}
34 uá iã sĩ chiè^{n}-se^{n} kãng-nín tà^{n}. Uá ũ sin kâi kài-mẽng
pun nín, chiũ-sĩ nín tiėh jī-ke siang-ài; chėk-zû uá ũ ài-
35 sieh nín, nín iã tiėh jī-ke siang-ài. Tháng-jiák nín ũ
jī-ke siang-ài, tshông chiè^{n}-se^{n} chèng-nâng chiũ tsai nín
sĩ uá-kâi mñg-thû.

36 Si-mñg Pí-tit tùi I mñg--tà^{n}, Tsú a, lṳ́ ài^{n}-khṳ̀ tî-kò?
Iâ-sou tap-tà^{n}, Uá só-khṳ̀ kâi tī-hng, lṳ́ hīn-kim bõi-tit
37 tùe uá khṳ̀; tsóng--sĩ chiang-lâi lṳ́ chiũ ài^{n}-tùe. Pí-tit
tùi I mñg--tà^{n}, Tsú a, uá tsò-nî bõi-tit chí-hûe tùe lṳ́?
38 Uá ài^{n} ũi-tiėh lṳ́ siá-tiāu uá-kâi se^{n}-miā^{n}. Iâ-sou tap-
tà^{n}, Lṳ́ ài^{n} ũi-tiėh uá siá-tiāu lṳ́-kâi se^{n}-miā^{n}, hé^{n}? Uá
khak-sit kãng-lṳ́ tà^{n}, Koi būe-thî, lṳ́ pit-tiā^{n} sa^{n}-tshṳ̀
bô-jīn uá.

14 Nín-kâi sim mài iâu-tõng: nín sìn-kõu Siãng-tì, iã
2 tiėh sìn-kõu uá. Tõ uá Pẽ kâi tshù ũ ke-ke kṳ-só; jiák-
sĩ bô, uá chiũ pit-ũ kãng-nín tà^{n}; uân-khî uá sĩ khṳ̀
3 kãng-nín ṳ̃-pī tī-hng. Jiák-sĩ uá khṳ̀ kãng-nín ṳ̃-pī tī-
hng, uá chiũ tsài-lâi, chiap-náp nín lâi-chiũ uá; sái-kàu
4 uá só-tõ kâi tī-hng, nín iã õi tõ hṳ́-kò. Uá só-khṳ̀ kâi
tī-hng, nín iã pat-lōu.

5 To-má tùi I tà^{n}, Tsú a, ún m̄-tsai lṳ́ sĩ khṳ̀ tî-kò; tsò-
6 nî õi pat-lōu, né? Iâ-sou tùi-i tà^{n}, Uá sĩ lōu, kũa chin-

lí, kũa se^{n}-miā^{n}: jia̍k m̄-sĩ tùi uá lâi chiũ bô-nâng õi
7 chhin-kṳ̃n Pẽ. Nín jia̍k-sĩ ũ pat uá, chiũ pit-tiā^{n} iā ũ pat
uá-kâi Pẽ: tshông-kim í^{n}-ãu nín chiũ pat I, iā chêng-ũ
thói^{n}-kièn I.
8 Hui-le̍k tùi I tà^{n}, Tsú a, pun ún thói^{n}-kì^{n} Pẽ, ún chiũ
9 tsok--liáu. Iâ-sou tùi-i tà^{n}, Hui-le̍k a, Uá khá-sĩ ũ chiè^{n}-
kú kāng-nín tsò-pû tõ, iáu lṳ́ huân-būe pat uá, hé^{n}?
huâm sĩ-mih-nâng ũ thói^{n}-kì^{n} uá, chiũ-sĩ ũ thói^{n}-kì^{n} Pẽ;
10 lṳ́ tsò-nî tà^{n}, Pun ún thói^{n}-kì^{n} Pẽ, né? Uá tõ Pẽ, Pẽ tõ
uá, lṳ́ khá-sĩ m̄-sìn, hó^{n}? uá só kāng-nín tà^{n} kâi ūe m̄-sĩ
tshut-tõ uá ka-kī lâi-káng: sĩ Pẽ kṳ tõ uá chiũ kiâ^{n} I kâi
11 sṳ̄. Nín tie̍h-sìn uá sĩ tõ Pẽ, Pẽ iā tõ uá: jia̍k-sĩ bô sìn,
12 chiũ tie̍h ũi-tie̍h só-kiâ^{n} kâi sṳ̄ lâi-sìn uá. Uá khak-sit
kāng-nín tà^{n}, Huâm sĩ-mih-nâng sìn-kõu uá, uá só-tsò
kâi sṳ̄ i iā pit-tiā^{n} chiang-ài^{n} tsò; kũa chiang-ài^{n} tsò-
sṳ̄ tūa--kùe chí-chià^{n}-kâi; uân-khî uá ài^{n}-khṳ̀ Pẽ--kò.
13 Siāng-chhiá^{n} nín thoh uá-miâ^{n} huâm só ài^{n}-khiû kâi, uá
chiũ ài^{n} tsò-chiâ^{n}, sái-kàu Pẽ tshông-tõ Kiá^{n} tit--tie̍h
14 iông-kuang. Nín jia̍k-sĩ thoh uá-miâ^{n} ũ só-khiû kâi, uá
chiũ pit-tiā^{n} tsò-chiâ^{n} chí-kâi.
15 Nín jia̍k-sĩ ài-sieh uá, nín chiũ pit-jiên siú uá-kâi-
16 mẽng. Uá iā ài^{n}-khiû Pẽ, I chiũ ài^{n} lêng-gūa sṳ̄ Pó-hũi-
sṳ khṳt nín, sái-kàu I hó kāng-nín tâng-tõ kàu ióng-kú,
17 chiet-sĩ chin-lí kâi Sîn: sì-kan put-lêng chiap-na̍p I;
uân-khî bô thói^{n}-kièn I, iā m̄-pat I: nín pat I; uân-khî
18 I kāng-nín tâng-kṳ, iā pit ài^{n} tõ nín lãi--tang. Uá pit
bô pàng-tiāu nín zû kou-jî hiè^{n}-se^{n}: uá ài^{n}-lâi nín--kò.
19 Tsài ke lân-sî, sì-kan chiũ bô tsài thói^{n}-kì^{n} uá; zûi-sĩ nín
20 thói^{n}-kì^{n} uá: in-ũi uá se^{n}-ua̍h, nín iā pit se^{n}-ua̍h. Kàu
hṳ̄-jit nín chiũ tsai uá sĩ tõ uá-kâi Pẽ, nín iā tõ uá, uá iā
21 tõ nín. Huâm sĩ-mih-nâng tit--tie̍h uá-kâi-mẽng, iáu
chiũ tsun-siú, sĩ chí-kâi ài-sieh uá: iā huâm sĩ-mih-nâng
ài-sieh uá, i iā pit pun uá-kâi Pẽ só ài-sieh, uá iā ài^{n} ài-
sieh i, iũ chiang ka-kī hién-hīn pun i.
22 Iû-tā chiũ mn̂g Iâ-sou (m̄-sĩ Ka-lia̍k kâi Iû-tā̤), chiũ
tà^{n}, Tsú a, sĩ ũi-tie̍h tsò-nî lṳ́ chià^{n} ài^{n} hién-hīn pun ún
thói^{n}, bô pun sì-kài thói^{n}, né?
23 Iâ-sou tùi-i tap-tà^{n}, Jia̍k-sĩ ũ nâng ài-sieh uá, i chiũ

pit tsun-siú uá-kâi tãu: uá-kâi Pẽ chiũ pit-tiā^{n} ài-sieh i,
24 ún chiũ ài^{n}-lâi i--kò, kāng-i tsò-pû kṳ-tsũ. Huâm sĩ-mih-nâng bô ài-sieh uá, i chiũ bô siú uá-kâi-ũe: siãng-chhiá^{n} nín só-thia^{n} kâi tãu m̄-sĩ uá-kâi, sĩ sái uá tsṳ Pẽ kâi tãu.

25 Uá huân-liáu kāng-nín tâng-tõ chiũ ũ kāng-nín tà^{n}
26 chí chià^{n}-kâi-ũe. Nā-sĩ Pó-hũi-sṳ, chiũ-sĩ Sià^{n}-sîn, sĩ Pẽ ũi-tiéh uá-kâi-miâ^{n} só ài^{n} khién-sái kâi, I chiang-ài^{n} kà nín kak-sṳ̄, sái nín it-tit huâm uá só kāng-nín tà^{n} kâi
27 ũe. Uá chiang phêng-an zũi pun nín; uá-kâi phêng-an uá pun nín: uá pun nín, m̄-sĩ àn sì-kài pun nín hià^{n}-se^{n}.
28 Nín-kâi sim mài iâu-tõng, iā mài kia^{n}-kũ. Nín chêng-thia^{n} uá só kāng-nín tà^{n} kâi ũe, tà^{n}, Uá ài^{n} lĩ-khui, ãu ài^{n} tsài lâi-kàu nín--kò. Nín jiák-sĩ ũ ài-sieh uá, chiũ pit-tiā^{n} hua^{n}-hí uá khṳ̀ Pẽ--kò: uân-khî Pẽ sĩ tũa--kùe
29 uá. Ta^{n} sṳ̄ būe tsò-chiâ^{n} tsṳ-tsôi^{n} uá chiũ ũ kāng-nín tà^{n}, sái-kàu sṳ̄ tsò-chiâ^{n}--liáu nín chiũ õi sìn.

30 Uá í^{n}-ãu bô tsài kāng-nín tà^{n} tsōi-ũe, in-ũi sì-kài kâi
31 kun ài^{n}-kàu--liáu: i tõ uá iā bô só-ũ; zûi-sĩ in-ũi ài^{n} sái sì-kài tsai uá ài-sieh Pẽ, iā zû Pẽ só-mẽng uá, uá chiũ hià^{n}-se^{n} tsò. Khí--lâi, nán lâi-khṳ̀.

15 Uá sĩ chin phû-thô-chhiũ, uá-kâi Pẽ sĩ hn̂g-tsú.
2 Uá--tang tsùa^{n}-kâi-ki huâm bô kit-kúe^{n} kâi, I chiũ tṳ̂-tiãu: iā huâm õi kit-kúe^{n} kâi I chiũ siu-kàu chiá^{n}-kiet,
3 sái i õi kit-kúe^{n} zú-ke. Ta^{n} nín ũi-tiéh uá só thuân-pun
4 nín kâi tãu í^{n}-keng sĩ kiet-chẽng--liáu. Nín tiéh-kṳ tõ uá, uá iā kṳ tõ nín. Chhin-chhiẽ^{n} chhiũ-ki jiák-sĩ bô kṳ tõ phû-thô-chhiũ, chiũ put-lêng tshut-tõ ka-kī kit-kúe^{n};
5 nín jiák-sĩ bô kṳ tõ uá iā sĩ chià^{n}-se. Uá sĩ phû-thô-chhiũ, nín sĩ chhiũ-ki: Huâm sĩ-mih-nâng kṳ tõ uá, iā uá kṳ tõ i, chí-kâi chiũ kit-kúe^{n} tsōi, uân-khî nín jiák-sĩ
6 kāng-uá keh-khui chiũ bô só lêng-ûi. Jiák-sĩ ũ nâng bô kṳ tõ uá, i sĩ chhin-chhiẽ^{n} chhiũ-ki pĩ kák-tiãu tõ gũa, chiũ kou-ta; nâng siu-bûa--lâi, kák-lóh húe, chiũ sie-
7 tiãu. Nín jiák-sĩ kṳ tõ uá, kũa uá-kâi-ũe kṳ tõ nín, huâm nín só-ài^{n}--kâi hó-khiû, chiũ pit-tiā^{n} kāng-nín

8 tsò-chiâⁿ. Sĩ chièⁿ-seⁿ uá-kái Pẽ chiàⁿ tshông-tõ nín tit iông-kuang, chiũ-sĩ nín kit-kúeⁿ tsõi; iā chiũ sêng-tsò uá-kâi mn̂g-thû.

9 Zû Pẽ ũ ài-sieh uá, uá iā ũ ài-sieh nín: nín tiėh-kṳ tõ
10 uá-kâi ài-sieh. Nín jiák-sĩ siú uá-kâi-mẽng, chiũ pit kṳ tõ uá-kâi ài-sieh; tǹg-zû uá ũ siú uá Pẽ kâi mẽng, iā kṳ tõ I kâi ài-sieh.

11 Uá ũ kāng-nín tàⁿ chí chiàⁿ-kâi-ūe sĩ àiⁿ sái-kàu uá-kâi hí-lák õi tshûn tõ nín-kâi-sim, iā sái-kàu nín-kâi hí-
12 lák õi îⁿ-múaⁿ. Chí-kâi sĩ uá-kâi-mẽng, chiũ-sĩ nín tiėh
13 jī-ke siang-ài, tǹg-zû uá ũ ài-sieh nín chėk-iẽⁿ. Nâng ũi-tiėh i-kâi phêng-iú siá-tiāu seⁿ-miāⁿ, bô nâng ũ ài-sieh
14 tūa--kùe chí-kâi. Tháng-jiák nín tsò uá só-mẽng nín
15 kâi sṳ̄, nín chiũ-sĩ tsò uá-kâi phêng-iú. Tshông-kim íⁿ-āu uá bô kiè nín tsò pók; uân-khî pók m̄-tsai i-kâi tsú-jîn só-tsò kâi sṳ̄: nā-sĩ uá ũ kiè nín tsò phêng-iú; in-ũi huâm uá tshông-tõ uá-kâi Pẽ só-thiaⁿ kâi, uá ũ tàⁿ pun
16 nín tsai. Nín m̄-chêng suán uá, sĩ uá ũ suán nín, iā ũ lip nín, sái nín khṳ̀ kit-kúeⁿ, iā sái-kàu nín-kâi kúeⁿ tit--tiėh kú-tshûn: sĩ àiⁿ sái-kàu nín huâm só thoh uá-miâⁿ
17 lâi-khiû Pẽ kâi, I chiũ sṳ̄-pun nín. Uá mẽng nín chí chiàⁿ-kâi-sṳ̄, sĩ àiⁿ sái nín jī-ke siang-ài.

18 Jiák-sĩ sì-kài lóu nín, nín tsai i būe-ũ lóu nín soiⁿ ũ
19 lóu uá. Jiák-sĩ nín ũ sók-tõ sì-kài, sì-kài chiũ pit ũ ài-sieh nín, thóiⁿ-tsò i ka-kī kâi nâng: nā-sĩ nín m̄-sĩ sók-tõ sì-kài, huán-tńg uá ũ suán nín thut-lī sì-kài, kù-tshṳ́
20 sì-kài chiũ lóu nín. Nín tiėh it-tit uá só kāng-nín tàⁿ hṳ́-kù-ūe, Pók-jîn bõi tūa--kùe i-kâi tsú-jîn. In kì-sĩ ũ khún-tók uá, chiũ pit chiang-àiⁿ khún-tók nín; jiák-sĩ ũ tsun-siú uá-kâi tāu, iā chiũ pit chiang-àiⁿ tsun-siú
21 nín kâi. Nā-sĩ in pit-tiāⁿ ũi-tiėh uá-miâⁿ kâi uân-kù, chiang-àiⁿ ēng chėk-khài chí tsùaⁿ-kâi-sṳ̄ lâi-thāi nín,
22 chiũ-sĩ in-ũi in m̄-pat sái uá Chiá. Jiák-sĩ uá m̄-chêng lâi kāng-in káng-lũn, in chiũ bô-tsũe: nā-sĩ taⁿ in-kâi-
23 tsũe bô hó tshui-úi--liáu. Huâm sĩ-mih-nâng lóu uá, iā
24 chiũ lóu uá-kâi Pẽ. Jiák-sĩ uá m̄-chêng tõ in--tang kiâⁿ-sṳ̄ sĩ bô-pát-nâng só-kiâⁿ kâi, in chiũ bô-tsũe: nā-sĩ taⁿ
25 uá kũa uá-kâi Pẽ, in iā ũ thóiⁿ-kìⁿ, iā ũ lóu. Zûi-sĩ chièⁿ-

se^{n} lâi èng-ngiām in-kâi huap-lu̍t tsṳ-tang só kì-tsài--tà^{n}, In bô uân-kù chiũ lóu uá.

26 Nā-sĩ kàu Pó-hũi-sṳ lâi, chiũ-sĩ uá tshông-tõ Pẽ--kò só ài^{n}-sái kàu nín--kò, chiũ-sĩ tshông-tõ Pẽ tshut--lâi chin-lí kâi Sîn, I pit chiang-ài^{n} ũi-tie̍h uá tsò chèng-kṳ̃: nín iā sĩ tsò chèng-kṳ̃, uân-khî nín tsṳ̃ khí-tsho chêng kāng-uá tâng-tõ.

16 Uá ũ kāng-nín tà^{n} chí chià^{n}-kâi-ūe, ài^{n}-sái nín mién
2 tì-kàu tsó-gāi. Nâng chiang-ài^{n} kek nín tshut chià^{n}-kâi hũe-tn̂g: siāng-chhiá^{n} sî-hāu ài^{n}-kàu chiũ-sĩ huâm sĩ-mih-nâng suah nín, chiũ pit siē^{n}-tsò sĩ hók-sṳ̄ Siāng-
3 tì. In chiang-ài^{n} tsò chí chià^{n}-kâi-sṳ̄ sĩ in-ũi m̄-pat Pẽ,
4 iā m̄-pat uá. Nā-sĩ uá ũ kāng-nín tà^{n} chí chià^{n}-kâi-sṳ̄, sái-kàu hṳ́-kâi sî-hāu kàu--liáu, nín chiũ it-tit uá ũ soi^{n} kāng-nín tà^{n}. Uá tõ khí-tsho m̄-chêng kāng-nín tà^{n}
5 chí chià^{n}-kâi-sṳ̄, in-ũi uá kāng-nín tâng-tõ. Nā-sĩ ta^{n} uá kui tõ sái uá Chiá; nín--tang iā bô nâng mn̄g uá, tà^{n},
6 Lṳ́ sĩ khṳ̀ tî-kò? Tān-sĩ, in-ũi uá ũ kāng-nín tà^{n} chí chià^{n}-kâi-ūe, nín chiũ múa^{n}-sim iu-būn.

7 Nā-sĩ uá kāng-nín tà^{n} chin-sit, uá khṳ̀ sĩ nín-kâi lĩ-iah: in-ũi uá jia̍k-sĩ bô-khṳ̀, Pó-hũi-sṳ chiũ bô-lâi nín--kò,
8 jia̍k-sĩ uá khṳ̀, uá chiũ ài^{n}-sái I lâi nín--kò. Kàu I lâi--liáu I pit-ài^{n} ũi-tie̍h tsũe, kũa ngĩ, kũa sím-phuàn, sái
9 sì-kài hók-tsũe: ũi-tie̍h tsũe, uân-khî in bô sìn-kõu uá;
10 ũi-tie̍h ngĩ, uân-khî uá khṳ̀ Pẽ--kò, nín iā bô tsài thói^{n}--
11 tie̍h uá; ũi-tie̍h sím-phuàn, uân-khî chí sì-kài kâi kun ũ siũ sím-phuàn--liáu.

12 Uá huân-liáu ũ ke-ke-ūe ài^{n} kāng-nín tà^{n}, nā-sĩ nín
13 hīn-kim put-lêng niá^{n}-siũ. Nā-sĩ tán-kàu chin-lí kâi Sîn lâi--liáu, I chiũ ài^{n} kāng-nín tshūa-lōu sái nín jip kak-iē^{n} chin-lí: uân-khî I m̄-sĩ tshông-tõ ka-kī chià^{n} lâi-tà^{n}: zûi-sĩ I huâm ũ só-thia^{n} kâi sṳ̄, chiũ ài^{n}-tà^{n} chí-kâi:
14 I iā ài^{n}-pò nín tsai chiang-lâi kâi sṳ̄. I ài^{n} iông-kuang
15 uá: uân-khî I ài^{n} chiang uá-kâi-sṳ̄ lâi-pò nín tsai. Huâm Pẽ só-ũ kâi lóng-tsóng sĩ uá-kâi: kù-tshṳ́ uá chià^{n}-ũ tà^{n},
16 chin-lí kâi Sîn ài^{n} chiang uá-kâi-sṳ̄ lâi-pò nín tsai. Ke

lân-sî, nín chiũ bô tsài thói^{n}--tièh uá; iũ tsài ke lân-sî, nín chiũ chiang-ài^{n} thói^{n}-kì^{n} uá.

17 I kâi mn̂g-thû--tang kù-tshṳ́ ũ nâng jī-ke kàu-niê^{n}, tà^{n}, I só kāng-ún tà^{n}, Ke lân-sî, nín chiũ bô thói^{n}--tièh uá; iũ tsài ke lân-sî, nín chiũ chiang-ài^{n} thói^{n}-kì^{n} uá: iũ tà^{n}, Uân-khî uá khṳ̀ Pē--kò, chí chià^{n}-kâi-ūe sĩ tsò-nî, né?
18 In kù-tshṳ́ chiũ tà^{n}, I só-tà^{n}, Lân-sî, chí-kâi-ūe sĩ tsò-nî,
19 né? Uń m̄-hiáu I só-tà^{n}. Iâ-sou thói^{n}-tshut in-kâi sim sĩ ài^{n}-mn̄g I, chiũ tùi-in tà^{n}, Nín khá-sĩ jī-ke tō-mn̄g lũn uá só-tà^{n} chí-kâi-ūe, Ke lân-sî, nín chiũ bô thói^{n}--tièh uá, iũ tsài ke lân-sî, nín chiũ chiang-ài^{n} thói^{n}-kì^{n} uá, sĩ--
20 mé? Uá khak-sit kāng-nín tà^{n}, Nín chiang-ài^{n} thî-khàu ai-sia^{n}, nā-sĩ sì-kài chiang-ài^{n} hí-làk: nín pit chiang-ài^{n} iu-būn, nā-sĩ nín-kâi iu-būn chiang-ài^{n} pièn-tsò hí-
21 làk. Hũ-jîn lîm-súa^{n} chiũ iu-būn, uân-khî i-kâi sî-hāu kàu--liáu; tān-sĩ kiá^{n} se^{n}-tshut-sì--liáu, i chiũ bô tsài liām--tièh i-kâi thià^{n}-khóu, uân-khî ũ hua^{n}-hí ũi-tièh
22 kâi-nâng se^{n}-tshut-sì. Chiè^{n}-se^{n} nín ta^{n} iā ũ iu-būn: nā-sĩ uá ài^{n} tsài-kì^{n} nín, nín-kâi-sim chiũ hí-làk, nín-kâi hí-
23 làk iā bô nâng kāng-nín chhié^{n}-tiāu. Kàu hṳ́-jit nín chiũ bô mn̄g uá tî-kâi. Uá khak-sit kāng-nín tà^{n}, Nín jiàk-sĩ ũ só-khiû Pē kâi, I pit-tiā^{n} ũi-tièh uá-kâi miâ^{n}
24 chiũ ài^{n} sṳ̀-pun nín. Kàu-ta^{n} nín m̄-chêng thoh uá-miâ^{n} lâi-khiû tî-kâi: tièh-khiû, chiũ pit-ũ niá^{n}-siũ, sái-kàu nín-kâi hí-làk õi múa^{n}-tsok.

25 Uá ũ ēng phì-zũ kāng-nín tà^{n} chí chià^{n}-kâi-sṳ̄: sî-hāu ài^{n}-kàu, uá chiũ bô tsài ēng phì-zũ kāng-nín tà^{n}, sĩ ài^{n}
26 hién-mêng lũn Pē pun nín tsai. Kàu hṳ́-jit nín chiũ ài^{n} thoh uá-miâ^{n} lâi-khiû: uá iā m̄-sĩ tà^{n} uá ài^{n} thòi-nín
27 khiû Pē; uân-khî Pē ka-kī ài-sieh nín, in-ũi nín ũ ài-sieh
28 uá, iā ũ-sìn uá sĩ tshông-tō Pē tshut--lâi. Uá tshông-tō Pē tshut--lâi, chiũ lâi jip-sì: ta^{n} uá tsài lī-khui sì-kài, lâi-khṳ̀ Pē--kò.

29 I kâi mn̂g-thû tà^{n}, Ta^{n} lṳ́ sĩ hién-mêng lâi-tà^{n}, m̄-sĩ
30 ēng phì-zũ lâi-tà^{n}. Ta^{n} ún tsai lṳ́ sĩ bô só put-tsai, iā mién-ēng nâng lâi-mn̄g lṳ́: tshông chiè^{n}-se^{n} ún chiũ sìn lṳ́ sĩ tshông-tō Siāng-tì tshut--lâi.

31, 32 Iâ-sou tùi-in tap-tà^{n}, Ta^{n} nín ũ-sìn, mé? Ta^{n} sî-hāu

ài^{n}-lâi, siãng-chhiá^{n} kàu--liáu, chiũ nín ài^{n} sì-sùa^{n}, kak-kak kui tõ ka-kī--kò, pàng-tiãu uá tók-tõ: tsóng--sĩ uá 33 iã bõi tók-tõ, uân-khî Pẽ kãng-uá tâng-tõ. Uá ũ kãng nín tà^{n} chí chià^{n}-kâi-ũe, sái-kàu nín tshông-tõ uá tit-tiėh phêng-an. Tõ sì-kài nín ũ kan-khóu: nã-sĩ nín tiėh pàng-tá^{n}; uá ũ iâ^{n}--kùe sì-kài, liáu.

17 Iâ-sou tà^{n} chí chià^{n}-kâi-ũe, liáu kṳ́-mák hiàng-thi^{n}, chiũ tà^{n}, Pẽ a, sî-hãu kàu--liáu: nguãn lṳ́ iông-kuang lṳ́-2 kâi Kiá^{n}, sái-kàu Kiá^{n} õi iông-kuang lṳ́: chék-zû lṳ́ ũ thoh-khuân pun I, lâi tî-lí huâm ũ hueh-nėk kâi, sái-kàu 3 huâm lṳ́ só-pun I kâi, I chiũ hó pun in ióng-se^{n}. Chí-kâi chiũ-sĩ ióng-se^{n}, chiũ-sĩ in õi pat lṳ́, sĩ tók-it kâi chin 4 Siãng-tì, kũa lṳ́ só-sái Kâi, chiũ-sĩ Iâ-sou Ki-tok. Uá í^{n}-keng tsò-chiâ^{n} lṳ́ só thoh uá tsò kâi sṳ̄, chiũ iông-kuang 5 lṳ́ tõ tī-chiē^{n}. Ta^{n}, Pẽ a, nguãn lṳ́ sái uá kãng-lṳ́ tâng-ũ iông-kuang, chiũ-sĩ tshông būe-ũ sì-kài tsṳ-tsôi^{n} uá kãng-lṳ́ tâng-ũ kâi iông-kuang.

6 Lṳ́ só pun uá tshut-tõ sì-kan kâi nâng, uá ũ chiang lṳ́-kâi-miâ^{n} hién-mêng pun in tsai: in pńg sĩ lṳ́-kâi, lṳ́ iã ũ chiang-in lâi-pun uá; in iã ũ tsun-siú lṳ́-kâi tãu. 7 Ta^{n} in tsai huâm lṳ́ só pun uá kâi chék-khài sĩ tshông-8 tõ lṳ́--kò lâi: in-ũi lṳ́ só pun uá kâi ũe uá ũ pun-khṳt in; in iã ũ thia^{n}-siũ, iã ũ-tsai uá khak-sit sĩ tshông-tõ 9 lṳ́--kò lâi, iã sìn sĩ lṳ́ ũ sái uá. Uá ũi-tiėh in khî-táu; uá bô ũi-tiėh sì-kài khî-táu, zûi-sĩ ũi-tiėh lṳ́ só pun uá kâi 10 nâng; uân-khî in sĩ sók-tõ lṳ́: iã huâm uá-kâi-muėh sĩ lṳ́-kâi, lṳ́-kâi-muėh iã sĩ uá kâi, uá tshông-tõ in iã tit 11 iông-kuang. Uá í^{n}-ãu bô-tõ sì-kài, liáu, nã-sĩ in tõ sì-kài, zûi-sĩ uá lâi-kui tõ lṳ́. Sià^{n} Pẽ a, nguãn lṳ́ ũi-tiėh lṳ́-kâi-miâ^{n} pó-siú lṳ́ só pun uá kâi nâng, sái in õi háh-tsò chék-12 thói, zû lṳ́ kah uá chék-iē^{n}. Uá huân-liáu kãng-in tâng-tõ kâi sî-hãu uá ũ ũi-tiėh lṳ́-kâi-miâ^{n} pó-siú lṳ́ só pun uá tsùa^{n}-nâng: uá iã ũ pó-hũ, khî-tang iã bô chék-kâi õi buâng-sit, zûi-sĩ hṳ́-kâi buâng-sit tsṳ tsṳ́ chià^{n}-õi; sái-13 kàu kia^{n}-tsṳ õi èng-ngiãm. Nã-sĩ ta^{n} uá lâi-kui tõ lṳ́; uá tõ sì-kài tà^{n} chí chià^{n}-kâi-ũe, sái-kàu in õi tit--tiėh uá-kâi hí-lák múa^{n}-tsok tõ in lãi--tang.

14 Uá ũ chiang lṳ́-kâi tāu pun in; sì-kài iā ũ-lóu in, uân-khî in m̄-sī so̍k-tõ sì-kài, che̍k-zû uá m̄-sī so̍k-tõ sì-kài 15 hiè^{n}-se^{n}. Uá m̄-sī khiû lṳ́ tshú in lī-khui sì-kài, zûi-sī 16 khiû lṳ́ pó-hũ in thut-lī ak-chiá. In m̄-sī so̍k-tõ sì-kài, 17 che̍k-zû uá m̄-sī so̍k-tõ sì-kài hiè^{n}-se^{n}. Nguãn lṳ́ ēng 18 chin-lí sái in sêng-sià^{n}: lṳ́-kâi tāu chiũ-sī chin-lí. Che̍k-19 zû lṳ́ ũ-sái uá jip sì-kài, uá iā ũ-sái in jip sì-kài. Uĩ-tie̍h in kâi uân-kù uá iā ka-kī sêng-sià^{n}, sái-kàu in iā õi ũi-tie̍h chin-lí sêng-sià^{n}.

20 Uá iā m̄-sī tua^{n} ũi-tie̍h chí-tsùa^{n}-nâng khî-táu, uá iā sī ũi-tie̍h huâm ũ tshông in-kâi tāu lâi sìn-kõu úa kâi nâng 21 khî-táu; sái in õi lóng-tsóng ha̍h-tsò che̍k-thói; che̍k-zû Pẽ a, lṳ́ tõ uá, iā uá tõ lṳ́, sái-kàu in iā tõ nán: sái-kàu 22 sì-kài õi-sìn lṳ́ ũ-sái uá. Iā lṳ́ só pun uá kâi iông-kuang, uá ũ-pun in; sái-kàu in õi ha̍h-tsò che̍k-thói, che̍k-zû nán 23 sī che̍k-thói hiè^{n}-se^{n}; uá tõ in, lṳ́ iā tõ uá, sái-kàu in õi sêng-tshuân ha̍h-tsò che̍k-thói; sái-kàu sì-kài õi tsai lṳ́ ũ-sái uá, iā ũ ài-sieh in, che̍k-zû lṳ́ ũ ài-sieh uá hiè^{n}-se^{n}.

24 Pẽ a, lṳ́ só pun uá kâi, uá nguãn-ài^{n}, uá só-tõ kâi tī-hng, chí-chià^{n}-nâng iā õi kāng-uá tâng-tõ; sái-kàu in õi thói^{n}-kì^{n} uá-kâi iông-kuang, chiũ-sī lṳ́ só pun uá kâi: uân-khî lṳ́ tsṳ̃-tshông tshàng-sì tsṳ-tsôi^{n} ũ ài-sieh uá. 25 Kong-ngĩ kâi Pẽ a, sì-kài m̄-chêng pat lṳ́, zûi-sī uá chêng 26 pat lṳ́; chí-chià^{n}-nâng iā ũ-tsai lṳ́ ũ-sái uá; uá iā chêng-ũ chiang lṳ́-kâi-miâ^{n} sái in pat, chiang-lâi uá iā ài^{n} sái in pat; sái-kàu lṳ́ só ài-sieh uá kâi ài-sieh, õi kṳ tõ in, iā uá kṳ tõ in.

18 Chí chià^{n}-kâi-ūe tà^{n}-liáu, Iâ-sou chiũ kāng I kâi mn̂g-thû tsò-pû tshut--khṳ̀ kùe Khip-lûn khe^{n}, tõ-hṳ́-kò ũ 2 hn̂g, Iâ-sou kũa I kâi mn̂g-thû chiũ jip--khṳ̀. Bōi Iâ-sou kâi Iû-tã iā pat chí-kâi tī-hng: in-ũi Iâ-sou kũa I 3 kâi mn̂g-thû ē-ē tsũ-chip tõ-hṳ́-kò. Chiè^{n}-se^{n}, Iû-tã í^{n}-keng nià^{n} che̍k-tūi pia^{n}-tsut, kũa chì-si chèng-thâu-nâng kũa Huap-lĩ-sài nâng kâi chhe-hia̍h, tsah teng-lâng, kũa húe-pé, kũa ke-húe, chiũ kàu hṳ́-kò.

4 Kù-tshṳ́ Iâ-sou, in-ũi tsai che̍k-khài chiang-ài^{n} kip-kàu sin kâi sṳ̃, chiũ tshut--khṳ̀, mn̂g in, tà^{n}, Nín sī tshūe

5 tî-tiâng? In tùi I tap-tà^n, Ná-sat-lėk kâi Iâ-sou. Iâ-sou
tùi-in tà^n, Uá chiũ-sī. Bōi I kâi Iû-tā iā sī kāng-in tâng-
6 khiā tō-kò. Chiè^n-se^n, Iâ-sou chėk-ē tùi-in tà^n, Uá chiũ-
sī, in chiũ tò-thò--khṳ̀, iā puáh-lóh tī.
7 Kù-tshṳ́ Iâ-sou tsài-mn̄g in, tà^n, Nín sī tshūe tî-tiâng?
8 In chiũ tà^n, Ná-sat-lėk kâi Iâ-sou. Iâ-sou tap-tà^n, Uá ũ
kāng-nín tà^n uá chiũ-sī: kù-tshṳ́ nín jiák-sī tshūe uá,
9 tiėh-hôi^n chí-chià^n-nâng tsò-in khṳ̀: sī ài^n èng-ngiām I
só-tà^n hṳ́-kù-ūe, Lṳ́ só pun uá kâi, uá bô sit-lóh chėk-kâi.
10 Si-mn̂g Pí-tit tsah-ũ to, chiũ póih--tshut-lâi, phah chì-
si-chiáng kâi pók, siah-khṳ̀ i iũ-pôi^n kâi hĩ^n. Chí-kâi-
11 pók miâ^n kiè-tsò Má-lėk-kú. Iâ-sou chiũ tùi Pí-tit tà^n,
Lṳ́-kâi-to tiėh khn̂g-bûa tō i-kâi khak: Pē só pun uá kâi
pue, khá-sī uá m̄ ài^n ím, mé?
12 Chiè^n-se^n pia^n-tsut, kũa tshoi^n-hu-chiáng, kũa Iû-thài
13 nâng kâi chhe-hiáh, liáh Iâ-sou, chiũ khún I, soi^n tùa I
kàu A-ná mīn-tsôi^n; uân-khî hṳ́-nî^n Kai-a-huap sī tsò
14 chì-si-chiáng, A-ná sī i-kâi tiē^n-nâng. Sī chí-kâi Kai-a-
huap soi^n ũ khn̂g Iû-thài nâng, tà^n, chėk-nâng ũi-tiėh
mîn sí chiũ ũ iah.
15 Si-mn̂g Pí-tit chiũ tō-tùe Iâ-sou, iā ũ ke chėk-kâi mn̂g-
thû tō-tùe I. Nā-sī hṳ́ chėk-kâi mn̂g-thû sī chì-si-chiáng
só-pat, chiũ kāng Iâ-sou tsò-pû jip chì-si-chiáng kâi tūa-
16 tn̂g; zûi-sī Pí-tit sī tō kháu, khiā tō mn̂g-kha. Chiè^n-
se^n hṳ́ pát-kâi mn̂g-thû, sī chì-si-chiáng só-pat kâi, chiũ
tshut--khṳ̀ kāng chié^n-mn̂g kâi nn̂g-tsṳ́ tà^n-ūe, chiũ tshūa
17 Pí-tit jip--khṳ̀. Kù-tshṳ́ chié^n-mn̂g kâi nn̂g-tsṳ́ chiũ
mn̄g Pí-tit, tà^n, Lṳ́ iā sók-tō chí-kâi-nâng kâi mn̂g-thû--
18 tang, a m̄-sī? I tà^n, Uá m̄-sī. Tsùa^n-kâi-pók kũa chhe-
hiáh tō-hṳ́-kò tō-khiā, iā ũ chiang thùa^n khí-húe; uân-
khî thi^n-sî chhìn; in chiũ tō chieh-sie: Pí-tit iā kāng-in
tsò-pû, khiā tō chieh-sie.
19 Chì-si-chiáng chiũ mn̄g Iâ-sou lūn I kâi mn̂g-thû, kũa
20 lūn I kâi kà-hùe. Iâ-sou tùi I tap-tà^n, Uá ũ hién-jiên
tùi sì-kài káng-lūn; uá kà-hùe tsong-kú sī tō chià^n-kâi
hũe-tn̂g, kũa tō tōi^n-tn̂g, chiũ-sī chèng Iû-thài nâng
21 tsū-chip kâi tī-hng; tō àm-chē^n--kò uá tou bô-káng. Lṳ́
tsò-nî mn̄g uá, né? tiėh-mn̄g ũ thia^n-kì^n kâi nâng, uá ũ

kāng-in tà^n sī-mih-ūe: chí chià^n-nâng tsai uá só-tà^n kâi ūe.
22 Iâ-sou tà^n chí-kâi-ūe, liáu phâng-pi^n tõ-khiā kâi chhe-hiȧh chėk-nâng chiũ piang Iâ-sou, tà^n, Lṳ́ khá-sī chiè^n-
23 se^n tap chì-si-chiáng, né? Iâ-sou tùi-i tap-tà^n, Jiȧk-sī uá ũ-tà^n m̄-hó, lṳ́ tiėh chèng-kṳ̃ chí-kâi m̄-hó: jiȧk-sī hó,
24 lṳ́ tsò-nî piang uá, né? Chiè^n-se^n A-ná chiang Iâ-sou khún-pȧk chiũ kòi-kàu chì-si-chiáng Kai-a-huap.
25 Tng-sî Si-m̂ng Pí-tit khiā tõ chieh-sie. Nâng chiũ mn̄g i, tà^n, Lṳ́ iā sȯk-tõ I kâi m̂ng-thû--tang, a m̄-sī?
26 I chiũ ȧ--tà^n, Uá m̄-sī. Chì-si-chiáng chėk-kâi-pȯk, chiũ-sī pun Pí-tit siah-khṳ̀ hī^n hṳ́-chėk-nâng kâi chhin-chhek, i tà^n, Uá khá-m̄ ũ thói^n-kì^n lṳ́ tõ hn̂g--tang kāng I
27 tsò-pû, né? Chiè^n-se^n Pí-tit tsài ȧ-bô: sûi-chiet koi chiũ thî.
28 In tsùa^n-nâng chiũ tùa Iâ-sou tshông-tõ Kai-a-huap kò kàu gê-m̂ng: tng-sî sī tsá-sîn; nā-sī in ka-kī bô jip gê-m̂ng, mién tì-kàu mak--tiėh u-ùe, chià^n hó chiȧh zũ-
29 uȧt-tsoih. Kù-tshṳ́ Pí-lȧh-to chiũ tshut-khṳ̀-kháu, lâi-
30 kì^n in, tà^n, Nín ũ sī-mih sṳ̄-kù lâi-kò chí-kâi-nâng? In chiũ tùi-i tap-tà^n, Jiȧk-sī chí-kâi-nâng bô tsò húi-thû
31 ún chiũ pit-bô kòi-sàng pun lṳ́. Pí-lȧh-to chiũ tà^n, Nín ka-kī tùa I, chiè nín-kâi lu̇t-lī khṳ̀-sím. Iû-thài nâng
32 chiũ tùi-i tà^n, Uń bô-khuân hó suah-nâng: sī sái-kàu Iâ-sou hṳ́-kù-ūe õi èng-ngiām, chiũ-sī I soi^n só-tà^n, chí-mêng I chiang-ài^n sí sī tsò-nî sí-huap.
33 Chiè^n-se^n Pí-lȧh-to tsài-jip gê-m̂ng, tiãu Iâ-sou, chiũ
34 mn̄g I, tà^n, Lṳ́ sī Iû-thài nâng kâi uâng, a m̄-sī? Iâ-sou tap-tà^n, Lṳ́ sī tshut-tõ ka-kī tà^n chí-kâi-ūe, a sī ũ pȧt-
35 nâng kāng-lṳ́ tà^n uá chiè^n-se^n? Pí-lȧh-to tap-tà^n, Uá khá-sī Iû-thài nâng, mé? Lṳ́ ka-kī kâi mîn kũa chì-si chèng-thâu-nâng ũ kòi-sàng lṳ́ pun uá: lṳ́ ũ tsò sī-mih-sṳ̄, né?
36 Iâ-sou tap-tà^n, Uá-kâi kok m̄-sī sȯk-tõ chí-kâi sì-kài: tháng-jiȧk uá-kâi kok sī sȯk-tõ chí-kâi sì-kài, uá-kâi pȯk-hiȧh chiũ pit-jiên ũ che^n-chièn, sái-kàu uá mién tì sàng-pun Iû-thài nâng: nā-sī uá-kâi kok tàu-tí m̄-sī
37 tshông-tõ chí-kò. Pí-lȧh-to chiũ mn̄g I, tà^n, Chiè^n-se^n lṳ́--móng sī uâng, hó^n? Iâ-sou tap-tà^n, Lṳ́ tà^n uá sī uâng. Uá sī ũi-tiėh chí-kâi uân-kù chià^n-se^n, iā ũi-tiėh

chí-kâi uân-kù chià^{n} lâi jip-sì, chiũ-sĩ in-ũi ài^{n} ũi-tiėh chin-lí tsò chèng-kṳ̃. Huâm sĩ-mih-nâng tshông chin-
38 lí chiũ thia^{n} uá-kâi sia^{n}. Pí-lȧh-to chiũ tùi I tà^{n}, Chin-lí sĩ tî-kâi, né?

Tà^{n} chí-kâi-ũe liáu Pí-lȧh-to tsài tshut--khṳ̀ kì^{n} Iû-thài nâng, tùi-in tà^{n}, Uá tshat-tshut chí-kâi-nâng sĩ bô-
39 tsũe. Nā-sĩ nín ũ lĩ, tùi zũ-uȧt-tsoih uá tiėh pàng chėk-kâi hôi^{n} nín: nín nguãn-ài^{n} uá kāng-nín pàng Iû-thài
40 nâng kâi uâng, mé? Chiè^{n}-se^{n}, in chiũ tsài-jiáng, tà^{n}, Mài pàng chí-kâi-nâng, tiėh-pàng Pa-lȧh-pa. Chí-kâi Pa-lȧh-pa sĩ tshȧt.

19 Chiè^{n}-se^{n} Pí-lȧh-to chiũ chiang Iâ-sou lâi pũa^{n}-phah.
2 Pia^{n}-tsut chiũ ēng-chhì pĩ^{n}-tsò bō, tì tõ I kâi thâu, kāng
3 I chhēng chí-âng-phâu: chiũ bûa--lâi, tùi I tà^{n}, Iû-thài
4 nâng kâi uâng a, Phêng-an! iā chiũ piang I. Pí-lȧh-to chiũ tsài tshut-khṳ̀-kháu, tùi chèng-nâng tà^{n}, Nín thói^{n}, uá kāng-nín tùa I tshut--lâi, sái nín tsai uá tshat-tshut
5 I sĩ bô-tsũe. Kù-tshṳ́ Iâ-sou tì hṳ́-kâi chhì-bō, kũa chhēng hṳ́-kâi chí-âng-phâu, chiũ tshut--lâi. Pí-lȧh-to
6 chiũ tùi-in tà^{n}, Nín thói^{n}, chí-kâi-nâng chiũ-sĩ! Chì-si chèng-thâu-nâng kũa chhe-hiȧh chėk-ē thói^{n}-kì^{n} Iâ-sou, chiũ khui-sia^{n}, hàm--tà^{n}, Tèng tõ tsȧp--jĩ kè, Tèng tõ tsȧp--jĩ kè. Pí-lȧh-to tùi-in tà^{n}, Nín ka-kĩ tùa I khṳ̀-tèng tõ tsȧp--jĩ kè: uân-khî uá tshat-tshut I sĩ bô-tsũe.
7 Iû-thài nâng tùi-i tap-tà^{n}, Uń ũ lu̇t-lĩ, chiè lu̇t-lĩ I tiėh-sí, ũi-khî I chheng ka-kĩ tsò Siãng-tì kâi Kiá^{n}.
8 Pí-lȧh-to chėk-ē thia^{n}-kì^{n} chí-kâi-ũe, in-tshṳ́ zú-kèng
9 kia^{n}; chiũ tsài jip gê-mn̂g, mn̄g Iâ-sou, tà^{n}, Lṳ́ sĩ tshông-
10 tõ tî-kò? Nā-sĩ Iâ-sou bô tsò-nî ìn i. Kù-tshṳ́ Pí-lȧh-to chiũ tùi I tà^{n}, Lṳ́ sĩ m̃ kāng-uá tà^{n}, hé^{n}? lṳ́ khá m̄-tsai uá iā ũ khuân hó pàng lṳ́, iā ũ khuân hó tèng lṳ́ tõ
11 tsȧp--jĩ kè, mé? Iâ-sou tùi-i tap-tà^{n}, Jiȧk m̄-sĩ tshông tõ chiē^{n} sṳ̀-pun lṳ́, lṳ́ chiũ tshuân bô-khuân hó-hāi uá: kù-tshṳ́ kòi-sàng uá pun lṳ́ hṳ́-kâi-nâng, tsũe zú-tãng.
12 Tshông-tõ chí-kò Pí-lȧh-to chiũ tshūe ài^{n} pàng I: nā-sĩ Iû-thài nâng khui-sia^{n}, tà^{n}, Lṳ́ jiȧk-sĩ pàng chí-kâi-nâng, chiũ-sĩ bô tong-ài Kai-sat: huâm sĩ-mih-nâng tsṳ̃-

13 chheng tsò uâng, chiũ-sĩ puãn-ngėk Kai-sat. Pí-lȧh-to chėk-ē thia^{n}-kì^{n} chí chià^{n}-kâi-ūe, chiũ tùa Iâ-sou tshut--lâi, tsõ-lȯh kong-ùa^{n}, tõ chėk-kâi tī-hng kiè-tsò Phou-
14 chiėh-tiâ^{n}, Hi-pek-lâi ūe kiè-tsò Ek-pa-tã. Tng-sî sĩ ṳ̄-pī zũ-uȧt-tsoih kâi jit: tsha-m̄-to tong-ngóu kâi sî-hāu.
15 Pí-lȧh-to chiũ tùi Iû-thài nâng tà^{n}, Nín thói^{n} nín-kâi uâng! In chiũ khui-sia^{n}, tà^{n}, Tṳ̄-tiāu I, tṳ̄-tiāu I, tèng I tõ tsȧp--jī kè. Pí-lȧh-to mn̄g in, tà^{n}, Uá hó chiang nín-kâi uâng tèng tõ tsȧp--jī kè, hé^{n}? Chì-si chèng-
16 thâu-nâng tap-tà^{n}, Kai-sat tsṳ-gūa ún bô uâng. Chiè^{n}-se^{n} Pí-lȧh-to chiũ chiang Iâ-sou kau-pun in, khṳ̀-tèng tõ tsȧp--jī kè.
17 Kù-tshṳ́ in chiũ tùa Iâ-sou khṳ̀: I ka-kī pì tsȧp--jī kè chiũ tshut--khṳ̀ kàu hṳ́-kâi kiè-tsò Thâu-khak-uá^{n} kâi
18 tī-hng, Hi-pek-lâi ūe kiè-tsò Kok-kok-tha; tõ-hṳ́-kò chiũ tèng I tõ tsȧp--jī kè, kũa ke nõ-nâng kāng I tsò chėk-ē, tèng tõ liáng-pôi^{n}, Iâ-sou tõ tìn-tang.
19 Pí-lȧh-to iā siá phiau, àn tõ tsȧp--jī kè. Só-siá sĩ tà^{n},
20 Ná-sat-lėk kâi Iâ-sou, Iû-thài nâng kâi uâng. Chiè^{n}-se^{n} Iû-thài nâng ke-ke thói^{n}-thȧk chí-kâi-phiau: uân-khî Iâ-sou tèng tõ tsȧp--jī kè kâi tī-hng sĩ kṳ̄n siâ^{n}: iũ-sĩ siá-tsò Hi-pek-lâi, kũa Lô-má, kũa Hi-lĩ-nî, sa^{n}-iē^{n} kâi
21 bûn-jī. Chiè^{n}-se^{n} Iû-thài nâng kâi chì-si chèng-thâu-nâng chiũ tùi Pí-lȧh-to tà^{n}, Mài siá-tsò, Iû-thài nâng kâi uâng; tiėh siá-tsò, I ka-kī tà^{n}, Uá sĩ Iû-thài nâng
22 kâi uâng. Pí-lȧh-to tap-tà^{n}, Uá só-siá kâi tou siá--liáu.
23 Pia^{n}-tsut tèng Iâ-sou tõ tsȧp--jī kè, liáu chiũ chiang I kâi sa^{n} pun tsò sì-hūn, kak-nâng chėk-hūn; kũa khiėh I kâi lãi-sa^{n}: chí-kâi lãi-sa^{n} bô thī^{n}-tsūe, tsṳ̄-chiē^{n} tshuân-
24 thàng sĩ ke^{n} kâi. Kù-tshṳ́ in chiũ jī-ke kàu-niê^{n}, tà^{n}, Mài lì-phùa, tiėh lâi khieh-khau, thói^{n} tî-tiâng kâi: sĩ lâi èng-ngiām hṳ́-kù kia^{n}-tsṳ, sĩ tà^{n},

In jī-ke hun-thiah uá-kâi i-hȯk,
Ũi-tiėh uá-kâi sin-chhēng in khieh-khau.

Chí chià^{n}-kâi-sṳ̄ pia^{n}-tsut chiũ chiè^{n}-se^{n} kiâ^{n}.
25 Iâ-sou kâi bó, kũa I bó kâi chí-mūe, Má-lĩ-a, chiũ-sĩ Kek-liû-pa kâi chhi, kũa Muȧt-tã-lȧh kâi Má-lĩ-a, kṳ̄n
26 tõ Iâ-sou kâi tsȧp--jī kè tõ-khiã. Kù-tshṳ́ Iâ-sou thói^{n}-

kì^{n} I kâi bó, kũa I só ài-sieh kâi mn̂g-thû khiā tõ phâng-pi^{n}, I chiũ tùi I kâi bó tà^{n}, A-niê^{n}, thói^{n} lṳ́-kâi kiá^{n}!
27 Aũ chiũ tùi hṳ́-kâi mn̂g-thû tà^{n}, Thói^{n} lṳ́-kâi bó! Tshông hṳ́-kâi sî-hāu, hṳ́-kâi mn̂g-thû chiap-náp i jip ka-kī kâi ke.

28 Chí-kâi-sṳ̄ tsṳ-āu, Iâ-sou tsai tsu-sṳ̄ tsò-chiâ^{n}--liáu,
29 lâi èng-ngiām kia^{n}-tsṳ, chiũ tà^{n}, Uá âu ta. Ũ chėk-kâi-pue tshō-tshòu sāi tõ-kò: in chiũ chiang hái-zông tsṳ̀-tshòu tî^{n} tõ gû-chhek-tsháu, khiėh-bûa kàu I kâi tshùi. Chiè^{n}-se^{n} Iâ-sou í^{n}-keng siũ chí-kâi-tshòu, I chiũ tà^{n},
30 Uân-pit--liáu: thâu phak-lȯh, I kâi sîn-khì I chiũ hù--kùe-khṳ̀.

31 Uân-khî hṳ́-jit sĩ ṳ̃-pĩ tsoih kâi jit, Iû-thài nâng chiũ m̃-ài^{n} tsùa^{n}-kâi sin-si tùi an-sek-jit nā tõ tsáp--jī kè (in-ũi hṳ́-kâi an-sek-jit sĩ tūa jit-khî), in chiũ khiû Pí-lȧh-to
32 tiėh chih-tn̄g in-kâi kha, iáu chiũ siu-tiāu. Kù-tshṳ́ pia^{n}-tsut chiũ lâi, chiang hṳ́ thâu chėk-kâi, kũa hṳ́ chėk-kâi tâng-sî tèng tõ tsáp--jī kè kâi, chiũ chih-tn̄g in-kâi
33 kha: nā-sĩ lâi-kàu Iâ-sou, thói^{n}-kì^{n} sĩ sí--liáu, in chiũ bô
34 chih-tn̄g I kâi kha: tān-sĩ pia^{n}-tsut--tang chėk-nâng ēng-chhie^{n} tshn̂g I kâi phia^{n}-lî, sûi-chiet chiũ ũ hueh
35 kũa tsúi tshut--lâi. Chėk-kâi-nâng thói^{n}-kì^{n} chiũ tsò chèng-kṳ̃, i-kâi chèng-kṳ̃ sĩ chin: i ka-kī tsṳ̃-tsai sĩ tà^{n}-
36 chin, sái-kàu nín iā õi-sìn. In-ũi chí chià^{n}-kâi-sṳ̄ tsò-chiâ^{n}, sĩ lâi èng-ngiām kia^{n}-tsṳ só-tà^{n}, I bô chėk-ki-kut
37 pĩ khà-tshùi. Iũ-kèng ũ pȧt-kù-tsṳ tà^{n}, In chiang-ài^{n} thói^{n}-kì^{n} in só-tshn̂g kâi.

38 Chí chià^{n}-kâi-sṳ̄ tsṳ-āu, A-lĩ-má-thài kâi Iak-sek, chiũ-sĩ Iâ-sou chėk-kâi mn̂g-thû (nā-sĩ ũi-tiėh ùi Iû-thài nâng, i chiũ àm-chē^{n} tshông Iâ-sou), chí-kâi-nâng khiû Pí-lȧh-to hṳ́ i siu Iâ-sou kâi sin-si: Pí-lȧh-to chiũ tsún. Chiè^{n}-
39 se^{n} Iak-sek chiũ lâi, siu Iâ-sou kâi sin-si. Iā ũ Nî-ko-tí-mú, tõ tng-tsho sĩ mê--tsṳ lâi chiũ Iâ-sou, ta^{n} tùa mu̇t-iėh kũa thîm-hie^{n} sie-chhiau, iak ũ chėk-peh-kṳn, chiũ
40 lâi. In chiũ chiang Iâ-sou kâi sin-si ēng tiũ-pòu-tiâu, kah hià^{n}-kâi hie^{n}-liāu lâi tie^{n}-liām, chiè Iû-thài nâng ua^{n}-
41 tsn̂g kâi lĩ. Tõ Iâ-sou tèng tõ tsáp--jī kè kâi tī-hng ũ chėk-kâi-hn̂g; tõ hn̂g-lāi ũ chėk-kháu sin-phûn, būe-

42 chêng tsǹg nâng kâi. Chiè^n-se^n in ũi-tiėh Iû-thài nâng pĩ-tsoih kâi khî, iā ũi-tiėh hṳ́-kâi-phûn sĩ kṳ̃n, chiũ tõ-hṳ́-kò tsǹg Iâ-sou.

20 Tõ chėk-kâi an-sek kâi thâu-jit, thi^n būe-kng, Muȧt-tã-láh kâi Má-lĩ-a tsá-tsá chiũ lâi kàu phûn-mõ^n, thói^n-2 kì^n chiėh tshông-tõ phûn-mõ^n siu-khui. I kù-tshṳ́ chiũ tsáu khṳ̀-kì^n Si-mn̂g Pí-tit, kua kì^n hṳ́-kâi mn̂g-thû, Iâ-sou só ài-sieh kâi, chiũ tùi-in tà^n, In ũ-î Tsú kâi si tshut-3 phûn--khṳ̀, ún iā m̄-tsai in ũ-pàng tõ-tĩ-kò. Pí-tit kũa hṳ́-kâi mn̂g-thû chiũ tshut--khṳ̀, liáu khṳ̀ phûn-mõ^n--4 kò. Nõ-nâng tsò-pû tsáu--khṳ̀: hṳ́-kâi mn̂g-thû tsáu 5 thâu-tsôi^n, mé--kùe Pí-tit, chiũ soi^n kàu phûn-mõ^n; bih-kẽ thói^n hṳ́-tói chiũ thói^n-kì^n hṳ́-kâi tiũ-pòu-tiâu pàng 6 tõ-kò; nā-sĩ i bô jip--khṳ̀. Liáu Si-mn̂g Pí-tit iā tùe i lâi-kàu, chiũ jip phûn-mõ^n; thói^n-kì^n tiũ-pòu-tiâu pàng 7 tõ-kò, kũa pau I kâi thâu hṳ́-kâi-kṳn, m̄-sĩ kāng chià^n-kâi tiũ-pòu-tiâu tsò chėk-ē, sĩ pau-bûa lêng-gūa pàng tõ 8 chėk-kâi-ũi. Aũ hṳ́-kâi mn̂g-thû, soi^n kàu phûn-mõ^n 9 kâi, iā chiũ jip--khṳ̀, thói^n-kì^n chiũ sìn. Uân-khî in huân-liáu būe-hiáu kia^n-tsṳ só-tà^n, Iâ-sou eng-kai tshông-10 tõ sí-nâng--tang hȯk-uȧh. Chiè^n-se^n liáu chí nõ-kâi mn̂g-thû chiũ tsài tńg-khṳ̀ ka-kī kâi ke.

11 Nā-sĩ Má-lĩ-a khiā tõ phûn-mõ^n tsṳ-gūa tõ-khàu: iáu, 12 chiè^n-se^n tõ-khàu, bih-kẽ thói^n phûn-mõ^n hṳ́-tói; chiũ thói^n-kì^n nõ-kâi thien-sài chhēng pėh, tsõ--tõ-kò, tõ Iâ-sou kâi sin-si soi^n só tó-lȯh kâi ũi-tshṳ̀, chėk-kâi tõ thâu, 13 chėk-kâi tõ kha. Thien-sài chiũ mn̄g i, tà^n, Hũ-jîn a, lṳ́ tsò-nî khàu? I chiũ tùi-in tà^n, Sĩ in-ũi in ũ-î uá-kâi 14 Tsú khṳ̀, uá iā m̄-tsai in ũ-pàng tõ-tĩ-kò. Tà^n chí-kâi-ūe liáu, i chiũ út-tńg mõ^n hṳ́-āu, chiũ thói^n-kì^n Iâ-sou khiā 15 tõ-kò, iā m̄-tsai sĩ Iâ-sou. Iâ-sou chiũ mn̄g i, tà^n, Hũ-jîn a, lṳ́ tsò-nî khàu? sĩ tshūe tî-tiâng? Má-lĩ-a siē^n-tsò sĩ hn̂g-tõi^n, chiũ tùi I tà^n, Tsun-kè a, jiȧk-sĩ lṳ́ ũ-kng I khṳ̀, 16 chhiá^n kāng-uá tà^n pàng tõ-tî-kò, uá chià^n lâi-siu. Iâ-sou tùi-i tà^n, Má-lĩ-a. I chiũ út-tńg, ēng Hi-pek-lâi ūe 17 tùi I tà^n, Láh-po-nî; chiũ-sĩ tà^n, Sin-se^n a. Iâ-sou tùi-i

tà^{n}, Mài-khî^{n} uá; uân-khî uá huân būe-chêng seng-chiẽ^{n}
kàu Pẽ--kò: nā-sĩ lṳ́ tiėh-khṳ̀ uá-kâi hia^{n}-tĩ--kò, kāng-in
tà^{n}, Uá seng-chiẽ^{n} kàu uá-kâi Pẽ kũa nín-kâi Pẽ--kò,
chiũ-sĩ uá-kâi Siãng-tì kũa nín-kâi Siãng-tì.

18 Muȧt-tã-lȧh kâi Má-lĩ-a chiũ lâi kāng chèng mn̂g-thû
tà^{n}, Uá ũ thói^{n}-kì^{n} Tsú; iũ lũn-sueh Tsú ũ kāng-i tà^{n}
chí chià^{n}-kâi-ūe.

19 Kàu hṳ́-jit mê-hng, chiũ-sĩ chėk-kâi an-sek kâi thâu-
jit, mn̂g-thû só-tõ--kò kâi tshù-mn̂g kak kue^{n}-mi, uân-
khî ùi Iû-thài nâng, Iâ-sou chiũ lâi, khiã tõ tìn-tang,
20 tùi-in tà^{n}, Nín phêng-an. Tà^{n} chí-kâi-ūe liáu chiũ pun
in thói^{n} I sang-chhiú, kũa I kâi phia^{n}-lî. Chèng-mn̂g-
21 thû thói^{n}-kì^{n} Tsú, kù-tshṳ́ chiũ hua^{n}-hí. Iâ-sõu chiũ
tsài tùi-in tà^{n}, Nín phêng-an: chėk-zû Pẽ ũ-sái uá, uá iã
22 chiè^{n}-se^{n} sái nín. Tà^{n} chí-kâi-ūe liáu I chiũ hoh-tshut
khì tõ in chèng-nâng, chiũ tùi-in tà^{n}, Nín siũ Sià^{n}-sîn:
23 huâm sĩ-mih-nâng nín jiȧk-sĩ sià-mién in-kâi tsũe, tsũe
chiũ-sĩ sià-mién--liáu; huâm sĩ-mih-nâng nín jiȧk-sĩ lâu-
tshûn in-kâi tsũe, tsũe chiũ-sĩ lâu-tshûn--liáu.

24 Nā-sĩ To-má, hãu-tsò Tí-thú-má, chiũ-sĩ tsȧp-jĩ nâng--
tang tsṳ chėk, tõ Iâ-sou lâi hṳ́-kâi sî-hãu m̄-chêng kāng-
25 in tsò-pû tõ. Kù-tshṳ́ pȧt-kâi mn̂g-thû chiũ tùi-i tà^{n},
Uń ũ thói^{n}-kì^{n} Tsú. Nā-sĩ To-má chiũ tùi-in tà^{n}, Uá
jiȧk-sĩ bô thói^{n}-kì^{n} I kâi chhiú--tang hià^{n}-kâi teng-chiah,
iã lõng uá-kâi chhiú-tsói^{n} tõ teng-chiah, kũa lõng uá-kâi-
chhiú tõ I kâi phia^{n}-lî, uá tou m̄-sìn.

26 Kùe poih-jit ãu, Iâ-sou kâi mn̂g-thû iũ tsài tõ-hṳ́-lãi,
kũa To-má kāng-in tsò-pû. Mn̂g kue^{n}-mi, Iâ-sou chiũ
27 lâi, khiã tõ tìn-tang, chiũ tà^{n}, Nín phêng-an. Chiũ tùi
To-má tà^{n}, Lṳ́-kâi chhiú-tsói^{n} tshun--tshut-lâi chí-kò,
lâi-thói^{n} uá-kâi-chhiú; iã tshun--tshut lṳ́-kâi-chhiú lõng
tõ uá-kâi phia^{n}-lî: chiũ mài tsò m̄-sìn, huán-tńg tiėh-sìn.
28 To-má tùi I tap-tà^{n}, Uá-kâi Tsú a, uá-kâi Siãng-tì a.
29 Iâ-sou tùi-i tà^{n}, Lṳ́ sĩ uân-khî ũ thói^{n}-kì^{n} uá, chià^{n} ũ-sìn:
nā-sĩ m̄-chêng thói^{n}-kì^{n} iã ũ-sìn, sĩ chí chià^{n}-nâng ũ hok.

30 Iâ-sou tõ I kâi mn̂g-thû mīn-tsôi^{n} huân-liáu kià^{n} ke-
31 ke pȧt-kâi ĩ-chiah, bô-kì tõ chí-kâi-tsṳ: nā-sĩ chí-chià^{n}-
kâi ũ-kì, sĩ ài^{n} sái-kàu nín õi-sìn Iâ-sou sĩ Ki-tok, chiũ-

sī Siāng-tì kâi Kiá^{n}; iā ài^{n} sái-kàu nín sìn chiũ ũi-tiėh I kâi miâ^{n} tit-se^{n}.

21 Chí chià^{n}-kâi-sṳ̄ tsṳ-āu Iâ-sou tõ Thî-pí-lĩ-a hái-kî^{n} tsài hién-hīn pun mn̂g-thû thói^{n}-kì^{n}; I hién-hīn kâi sṳ̄ 2 sĩ àn-chiè^{n}-se^{n}. Chiũ-sĩ ũ Si-mn̂g Pí-tit, kũa To-má, hãu-tsò Tí-thú-má, kũa sȯk-tõ Ka-lĩ-lĩ kâi Ka-ná kâi Ná-tãn-ngiȧp, kũa Si-pí-thài nõ-kâi-kiá^{n}, kũa Iâ-sou kâi mn̂g-3 thû--tang tsài-ke nõ-nâng, lóng-tsóng tsò-pû tõ. Si-mn̂g Pí-tit chiũ tùi-in tà^{n}, Uá lâi-khṳ̀ thó-hái. In tùi-i tà^{n}, Uń iā lâi kāng-lṳ́ tsò-pû khṳ̀. Chiũ tshut--khṳ̀, lȯh-tsûn; iáu hṳ́-chėk-mê bô só-liȧh--tiėh.

4 Nā-sĩ kàu thi^{n} kng--liáu, Iâ-sou khiā tõ hái-kî^{n}: zûi-sĩ 5 mn̂g-thû m̄-tsai sĩ Iâ-sou. Iâ-sou chiũ tùi-in tà^{n}, Tĩ-tsṳ́ a, nín ũ sĩ-mih-kâi hó-chiȧh mé? In chiũ tùi I tap-tà^{n}, 6 Bô. I chiũ tùi-in tà^{n}, Mãng tiėh-pha tõ tsûn kâi chià^{n}-chhiú-pôi^{n}, nín chiũ pit tshũe-ũ. In chiũ pha, liáu put-7 lêng thua-mãng, in-ũi hṳ̃ sĩ tsōi. Kù-tshṳ́ Iâ-sou só ài-sieh hṳ́-kâi mn̂g-thû chiũ tùi Pí-tit tà^{n}, Sĩ Tsú. Si-mn̂g Pí-tit, chėk-ē thia^{n}-kì^{n} sĩ Tsú, chiũ hâ i-kâi gũa-sa^{n} (uân-8 khî ũ thǹg-tiāu), chiũ thiàu lȯh-hái. Nā-sĩ hṳ́-hùa^{n}-kâi mn̂g-thû tõ tsûn-kiá^{n}, thua phè-hṳ̃ hṳ́-kâi-mãng, chiũ lâi, (uân-khî in lĩ hái-kî^{n} m̄-hn̄g, iak-ũ jĩ-tsȧp tn̄g tsôi^{n}-9 āu). Chiè^{n}-se^{n} kàu hái-kî^{n}, chiē^{n}-sua^{n}--liáu, in chiũ thói^{n}-kì^{n} khí-tȯh kâi thùa^{n}, kũa hṳ̃ thȧh tõ-chiē^{n}, kũa 10 piá^{n}. Iâ-sou tùi-in tà^{n}, Nín chí-hûe chià^{n}-liȧh kâi hṳ̃ 11 khiėh tsōi-chié lâi. Kù-tshṳ́ Si-mn̂g Pí-tit chiũ chiē^{n}--khṳ̀, thua-mãng kàu hái-kî^{n}, múa^{n}-múa^{n} sĩ tũa-hṳ̃, chėk-peh ngõu-tsȧp-sa^{n} búe: iā sui-jiên hiè^{n}-tsōi, mãng huân-12 bõi-lih. Iâ-sou tùi-in tà^{n}, Lâi-chiȧh tsá-tǹg. Mn̂g-thû--tang bô nâng ká^{n} mn̄g I, Lṳ́ sĩ tî-tiâng? uân-khî tsai sĩ 13 Tsú. Iâ-sou chiũ lâi, khiėh hṳ́-kâi-piá^{n}, pun in, kũa hṳ̃ iā-sĩ chiè^{n}-se^{n}.

14 Chí-kâi sĩ Iâ-sou tshông-tõ sí-nâng--tang hȯk-uȧh tsṳ-āu hién-hīn pun mn̂g-thû thói^{n}-kì^{n}, tõi^{n}-sa^{n}-tshṳ̀.

15 Chiè^{n}-se^{n}, in chiȧh tsá-tǹg liáu, Iâ-sou chiũ mn̄g Si-mn̂g Pí-tit, tà^{n}, Iak-hân kâi kiá^{n}, Si-mn̂g, lṳ́ ũ ài-sieh uá tũa--kùe chí-chià^{n}-kâi, mé? Pí-tit tùi Iâ-sou tà^{n}, Tsú,

uá ũ; lṳ́ tsai uá ũ-sieh lṳ́. Iâ-sou chiũ tùi-i tà^{n}, Tie̍h-
16 chhī uá-kâi iê^{n}-kiá^{n}. Iâ-sou tsài-mn̄g i tõi^{n}-jī-tshṳ̀, Iak-hân kâi kiá^{n}, Si-mn̂g, lṳ́ ũ ài-sieh uá, mé? Pí-tit chiũ tùi I tà^{n}, Tsú, uá ũ; lṳ́ tsai uá ũ-sieh lṳ́. Iâ-sou tà^{n},
17 Tie̍h chiàu-kù uá-kâi iê^{n}. Iâ-sou tõi^{n}-sa^{n}-tshṳ̀ mn̄g i, tà^{n}, Iak-hân kâi kiá^{n}, Si-mn̂g, lṳ́ ũ-sieh uá, mé? Pí-tit, in-ũi Tsú mn̄g i tõi^{n}-sa^{n}-tshṳ̀, Lṳ́ ũ-sieh uá, mé? kù-tshṳ́ chiũ huân-ló, tùi Iâ-sou tà^{n}, Tsú, lṳ́ buān-sṳ̄ lóng-tsóng tsai; lṳ́ tsai uá ũ-sieh lṳ́. Iâ-sou chiũ tùi-i tà^{n}, Tie̍h-chhī uá-
18 kâi iê^{n}. Uá khak-si̍t kāng-lṳ́ tà^{n}, Lṳ́ siàu-nî^{n} kâi sî-hāu, lṳ́ sĩ ka-kī hâ ie-tùa, sûi lṳ́ só-ài^{n} chiũ iû-kiâ^{n}: nā-sĩ thãi-kàu lṳ́ lãu--liáu, lṳ́ chiang-ài^{n} tshun lṳ́ sang-chhiú, pa̍t-nâng chiũ pa̍k lṳ́, thua lṳ́ kàu lṳ́ só m̄-ài^{n} khṳ̀ kâi tī-hng.
19 Iâ-sou tà^{n} chí-kâi-ūe sĩ chí-mêng Pí-tit chiang-ài^{n} tsò-nî-iē^{n} tì-sí, lâi iông-kuang Siãng-tì. Chí-kâi-ūe tà^{n}-liáu, chiũ tùi-i tà^{n}, Lṳ́ tie̍h tùe-tshông uá.

20 Pí-tit u̍t-tn̂g chiũ thói^{n}-kì^{n} Iâ-sou só ài-sieh hṳ́ che̍k-kâi mn̂g-thû tõ-tùe; chí-kâi chiũ-sĩ soi^{n} tõ-chia̍h mê-hng hṳ́-sî, uá tõ Iâ-sou kâi heng-tsôi^{n}, mn̄g--tà^{n}, Tsú a, bōi
21 lṳ́ kâi sĩ tî-tiâng? Kù-tshṳ́ Pí-tit thói^{n}-kièn i, chiũ mn̄g Iâ-sou, tà^{n}, Tsú a, chí-kâi-nâng chiang-lâi sĩ tsò-nî, né?
22 Iâ-sou tùi-i tà^{n}, Uá jia̍k-sĩ ài^{n} i nā--kò thãi uá lâi, chiá
23 kāng-lṳ́ sĩ-mih kan-sia̍p, né? lṳ́ tie̍h tùe-tshông uá. Kù-tshṳ́ chèng hia^{n}-tĩ--tang chí-kâi-ūe chiũ thuân-pùa, tà^{n} hṳ́-kâi mn̂g-thû mién-sí: nā-sĩ Iâ-sou m̄-chêng tùi-i tà^{n} i mién-sí; zûi-sĩ tà^{n}, Uá jia̍k-sĩ ài^{n} i nā--kò thãi uá lâi, chiá kāng-lṳ́ sĩ-mih kan-sia̍p, né?

24 Chiũ-sĩ chí-kâi mn̂g-thû chèng-kṳ̃ chí chià^{n}-kâi-sṳ̄, iũ kì chí chià^{n}-kâi-sṳ̄: nán iā tsai i-kâi chèng-kṳ̃ sĩ chin.
25 Kèng-ũ Iâ-sou só-tsò ke-ke pa̍t-sṳ̄, jia̍k-sĩ lóng-tsóng it-it kì-lo̍h tsṳ, uá siē^{n} tshuân sì-kài put-lêng khn̂g--tit só-kì kâi tsṳ.

SÀI-THÛ HẼNG-TN̄G.

1 Thî-o-hui-lô a, uá tsò hṳ́-kâi tsôi^{n}-tsṳ sĩ lũn Iâ-sou khí-
2 thâu kiâ^{n}-sṳ̄ kà-hùe, chì-kàu thoh Sià^{n}-sîn hiáu-zũ só-
suán kâi sài-thû tsṳ-ãu, pĩ ín-chiap chiẽ^{n}-thi^{n} kâi jit, chí
3 chià^{n}-kâi-sṳ̄: Iâ-sou siũ-hāi tsṳ-āu iā ũ ke-ke chèng-kṳ̄
hién ka-kī se^{n}-uảh tõ-kò pun sài-thû thói^{n}-kì^{n}, hién-hīn
pun in thói^{n} ũ sì-tsáp jit tsṳ-kú, káng-lũn Siãng-tì kok
4 kâi sṳ̄: kāng sài-thû tâng tsũ-chip, chiũ hun-hù in, tà^{n},
Mài lī-khui Iâ-lũ-sat-léng, tiẻh hāu-thãi Pẽ soi^{n} só èng-
5 hṳ́, chiũ-sĩ nín pat-thia^{n} uá tà^{n}--kâi: in-ũi Iak-hân sĩ
ēng-tsúi si-sói; nā-sĩ nín ke bô kúi-jit pit-tiā^{n} tõ Sià^{n}-sîn
niá^{n}-sói.

6 In tsũ-chip tõ-kò chiũ mn̄g I, tà^{n}, Tsú, lṳ́ ài^{n} chiang
7 kok-pè^{n} kui-hók Í^{n}-sek-liẻt sĩ tõ-chí-hûe a m̄-sĩ? I chiũ
tùi-in tà^{n}, M̄-hó pun nín tsai sî-jit kũa tiā^{n}-khì, chiũ-sĩ
8 Pẽ chip ka-kī kâi khuân só tsú-tiā^{n}--kâi. Nā-sĩ Sià^{n}-sîn
kàng-lîm nín, nín chiũ tit-tiẻh ũ khuân: chiũ ũi-tiẻh uá
tsò chèng-kṳ̄, tõ Iâ-lũ-sat-léng, pìn Iû-thài, Sat-má-lĩ-a,
chì-kàu tī-kẻk.

9 Í^{n}-keng tà^{n} chí-kâi-ūe liáu, huà^{n}-nâng chià^{n} tõ-thói^{n},
I chiũ pĩ ín-chiap tõ-chiē^{n}: iā ũ hûn lâi-chia I, bô khṳt
in thói^{n}-kì^{n}.

10 I tõ seng-chiẽ^{n} kâi sî-hāu, in chià^{n}-nâng tsuan-tsuan
tõ mō^{n} thi^{n}, hut-jiên ũ nõ-nâng chhēng pẻh-sa^{n} khiā tõ
11 in sin-pi^{n}; chiũ tà^{n}, Ka-lĩ-lĩ nâng, nín tsò-nî khiā tõ mō^{n}
thi^{n}, né? chí-kâi Iâ-sou tshông-tõ nín--kò chiè^{n}-se^{n} pĩ ín-
chiap chiẽ^{n}-thi^{n}, iā-ài^{n} chiè^{n}-se^{n} tsài-lâi, chhin-chhiẽ^{n} nín
thói^{n}-kièn I seng-thi^{n} chẻk-iē^{n}.

12 Aũ in chiũ tshông hṳ́-kâi sua^{n}, miâ^{n} kiè-tsò Ka^{n}-ná^{n}
sua^{n}, tò-tn̂g--lâi Iâ-lũ-sat-léng, chí-kâi-sua^{n} kṳ̄n Iâ-lũ-
13 sat-léng, lĩ ũ chẻk an-sek-jit kâi lōu-thâu. Jip-lâi-kàu,
chiẽ^{n}-khṳ̀ in só khiā-khì kâi lâu-téng; chiũ-sĩ ũ Pí-tit,
kũa Iak-hân, kũa Iá-kok, kũa An-tit-liẻt, Hui-lẻk kũa To-
má, Pa-to-lô-mái kũa Má-thài, A-lẻk-hui kâi kiá^{n} Iá-kok,
kũa Si-mn̂g, chheng-tsò Zũe, kũa Iá-kok kâi kiá^{n} Iû-

14 tã. Chí chiȧ^{n}-nâng kāng sù-kâi hũ-jîn, kũa Má-lĩ-a, sĩ Iâ-sou kâi a-bó, kũa I kâi hia^{n}-tĩ lóng-tsóng tsuan-sim tâng-ì tõ khî-táu.

15 Tng-sî ũ nâng tsũ-chip sêng-khûn, iak-liȧk ũ chėk-peh jī-tsȧp miâ^{n}, Pí-tit tõ chèng hia^{n}-tĩ--tang khiã--khí-lâi, tȧ^{n},

16 Hia^{n}-tĩ a, Siȧ^{n}-sîn soi^{n}-tsá thoh Tã-phek kâi tshùi só-tȧ^{n} lũn-kip Iû-tã, chiũ-sĩ kāng liȧh Iâ-sou kâi nâng 17 tshūa-lōu--kâi, chí-kâi-tsṳ ũ èng-ngiām sĩ pńg-téng. In-ũi chí-kâi-nâng sĩ sǹg tõ nán siȧu-lãi, tit ũ hūn tõ nán 18 chí-kâi-cheh. (Chí-kâi-nâng chiang tsò-put-ngĩ só-tit-sié^{n} kâi lĩ bói-tī; tò-thâu puȧh--lȯh-khṳ̀, tóu phùa, i-kâi-tn̂g lóng-tsóng lâu--tshut-lâi.

19 Chí-kâi-sṳ̄ Iâ-lũ-sat-léng kâi kṳ-mîn lóng-tsóng tit-tsai; kù-tshṳ́ in-kâi thóu-thâm hṳ́ chėk-kò-tī chiũ kiè-tsò 20 A-kek-tã-má, chiũ-sĩ Hueh-tī.) Chiũ-sĩ Si-phien só-tsài,

I kâi tshù tiėh huang-hùi,
Bô-nâng khiã-khí tõ-kò:

Iũ tȧ^{n},

I kâi cheh-hūn tiėh pȧt-nâng tng.

21 Ta^{n} tshông-tõ nán tâng-phũa^{n} kâi nâng, chiũ-sĩ thàng 22 Tsú Iâ-sou tõ nán--tang tshut-jip kâi sî-hāu, tsṳ̃ Iak-hân si-sói khí-thâu, kàu Tsú lĩ-khui nán pĩ ín-chiap tõ-chiē^{n} hṳ́-jit, ta^{n} khî-tang tiėh chėk-nâng kāng-nán pê^{n}-tâng lâi-chèng-kṳ̃ I kâi hȯk-uȧh.

23 In chiũ kṳ́-khí nõ-nâng, chiũ-sĩ Iak-sek, iũ miâ^{n} tsò 24 Pa-sat-pa, piėt-hō Iû-sṳ̃-tu, kũa Má-thî-a. Chiũ khî-táu, tȧ^{n}, Tsú, lṳ́ tsai chèng-nâng kâi sim, chí nõ-nâng--tang 25 khiû lṳ́ chí-mêng lṳ́ sĩ suán tî-chėk-nâng lâi-kṳ chí-kâi chip-sṳ̄ sài-thû kâi ūi, uân-in Iû-tã lĩ-khui chí-kâi-ūi 26 khṳ̀ ka-kī kâi ūi. Chiũ kāng-in iê-chhiam; chhiam sĩ iê-tiėh Má-thî-a; i chiũ kāng tsȧp-it kâi sài-thû sǹg-tsò tâng-téng.

2 Kàu ngõu-sûn-tsoih kâi jit-chí múa^{n}--liáu, in chèng-2 nâng tâng-chėk-tshù tsôi-chip. Hut-jiên tshông-thi^{n} ũ sia^{n}-im chhin-chhiē^{n} thàu tūa-mé^{n} kâi huang, múa^{n} in 3 só-tsõ kâi tshûan-koi^{n}. Chiũ hién-hīn in-thói^{n} ũ zû

nâng-chih hun-khui chhin-chhiẽ^{n} húe, lâi-hiah tõ in kak-
4 nâng kâi sin-chiē^{n}. In chèng-nâng tshong-múa^{n} Sià^{n}-
sîn, chiũ khui-tshùi tà^{n} ī-pang kâi ūe-gṳ́, chiè Sià^{n}-sîn só
pun in tà^{n}-tshut.

5 Tng-sî ũ Iû-thài nâng, sĩ sêng-kèng kâi nâng, tshông
6 thi^{n}-ē kak-kok--kò lâi, khiã-khí tõ Iâ-lũ-sat-léng. Chí-
kâi-sia^{n} chék-ē thia^{n}-kì^{n}, chèng-nâng chiũ tsũ-chip ngóh-
ngóh, in-ũi kak-nâng thia^{n}-kì^{n} in tà^{n}-ūe, thia^{n}-tiéh sĩ ka-
7 kī kâi thóu-thâm. Chèng-nâng chiũ kia^{n}-gî kuài-ĩ, tà^{n},
Ã! chí chià^{n}-kâi tà^{n}-ūe--kâi khá-m̄ lóng-tsóng sĩ Ka-lĩ-lĩ
8 nâng, mé? Tsò-nî nán thia^{n}-tiéh in-kâi-ūe chiũ-sĩ nán
9 kak-nâng ka-kī só-se^{n} kâi thóu-thâm, né? Nán chí-kò
ũ Pa-thî-a nâng, Mí-thài nâng, Í^{n}-lân nâng, iã ũ khiã-khí
Mí-só-po-tã-mí, Iû-thài, Ka-phà-to-kia, Pún-tu, A-si-a,
10 Hut-lṳ̃-kia, Phâng-hui-lĩ-a, Ai-kip, kũa Lṳ̃-pí-a sók kṳ̃n
Kú-lĩ-nãi kâi tī-hng, kũa lâi-tshah-kṳ kâi Lô-má nâng,
11 hók-sĩ Iû-thài nâng, hók-sĩ jip-kà--kâi, iũ ũ Kek-lí-tí
nâng, A-la-pek nâng, nán thia^{n}-kì^{n} in sĩ chiang nán kak-
nâng kâi thóu-thâm lâi tà^{n}-tshut Siãng-tì kâi tũa tsak-
12 ûi. Chèng-nâng chiũ kuài-ĩ chhî-gî, siang kàu-niê^{n}, tà^{n},
13 Chí-kâi sĩ-mih ì-sṳ̀? Nā-sĩ ũ pát-nâng sńg-chhiè tà^{n},
In sĩ chiáh sin-chiú kùe-tsōi.

14 Nā-sĩ Pí-tit kũa hṳ́ tsáp-it nâng tsò-pû khiã--khí-lâi,
khui-sia^{n} tùi chèng-nâng tà^{n}-tshut, Nín Iû-thài nâng,
kũa huâm khiã-khí Iâ-lũ-sat-léng kâi chèng-nâng, chí-
15 kâi-sṳ̄ nín tiéh tsai-mêng, chhiá^{n}-thia^{n} uá-kâi-ūe. Chí
chià^{n}-nâng m̄-sĩ chiáh kùe-tsōi, zû nín só-liāu; in-ũi chí-
16 hûe chià^{n} chī-sî-tsho. Chí-kâi chiũ-sĩ tsá thoh tõ soi^{n}-
tsai Iak-zṳ́ só-tà^{n};

17 Siãng-tì tà^{n},
Kàu ãu-jit,
Uá ài^{n} chiang uá-kâi Sîn hù-pun huâm ũ hueh-nék
kâi nâng:
Nín-kâi tsṳ̄-nńg chiũ ài^{n}-tà^{n} ṳ̄-ngân,
Nín-kâi siàu-nî^{n}--chiá chiang-kì^{n} ĩ-siãng,
Nín-kâi lãu-nâng chiang-tit māng-tiãu:
18 Tõ hṳ̄-sĩ uá siãng-chhiá^{n} ài^{n} chiang uá-kâi Sîn hù-
pun uá-kâi pók-pĩ; in chiũ ài^{n}-tà^{n} ṳ̄-ngân.

19 Uá chiũ ài^{n} sī-tshut khî-sṳ tõ thi^{n}-chiē^{n},
Kũa ki-tiău tõ tĭ-ẽ;
Zû hueh, zû húe, zû húe-hun:
20 Jit-thâu chiang-ài^{n} pièn-àm,
Guėh chiang-ài^{n} pièn-tsò hueh,
Liáu Tsú tūa hién-hek kâi jit-chí chiũ kàu:
21 Kàu hṳ́-sî huâm khiû Tsú miâ^{n} kâi nâng chiũ tit-kiù.

22 Nín Í^{n}-sek-liėt nâng a, tiėh-thia^{n} chí-kâi-ūe: Ná-sat-lėk nâng Iâ-sou, Siăng-tì ũ keng I kâi chhiú kiâ^{n} ĭ-lêng khî-sṳ ĭ-chiah tõ nín--tang lâi-tsò I kâi chèng-kṳ̃, zû nín só-23 tsai. Chí-kâi-nâng chiè Siăng-tì kâi tiā^{n}-chí pēng Siăng-tì só soi^{n}-tsai, kòi-sàng--liáu, nín chiũ ēng put-huap tsṳ 24 nâng kâi chhiú khṳ̀ tèng-sí: nā-sĭ Siăng-tì kāng I kói-thut sí-buâng kâi thiàn-khóu, chiũ sái I hók-uáh: in-ũi 25 I put-lêng pun sí-buâng só-kuán. In-ũi Tā-phek chí Iâ-sou, chiũ tà^{n},
Uá thói^{n}-kì^{n} Tsú kú-kú tõ uá mīn-tsôi^{n};
I sĭ tõ uá iũ-pôi^{n}, sái uá mién iâu-tõng:
26 Kù-tshṳ́ uá-sim hua^{n}-hí, uá-kháu tshut hí-sia^{n};
Siăng-chhiá^{n} uá-sin ua^{n}-kṳ ũ-mō^{n}:
27 Uân-khî lṳ́ pit bô pàng-tiău uá sîn-hûn tõ im-hú,
Iũ bô sái lṳ́-kâi Sià^{n}-chiá hiù^{n}-hũai.
28 Lṳ́ ũ sái uá tsai tit-se^{n} kâi tău-lōu;
Lṳ́ iũ ài^{n} sái uá tõ lṳ́ mīn-tsôi^{n} múa^{n}-sim hua^{n}-hí.

29 Hia^{n}-tĭ a, uá chhiá^{n} kāng-nín tà^{n}-mêng lũn soi^{n}-tsóu Tā-phek, i iā ũ-sí iā ũ-tsǹg, i-kâi phûn iũ tõ nán chí-kò chì-30 kàu kim-jit. I sĭ tsò soi^{n}-tsai, chiũ tsai Siăng-tì ũ kāng-i sĭ-ieh chiang-ài^{n} kṳ́ i pńg-sin só-se^{n}--kâi lâi-tsõ i-kâi ũi; 31 uân-in sĭ soi^{n}-tsai chiũ lũn-kip Ki-tok hók-uáh, chiũ-sĭ tà^{n} Ki-tok bô pàng-tiău tõ im-hú, Ki-tok kâi sin bô hiù^{n}-huăi.

32 Chí-kâi Iâ-sou Siăng-tì ũ hók-uáh I, ún chèng-nâng sĭ 33 tsò chèng-kṳ̃. Í^{n}-keng Siăng-tì ēng iũ-chhiú kṳ́ I khí, I iũ í^{n}-keng siũ--tiėh Pē só èng-hṳ kâi Sià^{n}-sîn, ta^{n} chiũ 34 sṳ̀-lóh chí-kâi, chiũ-sĭ nín só thói^{n}-kì^{n} só thia^{n}-kì^{n}. Nā-sĭ Tā-phek m̄-chêng chiē^{n}-thi^{n}: zûi-sĭ tà^{n},
Tsú tùi uá Tsú tà^{n}, Tiėh-tsõ uá iũ-pôi^{n},

35 Thãi uá chiang lṳ-kâi chhiû-tėk pàng lṳ-kha-ẽ tsò lṳ-kâi kha-tȧh.

36 Chiè^{n}-se^{n} Í^{n}-sek-liėt tshuân-ke khó-tsai mín-gî, nín só tèng-sí chí-kâi Iâ-sou, Siãng-tì í^{n}-keng lip I tsò Tsú, tsò Ki-tok.

37 Chèng-nâng thia^{n}-kì^{n} chí-kâi ũe, sim chhin-chhiẽ^{n} tõ-tshǹg, chiũ mn̄g Pí-tit kũa khî-ṳ̂ kâi sài-thû, tà^{n}, Hia^{n}-tĩ a, ún tiėh tsò-nî kiâ^{n}?

38 Pí-tit chiũ tùi-in tà^{n}, Nín tiėh hùe-kói, kak-nâng tiėh ēng Iâ-sou Ki-tok kâi miâ^{n} niá^{n} sói-lói lâi-tit--tiėh sià nín-kâi tsũe; liáu nín chiũ tit--tiėh Sià^{n}-sîn sṳ-pun nín.

39 In-ũi só èng-hṳ́ sĩ pun-khṳt nín, kũa nín-kâi kiá^{n}-sun, kip-kàu hn̄g-hn̄g kâi nâng, chiũ-sĩ Tsú nán-kâi Siãng-tì
40 só-ài^{n} tiãu-hàm lâi chiũ-kṳ̃n I kâi chèng-nâng. Chiũ ēng ke-ke pát-ũe tsò chèng-kṳ̃, khǹg-kòi in, tà^{n}, Nín tiėh-kiù ka-kī thut-tshut chí phien-siâ kâi sì-kài.

41 In ũ thia^{n}-siũ i-kâi ũe kâi nâng chiũ niá^{n} sói-lói: hṳ́-
42 chėk-jit thi^{n}-ke ũ sa^{n}-tshoi^{n} nâng kâi tōu-siàu. In chiũ tsuan-sim thia^{n} sài-thû kâi kà-hùn, iũ kāng-in kau-tshap, peh-piá^{n}, khî-táu.

43 Chèng-nâng kâi sim chiũ kia^{n}-kũ, sài-thû iũ kiâ^{n} ke-
44 ke khî-sṳ̄ ĩ-chiah. Sìn-thû chiũ lóng-tsóng tsò-pû, só-ũ
45 kâi muėh lóng-tsóng sie-kāng; chiang in-kâi súa^{n}-ngiȧp kũa tshâi-muėh lâi-bōi, liáu pun chèng-nâng, chiè kak-
46 nâng só khueh-ēng. Múe-jit, tõ tōi^{n}-tn̂g tsuan-sim tâng-ì, tõ ke-tang peh-piá^{n}, iũ hua^{n}-hí sêng-sim ím-chiȧh,
47 tsàn-múi Siãng-tì, iũ tit--tiėh chèng-mîn kâi ṳn-ài. Tsú chiang tit-kiù kâi nâng múe-jit kāng-in thi^{n}-ke.

3 Sin-sî-tsho, chiũ-sĩ khî-táu kâi tiã^{n}-sî, Pí-tit kũa Iak-hân
2 lâi-chiẽ^{n} tōi^{n}-tn̂g. Ũ chėk-kâi nâng, se^{n}-tshut-sì sĩ kuái-kha--kâi, pĩ nâng kng--lâi, múe-jit sĩ pàng tõ tōi^{n}-tn̂g kâi Múi-mn̂g; lâi kāng jip tōi^{n}-tn̂g kâi nâng khiû-khṳt si-
3 chì; thói^{n}-kì^{n} Pí-tit kũa Iak-hân ài^{n}-jip tōi^{n}-tn̂g chiũ
4 khiû in si-chì. Pí-tit kũa Iak-hân tsù-mȧk thói^{n} i, chiũ
5 tà^{n}, Tiėh-thói^{n} ún. I chiũ hiàng-mō^{n} in, hi-mō^{n} in ũ tî-kâi pun--khṳt-i.

6 Nā-sī Pí-tit chiũ tà^{n}, Kim-ngṳ̂n uá tou-bô; tãn-sī uá só-ũ--kâi, uá chiang chí-kâi lâi-pun lṳ́. Thoh Ná-sat-
7 lėk Iâ-sou Ki-tok kâi miâ^{n}, lṳ́ hó khí--lâi kiâ^{n}. Chiũ khan i-kâi iũ-chhiú, sái i khí--lâi: i-kâi kha-pûa^{n} kha-
8 tsat sûi-chiet chiũ tit--tiėh tsàng-kiẽn. Pha--khí-lâi khiã, kiâ^{n}-kiâ^{n}, tùe in jịp tōi^{n}-tn̂g, chhiâu-kiâ^{n}, chhiâu-
9 thiàu, chhiâu-tsàn-múi Siãng-tì. Mîn--kan chèng-nâng
10 thói^{n}-kièn i kîn-kiâ^{n} tsàn-múi Siãng-tì: chiũ jīn-pat i, chí-kâi sī phêng-sù tsõ tõ tōi^{n}-tn̂g kâi Múi-mn̂g khiû-khṳt kâi nâng: chèng-nâng chiũ múa^{n}-sim kia^{n}-kùai khî-ĩ, ũi-tiėh chí-kâi nâng só-ngõ kâi sṳ̄.

11 Chí-kâi nâng tõ-kò khî^{n}-kín Pí-tit kũa Iak-hân, chèng-nâng tūa hãi-ĩ, chiũ tsáu-bûa--lâi kàu Só-lô-mn̂g kâi
12 liâng-têng. Pí-tit thói^{n}-kì^{n} chiũ tùi chèng-nâng tà^{n}, Í^{n}-sek-liėt nâng a, nín tsò-nî thói^{n} chí-kâi tsò khî-ĩ? tsò-nî tsù-mȧk thói^{n} ún, né? nín kâu-kiè sī ún chiang ka-kī
13 kâi khuân-lȧt kèng-khiên sái chí-kâi nâng õi kiâ^{n}. Sī A-pek-lȧh-hán, Í^{n}-sat, Iá-kok, kâi Siãng-tì, chiũ-sī nán tsóu-pẽ kâi Siãng-tì, ũ iông-kuang I kâi pók Iâ-sou; chiũ-sī nín kòi-sàng, Pí-lȧh-to lip-ì ài^{n} pàng I, nín tõ i mīn-
14 tsôi^{n} chiũ khì-tiāu I. Nín chiũ khì-tiāu Sià^{n}-ngĩ--chiá, thó hiong-chhiú lâi-pàng pun nín, chiũ suah-sí se^{n}-miā^{n}
15 kâi Tsú; chiũ-sī Siãng-tì só hȯk-uȧh--kâi; ún tsò I kâi
16 chèng-kṳ̃. In-ũi ũ sìn-kõu I kâi miâ^{n}, I kâi miâ^{n} chiũ sái chí-kâi nâng, chiũ-sī nín só thói^{n}-kì^{n} só sie-pat--kâi, õi tit--tiėh tsàng-kiẽn: chiũ-sī Iâ-sou ũ sái i sìn, i chià^{n} tit-tiėh chiè^{n}-tshuân-zú tõ nín chèng-nâng mīn-tsôi^{n}.

17 Ta^{n}, hia^{n}-tĩ a, uá tsai nín sī tshut-tõ bô-tsai chià^{n} tsò
18 chí-kâi-sṳ̄, nín-kâi tsȯk-chiáng iā sī chiè^{n}-se^{n}. Tãn-sī Siãng-tì tsá thoh chèng-soi^{n}-tsai kâi tshùi, soi^{n} só-pò I kâi Ki-tok tiėh siũ-hāi, ta^{n} ũ chiè^{n}-se^{n} èng-ngiām--liáu.
19 Kù-tshṳ́ nín tiėh hùe-kói, hûe-thâu, lâi-tit--tiėh nín-kâi tsũe sià-tṳ̂, tshông-tõ Tsú mīn-tsôi^{n} sṳ̄ ua^{n}-lák kâi jit-khî
20 chià^{n}-õi-kàu. I chiũ ài^{n} sái Iâ-sou lâi, chiũ-sī soi^{n} só-lip
21 pun nín tsò Ki-tok. I eng-kai pĩ chiap-nȧp tõ thi^{n}, thãi-kàu buān-ũ tit--tiėh hȯk-tńg kâi jit-khî, chiũ-sī Siãng-tì thoh I kóu-lâi chèng sià^{n}-soi^{n}-tsai, só-tà^{n} kâi jit-khî.

22 Tsu-zû Mô-si chêng-ũ tà^{n}, Tsú, nín-kâi Siãng-tì, ài^{n} tõ

nín-kâi hia^{n}-tī--tang heng-khí che̍k-kâi soi^{n}-tsai, chhin-chhiē^{n} uá chiè^{n}-se^{n}, i só kāng-nín tà^{n} kâi ūe nín kiā^{n}-kiā^{n}
23 tie̍h-thia^{n} i. Huâm sĩ-mih nâng iā-sĩ m̄-thia^{n} hṳ-kâi soi^{n}-tsai, chiũ tõ mîn--kan pit-tiā^{n} kṳ̄-tso̍h chí-kâi nâng.
24 Kũa Sàn-bú-zṳ́ í^{n}-ãu chèng-soi^{n}-tsai kì^{n}-ũ ṳ̄-ngân--kâi,
25 lóng-tsóng ũ tà^{n} chí-kâi jit-khî. Nín sĩ chèng-soi^{n}-tsai kâi kiá^{n}-sun, sêng-siũ Siāng-tì kāng-nín tsóu-pē só-li̍p kâi ieh; chiũ-sĩ hṳ A-pek-la̍h-hán, tà^{n}, Pìn-tī chèng pang-kok chiang-ài^{n} thoh-nāi lṳ-kâi chéng-tsa̍k lâi-tit-ho̍k.
26 Siāng-tì í^{n}-keng heng-khí I kâi po̍k Iâ-sou, sái I soi^{n} lâi-chiũ nín, sṳ-hok pun nín, chiũ-sĩ sái nín kak-kak hûe-thâu lī-khui nín-kâi ak.

4 In kāng peh-sè^{n} tà^{n}-ūe kâi sî-hāu, chèng chì-si, kũa
2 tōi^{n}-tn̂g-si, kũa Sat-thú-kai nâng, lâi-tshūe in, in-ũi in kà-hùe peh-sè^{n}, ngân-lũn Iâ-sou chiũ thuân-tà^{n} sí-nâng
3 õi ho̍k-ua̍h. Chiũ kṳ-chhiú lia̍h in kìm tõ kam; in-ũi
4 tng-sî há^{n}-hun--liáu, ài^{n} hāu-thãi mùa-khí. Tõ thia^{n}-tāu kâi nâng ke-ke sìn-tshông; in kâi nâng-siàu iak-lia̍k ũ ngõu-tshoi^{n} nâng.
5 Kàu mùa-khí in-kâi tso̍k-chiáng, kũa lāu-tūa, kũa tha̍k-
6 tsṳ-nâng kiè-tsôi tõ Iâ-lũ-sat-léng: tsu-zû chì-si-chiáng A-ná, kũa Kai-a-huap, Iak-hân, A-le̍k-san-tā, kũa huâm
7 chì-si-chiáng kâi tso̍k-chhin. Sái sài-thû khiā tõ tong-iang, chiũ mn̄g in, tà^{n}, Nín sĩ thoh sĩ-mih khuân, thoh sĩ-mih miâ^{n}, lâi-tsò chí-kâi-sṳ̄, né?
8 Pí-tit chiũ kám--tie̍h Sià^{n}-sîn tshong-múa^{n}, tùi-in tà^{n},
9 Mîn--kan tsu-ũi tso̍k-chiáng, chèng-ũi lāu-tūa, jia̍k-sĩ ún kim-jit pī-sím sĩ ũi-tie̍h kiâ^{n} hó-sṳ̄ tõ phùa-siè^{n}-nâng,
10 mn̄g-tà^{n} tsò-nî ũ tit kiù-tshuân; nín chèng-nâng kũa Í^{n}-sek-lie̍t chèng-mîn tie̍h lóng-tsóng tsai, sĩ thoh Ná-sat-le̍k Iâ-sou Ki-tok kâi miâ^{n}, chiũ-sĩ nín só tèng-sí Siāng-tì sái I tshông-sí ho̍k-ua̍h--kâi, sĩ thoh chí-kâi miâ^{n}, chí-kâi nâng chià^{n} tit--tie̍h tshuân-zú, tõ-chí-kò
11 khiā tõ nín mīn-tsôi^{n}. Chí-kâi Iâ-sou sĩ nín khí-tshù sai-pē só-thói^{n}-khin kâi chie̍h, ta^{n} pì^{n}-tsò tshù-kak-téng
12 kâi iàu-chie̍h. Pēng bô pa̍t-nâng õi kiù-nâng; in-ũi

thi^{n}-ẽ tou-bô pȧt-miâ^{n} sṳ̀ tõ sì-jîn--kan khṳt nán hó-kõu lâi-tit-kiù.

13 Chèng-nâng thói^{n} Pí-tit kũa Iâk-hân ká^{n}-ká^{n} tà^{n}-ūe, iũ tsai sĩ bô bûn-bȧk kâi phêng-siê^{n}-nâng, chiũ kuài-ĩ; liáu tshat-tsai in pit-sĩ phêng-sù kau-tshap--tiėh Iâ-sou.
14 Thói^{n}-kì^{n} in só ui-hó hṳ́-kâi nâng kāng-in tsò-pû khiã,
15 chiũ bô-ūe hó-poh. Kiè in tshut hũe-tn̂g khṳ̀, chiũ siang-kàu-niê^{n}, tà^{n}, Ài^{n} tsò-nî tshú-tī chí-kâi nâng, né?
16 Ũ hui-siê^{n} kâi ĩ-chiah thoh-in kiâ^{n}, sĩ hién-jiên--kâi, Iâ-lũ-sat-léng kâi kṳ-mîn kāng-tsai, nán iā put-lêng à.
17 Tãn-sĩ mài chí-kâi-sṳ̄ zú-kèng thuân-pùa tõ mîn--kan, nán tiėh heh-tuah in, í^{n}-āu mài chiang chí-kâi miâ^{n} kà-
18 hùe nâng. Chiũ kiè in jip--lâi, hun-hù in mài chiang Iâ-sou kâi miâ^{n} lâi thuân-pùa kà-hùe.
19 Pí-tit kũa Iak-hân chiũ tùi-in tap-tà^{n}, Iā-sĩ thia^{n} nín mài
20 thia^{n} Siãng-tì, tõ Siãng-tì mīn-tsôi^{n} õi hȧh-ngî--mé, nín tiėh phah-sǹg, ún só thói^{n}-kì^{n} só thia^{n}-kì^{n} kâi sṳ̄, ún--li
21 put-lêng m̃-tà^{n}. In sĩ ùi peh-sè^{n}, chiũ tsài-sa^{n} heh-tuah, liáu pàng in khṳ̀, tshūe bô hó cheh-huȧt in, uân-khì chèng peh-sè^{n}, ũi-tiėh só-kiâ^{n} kâi sṳ̄, sĩ kui iông-kuang
22 Siãng-tì. In-ũi chí-kâi-nâng tit--tiėh chí-kâi ĩ-chiah ui-hó, nî^{n}-hùe í^{n}-keng sì-tsȧp-gūa--liáu.

23 Sài-thû pàng--tshut-lâi chiũ khṳ̀-kì^{n} hũe-iú, kàu in tsai chì-si-chiáng kũa chèng lãu-tūa só kāng-in tà^{n} kâi
24 ūe. Tsu-iú chėk thia^{n}-kì^{n} chí-kâi-ūe tâng-sim tùi Siãng-tì khui-sia^{n}, chiũ tà^{n}, Tsú a, sĩ lṳ́ tsãu thi^{n} tī hái kũa
25 khî-tang kâi buān-muėh: chiang Sià^{n}-sîn thoh lṳ́-pȯk, chiũ-sĩ ún-tsóu-pẽ Tā-phek kâi tshùi, tà^{n},

Tsò-nî ĩ-pang huat-náu,
Buān-mîn kòi-mông hṳ-buáng?
26 Pìn-tī kun-uâng khiã-lip,
Kũa chèng-tsȯk-chiáng hũe-bûa,
Lâi tùi-tėk Tsú kũa I kâi Ki-tok:

27 Kúa^{n}-chin tõ chí pn̂g-siâ^{n} ũ Hi-lu̇t kũa Pún-tiu Pí-lȧh-to, ĩ-pang-nâng kũa Í^{n}-sek-liėt mîn, tâng-hũe-bûa lâi
28 tùi-tėk lṳ́ buah-ko kâi sià^{n}-pȯk Iâ-sou, chiè^{n}-se^{n} tsò-chiâ^{n}
29 lṳ́-kâi khuân-lȧt chí-ì só ṳ̃-tiā^{n} ài^{n}-tsò--kâi. Ta^{n} in heh-tuah ún, khiû Tsú kàm-thói^{n}: sṳ̀-pun lṳ́ chèng-pȯk ká^{n}-

ká^n káng lṳ́-kâi tãu, thãi lṳ́ si-tshut khuân-lêng ui nâng:
30 sái-kàu ũ ĩ-chiah khî-sṳ̄ thoh lṳ́ sià^n-pók Iâ-sou kâi miâ^n
lâi tsò-chiâ^n.
31 Khî-táu hiah in só tsũ-chíp kâi tī-hng chiũ tín-tãng,
in chèng-nâng kám--tiéh Sià^n-sîn tshong-múa^n, chiũ ká^n-
ká^n káng Siãng-tì kâi tãu.
32 Chék-khûn sìn-thû tâng-sim tâng-ì, in-kâi muéh chék-
khài sie-kãng, huâm só-ũ kâi ngiáp bô-nâng tà^n-tsò ka-
33 kī kâi. Chèng sài-thû tũa ũ khì-lát chèng-kṳ̄ Tsú Iâ-
sou hók-uáh, ũ tũa un-sṳ̄ kàng-kip in chèng-nâng.
34 Khî-tang iã bô-nâng khueh-huát, uân-in ũ tshân-hn̂g
tshù-théh kâi nâng chiũ khṳ̀-bōi, chiang só-bōi muéh-
35 ngiáp kâi kè-chî^n, khiéh--lâi hõng-sàng tõ sài-thû mīn-
tsôi^n; liáu chiè kak-nâng khueh-ēng chiũ pun.
36 Ũ chék-kâi nâng, miâ^n Iak-sek, sók Lĩ-mũi tsók, tshut-
tsóu sĩ Ki-pì-lũ nâng, chèng sài-thû kãng-i tsò-hãu Pa-
37 ná-pa (huan-ék chiũ-sĩ Khn̂g-ùe-tsṳ́). Chí-kâi nâng
chiang só-ũ chék-kò tshân khṳ̀-bōi, liáu khiéh só-tit kâi
kè-chî^n hõng-sàng tõ sài-thû mīn-tsôi^n.

5 Ũ chék-kâi nâng, miâ^n A-ná-nî-a, kũa i-kâi chhi Sat-
2 hui-láh, bōi muéh-ngiáp; kè-chî^n àm-tiãu chék-tshoh,
chhi iã pê^n-tâng tsai, khiéh chék-tshoh lâi hõng-sàng tõ
3 sài-thû mīn-tsôi^n. Pí-tit chiũ tà^n, A-ná-nî-a, tsò-nî Sat-
tãn tshong-múa^n lṳ́-sim lâi khi-phièn Sià^n-sîn, àm-tiãu
4 muéh-ngiáp kâi kè-chî^n? Muéh-ngiáp huân-liáu tshûn
tõ-kò khá-m̄-sĩ tshûn tsò lṳ́-kâi? bōi--liáu khá-m̄-sĩ jĩm
lṳ́ tsú-ì? Lṳ́ sim--tang tsò-nî siẽ^n-tshut chí-kâi-sṳ̄, né?
5 lṳ́ m̄-sĩ phièn-nâng, sĩ phièn Siãng-tì. A-ná-nî-a chék
thia^n-kì^n chí-kâi-ūe chiũ puáh-lóh, khùi tn̄g: thia^n-tsai
6 kâi nâng lóng-tsóng tũa kia^n-kũ. Tsùa^n-kâi siàu-nî^n-
nâng khí--lâi pau-bûa i-kâi si, chiũ kng tshut khṳ̀-tsn̂g.
7 Kùe iak-liák ũ ke chék-sî-pùa^n, i-kâi chhi, būe-tsai só-
8 ngõ chí-kâi-sṳ̄, chiũ jíp--lâi. Pí-tit chiũ mn̄g i, tà^n,
Chhiá^n kãng-uá tà^n, nín bōi chí-kâi muéh-ngiáp sĩ chiè^n-
9 tsōi-chî^n a m̄-sĩ? I tap-tà^n, Sĩ chiè^n-tsōi. Pí-tit chiũ tùi-i
tà^n, Nín tsò-nî tâng-mông lâi-chhì Tsú kâi Sîn, né?
Khṳ̀-tsn̂g lṳ́-chiãng-hu kâi nâng, kha lâi-kàu mn̂g-tsôi^n--

10 liáu, iũ ài^{n}-kng lṳ́ tshut--khṳ̀. Hũ-jîn sûi-chiet puåh-lóh tõ i kha-ẽ, khùi tñg; hṳ́-hià^{n} siàu-nî^{n} kâi nâng jip--lâi, thói^{n}-tiėh sí--liáu, chiũ kng i tshut--khṳ̀, tsǹg tõ
11 i chiãng-hu chėk-pôi^{n}. Tshuân-hũe kũa huâm thia^{n}-tsai chí chià^{n}-kâi-sṳ̄ kâi chèng-nâng chiũ tũa kia^{n}-kũ.

12 Keng sài-thû kâi chhiú ũ ke-ke ĩ-chiah khî-sṳ̄ si-kiâ^{n} tõ mîn--kan; lóng-tsóng tâng-sim hũe-chip tõ Só-lô-mn̂g
13 kâi liâng-têng. Khî-ṳ̄ bô nâng ká^{n} kãng-in kau-tshap:
14 nã-sĩ chèng-peh-sè^{n} thói^{n}-tõng in; iũ zú-kèng thi^{n}-ke
15 sìn-thû lâi-tùe Tsú, ũ nâm kũa nńg kàu-khûn: liên-kàu kng pē^{n}-nâng tshut--lâi koi-lōu, pàng tõ phou-pang í^{n}-tiâu, hi-mō^{n} Pí-tit keng-kùe, nâng-iá^{n} pa-lak chia-pì--
16 tiėh in. Liên Iâ-lũ-sat-léng sì-chiu-ûi kak-siâ^{n} kâi nâng sêng-khûn hũe-chip, tùa pē^{n}-nâng, kũa pĩ siâ-sîn só lân-ûi kâi nâng lâi: kak-kak tit-tiėh ui-hó.

17 Chì-si-chiáng kũa tâng-phũa^{n} kâi chèng-nâng (chiũ-sĩ
18 Sat-thú-kai táng) chiũ khí-tũi, múa^{n}-sim kòu-kĩ, kṳ́-
19 chhiú liåh sài-thû, kìm tõ kam. Tsú kâi sài-chiá mê--
20 kùa lâi-khui kam-mn̂g, tùa in tshut--lâi, tà^{n}, Nín tiėh-khṳ̀, khiã tõ tōi^{n}-tn̂g, chiang chí-tsuang se^{n}-miã^{n} kâi ūe
21 lóng-tsóng káng pun chèng-nâng thia^{n}. Sài-thû thia^{n} chí-kâi-ūe thi^{n} lâ-lân chiũ jip tōi^{n}-tn̂g kà-hùe. Chì-si-chiáng kũa tâng-phũa^{n} kâi nâng lâi-kàu chiũ tiãu kong-hũe, kũa Í^{n}-sek-liėt chèng kiá^{n}-sun kâi khî-láu, lóng-tsóng tsũ-chip, sái nâng khṳ̀ kam--kò tùa sài-thû lâi.
22 Hùa^{n}-kâi lĩ-hiåh kàu--liáu tõ kam--kò tshūe in m̄-tiėh;
23 chiũ tńg--lâi pò, tà^{n}, Uń thói^{n}-tiėh kam-gėk kue^{n}-só zú-kù, pé-mn̂g--kâi iũ khiã tõ mn̂g-kha; tãn-sĩ khui-mn̂g liáu, hṳ́-lãi tshūe bô-nâng.

24 Tōi^{n}-si kũa tsu-ūi chì-si-chiáng thia^{n}-kì^{n} chí-kâi-ūe, chiũ tũa-ē chhî-gî, būe-tsai chí-kâi-sṳ̄ chiang-lâi tì-kàu
25 tsò-nî. Ũ chėk-kâi-nâng lâi pò tà^{n}, Nín sàng-jip kam kâi nâng ta^{n} khiã tõ tōi^{n}-tn̂g kà-hùe mîn.

26 Tōi^{n}-si kũa lĩ-hiåh chiũ khṳ̀-tùa in lâi, tãn-sĩ bô ngē^{n}-liåh; uân-khî ùi peh-sè^{n}, khióng-ùi pun in ēng-chiėh
27 kåk--lâi. Tùa in lâi-kàu sái in khiã tõ kong-hũe tsôi^{n}.
28 Chì-si-chiáng chiũ mn̄g in, tà^{n}, Uń ũ ngiâm-ngiâm hun-hù nín mài chiang chí-kâi-miâ^{n} lâi kà-hùe: nín huán-

tn̂g kà-hùe kàu muá^{n} Iâ-lũ-sat-léng, kù-ì ài^{n}-sái chí-kâi nâng kâi hueh kui-tsũe ún.

29 Pí-tit kũa tsu-ūi sài-thû tap-tà^{n}, Uń tie̍h-thia^{n} Siãng-tì, m̄-hó thia^{n} nâng. 30 Nín chiang Iâ-sou tiàu tõ ba̍k-kè suah-sí, nā-sĩ nán tsóu-pẽ kâi Siãng-tì sái I ho̍k-ua̍h. 31 Siãng-tì ēng iũ-chhiú kṳ́ I seng-chiē^{n} tsò Kun tsò Kiù-tsú, lâi-sṳ̀ Í^{n}-sek-lie̍t mîn õi hùe-kói, lâi-tit tsũe sià. 32 Uń sĩ chèng-kṳ̃ chí chià^{n}-kâi-sṳ̄; kũa Sià^{n}-sîn, chiũ-sĩ Siãng-tì só sṳ̀-pun sìn-tshông I kâi nâng, iā sĩ tsò chèng-kṳ̃.

33 In hùa^{n}-nâng thia^{n}-kì^{n} chí-kâi-ūe, sim zû tõ-tshǹg, 34 kàu-niê^{n} ài^{n}-suah in. Hũe--tang ũ che̍k-kâi Huap-lĩ-sài nâng, miâ^{n} Ka-má-lie̍t, sĩ tsò kà-huap-sṳ, sĩ chèng-mîn só tsun-kèng, khiã--khí-lâi, sái nâng tùa sài-thû chiãm 35 tshut--khṳ̀. I chiũ tùi chèng-nâng tà^{n}, Í^{n}-sek-lie̍t nâng a, 36 nín tie̍h kṳ́n-sín ài^{n} tsò-nî tshú-tī chí-chià^{n}-nâng. In-ũi chí tsôi^{n}-jit ũ Tiu-tã khí--lâi, tsṳ̄-khua ka-kī tshut-thoh; iā ũ sì-pe̍h nâng kâi tōu-siàu khṳ̀-tùe i; chí-kâi nâng pĩ-suah; thia^{n}-tshông kâi nâng iā lóng-tsóng 37 sì-sùa^{n} sue-pāi. Kàu-ãu tùi teng mîn-chiã kâi sî-hāu, ũ Ka-lĩ-lĩ kâi Iû-tã khí--lâi, ín-iú mîn-jîn khṳ̀-tùe i: chí-kâi-nâng iũ sí-buâng; thia^{n}-tshông kâi chèng-nâng iā 38 lóng-tsóng sì-sùa^{n}. Ta^{n}, uá kāng-nín tà^{n}, Mài khṳ̀-tshái chí-kâi nâng, tie̍h kṳ̀-in khṳ̀: jia̍k-sĩ in só mông-ue̍h 39 kiâ^{n}-ûi sĩ tshut-tõ nâng, chiũ pit-tiā^{n} húi-hāi: jia̍k-sĩ tshut-tõ Siãng-tì nín iā put-lêng húi-hāi in; khióng-ùi nín ho̍k-chiá tì-kàu tõ tùi-te̍k Siãng-tì.

40 Chèng-nâng thia^{n}-tshông i: kiè sài-thû ji̍p--lâi, chiũ phah in, hun-hù in mài chiang Iâ-sou kâi miâ^{n} lâi thuân-pùa, liáu chiũ pàng in. 41 In chiũ tshông-tõ kong-hũe mīn-tsôi^{n} tshut--khṳ̀, uân-khî ũi-tie̍h tshṳ́-miâ^{n} sǹg-tsò kham-kai siũ-zo̍k chiũ hua^{n}-hí. 42 Múe-jit tõ tōi^{n}-tn̂g kũa tõ ke-tang kà-hùe, thuân-tà^{n} Iâ-sou sĩ Ki-tok, bô-sî-hiah.

6 Tng-sî, mn̂g-thû kâi nâng-siàu chiãm-chiãm thi^{n}-ke kâi sî-hāu, õi tà^{n} Hi-lĩ-nî ūe kâi Iû-thài nâng uàn-hṳ̃n Hi-pek-lâi nâng, uân-khî múe-jit si-chì làu-tiāu in-kâi kúa-hũ. 2 Tsa̍p-jī sài-thû chiũ kiè-tsôi mn̂g-thû tshuân-khûn, chiũ tà^{n}, Ài^{n} ún pàng-tiāu Siãng-tì tāu, lâi teng-

3 tùe pái-chia̍h, chiũ m̄-ha̍h. Kù-tshṳ́ hia^n-tĩ nín tie̍h tõ
nín--tang tshũe chhit-nâng, ũ hó-miâ^n-sia^n kâi, kũa
tshong-múa^n Sià^n-sîn kah tì-hũi kâi, ún chià^n lîp in lâi-
4 lí chí-kâi-sṳ̄. Nā-sĩ ún ài^n tsuan-tsuan khî-táu, teng-
5 tùe thuân-tāu. Chí-kâi-ũe tãi-ke lóng-tsóng thia^n-tie̍h
hua^n-hí: chiũ suán Sṳ̃-thî-huán, chí-kâi nâng múa^n-sim
chhim-sìn, kám--tie̍h Sià^n-sîn tshong-múa^n, iũ suán Hui-
le̍k, Pek-lô-ko-lô, Nî-ka-nô, Thî-mn̂g, Pa-mí-ná, kũa An-
6 thî-o sók jip-kà kâi Nî-ko-la̍h: chí sù-nâng tùa--lâi chèng-
sài-thû mīn-tsôi^n: sài-thû khî-táu, chiũ ēng-chhiú àn in.
7 Siãng-tì tāu chiũ heng-uãng; mn̂g-thû kâi nâng-siàu
tõ Iâ-lũ-sat-léng chiũ tũa-tũa thi^n-ke; iā ũ tũa-khûn chì-
si su-hók sìn-tshông.
8 Sṳ̃-thî-huán tit-ṳn ũ la̍t múa^n-múa^n, tõ mîn--kan kiâ^n
9 tũa ĩ-chiah khî-sṳ̄. Chiũ ũ sù-nâng, sĩ sók Lĩ-pek-tĩ-ná
kâi tn̂g-hũe, kũa Kú-lĩ-nãi, A-le̍k-san-thài, Ki-lĩ-ka, kũa
A-si-a, chià^n-kâi tn̂g-hũe, khí--lâi kāng Sṳ̃-thî-huán piẽn-
10 lũn. Uân-khî Sṳ̃-thî-huán tà^n-ũe sĩ ũ tì-hũi pẽng ũ Sîn
11 só-kám, kù-tshṳ́ in te̍k i m̄-kùe. Chiũ sái-ēng nâng lâi-
tà^n, Ún pat-thia^n chí-kâi nâng tà^n-ũe húi^n-pãng Mô-si,
12 kũa Siãng-tì. Chiũ iâu-tõng peh-sè^n, kũa chèng lāu-
tũa, kah tha̍k-tsṳ nâng, kiâ^n-bûa lâi lia̍h i, chiũ tùa i
13 lâi-kì^n kong-hũe, sái nâng khí--lâi tsò ké kâi chèng-kṳ̃,
tà^n, Chí-kâi nâng sî-sî húi^n-pãng chí-kâi sià^n-só, kũa lu̍t-
14 huap, bô-hiah: ún iā pat-thia^n i tà^n, chí-kâi Ná-sat-le̍k
Iâ-sou ài^n húi^n-tiāu chí-kâi tshù-só, pẽng ài^n kói-ũa^n Mô-
15 si só-thuân pun nán kâi kui-lĩ. Tsõ tõ kong-hũe--tang
kâi chèng-nâng, tsù-ma̍k thói^n i, chiũ thói^n-kì^n i-kâi
mīn-māu sĩ chhin-chhiẽ^n thien-sài kâi mīn-māu che̍k-iẽ^n.

7 Chì-si-chiáng chiũ mn̄g-tà^n, Chí chià^n-kâi-sṳ̄ sĩ chiè^n-
se^n a m̄-sĩ?
2 Sṳ̃-thî-huán chiũ tà^n, Tsu-pẽ, hia^n-tĩ, chhiá^n-thia^n.
Iông-kuang kâi Siãng-tì hién-hīn tõ nán-tsóu-pẽ A-pek-
la̍h-hán, chiũ-sĩ i huân-liáu tõ Mí-só-po-tã-mí, būe-chêng
3 khiã-khí Hap-lân, kâi sî-hāu, tùi-i tà^n, Lṳ́ tie̍h-tshut
lṳ̄-kâi pn̂g-tĩ, lĩ-khui lṳ̄-kâi chhin-chhek, lâi kàu uá só
4 ài^n-chí-sĩ lṳ́ kâi tĩ-hng. Hṳ̄-sĩ i chiũ tshut Ka-le̍k-tí

nâng kâi tī, khiā-khí Hap-lân: kàu i-kâi pē sí, āu Siāng-tì sái i tshông-tõ hụ́-kò súa-kàu nín hīn-tsāi khiā-khí
5 chí-kâi tī: tng-sî iā bô muėh-ngiȧp pun i tõ-hụ́-kò, kah kò-tī hó khiā-kha tou-bô; zûi-sī èng-hụ́ chiang chí-kâi tī sụ̀-pun i tsò-ngiȧp, kip-kàu i sin-āu kâi chéng-tsȧk; i hụ́-
6 sî iũ bô-kiáⁿ. Siāng-tì chiũ chièⁿ-seⁿ tàⁿ, tàⁿ i-kâi chéng-tsȧk àiⁿ khiā-khí ī-pang, in chiũ àiⁿ-sái in tsò-pȯk, lân-
7 ûi in kàu sì-peh nîⁿ kú. Siāng-tì iũ tàⁿ, In tsò-pȯk só hȯk-sụ̄ hụ́-chėk-pang, uá chiũ àiⁿ sím-phuàn: āu--liáu
8 in chiũ àiⁿ-tshut--lâi, tõ chí-kâi tī-hng hȯk-sụ̄ uá. Chiũ sụ̀ i kuah-lói kâi ieh: A-pek-lȧh-hán seⁿ Íⁿ-sat, tõiⁿ-poih-jit chiũ kāng-i kiâⁿ kuah-lói; Íⁿ-sat iũ seⁿ Iá-kok, Iá-kok iũ seⁿ nán tsȧp-jī kâi tsóu-pē.

9 Tsùaⁿ-kâi tsóu-pē kòu-kī Iak-sek, chiũ bōi i lȯh Ai-
10 kip: nā-sī Siāng-tì kāng-i tâng-tõ, kiù i thut-tshut chėk-chhiet khóu-lān, sụ̀ i tõ Ai-kip uâng Huap-láu mīn-tsôiⁿ ũ tì-hũi tit ụn-tién; Huap-láu chiũ hong i tsóng-kuán
11 Ai-kip, kiam-kuán uâng-ke tsu-bũ. Kàu-āu pìn Ai-kip kũa Ka-nâm tì-ũ ki-hng, tūa chhi-tshám, nán-kâi tsóu-
12 pē tshūe bô-hó-chiȧh. Iá-kok thiaⁿ-tsai tõ Ai-kip ũ bėh
13 i chiũ tsho-ē sái nán tsùaⁿ-kâi tsóu-pē khụ̀. Kàu tõiⁿ-jī-pái Iak-sek chiũ sái i-kâi hiaⁿ-tī jīn-pat i; nâng iũ
14 chiang Iak-sek kâi pńg-tsȯk pò Huap-láu. Iak-sek chiũ sái nâng khụ̀-chhiáⁿ i-kâi pē Iá-kok, kũa tshuân-ke-sȯk,
15 chhit-tsȧp-ngōu nâng, lóng-tsóng lâi. Chièⁿ-seⁿ Iá-kok
16 chiũ lȯh Ai-kip; liáu i kũa nán tsùaⁿ-kâi tsóu-pē sí; āu chhien kàu Sũ-kiàm, tsn̂g tõ phûn, hụ́-kâi phûn sī A-pek-lȧh-hán tsá tõ Sũ-kiàm ēng kè-ngụ̂n tùi Huap-muat kâi kiáⁿ-sun só-bói--kâi.

17 Thāi-kàu Siāng-tì só-hụ́ A-pek-lȧh-hán kâi ieh jit-khî kụ̄n--liáu, nán-kâi mîn tõ Ai-kip heng-sēng, nâng-siàu
18 kia-to, chì-kàu ũ pȧt-kâi uâng heng-khí kuán-lí Ai-kip,
19 sī m̄-pat Iak-sek kâi. Chí-kâi ēng kan-tsà lâi-thāi nán-kâi tsȯk, lân-ûi nán-kâi tsóu-soiⁿ, sái in kȧk-tiāu in-kâi eng-jî bộ khụt in seⁿ-uȧh.

20, 21 Tùi hụ́-sî Mô-si seⁿ-tshut-sì, sīm-sī chheng-siù; tõ pē kâi ke chhī kàu saⁿ-kâi-guėh: kàu kȧk-tiāu--liáu, Huap-láu kâi ńg-tsụ́ khieh--tiėh, chhī tsò ka-kī kâi kiáⁿ.

22 Mô-si chiũ-óh, tit--tièh Ai-kip nâng kak-iē^n hák-mn̄g;
23 i tà^n-ūe tsò-sṳ̄ sĩ khiàng. Nî^n-kí chiang-kṳ̃n sì-tsáp, sim-siē^n ài^n khṳ̀-sûn i-kâi hia^n-tĩ, chiũ-sĩ Í^n-sek-lièt kâi
24 kiá^n-sun. Thói^n-kièn khî-tang chèk-nâng siũ-khut, i chiũ pó-kiù i, kāng siũ-khut kâi nâng pò-chhiû, suah
25 hṳ́-kâi Ai-kip nâng: siē^n-tsò i chèng hia^n-tĩ pit õi-tsai Siāng-tì sĩ hù-thoh tõ i-kâi chhiú lâi kiù in; nā-sĩ in m̄-
26 hiáu. Keh-jit thói^n-kì^n khî-tang ũ nâng tõ che^n-tòu, chiũ khǹg-hûa, tà^n, Nín sĩ hia^n-tĩ, tsò-nî jī-ke tõ siang-
27 khut, né? Tõ khut tâng-phũa^n--kâi chiũ khàng-gṳ̃ i,
28 tà^n, Tî-tiâng lip-lṳ́ tõ ún--tang tsò-tsú phōi^n-sṳ̄, né? Lṳ́ khá-sĩ ài^n-suah uá, chhin-chhiē^n tsa-jit suah hṳ́-kâi Ai-
29 kip nâng, mé? Mô-si thia^n-kì^n chí-kâi-ūe chiũ tsáu, kià-kṳ Mí-thiên kâi tĩ, tõ-hṳ́-kò se^n nõ-kâi kiá^n.

30 Kàu ke sì-tsáp-nî^n múa^n--liáu, ũ thien-sài tùi-i hién-hīn tõ Si-nái sua^n kâi khuàng-iá, chhì-tsâng--tang kâi
31 húe-iām. Mô-si chèk-ē thói^n, thói^n-tièh khî-ĩ: kiâ^n-
32 bûa lâi jīn-tiā^n, chiũ thia^n-kì^n Tsú kâi sia^n tà^n, Uá sĩ lṳ́ tsóu-pē kâi Siāng-tì, chiũ-sĩ A-pek-làh-hán, Í^n-sat, Iá-kok, kâi Siāng-tì. Mô-si kháp-kháp-tòng, m̄-ká^n-thói^n.
33 Tsú iũ tùi-i tà^n, Lṳ́ kha chhēng kâi ôi tièh thǹg-tiāu,
34 uân-khî lṳ́ só-khiā kâi ūi sĩ sià^n-tī. Uá-kâi mîn tô Ai-kip siũ-khóu uá thói^n liáu thói^n, thia^n-kì^n in ai-tshan kâi sia^n, chiũ kàng-lîm lâi-kiù in--liáu: ta^n, lâi, uá ài^n-sái lṳ́ khṳ̀ Ai-kip.

35 Chí-kâi Mô-si mîn í^n-keng khì-tiāu i, tà^n, Tî-tiâng lip lṳ́ tsò-tsú phōi^n-sṳ̄? Siāng-tì chiang chhì-tsâng--tang só hién-hīn kâi thien-sài thoh-khuân, lâi-sái chí-kâi nâng
36 iũ tsò-tsú iũ tsò kiù-sók--chiá. Chí-kâi nâng tùa in tshut--lâi, tõ Ai-kip, Aǹg-hái, khuàng-iá, kiâ^n ĩ-chiah
37 khî-sṳ̄ sì-tsáp-nî^n kú. Chí-kâi chiũ-sĩ Mô-si, tùi Í^n-sek-lièt kâi kiá^n-sun tà^n, Siāng-tì ài^n tõ nín-kâi hia^n-tĩ tang kāng-nín heng-khí chèk-kâi soi^n-tsai chhin-chhiē^n uá
38 chiè^n-se^n. Chí-kâi nâng chiũ-sĩ tõ kong-hũe tõ khuàng-iá tang, kau-tshap--tièh tõ Si-nái tùi-i tà^n-ūe kâi thien-sài, kũa kau-tshap--tièh nán tsùa^n-kâi tsóu-pē: siāng-chhiá^n niá^n-siũ uáh-phuah kâi kà-zũ, lâi thûan-pun nán:
39 nán-kâi tsóu-pē m̄-ài^n thia^n-tshông i, huán-tńg khàng-gṳ̃

40 i, sim sī siē^n-tńg tō Ai-kip, tùi A-lûn tà^n, Tiėh kāng-ún tsò sîn-mêng hó-kiâ^n tō ún thâu-tsôi^n; in-ũi chí-kâi Mô-si
41 tùa ún tshut Ai-kip, ta^n m̄-tsai i sī tùi tî-kò khṳ. Tng-sî chiũ tsò gû-kiá^n kâi siè^n, khiėh chì-muėh lâi-pài chí-
42 kâi-siè^n, hua^n-hí ka-kī kâi chhiú só-tsò--kâi. Siāng-tì chiũ siē^n-hùe, thèng-in khṳ hók-sṳ̄ thi^n-chiē^n kâi khûn-lūi; zû soi^n-tsai kâi tsṳ só-kì, tà^n,

> Í^n-sek-liėt ke, nín tō khuàng-iá sì-tsáp-nî^n kú,
> Khá ũ suah cheng-se^n ēng chì-muėh lâi hièn-pài uá, mé?

43 Nín iũ kng Mô-lók kâi pòu-phâng,
Liám-huan siāng-tì kâi chhe^n-sîn,
Chià^n-kâi-siè^n sī nín tsuan-tsò lâi kũi^n-pài:
Uá chiũ ài^n chhien-súa nín tō Pa-pí-lûn tsṳ-gūa.

44 Nán-kâi tsóu-pē tō khuàng-iá ũ pòu-phâng líp-tsò chèng-kṳ̄, zû kāng Mô-si tà^n-ūe kâi Siāng-tì só hun-hù, tà^n, Tiėh tsò pòu-phâng chiè só thói^n-kì^n kâi khuán-sek.
45 Siāng-tì tō nán tsóu-pē mīn-tsôi^n tók-tshut ī-pang nâng, nán-kâi tsóu-pē jip--lâi tìn-tsũ ī-pang kâi tī, chiũ kāng Iak-su-a tsò-pû tùa só sêng-siũ kâi pòu-phâng, chì-kàu
46 Tā-phek kâi sî-hāu; Tā-phek tit-ṳn tō Siāng-tì mīn-tsôi^n, khiû tà^n ài^n ũi-tiėh Iá-kok kâi Siāng-tì tshūe
47 kṳ-só. Liáu sī Só-lô-mûg ũi-tiėh I kiẽn-khí tshù-ok.
48 Tān-sī Chì-siāng--chiá bô khiā-khí nâng-chhiú só-tsāu kâi tshù-ok; zû soi^n-tsai só-tà^n,

49 Tsú tà^n, thi^n sī uá-kâi tsõ-ūi,
Tī sī uá kha-ē kâi kha-tȧh:
Nín ài^n kāng-uá khí mih-iē^n tshù,
Uá ua^n-tsũ kâi tī-ūi tō-tî-kò, né?
50 Chí buān-muėh khá-m̄-sī uá-chhiú só-tsāu--kâi?

51 Nín sī nguán-ngē^n, sim kũa hī^n chhin-chhiē^n bô siũ-kuah, nín kú-kú sī pūe-ngėk Sià^n-sîn: nín-kâi liėt-tsóu
52 só-kiâ^n nín iũ sī chiè^n-se^n. Chèng soi^n-tsai tî-kâi bô pī nín-liėt-tsóu só khún-tók? soi^n-tà^n Ngī--chiá ài^n-lâi kâi nâng, liėt-tsóu chiũ suah in; ta^n, nín iũ chiang Ngī--
53 chiá khṳ kòi-sàng hiong-suah. Nín chí-khí-nâng tō thien-sài kâi chhiú--thâu siũ--tiėh lùt-huap, liáu tou bô-siú.

54 Chèng-nâng thia^{n}-kì^{n} chí-kâi-ūe sim chhin-chhiē^{n} tō-
55 kṳ̀; iũ tùi-i kã-gê chhiet-chhí. Sṳ̄-thî-huán kám--tiėh
Siàn^{n}-sîn tshong-múa^{n}, tsù-mȧk mō^{n}-chiē^{n} thi^{n}, thói^{n}-kì^{n}
56 Siāng-tì kâi iông-kuang, kũa Iâ-sou khiā tõ Siāng-tì kâi
iũ-pôi^{n}, chiũ tà^{n}, Ē! Uá thói^{n}-kì^{n} thi^{n} khui, Jîn-tsṳ́ khiā
57 tõ Siāng-tì kâi iũ-pôi^{n}. Chèng-nâng tūa-sia^{n} háu-hàm,
58 a^{n}-hī^{n}, tâng-sim chiũ pià^{n}--lâi; khu i tshut siâ^{n}-gūa,
tsang-chiėh kȧk i: tsò chèng-kṳ̄ kâi nâng thǹg ka-kī
kâi i-hȯk pàng tõ chėk-kâi siàu-nî^{n}-nâng, miâ^{n} Sàu-lô,
59 kâi kha-ē. Chiũ tsang-chiėh kȧk Sṳ̄-thî-huán, Sṳ̄-thî-
60 huán tiām-tiām khiû tà^{n}, Tsú Iâ-sou chiap-nȧp uá-sîn.
Kũi^{n}--lȯh-khṳ̀, chiũ tūa-sia^{n} hàm--tà^{n}, Tsú, mài tsang
chí-kâi tsũe kui tõ in. Chí-kâi-ūe tà^{n}-liáu chiũ ut--khṳ̀.

8 Suah i sí, Sàu-lô iā thói^{n}-tiėh hua^{n}-hí.

Hṳ́-jit khí ũ tūa-ē khún-tȯk tõ Iâ-lũ-sat-léng kâi kà-
hũe; lóng-tsóng sùa^{n}-khui, pìn Iû-thài Sat-má-lĩ-a só-sȯk
2 kak tī-hng; zûi-tȯk sài-thû chiũ bô. Ũ kèng-khiên kâi
nâng tsǹg Sṳ̄-thî-huán, ũi-tiėh i tūa-ē ai-khàu tûi-heng.
3 Nā-sĩ Sàu-lô tshâng-hāi kà-hũe, jip kak-nâng kâi ke,
liȧh nâm-nńg chiũ kòi-sàng jip-kam.

4 Sùa^{n}-khui kâi nâng chiũ khṳ̀ múa^{n}-tī-kò thuân hok-
im-tāu.

5 Hui-lėk chiũ lȯh--khṳ̀ Sat-má-lĩ-a siâ^{n}, chiang Ki-tok
6 thong-thuân nâng tsai. Chèng-nâng uân-in thia^{n}-kì^{n},
kũa thói^{n}-kì^{n} só-kiâ^{n} kâi ī-chiah, chiũ tâng-sim thia^{n}-
7 hiàng Hui-lėk só-tà^{n} kâi ūe. In-ũi ũ ke-ke nâng sĩ pĩ
siâ-sîn só-tùe--kâi, chí-kâi siâ-sîn tūa-sia^{n} háu-hàm chiũ
tshut--lâi, ke-ke kuàn-pien-pē^{n} kũa kuái-kha kâi tit--tiėh
8 ui-hó. Hṳ́-kâi siâ^{n}--tang chiũ tūa hua^{n}-hí.

9 Nā-sĩ ũ chėk-kâi nâng, miâ^{n} Si-mn̂g, phêng-sù tõ hṳ́-
kâi siâ^{n} kiâ^{n} siâ-sút, sái Sat-má-lĩ-a chèng-mîn hãi-ĩ,
10 tsṳ̄-khua tsò sĩ sĩ-mih tsun-tūa--chiá; chèng-nâng, tsṳ̄-
tūa chì-sòi, lóng-tsóng thia^{n}-hiàng i, tà^{n}, Chí-kâi nâng
11 sĩ Siāng-tì thoh-khuân, chheng-tsò tūa--kâi. In-ũi Si-
mn̂g jit kú sĩ chiang siâ-sút sái in hãi-ĩ, kù-tshṳ́ chèng-
12 nâng thia^{n}-hiàng i. Kàu thia^{n}-sìn Hui-lėk thuân Siāng-
tì kok kâi hok-im, kũa Iâ-sou Ki-tok kâi miâ^{n}, nâm-nńg

13 chiũ niá^{n} sói-lói. Kũa Si-mn̂g ka-kī iā sìn: niá^{n}-sói, liáu chiũ tsóng-kú tùe Hui-lék; thói^{n}-kì^{n} i kiâ^{n} ī-chiah tūa ī-lêng, chiũ hāi-ī.

14 Kàu tsu sài-thû tõ Iâ-lũ-sat-léng thia^{n}-tsai Sat-má-lĩ-a í^{n}-keng niá^{n}-siũ Siãng-tì kâi tãu, in chiũ sái Pí-tit kũa
15 Iak-hân khṳ̀ hṳ́-kò. Nõ-nâng kàu--liáu chiũ thòi chèng-
16 nâng khî-táu, ài^{n} in tit--tiéh Sià^{n}-sîn: in-ũi khî-tang hiàng-lâi būe-ũ nâng tit--tiéh Sià^{n}-sîn kàng-lîm: put-
17 kùe sĩ thoh Tsú Iâ-sou kâi miâ^{n} lâi-niá^{n} sói-lói. Jī-ūi sài-thû chiang-chhiú àn chèng-nâng, chèng-nâng chiũ tit--tiéh Sià^{n}-sîn.

18 Si-mn̂g thói^{n}-kì^{n} sài-thû chék-ē àn-chhiú chiũ ũ Sià^{n}-
19 sîn sṳ̀-pun nâng, i chiũ khiéh-chî^{n} ài^{n}-sàng in, tà^{n}, Chí-kâi khuân iā tiéh pun uá, sái-kàu uá chiang-chhiú àn
20 nâng, i iā õi tit--tiéh Sià^{n}-sîn. Pí-tit chiũ tùi-i tà^{n}, Lṳ́-kâi ngṳ̂n kah-lṳ̣ tsò-chék-ē pāi-buâng; in-ũi lṳ̣ thói^{n}-tsò
21 Siãng-tì kâi ṳn-sṳ̀ hó ēng-chî^{n} lâi-tit. Chí-kâi-sṳ̄ lṳ̣ bô-
22 hūn bô-kan: uân-khî lṳ̣-sim tùi Siãng-tì m̄-chià.^{n} Kù-tshṳ́ lṳ̣ chí-kâi ak tiéh hùe-kói, khiû Tsú, pa-lak lṳ̣
23 chí-kâi sim-ì hó tit sià-mién. In-ũi uá thói^{n} lṳ̣ sĩ chhin-
24 chhiē^{n} tõ khóu-tá^{n} tsṳ̣-tang pun tsũe-ak pák-kín. Si-mn̂g chiũ ìn-tà^{n}, Nín thòi-uá khiû Tsú, sái nín só-tà^{n} kâi sṳ̄ tshuân-mài hāi-kip--tiéh uá.

25 Jī-ūi sài-thû í^{n}-keng tsò chèng-kṳ̃ thuân Tsú tãu, chiũ kui-tn̂g Iâ-lũ-sat-léng, tõ Sat-má-lĩ-a ke-ke hie^{n}-lí thuân hok-im.

26 Tsú chék-kâi sài-chiá tùi Hui-lék tà^{n}-ūe, tà^{n}, Lṳ́ tiéh khí-sin, khṳ̀ nâm-pôi^{n}, kàu Iâ-lũ-sat-léng thàng Ka-sat
27 hṳ̣-tiâu-lōu: hṳ́-kò sĩ khuàng-iá. I khí-sin chiũ khṳ̀: khṳ́-kàu chiũ ũ chék-kâi Ai-thî-o-pek nâng, sĩ Ai-thî-o-pek nâng kâi nn̂g-uâng, Kan-tã-ki, thoh tūa-khuân kâi thài-kàm, tsóng-kuán i-kâi khòu-pâng; chí-kâi nâng
28 í^{n}-keng khṳ̀ Iâ-lũ-sat-léng khṳ̀ kèng-pài; ta^{n} tsõ-chhia ài^{n}-hûe, tõ-thák soi^{n}-tsai Í^{n}-sài-a.

29 Sià^{n}-sîn tùi Hui-lék tà^{n}, Lṳ́ tiéh-kiâ^{n}-bûa, khṳ̀-chiũ
30 chí-kâi chhia. Hui-lék chiũ tsáu-bûa khṳ̀, thia^{n}-kì^{n} i tõ thák soi^{n}-tsai Í^{n}-sài-a, chiũ mn̄g-tà^{n}, Lṳ́ só-thák--kâi,
31 lṳ̣ õi hiáu-mêng, mé? I chiũ tà^{n}, Bô nâng lâi khai-tãu

uá, tsãi-tit õi? Chiũ khiû Hui-lėk khí--lâi kāng-ì tsò-pû tsõ.

32 Só-thȧk hṳ́-kò kia^{n}-bûn sĩ tà^{n},
I pĩ nâng khan, zû iê^{n} chiũ sí-tī;
Zû iê^{n}-kiá^{n} tùi chién-mô kâi nâng bô tshut-sia^{n},
I iũ bô khui-tshùi:

33 I pui-mûi kâi sî-hāu nâng pāi-huāi kong-ngĩ lâi-thãi i:
I kâi sì-hĩ tî-tiâng õi thuân-sut?
In-ũi i-kâi se^{n}-miā^{n} tṳ̂-tsȯh tõ tī--chiē^{n}.

34 Thài-kàm chiũ mñg Hui-lėk tà^{n}, Uá chhiá^{n}-mñg lṳ́, soi^{n}-tsai-nâng tà^{n} chí-kâi-ūe sĩ tà^{n} tî-tiâng? sĩ tà^{n} ka-kī, 35 a-sĩ tà^{n} pȧt-nâng, né? Hui-lėk chiũ khui-tshùi, tõ chí-chėk-kò kia^{n}-bûn khí, chiang hok-im thuân Iâ-sou pun i thia^{n}.

36 Tõ lōu--kò kiâ^{n}, lâi-kàu chėk-kò-tsúi; thài-kàm chiũ 38 tà^{n}, Chí-kò ũ tsúi, uá khá-m̄-hó niá^{n} sói-lói? Chiũ mēng chhia thêng-tiām: Hui-lėk kũa thài-kàm nõ-nâng lȯh-39 tsúi; Hui-lėk chiũ kāng-i kiâ^{n} sói-lói. Tõ tsúi--kò khí--lâi, liáu Tsú kâi sîn chiũ chiap-ín Hui-lėk; thài-kàm bô 40 tsài thói^{n}-kì^{n}, chiũ hua^{n}-hí chiē^{n}-lōu. Hui-lėk put-kak chiũ tõ A-só-tu: tùi hṳ́-kò keng-kùe thuân hok-im tõ tsùa^{n}-kâi siâ^{n}-chhĩ, chì-kàu Kai-sat-lĩ-a.

9 Sàu-lô huân-liáu tãi-náu heh-suah Tsú kâi mñg-thû 2 chiũ khṳ̀-kì^{n} chì-si-chiáng, kāng-i thó bûn-tsṳ tùa-kàu Tã-má-sek kak kong-hũe, jiȧk-sĩ ngõ--tiėh ũ tshông tshṳ́-tãu kâi nâng, bô-lũn nâm nñg, tsún i hó-pȧk, liáu kòi-kàu Iâ-lũ-sat-léng.

3 Kiâ^{n}-lōu kâi sî-hāu, chiang-kṳ̃n Tã-má-sek: hut-jiên 4 tshông-thi^{n} ũ kng sì-phì^{n} chiè i: i chiũ puȧh-lȯh tī, thia^{n}-kì^{n} ũ sia^{n} hàm i, tà^{n}, Sàu-lô, Sàu-lô, lṳ́ tsò-nî khún-tȯk 5 uá, né? Sàu-lô chiũ tà^{n}, Tsú, lṳ́ sĩ tî-tiâng? I chiũ tà^{n}, 6 Uá sĩ lṳ́ só khún-tȯk kâi Iâ-sou: tsóng-sĩ lṳ́ khí--lâi jip-siâ^{n}, chiũ ài^{n} chiang lṳ́ só tng-kiâ^{n} kâi sṳ̄ kāng-lṳ́ tà^{n}.

7 Tâng-kiâ^{n} kâi nâng khiã--tõ-kò bô khui-tshùi, in-ũi 8 thia^{n}-kì^{n} chí-kâi sia^{n}, thói^{n}-tiėh bô-nâng. Sàu-lô tõ-tī khí--lâi; peh-khui-mȧk thói^{n}-m̄-kì^{n}; nâng khan i-kâi

9 chhiú, chiū tshūa i jíp Tā-má-sek. Sa^{n}-jit thói^{n}-m̄-kì^{n}; iā bô-ím bô-chiáh.

10 Tō Tā-má-sek ū chėk-kâi mn̂g-thû, miâ^{n} A-ná-nî-a; Tsú tō ī-siāng--tang hàm i, tà^{n}, A-ná-nî-a. I chiū tà^{n},
11 Tsṳ́, uá tō chí-kò. Tsú chiū tùi-i tà^{n}, Lṳ́ khí--lâi, khṳ̀ hṳ́-tiâu-koi, miâ^{n} tsò Tít kâi, tō Iû-tā kâi ke huáng-mn̄g chėk-kâi nâng, miâ^{n} Sàu-lô, sī Tā-sù nâng: in-ūi i chià^{n}
12 tō khî-táu; iā ū thói^{n}-kì^{n} chėk-kâi nâng, miâ^{n} A-ná-nî-a,
13 jíp--lâi àn-chhiú tō i sin-chiē^{n}, sái i ōi thói^{n}-kì^{n}. A-ná-nî-a chiū tap-tà^{n}, Tsú, lūn chí-kâi nâng uá thia^{n}-kì^{n} ke-ke nâng tà^{n} i tō Iâ-lū-sat-léng ū jiėh-tūa kia-hāi tō lṳ́-
14 kâi sià^{n}-thû: ta^{n}, tō-chí-kò iā chip tsu chì-si-chiáng só-thoh kâi khuân, lâi-liáh huâm khiû lṳ́-miâ^{n} kâi nâng.
15 Tsú tùi-i tà^{n}, Lṳ́ khṳ̀: in-ūi i sī uá só-suán kâi khì-kū, lâi-hû-phû uá-miâ^{n} tō ī-pang-nâng, kūa tsu kun-uâng,
16 kūa Í^{n}-sek-liėt kiá^{n}-sun, kâi mīn-tsôi^{n}: uá iā ài^{n} chí-sī i, i ūi-tiėh uá-miâ^{n} tiėh-siū jiėh-tsōi kan-khóu.
17 A-ná-nî-a chiū khṳ̀, jíp i-kâi tshù; chhiú àn Sàu-lô, tà^{n}, Hia^{n}-tī Sàu-lô, Tsú, chiū-sī lṳ́ lâi hṳ́-sī tō lōu--kan hién-hīn khṳt lṳ́ kâi Iâ-sou, I sái uá, ài^{n} pun lṳ́ mák
18 mêng, kūa kám--tiėh Sià^{n}-sîn tshong-múa^{n}. I kâi mák sûi-chiet ū só ka-laúh, chhin-chhiē^{n} hṳ̄-lân hiè^{n}-se^{n},
19 i-kâi mák chiū mêng; chiū khí--lâi niá^{n}-sói; chiū chiáh, liáu tsàng-kiēn.
20 Tō Tā-má-sek kāng chèng mn̂g-thû tsò-pû sù-jit. Chiū tō kak-hūe-tn̂g thuân-pùa Iâ-sou sī Siāng-tì kâi Kiá^{n}.
21 Thia^{n}-kì^{n} kâi nâng lóng-tsóng khî-ī, tà^{n}, Chí-kâi khá-m̄-sī tō Iâ-lū-sat-léng tshâng-hāi khiû tshṳ́-miâ^{n} kâi nâng, mé? kūa lâi chí-kò iā sī chí-kâi-ì, ài^{n} chiang chí chià^{n}-
22 nâng pák-liáu kòi-sàng tsu chì-si-chiáng. Nā-sī Sàu-lô zú-kèng ū lêng-lát, poh-tó kṳ Tā-má-sek kâi Iû-thài nâng, chèng-mêng Iâ-sou sī Ki-tok.
23 Kùe--liáu ke-jit Iû-thài nâng tsham-siâng ài^{n}-suah i:
24 nā-sī Sàu-lô tit-tsai in-kâi kòi-mông. In jit mê pé siâ^{n}-
25 mn̂g ài^{n}-suah i: nā-sī Sàu-lô kâi mn̂g-thû mê--kùa tshông siâ^{n}-chhiê^{n} pàng i lóh, sī tō kheng-tói tūi--lóh-khṳ̀.
26 Sàu-lô kàu Iâ-lū-sat-léng siē^{n}-ài^{n} kāng mn̂g-thû kau-

tshap: nā-sī in lóng-tsóng ùi-kũ i, m̄-sìn i sī tsò mn̂g-
27 thû. Zûi-sī Pa-ná-pa tshūa Sàu-lô lâi-kì^n sài-thû, chiang
i tõ lōu--kan thói^n-kièn Tsú, kũa kāng-i tà^n-ūe; iũ tõ
Tã-má-sek thoh Iâ-sou kâi miâ^n ká^n-ká^n lâi-káng, lóng-
28 tsóng kāng sài-thû tà^n. Sàu-lô chiũ tõ Iâ-lũ-sat-léng
kāng-in tsò-pû tshut-jip, thoh Tsú miâ^n ká^n-ká^n lâi-
29 káng: kāng tà^n Hi-lĩ-nî ūe kâi Iû-thài nâng piẽn-lũn;
30 in chià^n-nâng chiũ ṳ̄-pĩ ài^n-suah i. Chèng hia^n-tĩ tit-tsai
chí-kâi-sṳ̄ chiũ tshūa i lòh Kai-sat-lĩ-a, sàng i khṳ̀ Tã-sù.
31 Chièn^n-sen^n pìn Iû-thài tshuân-tī, kũa Ka-lĩ-lĩ, Sat-má-
lĩ-a, thong-hũe tit phêng-an, chiũ kiẽn-lip, kèng-ùi Tsú
lâi-kiâ^n, tit Sià^n-sîn ua^n-ùe, lâi thi^n-ke nâng-siàu.
32 Pí-tit pìn-kiâ^n sì-hng tú-ngõ iā lâi-kàu kṳ̄ Lṳ̄-tã chèng
33 sià^n-thû--kò. Tõ-hṳ́-kò ngõ--tièh chèk-kâi nâng, miâ^n
Í^n-nî-iá, sĩ tì kuàn-pien-pē^n, ùt mîn-tshn̂g poih-nî^n-kú--
34 liáu. Pí-tit tùi-i tà^n, Í^n-nî-iá, Iâ-sou Ki-tok ui lṳ́ hó;
khí--lâi siu-sip phũe-chhièh. Sûi-chiet chiũ khí--lâi.
35 Khiã-khí Lṳ̄-tã kũa Sat-lûn kâi nâng lóng-tsóng thói^n-
kì^n, chiũ kui-hòk Tsú.
36 Tõ Iak-phà ũ chèk-kâi hũ-jîn mn̂g-thû, miâ^n Tã-pí-tã,
huan-èk chiũ-sĩ kiè-tsò To-ka: chí-kâi hũ-jîn tshuân-
37 tshuân sĩ kiâ^n siẽn-sṳ̄ si-chì. Kàu hṳ́-sî tì-pē^n chiũ sí:
38 i-kâi si sói-hó chiũ pàng tõ lâu-téng. In-ũi Lṳ̄-tã kṳ̃n
Iak-phà, chià^n-kâi mn̂g-thû thia^n-tsai Pí-tit tõ-hṳ́-kò
chiũ sái nõ-nâng khṳ̀ i--kò, khiû--tà^n, Tièh-lâi kàu ún--
kò, mài-mān.
39 Pí-tit khí-sin kāng-in tsò-pû khṳ̀. Kàu--liáu, nâng
tshūa i chiẽ^n-lâu: chèng kúa-hũ khiã tõ i sin-pi^n, tõ-
khàu, chiang To-ka kāng-in tsò-pû-tõ kâi sî-hāu só-tsò
40 kâi sa^n-khòu, pun i thói^n. Pí-tit sái in chèng-nâng lóng-
tsóng tshut--khṳ̀, kũi^n-lòh, khî-táu; tn̂g-sin hiàng sin-si,
chiũ tà^n, Tã-pí-tã, khí--lâi. Hũ-jîn chiũ peh-khui mák;
41 thói^n-kì^n Pí-tit, chiũ tsõ--khí-lâi. Pí-tit chiang-chhiú
khan i khí--lâi; liáu kiè chèng sià^n-thû kũa kúa-hũ,
42 chiang To-ka se^n-uáh--tõ-kò kau-pun in. Thong Iak-
43 phà tit-tsai chí-kâi-sṳ̄: ke-ke nâng chiũ sìn Tsú. Pí-tit
tõ Iak-phà tah sèk-gû-phûe kâi Si-mn̂g khiã-khí hoh-
tsōi-jit.

10 Tõ Kai-sat-lĩ-a ũ chék-kâi nâng, miâ^{n} Ko-nî-liû, sĩ tõ
2 chék-kâi iâ^{n}, kiè-tsò Í^{n}-tã-lĩ iâ^{n}, tsò peh-hu-chiáng, tsò-nâng sĩ sêng-kèng, kāng-i tshuân-ke kèng-ùi Siãng-tì, tūa si-chì tõ mîn--kan, siê^{n}-siê^{n} khî-khiû Siãng-tì.
3 Ũ chék-jit, iak-liãng tùi sin-sî-tsho, tõ ĩ-siãng--tang hīn-hīn thói^{n}-kì^{n} Siãng-tì chék-kâi sài-chiá jip--lâi i-lãi,
4 hàm i, tà^{n}, Ko-nî-liû. Ko-nî-liû chiũ tsù-mák thói^{n} i, kia^{n}-kũ tà^{n}, Tsú, sĩ tsò-nî? Thien-sài kāng-i tà^{n}, Lṳ-kâi khî-táu kũa si-chì í^{n}-keng seng-chiẽ^{n} kàu Siãng-tì mīn-tsôi^{n},
5 tit Siãng-tì kì-liãm. Ta^{n}, lṳ tiéh sái nâng khṳ Iak-phà
6 tui chék-kâi Si-mn̂g, hãu-tsò Pí-tit kâi: i tah-hiah tõ sék-gû-phûe Si-mn̂g kâi tshù, tõ hái-kî^{n}.
7 Kàu kāng-i tà^{n}-ūe kâi thien-sài khṳ--liáu, Ko-nî-liû kiè nõ-kâi ke-pók, kũa siê^{n}-sî kṳn-sûi kâi pia^{n}-teng chék-
8 kâi sêng-kèng--kâi; chiang chí chià^{n}-kâi-sṳ lóng-tsóng óh in thia^{n}, chiũ sái in khṳ Iak-phà.
9 Mùa-khí, chí sù-nâng tõ lōu--kò kiâ^{n} chiang-kṳ̃n siâ^{n}, hṳ́-tsûn tùi ngóu-sî chià^{n}, Pí-tit chià^{n} khí--khṳ tshù-
10 téng khî-táu: tóu khùn siẽ^{n} ài^{n}-chiàh: nâng chià^{n} tõ sṳ̃-lí, Pí-tit kâi sim-sîn thut-tshut muéh-siãng tsṳ-gũa:
11 thói^{n}-kì^{n} thi^{n} khui, ũ chék-kâi khì-kũ kàng-lóh, chhin-
12 chhiẽ^{n} tūa-tie^{n}-pòu, pák sì-kak tūi-lóh tī-mīn: hṳ́-tói ũ kak-iẽ^{n} sì-chiah-kha kâi siù-thiok, tī-mīn õi-pê kâi thâng,
13 kũa thi^{n}-tang kâi pue-chiáu. Chiũ ũ sia^{n} hàm i, tà^{n}, Pí-
14 tit, khí--lâi; lṳ thâi khṳ-chiàh. Pí-tit chiũ tà^{n}, Tsú a, m̄-hó; huâm sók-muéh, m̄-chheng-kiet kâi muéh, uá tou
15 m̄-pat-chiàh. Tõi^{n}-jī-pái iũ-tsài ũ sia^{n} kāng-i tà^{n}, Siãng-
16 tì só chheng-kiet--kâi, lṳ mài thói^{n}-tsò sók. Añ chiè^{n}-se^{n} ũ sa^{n}-tshṳ; khì-kũ sûi-chiet chiũ siu chiẽ^{n}-thi^{n}.
17 Pí-tit sim-lãi chià^{n} tõ gî-lṳ̃ tūa-ē, m̄-tsai só-thói^{n}-kùe kâi ĩ-siãng sĩ sĩ-mih ì-sṳ, tùi-tùi Ko-nî-liû só-sái kâi nâng,
18 í^{n}-keng huáng-mn̄g kàu Si-mn̂g kâi tshù, khiã tõ mn̂g-tsôi^{n}, hàm, chiũ mn̄g-tà^{n}, Si-mn̂g, hãu-tsò Pí-tit, ũ hiah tõ hṳ-kò a bô.
19 Pí-tit chià^{n} tõ sṳ-siẽ^{n} só-thói^{n} kâi ĩ-siãng, Sià^{n}-sîn
20 kāng-i tà^{n}, Ũ sa^{n}-nâng tõ tshūe lṳ. Lṳ tiéh khiã--khí-lâi, chiũ lóh--khṳ, kāng-in tsò-pû khṳ, mài-gî: in-ũi sĩ uá sái in lâi.

21 Pí-tit lôh-khṳ-kì^{n} chià^{n}-kâi-nâng, chiũ tà^{n}, Uá chiũ-sĩ
22 nín só-tshūe--kâi: nín lâi sĩ ũi-tiėh sĩ-mih uân-kù? In
chiũ tà^{n}, Peh-hu-chiáng Ko-nî-liû, sĩ ngĩ-jîn, siãng-chhiá^{n}
kèng-ùi Siãng-tì, sĩ thong Iû-thài mîn só chheng-sõng
kâi nâng, tit-tiėh sià^{n} thien-sài mit-sĩ tiėh-chhiá^{n} lṳ́ lâi
23 i-kâi ke, lâi-thia^{n} lṳ́-kâi ūe. Pí-tit chiũ chhiá^{n} in jip--
lâi pun in suah-hiah.

Mùa-khí khí-sin kāng-in tsò-pû tshut-mn̂g, Iak-phà ũ
24 sù-kâi hia^{n}-tĩ kāng-i tâng-kiâ^{n}. Kùe ke chėk-jit chiũ
jip Kai-sat-lĩ-a. Ko-nî-liû í^{n}-keng chhiá^{n}-bûa lãi-chhin
25 hó-iú, chiũ tõ-kò hāu-thãi in. Chì-kàu Pí-tit jip--lâi,
26 Ko-nî-liû ngêng-chih i, phak-lôh tõ i kha-ē pài i. Nā-sĩ
Pí-tit tshah i khí--lâi, tà^{n}, Khiã--khí-lâi; uá ka-kī iā sĩ
27 nâng. Kāng-i phuėh-ūe chiũ jip--khṳ, thói^{n}-tiėh ke-ke
nâng tsũ-chip:
28 Tùi-in tà^{n}, Nín ka-kī tsai Iû-thài nâng kāng pȧt-kok
kâi nâng kau-tshap uáng-lâi sĩ m̄-hȧh-sek; nā-sĩ Siãng-
tì ũ chí-sĩ uá huâm sĩ-mih-nâng m̄-hó tà^{n} i tsò-sók, tsò
29 m̄-chheng-kiet: só-í^{n} uá pĩ-chhiá^{n} sûi-chiet chiũ lâi, bô
hiâm-gî. Ta^{n}, mn̄g, nín chhiá^{n} uá sĩ ũi-tiėh sĩ-mih-sṳ̄.
30 Ko-nî-liû chiũ tà^{n}, Sì-jit-tsôi^{n}, kàu chí-kâi sî-hāu, uá
tõ ke-tang tõ siú sin-sĩ-tsho kâi khî-táu-sî; chiũ thói^{n}-
kì^{n} ũ chėk-kâi nâng, chhēng kuang-iãu kâi i-hók, khiã
31 tõ uá mīn-tsôi^{n}, tà^{n}, Ko-nî-liû, lṳ́-kâi khî-táu thia^{n}-náp--
32 liáu, lṳ́-kâi si-chì tit kì-liãm tõ Siãng-tì mák-tsôi^{n}. Ta^{n}
chiũ tiėh-sái nâng khṳ Iak-phà, chhiá^{n} Si-mn̂g, hãu-tsò
Pí-tit, lâi lṳ́--kò: i tah-hiah tõ sėk-gû-phûe Si-mn̂g kâi
33 tshù, tõ hái-kî^{n}. Sǹg-lâi uá sûi-chiet sái nâng khṳ lṳ́--
kò; ta^{n} lṳ́ lâi chí-kò--liáu, lṳ́ chiè^{n}-se^{n} kiâ^{n} sĩ hó. Ta^{n}
ún lóng-tsóng tõ Siãng-tì mīn-tsôi^{n} ài^{n}-thia^{n} chėk-khài
Tsú só-mẽng lṳ́ kâi ūe.
34 Pí-tit chiũ khui-tshùi, tà^{n}, Uá chin-chin thói^{n}-tshut
35 Siãng-tì m̄-sĩ ēng gūa-māu lâi-tshú-nâng, chiũ-sĩ kak-
kok kèng-ùi Siãng-tì kũa kiâ^{n}-ngĩ kâi nâng chiũ tit
36 Siãng-tì chiap-náp. Siãng-tì sṳ̄-pun Í^{n}-sek-liėt kiá^{n}-sun
kâi tãu sĩ thuân hok-im, tà^{n} thoh-kõu Iâ-sou Ki-tok
chiũ tit phêng-khang (Iâ-sou Ki-tok sĩ buān-ũ kâi Tsú)
37 —chí-kâi-ūe nín ka-kī iã tsai, khí-thâu sĩ tõ Iak-hân

thuân sói-lói tsṳ-āu, tshông Ka-lī-lī thong-thuân pìn
38 Iû-thài; sī tà^{n}, Siāng-tì chiang Sià^{n}-sîn kũa tshâi-lêng
buah Ná-sat-lėk kâi Iâ-sou: I chiũ khṳ̀ múa^{n}-tî-kò kiâ^{n}-
siēn, ui huâm pī mô-kúi só khu-pek kâi nâng, in-ũi Siāng-
39 tì kāng I tâng-tõ. I tõ Iû-thài nâng kâi tī-hng, kũa tõ
Iâ-lũ-sat-léng huâm só-kiâ^{n} kâi sṳ̄, ún sī ũi-tiėh chí chià^{n}-
kâi-sṳ̄ tsò chèng-kṳ̄; nā-sī nâng tiàu I tõ bȧk suah-sí.
40 Chí-kâi nâng Siāng-tì tõi^{n}-sa^{n}-jit hók-uȧh I, sái I hién-
41 hīn; m̄-sī pun chèng-mîn thói^{n}-kì^{n}, sī hién pun Siāng-tì
soi^{n} suán-kṳ́ tsò chèng-kṳ̄ kâi nâng; chiũ-sī ún, tõ I
tshông-sí hȯk-se^{n} tsṳ-āu kāng I tsò-pû ím-chiȧh, chí-
42 chià^{n}-nâng. I iũ hun-hù ún tiėh kȧu-tsai chèng-mîn,
chèng-kṳ̄ tà^{n} Siāng-tì só lip-tiā^{n} lâi sím-phuàn se^{n}-sí--
43 chiá chiet-sī chí-kâi nâng. Chèng soi^{n}-tsai iā sī ũi-tiėh
chí-kâi nâng tsò chèng-kṳ̄, tà^{n}, sìn I kâi nâng, thoh-kõu
I kâi miâ^{n}, kak-kak chiũ tit--tiėh sià-tsũe.

44 Pí-tit chià^{n} tõ-tà^{n} chí-kâi-ūe, Sià^{n}-sîn kàng-lîm tõ thia^{n}-
45 tãu kâi nâng. Siũ kuah-lói kâi sìn-thû, chiũ-sī kāng
Pí-tit tâng-lâi hṳ́ sù-nâng, chiũ hãi-ī, uân-khî ī-pang-
46 nâng iā ũ tit--tiėh Sià^{n}-sîn sṳ̀-lȯh pun in. Thia^{n}-kì^{n} in
tà^{n} kak-iē^{n} thóu-thâm, lâi-chheng Siāng-tì tsò tūa.

47 Pí-tit chiũ tùi-in tà^{n}, Chí chià^{n}-nâng kì-sī siũ Sià^{n}-sîn,
zû nán chėk-iē^{n}, ũ tî-tiâng õi kìm-chí.tsúi mài khṳt in
48 niá^{n}-sói, né? Chiũ mēng tà^{n}, chí chià^{n}-nâng tiėh thoh
Iâ-sou Ki-tok kâi miâ^{n} niá^{n}-sói. Chèng-nâng chiũ khiû
i nā--kò kúi-jit.

11 Tõ Iû-thài tsu sài-thû hia^{n}-tī thia^{n}-tsai ī-pang-nâng
2 iā ũ siũ--tiėh Siāng-tì tãu. Kȧu Pí-tit khí--lâi Iâ-lũ-sat-
3 léng, siú kuah-lói kâi nâng chiũ poh-mn̄g i, tà^{n}, Lṳ́ ũ
jip būe-siũ kuah-lói kâi nâng tshù-lãi, kāng-in tsò-pû
chiȧh.

4 Pí-tit chiũ khui-tshùi, chiè tshṳ̀-sũ kāng-in kói-mêng,
5 tà^{n}, Uá sī tõ Iak-phȧ siâ^{n} tõ khî-táu: sim-sîn thut-tshut
muėh-siāng tsṳ-gūa, thói^{n}-kì^{n} ī-siāng, ũ chėk-kiā^{n} khì-kũ
kàng-lȯh, chhin-chhiē^{n} tūa-tie^{n}-pòu pȧk sì-kak, tshông-
6 thi^{n} tūi-lȯh; chiũ lâi-kȧu uá--kò: uá sòi-thói^{n} jīn-tiā^{n},
chiũ thói^{n}-kì^{n} ũ tī-chiē^{n} sì-chiah-kha kâi uȧh-muėh, kũa

iá-siù, kũa õi-pê kâi thâng, kũa thi^{n}-tang kâi pue-chiáu.
7 Uá iũ thia^{n}-kì^{n} ũ sia^{n} kāng-uá tà^{n}, Pí-tit, khí--lâi; lṳ́
8 thâi khṳ̀-chiȧh. Uá chiũ tà^{n}, Tsú a, m̄-hó: in-ũi sȯk-muėh, m̄-chheng-kiet kâi muėh, tou m̄-pat jı̍p uá-tshùi.
9 Tõi^{n}-jī-pái iũ-tsài ũ sia^{n} tshông-thi^{n} tap-tà^{n}, Siãng-tì só
10 chheng-kiet--kâi, lṳ́ mài thói^{n}-tsò sȯk. Aǹ chiè^{n}-se^{n} ũ
11 sa^{n}-tshṳ̀: liáu chėk-khài chiũ thũi chiẽ^{n}-thi^{n}. Tú-tú ũ sa^{n}-nâng khiã tõ ún só-tõ kâi tshù-tsôi^{n}, sĩ nâng tshông
12 Kai-sat-lĩ-a sái in lâi-tshūe uá. Sià^{n}-sîn chiũ mẽng uá kāng-in tsò-pû khṳ̀, mài hun-piėt. Iũ chí lȧk-kâi hia^{n}-tĩ kāng-uá tsò-pû khṳ̀; ún chiũ jı̍p hṳ́-kâi-nâng kâi tshù:
13 i chiũ kāng-ún tà^{n} i tsò-nî-se^{n} thói^{n}-kì^{n} hṳ́-kâi thien-sài khiã tõ i-kâi tshù--kò, tà^{n}, Tiėh-sái nâng khṳ̀ Iak-phȧ,
14 tui Si-mn̂g, hãu-tsò Pí-tit kâi; i chiũ ài^{n} kāng-lṳ́ tà^{n}-ūe,
15 sái lṳ́ tshông chí-kò tit-kiù, kũa lṳ́-kâi tshuân-ke. Uá chià^{n}-khui-tshùi tà^{n}-ūe, Sià^{n}-sîn chiũ kàng-lȯh tõ in, àn
16 khí-tsho tiâng-sî tõ nán chėk-iē^{n}. Uá chiũ it-tit Tsú kâi ūe, soi^{n} ũ tà^{n}, Iak-hân sĩ ēng-tsúi kiâ^{n} sói-lói; nā-sĩ nín
17 chiang-lâi siũ sói-lói sĩ ēng Sià^{n}-sîn. Chiè^{n}-se^{n} Siãng-tì í^{n}-keng pun in chí-kâi ṳn-sṳ̀, àn tsá, nán tsho-sìn Tsú Iâ-sou Ki-tok hṳ́-sî, pun nán hiè^{n}-se^{n}, uá sĩ sĩ-mih-nâng, khá-õi tsó-chí Siãng-tì, mé?
18 Chèng-nâng thia^{n}-kì^{n} chí chià^{n}-kâi-sṳ̄, chiũ tiām-tiām, chiũ kui iông-kuang tõ Siãng-tì, tà^{n}, Chiè^{n}-se^{n} liên-kũa ī-pang-nâng Siãng-tì iā ũ sṳ̀ in hùe-kói lâi-tit se^{n}-miā^{n}.
19 Ūi-tiėh Sṳ̄-thî-huán kâi uân-kù ngõ kan-khóu hṳ́-sî sì-sùa^{n} kâi nâng pìn-kiâ^{n} kàu Hui-nî-ki, Kṳ-pí-lũ, An-thî-o, bô-thuân-tāu pun pȧt-nâng, zûi-sĩ thuân-pun Iû-
20 thài nâng tiā^{n}-tiā^{n}. Nā-sĩ khî-tang ũ-kâi sĩ Kṳ-pí-lũ kũa Kú-lĩ-nāi nâng, lâi kàu An-thî-o iũ thuân-pùa Tsú
21 Iâ-sou pò-tsai Hi-lĩ-nî nâng. Tsú kâi chhiú pang-tsõ in: sìn kâi nâng ke-ke chiũ hûe-thâu kui Tsú.
22 Tõ Iâ-lũ-sat-léng kâi hũe zṳ́-bûn nâng kháu-thuân lũn chí-tsùa^{n}-nâng kâi ūe: chiũ sái Pa-ná-pa khṳ̀ An-
23 thî-o: kàu--liáu thói^{n}-tshut Siãng-tì kâi ṳn, chiũ hua^{n}-hí; khǹg-kòi in chèng-nâng tiėh kien-sim tùe-kín Tsú:
24 in-ũi Pa-ná-pa sĩ hó-nâng, múa^{n}-sim kám--tiėh Sià^{n}-sîn chhim-sìn: iũ ke-ke nâng lâi-kui Tsú.

25,26 Pa-ná-pa chiũ tshut--khṳ Tã-sù tshũe Sàu-lô: tshũe-tiėh chiũ tùa i lâi An-thî-o. Chiè^{n}-se^{n} in chiũ chėk-nî^{n} thàng-thàng kāng sià^{n}-hũe tâng-tsũ-chíp, kà-hùe ke-ke nâng; mñg-thû chiũ-sĩ tõ An-thî-o chià^{n} khí-thâu-ē kiè-tsò Ki-tọk-thû.

27 Tng-sî ũ soi^{n}-tsai sù-nâng tshông Iâ-lũ-sat-léng lȯh--
28 lâi An-thî-o. Khî-tang ũ chėk-nâng, miâ^{n} A-ḳa-pù, khiã--khí-lâi, kám--tiėh Sià^{n}-sîn chiũ tà^{n} thi^{n}-ẽ chiang-ài^{n} tũa ki-hng: chí-kâi-sṳ kàu Kek-láu-tiu kâi sî-hāu
29 kúa^{n}-chin ũ. Chèng mñg-thû chiũ ngí-tiā^{n}, kak-kak chiè i-kâi lȧt-liãng, ài^{n}-kià khṳ pang-tsõ khiã-khí tõ
30 Iû-thài kâi hia^{n}-tĩ: chiũ chiè^{n}-se^{n} kiâ^{n}, keng Pa-ná-pa Sàu-lô kâi chhiú kià-pun tsu-ũi chiáng-láu.

12 Kṳ̃n tõ hṳ́-kâi sî-hāu Hi-lút uâng kṳ́-chhiú lâi khùn-
2 khóu hũe-lãi sù-nâng. Eñg-to suah Iak-hân kâi hia^{n}-tĩ Iá-kok.

3 Thói^{n}-tshut sĩ hí-zuȧt--tiėh Iû-thài nâng, chiũ sùa-liȧh
4 Pí-tit. Tng-sî sĩ tùi tṳ̃-kà^{n}-piá^{n} kâi tsoih-khî. Í^{n}-keng liȧh i liáu, chiũ ah i jíp-kam, kau tõ sì-lûn pia^{n}-teng chié^{n}-siú, chėk-lûn sì-nâng; sim-siẽ^{n} thãi Zû-uȧt-tsoih
5 kùe-ãu chià^{n} tùa i tshut--lâi tõ peh-sè^{n} mīn-tsôi^{n}. Chiè^{n}-se^{n} Pí-tit chiũ kìm tõ kam-lãi: tãn-sĩ sià^{n}-hũe tì-chhiet ũi-tiėh i khî-táu Siãng-tì.

6 Kàu Hi-lút chiang-kṳ̃n ài^{n}-tùa i tshut--lâi, hṳ́-chėk-mê Pí-tit sĩ pȧk nõ-tiâu thih-soh, tõ nõ-kâi pia^{n}-teng
7 tìn-tang tõ-út: mñg-tsôi^{n} iã ũ pia^{n} tõ chié^{n}-kam. Hut-jiên ũ Tsú chėk-kâi thien-sài khiã tõ Pí-tit kâi sin-pi^{n}, iã ũ kng chiè tõ hṳ́ koi^{n}-lãi: thien-sài chiũ tah Pí-tit kâi hiȧp-ẽ, sái i chhé^{n}, iũ tà^{n}, Mé^{n}-mé^{n} tsáu-khí. Thih-
8 soh tõ i sang-chhiú thut-tiāu, chiũ ka-laúh. Thien-sài chiũ hàm i, tà^{n}, Tiėh hâ-tùa, chhẽng lṳ́-kâi ôi. Pí-tit chiũ chiè^{n}-se^{n} kiâ^{n}. Thien-sài iũ hàm i, tà^{n}, Tiėh lam
9 lṳ́-kâi-sa^{n} lâi-tùe uá. Pí-tit chiũ tùe i tshut--khṳ; iũ m̄-tsai thien-sài só-kiâ^{n} sĩ chin--kâi, siẽ^{n}-tsò sĩ thói^{n}-kì^{n}
10 ĩ-siãng. Í^{n}-keng kùe thâu kâi pé-mñg kũa tõi^{n}-jĩ kâi, in chiũ kàu tshut-siâ^{n}-lãi kâi thih-mñg; chí-kâi-mñg

ka-kī kāng-in tsṳ-khui: in chiũ tshut--khṳ̀, kiâ^n-kùe chék-tiâu-koi; liáu thien-sài sûi-chiet lī-khui Pí-tit.

11 Pí-tit tiā^n-sîn--liáu chiũ tà^n, Ta^n, uá tsai Tsú sit-tsãi ũ sái i-kâi sài-chiá, iā ũ kiù uá tshut Hi-lút kâi chhiú, mién zû Iû-thài chèng-mîn só-mō^n.

12 Siē^n-tiā^n--chē chiũ lâi-kàu Iak-hân, hãu-tsò Má-khó, kâi a-bó Má-lĩ-a kâi tshù; tõ-hṳ́-kò ũ ke-ke nâng tsũ-13 chip tõ khî-táu. Pí-tit tõ mn̂g-lâu khà-mn̂g, ũ chék-kâi 14 nńg-tsṳ́, miâ^n Lô-tã, lâi-thia^n. Chék-ē jīn-tshut Pí-tit kâi sia^n, hua^n-hí kàu bô-khà khui mn̂g, chiũ tsáu--jip-15 khṳ̀, pò-tsai tà^n Pí-tit khiã tõ mn̂g-kha. In chèng-nâng chiũ tùi i tà^n, Lṳ́ sĩ siáu--a. Tãn-sĩ Lô-tã tshut-lát tà^n sĩ chiè^n-se^n. Chèng-nâng chiũ tà^n, Sĩ i-kâi thien-sài. 16 Pí-tit huân-liáu tõ-kò khà-mn̂g: khui--liáu thói^n-kièn i, 17 chèng-nâng chiũ khî-ĩ. Nā-sĩ Pí-tit iê-chhiú sái in mài tà^n-ũe, chiũ chiang Tsú tsò-nî-se^n tshūa i tshut-kam kâi sṳ̄ óh in thia^n. Chiũ tà^n, Chí chià^n-kâi-sṳ̄ tiéh kàu-tsai Iá-kok, kũa chèng hia^n-tĩ. Chiũ tshut--khṳ̀, uáng pát-kâi tī-hng.

18 Kàu thi^n chék-ē kng, chèng pia^n-teng tsṳ-tang tūa-ē 19 zṳ̂-luãn, in-ũi m̄-tsai Pí-tit sĩ tùi tî-kò khṳ̀. Hi-lút í^n-keng tshūe, tshūe bô-tiéh--liáu, chiũ sím-mn̄g pé-siú kâi nâng, mēng tà^n tiéh-suah in. Aũ Hi-lút tshông Iû-thài lóh-khṳ̀ Kai-sat-lĩ-a, khiã-khí tõ-hṳ́-kò.

20 Hi-lút tūa-tūa náu-khì Thî-lô kũa Si-tũn chèng-mîn: in chiũ tâng-sim lâi-chiũ i, koh-lô uâng kâi kṳ̃n-chhîn Pek-láh-sṳ̄-tu, chiũ khiû-hûa; in-ũi in-kâi tī-hng sĩ 21 tshông-tõ uâng kâi tī-hng tit niê^n-chiáh. Kàu tiā^n jit-22 khî Hi-lút chhēng uâng-phâu, tsõ-ũi, hiáu-zũ in. Chèng-23 mîn khui-sia^n, tà^n, Sĩ Siãng-tì sia^n, m̄-sĩ nâng-sia^n. Uân-khî Hi-lút bô kui iông-kuang tõ Siãng-tì, kù-tshṳ́ Tsú chék-kâi sài-chiá sûi-chiet kong-khek i: i chiũ pĩ thâng só-kã, khùi chiũ tn̄g.

24 Nā-sĩ Siãng-tì kâi tãu heng-sēng kuáng-pùa.

25 Pa-ná-pa kũa Sàu-lô í^n-keng tsò-chiâ^n si-chì kâi sṳ̄, tshông Iâ-lũ-sat-léng tùa Iak-hân, hãu-tsò Má-khó kâi, chiũ tńg--lâi.

13 Tõ An-thî-o kâi kong-hũe ũ soi^{n}-tsai kũa sin-se^{n} sù-nâng, chiet-zû Pa-ná-pa, Si-miēn hãu-tsò Nî-kiet kâi, Kú-lĩ-nãi nâng Lũ-khiû, hun-hong kâi kun-uâng Hi-lút
2 kâi ngĩ hia^{n}-tĩ Má-niãm, kũa Sàu-lô. Chí tsùa^{n}-nâng tõ kèng-sṳ̃ Tsú iũ kìm-chiàh, Sià^{n}-sîn chiũ tà^{n}, Uá ũ tiãu Pa-ná-pa kũa Sàu-lô lâi tsò-kang, nín tièh kãng uá pun-
3 khui chí nõ-nâng lâi-tsò chí-kâi. Aũ, chèng-nâng í^{n}-keng kìm-chiàh khî-táu, àn-chhiú tõ in, chiũ sái in khṳ̀.

4 Chiè^{n}-se^{n} nõ-nâng pun Sià^{n}-sîn sái in tshut--khṳ̀, chiũ lòh--khṳ̀ Si-liû-ki; tshông-tõ hṳ́-kò tah-tsûn khṳ̀ Kṳ-
5 pí-lũ. Tõ Sat-làh-mí chiũ thuân Siãng-tì tãu tõ Iû-thài nâng hià^{n}-kâi hũe-tn̂g: nõ-nâng ũ Iak-hân lâi-tsò in-kâi
6 kṳn-pang. Í^{n}-keng pìn-kiâ^{n} tshuân hái-táu kàu Phà-hut, chiũ ngõ-tièh chèk-kâi sút-sṳ̃, ké tsò soi^{n}-tsai, sĩ
7 Iû-thài nâng, miâ^{n} Pa Iâ-sou; i sĩ tùe huang-pek Sṳ̃-khiû Páu-lô; chí-kâi Sṳ̃-khiû Páu-lô sĩ mêng-lí kâi nâng. Huang-pek tiãu Pa-ná-pa Sàu-lô lâi-kì^{n}, chiũ khiû-thia^{n}
8 Siãng-tì tãu. Nã-sĩ Í^{n}-lṳ̃-má sút-sṳ̃ tói-tèk in, (i-kâi miâ^{n} huan-èk chiũ-sĩ sút-sṳ̃) ài^{n}-sái huang-pek lĩ-khui tãu.
9 Tsóng-sĩ Sàu-lô, iũ miâ^{n} tsò Páu-lô, múa^{n}-sim kám--tièh
10 Sià^{n}-sîn, màk tsù-tsù thói^{n} i, chiũ tà^{n}, Lṳ́ múa^{n}-múa^{n} kak-iē^{n} kan-tsà, kak-iē^{n} ak-sṳ̃, sĩ mô-kúi kâi kiá^{n}, kak-iē^{n} chià^{n}-ngĩ kâi chhiû-tèk, lṳ́ tsò-ní m̃-hiah, mài húi^{n}-
11 tiãu Tsú kâi chià^{n}-lōu? Ta^{n}, Tsú ũ tshun-chhiú tõ lṳ́-kâi sin-chiē^{n}, lṳ́ chiũ ài^{n} chhe^{n}-mê^{n}, chiãm-sî thói^{n}-m̃-kì^{n} jit-thâu. Í^{n}-lṳ̃-má sûi-chiet chiũ mông-bū ou-àm; sì-tshù
12 tshūe nâng chhiú khan i. Huang-pek thói^{n}-kì^{n} só-ngõ kâi sṳ̃, chiũ sìn, iũ khî-ĩ Tsú kâi kà-hùe.

13 Páu-lô kũa tâng-phũa^{n} tshông Phà-hut tah-tsûn, chiũ lâi-kàu Phâng-hui-lĩ-a kâi Pièt-ka: Iak-hân chiũ lĩ-khui in, tńg--khṳ̀ Iâ-lũ-sat-léng.

14 Nã-sĩ in hùa^{n}-nâng tshông Pièt-ka keng-kùe, chiũ lâi-kàu Pí-si-tí kâi An-thî-o; tùi an-sek-jit jip hũe-tn̂g chiũ
15 tsõ. Kàu thàk lút-lĩ kũa soi^{n}-tsai kâi tsṳ hiah--liáu, hũe-tn̂g tsu-ūi thâu-nâng chiũ sái nâng khṳ̀ kãng-in tà^{n}, Hia^{n}-tĩ, nín jiàk-sĩ ũ sĩ-mih-ūe hó khǹg-mién chèng-nâng, chhiá^{n} tà^{n}-tshut.

16 Páu-lô khiã--khí-lâi, iê-chhiú, chiũ tà^{n}, Í^{n}-sek-lièt

nâng, kũa huâm ùi Siãng-tì kâi nâng, chhiá^{n}-thia^{n}.
17 Nán chí-kâi Í^{n}-sek-liėt mîn kâi Siãng-tì soi^{n} suán nán
tsùa^{n}-kâi tsóu-pẽ; chí-kâi-mîn kià-kṳ tõ Ai-kip kâi sî-
hãu, Siãng-tì sái in heng-khí, ãu kṳ́-chhiú tshũa in
18 tshông-tõ hṳ́-kò tshut--lâi. Tsha-m̄-to sì-tsáp-nî^{n} kú tõ
19 khuàng-iá khuan-iông in-kâi kiâ^{n}-ûi. Í^{n}-keng tõ Ka-
nâm tĩ mit-tiãu chhit-tsók chiũ chiang in-kâi tĩ sṳ̀-pun
Í^{n}-sek-liėt mîn tsò zũi-ngiáp, chì-kàu tsha-m̄-to sì-peh
20 ngõu-tsáp nî^{n}: chí chià^{n}-kâi-sṳ̃ tsṳ-ãu chiang sṳ̃-sṳ sṳ̀-
21 pun in, chì-kàu soi^{n}-tsai Sàn-bú-zṳ́ kâi sî-hãu. Tshṳ́-
ãu chí-kâi-mîn khiû ài^{n}-tit uâng: Siãng-tì chiũ sṳ̀-pun
in Ki-sṳ̃ kâi kiá^{n} Sàu-lô, sĩ Piẽn-iá-mién chi^{n}-phài kâi
22 nâng, kàu sì-tsáp nî^{n} kú. Siãng-tì í^{n}-keng khṳ̀-tiãu
Sàu-lô, chiũ kṳ́-khí Tã-phek tsò in-kâi uâng; iũ kãng
Tã-phek tsò chèng-kṳ̃, tà^{n}, Uá tshũe--tiėh Iâ-si kâi kiá^{n}
Tã-phek, sĩ hảh uá-sim kâi nâng, huâm uá só-ài^{n} i pit-
23 tiã^{n} ài^{n}-kiâ^{n}. Tshông tshṳ́-nâng kâi chéng-tsák Siãng-
tì í^{n}-keng zû só èng-hṳ́ chiang Kiù-tsú, chiet-sĩ Iâ-sou,
24 sṳ̀-pun Í^{n}-sek-liėt; í^{n}-keng ũ Iak-hân tõ I thâu-mĩn-
tsôi^{n} soi^{n} chiang hùe-kói kâi sói-lói thuân-pun Í^{n}-sek-
25 liėt chèng-mîn. Iak-hân kâi lõu-thiâ^{n} chiang-ài^{n} kàu,
chiũ tà^{n}, Nín phah-sǹg uá sĩ tî-tiâng? uá m̄-sĩ. Tãn-sĩ
ũ ãu uá lâi kâi, I kha kâi ôi uá m̄ kham-kai kói.
26 Hia^{n}-tĩ a, A-pek-lảh-hán só-se^{n} kâi kiá^{n}-sun, kũa nín--
tang ùi Siãng-tì kâi nâng, chí-kâi kiù-tãu sĩ thuân-pun
27 nán. In-ũi Iâ-lũ-sat-léng kâi kṳ-mîn kũa in-kâi thâu-
nâng tiã^{n}-ngí Iâ-sou chiũ èng-ngiãm chèng soi^{n}-tsai kâi
ũe, uân-khì m̄-pat Iâ-sou, iũ m̄-hiáu múe an-sek-jit só-
28 thák chèng soi^{n}-tsai kâi ũe. Sui-jiên tshũe-tshut I bô
29 sí-tsũe, in huân-liáu kãng Pí-lảh-to thó ài^{n}-suah I. Só
kì-tsài lũn Iâ-sou kâi ũe in í^{n}-keng lóng-tsóng èng-
ngiãm, chiũ tshông-tõ bák--chiẽ^{n} pàng I lóh--lâi, liáu
30 tsǹg tõ phûn. Tsóng-sĩ Siãng-tì sái I tshông-tõ sí-nâng
31 tang uảh--khí-lâi: soi^{n} tshông Ka-lĩ-lĩ kãng I tsò-pû chiẽ^{n}
Iâ-lũ-sat-léng kâi nâng keng-kùe ke-ke jit ũ thói^{n}-kièn
I, ta^{n} chí tsùa^{n}-nâng tùi chèng-mîn tsò I kâi chèng-kṳ̃.
32 Ta^{n}, ún chiang hua^{n}-hí kâi ũe pò nín tsai, lũn tsá só èng-
33 hṳ́ nán tsóu-pẽ kâi ũe, ta^{n} Siãng-tì ũ èng-ngiãm pun

nán-kâi kiá^{n}-sun, chiet-sĩ sái Iâ-sou hók-uáh; zû Si-
phien, tõi^{n}-jĩ phien, só-kì, tà^{n}, Lṳ́ sĩ uá-kâi Kiá^{n}, uá kim-
34 jit se^{n} lṳ́. Lũn-kip Siãng-tì sái I tshông-tõ sí-nâng tsṳ-
tang uáh--khí-lâi, ta^{n} tsong-kú bô kui tõ hiù^{n}-huãi,
Siãng-tì ũ chièn^{n}-se^{n} tà^{n}, Uá ài^{n} chiang só-pun Tã-phek
35 chì-sià^{n} chì-sit kâi ṳn-sṳ̀ lâi-pun nín. In-ũi pát-kò iã ũ
tà^{n}, Lṳ́ pit-tiã^{n} bô sái lṳ́-kâi Sià^{n}-chiá kì^{n} hiù^{n}-huãi.
36 Nã-sĩ Tã-phek í^{n}-keng tõ i chėk-sì hók Siãng-tì kâi chí,
chiũ lîm-sũi, kãng liėt-tõ kâi tsóu-pẽ tâng-tsǹg, chiũ kì^{n}
37 hiù^{n}-huãi: tãn-sĩ Siãng-tì só hók-uáh chiá bô kì^{n} hiù^{n}-
38 huãi. Só-í^{n}, hia^{n}-tĩ, nín tiėh-tsai, sĩ tshông chí-kâi-nâng
39 chià^{n}-ũ thuân sià-tsũe pun nín: nín tshông Mô-si kâi
lùt-huap huâm-sṳ̄ put-lêng chheng-tsò ngĩ, tshông chí-
40 kâi nâng huâm ũ-sìn kâi nâng chiũ tit chheng-ngĩ. Kù-
tshṳ́ tiėh kṳ́n-sín, khióng-ùi tõ chèng soi^{n}-tsai--tang só-
tà^{n} kâi sṳ̄ kau-kip--tiėh nín; sĩ tà^{n},

41 Nín tõ thói^{n}-khin kâi nâng lâi-thói^{n}, chiũ kuài-ĩ, liáu
sí-buâng;
In-ũi uá tùi nín kâi sî-jit ũ só-tsò kâi sṳ̄,
Só-tsò kâi sṳ̄ sui-jiên ũ nâng pò nín tsai, nín tou m̄-sìn.

42 Chèng-nâng chiũ tshut--khṳ̀, iũ khiû in chí-kâi-ũe ẽ
43 kâi an-sek tsài-tà^{n} pun in thia^{n}. Tn̄g-hũe sie-piėt--liáu,
Iû-thài nâng kũa chìn-kà kèng-khiên kâi nâng ke-ke
tùe-tshông Páu-lô kũa Pa-ná-pa: jĩ-ũi kãng-in thâm-
lũn, khǹg in ua^{n}-kṳ tõ Siãng-tì kâi ṳn.
44 Kàu ẽ kâi an-sek ki-hu tshuân-sià^{n} tsôi-chip lâi-thia^{n}
45 Tsú kâi tãu. Iû-thài nâng thói^{n}-kì^{n} nâng kàu-khûn,
chiũ múa^{n}-sim kòu-kĩ, chiang Páu-lô só-tà^{n} kâi ũe piẽn-
46 poh húi^{n}-pãng. Páu-lô kũa Pa-ná-pa ká^{n}-ká^{n} káng-lũn,
tà^{n}, Siãng-tì kâi tãu pit-su tiėh soi^{n} thuân-pun nín.
Nín kì-sĩ khì-tiãu chí-kâi tãu, ngí ka-kĩ m̄-kham-kai
47 tit ióng-se^{n}, ta^{n} ún chiũ tsuán-hiàng tõ tsu ĩ-pang. In-
ũi Tsú chêng chièn^{n}-se^{n} mẽng ún, tà^{n},

Uá lip lṳ́ tsò tsu ĩ-pang kâi kng,
Sái lṳ́ si-kiâ^{n} chéng-kiù chì-kàu tĩ-kėk.

48 Ĩ-pang nâng thia^{n}-kì^{n} chí-kâi, chiũ hua^{n}-hí, iũ kui iông-
kuang tõ Tsú kâi tãu: ṳ̃-tiã^{n} lâi-tit ióng-se^{n} kâi nâng
chiũ lóng-tsóng sìn.

49, 50 Tsú kâi tāu chiũ thuân-pùa pìn hṳ́-kâi tī-hng. Iû-thài nâng chiũ tshui-tshok hùa^{n}-kâi kèng-khiên tsun-kùi kâi hũ-jîn, kũa siâ^{n}--tang kâi thâu-nâng, kiáu-thà khún-tók Páu-lô kũa Pa-ná-pa, iũ jiāu in tshut in-kâi 51 tī-kài. Nõ-nâng chiũ tùi in pũa^{n}-tiāu kha-tói kâi thôu-52 êng, liáu kàu Í^{n}-ko-niām. Nā-sī chèng mn̂g-thû múa^{n}-sim hua^{n}-hí iũ kám--tiéh Siâ^{n}-sîn.

14 Kàu-āu tõ Í^{n}-ko-niām, jī-ūi sài-thû tâng-jip Iû-thài nâng kâi hũe-tn̂g, káng kàu Iû-thài nâng kũa Hi-lī-nî 2 nâng chék-tūa-khûn lâi-sìn-tshông. Tān-sī m̄-sũn-hók kâi Iû-thài nâng kà-so ī-pang nâng kâi sim, sái in-kâi 3 sim uàn-hṳ̃n chèng hia^{n}-tī. Kù-tshṳ́ nõ-nâng kú-tn̂g nā hṳ́-kò, ká^{n}-ká^{n} kõu Tsú lâi-káng; Tsú chiũ chèng-kṳ̃ ka-kī kâi ṳn-tāu, iũ si-tshut ī-chiah khî-sṳ̄, thoh tõ in-kâi chhiú--thâu lâi-kiâ^{n}.

4 Siâ^{n}--tang kâi chèng-nâng chiũ pun-pôi^{n}; ũ kâi tùe 5 Iû-thài nâng, ũ kâi tùe jī-ūi sài-thû. Kàu Hi-lī-nî nâng, Iû-thài nâng, kũa in-kâi thâu-nâng hiông-hiông lâi kong-khek in jī-ūi, ài^{n}-zók in, iũ ài^{n} ēng-chiéh kák in, in tit-6 tsai chiũ tô-tsáu kàu Lũ-sṳ̄-tit, kũa Ték-pì, chiũ-sī Lṳ̄-7 kau-nî sók kâi siâ^{n}, kũa kàu hṳ́ tsôi^{n}-āu kâi tī-hng: tõ-hṳ́-kò chiũ thuân hok-im.

8 Tõ Lũ-sṳ̄-tit ũ chék-kâi nâng tõ-tsõ, sang-kha sī nn̂g-9 nî, se^{n}-tshut-sì sī kuái-kha, tsṳ̄-liáu m̄-pat-kiâ^{n}. Chí-kâi nâng thia^{n} Páu-lô tõ-káng: Páu-lô tsù-mák thói^{n} i, 10 iũ thói^{n}-tshut i ũ sìn hó tit kiù-tshuân, chiũ tūa-sia^{n} tà^{n}, Sang-kha khiā-chià^{n}--khí-lâi. I chiũ pha--khí-lâi kiâ^{n}.

11 Chèng-nâng thói^{n}-kì^{n} Páu-lô só-tsò kâi sṳ̄, chiũ khui-sia^{n}, chiang Lṳ̄-kau-nî kâi thóu-thâm tà^{n}, Chèng-sîn 12 chiā nâng-hêng lîm-kàu nán-kò. Chiũ kiè Pâ-ná-pa tsò Tiu-sṳ̄, Páu-lô kiè-tsò Hi-zṳ́-mí, in-ūi sī Páu-lô tshut-13 thâu tà^{n}-ūe. Siâ^{n}-gūa Tiu-sṳ̄ biē kâi chì-si khan-gû phuân-hue lâi-kàu mn̂g-kha, ài^{n} kāng chèng-nâng 14 tâng hièn-chì. Jī-ūi sài-thû, Pa-ná-pa kũa Páu-lô, chék thia^{n}-kì^{n} chiũ lì-tiāu sa^{n}, thiàu--tshut-lâi jip tõ chèng-15 nâng tsṳ-tang, hàm--tà^{n}, Nín tsu-ūi tsò-nî tsò chí-kâi sṳ̄, né? Un̂ iā sī nâng, kāng-nín tâng-sè^{n}-chhêng, iũ sī thuân

hok-im pun nín, sái nín lī-khui chí chià^n-kâi hṳ-ké, lâi
kui-tńg se^n-uȧh kâi Siãng-tì, chiũ-sĩ tsãu thi^n tĩ hái kũa
16 khî-tang kâi buān-muėh: uáng-sì Siãng-tì iông chèng-
17 mîn kiâ^n ka-kī kâi lōu. Nā-sĩ Siãng-tì bõi bô ũi-tiėh
ka-kī hién chèng-kṳ̃, chiũ-sĩ hó khuán-thãi--nâng, tshông-
thi^n lóh-hõu pun nín, kũa pun nín hó nî^n-tang, chiang
18 niê^n-chiáh hua^n-hí pá-tsok nín-kâi sim. Nõ-nâng tà^n
chí-kâi-ūe kṳ́n-kṳ́n sĩ tsó-chí chèng-nâng mài hièn-chì
pun in.

19 Ũ Iû-thài nâng tshông An-thî-o kũa Í^n-ko-niãm kò
lâi kàu hṳ́-kò: kek-khǹg chèng-nâng, chiũ ēng-chiėh
kȧk Páu-lô, siẽ^n-tsò sĩ sí--liáu, chiũ thua i tshut siâ^n-gũa.
20 Nā-sĩ chèng mn̂g-thû ûi-bûa, i chiũ khí--lâi, liáu jịp-siâ^n:
kàu mùa-khí kāng Pa-ná-pa tsò-pû tshut--khṳ̀ kàu
Tėk-pì.

21 Í^n-keng thûan hok-im tõ hṳ́-kâi siâ^n, iũ tit-tiėh ke-ke
nâng tsò mn̂g-thû, in nõ-nâng chiũ tńg--khṳ̀ Lũ-sṳ̃-tit,
22 Í^n-ko-niãm, An-thî-o, kien-kù chèng mn̂g-thû kâi sim,
khǹg in tshûn-sim tiėh-sìn, iũ khǹg--tà^n, Nán tiėh keng-
23 kùe ke-ke kan-lān lâi jịp Siãng-tì kok. Í^n-keng tõ kak
tn̂g-hũe kāng-in kṳ́-lịp chiáng-láu, iũ kìm-chiáh khî-táu,
24 chiũ chiang in chèng-nâng thoh tõ só-sìn kâi Tsú. Nõ-
nâng chiũ kiâ^n-kùe Pí-si-tí, lâi-kàu Phâng-hui-lĩ-a.
25, 26 Thûan-tãu tõ Piėt-ka, ãu lóh A-tã-lĩ; tshông-tõ hṳ́-
kò tah-tsûn khṳ̀ An-thî-o, tsá sĩ tshông-tõ chí-kò thoh
in tõ Siãng-tì kâi ụn khṳ̀-tsò chí-hûe só-chiâ^n kâi kang.
27 Nõ-nâng kàu--liáu, tsũ-chịp sià^n-hũe, tà^n-tshut Siãng-
tì só kāng-in tsò-pû tsò kak-sṳ̄, iũ tà^n Siãng-tì ũ kāng
28 chèng ĩ-pang nâng khui sìn-mn̂g. Chiũ kāng chèng
mn̂g-thû tsò-pû nā--kò hoh-kú.

15 Ũ sù-nâng tshông Iû-thài lóh--lâi, kà-hùe chèng-hia^n-
tĩ, tà^n, Nín iā-sĩ m̃ chiè Mô-si kâi lu̇t-lī siũ kuah-lói, chiũ
2 bõi-tit-kiù. Páu-lô kũa Pa-ná-pa í^n-keng kāng-in che^n-
lũn poh-mn̄g ke-ke, chèng-nâng chiũ phài Páu-lô kũa
Pa-ná-pa, kũa khî-tang ke sù-nâng, chiẽ^n Iâ-lũ-sat-léng,
ũi-tiėh chí-kâi che^n-lũn, khṳ̀-kì^n tsu-ūi sài-thû kũa
3 chiáng-láu. Chiè^n-se^n hùa^n-nâng tit--tiėh sià^n-hũe sàng-

kiâ^{n}, chiũ keng-kùe Hui-nî-ki kũa Sat-má-lĩ-a, thùa pò-tsai ĩ-pang-nâng ũ huán-hùe: chiũ sái chèng hia^{n}-tĩ tũa 4 hua^{n}-hí. Kàu Iâ-lũ-sat-léng liáu, chiũ tit--tiėh sià^{n}-hũe kũa tsu-ūi sài-thû chiáng-láu chiap-náp, iũ tà^{n}-tshut Siãng-tì só kāng-in tsò-pû tsò kak-sṳ̄.

5 Nā-sĩ ũ Huap-lĩ-sài kà--tang tsò sìn-thû sù-nâng khí--lâi, tà^{n}, Tiėh kāng ĩ-pang-nâng kiâ^{n} kuah-lói, mēng in siú Mô-si kâi lu̍t-huap.

6 Tsu-ūi sài-thû chiáng-láu chiũ tsũ-chip lâi siē^{n}-thói^{n} chí-kâi-sṳ̄.

7 Í^{n}-keng ũ che^{n}-lũn ke-ke, Pí-tit chiũ khiã--khí-lâi, tùi-in tà^{n},

Hia^{n}-tĩ, nín tsai tsṳ̄-tsá Siãng-tì tõ nín--tang suán uá, ài^{n}-sái ĩ-pang-nâng tshông uá-kâi tshùi thia^{n} hok-im-8 tãu lâi-sìn. Tsai nâng-sim kâi Siãng-tì kāng-in tsò 9 chèng-kṳ̄, chiang Sià^{n}-sîn sṳ̀-pun in, chhin-chhiē^{n} tsá pun nán hiè^{n}-se^{n}; put-hun in kah nán, ēng-sìn lâi chheng-10 kiet in-chèng-sim. Ta^{n} nín tsò-nî chhì Siãng-tì, ēng ta^{n}-uan kùa tõ mn̂g-thû kâi ãm, chiũ-sĩ nán kũa nân-kâi 11 tsóu-pē tou put-lêng pì--kâi? Tān-sĩ nán sìn--tà^{n} ài^{n} tshông-tõ Tsú Iâ-sou kâi ṳn lâi-tit-kiù, kāng-in chėk-iē^{n}.

12 Chèng-nâng tiām-tiām; chiũ thia^{n} Pa-ná-pa kũa Páu-lô tà^{n}-tshut Siãng-tì tõ ĩ-pang-nâng--tang keng in-kâi chhiú só-kiâ^{n} kâi ĩ-chiah khî-sṳ̄.

13 In tà^{n}-ūe hiah--liáu, Iá-kok chiũ tùi-tap, tà^{n},

14 Hia^{n}-tĩ, chhiá^{n} thia^{n} uá: Su-miēn í^{n}-keng óh--tshut Siãng-tì khí-tsho lâi-sûn-kù ĩ-pang-nâng, tõ khî-tang 15 ài^{n}-tshú chėk-kâi mîn, lâi-tshông ka-kī kâi miâ^{n}. Chèng-soi^{n}-tsai só-tà^{n} kâi ūe kāng chí-kâi iũ hû-hāh; zû só kì-tsài, tà^{n},

16 Chí chià^{n}-kâi-sṳ̄ tsṳ-āu uá ài^{n} tsài-lâi,
Tã-phek kâi pòu-phâng phah-tó uá iũ ài^{n} têng-gũa khí-hó;
I kâi tshù-táu uá iũ ài^{n} tsài kiēn-khí,
Uá iũ ài^{n} sái i kien-lip:
17 Sái khî-ṳ̄ kâi nâng lâi chhîm-tshūe Tsú,
Kũa huâm chiã uá-miâ^{n} kâi ĩ-pang-nâng.

18 Tsú tsṳ̃ sì-kài khí-tsho ũ pò-tsai chí chià^{n}-kâi-sṳ̄, chêng-tà^{n} chí-kâi-ūe.

19 Kù-tshṳ́ uá-kâi ì-kièn sĩ tà^{n}, ĩ-pang--tang ũ nâng kui-
20 hiàng Siāng-tì, nán mài kan-khóu--tièh in; zûi-sĩ tièh kià-khṳ̀ hun-hù in, tà^{n}, tièh kài-tiāu ngóu-siè^{n} kâi u-ùe,
21 kũa kan-îm, kũa liũ-sí kâi muèh, kũa hueh. In-ũi tsṳ̃ kóu-tsá kâi sì-tō kak-siâ^{n} ũ nâng thuân-káng Mô-si, chiũ-sĩ múe-an-sek tõ chià^{n}-kâi hũe-tn̂g thák i-kâi tsṳ.

22 Tsu-ūi sài-thû kũa chiáng-láu, kũa tshûan-hũe, chiũ siẽ^{n}-tièh tõ khî-tang tièh-suán ũ nâng, sái in tshap Páu-lô kũa Pa-ná-pa khṳ̀ An-thî-o; chiũ suán Iû-tā, hāu-tsò Pa-sat-pa, kũa Si-láh, tõ chèng hia^{n}-tĩ--tang sĩ thâu-nâng:
23 chiũ siá-tsṳ tah in, tà^{n}, Sài-thû kũa chèng lāu hia^{n}-tĩ chhiá^{n} An-thî-o, Sũ-lĩ-a, Ki-lĩ-kia, ĩ-pang--tang chèng
24 hia^{n}-tĩ, ua^{n}: Uân-in ún ũ thia^{n}-kì^{n} ũ sù-nâng tshông-tõ ún--kò tshut--khṳ̀, ēng-ūe jiáu-luān nín, pāi-huāi nín-
25 kâi sim; ún tou bô hun-hù in; ún tâng-sim siẽ^{n}-tièh tièh-suán ũ nâng sái in tshap ún só-ài kâi Pa-ná-pa kũa
26 Páu-lô khṳ̀ nín--kò. Chí-nõ-nâng sù-lâi nguān ũi-tièh
27 nán Tsú Iâ-sou Ki-tok kâi miâ^{n} tì-miā^{n}. Só-í^{n} ún ũ phài Iû-tā kũa Si-láh, in chiũ ài^{n} ka-kī chhin-tshùi kāng-nín
28 tà^{n} chí chià^{n}-kâi-sṳ̄. In-ũi Sià^{n}-sîn kah ún siẽ^{n}-tièh, chí sù-kiā^{n} eng-kai kâi sṳ̄ tsṳ-gūa, m̄-hó tsài-kia tāng-tà^{n}
29 khṳt nín; chiũ-sĩ nín tièh kài-tiāu chì ngóu-siè^{n} kâi muèh, kũa hueh, kũa liũ-sí kâi muèh, í^{n}-kip kan-îm; nín jiák-sĩ khiok-kí bô jiám--tièh chí chià^{n}-kâi-sṳ̄, chiũ ũ siẽn-hẽng. Nguān nín phêng-an.

30 Chiè^{n}-se^{n} in hõng-sài chiũ lóh--lâi An-thî-o; í^{n}-keng
31 tsũ-chip chèng-nâng, chiũ kau chí-kâi sìn. Chèng-nâng
32 thia^{n}-thák, siũ ua^{n}-ùe chiũ hua^{n}-hí. Iû-tā kũa Si-láh ka-kī sĩ tsò soi^{n}-tsai, chiũ ēng ke-ke-ūe khǹg-kòi chèng
33 hia^{n}-tĩ, kien-kù in-kâi sim. Tõ-hṳ̄-kò kùe hoh-kú--liáu chèng hia^{n}-tĩ chiũ sái in phêng-an kui-tńg, khṳ̀-kàu
35 khién-sái in kâi nâng--kò. Nā-sĩ Páu-lô kũa Pa-ná-pa, kũa ke-ke pát-nâng, nā An-thî-o kà-hùe, thûan Tsú kâi tāu.

36 Kùe sù-jit Páu-lô tùi Pa-ná-pa tà^{n}, Nán tsá thuân Tsú tāu tõ kak-siâ^{n}, ta^{n} chhiá^{n} lâi-tńg--khṳ̀ sûn hṳ̄-kò kâi

37 hia^{n}-tĩ, lâi-thói^{n} in tsãi-se^{n}. Pa-ná-pa iũ sim-siẽ^{n} ài^{n} tùa
38 Iak-hân, hãu-tsò Má-khó, kāng-in tsò-pû khṳ̀. Tsóng-
sĩ Páu-lô, in-ũi Iak-hân tsá tõ Phâng-hui-lĩ-a lĩ-khui in,
bô kāng-in tsò-pû khṳ̀ tsò-kang, kù-tshṳ́ siẽ^{n}-tà^{n} m̄-hó
39 tùa i kāng-in tsò-pû khṳ̀. Nõ-nâng chiũ sie-che^{n} tì-kàu
jĩ-ke siang piėt-khui, Pa-ná-pa chiũ tùa Má-khó kāng-i
40 tsò-pû khṳ̀, tah-tsûn khṳ̀ Kṳ-pí-lũ; nā-sĩ Páu-lô suán
Si-lȧh chiũ tshut--khṳ̀, tit--tiėh chèng-hia^{n}-tĩ thoh i tõ
Tsú kâi ṳn.
41 Chiũ pìn-kiâ^{n} Sũ-lĩ-a kũa Ki-lĩ-ka, kien-kù chèng
kong-hũe.

16 Iũ kàu Tėk-pì Lũ-sṳ̃-tit: khṳ̀-kàu ũ chėk-kâi mn̂g-
thû, miâ^{n} Thî-mô-thài, sĩ Iû-thài chėk-kâi tsò sìn-thû
2 hũ-jîn kâi kiá^{n}; nā-sĩ i-kâi pẽ sĩ Hi-lĩ-nî nâng. Thî-mô-
thài sĩ Lũ-sṳ̃-tit Í^{n}-ko-niãm chèng-hia^{n}-tĩ só chheng-hu.
3 Páu-lô ài^{n} chí-kâi nâng kāng-i tsò-pû tshut-mn̂g; chiũ
ũi-tiėh hṳ́ hià^{n}-tĩ-hng kâi Iû-thài nâng kāng Thî-mô-
thài kiâ^{n} kuah-lói: uân-khî in lóng-tsóng tsai i-kâi pẽ sĩ
Hi-lĩ-nî nâng.
4 In keng-kùe kak-siâ^{n} chiũ chiang Iâ-lũ-sat-léng kâi
sài-thû kũa chiáng-láu só-ngí kâi mẽng, thuân pun in
5 siú. Chiè^{n}-se^{n} chèng kong-hũe sìn zú-kèng kien, jit-jit
thi^{n}-ke nâng-siàu.
6 Sià^{n}-sîn í^{n}-keng kìm in mài thuân-tãu tõ A-si-a; in
7 chiũ pìn-kiâ^{n} Hut-lṳ̃-ka kũa Ka-lȧh-thài; liáu kàu Múi-
si-a tùi-mĩn, chiũ ṳ̃-pĩ ài^{n}-jip Pì-thî-nî; nā-sĩ Iâ-sou kâi
8 Sîn m̄-tsún in; chiũ kùe Múi-si-a, lȯh-kàu Tėk-lô-a.
9 Ũ ĩ-siãng tõ mê--kùa hién-hĩn tõ Páu-lô; Ũ chėk-kâi
Má-khî-tũn nâng khiã--tõ-kò khiû i, tà^{n}, Chhiá^{n} kùe--
10 lâi Má-khî-tũn lâi pang-tsõ ún. Páu-lô í^{n}-keng thói^{n}-kì^{n}
chí-kâi ĩ-siãng, ún sûi-chiet ṳ̃-pĩ ài^{n}-tshut--khṳ̀ Má-khî-
tũn, thói^{n}-tshut sĩ Siãng-tì kiè ún thuân-tãu pun in.
11 Kù-tshṳ́ tõ Tėk-lô-a khui-tsûn, ún chiũ tit-tit sái kàu
12 Sàn-mô-tėk-lȧh, mêng-jit kàu Nî-a-po-lĩ; tshông-tõ hṳ́-
kò kàu Hui-lip-pí, chiũ-sĩ Má-khî-tũn chėk-kâi-siâ^{n}, sĩ
hṳ́-chėk-chiu thâu chėk-kâi, sĩ sin-tshàng--kâi: ún chiũ
13 tõ chí-kâi siâ^{n} khiã-khí sù-jit. Tùi an-sek-jit ún tshut--

khṳ siâ^{n}-mn̂g-gũa, kṳ̃n khoi-kî^{n}, siẽ^{n} tõ-hṳ́-kò liãng-pit
ũ khî-táu-só, chiũ tsõ, kãng só tsũ-chíp kâi hũ-jîn tà^{n}-ũe.
14 Ũ chėk-kâi hũ-jîn, miâ^{n} Lṳ̃-tí-a, sĩ Thî-iá-thî-lȧh nâng,
tsò bõi chí-âng-pòu kâi nâng, iũ kèng-pài Siãng-tì, thia^{n}
ún tà^{n}-ũe: Tsú khui i-kâi sim lâi-thia^{n}-siũ Páu-lô só-tà^{n}
15 kâi ũe. I kũa i chėk-ke niá^{n} sói-lói, liáu i chiũ khiû ún,
tà^{n}, Nín jiȧk-sĩ thói^{n} uá tùi Tsú sĩ sìn-sit, chiũ jip uá-
kâi ke lâi khiã-khí. Chiũ ngẽ^{n}-lâu ún.
16 Kàu-ãu ún ài^{n}-khṳ khî-táu-só, ũ chėk-kâi ńg-pĩ ngõ-
tiėh ún; i sĩ pun pok-khùe kâi sîn só-tùe, ēng pok-khùe
17 tit ke-ke lĩ pun i hià^{n}-kâi tsú-jîn. Chí-kâi nâng tùe
Páu-lô kah ún, hàm--tà^{n}, Chí chià^{n}-kâi-nâng sĩ Chì-kau
Siãng-tì kâi pók, lâi-thuân tit-kiù kâi lõu pun nín.
18 Chiè^{n}-se^{n} tsò ũ ke-ke jit. Nã-sĩ Páu-lô, sim tũa kan-
khóu, u̇t-tńg-thâu, tùi hṳ́-kâi sîn tà^{n}, Uá thoh Iâ-sou
Ki-tok kâi miâ^{n} mẽng lṳ́ lĩ-khui i tshut--lâi. Tùi-tùi
hṳ́-sî chiũ tshut--lâi.
19 Ńg-pĩ hià^{n}-kâi tsú-jîn thói^{n}-tshut in só-mõ^{n} kâi lĩ sit-
tiãu--khṳ, chiũ liȧh Páu-lô kũa Si-lȧh, thua in khṳ chhĩ--
20 kò, kàu thâu-nâng mĩn-tsôi^{n}, kòi-sàng in pun kua^{n}-hú,
chiũ tà^{n}, Chí chià^{n}-nâng tõ jiáu-luãn nán-kâi siâ^{n}, pẽng
21 sĩ Iû-thài nâng, iũ thuân ũ lĩ-sók, chiũ-sĩ nán tsò Lô-má
22 nâng m̃-eng-kai siũ, m̃-eng-kai tshông kâi. Chèng-nâng
tsò-chėk-ē khí--lâi kong-tu in: kua^{n}-hú chiũ lì-tiãu in-
23 kâi sa^{n}, mẽng nâng ēng-pói^{n} phah in. Í^{n}-keng phah in
ke-ke ē, chiũ ah in lȯh-kam, hun-hù kìm-chí tiėh zú-kù
24 chié^{n} in: kìm-chí niá^{n} chiè^{n}-se^{n} kâi mẽng, chiũ kìm in
lȯh lãi-kam, ēng tshâ-gô gô-kín in-kâi kha.
25 Nã-sĩ tõ pùa^{n}-mê tsôi^{n}-ãu Páu-lô kũa Si-lȧh tùi Siãng-
26 tì khî-táu ngîm-si, kam-lãi kâi huãm-jîn tõ-thia^{n} in; hut-
jiên tĩ tũa-ē tín-tãng, tì-kàu kam-gėk kâi tĩ-kha iâu-
tõng: mn̂g lóng-tsóng sûi-chiet khui; kak-nâng só-pȧk
27 kâi soh iũ kói-thut. Kìm-chí u̇t-chhé^{n}, iũ thói^{n}-kì^{n} kam-
mn̂g khui--tõ-kò, khue-tiã^{n} huãm-jîn tsáu--khṳ-liáu, chiũ
28 póih i-kâi to, ài^{n}-thâi ka-kĩ. Tãn-sĩ Páu-lô tũa-sia^{n} hàm--
29 tà^{n}, Mài tsṳ̃-hãi: ún lóng-tsóng tõ chí-kò. I chiũ kiè nâng
khiâ-húe, chiũ thiàu--jip-khṳ, kia^{n} kàu tõ-tòng, phak-
30 lȯh tõ Páu-lô kũa Si-lȧh mĩn-tsôi^{n}, chiũ tùa in tshut--

31 lâi, tà^n, Tsun-kè a, uá tiéh tsò-nî tsò chià^n-tit-kiù? In
chiũ tà^n, Tiéh-sìn Tsú Iâ-sou, lṳ kũa lṳ chék-ke chiũ tit-
32 kiù. In chiũ tùi i kũa i ke-lãi chèng-nâng káng Tsú
33 kâi tãu. Pùa^n-mê hṳ-sî kìm-chí chiũ kāng-in sói sie^n-
34 kháu; liáu, i kũa i-tshuân-ke sûi-chiet siũ sói-lói. Chiũ
tshūa in khí--khṳ i-kâi tshù, an-pâi chiáh, í^n-keng sìn
Siāng-tì i kũa i-tshuân-ke chiũ tūa hua^n-hí.

35 Kàu thi^n kng kua^n-hú chiũ sái chhe lâi tà^n, Hṳ nõ-
36 nâng tiéh-pàng. Kìm-chí chiang chí-kâi-ūe kàu-tsai
Páu-lô, tà^n, Kua^n-hú sái nâng pàng nín: só-í^n ta^n chhiá^n
37 tshut--lâi, ua^n-jiên chiũ khṳ. Nā-sī Páu-lô tùi-in tà^n,
Uń sī Lô-má kâi tsṳ-mîn, in bô kong-tuàn í^n-keng tùi
chèng-nâng mīn-tsôi^n phah-ún, siāng-chhiá^n kìm lóh-
kam; ta^n khá-sī ài^n àm-chẽ^n jiāu ún tshut? hiá m̄-hó;
38 tiéh in ka-kī lâi, chiũ tshūa ún tshut--lâi. Chhe chiang
chí-kâi-ūe hûe-hók kua^n-hú: in thia^n-kì^n nõ-nâng sī Lô-
39 má kâi tsṳ-mîn chiũ kia^n-kũ; chiũ lâi koh-lô in; tshūa
40 in tshut--lâi chiũ khiû in lī-khui in-kâi siâ^n. Nõ-nâng
tshut-kam chiũ jip Lṳ̃-tí-a kâi ke: í^n-keng kì^n--tiéh
chèng-hia^n-tī, khǹg-ùe in, chiũ khṳ.

17 Páu-lô kũa Si-láh keng-kùe Am-hui-po-lí kũa A-po-lô-
nî-a, liáu chiũ kàu Thiap-sat-lô-nî-ka, tõ-hṳ-kò ũ Iû-thài
2 nâng chék-kâi hũe-tn̂g: Páu-lô chiè i-kâi lī chiũ jip--khṳ
kì^n in, sa^n-kâi an-sek chiang sià^n-kia^n kāng-in piẽn-lũn,
3 khui-thiah thîn-mêng, tà^n Ki-tok eng-kai siũ-hāi, liáu,
sí-ãu hók-uáh; iũ tà^n, chí-kâi Iâ-sou, uá só-thuân nín
4 tsai, chiũ-sī Ki-tok. Khî-tang chiũ ũ sù-nâng sìn-tshông,
lâi kāng Páu-lô kũa Si-láh kau-tshap; iũ ũ kèng-khiên
kâi Hi-lī-nî nâng chék-tūa-khûn, iũ ũ tsun-kùi kâi hũ-
jîn iā hui chié.

5 Tān-sī Iû-thài nâng kòu-kĩ, chiũ tùa chék-pan koi-
chhĩ kâi húi^n-thû, ín-jiá kàu-khûn, jiáu-luān chék-siâ^n;
lâi-húi^n Iâ-sun kâi tshù, ài^n kau nõ-nâng tshut--lâi hôi^n
6 peh-sè^n. Kàu tshũe in m̄-tiéh, chiũ thua Iâ-sun kũa
sù-kâi hia^n-tĩ khṳ-kì^n kong-kék, jiáng tà^n, Chí chià^n-
7 nâng tien-táu chék sì-kài, ta^n iũ lâi chí-kò; Iâ-sun iũ
chiap-náp in: lóng-tsóng tsò-sṳ lâi ûi-ngék Kai-sat kâi

8 mẽng, tà^{n} ũ pát-kâi uâng, miâ^{n} Iâ-sou. Chèng-nâng
9 kũa kong-kék thia^{n} chí-kâi-ũe chiũ kan-khóu. Í^{n}-keng
kãng Iâ-sun kũa khî-ṳ sù-nâng tshú-pó, chiũ pàng in.
10 Chèng-hia^{n}-tĩ sûi-chiet sêng-mê sái Páu-lô kũa Si-láh
tshut--khṳ Pì-lí-a: khṳ-kàu hṳ́-kò in chiũ jíp Iû-thài
11 nâng kâi hũe-tn̂g. Hṳ́-kò kâi nâng, pí--tiéh Thiap-sat-
lô-nî-ka nâng, sĩ zú-kèng hó-thói^{n}-tõng, uân-khî pĩ-sim
thia^{n}-siũ tõ-lí, iũ jít-jít chhê sià^{n}-kia^{n}, lâi-thói^{n} chí chià^{n}-
12 kâi-sṳ̃ sĩ chiè^{n}-se^{n} a m̃-sĩ. Kù-tshṳ́ khî-tang ke-ke nâng
sìn-tshông; iũ ũ Hi-lĩ-nî tsun-kùi kâi hũ-jîn, kũa nâm-
tsṳ́ put-chié.
13 Tãn-sĩ Thiap-sat-lô-nî-ka kâi Iû-thài nâng tit-tsai
Páu-lô iã ũ thuân-tãu tõ Pì-lí-a, in iũ lâi kàu hṳ́-kò,
14 kiáu-thà jiáu-luãn chèng-nâng. Chèng hia^{n}-tĩ sûi-chiet
chiũ sái Páu-lô tshut--khṳ kàu hái-kî^{n}: nã-sĩ Si-láh kũa
15 Thî-mô-thài huân-liáu nã Pì-lí-a. Tshũa Páu-lô hṳ́-hià^{n}-
nâng, chiũ sàng i kàu Iá-tién: siũ Páu-lô só-thoh tiéh-
hàm Si-láh kũa Thî-mô-thài mé-mé lâi kàu i--kò, chiũ
khṳ̀.
16 Páu-lô tõ Iá-tién hãu-thãi in, thói^{n}-kì^{n} chék-siâ^{n}
múa^{n}-múa^{n} sĩ ngóu-siè^{n}, i-kâi sim-sîn chiũ chiau-pek.
17 Kù-tshṳ́ tõ hũe-tn̂g kãng Iû-thài nâng kũa kèng-khiên
kâi nâng, kũa múe-jít tõ koi-chhĩ kãng só-ngõ kâi nâng,
18 piẽn-lũn. Chiũ ũ Í^{n}-pí-kú-lô kũa Sṳ̃-to-a nõ-kà sù-kâi
hiên-jîn kãng-i che^{n}-lũn. Ũ nâng tà^{n}, Chí-kâi nâng
luãn-tà^{n} sĩ ài^{n}-tà^{n} sĩ-mih-ũe? iũ ũ nâng tà^{n}, I sĩ chhin-
chhiẽ^{n} tõ-thuân pát-kò kâi kúi-sîn: sĩ ngân-khî thuân-
pùa Iâ-sou, kũa hók-uáh kâi sṳ̃.
19 In chiũ chiang Páu-lô tshũa kàu A-liák-pa-kú, tà^{n},
20 Lṳ́ só-káng chí-kâi sin-kà ún hó tit-tsai, mé? Uân-in
lṳ́ ũ koh-iẽ^{n} kâi sṳ̃ tà^{n} tõ ún-hĩ^{n}: só-í^{n} ún sĩ ài^{n}-tsai chí
21 chià^{n}-kâi-sṳ̃ sĩ-mih ì-sṳ̀. (Iá-tién chèng-nâng, kũa kià-
kṳ kâi tshut-gũa nâng, tou bô-tsò pát-sṳ̃, zûi-sĩ hàu^{n}-
22 tà^{n}, hók-sĩ thia^{n}, sĩ-mih sin-bũn.) Páu-lô chiũ khiã tõ
A-liák-pa-kú tìn-tang, iũ tà^{n}, Iá-tién nâng a, uá thói^{n}
23 nín huâm-sṳ̃ sĩ kèng-khiên. In-ũi uá chià^{n} tõ keng-kùe,
tõ-thói^{n} nín só kèng-pài kâi, uá iũ ngõ--tiéh chék-kâi
tûa^{n}, siá ũ jĩ tõ-kò, tà^{n}, Só BŨE-PAT TSṲ SIÃNG-TÌ. Nín

kèng-pài só būe-pat kâi, uá chiang chí-kâi lâi kàu-tsai
24 nín. Tsāu sì-kài kūa khî-tang só-ū kâi buān-muéh tsṳ
Siāng-tì, iū sī thi^{n} tī kâi Tsú, chiū bô khiā-khí nâng-
25 chhiú só-kiēn kâi biē; iā bô khueh-ēng tî-kâi, chiū bô
pī nâng kâi chhiú só keng-sṳ̄, uân-khî sī I ka-kī chiang
se^{n}-miā^{n}, u-khip, í^{n}-kip buān-muéh sṳ̀-pun chèng-nâng;
26 tshông-tō chék tsāu kak pang-kok chèng-nâng, í^{n}-keng
tsú-tiā^{n} in-kâi sî-khî, kūa in só kṳ-tsū kâi tī-kài, sái in
27 khiā-khí tshuân tī-mīn; sái in chhîm-tshūe Siāng-tì,
pa-lak mông-at ōi tshūe--tiéh I, nā-sī Siāng-tì lî nán
28 kak-nâng m̄-hn̄g: in-ūi nán sī tshông-tō I chià^{n}-ōi se^{n}-
uáh, kiâ^{n}-tōng, lâu-tshûn; zû nín--tang tsò-si kâi nâng
29 ū nâng tà^{n}, Uân-in nán sī I kâi chéng-tsák. Sǹg-lâi
nán kì-sī Siāng-tì kâi chéng-tsák, chiū m̄-eng-kai siē^{n}
Siāng-tì kâi thói-chieh sī chhin-chhiē^{n} kim, ngṳ̂n, chiéh,
30 ēng nâng kâi kang-hu khî-khá só-kuah. Nâng bô-tsai
tiâng-sî Siāng-tì chiū pàng-mák; nā-sī hīn-kim kiè
31 chèng-nâng múa^{n}-tî-kò tiéh hùe-sim: uân-khî Siāng-tì
í^{n}-keng tiā^{n} chék-jit, hṳ́-jit ài^{n} chiè kong-ngī, chiang I
só-lip tsṳ nâng, lâi sím-phuàn sì-kài; ài^{n}-sái chèng-nâng
khak-tsai, chiū sái I tshông-tō sí-nâng--tang hók-uáh.
32 Chèng-nâng thia^{n}-tà^{n} sí-nâng hók-uáh, chiū ū nâng
ki-chhiáu; ū pát-nâng tà^{n}, Chí-kâi-sṳ̄ ún ài^{n} tsài-thia^{n}
33 lṳ́ tà^{n}. Chiè^{n}-se^{n} Páu-lô tō khî-tang chiū tshut--khṳ̀.
34 Nā-sī ū nâng tùe i, chiū sìn-tshông: khî-tang ū sók
A-liák-pa-kú hūe kâi Tiu-nî-siu, kūa chék-kâi hū-jîn,
miâ^{n} Tā-má-lí, iā ū pát-nâng kāng-in tsò-pû.

18 Chí chià^{n}-kâi-sṳ̄ tsṳ-āu Páu-lô lī-khui Iá-tién, chiū
2 lâi-kàu Ko-lîm-to. Ngō-tiéh chék-kâi Iû-thài nâng,
miâ^{n} A-ki-láh, tshut-tsóu sī sók Pún-tu, kṳ̄n-jit kāng
i-kâi chhi Pek-ki-láh tshông Í^{n}-tā-lī chià^{n}-lâi, in-ūi Kek-
láu-tiu ū mēng Iû-thài nâng tiẹh lóng-tsóng lī-khui Lô-
3 má: Páu-lô chiū khṳ̀ in--kò; uân-khî sī tâng-ngiáp-gōi
chiū kāng-in tsò-pû khiā-khí, tsò-kang; in-ūi in-kâi
4 ngiáp-gōi sī tō-tsò pòu-phâng. Múe an-sek-jit tō hūe-
tn̂g piēn-lūn, khǹg-kòi Iû-thài nâng kūa Hi-lī-nî nâng.
5 Thāi-kàu Si-láh kūa Thî-mô-thài tshông-tō Má-khî-

tũn lȯh--lâi, Páu-lô pun tãu só kám-kek, tùi Iû-thài
6 nâng chèng-kṳ̃ tà^{n}, Iâ-sou sĩ Ki-tok. Nā-sĩ in tùi-tėk
kũa húi^{n}-pãng, Páu-lô chiũ hì^{n} i-kâi i-hȯk, tùi-in tà^{n},
Nín-kâi hueh kui tõ nín ka-kī kâi sin--chiē^{n}; uá sĩ kiet-
7 chheng: kim-ãu uá lâi-khṳ̀ ĩ-pang--kò. Tshông-tõ hṳ́-
kò chiũ khṳ̀, jip chėk-kâi nâng, miâ^{n} Thî-to Iû-sṳ̃-tu,
kâi tshù, sĩ pài Siãng-tì kâi nâng, i-kâi tshù tú tõ hũe-
8 tn̂g-pi^{n}. Tn̂g-hũe kâi thâu-nâng, Kek-lí-sṳ̃-pù, kũa i
tshuân-ke sìn Tsú; kũa Ko-lîm-to nâng ke-ke thia^{n}-liáu
chiũ sìn, iũ niá^{n} sói-lói.

9 Mê--kùa Tsú hién ĩ-siãng tùi Páu-lô tà^{n}, Mài-kia^{n},
10 tiėh-káng, mài-hiah; in-ũi uá kāng-lṳ̄ tâng-tõ, bô-nâng
ài^{n} tõng-chhiú lâi-hāi lṳ̄: uân-khî uá tõ chí siâ^{n}--tang ũ
11 tsōi-tsōi tsṳ̄-mîn. Páu-lô chiũ khiã-khí tõ-hṳ́-kò chėk-
nî^{n} kũa ke lȧk-kâi-guėh, tõ khî-tang chiang Siãng-tì
tãu kà-hùe.

12 Ka-liû tsò A-kai-a kâi huang-pek hṳ́-sî, Iû-thài nâng
13 tâng-sim kong-tu Páu-lô, tùa i lâi uà^{n}-tsôi^{n}, tà^{n}, Chí-kâi
14 nâng khǹg nâng pũe lu̍t-huap pài Siãng-tì. Páu-lô
chià^{n}-ài^{n} khui-tshùi, Ka-liû chiũ tùi Iû-thài nâng tà^{n},
Nín Iû-thài nâng, jiȧk-sĩ kúa^{n}-chin ũ sĩ-mih put-ngĩ
15 tsò-ak kâi sṳ̄, uá tsṳ̄-jiên tiėh-iông nín lâi: jiȧk-sĩ che^{n}-
lũn ngân-gṳ́, miâ^{n}-jĩ, kũa nín--tang kâi lu̍t-lĩ, tiėh nín
16 ka-kī lí; in-ũi chí chià^{n}-kâi-sṳ̄ uá bô ài^{n} sím-tuàn. Chiũ
17 jiãu in lī-khui ùa^{n}-tsôi^{n}. Chèng-nâng chiũ liȧh tn̂g-hũe
kâi thâu-nâng Só-thî-nî, chiũ tõ uà^{n}-tsôi^{n} phah i. Chí
chià^{n}-kâi-sṳ̄ Ka-liû tou m̄-tshái.

18 Páu-lô tsài nā--kò ke hoh-tsōi jit, liáu kāng hia^{n}-tĩ
sî-piėt, tshông-tõ hṳ́-kò tah-tsûn khṳ̀ Sũ-lĩ-a, iũ Pek-ki-
lȧh kũa A-ki-lȧh kāng-i tsò-pû khṳ̀; tõ Kien-kek-lí í^{n}-
19 keng tsá^{n} thâu-mô; in-ũi chêng-ũ hē-nguān. In chiũ
kàu Í^{n}-hut-só, Páu-lô tõ-hṳ́-kò lī-khui hṳ́-nõ-nâng: ka-
20 kī chiũ jip hũe-tn̂g kāng Iû-thài nâng piẽn-lũn. Chèng-
21 nâng chhiá^{n} i kú nā--kò, i chiũ m̄-tsún; kāng-in sî-piėt,
tà^{n}, Jiȧk-sĩ Siãng-tì hua^{n}-hí, uá ài^{n} tsài-lâi nín--kò:
22 tshông Í^{n}-hut-só chiũ khui-tsûn. Tõ Kai-sat-lĩ-a chiẽ^{n}-
sua^{n}, chiũ khí--khṳ̀ pài-hāu kong-hũe, liáu lȯh--khṳ̀
An-thî-o.

23 Í^{n}-keng tõ-hṳ́-kò hoh-kú, i chiũ khṳ̀, chiè tshṳ̀-sũ pìn-kiâ^{n} Ka-làh-thài kũa Hut-lṳ̃-ka kâi tī-hng, kien-kù chèng mn̂g-thû.
24 Ǔ chék-kâi Iû-thài nâng, miâ^{n} A-po-lô, tshut-tsóu sĩ sók A-lék-san-tã, ũ kháu-tshâi kâi nâng, lâi-kàu Í^{n}-hut-
25 só; i pat sià^{n}-kia^{n} sĩ khiàng. Chí-kâi nâng í^{n}-keng tit nâng kà i Tsú kâi lōu; uân-in i-kâi sim-sîn tì-chhiet,
26 chiũ káng-lũn Iâ-sou kâi sṳ̃, sòi-siâng kà-hùe; zûi-sĩ tua^{n}-tua^{n} pat Iak-hân kâi sói-lói: tsho-ē tõ hũe-tn̂g ká^{n}-ká^{n} káng-lũn. Nā-sĩ A-ki-làh kũa Pek-ki-làh thia^{n} i káng, chiũ chhiá^{n} i lâi in--kò, in chiũ zú-kèng sòi-siâng
27 kāng-i kói-mêng Siãng-tì kâi lōu. Kàu i sim-siẽ^{n} ài^{n} kùe-khṳ̀ A-kai-a, chèng hia^{n}-tĩ iā kóu-bú i khṳ̀, chiũ siá tsṳ-sìn chhiá^{n} chèng mn̂g-thû chiap-náp i: khṳ̀-kàu tūa
28 hũ-tsõ--tiéh tit-ṳn lâi sìn-tshông kâi nâng: uân-khî ũ lát tùi chèng-nâng mīn-tsôi^{n} piẽn-tó Iû-thài nâng, tshông sià^{n}-kia^{n} chí-mêng Iâ-sou tsò Ki-tok.

19 Kàu-ãu, A-po-lô tõ Ko-lîm-to kâi sî-hāu, Páu-lô í^{n}-keng keng-kùe téng-pôi^{n} kâi tī-hng chiũ lâi-kàu Í^{n}-hut-
2 só, ngõ-tiéh sù-kâi mn̂g-thû: chiũ mn̂g in, tà^{n}, Nín sìn hṳ́-sî ũ siũ Sià^{n}-sîn, bô? in chiũ tùi-i tà^{n}, Ún tou bô
3 thia^{n}-kì^{n} ũ Sià^{n}-sîn. Chiũ mn̂g, tà^{n}, Chiè^{n}-se^{n}, nín niá^{n} sói-lói sĩ thoh tî-kâi? In chiũ tà^{n}, Sĩ niá^{n} Iak-hân kâi
4 sói-lói. Páu-lô chiũ tà^{n}, Iak-hân kiâ^{n}-sói sĩ ēng hùe-sim kâi sói-lói, tùi chèng-mîn tà^{n} in tiéh-sìn ãu-i lâi--kâi,
5 chiet-sĩ Iâ-sou. Chí sù-kâi mn̂g-thû thia^{n}-kì^{n} chí-kâi-ūe,
6 chiũ niá^{n}-sói kau-thoh tõ Tsú Iâ-sou kâi miâ^{n}. Páu-lô í^{n}-keng àn-chhiú tõ in, Sià^{n}-sîn chiũ kàng-lîm tõ in; in chiũ tà^{n} kak-kok kâi thóu-thâm, iũ kám-sîn thuân-ūe.
7 Lóng-tsóng ũ tsáp-jī nâng kâi tōu-siàu.
8 Páu-lô jip hũe-tn̂g, sa^{n}-kâi-guéh kú ká^{n}-ká^{n} thuân-káng, chiang Siãng-tì kok kâi sṳ̃ piẽn-lũn khǹg-kòi.
9 Aũ, ũ nâng zú nguán-ngẽ^{n} m̃ sìn-tshông, tùi chèng-nâng mīn-tsôi^{n} húi^{n}-pāng chí-kâi tãu-lōu, Páu-lô chiũ lī-khui in, sái tsu mn̂g-thû pun-piét, i chiũ múe-jit tõ Thî-la-nû
10 kâi tsṳ-che piẽn-lũn. Aǹ-chiè^{n}-se^{n} ũ nõ-nî^{n} tsṳ kú; chì-

kàu huâm khiā-khí A-si-a, bô-lũn Iû-thài Hi-lī-nî, chèng-nâng lóng-tsóng thiaⁿ-kìⁿ Tsú kâi tāu.

11 Siāng-tì chiang chié-ũ kâi ĩ-lêng keng Páu-lô kâi 12 chhiú si-kiâⁿ: liên-kàu ũ nâng tshông-tõ Páu-lô kâi sin chiang chhiú-kụn hók-sĩ ûi-ie-pòu, khiéh-kàu pēⁿ-nâng--kò, in-kâi chit-pēⁿ chiũ lī-khui in, kak-siâ-sîn iũ tshut--khụ̀.

13 Tān-sĩ ũ phiau-liû tók-kúi kâi Iû-thài nâng sù-nâng, káⁿ tùi huām--tiéh siâ-sîn kâi nâng kiè Tsú Iâ-sou kâi miâⁿ, tàⁿ, Uá thoh Páu-lô só-thuân kâi Iâ-sou tùi nín 14 liām-chiù. Ũ chék-kâi Iû-thài nâng, miâⁿ Sụ̃-ki-uā, sĩ 15 tsò chì-si-chiáng, i chhit-kâi kiáⁿ tsò chí-kâi-sụ̄. Siâ-sîn chiũ tùi-in tap-tàⁿ, Iâ-sou uá chiũ tsai, Páu-lô uá iā pat; 16 nā-sĩ nín sĩ tî-tiâng? Siâ-sîn só-tùe hụ́-kâi nâng chiũ thiàu tõ in sin--chiēⁿ, tòu-iâⁿ in nõ-nâng, sái in su-hók, tì-kàu chhiah-sin siũ-sieⁿ tõ hụ́-kâi-tshù tsáu--tshut-khụ̀.

17 Khiā-khí Íⁿ-hut-só kâi chèng-nâng, bõ-lũn Iû-thài nâng, Hi-lī-nî nâng, lóng-tsóng tit-tsai chí-kâi-sụ̄; chiũ lóng-tsóng kiaⁿ-kũ, Tsú Iâ-sou kâi miâⁿ chiũ chheng-tsò 18 tūa. Íⁿ-keng sìn-tshông kâi nâng ke-ke chiũ lâi, jīn-19 tsũe piáu-tshut ka-kī só-kiâⁿ kâi sụ̄. Phêng-sù kiâⁿ kuài-sụ̄ kâi nâng hoh-tsōi chiang in-kâi tsụ-chheh chip-tsôi, tng chèng-nâng mīn-tsôiⁿ chiũ sie-tiāu: sǹg chí-kâi 20 tsụ-chheh kâi kè-chîⁿ, sǹg-tiéh sĩ ngõu-buān kim. Chièⁿ-seⁿ Tsú kâi tāu tūa-tūa heng-uāng ũ khuân-lát.

21 Chí chiàⁿ-kâi-sụ̄ uân--liáu, Páu-lô sim-siēⁿ keng-kùe Má-khî-tũn kũa A-kai-a āu chiũ àiⁿ-khụ̀ Iâ-lũ-sat-léng; 22 siēⁿ-tàⁿ kàu hụ́-kò liáu uá iā tiéh khụ̀-thóiⁿ Lô-má. Chiũ tshông teng-tùe i kâi nâng tsụ-tang sái Thî-mô-thài kũa Íⁿ-láp-tu nõ-nâng khụ̀ Má-khî-tũn, liáu ka-kī chiām-sî hiah tõ A-si-a.

23 Tsha-m̄-to tõ hụ́-kâi sî-hāu khí, ũi-tiéh chí-kâi tāu-lōu 24 ũ hoh-tūa iâu-tõng. Uân-in ũ chék-kâi nâng, miâⁿ Tí-mí-tiu, sĩ phah-ngûn kâi nâng, phêng-sù sĩ tsò A-tí-mí kâi ngûn-kham, sái chiàⁿ-kâi sai-pẽ tit-tiéh hoh-tūa 25 seng-lí; Tí-mí-tiu chiũ tsũ-chip chiàⁿ-kâi sai-pẽ, kũa tâng-ngiáp-gōi kâi nâng, tàⁿ, Nín tsu-ūi tsai nán sĩ

26 tshông chí-kiă^{n} kang-hu lâi-tit nán-kâi tshâi-lĩ. Nín
iā thói^{n}-kì^{n} iā thia^{n}-kì^{n}, chí-kâi Páu-lô, put-tók tõ Í^{n}-
hut-só, iā tsha-m̄-to pìn tshuân A-si-a, khan-tháu ín-iú
27 ke-ke nâng, tõ-tà^{n} nâng-chhiú só-tsò m̄-sĩ sîn: khióng-ùi
put-tók nán chí-kâi kang-hu tì-kàu pui-tsūa^{n}; chiet-zû
tūa ńg-sîn A-tí-mí kâi biē iā thói^{n}-tsò bô siang-kan,
liên-kũa tshuân A-si-a kũa pìn thi^{n}-ē só hõng-pài kâi
A-tí-mí tì-kàu bô hién-hek.
28 Chèng-nâng thia^{n}-kì^{n} chí-kâi-ūe muá^{n}-sim náu-khì,
chiũ jiáng, tà^{n}, Tūa-tsāi, a! Í^{n}-hut-só nâng kâi A-tí-
29 mí, a! Múa^{n}-siâ^{n} chiũ zṳ̂-luān: chèng-nâng liàh Páu-lô
tâng-kiâ^{n} kâi nâng, chiũ-sĩ Má-khî-tũn nâng, Kai-iû kũa
30 A-lí-tát-kú, liáu chiũ tâng-sim tsáu-jip hì-hn̂g. Páu-lô
sim-siẽ^{n} ài^{n} jip--khṳ̀ chèng-nâng tsṳ-tang, chià^{n}-kâi
31 mn̂g-thû m̄-hṳ́ i. A-si-a kâi thâu-nâng ũ sù-nâng, sĩ
Páu-lô kâi phêng-iú, iā sái nâng khṳ̀ khǹg-kòi i mài
32 mãu-jip hì-hn̂g. Kù-tshṳ́ ũ nâng jiáng chiè^{n}-se^{n}, ũ nâng
jiáng hiè^{n}-se^{n}: hũe-chèng hun-luān; tūa-pùa^{n} m̄-tsai sĩ
33 ũi-tiéh tsò-nî chià^{n} tsũ-chip. Chèng-nâng tsṳ-tang ũ
nâng tsok-thoh A-lék-san-tã, sĩ Iû-thài nâng ṳ̂ i kiâ^{n}-
tsôi^{n}. A-lék-san-tã chiũ iê-chhiú, ài^{n} kàu-sù pun chèng-
34 nâng thia^{n}. Tān-sĩ chèng-nâng thói^{n}-tshut i sĩ Iû-thài
nâng, chiũ lóng-tsóng tâng-chék-sia^{n}, jiáng kàu chék
sî-sîn tsṳ-kú, tà^{n}, Tūa-tsāi, a! Í^{n}-hut-só nâng kâi A-tí-
mí, a!
35 Sṳ́-kua^{n} í^{n}-keng àn-tiām chèng-nâng, chiũ tà^{n}, Nín
Í^{n}-hut-só nâng, a! tî-tiâng m̄-tsai Í^{n}-hut-só nâng kâi
siâ^{n} sĩ tsò tūa A-tí-mí, kũa tshông Tiu-sṳ̄ só-kàng tsṳ
36 siè^{n}, kâi biē-tsok, né? Kì-sĩ chí chià^{n}-kâi-sṳ̄ put-lêng à,
37 nín chiũ tiéh tiām-chẽ^{n}, tsò-sṳ̄ mài khah kín-kip. In-tì
nín thua chí-sù-nâng, in m̄-sĩ chhié^{n} keng-biē, iũ m̄-sĩ
38 húi^{n}-pāng nán-kâi ńg-sîn. Ta^{n}, pí-huang Tí-mí-tiu, kũa
tâng-tõ kâi sai-pẽ, kāng-nâng ũ sĩ-mih-sṳ̄, chí-hûe tùi
sím-sṳ̄ kâi tiā^{n}-khî, iā ũ tī-hng-kua^{n}: thāi in khṳ̀ sie-kò.
39 Nín jiák-sĩ ài^{n} pín-mn̂g pát-sṳ̄, tiéh chiè-lút kâi kong-
40 hũe lâi phuàn-tuàn. Uân-khî nán sĩ tì-kàu ngûi-hiám,
khióng-phà^{n} ũi-tiéh kim-jit bô-uân bô-kù zṳ̂-luān pĩ
nâng kò--tiéh: nán chiang-lâi iā bô-ūe hó hûe-hók chí-

41 kâi tsũ-chèng kâi sṳ̄. Chí-kâi-ūe tàn-liáu chiũ sái hũe-chèng lī-sùan.

20 Jiáu-luān hiah--liáu, Páu-lô sái nâng khṳ̀ tui-chhián chèng mn̂g-thû, khǹg-ùe in, chiũ kāng-in tsak-piėt, liáu
2 tshut-mn̂g àin-khṳ̀ Má-khî-tūn. Ín-keng pìn-kiân hṳ́-
3 hiàn tī-hng, ēng ke-ke ūe khǹg-ùe in, Páu-lô chiũ kàu
3 Hi-lī-nî. Tō-hṳ́-kò ín-keng san-kâi-guėh kú, ṳ̄-pī àin tah-tsûn khṳ̀ Sũ-lī-a, Iû-thài nâng siet-kòi àin-hāi i, i chiũ
4 lip-ì àin thàng-kùe Má-khî-tūn tńg--khṳ̀. Kāng-i tsò-phūan chì-kàu A-si-a ũ Pì-lí-a nâng, chiũ-sī Pù-lô kâi kián Só-pa-tek; tshông-tō Thiap-sat-lô-nî-ka nâng tsṳ-tang ũ A-lí-tát-kú kũa Si-kong-tu; iā ũ Tėk-pì nâng Ka-iû, kũa Thî-mô-thài; sók A-si-a iā ũ Thî-ki-kú, kũa
5 Tėk-lô-hui-mô. Chí-chiàn-nâng ín-keng kiân thâu-tsôin,
6 tō Tėk-lô-a tō-thāi ún. Bô-kàn-tsoih kâi jit-khî ãu, ún chiũ tshông Hui-lip-pí tah-tsûn, ngõu-jit kàu Tėk-lô-a, kàu in--kò: iáu nā hṳ́-kò chhit-jit.

7 Chėk an-sek kâi thâu-jit, ún tsũ-chip lâi peh-pián, Páu-lô, ṳ̄-pī mùa-khí àin tshut-mn̂g, chiũ tùi-in káng-
8 lũn; i-kâi-ūe tàn-kú chì-kàu pùan-mê. Ún só tsũ-chip
9 kâi lâu ũ ke-ke teng. Ũ chėk-kâi siàu-nîn-nâng, miân Iû-thî-kú, tsõ tō theng-tōin ùt kàu kiāng m̄-khí; Páu-lô huân-liáu kú tō káng-lūn, Iû-thî-kú ín-keng tsùi-tsùi chiũ tshông tōin-san-tsâng lâu puáh--lóh-khṳ̀, nâng hû i
10 khí sī sí--liáu. Páu-lô chiũ lóh--khṳ̀, phak-lóh tō i sin-chiēn, phō i, chiũ tàn, Mài khùa-lṳ̄, i-kâi sen-miān tō--kò.
11 Páu-lô ín-keng khí--khṳ̀, peh-pián, iũ chiáh, iũ ín-keng kāng-in thâm-lũn sīm-kú, chì-kàu thin kng, liáu chièn-
12 sen chiũ tshut-mn̂g. Hṳ́-kâi nôu-kián sen-uáh tō-kò nâng
13 kiau i lâi, chiũ tũa-ē uan-ùe. Nā-sī ún kiân thâu-tsôin kàu tsûn--kò, chiũ khui-tsûn khṳ̀ A-suak, ṳ̄-pī tō-hṳ́-kò chih Páu-lô lóh-tsûn: in-ũi Páu-lô ka-kī àin tùi-lōu khṳ̀; kù-tshṳ́ ũ chièn-sen an-pâi.

14 Páu-lô kàu A-suak hũe--tiėh ún, ún chiũ chih i lóh-
15 tsûn, liáu chiũ kàu Mî-thî-lī-nî. Tshông-tō hṳ́-kò khui-tsûn, ún keh-jit chiũ kàu Ki-o tùi-mīn; iũ ke chėk-jit kua Sàn-mô; iũ-tsài ke chėk-jit ún chiũ kàu Mí-lī-tu.

16 In-ũi Páu-lô í^{n}-keng lip-ì ài^{n} tah-tsûn kùe Í^{n}-hut-só, chià^{n} mién-ēng tõ A-si-a thû-tiāu sî-jit; uân-khî i sĩ pià^{n}-mé^{n}, jiák-sĩ õi-tit-tiéh, ài^{n}-hù Ngóu-sûn-tsoih tõ Iâ-lũ-sat-léng.

17 Tshông-tõ Mí-lĩ-tu sái nâng khṳ̀ Í^{n}-hut-só tui-chhiá^{n}
18 kong-hũe tsu-ūi chiáng-láu lâi. In kàu--liáu, Páu-lô chiũ tùi-in tà^{n}, Nín ka-kī tsai, tsṳ̃ uá thâu-jit táh-kàu
19 A-si-a, chék-thàng kāng-nín uáng-lâi sĩ tsãi-se^{n}-iē^{n}, tsáp-hun khiam-sòi kâi sim hók-sṳ̃ Tsú, iũ lâu mák-tsap, iũ ũi-tiéh Iû-thài nâng só-siet kâi kòi, siũ-kùe chhì-liēn:
20 huâm ũ iah kâi ūe uá iũ bô khǹg-bûa m̄-pò nín tsai, iũ tõ kong-chèng--kò, iũ tõ kak-nâng kâi ke, kà-hùe nín,
21 bô-lũn sĩ tùi Iû-thài nâng Hi-lĩ-nî nâng, chèng-kṳ̃ tà^{n} tiéh hùe-sim lâi kui Siãng-tì, kũa tiéh sìn-kõu nán-kâi
22 Tsú Iâ-sou Ki-tok. Ta^{n}, uá sim-sîn tî^{n}-kín tiéh-khṳ̀
23 Iâ-lũ-sat-léng, iā m̄-tsai kàu hṳ́-kò só-ngõ kâi sṳ̃: zûi-sĩ Sià^{n}-sîn tõ kak-siâ^{n} khak-kṳ̃ tùi-uá tà^{n}, ũ khún-pák kũa
24 khóu-lān tõ-thãi uá. Nā-sĩ uá bô thói^{n}-tõng ka-kī kâi se^{n}-miā^{n}, tsò hó-sieh, pí m̄-tit õi chĩn uá-kâi lōu-thiâ^{n}, tsò-chiâ^{n} uá tõ Tsú Iâ-sou só-siũ kâi cheh, chiũ-sĩ lâi chèng-kṳ̃ Siãng-tì ṳn-tién kâi hok-im.

25 Uá soi^{n} tõ nín chèng-nâng tsṳ-tang uáng-lâi thuân-pùa chí-kâi kok, ta^{n} uá tsai nín í^{n}-āu bô têng-gūa kì^{n}
26 uá-mīn. Kù-tshṳ́ uá kim-jit tùi-nín tsò-chèng-kṳ̃, uá sĩ chheng-kiet, huâm sĩ-mih-nâng kâi hueh uá tou bô
27 jiám--tiéh. Uân-khî chék-chhiet Siãng-tì kâi chí-ì uá
28 tou bô khǹg-bûa m̄-pò nín tsai. Nín tiéh ũi-tiéh ka-kī kṳ́n-sín, iā tiéh kṳ́n-sín tshuân-khûn, chiũ-sĩ Sià^{n}-sîn lip nín tõ khî-tang tsò kàm-tok, lâi mók-iáng Siãng-tì
29 kâi hũe, chiũ-sĩ I ēng ka-kī kâi hueh lâi-tit--tiéh. Uá tsai uá khṳ̀-āu chiang-ũ tshâng-pāu kâi tshâi-lâng jip
30 tõ nín tsṳ-tang, bô liên--tiéh khûn-iê^{n}; iũ tõ nín ka-kī tsṳ-tang, chiang-ũ nâng khí--lâi tà^{n} pũe-ngék kâi ūe,
31 lâi ín-iú chèng mn̂g-thû khṳ̀-tùe in. Kù-tshṳ́ nín tiéh kéng-chhé^{n}, it-tit uá sa^{n}-nî^{n}-kú, jit mê bô-hiah, lâu mák-tsap kéng-kài kak-nâng.

32 Ta^{n}, uá iũ kṳ́-thoh nín tõ Siãng-tì, kũa tõ I ṳn-tién kâi tāu, uân-khî I õi kiẽn-khí nín, iũ õi sṳ̀ nín tit-ngiáp

33 tõ chèng sêng-sià^{n} kâi nâng tsṳ-tang. Uá m̄-chêng
34 tham nâng-kâi kim, ngṳ̂n, i-hók. Nín ka-kī tsai sĩ uá chí sang-chhiú keng-kip uá só su-ēng, kũa keng-kip
35 tâng-tõ kâi nâng. Huâm-sṳ̄ uá tsò nín-kâi mô^{n}-iē^{n}, kà nín tiéh chiè^{n}-se^{n} bûa-lâu, lâi hû-thî hṳ́-khí bô-lát kâi nâng, iũ tiéh it-liãm Tsú Iâ-sou kâi ūe, chiũ-sĩ I ka-kī chêng-tà^{n}, Si pun nâng, pí-tiéh siũ nâng kâi, zú-kèng sĩ tit-hok.

36 Páu-lô í^{n}-keng chiè^{n}-se^{n} tà^{n}, chiũ kũi-lóh, kāng-in
37 chèng-nâng tsò-pû khî-táu. In chiũ lóng-tsóng tũa-
38 khàu, phõ Páu-lô kâi ãm, kāng-i sie-chim, siãng-tũa kâi iu-būn sĩ ũi-tiéh i só-tà^{n} kâi ūe, sĩ tà^{n}, chèng-nâng í^{n}-ãu bô-thang tsài-kì^{n} i-kâi mīn. In chiũ sàng i kàu tsûn--kò.

21 Kàu ún kāng chèng-nâng sie-piét tsṳ-ãu, liáu khui-tsûn, chiũ tit-sái kàu Ko-sṳ̃, keh-jit kàu Lô-tí, tshông
2 chí-kò chiũ kàu Phà-tã-láh: tshūe--tiéh ũ tsûn ài^{n}-kùe
3 Hui-nî-ki, ún lóh--khṳ̀, liáu khui-tsûn. Í^{n}-keng õi mō^{n}-kì^{n} Ki-pí-lũ, ún chiũ tùi i-kâi iũ-pôi^{n} keng-kùe, chiũ sái kàu Sũ-lĩ-a, tõ Thî-lô chiẽ^{n}-sua^{n}, in-ũi tsûn sĩ tõ-hṳ́-kò
4 ài^{n} khí-hùe. Tshūe--tiéh chèng-mn̂g-thû, ún chiũ nā hṳ́-kò chhit-jit: chí-chià^{n}-nâng kám--tiéh Sià^{n}-sîn tùi
5 Páu-lô tà^{n}, i tiéh mài táh-jip Iâ-lũ-sat-léng. Ún í^{n}-keng uân-múa^{n} chí-sù-jit, liáu tshut-mn̂g chiũ kiâ^{n}; in chèng-nâng, kũa in-kâi chhi-tsṳ́, lóng-tsóng sàng ún kiâ^{n} kàu siâ^{n}-gũa: liáu tõ hái-kî^{n} ún lóng-tsóng kũi-lóh khî-táu,
6 jī-ke sie-piét; ún chiũ lóh-tsûn, in hià^{n}-nâng hûe-ke.
7 Ún í^{n}-keng tshông Thî-lô tsúi-lōu kàu-tsãm, chiũ kàu To-lĩ-mái; kāng chèng-hia^{n}-tĩ chhiá^{n}-ua^{n}, kāng-in tsò-pû
8 nā--kò chék-jit. Mùa-khí ún tshut-mn̂g, chiũ lâi-kàu Kai-sat-lĩ-a: jip-khṳ̀ thuân hok-im kâi Hui-lék kâi ke, iũ khiã-khí tõ i--kò. I sĩ hṳ́ chhit-nâng--tang tsṳ chék.
9 Chí-kâi nâng ũ sì-kâi nńg-tsṳ́ sĩ būe-chêng-kè kâi, lóng-tsóng õi kám-sîn tà^{n}-ūe.

10 Ún nā hṳ́-kò hoh-tsōi jit, ũ chék-kâi soi^{n}-tsai, miâ^{n}
11 A-ka-pù, tshông Iû-thài lóh--lâi. I lâi-kàu ún--kò, chiũ khiéh Páu-lô kâi tùa, pák ka-kī kâi kha-chhiú, chiũ tà^{n}, Sià^{n}-sîn ũ tà^{n}, Iû-thài nâng tõ Iâ-lũ-sat-léng iã ài^{n} chiè^{n}-

se^{n} pák chí-kâi-tùa só-sók chí-kâi nâng, iũ ài^{n}-sàng i tõ ĩ-pang-nâng kâi chhiú.

12 Uń kũa hṳ́-kâi tĩ-hng kâi nâng thia^{n}-kì^{n} chí-kâi-ũe, 13 chiũ khiû Páu-lô mài-chiẽ^{n} Iâ-lũ-sat-léng. Páu-lô chiũ tap-tà^{n}, Nín khàu, iũ léng-thò uá-kâi sim, sĩ tsò sĩ-mih-sṳ̄, né? in-ũi uá ũi-tiėh Tsú Iâ-sou kâi miâ^{n}, put-tók 14 nguãn siũ-pák, iā nguãn sí tõ Iâ-lũ-sat-léng. Kàu Páu-lô m̄-thia^{n}, ún chiũ hiah, tà^{n}, Nguãn Tsú kâi chí tsò-chiâ^{n}.

15 Hṳ́ sù-jit tsṳ-ãu ún sṳ̄-lí hêng-lí chiũ chiẽ^{n}-kàu Iâ-lũ-16 sat-léng. Iā ũ sù-kâi mn̂g-thû tshông Kai-sat-lĩ-a kāng-ún tsò-pû khṳ̀, in iā tshūa ũ chėk-kâi Kṳ-pí-lũ nâng, miâ^{n} Ná-sun, sĩ lãu mn̂g-thû; ún sĩ ài^{n} khiã-khí tõ i--kò.

17 Uń kàu Iâ-lũ-sat-léng, liáu chèng hia^{n}-tĩ hua^{n}-hí chiap-18 náp ún. Keh-jit Páu-lô kāng-ún tsò-pû jip-khṳ̀-kì^{n} Iá-19 kok; chèng-ũi chiáng-láu iā tõ--kò. Páu-lô kāng-in chhiá^{n}-ua^{n}, liáu chiang Siãng-tì tõ ĩ-pang tsṳ-tang thoh tõ i-chhiú só-tsò kâi sṳ̄ it-it tà^{n}-tshut.

20 In thia^{n}-kì^{n}, liáu chiũ kui iông-kuang tõ Siãng-tì; iũ kāng-i tà^{n}, Hia^{n}-tĩ a, lṳ́ thói^{n} tõ Iû-thài nâng tsṳ-tang í^{n}-keng ũ jiėh-tsõi-buān nâng ũ sìn-tshông--liáu; in lóng-21 tsóng ũi-tiėh lút-huap jiėt-sim. Siãng-chhiá^{n} in lú-lú thia^{n} nâng ngí lṳ́, tà^{n} lṳ́ sĩ kà-hùe ĩ-pang tsṳ-tang chèng Iû-thài nâng hó lĩ-khui Mô-si, iũ hàm in mài kāng in-22 kâi kiá^{n} kiá^{n} kuah-lói, kũa mài tshông lĩ-sók. Ta^{n} ài^{n} 23 tsò-nî? in pit-tiā^{n} thia^{n}-tsai lṳ́ lâi--liáu. Kù-tshṳ́ ún 24 lâi kāng-lṳ́ tà^{n} chí-kiā^{n}-sṳ̄ lṳ́ tiėh-tsò: Uń ũ sì-nâng chêng-ũ hẽ-nguān; lṳ́ tiėh chiang chí-sù-nâng, kũa lṳ́, kāng-in tsò-pû chheng-kiet ka-kī, kāng-in tshut só-hùi, sái in thì-tiāu thâu-mô: chèng-nâng chiũ tsai só-thia^{n} nâng ngí-lũn lṳ́ kà-so kâi ũe sĩ bô-iá^{n}; iũ tsai lṳ́ ka-kī 25 iā ũ chiè-lĩ, siú lút-huap. Nā-sĩ lũn í^{n}-keng sìn-tshông kâi ĩ-pang-nâng, ún ũ kià-sìn, ngí-tà^{n} in tiėh kṳ́n-huâng chì ngóu-siè^{n} kâi muėh, kũa hueh, kũa liū-sí kâi muėh, í^{n}-kip kan-îm.

26 Páu-lô chiũ chiang hṳ́-sù-nâng, keh-jit kāng-in tsò-pû chheng-kiet ka-kī, chiũ jip tõi^{n}-tn̂g, lâi piáu-mêng chheng-kiet kâi jit-chí múa^{n}--liáu, thāi-kàu kāng-in kak-nâng hièn lói-muėh.

27 Chhit-jit tsha-m̄-to múa^{n}--liáu, tshông-tō A-si-a lâi
kâi Iû-thài nâng thói^{n}-kì^{n} Páu-lô tō tōi^{n}-tn̂g, chiū kiáu-
28 thȧ tshuân-khûn, kṳ́-chhiú liȧh i, tūa-sia^{n} hàm-tà^{n}, Í^{n}-
sek-liėt nâng a, lâi sie-hū: Chí-kâi sī hṳ́-kâi-nâng, múa^{n}-
tî-kò kà-hùe chèng-nâng tì-hāi nán-kâi mîn, kūa lu̇t-
huap, kūa chí-kâi tī-hng: khuàng-chhiá^{n} iā ū tshūa Hi-
lī-nî nâng lâi-jip tōi^{n}-tn̂g, sái chí-kâi sià^{n}-só tsò sȯk-tsūa^{n}.
29 In-ūi in soi^{n} chêng-thói^{n}-kì^{n} Í^{n}-hut-só nâng Tėk-lô-hui-
mô, kāng Páu-lô tsò-pû tō siâ^{n}-lāi, chiū khue-tiā^{n} Páu-lô
30 sī tshūa chí-kâi nâng jip tōi^{n}-tn̂g. Tshuân-siâ^{n} chiū iâu-
tōng, peh-sè^{n} tsáu-bûa--lâi: chiū liȧh Páu-lô, thua i tshut
tōi^{n}-tn̂g: tōi^{n}-mn̂g sûi-chiet chiū kue^{n}.
31 In tō chhîm-tshūe ài^{n}-suah Páu-lô, ū nâng khí--khṳ̀
pín-tsai iâ^{n}--tang kâi tshoi^{n}-hu-chiáng, tà^{n} pìn Iâ-lū-sat-
32 léng zṳ-luān. I sûi-chiet chiū tùa-pia^{n} kūa sù-kâi peh-
hu-chiáng, tsáu-lȯh kàu in--kò: in chèng-nâng, chėk-ē
thói^{n}-kì^{n} tshoi^{n}-hu-chiáng kūa hùa^{n}-kâi pia^{n}, chiu thêng-
33 tiām bô tsài-phah Páu-lô. Tshoi^{n}-hu-chiáng chiū bûa--
lâi, liȧh Páu-lô, mēng nâng tiėh-ēng nō-tiâu thih-soh
pȧk i; chiū mn̄g-tà^{n}, i sī tî-tiâng, sī ū tsò sī-mih-sṳ.
34 Chėk-khûn tsṳ-tang ū nâng jiáng chiè^{n}-se^{n}, ū nâng jiáng
hiè^{n}-se^{n}: kàu tshoi^{n}-hu-chiáng ūi-tiėh hūn-luān bōi-tit
35 tsai sit-chhêng, i chiū mēng nâng tiėh-tùa i jip iâ^{n}. Páu-
lô í^{n}-keng kàu hṳ́-kâi tȧh-pōu-tsâng, ūi-tiėh khûn-chèng
36 áu-mân chiū pun pia^{n}-teng hû i khí--khṳ̀; uân-khî peh-
sè^{n} tshuân-khûn tùe tō-āu háu-hàm, tà^{n}, Tiėh tṳ-tiāu i.
37 Kàu Páu-lô tsha-m̄-to pun in tùa jip iâ^{n}-lāi, i chiū tùi
tshoi^{n}-hu-chiáng tà^{n}, Uá khá-hó tùi-lṳ́ tà^{n} kù-ūe, mé?
Tshoi^{n}-hu-chiáng chiū tà^{n}, Lṳ́ ōi tà^{n} Hi-lī-nî ūe, mé?
38 Chiè^{n}-se^{n} lṳ́ mn̄g m̄-sī hṳ́-kâi Ai-kip nâng, tō chí tsôi^{n}-
jit kiáu-thȧ huán-puān, iū tshūa hṳ́ sì-tshoi^{n} hiong-
39 chhiú tshut khuàng-iá, mé? Nā-sī Páu-lô chiū tà^{n}; Uá
sī Iû-thài nâng, sȯk Ki-lī-kia kâi Tā-sù, sī miâ^{n}-ip kâi
40 mîn; khiû lṳ́ tsún uá tùi chèng-peh-sè^{n} tà^{n}-ūe. Tshoi^{n}-
hu-chiáng í^{n}-keng tsún i, Páu-lô khiā tō tȧh-pōu-tsâng,
tùi chèng peh-sè^{n} iê-chhiú; kàu tūa-ē tiām-chē^{n}, i chiū
chiang Hi-pek-lâi ūe tùi-in káng, tà^{n},

22 Tsu-ūi pē-hia^n, uá chí-hûe kàu-sù tõ nín mīn-tsôi^n chhiá^n nín thia^n uá.

2 Chèng-nâng thia^n-tiėh i sĩ ēng Hi-pek-lâi ūe tùi-in káng, chiũ zṳ́-kèng chē^n: Páu-lô chiũ tà^n,

3 Uá sĩ Iû-thài nâng, se^n-tshut-sì sĩ tõ Ki-lĩ-kia kâi Tã-sù, chhī-tūa sĩ tõ chí-pńg-siâ^n, sĩ Ka-má-liėt kâi mn̂g-ē, tit-tiėh kà-hùn sĩ chiè nán tsóu-pē chì-ngiâm kâi lu̇t-lī, ũi-tiėh Siãng-tì iũ jiėt-sim, chhin-chhiē^n kim-jit nín 4 chèng-nâng chiè^n-se^n: uá iũ chiang tshông chí-kâi tãu-lōu kâi nâng khún-tȯk in tì-sí, put-lũn nâm-nńg liȧh-5 liáu sàng lȯh-kam. Siãng-chhiá^n ũ chì-si-chiáng, kũa chėk-khài chèng chiáng-láu kāng-uá tsò chèng-kṳ̃: uá iũ chêng niá^n in-kâi tsṳ-sìn kià-pun chèng hia^n-tī, uá chiũ uáng Tã-má-sek, ài^n chiang hṳ́-kò hùa^n-nâng, pák-liáu tùa--lâi Iâ-lũ-sat-léng, lâi siũ-hêng.

6 Tú-ngõ uá tõ lōu--kan, chhin-kṳ̃n Tã-má-sek, jit tsha-m̄-to tùi-tàu, hut-jiên tshông-thi^n ũ tūa-kng sì-chiu-ûi 7 chiè uá. Uá chiũ puȧh-lȯh-tī, thia^n-kì^n ũ sia^n tùi-uá tà^n, 8 Sàu-lô, Sàu-lô, lṳ́ tsò-nî khún-tȯk uá? Uá chiũ ìn--tà^n, Tsú, lṳ́ sĩ tî-tiâng? I chiũ tùi-uá tà^n, Uá sĩ Ná-sat-lėk 9 kâi Iâ-sou, chiũ-sĩ lṳ́ só khún-tȯk kâi. In kāng-uá tsò-pû-tõ kâi nâng, kng--li thói^n-kì^n, tãn-sĩ kāng-uá tà^n-ūe 10 chiá kâi sia^n, in chiũ thia^n m̄-kì^n. Uá chiũ tà^n, Tsú, uá tiėh tsò-nî tsò? Tsú chiũ tùi-uá tà^n, Tiėh-khiã--khí-lâi, jip Tã-má-sek; tõ-hṳ́-kò chiũ kāng-lṳ́ tà^n chėk-khài só-11 ṳ̃-tiā^n ài^n pun lṳ́ tsò kâi sṳ̃. Uá in-ũi hṳ́-kâi kng kâi iām-iāu chiũ thói^n m̄-kì^n, kù-tshṳ́ kāng-uá tsò-pû-tõ kâi 12 nâng ēng-chhiú khan uá, uá chiũ jip Tã-má-sek. Ũ chėk-kâi nâng A-ná-nî-a, lũn lu̇t-huap i sĩ kèng-khiên kâi nâng, iũ tit--tiėh hṳ́-kò khiã-khí chèng Iû-thài nâng 13 sia^n-chheng; i chiũ lâi uá--kò, khiã tõ uá sin-pi^n, tùi-uá tà^n, Hia^n-tī Sàu-lô, lṳ́ hó tit tsài-thói^n-kì^n. Tú-tú hṳ́-sĩ 14 uá chiũ tiè^n-phû-mȧk thói^n-kièn i. I chiũ tà^n, Nán-tsóu-pē kâi Siãng-tì ũ thoh lṳ́ lâi-tit-tsai I kâi chí-ì, iũ lâi-thói^n hṳ́-kâi Ngĩ--chiá, iũ lâi-thia^n I kâi tshùi só-tà^n kâi 15 ūe. In-ũi lṳ́ tiėh chiang só thói^n-kì^n, só thia^n-kì^n, lâi tùi 16 chèng-nâng kāng I tsò chèng-kṳ̃. Ta^n tsò-nî tõ-thû?

tie̍h-khiã--khí-lâi, lâi-niá^{n} sói-lói, khiû I kâi miâ^{n}, lâi-sói-tiāu lṳ́-kâi tsũe.
17 Kàu-ãu, uá í^{n}-keng tńg--lâi Iâ-lũ-sat-léng, tõ tōi^{n}-tn̂g tõ khî-táu, uá sim-sîn chiũ tshut mue̍h-siãng tsṳ-gũa,
18 thói^{n}-kì^{n} Tsú kāng-uá tà^{n}, Lṳ́ tie̍h mé-mé, mài-kú, tie̍h-tshut Iâ-lũ-sat-léng: in-ũi lṳ́ ũi-tie̍h uá tsò chèng-kṳ̃ in
19 pit-tiā^{n} m̃-siũ. Uá chiũ tà^{n}, Tsú a, in ka-kī tsai uá tõ kak hũe-tn̂g, kì^{n}-ũ sìn-kõu lṳ́ kâi nâng, chiũ lia̍h in,
20 phah in: kũa ũi-tie̍h lṳ́ tsò chèng-kṳ̃ kâi Sṳ̃-thî-huán, i-kâi hueh pun nâng lâu-tshut hṳ́-sî, uá iā khiã tõ hṳ́-pi^{n}, kāng chèng-nâng tâng-sim, iũ kāng suah i kâi nâng
21 chié^{n} i-ho̍k. Tsú chiũ tùi-uá tà^{n}, Khṳ̀: in-ũi uá ài^{n} sái lṳ́ hn̄g-hn̄g tshut--khṳ̀, kàu ĩ-pang-nâng--kò.
22 Chèng-nâng thia^{n} i kàu chí che̍k-kù-ũe; chiũ iâng-sia^{n} tà^{n}, Tie̍h tṳ̂-tiāu chí-khí-nâng tõ sì-kâi, i m̄-kham-kai
23 se^{n}-tshûn. In tõ háu-hàm, thǹg-tiāu sa^{n}, ka̍k-khí thôu-
24 êng, tshoi^{n}-hu-chiáng chiũ mẽng nâng tùa Páu-lô ji̍p iâ^{n}-lãi, hun-hù tie̍h ēng phûe-pi^{n} phah i lâi-mn̄g kháu-keng, ài^{n} tit-tsai sĩ ũi-tie̍h sĩ-mih uân-kù chèng-nâng
25 chiè^{n}-se^{n} u-tuah i. Í^{n}-keng chiang phûe-tiâu pa̍k i, Páu-lô chiũ tùi hṳ́-pi^{n} tõ-khiã kâi peh-hu-chiáng tà^{n}, Nâng tsò Lô-má kâi tsṳ́-mîn, pēng m̄-chêng tiā^{n}-tsũe,
26 nín ēng phûe-pi^{n} phah i õi ha̍h-ngî, mé? Peh-hu-chiáng thia^{n}-kì^{n}, chiũ khṳ̀-kì^{n} tshoi^{n}-hu-chiáng, kāng-i tà^{n}; iũ tà^{n}, Lṳ́ ài^{n} tsò-nî, né? uân-khî chí-kâi nâng sĩ Lô-má
27 kâi tsṳ́-mîn. Tshoi^{n}-hu-chiáng chiũ lâi, tùi Páu-lô tà^{n}, Lṳ́ tie̍h kāng-uá tà^{n}, Lṳ́ sĩ Lô-má kâi tsṳ́-mîn a m̄-sĩ?
28 I chiũ tà^{n}, Sĩ. Tshoi^{n}-hu-chiáng chiũ tap-tà^{n}, Uá sĩ sái ke-ke chî^{n} chià^{n}-tit ji̍p mîn-chiã. Páu-lô chiũ tà^{n}, Uá,
29 li, se^{n}-tshut-sì chiũ-sĩ. Aì^{n}-mn̄g i-kâi kháu-keng hṳ́-hià^{n}-nâng sûi-sî chiũ lī-khui i: tshoi^{n}-hu-chiáng í^{n}-keng tsai i sĩ Lô-má kâi tsṳ́-mîn iā kia^{n}, uân-khî chêng-ũ pa̍k i.
30 Kàu mùa-khí, ài^{n}-tsai sit-chhêng, Páu-lô sĩ ũi-tie̍h sĩ-mih-sṳ̄ pī Iû-thài nâng só-kò, chiũ pàng i, mẽng chì-si tsu-chiáng kũa tshuân-kong-hũe tie̍h tsũ-chip, chiũ tùa Páu-lô lo̍h--lâi, sái i khiã tõ in mīn-tsôi^{n}.

23 Páu-lô tsù-ma̍k thói^{n} kong-hũe chiũ tà^{n}, Hia^{n}-tĩ a, Uá tõ Siãng-tì mĩn-tsôi^{n} tsò-nâng huâm-sṳ̃ sĩ tshûn liâng-sim chì-kàu kim-ji̍t. 2 Chì-si-chiáng A-ná-nî-a chiũ mẽng hṳ́-phâng-pi^{n} kâi nâng tie̍h-phah i-kâi tshùi. 3 Páu-lô chiũ tùi-i tǎ^{n}, Lṳ́ hún-pe̍h kâi chhiê^{n} a, Siãng-tì ài^{n}-phah lṳ́: uân-khĩ lṳ́ tsõ--tõ-kò chiè lu̍t-huap sím-mñg uá, iáu sĩ mẽng nâng pũe lu̍t-huap lâi-phah uá, hó^{n}? 4 Khiã tõ phâng-pi^{n} hià^{n}-nâng chiũ tà^{n}, Siãng-tì kâi chì-si-chiáng lṳ́ khá-hó zo̍k-mē i, hó^{n}? 5 Páu-lô chiũ tà^{n}, Hia^{n}-tĩ a, uá m̄-tsai i sĩ chì-si-chiáng: in-ũi tsṳ--tang ũ tà^{n}, Lṳ́ m̄-hó ēng ak-ũe tà^{n} lṳ́ mîn-kan kâi chiáng-siãng.

6 Nā-sĩ Páu-lô thói^{n}-tshut che̍k-pan sĩ Sat-thú-kai nâng, che̍k-pan sĩ Huap-lĩ-sài nâng, tõ kong-hũe--tang chiũ khui tũa-sia^{n} tà^{n}, Hia^{n}-tĩ a, uá sĩ Huap-lĩ-sài nâng, iā sĩ Huap-lĩ-sài nâng kâi kiá^{n}-sun: sĩ ũi-tie̍h mō^{n} sí-nâng ho̍k-ua̍h chià^{n} siũ sím-mñg.

7 Páu-lô í^{n}-keng tà^{n} chí-kâi-ũe, tõ Huap-lĩ-sài nâng kũa Sat-thú-kai nâng tsṳ-tang se^{n}-khí che^{n}-lũn: tshuân-hũe chiũ pun-pôi^{n}. 8 In-ũi Sat-thú-kai nâng tà^{n} bô-ũ ho̍k-ua̍h, iā bô thien-sài, iā bô sîn: nā-sĩ Huap-lĩ-sài nâng chiũ jĩn-tà^{n} lóng-tsóng ũ. 9 Chiũ tũa-ē tshàu-nãu: Huap-lĩ-sài nâng che̍k-pôi^{n} ũ sù-kâi tha̍k-tsṳ-nâng khiã--khí-lâi, che^{n}-lũn tà^{n}, Chí-kâi nâng ún thói^{n}-tshut bô-ak: jia̍k-sĩ ũ sîn, ho̍k-sĩ ũ thien-sài, ũ kãng-i tà^{n}-ũe, chiũ ài^{n} tsò-nî, né? 10 Kàu tũa-ē sie-che^{n}, tshoi^{n}-hu-chiáng, khióng-ùi Páu-lô pun in túi-li̍h, chiũ mẽng kun-sṳ̃ lo̍h--khṳ̀ ēng-la̍t tshông-tõ chèng-nâng tsṳ-tang tùa i tshut--lâi, tshũa i lâi-ji̍p iâ^{n}.

11 Tõ hṳ́-che̍k-mê Tsú khiã tõ Páu-lô sin-pi^{n}, tà^{n}, Lṳ́ tie̍h hó-tá^{n}: in-ũi chiè lṳ́ tõ Iâ-lũ-sat-léng ũ ũi-tie̍h uá tsò chèng-kṳ̃ chiè^{n}-se^{n}, iā tie̍h hiè^{n}-se^{n} tsò chèng-kṳ̃ tõ Lô-má.

12 Kàu thi^{n} kng chèng Iû-thài nâng kat-táng huat-sĩ, 13 tà^{n}, bũe-ũ suah Páu-lô pit-pit m̄ chia̍h iā m̄ ím. Chiè^{n}-14 se^{n} kat-táng ũ sì-tsa̍p-gũa nâng. In chiũ lâi-kì^{n} chì-si tsu-chiáng, kũa tsu-ũi chiáng-láu, chiũ tà^{n}, Uá í^{n}-keng

tūa-ē huat-sī tà^{n}, būe-ū suah Páu-lô ún m̄-siê^{n} muéh-bī.
15 Kù-tshṳ́ ta^{n} nín kũa tshuân-kong-hũe tiéh kàu-tsai tshoi^{n}-hu-chiáng tiéh-tùa Páu-lô lóh--lâi kì^{n} nín, chhin-chhiẽ^{n} ài^{n} hun-piét i-kâi-sṳ̄ iáu sòi-siâng hiè^{n}-se^{n}: iáu, i huân-būe kṳ̃n-bûa--lâi, ún chiũ ṳ̄ pīn-pīn ài^{n}-suah i.
16 Tãn-sĩ Páu-lô chí-mūe kâi kiá^{n} thia^{n}-tsai in àm-hók
17 tõ-kò, chiũ jíp-iâ^{n} lâi pò-tsai Páu-lô. Páu-lô chiũ kiè peh-hu-chiáng tsṳ-tang chék-nâng lâi-kì^{n}, chiũ tà^{n}, Tiéh-kiau chí-kâi siàu-nî^{n}-nâng khṳ̀-kì^{n} tshoi^{n}-hu-chiáng,
18 uân-khî i ũ chék-kiã^{n} sṳ̄ ài^{n} kàu-i-tsai. Kù-tshṳ́ chiang siàu-nî^{n}-nâng tshūa khṳ̀-kì^{n} tshoi^{n}-hu-chiáng, chiũ tà^{n}, Pī-kìm kâi Páu-lô kiè uá lâi-kì^{n} i, chiũ chhiá^{n} uá tshūa chí-kâi siàu-nî^{n}-nâng lâi-kì^{n} lṳ́, i ũ chék-kiã^{n} sṳ̄ ài^{n}
19 kāng-lṳ́ tà^{n}. Tshoi^{n}-hu-chiáng chiũ khan i-kâi chhiú, kiâ^{n}-khui àm-chẽ^{n} mn̄g i, tà^{n}, Lṳ́ ũ sī-mih-sṳ̄ ài^{n} kàu uá
20 tsai? I chiũ tà^{n}, Iû-thài nâng ũ hũe-háh lâi-chhiá^{n} lṳ́ mùa-khí tùa Páu-lô lóh--lâi kàu kong-hũe, chhin-chhiẽ^{n}
21 i-kâi-sṳ̄ lṳ́ ài^{n} siâng-mn̄g sī-mih-kâi hiè^{n}-se^{n}. Kù-tshṳ́ lṳ́ mài thia^{n}-tshông in: in-ũi khî-tang ũ sì-tsáp-gūa nâng àm-hók tõ-kò, sī huat-sī, tà^{n}, būe-ū suah Páu-lô chiũ m̄ chiáh, iā m̄ ím: ta^{n} in iũ ṳ̄ pīn-pīn tõ-thãi lṳ́
22 èng-hṳ́ in. Tshoi^{n}-hu-chiáng chiũ sái chí-kâi siàu-nî^{n}-nâng khṳ̀, hun-hù i, tà^{n}, Mài kāng-nâng tà^{n} lṳ́ ũ chiang chí chià^{n}-kâi-sṳ̄ kàu uá tsai.
23 Chiũ kiè peh-hu-chiáng nõ-nâng lâi, tà^{n}, Nín tiéh ṳ̃-pī pia^{n} nõ-peh-nâng, kũa bé-pia^{n} chhit-tsáp, kũa khiâ-chhie^{n} kâi nõ-peh, mê-àm jī-ke^{n} ài^{n}-khṳ̀ kàu Kai-sat-
24 lĩ-a: iũ hun-hù tiéh-ũ cheng-se^{n} hó pun Páu-lô khiâ, lâi pó-hũ i khṳ̀-kì^{n} huang-pek Hui-lék-sṳ̄.
25 Iũ siá chék-kò-sìn àn chiè^{n}-se^{n} kâi iẽ^{n}:
26 Kek-láu-tiu Lṳ̃-si-a chhiá^{n} kùi huang-pek Hui-lék-sṳ̄,
27 ua^{n}. Chí-kâi nâng sī pun Iû-thài nâng só-liáh, chiang-kṳ̃n pun in suah-sí, uá í^{n}-keng tsai i sī Lô-má kâi tsṳ́-
28 mîn, chiũ tùa kun-sṳ̄ lâi-kiù i. In-ũi ài^{n}-tsai in só-kò i kâi uân-kù, uá chiũ tùa i lóh--khṳ̀ kàu in-kâi kong-hũe:
29 iáu chiũ chhê-tshut i pun in kò--chiá sī ũi-tiéh in-kâi
30 lút-lī, hui sī kò i sī-mih kai-sí, kai-pák, kâi sṳ̄. Í^{n}-keng ũ pò uá tsai ũ nâng ài^{n} mông-hāi chí-kâi nâng, uá chiũ

sûi-sî sái i khṳ̀-kì^{n} lṳ́, iā hun-hù kò i kâi nâng tiėh tng lṳ́ mīn-tsôi^{n} khṳ̀-tà^{n} i.

31 Hṳ́-hià^{n}-kâi kun-sṳ̄ chiũ zû só-mẽng, chiang Páu-lô 32 sêng-mê tùa kàu An-thî-phà-tí. Mùa-khí in chiũ hôi^{n} hṳ́-kâi bé-pia^{n} kāng-i tsò-pû khṳ̀, khî-ṳ̄ kâi chiũ tńg--33 khṳ̀ iâ^{n}-lãi: hṳ́-hià^{n}-nâng í^{n}-keng kàu Kai-sat-lĩ-a, sìn 34 kau-pun huang-pek, iā kau Páu-lô tõ i mīn-tsôi^{n}. Huang-pek thói^{n} sìn, liáu mn̄g tà^{n} Páu-lô sĩ sók tî-chėk-sé^{n}; í^{n}-35 keng tsai sĩ sók Ki-lĩ-kia, chiũ tà^{n}, Thãi-kàu kò lṳ́ kâi nâng kàu--liáu, uá chiũ sím lṳ́-kâi-sṳ̄; chiũ mẽng nâng tiėh thói^{n}-siú i tõ Hi-lu̇t kâi keng.

24 Kùe ngõu-ji̇t ãu chì-si-chiáng A-ná-nî-a chiũ lȯh--lâi, kũa sù-kâi chiáng-láu, kũa chėk-kâi piẽn-sṳ̄, miâ^{n} Thiap-thú-lô, tsò-pû lâi; chiũ kò Páu-lô tõ huang-pek 2 mīn-tsôi^{n}. Páu-lô pĩ-tiãu, Thiap-thú-lô chiũ khui-tshùi kò i, tà^{n}, Kùi Hui-lėk-sṳ̄, a, ún tshông-tõ lṳ́ hiáng-siũ thài-phêng, iā tshông-tõ lṳ́ õi ṳ̄-tsai chiũ pńg-kok kak-3 sṳ̄ tit-tiėh kói-chià^{n}, kù-tshṳ́ ún sûi-sṳ̄ sûi-tõ kám-siũ 4 put-í^{n}. Tãn-sĩ uá mài tsài-thû--tiėh lṳ́, chhiá^{n} lṳ́ si-ṳn 5 thia^{n} ún lân-kù. Uân-khî ún tshat-tshut chí-kâi nâng sĩ chhin-chhiẽ^{n} un-mu̇t, pìn-sì-kài kiáu-thà Iû-thài nâng huán-puãn, pẽng sĩ Ná-sat-lėk táng chėk-kâi thâu-ma̍k: 6 siãng-chhiá^{n} siet-kòi ài^{n} u-ùe--tiėh tōi^{n}-tn̂g: ún chiũ 8 liȧh i: jiȧk-sĩ lṳ́ ka-kī mn̄g i, tshông-tshṳ́ lṳ́ chiũ õi-tit tshuân-tsai ún só-kò i chí chià^{n}-kâi-sṳ̄.

9 Iû-thài nâng iũ hȧh-tâng, tà^{n}-tsò chí chià^{n}-kâi-sṳ̄ sĩ chiè^{n}-se^{n}.

10 Huang-pek í^{n}-keng tùi Páu-lô tak-thâu tsún i tà^{n}-ūe, Páu-lô chiũ tùi-tap, tà^{n},

Uá tsai lṳ́ í^{n}-keng ke-ke nî^{n} tõ chí pńg-kok sím-sṳ̄, 11 kù-tshṳ́ hua^{n}-hí tùi lṳ́ kàu-sù uá-kâi-sṳ̄: uân-khî lṳ́ õi tsai, tsṳ̄ uá chiẽ^{n} Iâ-lũ-sat-léng khṳ̀ kũi^{n}-pài kàu-ta^{n} put-12 kùe tsáp-jī ji̇t: in iā m̄-pat thói^{n}-kì^{n} uá tõ tōi^{n}-tn̂g kāng-nâng piẽn-lũn, hȯk-sĩ kiáu-thà khûn-chèng, tõ chià^{n}-13 kâi hũe-tn̂g iā bô, pìn-siâ^{n}-lãi iā bô. Siãng-chhiá^{n} in ta^{n} só-kò uá chià^{n}-kâi-sṳ̄ in iā put-lêng tùi-lṳ́ siet chèng-kṳ̄. 14 Tsóng-sĩ uá tùi-lṳ́ jīn chí chėk-kiã^{n}, chiũ-sĩ in só chheng

tsò siâ-táng uá sĩ chiè chí-kâi tãu-lōu kèng-pài liėt-tsóu
kâi Siãng-tì, huâm chiè lu̍t-huap kâi sṳ̄, kũa chèng-soi^{n}-
15 tsai só-kì kâi sṳ̄, uá lóng-tsóng sìn-tshông: uá iũ hiàng
Siãng-tì huâi-mō^{n}, chí chèng-nâng iā ũ náp-ì, chiũ-sĩ
mō^{n} chiang-lâi ngĩ kũa put-ngĩ kâi nâng lóng-tsóng hȯk-
16 uȧh. Uá iā in-tshṳ́ mién-lȧt, ài^{n} tùi Siãng-tì kũa tùi-
17 nâng kú-kú tshûn liâng-sim bô hó-hiâm. Ta^{n} kùe--liáu
ke-ke nî^{n} uá lâi tõ uá ṕng-kok si-chì, kũa tùa lói-muėh:
18 uá chià^{n} tõ-tsò chí-kâi-sṳ̄ in chiũ tshūe--tiėh uá tõ tōi^{n}-
tn̂g, iũ chheng-kiet, iũ bô ke-nâng, iũ bô tshàu-nãu: nā-sĩ
19 ũ sù-kâi Iû-thài nâng tshông A-si-a lâi, in jiȧk-sĩ ũ sĩ-
mih-sṳ̄ hó-kò uá, chiũ tiėh ũ ka-kī lâi chí-kò, tõ lṳ́ mīn-
20 tsôi^{n} kò uá. At-hȯk sĩ chí chià^{n}-nâng tiėh ka-kī tà^{n}, uá
khiã tõ kong-hũe tsôi^{n} hṳ́-sî in ũ tshat-tshut sĩ-mih m̄-
21 tiėh; jiȧk-sĩ ũ, zûi-sĩ chí chėk-kù, chiũ-sĩ uá khiã tõ khî-
tang ũ hàm-tà^{n}, Sĩ lũn sí-nâng hȯk-uȧh uá chià^{n} kim-jit
tõ nín mīn-tsôi^{n} pĩ-sím.

22 Tãn-sĩ Hui-lėk-sṳ̄, in-ũi iáu sòi-siâng tsai chí-kâi tãu-
lōu kâi sṳ̄, chiũ tam-mān in, tà^{n}, Thãi tshoi^{n}-hu-chiáng
23 Lĩ-si-a lȯh--lâi, uá chiũ ài^{n} sím-tuàn nín-kâi-sṳ̄. Chiũ
hun-hù peh-hu-chiáng tiėh-ah Páu-lô tõ-kò, iā tiėh-
khuan i; iā mài tsó-chí i ka-kī kâi nâng lâi keng-ēng i.

24 Kùe ũ sù-jit Hui-lėk-sṳ̄ kũa i-kâi chhi Thú-si-lȧh, sĩ
Iû-thài nn̂g, kāng-i tsò-pû lâi, tiãu Páu-lô lâi, ài^{n} thia^{n} i
25 káng-lũn sìn-kõu Ki-tok Iâ-sou kâi sṳ̄. Páu-lô tõ piẽn-
lũn ngĩ, kũa liâm-tsat, kũa chiang-lâi kâi sím-phuàn,
Hui-lėk-sṳ̄ kia^{n}-kũ, chiũ tà^{n}, Ta^{n}, chí-pái hó tsò-lṳ́ khṳ̀;
26 thãi uá ũ sũn-piẽn chiũ tiãu lṳ́ lâi. Hui-lėk-sṳ̄ iũ sĩ hi-
mō^{n} Páu-lô ũ chî^{n} pun i: kù-tshṳ́ tiãu i lâi zú-kèng-giáp,
27 chiũ kāng-i thâm-lũn. Nā-sĩ kàu nõ-nî^{n} múa^{n} Po-khiû
Hui-sṳ̄-tu lâi-chiap Hui-lėk-sṳ̄ kâi jĩm, Hui-lėk-sṳ̄ in-ũi
ài^{n} tit Iû-thài nâng kâi sim, chiũ lâu Páu-lô kìm nā--kò.

25 Kù-tshṳ́ Hui-sṳ̄-tu í^{n}-keng kàu-sé^{n}, kùe--liáu sa^{n}-jit
2 tshông Kai-sat-lĩ-a chiẽ^{n} Iâ-lũ-sat-léng. Chì-si tsu-
chiáng, kũa Iû-thài nâng tang kâi thâu-nâng, tùi-i kò
3 Páu-lô; iũ khṳ́n-chhêng lâi-hāi Páu-lô, koh-lô Hui-sṳ̄-tu
tiãu i lâi Iâ-lũ-sat-léng; in chiũ tõ lōu--kan àm-hȯk ài^{n}-

4 suah i. Nā-sī Hui-sṳ̄-tu tap-tà^{n}, Páu-lô sī tō Kai-sat-lī-a
5 ah tō-kò, ka-kī bô-kú iū ài^{n}-khṳ̀ hṳ́-kò. Iū tà^{n}, Kù-
tshṳ́ nín--tang tî-tiâng ū khuân chiū hó kāng-uá tsò-pû
lóh--khṳ̀, iáu, jiák-sī chí-kâi nâng ū sī-mih put-huap kâi
sṳ̄, in chiū hó-kò i.
6 Í^{n}-keng hiah tō khî-tang put-kùe poih-jit tsáp-jit tsṳ-
kú, chiū lóh--khṳ̀ Kai-sat-lī-a; keh-jit chiū tsō kong-tn̂g,
7 mēng nâng tùa Páu-lô lâi. Kàu--liáu, tshông Iâ-lū-sat-
léng lóh--lâi hṳ́ hià^{n}-kâi Iû-thài nâng chiū ûi-bûa i,
chiang ke-ke sṳ̄-kù, siāng-chhiá^{n} sī tāng kâi sṳ̄, lâi-kò i,
8 nā-sī put-lêng chí-tshut khak-kṳ̄; Páu-lô kàu-sù chiū
tà^{n}, Put-lūn sī Iû-thài nâng kâi lút-huap, put-lūn tōi^{n}-
9 tn̂g, put-lūn Kai-sat, uá tou m̄-chêng tit-tsūe--tièh. Nā-
sī Hui-sṳ̄-tu, in-ūi ài^{n} tit Iû-thài nâng kâi sim, tùi Páu-
lô tà^{n}, Lṳ́ ū nguān chiē^{n} Iâ-lū-sat-léng, tō-hṳ́-kò pun uá
10 sím chí chià^{n}-kâi-sṳ̄, mé? Páu-lô chiū tà^{n}, Uá sī khiā tō
Kai-sat kâi uà^{n}-tsôi^{n}, eng-kai tō-chí-kò siū-sím: tùi Iû-
thài nâng uá tshuân-bô put-ngī, iā sī lṳ́ só mêng-tsai.
11 Uá jiák-sī ū tsò put-ngī, tsò kai-sí kâi sṳ̄, uá iā bōi m̄-
nguān sí: tsóng-sī chí-chià^{n}-nâng só-kò uá hṳ́ hià^{n}-kâi-
sṳ̄ jiák-sī bô-iá^{n}, chiū bô-nâng lêng-tit chiang uá sàng-
12 pun in. Uá siāng-khòng kàu Kai-sat. Hui-sṳ̄-tu í^{n}-
keng kāng ngí-hūe tsham-siâng, chiū tap-tà^{n}, Lṳ́ í^{n}-
keng siāng-khòng kàu Kai-sat: pit-pit khṳ̀-kì^{n} Kai-sat.
13 Í^{n}-keng sù-jit kùe--liáu, A-ki-phà uâng kūa Pek-nî-ki
14 chiū kàu Kai-sat-lī-a, kāng Hui-sṳ̄-tu chhiá^{n}-ua^{n}. In nā
hṳ́-kò ke-jit, Hui-sṳ̄-tu chiū chiang Páu-lô kâi uà^{n}-chhêng
kàu-tsai uâng, tà^{n}, Ū chék-kâi nâng sī Hui-lék-sṳ̄ lâu i
15 kìm tō-kò: uá tō Iâ-lū-sat-léng chì-si tsu-chiáng, kūa Iû-
thài nâng tsu-ūi chiáng-láu lâi tùi-uá kò i, khiû uá tiā^{n}
16 i-kâi tsūe. Uá chiū tùi-in tap-tà^{n}, Pī-kò kâi nâng būe-ū
tit--tièh nguân-kò tng-mīn tùi-chieh, iā būe-ū tit--tièh
ki-hūe hó kàu-sù só-kò i kâi sṳ̄, huân-liáu lâi kau-tshut
17 chí-kâi nâng, m̄-sī Lô-má nâng kâi lī. Só-í^{n} liáng-tsāu
kū-kàu chí-kò, uá tou bô thiû-thû, keh-jit tsō-tn̂g, mēng
18 nâng tùa chí-kâi nâng lâi. Kàu nguân-kò kâi nâng khiā
19 lâi-kò i, in tou bô-kò i uá só-liāu kâi ak-sṳ̄; só-ū sī ūi-
tièh in ka-kī pài sîn-mêng kâi piēn-lūn, kūa lūn chék-

20 kâi Iâ-sou, sĩ sí--liáu, nā-sĩ Páu-lô tà^{n}-tsò sĩ uȧh. In-ũi
uá m̄-hiáu tsò-nî sím-mn̄g chí chiȧ^{n}-kâi-sṳ̄, uá chiũ mn̄g
i, i ũ nguān khṳ̀ Iâ-lũ-sat-léng, tõ-hṳ́-kò ũi-tiėh chí chiȧ^{n}-
21 kâi-sṳ̄ siũ-sím, mé. Nā-sĩ Páu-lô í^{n}-keng siāng-khòng,
ài^{n} hāu-thāi Huâng-siāng sím-tuàn, uá chiũ mēng tà^{n}
22 tiėh-ah i, thāi-kàu uá sái i khṳ̀-kì^{n} Kai-sat. A-ki-phȧ
chiũ tùi Hui-sṳ̄-tu tà^{n}, Uá ka-kī iā nguān-ài^{n} thia^{n} chí-
kâi nâng. Hui-sṳ̄-tu tà^{n}, Muȧ-khí lṳ́ chiũ thia^{n} i.
23 Só-í^{n} mùa-khí, A-ki-phȧ kũa Pek-nî-ki í^{n}-keng tūa ui-
hong lâi-jip thia^{n}-sím kâi ūi-tshṳ̀, kũa ũ chèng tshoi^{n}-hu-
chiáng, kũa pńg-siâ^{n} chèng-thâu-nâng, tsò-pû lâi, Hui-
24 sṳ̄-tu tshut-mēng, nâng chiũ tùa Páu-lô jip--lâi. Hui-
sṳ̄-tu chiũ tà^{n}, A-ki-phȧ uâng a, kũa kāng-ún tâng-tõ
chí-kò kâi chèng-nâng, nín thói^{n} chí-kâi nâng, chiet-sĩ
chèng Iû-thài nâng, put-lũn tõ Iâ-lũ-sat-léng, put-lũn
tõ-chí-kò, ũ pín-khiû uá, jiáng tà^{n} i m̄-eng-kai huân-liáu
25 se^{n}-tshûn. Nā-sĩ uá tshat-tshut i m̄-chêng tsò sĩ-mih
kai-sí kâi sṳ̄: i ka-kī iā siāng-khòng kàu Huâng-siāng,
26 uá chiũ tuàn-tiā^{n} ài^{n}-sái i khṳ̀-kì^{n}. Tsóng-sĩ uá bô sit-sṳ̄
hó-siá lâi-tsàu uá-kâi tsú. Kù-tshṳ́ uá ũ tùa i tshut--
lâi kì^{n} nín, iā zú-chhiet sĩ lâi-kì^{n} A-ki-phȧ uâng lṳ́, hi-
27 mō^{n}, sím-mn̄g liáu, uá chiũ ũ tî-kâi hó-siá. In-ũi chiè
uá só-thói^{n}, kòi-sàng chhiû-huām, iā bô chí-mêng só-kò
i kâi sṳ̄, sĩ bô-lí.

26 A-ki-phȧ chiũ tùi Páu-lô tà^{n}, Tsún lṳ́ ũi-tiėh ka-kī
kàu-sù. Páu-lô chiũ tshun-chhiú, kàu-sù, tà^{n}:
2 A-ki-phȧ uâng a, uá kim-jit ài^{n} tùi lṳ́ mīn-tsôi^{n} kàu-
sù Iû-thài nâng só-kò uá chėk-chhiet kâi sṳ̄, uá siē^{n}-tiėh
3 sīm-hēng: zú hua^{n}-hí sĩ in-ũi lṳ́ thong-hiáu chėk-khài
Iû-thài nâng tsṳ-tang kâi kui-lī kũa piēn-lũn: kù-tshṳ́
4 khiû lṳ́ khuan-iông lâi-thia^{n} uá. Uá tsṳ̄ iù^{n}-nî^{n} tsò-
nâng kâi khuán, chiũ-sĩ tsṳ̄ khí-tsho tõ uá ka-kī pang-
tsók--tang, kũa tõ Iâ-lũ-sat-léng, chèng Iû-thài nâng
5 lóng-tsóng tsai; in tshông khí-thâu pat uá, jiȧk-sĩ khéng
tsò chèng-kṳ̄, iũ tsai uá sĩ chiè nán-kâi lói-ngî--tang chì-
6 ngiâm kâi kȧ, tsò Huap-lĩ-sài nâng. Ta^{n} uá iā khiā tõ-
chí-kò lâi siũ-sím, sĩ in-ũi mō^{n} Siāng-tì tsá só èng-hṳ̄

7 nán-kâi liėt-tsóu; siãng-chhiá^{n} nán tsáp-jī kâi chi^{n}-phài, jit mê khṳ̂n-sim hók-sṳ̄ Siãng-tì, iā sĩ mō^{n} õi tit-tiėh tsá só èng-hṳ́. Uâng a! uá sĩ in-ũi mō^{n} chí-kâi chià^{n}
8 pun Iû-thài nâng só-kò. Jiȧk-sĩ Siãng-tì sái sí-nâng
9 hók-uȧh, tsò-nî tõ nín--tang thói^{n}-tsò m̄-hó-sìn, né? Tsá uá ka-kī iā ũ sim-siẽ^{n} uá tiėh-tsò ke-ke-sṳ̄ lâi-tėk Ná-sat-
10 lėk Iâ-sou kâi miâ^{n}. Chí-kâi-sṳ̄ uá tõ Iâ-lũ-sat-léng iā ũ tsò: uá iũ niá^{n} chì-si tsu-chiáng só-thoh kâi khuân, chiũ chiang sià^{n}-thû ke-ke-nâng kìm tõ chià^{n}-kâi kam-
11 gėk, kàu in pun nâng suah-sí, uá iā pang-ngí. Uá iā tõ kak-kong-hũe lú-lú cheh-huȧt in, chĩn-lȧt ài^{n} mién-kiáng in húi^{n}-pãng Iâ-sou: iā in-ũi khì kàu ĩ-siê^{n}, chhin-chhiẽ^{n}
12 khuâng, chiũ khu-tók in kàu gũa-pang tsu siâ^{n}-ip. Só-í^{n} uá í^{n}-keng niá^{n} chì-si tsu-chiáng thoh-khuân hù-tsṳ
13 pun uá, tõ lōu--kan ài^{n}-khṳ̀ Tã-má-sek, Uâng a! jit tùi-tàu, uá tõ lōu--kan thói^{n}-kì^{n} tshông-thi^{n} ũ kng, tũa-kùe jit kâi kuang-iãu, sì-chiu-ûi chiè uá, kũa kāng-uá tâng-
14 kiâ^{n} kâi nâng. Uá í^{n}-keng lóng-tsóng puȧh-lȯh tī, uá thia^{n}-kì^{n} ũ sia^{n} ēng Hi-pek-lâi ũe tùi-uá tà^{n}, Sàu-lô, Sàu-lô, lṳ́ tsò-nî khún-tók uá, né? lṳ́ tò-nek--tiėh thih-chiam
15 sĩ kan-khóu. Uá chiũ tà^{n}, Tsú a, lṳ́ sĩ tî-tiâng? Tsú
16 chiũ tà^{n}, Uá sĩ lṳ́ só khún-tók kâi Iâ-sou. Tãn-sĩ lṳ́ tiėh sang-kha khiã--khí-lâi: in-ũi uá tùi-lṳ́ hién-hīn sĩ ũi-tiėh chí-kâi uân-kù, ài^{n} thoh lṳ́ tsò chip-sṳ̄, kũa thoh lṳ́ chiang lṳ́ thói-kì^{n} uá kâi sṳ̄, kũa uá chiang-lâi ài^{n}
17 tùi-lṳ́ hién-hīn kâi sṳ̄, khṳ̀-tsò chèng-kṳ̄; uá iā ài^{n}-kiù lṳ́ thut-tshut lṳ́ pńg-mîn kũa chèng ĩ-pang-nâng kâi
18 chhiú; uá sĩ sái lṳ́ khṳ̀ chèng ĩ-pang-nâng--kò, khṳ̀ khui in-kâi mȧk, sái in lĩ-àm huán-tńg kui kng, lĩ-khui Sat-tãn kâi khuân-sì lâi kui Siãng-tì, sái in ũi-tiėh sìn uá chiũ õi tit--tiėh tsũe sià, iā õi tit--tiėh ũ ngiȧp tõ tit-sià^{n}-kiet chèng-nâng tsṳ-tang.

19 Kù-tshṳ́, A-ki-phȧ uâng a, uá bô pũe-ngėk thi^{n}-chiē^{n} só hién-hīn; soi^{n} tùi Tã-má-sek nâng, ãu tõ Iâ-lũ-sat-léng, kũa pìn Iû-thài tshuân-tĩ, kip-kũa tùi ĩ-pang-nâng,
20 uá chiũ thuân-tà^{n} tiėh hùe-sim lâi-kui-tńg Siãng-tì, iā
21 tiėh tsò-sṳ̄ lâi hû-hȧh in-kâi hùe-sim. Sĩ ũi-tiėh chí-kâi uân-kù Iû-thài nâng chiũ tõ tōi^{n}-tńg liȧh uá, ṳ̄-pĩ ài^{n}-

22 suah uá. Kù-tshṳ́ í^{n}-keng tshông-tõ Siãng-tì tit--tiėh hũ-tsõ, uá chiũ khiã-lip kàu kim-jit, tùi tsun pui chèng-nâng tsò chèng-kṳ̃, só-tà^{n} kâi ũe bô-hui sĩ chèng-soi^{n}-
23 tsai kũa Mô-si tsá só-tà^{n} chiang-kàu kâi sṳ̃; chiũ-sĩ tà^{n} Ki-tok tiėh siũ-hāi, iā lũn I khí-thâu tùi mîn kũa tùi ĩ-pang-nâng ēng sí-nâng hȯk-uȧh kâi sṳ̃ lâi piáu-tshut kuang-mêng.

24 Páu-lô àn-chiè^{n}-se^{n} kàu-sù, Hui-sṳ̃-tu chiũ tũa-sia^{n} tà^{n}, Páu-lô a, lṳ́ sĩ khuâng; sĩ lṳ́ tũa hȧk-mn̄g sái lṳ́ tin-tò õi khuâng.

25 Nā-sĩ Páu-lô tà^{n}, Kùi Hui-sṳ̃-tu a, uá bõi khuâng; uá
26 só tà^{n}-tshut kâi ũe sĩ chin-sit, ũ tsat-tōu. Uân-in uâng tsai chí chià^{n}-kâi-sṳ̃, uá chiũ ká^{n}-ká^{n} tùi-i tà^{n}: uân-khî uá tsai chí chià^{n}-kâi-sṳ̃ bô chėk-kiā^{n} ṳ́n-tshâng m̄-sĩ uâng só-tsai; uân-khî chí-kâi-sṳ̃ hui-sĩ tõ àm-chē^{n}--kò
27 kiâ^{n}. A-ki-phȧ uâng a, lṳ́ ũ sìn chèng-soi^{n}-tsai, mé? Uá tsai lṳ́ ũ-sìn.

28 A-ki-phȧ chiũ tùi Páu-lô tà^{n}, Lṳ́ sĩ khǹg uá lân-kù
29 tì-sái uá tsò Ki-tok-thû. Páu-lô chiũ tà^{n}, Put-lũn sĩ lân-kù, put-lũn ke-kù, uá khiũ Siãng-tì, sái put-tók lṳ́ tiā^{n}-tiā^{n}, chiũ-sĩ kũa kim-jit tõ-thia^{n} kâi chèng-nâng, õi-tit chhin-chhiē^{n} uá chiè^{n}-se^{n}, zûi-sĩ mài chiè^{n}-se^{n} siũ-pȧk.

30 Uâng, kũa huang-pek, kũa Pek-nî-ki, kũa kāng-in
31 tsò-pû tsõ kâi chèng-nâng chiũ khí--lâi: thȯ-tn̂g ãu chiũ jī-ke thâm-lũn tà^{n}, Chí-kâi nâng m̄-chêng tsò sĩ-mih kai-sí kâi-pȧk kâi sṳ̃. A-ki-phȧ iā tùi Hui-sṳ̃-tu tà^{n}, Chí-kâi nâng zû-jiȧk m̄-sĩ siãng-khòng kàu Kai-sat, chiũ hó tit--tiėh sek-pàng.

27 Kàu í^{n}-keng ngí-tiā^{n} ún tiėh khui-tsûn khṳ̀ Í^{n}-tā-lĩ, in chiũ chiang Páu-lô kũa ke sù-kâi chhiû-huām kau-pun Si-pa-sṳ̃-tok iâ^{n} chėk-kâi peh-hu-chiáng, miâ^{n} Iû-
2 liû. Ũ A-tã-mí-thiên chėk-chiah tsûn ài^{n}-khṳ̀ A-si-a hái-kî^{n} kak tī-hng, ún lȯh chí chėk-chiah, chiũ khui-tsûn, iā ũ Má-khî-tũn kâi Thiap-sat-lô-nî-ka chėk-kâi
3 nâng, miâ^{n} A-lí-tát-kú, kāng-ún tsò-pû khṳ̀. Keh-jit ún chiũ kua Si-tũn: Iû-liû chiũ ēng hó-chhêng thāi

Páu-lô, tsún i khṳ̀-sûn i-kâi phêng-iú, lâi-tit--tiėh in
4 keng-èng i. Uń tshông-tõ hṳ́-kò khui-tsûn, liáu in-ũi
5 ngėk-huang, chiũ sái tùi Ki-pí-lũ ẽ-pôi^{n}. Í^{n}-keng sái
kùe Ki-lĩ-kia kũa Phâng-hui-lĩ-a tùi-mīn kâi hái, chiũ
kàu Lĩ-kia kâi Múi-lȧh.

6 Tõ-hṳ́-kò peh-hu-chiáng ngõ-tiėh A-lėk-san-thài
chėk-chiah tsûn ài^{n}-khṳ̀ Í^{n}-tã-lĩ; i chiũ sái ún lȯh--khṳ̀.
7 Í^{n}-keng ke-ke jit mān-mān kiâ^{n}, pià^{n} kàu Kek-nî-thú
tùi-mīn tiā^{n}-tiā^{n}, in-ũi sĩ huang tsó--tiėh, ún chiũ sái
8 tùi Sat-mô-nî, kùe Kek-lí-tí ẽ-pôi^{n}; siè-siè tùi hṳ́-kò
kùe chiũ lâi kàu chėk-kâi tī-hng, miâ^{n} kiè-tsò Kia-ò;
kṳ̃n tõ hṳ́-kò ũ Lȧh-si-a siâ^{n}.

9 Kùe ũ ke-ke sî-jit liáu, kiâ^{n}-tsûn iā í^{n}-keng m̄-ún-tǹg,
in-ũi kìm-chiȧh kâi khî kùe--liáu, Páu-lô chiũ khǹg-kòi
10 in, tùi-in tà^{n}, Tãi-chèng-ke a, uá thói^{n}-tshut chí-tsūa
kiâ^{n}-tsûn pit tì-kàu ngõ-hāi iũ ke-ke sit-lȯh, put-tȯk sit
11 hùe-muėh kũa tsûn, iā chiũ sit nán-kâi se^{n}-miā^{n}. Tãn-
sĩ peh-hu-chiáng sĩ thia^{n} tãi-kong kũa tsûn-tsú, bô-thia^{n}
12 Páu-lô só-tà^{n} kâi ūe. Uân-khî tõ hṳ́-kâi ò-thâu ài^{n} kùe-
tang sĩ put-piẽn, iáu-tsōi sĩ khǹg-tà^{n} tiėh tshông-tõ
hṳ́-kò khui-tsûn, pa-lak õi-tit kàu Hui-nėk-sṳ, tõ-hṳ́-kò
kùe-tang; Hui-nėk-sṳ sĩ Kek-lí-tí chėk-kâi ò-thâu, ò-
tshùi sĩ hiàng tang-nâm kũa tang-pak.

13 Thãi-kàu nâm-huang ûn-ûn phû, in khue-tiā^{n} sĩ tit-ì,
14 liáu chiũ khieh-tèng, sái pi^{n}-pi^{n} tùi Kek-lí-tí kùe. Ke
bô-kú ũ huang-thai tshông sua^{n}-lāi thàu--tshut-lâi; chí-
kâi-huang kiè-tsò Iú-lô-kek-thûn: tsûn pun i jih--tiėh
15 put-lêng chiẽ^{n}-huang, ún chiũ nńg i, chiũ khṳt i lâu--
16 khṳ̀. Tsáu kàu chėk-kâi sṳ̃, miâ^{n} Kek-láu-tí, kâi ẽ-pôi^{n},
17 ún chiũ siè-siè liâu-khí tsûn-kiá^{n}. Í^{n}-keng túi i khí--lâi
chiũ ēng soh phuân tūa-tsûn-tói; iáu kia^{n}-ùi khùa--tiėh
Su-tí sua, chiũ hẽ-tiāu ke-sai, chiè^{n}-se^{n} khṳt huang
18 lâu--khṳ̀. Uń in-ũi huang-éng tūa chiũ tūa-ẽ iâu-pùa,
19 kù-tshṳ́ keh-jit in chiũ lâi kȧk-tiāu hùe-muėh; tõi^{n}-
20 sa^{n} jit iũ chhin-chhiú kȧk-tiāu tsûn kâi ke-sai. Í^{n}-
keng ke-ke jit jit-thâu kũa chhe^{n} bô-tshut, huang-éng
khún-pek--tiėh ún put-chié, ún ài^{n} tit-kiù chiũ tsńg-kâi
tsȯh mō^{n}.

21 Chèng-nâng í^n-keng kú bô-chia̍h, Páu-lô chiũ khiã tõ khî-tang, tà^n, Tãi-chèng-ke soi^n tie̍h-ũ thia^n uá, mài tshông-tõ Kek-lí-tí khui-tsûn, chià^n mién ngõ chí-kâi
22 sún-sit. Ta^n uá khǹg-kòi nín tie̍h ua̍^{n}-sim: in-ũi nín--tang pit-tiā^n bô sit-tiāu che̍k-miā^n, tua^n-tua^n sĩ sit-tsûn.
23 Uân-khî uá só kui-so̍k, só ho̍k-sṳ̃ kâi Siãng-tì, I che̍k-
24 kâi thien-sài tsa-mê khiã tõ uá sin-pi^n, tà^n, Páu-lô, mài-kia^n; lṳ́ pit-tie̍h khiã tõ Kai-sat mīn-tsôi^n: Siãng-tì siãng-chhiá^n chiang kāng-lṳ́ tâng-tsûn kâi chèng-nâng
25 sṳ̃-pun lṳ́. Kù-tshṳ́, tãi-chèng-ke, tie̍h ua^n-sim: in-ũi uá sìn Siãng-tì, sṳ̃ chiang-lâi pit-tiā^n zû I só kāng-uá
26 tà^n kâi ūe. Nā-sĩ nán pit-tie̍h ka̍k tõ che̍k-kâi hái-táu.
27 Kàu tõi^n tsa̍p-sì mê kàu--liáu, ún tõ A-tí-a hái phiau-lâi phiau-khṳ̀, tõ pùa^n-mê tsôi^n-āu tsúi-siú chiũ siẽ^n-tsò
28 sĩ kṳ̃n-bûa tî-kâi tī-hng; chiũ phah-tô, chhîm--tie̍h ũ jī-tsa̍p siâm: kiâ^n ke che̍k-tsat tsài phah-tô, chhîm--
29 tie̍h tsa̍p-ngõu siâm. Kia^n-ùi tú--tie̍h chie̍h, in chiũ tùi tsûn-búe lo̍h sì-mn̂g-tèng, liáu kín-mō^n thi^n kng.
30 Tsúi-siú siẽ^n ài^n lī-khui tsûn tô-tsáu; í^n-keng pàng tsûn-kiá^n lo̍h-hái, tsuang--tsò ài^n tùi tsûn-thâu khan
31 tèng tshut--lâi, Páu-lô chiũ tùi peh-hu-chiáng kũa chèng kun-sṳ̃ tà^n, Jia̍k-sĩ chí-chia̍^{n}-nâng m̄-nā tsûn--kò,
32 nín put-lêng tit kiù. Chèng-kun-sṳ̃ chiũ tok-tñg tsûn-
33 kiá^n kâi soh-lōu, chiũ thèng i lâu--khṳ̀. Kàu thi^n ài^n-kng kâi sî-hāu Páu-lô chiũ khǹg chèng-nâng tie̍h-chia̍h tsōi-chié, tà^n, Nín tiām-tiām hāu-thãi tõ-gō, bô-chia̍h,
34 kàu kim-jit sĩ tõi^n tsa̍p-sì jit liáu. Kù-tshṳ́ uá khǹg nín tie̍h-chia̍h tsōi-chié: in-ũi chí-kâi sĩ kuan-hĩ--tie̍h nín tit-kiù: uân-khî nín--tang pit bô sit-lo̍h che̍k-tiâu
35 thâu-mô. Í^n-keng tà^n chí-kâi-ūe, Páu-lô khie̍h-piá^n, tùi chèng-nâng mīn-tsôi^n kám-siā Siãng-tì: peh-phùa, liáu
36 chiũ chia̍h. Chèng-nâng chiũ lóng-tsóng ua^n-sim, in iā
37 chiũ chia̍h. Un̂ tõ tsûn--kò kāng ũ nõ-peh chhit-tsa̍p-
38 la̍k nâng. Chia̍h-pá liáu, in chiũ khin-tsûn, chiang tsûn-tói kâi be̍h ka̍k-lo̍h hái.
39 Í^n-keng thi^n kng in jīn m̄-tshut hṳ́-kâi tī-hng: nā-sĩ thói^n-kì^n che̍k-kâi uan-thâu ũ chhién-phiâ^n, chiũ tsham-
40 siâng tsûn õi-tit sái khí--khṳ̀ a bõi. Chiũ tháu tèng-

soh, chià^{n}-kâi-tèng pàng-tiāu tõ hái-tói, iũ sûi-sî pàng
tũa-tiàu; póih thâu-phâng chiáh-huang, chiũ pià^{n}-chiẽ^{n}-
41 phiâ^{n}. Ngõ-tiéh chék-kâi tī-hng ũ nõ-tiâu hái-tsúi
sie-kap, in chiũ sái tsûn chiẽ^{n}-sua^{n}; tsûn-thâu chiũ
khùa-ngẽ^{n}, bõi tín-tãng, nā-sī tsûn-búe in-ũi tsúi-sì tūa
42 chiũ chiãm-chiãm phah-phùa. Kun-sṳ̄ kâi ì sĩ ài^{n}-thâi
chià^{n}-kâi chhiû-huãm, khióng-ùi khî-tang ũ nâng õi
43 siû--tshut-khṳ̀ chiũ tô-tsáu. Nā-sī peh-hu-chiáng, in-ũi
ài^{n}-kiù Páu-lô, chiũ tsó in mài chiè in-kâi-ì; mẽng tà^{n}
õi-siû kâi nâng tiéh thiàu--lóh-khṳ̀, chiũ thâu-soi^{n}
44 chiẽ^{n}-sua^{n}: liáu khî-ṳ̄ kâi, ũ kâi tõ tshâ-pang, ũ kâi tõ
tsûn kâi ke-sai. Chiè^{n}-se^{n} chì-kàu lóng-tsóng tit-kiù
chiẽ^{n}-sua^{n}.

28 Ún í^{n}-keng tit-kiù--liáu, chiũ tsai chí-kâi hái-táu sĩ
2 kiè-tsò Mí-lĩ-tã. Hṳ̄-kâi huan-nâng ēng hui-siê^{n} kâi
nâng-chhêng lâi-thãi ún: uân-in tng-sî ũ hõu kũa chhìn,
chiũ khí-húe, chiap-náp ún chèng-nâng.
3 Nā-sī Páu-lô í^{n}-keng khiéh chék-pé tshâ-chin tháh-
lóh húe--chiẽ^{n}, ũ chék-tiâu ak-tsûa tshông-tõ húe-jiét--
4 tang tshut--lâi, kã-kín Páu-lô kâi chhiú. Hṳ̄-hià^{n}
huan-nâng thói^{n}-kì^{n} ak-muéh tiàu tõ i-kâi chhiú, chiũ
jī-ke kàu-niê^{n}, tà^{n}, Chí-kâi nâng pit sĩ hiong-chhiú, sui-
jiên tit-kiù tshut-hái, tãn-sĩ thien-lí m̄-tsún i se^{n}-tshûn.
5 Nā-sī Páu-lô hì^{n}-tiāu hṳ̄-kâi ak-muéh lóh-húe, ka-kī tou
6 bô sún-sie^{n}. Hṳ̄-hià^{n}-nâng tõ hāu-thãi, ṳ̄-tsò i pit-tiéh
chéng, hók-sĩ hut-jiên tì-sí puáh-lóh: thãi-kàu í^{n}-keng
kú--liáu, thói^{n}-tshut Páu-lô tou bõi tsò-nî, in chiũ siẽ^{n}-
tńg, tà^{n} i pit sĩ sîn.
7 Tõ hṳ̄-kâi tī-hng tsôi^{n}-ãu ũ tshân-hn̂g sĩ sók hṳ̄-kâi
hái-táu kâi thâu-nâng, miâ^{n} Pu-pek-liû; i chiũ chiap-
8 náp ún, sa^{n}-jit kú ēng kãu-ì khuán-thãi ún. Tú-ngõ
Pu-pek-liû kâi pẽ tì sie-jiét kũa lī-chit kâi pē^{n}, bô khí-
tshn̂g: Páu-lô chiũ jip--khṳ̀ i--kò, khî-táu, àn-chhiú tõ
9 i sin--chiẽ^{n} chiũ ui i. Í^{n}-keng ũ chiè^{n}-se^{n}, ãu chék-
hái-táu khî-ṳ̄ kâi pē^{n}-nâng chiũ lâi, iā tit--tiéh ui-hó:
10 in chiũ ēng ke-ke lói-muéh lâi-kèng ún; kàu ún ài^{n}

khui-tsûn in iā chiang só su-ēng kâi muéh sàng lóh-tsûn.

11 Kùe sa^{n}-kâi-guéh ún chiũ tah chék-chiah A-lék-san-thài tsûn, hō-thâu sĩ Tiu-sṳ̃ Sang-tsụ́, i sĩ tõ hụ́-kâi
12 hái-táu kùe-tang. Uń kua tõ Sũ-lâh-kú chiũ nā hụ́-kò
13 sa^{n}-jit kú. Tshông-tõ hụ́-kò uan kàu Lĩ-khî-ong: hiah chék-jit āu thàu nâm-huang, tõi^{n}-jī jit chiũ kàu Pũ-
14 tiu-lĩ: tõ-hụ́-kò ngõ-tiéh hia^{n}-tĩ, in chiũ khụ́n-chhiá^{n} ún kāng-in tsò-pû khiā-khí chhit-jit: chièn-se^{n} ún chiũ
15 lâi-kàu Lô-má. Chèng-hia^{n}-tĩ thia^{n}-kì^{n} ún kâi sie-sit, chiũ tshông Lô-má lâi ngêng-chih ún, lâi-kàu A-pí-u kâi chhĩ, kũa Sam-kuán: Páu-lô thói^{n}-kì^{n} in, chiũ kám-siā Siãng-tì, iũ kiãng-khí sim-chì.

16 Kàu ún jip Lô-má, Páu-lô chiũ tit--tiéh tsún i tsò i ka-kī khiã-khí, kũa chék-kâi-pia^{n} tsò-pû tõ-chié^{n} i.

17 Kàu sa^{n}-jit kùe--liáu, i chiũ chhiá^{n} Iû-thài nâng--tang kâi thâu-nâng tsũ-chip: í^{n}-keng tsũ-hũe, Páu-lô chiũ tùi-in tà^{n}, Hia^{n}-tĩ a, uá sui-jiên m̄-pat tsò sĩ-mih-sṳ̄ lâi ngék--tiéh mîn, kũa nán tsóu-pē kâi kui-lĩ, huân-liáu tshông Iâ-lũ-sat-léng pun nâng kau tsò chhiû-huãm tõ
18 Lô-má nâng kâi chhiú: Lô-má nâng í^{n}-keng sím-mn̄g uá, chiũ siē^{n} ài^{n}-pàng uá, in-ũi uá tou bô kai-sí kâi sṳ̄.
19 Nā-sĩ chì-kàu Iû-thài nâng piẽn-poh, uá bô-nãi-hô chiũ siãng-khòng kàu Kai-sat; m̄-sĩ uá ũ sĩ-mih-sṳ̄ ài^{n}-kò
20 uá-kâi mîn. Sĩ ũi-tiéh chí-kâi uân-kù uá chià^{n}-ũ chhiá^{n} nín lâi-sie-kì^{n}, lâi-thâm-lũn: uân-khî sĩ ũi-tiéh Í^{n}-sek-liét só-mō^{n} kâi, uá chià^{n} pák chí-kâi thih-soh.

21 In chiũ tùi-i tà^{n}, Uń iā bô chih--tiéh Iû-thài kâi tsụ-sìn tà^{n} lụ́-kâi-sṳ̄, hia^{n}-tĩ tang iā bô-nâng lâi chí-kò pò,
22 hók-sĩ lâi-tà^{n} lụ́ sĩ-mih m̄-hó. Tsóng-sĩ ún ài^{n}-thia^{n} lụ́ só-siē^{n} sĩ tsò-nî: in-ũi lũn chí-kâi táng, ún tsai múa^{n}-tî-kò sĩ pun nâng hiâm-ngí.

23 Í^{n}-keng kāng Páu-lô ieh-tiā^{n} jít-khî in ke-ke chiũ lâi-kàu i tah-hiah kâi tshù; Páu-lô chiũ kāng-in kói-mêng, chèng-kṳ̃ Siãng-tì kok, tsṳ̃ mn̂g-khí kàu mê-hng, chiang Mô-si kâi lút-lĩ, kũa chèng soi^{n}-tsai kâi tsụ, lũn
24 Iâ-sou lâi-khǹg-mién in. Ũ nâng sìn-tshông só-tà^{n} kâi ūe, iā ũ nâng m̄-sìn-tshông.

25 In jī-ke m̄-tâng-sim, Páu-lô tà^{n} chék-kù-ūe āu in chiũ sùa^{n}--khṳ̀, chiũ-sĩ tà^{n}, Sià^{n}-sîn thoh tõ soi^{n}-tsai Í^{n}-sài-a
26 tùi nín-kâi tsóu-pẽ só-tà^{n} kâi ūe sit-tsãi sĩ, sĩ tà^{n},

Lṳ́ khṳ̀ tõ chí-kâi mîn--kò, tà^{n},
Nín thia^{n}, ài^{n}-thia^{n}, liáu bô-mêng;
Thói^{n}, ài^{n}-thói^{n}, liáu bô-kièn:

27 In-ũi chí-kâi mîn kâi sim chiām-chiām nguán-ngẽ^{n}--liáu,
In-kâi hĩ^{n} lâng,
Ịn hàp-mi in-kâi mák liáu;
Khióng-ùi hók-chiá ēng in-kâi mák thói^{n}-kì^{n},
Ēng in-kâi hĩ^{n} thia^{n}-kì^{n},
Ēng in-kâi sim hiáu-ngõ,
Chiũ huán-hùe,
Uá chiũ ui-hó in.

28 Kù-tshṳ́ nín tiéh-tsai, Siãng-tì chièn-se^{n} kiù-nâng ta^{n} sĩ thuân-pun ĩ-pang-nâng: in iā ài^{n}-thia^{n}.
30 Páu-lô khiā-khí i ka-kī sùe kâi tshù nõ-nî^{n} múa^{n}, huâm sĩ-mih-nâng jip--lâi kì^{n}, i chiũ chiap-náp in,
31 thuân Siâng-tì kok, kán-kán kà-hùe Tsú Iâ-sou Ki-tok kâi sṳ̄, bô nâng kìm-chí.

3 2044 021 132 83
SEP 2 5 1993

